

کتاب
کیمیای سعادت
جلد اول [illegible]
و جلد ثانی

نومرو ٤١

ابعادی
٣٠٣×٢١٥
١٩٥×١١٠

٢٥٧

نومرو ٢٠٩

فصل تصوف — نومرو ١٠٧
کتبخانه‌سی اسمی — هدائی عزیز محمود افندی
اسم کتاب — ترجمهٔ کیمیای سعادت
اسم مترجم — سیحانجی
تاریخ ترجمه — سنه ٩٧٤
اسم کاتب — ولی بن عبد الله
عدد ورق — ٤٦٢
عدد صحیفه — ٩٢٤
ابعادی — ٣٠٠×٢١٠
جلد جنسی — دیشنه زنکی مشین قره رنده باللیغلی چرچیوه
خطک جنسی — نفیس نسخ

٣ — ٦

شكر وسپاس فراوان • بعد دستاره كان • وقطره هاى باران
وبرك درختان • وريك بيابان • وذره هاى زمين واسمان • شول
الله حضرتلرينه كه يكانه لك انوك صفتى در • وجلال وكبريا وعظمت
ومجد وبها خاصيتى در • وكنه كمال وجلالندن هيچ مخلوق واقف دكلدر
وكندودن غيرى كمسنه كندونك حقيقت معرفتنه عارف دكلدر
وحمد وثناسندن اعتراف تقصير نهايت ثناى فرشتكا وپيغمبراندر
وغايت عقل عقلا ومبادى اشراق وجلالنده خيرتدر • ومنتهاى
سالكان ومريدان طلب قرب حضرت جمالنده دهشتده در • قطع
اميد اصل معرفتندن تعطيل در • ودعوى كمال معرفتى توهم خيالدن تصور
تشبيه تمثيل در • دكلى كوزلرك نصيبى ملاحظهٔ جمال ذاتندن تيره كى
وكورى در • وجملهٔ عقولك تمرينى عجايب صنعنه نظردن معرفتدن قصوردر
هيچ كمسنه مبادا كه عظمت ذاتنده انديشه ايليه كه نه نوعدر ونه دد
وهيچ كوكل وليه كه بردم عجايب صنعندن غافل اوله • تا انوك

وارلغى

وارلغى نه ايله در وكمو كلدر • تا ضرورت ايله اكليه كه جمله انوك آثار
قدرتندن وانوار عظمتندن وبدايع حكمتندندر • ودكلى اول حضرتوك
پرتو جماليدر • وهپ اندندر • وجمله انوك يوزنى اكادر • بلكه خود دكلى
اودر • زيرا اندن غيرى هيچ نسنه نوك حقيقت ايله وارلغى يوقدر
بلكه جميع موجودات انوك پرتو نور وجوديدر • ودرود وثناى
بى پايان حضرت مكرم مجتبى محمد مصطفى يه صلى الله عليه وسلم كه سيد
پيغمبران ورهنماى مومنان • وامين اسرار ربوبيت • وبركزيدهٔ
وبرداشتهٔ حضرت الهيتدر • وجملهٔ يارانى ايله واهل بيتى وذريته
اولسونكه انلردر هر بريسى قدوهٔ امت وهادى طريق شريعت وحقيقت
در اما بعد بلكل واكاه اولغل كه انسانى تنكناى عدمدن فضاى وجوده
لهو ولعب ايچون كتورب عبث خلق اتمشلودر • واكرچه بدنى خاكى و
سفلى وتحتانى در • اما حقيقت روحى علوى وربانيدر • واكرچه
بدايتدن كوهرى يعنى يرادلشى صفات بهيمى وسبعى وشيطانى ايله قارشوق
ومخلوط در • چون مجاهده بوته سنه قويوب قالايده سن بوالوده
لكله لايشدن پاك اولوب لايق جوار حضرت ربوبيت اولور • و

اسفل السافلین دنا اعلی علیینه دک دکل انک ایشنک انیشیله توقشدد
وانک اسفل السافلینی اولدورکه حیوانات ایله برنجی جانورلرک مقامنه
تنزل ایدوب شهوت ایله غضب النده اسیر اوله واعلای علیینی
بولدرکه درجهٔ ملائکه یه ایروب وشهوت ایله غضبک قیدندن
خلاص اولوب وانلری اسیر ایدوب اوزرلرینه پادشاه اوله وانسان
بو پادشاهلغه ایرنجک جمله مخلوقاتدن فایق والهیت بندم لکنه
لایق اولور وبولیاقت ملائکه نوک صفتی وادمینک درجهٔ کمالیدر
وانسانک جمال حضرت الهیت ایله لذتی انس حاصل اتدوکی زمانده انوک
مطالعه سندن برزمان بلکه بران صبر اتمکه قادر اولماز واول
جمال جمیله نظاره اتمک اکا جنت جاویدا اولوب شول نصیب شهوات
بطن وفرج وعینا اولن جنت انوک قتنده مختصر اولور وانسانک
اصل فطرتده خلقتی ناقص وخسیس اولدوغندن اوتروا ولنقصدن
انی درجهٔ کماله ایرگورمک ممکن دکلدر مگر مجاهده ومعالجه ایله
شول باقر ایله برنجی صفا ویاکلک ایله خالص التون درجه سنه
ایرشدورن کیمیا کوج اولدوغی کبی انسانک حصول سعادت

ابدیه سنه سبب اولان وانوک کوهرنی خست حیوانیتدن
ملائکه نوک صفا ایله نفاستنه ایرکورن کیمیا دخی مشکل
در وبوکا دخی هرکیشی قادر دکولدر وبزم بوکتابک تألیفندن
مقصودمز بو کیمیانک ترکیبی ذکر فی الحقیقة کیمیای سعادت
ابدیدر وبوکتابه **کیمیای سعادت** اوقودغمز سبب اولدر
وفی الواقع کیمیا اسمی بوکتابه اولی والیقدر زیرا التونیله
باقرار اسنده تفاوت صارولغله اغرلقدن ارتوق دکلدر واول
کیمیانک فایده سی انجق تنعم دنیادر ودنیانک مدت بقاسی
نه مقدار ایدوکی معلوم ونعمتی نه ایدوکی ظاهردر وصفات
بهایم ایله صفات ملائکه ما بینده تفاوت اسفل السافلیندن
اعلای علیینه دکدر وبو کیمیانوک ثمره سی سعادت ابدیدر
زیرا انوک مدتنه غایت وانواع نعیمنه نهایت یوقدر وصفای
نعیمنه هیچ بر نوع ایله کدورت ایرمک احتمال دکلدر پس کیمیا
نامی بوکتابدن غیریه عاریه در **فصل** بلکه کیمیا دخی هر برمفلسک
وپیرزنک مخزننده بولنیوب بلکه اکابر وملوک خزانه سنده بولدقلری

كبي كيمياء سعادت ابديه دخي هر يرده اولماز بلكه خزانهٔ ربوبيت
دن غيري يرده بولنمازلر وحق سبحانه وتعالى نك خزينهٔ اعلاسي كوكده
جواهر ملائكه ويرده قلوب انبيادر پس بو كيميايي حضرت نبوتدن غيريده
ارايان كمراه اولوب صكره دن قلاّبلق طريقنه سالك اولور روايتك
ماحصلي پندار ايله غرور اولوب قيامت كوننده پنداري وقلبنك قلبي
عيان واسراري اشكاره وافلاسي ظاهر اولوب رسوا اولور والكا ديه لر
فكشفنا عنك غطاءك فبصرك اليوم حديد وحق تعالى نك بيوك رحمتلرندن
بري اولدركه يوز يكرمي درت بيك انبيايي عليهم السلام كوندردي
تا بو كيميانك نسخه سيني خلقه اوكردوب وانلره كوكل كوهريني مجاهده
بوته سنه نوجهله قونوب اكله ده لر وقلبك خباثتي ايله كدورتنه سبب
اولان اخلاق ذميمه اندن نه طريق ايله كيدريلور واوصاف حميده
ايله اول نه يوزدن بزنيلور خلقه تعليم ايده لر وبو جملهدن ايديكه
حضرت حق جل وعلا كندو نبيي پادشاهلق ايله ويا ملك ايله مدح ايتدوكي
كبي انبيايي كوندرمكله دخي تمدح ايدوب ومنت قويوب بيوردي
سبح لله ما في السموات وما في الارض الملك القدوس العزيز الحكيم

هو الذي بعث في الاميين رسولا منهم يتلوا عليهم اياته ويزكيهم
ويعلمهم الكتاب والحكمة وان كانوا من قبل لفي ضلال مبين يزكيهم
اولدور كه بر امزاخلاقي كه صفات حيواندر انلاردن كيدردب انلاري
پاك ايده ويعلمهم الكتاب والحكمة اولدوركه صفات ملائكه انلاره لباس
وخلعت ايليه وبو كيميادن مراد اولدور كه كرك اولميان نسنه دن كه صفات
نقصدر پاك ومعرا اولوب كركلو نسنه ايله كه صفات كمالدر بزنه وبو
كيميانك جمله سنك سري اولدوركه دنيادن بالكليه يوز دوندردوب حق
تعاليه توجه ايدور رشونيله حضرت رسوله صلى الله عليه وسلم تعليم
ايدوب بيوردي واذكر اسم ربك وتبتل اليه تبتيلا وتبتيلك معناسي
اولدوركه دكل نسنه لردن كسلوب كندوني اكا تسليم ايده وبو كيميانك
مجملي بودر وتفصيلي اوزوندر اما عنواني درت نسنه در واركاني
دخي درت معامله در وهر ركني اون اصلدر اما عنوان اول اولدوركه
كندونك حقيقتني اكليه وعنوان ثاني اولدوركه حضرت حق
سبحانه وتعالى حضرتني اكليه وعنوان ثالث اولدوركه حقيقت دنيايي
اكليه وعنوان رابع اولدوركه اخرتك حقيقتني اكليه وبو درت عنوان

حقیقت ایله مسلمانلق معرفتك عنوانیدر اما مسلمانلق معاملاتنك
ارکانی دردر ایکیسی ظاهره متعلقدر واکیسی باطنه اما شول ظاهره
متعلق اولان ایکینك رکن اولی حضرت حق جل وعلانوك امرنه اطاعت
اتمکدرکه اکا عبادتدرلر ورکن ثانیسی رعایت ادبدر حرکات ایله سکناتده
ومعیشتده که اکا معاملات درلر اما شول باطنه متعلق اولن ایکی رکنك
بری یرامز اخلاقدن کوکلی پاك ایلمکدر خشم وبخل وحسد وکبر
وعجب کبی زیرا بو اخلاقه هم مهلکات وهم عقبات راه دین دیرلر
وبر رکن دخی اخلاق حمیده ایله کوکله زینت ویرمکدر صبر وشکر ومحبت
ورجا وتوکل کبی که اکا منجیات درلر وبز بو کتابده بو درت عنوانك جملسینی
وفرق اصلی شرح ایده لوم رکن اول که عبادتدر واول اون اصلدر
اصل اول اعتقاد اهل سنتده در اصل ثانی طلب علمده اصل ثالث
طهارتده اصل رابع نمازده اصل خامس اداء زکوتده اصل سادس
صومده اصل سابع حجده اصل ثامن تلاوت قرانده اصل تاسع اذکار
ایله دعواتده اصل عاشر ترتیب اورادده رکن ثانی اداب معاملاتده
در وبو دخی اون اصلدر اصل اول اداب اکل طعامده اصل ثانی اداب

نکاحده

نکاحده اصل ثالث کسب ایله تجارت ادابنده اصل رابع طلب حلالده
اصل خامس اداب صحبتده اصل سادس اداب عزلتده اصل سابع اداب
سفرده اصل ثامن اداب وجد وسماعده اصل تاسع امر معروف
ایله نهی منکر ادابنده اصل عاشر رعایت رعیت ایله حفظ سلطنتده
رکن ثالث دین یولنده اولان عقبانی قطع اتمکده درکه اکا مهلکات درلر
واول دخی اون اصلدر اصل اول نفسك ریاضتنده اصل ثانی شهوت
بطن ایله فرج علاجنده اصل ثالث حرص کلام ایله افات زبان علاجنده
اصل رابع کین ایله حسد وخشم بیمارلغنك علاجنده اصل خامس
دنیا محبتنك علاجنده اصل سادس مالی دنیایه محبتك علاجنده
اصل سابع حشمت ایله جاهه محبتك علاجنده اصل ثامن عبادتده
ریا ایله نفاق علاجنده اصل تاسع عجب ایله کبر علاجنده اصل عاشر
غرور ایله غفلت علاجنده رکن رابع منجیاتده در وبو رکن دخی اون
اصلدر اصل اول توبه ده ومظالمدن قورتلقده اصل ثانی صبر ایله
شکرده اصل ثالث خوف ایله رجاده اصل رابع زهد ایله درویش
لکده اصل خامس توحید ایله توکلده اصل سادس حق تعالینك

محبتی ایله شوقنده **اصل سابع** صدق ایله اخلاصنده **اصل ثامن**
محاسبه ایله مراقبه‌ده **اصل تاسع** تفکرده **اصل عاشر** اولوم یاد
ایتمکده واحوال آخرتده بودر کیمیای سعادت ارکان واصولنک فهرستی
وبز بو کتابده بو معانی شرح ایده لوم ومغلق عبارات ایله انجه ومشکل
معنیلری تحریر ایتمیه لوم تا خواص ایله عوامک فهمی لایق اکلیوب فیضی عام
اوله واکر کمسنه نوک بوندن زیاده تحقیق ایله تدقیقه رغبتی اولورسه
وارسون بو کتابک مصنفی حضرت امام انام حجة الاسلام امام محمد
غزالی حضرتلرینک قدس الله روحه العزیز لسان عربیده اولان کتابلرنده
طلب ایتسون **کتاب احیای علوم الدین وکتاب جواهر القرآن** کبی
وبو معنیده جمع وتألیف اولنمش غیری تصنیفلری کبی زیرا بو کتابدن
مقصود عوام الناسدر که بو معانی نک زبان فارسی ایله بیانن التماس
ایتدیلر سوزی انلرک ادراک حد فهمندن تجاوز ایتدرمک اولماز حضرت
حق سبحانه وتعالی انلرک نیتنی التماسده وبزم نیتمزی اجابتده پاک
ایدوب شوائب ریایله کدورت تکلفدن خالص ایلیه مأمول درکه
طریق صوابی کشاده وباب رحمتی مفتوح ایدوب توفیقی رفیق قیله تا شول

زبان ایله

زبان ایله مذکور اولنسنه معامله ایله دخی وفا اولنه زیرا قول بی
فعل ضایع وعلم بی عمل سبب وبال آخرتدر نعوذ بالله **افتتاح کتاب**
مسلمانلق عنوانی بیان ایتمکده واول درتدر **عنوان اول** درستلکن
نفس خویشتن **بلکه** حضرت حق جل وعلانوک مفتاح معرفتی کشی
کندو نفسینی بلمکدر وبوندن اوتورو دیمشلردر **من عرف نفسه
فقد عرف ربه** وحق سبحانه وتعالی بو اجلدن بیوردی **سنریهم
آیاتنا فی الآفاق وفی انفسهم حتی یتبین لهم انه الحق** دیدیکی کندو
نشانلرومی عالمده وانلرک نفسلرنده انلره کوسترم تا حقک
حقیقتی انلره ظاهر اوله وجمله دن سکا سندن یقینرق
یوقدر چون سن کندوکی بلمیاسن غیری کسنه‌یی نیجه بلورسن
واکر سن بن کندومی اکلرم دیو دعوی ایلرسک غلط ایدوب یکلش
اکلمش سن که بویله اکلیش حضرت حقک معرفتنه وکنج حقیقتنه مفتاح
اولمغه لایق دکل زیرا حیوان دخی کندوندن انی اکلر که سن کندوکدن
اکلرسن ومخفی کلکسن کندو وجودکدن بو ظاهر کورنان باش ایله
ایاق واله درناق ویوز ایله کوز واتله دریدن غیری نسنه اکلرسن

کذلك باطنکدن دخی بوندن ادراك اتمزسنکز اج اولدوغك زمانده
يمك تدارك ايدوب وغضبك وقتنده خلقی اینجدوب وشهوتك
غالب اولدوغی دمده اولنکه مباشرت ایده سن ایله اولسه دکل
حیوانات بو افعالده سنکله برابردر بس سکا لازمدرکه سن کندو
حقیقتوکی طلب ایدوب بیله سن نسن وقندن کلدك وقنده وارسك
کرکدر ودنیا منزلنه نیه کلدك وسنی نیچون یارا تمشلر واکلیه سنك
سنك سعادتوك ندر ونده در وشقاوتك ندر ونده در وسنده
باطنکده جمع اتدوکلری صفاتوك برازی دیولرك وبعضسی یرتجی
جانورلرك وبرازی دجنات وقتریکی حیواناتك وبعضیسی
ملائکه نوك صفاتیدر سن بوجمله نوك قنغیسی دنسن وسنك حقیقت
کوهرك بونلرك قنغنسیدرکه اندن غیریلری غریب وعاریة اولور
اکرسن بونی بلمیه سن کندو سعادتك طلبنه قادر اولیمزسن زیرا
بونلرك هر برینك برغداسی وسعادتی واردر حیواناتك غداسی
وسعادتی یمکده وتیمقده ومجامعتده در اکرسن حیوان ایسك چالش
جهد ایله علی الدوام بطن ایله فرجك اسباب حضورنی مهیا ایده سن

ویرتجی جانورلرك غداسی وسعادتی اورمقده واولدرمکده
ویرتمقده ویاوزلنمقده در دیولرك غداسی شرتا ایله مکرو
حیلتدر اکرسن انلاردنسك انلرك صنعتلرینه مشغول اول
تا کندو سعادتکه وراحتوکه ایرسن وملائکه نوك غداسی وسعادتی
مشاهدۀ جمال حضرت الهیتدر وحرص ایله غضب که صفات بهائم
وسباعدر انلاره یول بولوب مقارن اولیمز اکرسن اصلکده
فرشته خلعتا ایسك جهد ایله تا حضرت الهیتی اکلایوب واول
جمال جمیلك مشاهده سنه طریق بولوب کندوکی شهوت ایله غضبك
الندن خلاص ایده سن واکا چالش کر بیله سن که صفات بهائم ایله
سباعی سنده نه ایچون یارتمشلردر وانلری خلق اتدوکلرینه باعث
سنی اسیر ایدوب وتسخیر ایلیوب کندو خدمتلرینه یللدوب قوللنمقدر
ویاخود انلاری اسیر ومسخر ایدوب اوزروکه لازم اولان سفرک
ایچون بیرسندن مرکب وبیرسندن کندوکه سلاح دوزوب وبو
قاچ کونکز بو منزلده مقیم سن انلاری خدمتلندوروب تخم سعادتی
انلرك معاونتی ایله حاصل اتمکیدر تا تخم سعادتی الوکه کیردوکده

انلری بصوب کند ومقر سعادتکه متوجه اوله سن انجلادن مقر
سعادتکه خواص انی حضرت الهیت ایله وعوام جنت ایله تعبیر ایدرلر
پس بو جمله معنیلری سن بلمك کرکسن تا کندوکدن بر جزوی نسنه
اکلیه بیله سن وبونی اکلامایان کمسنه نوك نصیبی دیندن پولنده قشر
اولوب حقیقت لبندن محجوب وبی نصیب اولور

فصل

اکر سن کندوکی بلمك مراد ایدنور سن بلکل که سنی ایکی نسنه دن
یارتمشلردر بری بو قالب ظاهردر که اکا بدن دیرلر وانی ظاهر
کوز ایله کورمك اولور بری دخی معنی باطنیدر که اکا نفس ودل وجان
دیرلر واول بصیرت باطن ایله کوزیلور بو چشم ظاهر ایله کورلمز
وسنك حقیقتك اول معنای باطنیدر وانوك کندوسندن غیری
هر نسنه که وار در کندویه تبع ولشکر وخدمتکاردر وبز انوك
ادنی کوکل قوسنق کرکدر وکوکلدن کلمات اندوکز زمانده بلکل که
مراد اول حقیقت انسانیدر که کاهی اکا روح دیرلر وکاهی نفس و
کاهی دل وبو کوکلدن بزوم مرادمز سینه نك صول جانبنده شول موضوع اولن
ات پاره سی دکل زیرا که انوك چندان قدری یوقدر واول بهایمده و

اولده

اولده دخی بولنور وانی ظاهر کوز ایله کورمك اولور وهر
نسنه که چشم ظاهر ایله کوریلور بو عالمدندر که اکا عالم شهادت دیرلر
وکوکل حقیقی بو عالمدن دکلدر واول بو عالمده غریبدر وبو رایه یولی
اوغرامشدر وشول ظاهر اولان ات پاره سی انك مرکبی ایله التیدر وبدنك
جمله اعضاسی انوك لشکریدر واول جمیع بدنك پادشاهیدر وحضرت
حق سبحانه وتعالی نوك معرفتی واول حضرتوك مشاهده جمال جمیلی
انوك صفتیدر وتکلیف ایله خطاب اکادر وعتاب ایله عقاب انوك
اوزرندهدر وسعادت ایله شقاوت اصلی انوك ایچوندر وجمیع
حالاتده بدن اکا تابعدر وانوك حقیقتی ایله صفاتنك معرفتی
حضرت حق جل وعلا نوك معرفتنه مفتاحدر انی اکلمکه جد وجهد
ایله که اول بر کوهر عزیز وغریبدر وجنس کوهر ملائکه دندر واول
کوهرك معدن اصلیسی حضرت الهیتدر اندن کلمشدر وبوندنصکره
تجارت ایله حراثت معناسنی اکلسنك کرکدر ان شاء الله تعالی

فصل

بلکل که کوکل حقیقتنك معرفتی حاصل اولمز شول وقته دك
که وار لغنی اکلیه سن صکره انوك حقیقتنك نیدوکنی اکلیوب ولشکرنی

معلوم اید یتوب و بولشکه علاقه سینی بیله سن پس صفتندن
اکلیه سنکه حضرت حق جل و علا نوک معرفتی انوک ایچون توجهله
حاصل اوله بیلور و اول معرفت ایله کندو سعادتنه نه طریق ایله
واصل اوله بیلور و بونلرک هر برینه اشارت اولنسه کرک اما
انوک وارلغی ظاهردر زیرا که ادملک کندو وارلغنده هیچ شک و شبهه
سی یوقدر و انک وارلغی بو بدن ظاهری ایله دکل زیرا اولیده دخی
بو بدن واردر لکن جان یوقدر و بو کوکلدن مرادمز بزم حقیقت
روحدر زیرا روحسز بدن بر لاشه مرداردر فرضا اکر بر کمسه
کندو کوزینی یوموب و جسدینی اونودوب و یرله کوکی و چشم ظاهر
ایله کورلمسی ممکن اولان نسنه لری کورمیوب فراموش اتسه هنوز
بالضروره کندونک وارلغی کلیوب کندوسندن خبرداردر
اکرچه کندو بدنندن و یریله کوکدن و انلرک مابیننده اولاندن
بی خبر ایسه و بو حالته بر کمسنه اوکا تامل ایده حقیقت لغزندن
بر نسنه معلوم اید نوروبیلورکه جایزدرکه بو بدنی اندن کیدرو
الالر و کندو معدوم اولمیوب یرنده قایم اوله فصل اما حقیقت

روحی کم اولنک کبی نسنه در و انوک صفت خاصی ندر شریعت
رخصت ویرمدوکی اجلدن حضرت رسول صلی الله علیه وسلم
شرح اتمدیلر انجلین که حضرت حق سبحانه وتعالی بیوردی ویسئلونك
عن الروح قل الروح من امر ربی بوندنا رتوق دیمکه اذن بولمدی
که دیه که حضرت حق سبحانه وتعالینک جمله مصنوعاتندندر
و عالم امرندندر الا له الخلق والامر عالم خلق باشقه عالمدر و عالم
امر باشقه مساحت ایله مقدار و کمیت ایرن نسنیه عالم خلق دیرلر
زیرا خلق اصل لغتده تقدیر معناسنه در و انسانوک کوکلنک مقداری
ایله کمیتی یوقدر بوندن اوترو قسمت قبول ایدیجی دکلدر و اکر قسمت
قبول ایدیجی اولیدی جایز ایدیکه بر جانبنده بر نسنیه جهلی اولیدی
و بر جانبنده دخی اول بلدوکی نسنه یه علمی اولیدی و بر حالده هم
عالم و هم جاهل اولیدی بو خود محالدر و بو روح مع هذا که قسمت
قبول اتمز و مقداردن دخی مبرادر مخلوقدر زیرا خلق تقدیر معناسنه
کلدوکی کبی یارادلمش معناسنه دخی کلور پس بو معنایه اولیجق جمله
خلقدن اولور و شول بر غیری معنی ایله عالم امرندندر عالم خلقدن کلدی

زيرا عالم ارشول مساحت ايله مقدار ايرشمين نسنلردر عبارتدر
پس شول كمسنه لركه روحى قديم صنديلر يا كلديلر وعرض ديلر دخى يكلش
يوله كتديلر زيرا عرضك قيامى كندويله دكلدر كندو تبعدر روح
انسانونك اصليسيدر وبدنك جملهسى انك تبعيدر بويله اولنجق عرض
نيجه اوله بيلور وروحه جسم دينلر دخى غلط ايتديلر زيرا جسم
قسمت قبول ايدجيدر روح قسمت قبول ايدجى دكلدر اما بو نسنه دخى
واردركه اكا روح ديرلر اول قسمت قبول ايدجيدركه اول دخى
حيوانلرده دخى واردر اما بو بزم كوكل ديدوكمز روح حضرت حق
جل وعلانك محل معرفتيدر حيوانلرده بولنمز زيرا جسم دكلدر
وعرض دكل بلكه جنس كوهر ملائكهدن بر كوهردر وانك حقيقتنى
ادراك ايتمك مشكلدر وانى شرح ايتمك اكا اذن يوقدر ودين
يولنك ابتداسنده سلوك ايدن سالك انك معرفتنه محتاج دكلدر
زيرا دين يولنك اولى مجاهدهدر ومجاهده شرطى ايله ايدنه كمسنه
اشتمزسزن انك معرفتى حاصل اولور وبو معرفت اول هدايتك
جملهسندندركه حق سبحانه وتعالى بيوردى والذين جاهدوا فينا

لنهدينهم سبلنا ومجاهدهٔ تمام ايتمين كمسنه روحك حقيقتندن
سوز سويلمك جايز دكلدر اما مجاهدهدن اول كوكلك لشكرنى
بلمك كركدر زيرا لشكرى بلمين كمسنه جهاد ايتمكه قادر اولمز
فصل بلكل كه بدن كوكل مملكتيدر وبو مملكت ايچنده كوكلك
مخالف لشكرلرى واردر وما يعلم جنود ربك الا هو وكوكل آخرت
ايچون ياراتلمشدر وانك ايشى سعادت طلب ايتمكدر وسعادتى
حضرت حق سبحانه وتعالينك معرفتندهدر واول معرفتى حضرت
حق جل وعلانك معرفت صنعى ايله حاصل ايده بيلور واول جملهٔ
عالم حسدر ومعرفت عجايب عالمى حواس بولندركسب ايدركه اول
باصره وسامعه وشامه وذائقه ولامسهدر وبو حواسك
قوامى بدن ايله در پس معرفت انك شكارى وحواس اغى وبدن اغنك
حمالى وكندونك مركبيدر پس بدنه بو سبب ايله احتياجى واقع اولدى
وبدن انبا ايله خاكدن وحرارت ايله رطوبتدن مركب اولدى وعيوب
ضعيف اولوب خطره هلاكدهدر ايچندن اچلغله صوسزلكله
وطاشندن انبا ايله آتشك وقصد اعدا ايله ديرتجى جانورلرك وانلرك

مثالنك سببندن پس اچلغله صوسزلق واسطه سنی ایله طعامله
شرابه احتیاجی اولدوغندن اوتر وایکی لشکره محتاج اولدی بری لشکر
ظاهر الا ایله ایاق واغزله دیش ومعده کبی وبری دخی لشکر باطن
ارزوی طعام وشراب کبی وطشره ده کی دشمنلر دفعی ایچون ایکی
لشکره دخی محتاج اولدی بری ال ایله ایاق وسلاح کبی وبری لشکر
باطن خشم ایله غضب کبی وکورمدن دشمنی دفع اتمک وکورلمین
غدایی اسمک ممکن اولمادوغی اجلدن ادراکاته محتاج اولدی انلرک
بعضیسی ظاهر واول بش حواس در کوز وقولاق وبورن وذوق
ولمس کبی وبعضی دخی باطن واول دخی بشدر وانلرک یری دماغ در
قوه خیال وقوه تفکر وقوه حفظ وقوه تذکر وقوه توهم
کبی وبو قوتلرک هر برینک بر مصلحت خاصی واردر واکر بونلرک
برینه خلل ایرسه انسانوک ایشنه دینله دنیاده خلل ایرشور وبو
ظاهر ایله باطنده اولان لشکرلر جمله سی کوکلک تحت فرماننده در
وکوکل انلرک جمله سنک امیری وپادشاهی در چون زبانه سویله
دیو امر اتسه فی الحال تکلمه کلور واله طوت دیو فرمان ایلسه

طوتر واایاغه یوری دیو بیورسه یورر وکوزه کورمک اذنی
وپرسه کورر وقوه تفکره فکر اتمک بیورسه فکر ایدر
وبونلرک جمله سی طوع ایله وطبع ایله اکا تابع اتمشلردر تا بدنی
حفظ ایده شول زمانه دک که اخرتک زاد وزوادسنی حاصل ایدوب
قالدورن وشکارینی الوب اخرتک تجارتنی تمام ایده وکندونک
تخم سعادتنی ساچوب اکینی اکه وبو لشکرلرک کوکله اطاعتی
حق سبحانه وتعالینک ملائکه نوک اطاعتنه بکزر زیرا هیچ برامرنه
مخالفت اتمکه قادر دکوللر بلکه طبع ایله وطوع ایله مطیع وفرمان
بردارلردر **فصل** کوکل لشکرینک تفصیللرینی کلمک اوزوندر
ومقصود اولان بونه بر مثال ایله معلوم اولنسون بلکه کلا انسانک
بدنی مثلا بر شهره بکزر واله ایاق وسایر اعضا اول شهرک
اهل صنعتی کبیدر وشهوت عامل خراج مثالیدر وغضب
شهرک صوباشیسی مانندیدر وکوکل اول شهرک پادشاهی در
وعقل پادشاهک وزیرنه مشابهدر وپادشاه نظام مملکت
ایچون بونلرک جمله سنه محتاجدر لکن عامل خراج اولن شهوت

كذاب وفضول ومملكتی بری برینه اوروب قارشدورجیدر ووزیر
عقلك امرینه مخالفت ایدوب دایم مرادی مملکتده حاصل اولان
مالی خراجی بهانه‌سی ایله الوب غصب ایتمکدر وصوباشی اولان غضب
شریر وحدتی غالب ومتهوردر واولدرمکدن وقان دوکمکدن
حظ ایدر وبونلرك كبی اشلره حریصدر وشویله كه شهرك پادشاهی
جمله مصلحتلرینی وزیر ایله دانشوب واول عامل طامع كذابی یاماله
ومتهوری ایدوب وزیرك رأینه مخالفت ولان سوزنی استماع ایتمزسه
وشحنه انوك وزیرینه حواله ایدوب انی فضولدن منع ایدرسه
وشحنه‌یه دخی یوز ویرمیوب وانی شکسته خاطر ایدوب کندو
حدندن تجاوز ایتدرمزایسه مملکت نظام بولور كذلك
کوکل پادشاهی چونکه وزیر عقلك اشارتی ایله جمله مصلحتنی کوروب
وشهوت ایله غضبی عقله محکوم ومغلوب ایتدوروب وانلری عقل
اوزرینه مسلط ایتمزسه بدن مملکتنك ایشی راست کلور وراه
سعادت ایله حضرت الهیته طریق وصولی منقطع اولمز واكر عقلی
شهوت ایله غضبه اسیر قلورایسه مملکت خراب وشاه بدبخت

اولوب

اولوب هلاك اولور **فصل** بو جمله‌دن که ذکر اولندی بیلدوك که
شهوت ایله غضبی طعام ایله شراب ایچون وحفظ بدن ایچون یاراتمشلردر
وبونلرك ایکیسی بدنك خدمتکاریدر وطعام ایله شراب بدنك علفیدر
وبدنی حواسك حمالی ایچون خلق ایتمشلردر پس بدنی حواسك خدمتکاریدر
وحواسی دخی عقلك جاسوسلغی ایچون موجود قلمشلردر
تا انوك اغی اوله وحضرت حق جل وعلا نوك عجایب صنعنی انكله بیله
پس حواس عقلك خادملریدر وعقلی دخی کوکل ایچون وجوده کتورمشلر
تا انك شمعله چراغی اولوب وانوك نوری ایله کوکل حضرت الهیتی
مشاهده قیله زیرا انك جنتیدر پس عقل کوکلك خدمتکاری اولمش
اولور وکوکلی حضرت ربوبیتك نظاره جمالی ایچون خلق ایتمشلر
چون انکا مشغول اوله بنده وخدمتکاردرکاه حضرت الهیت
اولور وشول نسنه که حضرت حق سبحانه وتعالی بیوردی **وما
خلقت الجن والانس الا لیعبدون** معناسی بودر وچون کوکل
یراتدیلر بو مملکتی ولشکری انکا ویروب وبو بدنك مرکبنی دخی
انکا تسلیم ایتدیلر تا عالم خاکدن اعلای علیینه سفر ایده واكر

بو نعمتك حقيني ادا ايدوب عبوديت شرطلريني يرينه كتورمك
استرايسه كرك كه صدر مملكتده پادشاهانه اوتوروب حضرت
الهيت ايله صمديت ذوقيله ومقصدده وزوب واخرتده وطن وقرار
ايده جك يري ياپوب وبدني مركب قلوب ودنيايي منزل ايدوب والله
اياقدن وساير اعضادن خدمتكارلر پيدا ايدوب وشهوتي جابي مال
وغضبي صوباشي وحواسي جاسوسلر قلوب وانلرك هر برني بر عالمه
موكل ايده تا اول عالمك خبرلريني الوب جمع ايده لر ودماغ
اوكنده اولان قوت خيالدن صاحب بريد يعني بيك قلوب وعقلي
وزير ايدوب تا جاسوسلر جمله اخباري انوك قاتنه ايلدوب جمع
ايده لر ونهايت دماغده اولان قوه حفظي خريطه دار يعني كاغد
اميني ايليه تا خبرلرك كاغدني صاحب بريدك الندن الوب وحفظ
ايدوب محلنده عقله كه وزيردر عرض ايده لر ووزير مملكتده نكندو
ايرشدوكي اخباره موافق پادشاهك مملكتي ايله سفرنك تدبيرنه
مشغول وله وتحركه لشكردن بريني كورسه شهوت ايله غضب
كبي وانلردن غيري كه پادشاهك امرنه اطاعت اتميوب وباغي

اولوب خيانت اتسه كرك درتدبيرله انوك مجاهده سنه
مشغول اولور لكن اني اولدورمكه قصد اتمز زيرا مملكت انلاردن
استقامت بولمسه كرككدر بلكه انلري جنس تدبيرله بينه
اطاعته كتورمكه جهد ايلرتا اوزرينه لازم اولان سفرده معاونه
اولوب انكله خصومت اتميه لر ورفيق اولوب دزد قاطع الطريق
اولميه لر وچون بونك كبي تدبير ايليه سعيد اولوب حق نعمتي ادا
اتمش اولور وزماننده بو خدمتك فايده سني كوروب ثمره سني ايله
منتفع اولسه كرك واكر بونوك خلافن ايدوب باغي اولنلر ايله
موافقت ايده جك اولورايسه كفران النعم وشقي اولور وانك
عقوبت ايله نكبتني عاقبت بولور **فصل** بيلكل كه انسانك كوكلنك
شول درونده اولان لشكرك هر بري ايله علاقه سي وارددر بو
لشكرك هر برندن انوك ايچون بر خلق ايله بر صنعت پيدا اولور
انلردن بعضي اخلاق ذميمه دركه انوك هلاكنه باعث اولور
وبرازي اخلاق حميده دركه اني سعادته ايركورمكه موجب در
وشول اخلاقك جمله سي اكرچه چوق در اما درت جنسه منتهي

اولور اخلاق بهایم واخلاق سباع واخلاق شیاطین
واخلاق ملائکه زیرا انسانده شهوت ایله حرص یار اولدوغی
اجلدن بهایم ایشنی ایشلر ییمکه وجماعه حرص کوسترمك کبی وانده
خشم ایله غضب خلق اولدوغی سببی ایله ارسلانوك وکلبك
وقوردك فعلی اندن ظهور بولور ایله ودیلی ایله اورمق ولدرمك
وخلقه اولاشمق کبی وانده مکر ایله وحیله وتلبیس قارشدرمق
وخلقلرا اسنده فتنه پیدا ایلمك قونولدوغی اجلدن دیو ایله
شیطان افعالنه مشغولدر والا عقل ایله ادراك ویرلدوکی
اجلدن ملائکنك صفتی ایله متصف اولور علم ایله صلاحه محبت
ایتمك ویرامز افعالدن قجمق وخلقلرا اسنده مصالحه ایلمك و
کندوبی عزیز وعالی همت طوتمق وخسیس ایشلره مباشرت ایتمك و
معرفت ایله مسرور اولوب جهل ایله نادانلقدن عار قلمق کبی
وفی الحقیقه هر ادمك پوستنده درت نسنه واردر دیو تصور
اولنور سکلك وخنزیرلك ودیولك وفرشته لك
وکلبك مذموملغی صورتی ایله پوستنك والیله یاغنك سببی

ایله دکلدر بلکه انوك مذموملغی کندو صفتنك سببی ایله در
که اول صفت ایله خلقه اولاشوب وانلری انجدر وکذلك خنزیرك
لق دخی مذموملغی صورتی سببی ایله دکلدر بلکه انوك دخی مذموم
اولمشی مردار ونجس وپلید اولن نسنلره حریص اولدوغی ایچوندر
در وسکلك وخنزیرلك وحیوانك حقیقتی بو معنی درکه دیشلر
در وانسانده دخی بو معنی واردر وکذلك شیطانلغله فرشته
لکك حقیقتی بو معنیلردرکه دنلدی وانسانده بیورمشکر
نور عقل ایله که اثار انوار ملائکه در شیطانوك مکر ایله تلبیسنی
اچوب کشف ایلیه تا اول رسوا اولوب هیچ فتنه وفساد ایتمکه
قادر اولمیه شویله که حضرت رسول صلی الله علیه وسلم بیوردیکه
که هر ادمك بر شیطانی واردر وبنم دخی واردر ولکن حق سبحانه
وتعالی بنی انوك اوزرینه غالب ایتدی واول بنم مقهورم اولدی
وبنی شرت اتمکه تحریك ایده مز ودخی انسانه بیورمشکه حوصله
شهوتك خنزیرنی وغضبك کلبنی ادب ایله تربیه ایله تا عقلك محکومی
اولوب وانوك اذنی ولمینجه قالقوب او تورمیلر اکر بویله

ایده جلك اولورسه بوندن اخلاق حمیده وصفات پسندیده
حاصل ایدرکه اول کندو ایچون تخم سعادت ابدی اولور واکر بونك
خلافن ایدوب انلرك خدمتنه قیام کوسترورسه انده اخلاق
ذمیمه پیدا اولسه کرکدر که کندو ایچون تخم شقاوت اولور
واکر کندونك حالنی کندویه اویخوده ویا اویانوقلقده
مثال ایله کشف ایده لر کندونی بر خنزیر ویا بر کلب یا بر دیو قتنده
خدمت کمرن قوشانمش خدمتکار کوره بر کمسنه که بر مسلمانی
بر کافره اسیر اتدوره انوك حالنك نیجه اولجاغی معلومدر
کذلك شول کمسنه که فرشته‌یی کلبه وخنزیره ودیوه اسیر
اتدوره انوك حالی دخی فاحشرق ودخی بی امرزق اولسه کرکدر
واکر حجاب غفلت قالقوب چشم انصاف ایله نظر اولونسه
خلق عالمك اکثری کیجه کوندز کندو نفسلرینك مرادی ایله
هواسنه تابع اولوب خدمت ایدرلر وفی الحقیقة انلرك حالی
بودر اکرچه صورتا انسانه بکزرلر وبارز قیامتده که
معنیلر اشکارا اولوب صورت معنایه موافق اولجقدر بوکون

شول

شول شهوتی غالب وحرصی زیاده اولان کمسنه یا زبن خنزیر صورتنده
مشاهده ایدوب وغضبی غالب اولنی قورد صورتنده کورسنلر
کرکدر وبوندن اوتروردر که اکر بر کمسنه واقعه سنده
قورد کورسه بر شخص ظالم ایله تعبیر اولنور واکر خنزیر کورسه
بر پلید وملوث کیشی ایله تعبیر ایدرلر زیرا اویخو اولومدن
اورنك در زونه دکلو اویخو سببی ایله بو عالمدن ایراغ اولور صورت
معنایه تابع اولور تا هر کمسنه نوك باطنی نه صورتده ایسه کندویی
اول صورت ایله کورر وبونده بر سر عظیم واردر وبو کتاب
انوك شرحنه متحملدر **فصل** چون بلدك که باطنده بو دورت
حاکم وقهرمان واردر کندو حرکات ایله سکناتوکی مراقب
اولوب کوزله تا معلوم ایدینه سن که بو دورت حاکمك قنغی برینك
مطیعی وفرمانبرداری سن وحقیقت ایله اکلیوب بیله سن که
هر حرکت که سندن واقع اولسه کرکدر اندن کوکلکده بر صفت
حاصل اولورکه اول سندن ایرلمیوب عالم اخرته سنونکله بیله کدجکدر
واول صفته اخلاق دیرلر ودکلی اخلاقك اوتوب کسلمسی

بودوزت قهرماندندر اكر سن خنزير شهوته اطاعت
ايدرسك سندن خباثت ايله پليدلك وحياسزلق وحريصلق
وعيارلق ومنافقلق ايله حسد وشماتت وبونلره مشابه نسنه لر
پيدا اولور واكر انى تأديب ايدوب ومقهور ايليوب عقل ايله
شرعه مطيع ومحكوم ايدرجك اولورسك سندن قناعت ايله
مسكنت ووقار ايله حيا وظرافت ايله صلاح وطمعسزلق وبونلرك
امثالى نسنه لر ظهوره كلور واكر كلب غضبه مطيع والچق اولورسك
سنده تهوّر وناپاكلك ولاف اورمق وكبر واولنمق ومسخره
لق وخلقى استخفاف اتمك وعجب وايللرى اولاشمق وانلره
خورلق كوزيجا ايله بقمق وبونلره بكزر نسنه لر پيدا اولور واكر
بو كلبى تأديب ايدرجك اولورسك سنده صبر ايله تمكن وعفو ايله
شجاعت وسكون ايله كرم وشهامت وجوده كلور واكر
اول شيطانكه انوك صفتى بو خنزير ايله كلبى تحريك ايدوب قالدرمق
وانلره مكر ايله حيله تعليم ايلمك وبونك كبى ناشايسته وضع
انلردن صدور اتدورمكدر اوبونه تابع والچق اولورسك

سنده

سنده حيله ايله خدعه وخيانت ايله فساد وجوركلك
وخلقى اضلال ايلمك صفتلرى ظاهر اولور واكر اول شيطانى
مقهور ايدوب وتلبيسنه الدانميوب سپاه عقله نصرت ايدرجك
اولورايسك سنده ادراك ايله معرفت وعلم ايله حكمت واصلاح
خلق واولولق ورياست پيدا اولور وبو اخلاق حميده سنكا
مقارن اولوب سنكله بيله قالجق اولورسه جمله باقيات وصالحات
دن اولوب سنك ايچون سرمايه سعادت اولور وشول افعاله
كه اندن اخلاق ذميمه پيدا اولور معصيت درلر وشول كه
اندن اخلاق حميده وجوده كلور طاعت درلر وانسانوك
حركات ايله سكناتى بو اكيدن خالى دكلدر وكوكل
بر ابكينه روشن كبيدر وبو بر امر اولان اخلاق ظلمت ايله
توتون ماننديدر اكا ايرشدوكى كبى انى فى الخالتين وتاريك
قلور تا حضرت الهيتى كورمكه قادر اولميوب اندن محجوب
اولا وبو اخلاق حميده بر نوره بكزر زيرا كوكله ايرشدوكى كبى
ظلمت كناهى اندن كيدرر وبو اجلدن حضرت رسول صلى الله عليه

وسلم بیوردی اتبع السیئة الحسنة تمحها یعنی هر بر امر لغت
اردنجه بر ایولك ایله تا انی محو ایدوب کیدره و قیامتده کوکل
اولکه صحرای محشرده کله یا نورانی اوله یا ظلمانی ولا بنون الا
من اتی الله بقلب سلیم وانسانوك کوکلی ابتدای خلقتده بر دمور
کبیدر اندن بر ابکینهٔ مصفی دوزملو اولورکه کلی عالم او ابکینه ده
مشاهده اولنه اکر انی کرکی کبی صقلیوب رعایت ایده لر و
الا جمله سنی ژنکار شویله پاسلندوروب و یپوب ضایع ایده که
ابکینه اولمغه قطعا لیاقتی قالمیه شویله که حضرت حق سبحانه
و تعالی بیورر کلا بل ران علی قلوبهم ما کانوا یکسبون
فصل شویله اکلنورکه سن دیمك استرسنکه چون انسانه
صفات سباع ایله بهایم و شیاطین ملائکه وارد در انوك
اصلی کوهر ملائکه دن ایدوکنی و غیری صفتلر انده غریب و عاریتی
اولدوغنی نه ایله بیله لوم و انوك سبب خلقتی فرشته لر اخلاقنی
حاصل ایتمك ایچون در غیری صفات ایچون دکل ایدوکنی نجه
معلوم ایده بلم امدی بلکل که سن بونی اکلاتی بیلورسنکه
انسان

انسان بهایمر ایله سباعدن اشرف واکمل در ودخی معلوم
ایدینه سن که هر نسنه که برکمال و یرمشلر اولکه اول کمال انك
منتهای درجه سی اوله انی اول کمال ایچون یراتمش اولورلر مثلا
بیلکه آت اشکدن اشرف در زیرا اشکی یوك طاشمغیچون یرادوب
واتی کفار ایله جنك و جهادده سکرتمك خلق اتمشلر در تا
اتلونك التنده کرکی کبی اشوب سکرده و اول سکرتمکله اکا یوك
طاشمق قوتنی دخی و یرمشلر در اشك کبی و بر زیاده کمال دخی
و یرلمشدر که اشکه و یرمشلر در واکر کندونك شول کمالندن
عاجز اولجق اولورسه انی یوك طاشمق ایچون سایس خانه ایدرلر
واول وقت کندو مرتبه سندن تنزل ایدوب اشك درجه ده
برابر اولور و بو حالت انك هلاکلکی و نقصانی در کذلك بر
طایفه شویله صنمشلر که انسانی یمك و ایچمك و یاتمق و جماع ایتمك
وبالجمله حظ نفس ایچون خلق اتمشلر اول سببدن جمیع عمرلرنی
بو ایشلره صرف ایدرلر و بر طایفه دخی صانورلرکه انسانی غلبه
و استیلا ایچون و غیریلری مقهور ایتمك ایچون خلق اتمشلر ایله

کرد و عرب کبی و بو اکی طایفه‌نك تصورلری خطادر زیرا ایمك
ایله ایچمك و جماع اتمك حظ شهوانیدر و بو افعالی خود حیواناته
ویرمشلر زیرا دوه نوك ادمدن ازتوق ییدوکی قتی ظاهردر و سرچه
نوك اندن زیاده جماع اتدوکی محتاج بینه دکلدر پس بندن انسانك
شرفی انلردن ارتوق اولور و غلبه ایله استیلا غضب ایله اولور
و بو صفتی جانورلره ویرمشلر پس اندن سباع ایله بهایمه ویردکلری
نسنه‌لر موجوددر و انلردن زیاده اکابر کالدخی ویرلمشدر که
اول کمال عقلدر که حضرت حق سبحانه و تعالینك و انك عجایب
صنعنی انکله اکلیوب و کندوکی شهوت ایله غضب الندن انك
سببی ایله قورتارسه کرکدر و بو صفت ملائکه‌نك صفتیدر
و بهایم ایله سباعه استیلاسی بونکله‌در و بونلر و بونلردن غیری
یر یوزنده هر نکه واردر انوك مسخریدر شویله‌که حضرت حق سبحانه
و تعالی بیورر وسخر لکم ما فی السموات وما فی الارض جمیعا بوندن
معلوم اولدیکه انسانوك حقیقتی شول نسنه درکه کندونك کمالی
ایله شرفی انوك سببی ایله اوله و غیری صفتلر غریب و عاریه‌در

وانلر

و انلر انوك یاردمنه و خدمتکارلغنه کوندرلمشدر و اول
اجلدندر که فوت اولدوغی زمانده نه انوك شهوتی قلور نه غضبی همان
کندو قلور انجق یا برجوهر نورانی و روشن معرفت حق سبحانه
و تعالی ایله اراسته ملائکه صورتنده لاجرم انلرك رفیقی اوله
و رفیق الملاء الاعلی بودر و انلر دایم حضرت الهیتده در
فی مقعد صدق عند ملیك مقتدر و الا قارنغو و مظلم باشی اشاغه در
قرنغولغی اول اجلدندر که ظلمت کناهدن پاسلنمش اوله و نکونسارلغی
اول سببدندر که شهوت ایله غضب اخلاقنه مانوس اولوب و ارزوسی
اولان نسنه بو جهانده قویوب کندوکندن او ترکو کلنك توجهی
بو جهانه اوله و چون ارزوسی ایله مرادی بو جهانده در و بو جهان
اول جهانوك النده در پس اول باشی اشاغه نکونسار اولور روشونك
معناسی ولو تری اذ المجرمون ناکسوا رؤسهم عند ربهم بودر و بر
کسه‌که بونك کبی اوله شیاطین ایله بیله سجینده اولسه کرکدر
و هر کشی معنای سجینی بلمز و بو اجلدن دیدیکه وما ادریك ما سجین
فصل کوکل عالملرینك عجایبنك نهایتی یوقدر و کندونك شرفی

اوسبب ایله درکه انلرك دكلسندن عجب یوقدر وخلقك اكثری
بوندن غافللردر اما انوك شرفی اكی وجهله دربری علم یوزندن
وبری قدرت یوزندن اما علم یوزندن شرفی اكی طبقه اوزره
دربری اولدر كه خلقك جمله سی انی اكلیه بیلور وبری دخی
كزلورقدر وهركشنه انی اكلایمز وبونك عزتی اندن ارتوقدر
اما شول ظاهر اولان نسنه اولدر كه جمیع علملری وصنعتلری بلمغه
انوك قوتی واردر تا شول قوت ایله دكل صنعتلری بیله وكتابلرده
اولان نسنلری وقیوب اكلیه هندسه ایله حساب وطبیب ایله نجوم
وعلم شریعت كبی ومع هذا كه اول بر نسنه دركه قسمت قبول
اتمز دكل علومه متحمل در بلكه جمیع عالم انده دریاده بر قطره كبی در
وبر دمده كندونوك فكرت ایله حركتی ایله ثری دن ثریایه ومشرقدن
مغربه واررو ینه كلور ومع هذا كه عالم خاكده الی قونلمشدر دكلی
افلاكی مساحت ایدر وهر یلدزك مقدارینی كلوب مساحتده
قلج ذراع ایدوكنی بیلوب حكم ایلر وبالغی دكیز دبندن چقاروب
وطیوری كوك یوزندن اندوروب شكار ایلر ودخی قوتلو

جانورلری

جانورلری مثلا فیل ایله دوه وات كبی اری طوتوب كندویه
مسخر ایدر وعالمده عجیبه وغریبه دن نكه واردر انوك صنعتی
در وبو جمله علومی بو بش حواس یولندن تحصیل ایلر وبو سبب
ایله دركه ظاهردر وجمله كا وارجق یولی بیلورلر وعجیب
رق بودر كه درون دلدن ملكوت اسمانه بر روزن اچلمشدر
بیرون دلدن عالم محسوساته اچیلن بش قاپو كبی زیرا اول عالم محسوساته
عالم جسمانی وعالم ملكوته عالم روحانی دیرلر وخلقك اكثری
عالم جسمانی محسوسی بیلورلر وبو خود مختصر وبی اصلدر
وعلم یولنی حواس جهتندن اكلادرلر وبو علوم دخی مختصردر
درون دلدن علوم ایچون بر غیری دوزن اولدوغنه اكی دلیل
واردر بری خواب در زیرا خوابده حواس یولی مسدود اولدوغی
كبی شول ایچروكی قپو اچیلور وعالم ملكوت ایله لوح محفوظدن
انوار غیب ظاهر اولمغه باشلر تا نایم اولان كشینه كلجك زمانده
واقع اولجق نسنه اولحالده اكلر وكورر یا روشن ظاهر اولجقلین
ویا بر مثال ایله كه تعبیره محتاج اوله وشول حیثیتدن كه

ظاهر در خلوت صانوزلرکه اوپانوق اولان کسنه نوک معرفته
اتصالی ویخود اولندن اولی واقربدر ومع هذا که بیدارلقده
غیب کورمدوکلرینی کورزلر وطریق حواس مسدود اولیجق
خوابده کورولکن بیلور وحقیقت خوابک شرحی بو کتابده
ممکن دکل اما بودکلو بلمک کرکدرکه کوکل مثلی برابکینه کبی در
ولوح محفوظده دخی مثلی برابکینه مانندیدرکه دوکلی موجودات
صورتی انده موجوددر واکی ابکینه بری بریله مقابل اولجق
برابکینده اولن صورت ابکینهٔ اخرده منعکس اولدوغی کبی
کذلک کوکل صفا کسب ایدوب ومحسوساتدن فارغ اولوب
لوح محفوظ ایله مناسبت پیدا ایتدوکده لوح محفوظدن انده
صورتلر پیدا اولسه کرکدر وما دامکه محسوساته مشغول
در عالم ملکوت ایله مناسبتدن محجوبدر ومحسوساتدن
خوابده فارغ اولور لاجرم کندونک اصلنده اولن نسنه
مطالعهٔ ملکوتدن کورنمککه باشلیه واکرچه حواس
اویخو سببی ایله معطل اولوب قلور اما خیال کندو یرنده دورر

شول سببدندرکه کوردوکی نسنه مثال خیال لباسنده کورر
صریح ومکشوف در بهرحال پرده سز وحجابسز اولمز اولدوغی
زمانده نه خیال قلور ونه حواس اول وقت اشلری پرده سز
وخیالسز کوررلر واکا دیرلر فکشفنا عنك غطاءك فبصرك
الیوم حدید ودیه‌لر ربنا ابصرنا وسمعنا فارجعنا نعمل
صالحا بر دلیل دخی اولدرکه هیچ کسنه یوقدرکه انک کوکلنه
الهام طریقی ایله صحیح خاطرلر وفراستلر کلمش اوله واول حواس
یولندن دکل بلکه دروندن دلدن پیدا اولور وقندن کلدوکی بلمز
وبودکلو اکلرکه دکلی علوم محسوسات یولندن دکلدر وبونکله
بلورکه کوکل بو عالمدن دکلدر بلکه عالم ملکوتدندر وحواسکه
انی بو عالم ایچون یاراتمشلر لاجرم اول عالم ملک مطالعه سندن اکا
مانع وحجاب در حواسدن فارغ اولمینجه اول عالمه یول بولمز
فصل ظن ایتمکه اویومقسزن واولمکسزن کوکلده وزنك
ملکوته ایچلیه بویله دکلدر بلکه اکر اویانقلقده بر کسنه ریاضت
چکوب کوکلنی شهوت ایله غضبدن ویرامز اخلاقدن وبو دنیانک

ارزولرینك قیدندن خلاص اتسه و برخیالی برده اوتوروب
وكوزلرینی یوموب كندو حواسنی معطل ایلسه وكوكلی عالم ملكوت
ایله مناسبت اتدورسه شونكله كه علی الدوام دلی ایله دكل كوكلی
الله الله الله دیسه بروجهله كه كندودن بی خبر اولوب دكلی
عالمی بلكه ماسوایی فراموش ایلسه بویله اولیجق او یانقلغی حالتده
بیله اول كوكلنده اولان روزن اچیله وایللر خوابده كوردكلری
نسنه اول بیدارلقده كوره وارواح ملائكه اكا احسن
صورتده كوسترلر وانبیایی كوره وانلردن فایده لر حاصل
ایدوب اكا معاونت ایده لر وارض ایله سماواتك ملكوتنی اكا
سیر اندوره لر و بركسنه نوك كه یوزنه بو قپو اچیله حد وبیانه
كلمین اسراره واقف اولوب عظیم حالات مشاهده ایده و
انی كه حضرت رسول صلی الله علیه وسلم بیوردی زویت
لی الارض فاریت مشارقها ومغاربها وانی دخی كه حضرت حق
سبحانه وتعالی بیورر وكذلك نری ابراهیم ملكوت السموات
والارض بونك كبی حالده ایمش بلكه دكلی پیغامبرلرك علملری

بو یولدن

بو یولدن ایمش حواس ایله تعلیم بولندن دكل ایمش وجمله سنك
ابتداسی بو مجاهده ایمش شونیلكه حضرت حق سبحانه وتعالی
بیورر واذكر اسم ربك وتبتل الیه تبتیلا یعنی دكلی نسنه لردن
پاك اولوب كسل وكندوكی تمام حضرت حق جل وعلایه تسلیم ایله
ودنیانوك تدبیرنه مشغول اولمه كه حضرت حق جل وعلاسنك
ایشوكی اوكار دورر رب المشرق والمغرب لا اله الا هو فاتخذه وكیلا
چونكه حق سبحانه وتعالییی وكیل اتدوك سن فارغ اولوب خلقه
قارشمه وانلرله علاقه اتمه واصبر علی ما یقولون واهجرهم
هجرا جمیلا بو دكلی مجاهده ایله ریاضت تعلیمی ایچوندر تا خلقك
عداوتندن ودنیانك ارزولرندن ومحسوساتك اشغالندن
كوكل پاك وصافی اوله وبو طریق صوفیلر طریقیدر ونبوت یولیدر
اما طریق تعلم ایله علم حاصل اتمك علما یولیدر واول دخی
عظیمدر ولكن مختصردر راه نبوته اضافت ایله وعلم انبیا
واولیا ایله كه اراده تعلیم ادمیانن واسطه اولیوب حضرت حق
سبحانه وتعالیدن انلرك كوكللرینه او زرینه منصب اولور

وبو طریقك صحتی خلقتك اكثرنه هم تجربه ایله وهم برهان عقلی
ایله معلوم اولمشدر واكر بو حال سكادذوق ایله وعلم ایله دخی
حاصل اولمدی ایسه برهان عقلی ایله باری اندن اكسكرق اولمیه
كه بوكا ایمان كتوروب تصدیق ایده سن تا بو اوج درجه دن
محروم اولوب كافر اولمیه سن وبو كوكل عالملرینك عجایبندندر وبونكله انسان كوكلنك شرفی معلوم اولور **فصل**
شویله تصور ایتمكه بو حالت یالكز پیغامبرلره مخصوص اوله زیرا
اصل فطرتده هر كلی انسانك بوكا لیاقتی واردر شویلكه عالمده
هیچ دمور یوقدر كه اصل فطرتده ایكنه اولمغه لیاقتی اولمیه
كه اول ایكنده صورت واشكال عالم مشاهده اولنه مكركه اول
ایكنه نك جوهرینی پاس یوب ضایع ایده كذلك قنغی كوكلكه
دنیانك حرصی ایله ارزوی معصیت غالب اولوب وبونلر انده
متمكن اوللردن ایله طبع درجه سنه ایرشوریعنی اول كوكلكه
ارزوی شهوت غلبه ایدوب وشراب غفلت ایله مست اولوب
وچركك دنیا ایله پاسلنوب وتلوث ایله الوده اولوب بولیاقت

انده

انده باطل اولور **كل مولود یولد علی فطرة الاسلام فابواه یهودانه
وینصرانه ویمجسانه** وبولیاقتك عمومندن حضرت حق سبحانه
وتعالی بو عبارت ایله خبر ویروب بیوردیكه **الست بربكم**
شویله كه اكر بركسنه دینسه كه قنغی عاقله دینسك كه اكی بردن
ارتوق دكلمیدر اولبلی دیسه بو سوز كرچكدر اكرچه دكلی
عاقللر بو سوزی قولقلریله اشتمیوب دیللریله سویلمه مش
اوللر ولكن دكلی درونلری بو سوزك تصدیقی ایله مملو اولمش
اولور وبو جمله انسانك فطرتا ولدوغی كبی معرفت ربوبیت
دخی دكلی سنك فطرتیدر شویله بیورر عز اسمه بیوردی
ولئن سألتهم من خلقهم لیقولن الله ینه بیوردی **فطرة الله التی
فطر الناس علیها** وبرهان عقلی ایله وتجربه ایله دخی معلوم اولمشدر
كه بو پیغمبرلره مخصوص دكلدر زیرا پیغامبرلر دخی ادمیلردر
انجلین كه بیورر **قل انما انا بشر مثلكم یوحی الی** لكن بركسنه یه
كه انوك ایچون بو یول اچلوب وبو طریق مفتوح اولدی اكر
خلقك دكلی صلاحنی كوستررلر وخلقی انكله دعوت ایتسه اكا

کوستردکلری بشنه یه شریعت وکندو یه پیغمبر وکندو حالتنه
معجزه دیرلر وچون دعوت خلقه مشغول اولمایه اکا ولی وانک
حالتنه کرامات دیرلر وکمده که بوحالت پیدا اوله خلقه
دعوته مشغول اولمق اکا واجب کلدر بلکه حق سبحانه وتعالی
نک قدرتنده واردرکه انی خلقک دعوتنه مشغول ایتمیه
یا شول سببدن که بوبر زمانده اولکه شریعت تازه اولوب بر
دعوته دخی احتیاج اولمیه ویا اول اجلدنکه دعوتک غیری
شرطلری اولکه بوولیده بولنمیه پس کرکدرکه اولیانک
ولایت ایله کراماتنی تصدیق ایدوب بیله سن که بوایشک
اولی مجاهده یه متعلقدر واختیارک اکا یولی وارلکن بوبر
مزرعه درکه بونده هراکن بیتمز وبوبر یولدرکه بو یولده
هر یورین منزله ایرمز وبوبر کیمیادرکه بوکا هرطالب
واصل اولمز ولکن هر صنعتکه اولعزیز قدرا نوک شرط
لری ارتوقدر وانی حاصل ایدوب اله کتورمک کوچرکدر
وبوحالت انسان درجاتنک مقام معرفتده اشرفی واعلاسیدر

وبونی

وبونی مجاهده سز وکامل مکمل اولان سز طلب ایتمک راست
کلمز وبو اکثری موجود اولدوقده توفیق مساعده ایتمیجه
وازلده بوسعادت عظیمی یه ایرمسی مقدر اولمدیسه
مرادنه ایرمک احتمال دکلدر وعلم ظاهرده درجه امامتی بولمق
ودکلی اختیاره متعلق اولن ایشلرده دخی بونک کبیدر
والله یجتبی الیه من یشاء ویهدی الیه من ینیب هدایتا نابتده
اختیاریدر اما اختیاری مشیته حواله ایلدی

فصل

انسانک شرف جوهرندنکه اکا کوکل دیرلر بر نمونه اکلدک شمدی
بلکل که انوک قدرت یوزندن دخی بر شرفی واردرکه اول
شرف کوهر ملائکه دندر وغیری حیوانلرده اول بولنمز
واول شرف بودرکه عالم اجسام ملائکه یه مسخر اولدوغی کبی
تا حضرت حق جل وعلانوک امری ایله صواب بیلوب خلقی محتاج
کوردکلرنده بهار وقتنده یغمور یاغدوروب یل اسدررلر و
حیواناتی رحمده ونباتاتی یرده صورتلندروب وبزدوب
تزیین ایدرلر وبونک کبی اشلرک اجناسنه وانواعنه ملائکه

دن برالای موکّللردر وانسانوك کوکلی دخی جنس ملائکه
دن اولمغن اکا دخی بعضی اجسام عالمدن اولسون ایچون بر
قدرت ویرمشلردر وهر شخصك عالم خاصی کندو بدنیدر
وبدن کوکلك مسخّریدر زیرا کوکل آدمك بر معنده اولدوغی
معلومدر وبر معنده علم ایله ارادت یوقدر وکوکل اذن ویر
دکده برمق دپرنور وکوکلده خشم ایله غضب پیدا اولدوغی وقتده
بدنوك جمیع اعضاسنی ترلمکه بشلر وبو یغمور کبیدر وکوکلده
صورت شهوت کورندکده باد پیدا اولوب آلت شهوت طرفنه
متوجه اولور وچون یملك خاطرنه کتورسه شول لذتدن اولن
قوت خدمته قالقوب صود وکمکه بشلیه تا اول یملك اصلنوب
یمکه قابل اوله وبو معنی دکلکه کوکلك تصرفی بدنده
جاری وحکمی رواندر وبدن انوك محکومی ومسخریدر ولکن
بلمك کرکدر که بعضی شریف رك وقوی رق وجوهر ملائکه یه
یاقن رق وشباهتی ارتوغرق اولان کوکلن جایزدر که
کندو بدنندن غیری اجسام دخی مطیع ومحکوم اوله مثلا

ارصلانه

ارصلانه هیبت ایله بقسه اول ارصلان کندونوك زبونی
ومطیعی اوله واکر برخسته یه همت ایله نظر اتسه
صحیح وسالم اوله وصاغ اولنی خسته ایلیه وتوجه ایله بر
کمسنه‌نك کندو یاننه کتورمك استسه انوك باطننده بر حرکت
پیدا اولوب اختیارسز یاننه کله واکر یغمور یغدرمق
دیلسه یغدورن وبونلرك جمله‌سی برهان عقلی ایله ممکن
وتجربه ایله معلومدر وشول سحر ایله کوز دکمك دیدکلری
نسنه دخی بو بابدندر وانسانك جمله تأثیر نفسندندر
غیری اجسامه مثلا برنفیسی خبیث اولان کمسنه بر برات کورب
حسدندن آنك هلاکن اولماسن توهم اتسه اول آت فی الحال
هلاك اولور شونکه خبرده واقع اولمشدور العین
تدخل الرجل القبر والجمل القدر وبو دخی کوکلك عجایب
قدرتلرندندر وبر کمسنه ده که بونك کبی خاصیتلر پیدا
اولسه اکر خلقی دعوت اتسه معجزه دیرلر واکر دعوت اتمسه
کرامات دیرلر اکر خیرلو ایشه مباشرت اتسه اکا ولی دیرلر

يا نبی واکر شرا شلر مرتکب اولسه اول کمسنه یه ساحر دیرلر
وسحر ایله کرامات ومعجزات دکلی انسانک کوکلی اشنا نونک
کوکلنده اولان قدرتونک خواصندندر اکرچه انلرک ما بینده
فرق چوقدر که بو کتاب انونک بیاننه متحمل دکلدر **فصل**
اکر بر کمسنه بو دکلو ذکر اولنانلر بلسه حقیقت نبوتدن
انونک هیچ خبری یوقدر الا صوت وسماع ایله زیرا نبوت ایله
ولایت انسان کوکلنک شرف درجاتندندر وانک حاصلی اوچ
خاصیتندر بری اولدر که عموم خلقه واقعه ده کورنسنه
اکا اویانوقلیکن کورنه ایکنجی اولدر که عموم خلقک نفسی
کندولرک بدنلرندن غیری یه تأثیر ایتمز انونک نفسی کندو
بدنندن غیری اجسامه دخی اثر ایلیه بر طریق ایله که خلقک
صلاحی انده اوله ویا انده بر فساد اولیه اوچنجی اولدر که
علومدن شول نسنه که عموم خلق ایچون تعلم ایله حاصل اولور
کندو باطننده اکا تعلم نه حاصل اوله وچون جایزدر که
بر کمسنه عاقل وصافی قلب اوله علومدن بعضنی کندو فکری ایله

تعلمسز

تعلم سز بوله بر کسنه که صافی ذوق وقوتلو ذوقا وله بو دخی جایز
درکه دکلی علملری یا انونک اکثرینی اندن نجوغنی کندو
کندوسندن اکلیه واکا علم لدنی دیرلر انجلین که حضرت
حق بیوردی **وعلمناه من لدنا علما** هر کمسنده بو اوچ خاصیت
جمع اوله اول کمسنه اولو پیغامبرلردن یا اولیای کبار
دن اولور واکر بو اوچ درجه دن بری اولسه ینه اکا بو درجه
حاصل اولور وهر برنده دخی چوق تفاوت واردر زیرا
بعضی کسنده بونلرک هر برندن بر مقدار اولور وبعضی کسنده
زیاده اولور بزم پیغامبرمزک صلی الله علیه وسلم کمالی
انکله ایدیکه بو اوچ خاصیت کمال ایله اول حضرتده موجود ایدی
وحضرت حق سبحانه وتعالی جون دیلدیکه خلقه اول حضرتک
نبوتنه یول کوسترم تاکه اکا متابعت ایدوب طریق سلوک سعادتی
اول حضرتدن صلی الله علیه وسلم تعلیم الالر بو اوچ خاصیتدن
خلقک هر برنه براورنک ویردیلر وبجو بر خاصیتک اورنکی
در وفراست صحیح بر غیری خاصیتک نمونه سیدر وعلومده

خاطر صحیح بر خاصیتك دخی اوزنكی در و ممكن دكلكه انسان
ایمان كتوره بر نسنیه كه انوك جنسنی كندوده بولمیه زیرا
كندوده بلمدیكی نسنه نوك صورتی كندونك مفهومی اولمز
بو اجلدندر كه هیچ كمسنه الهیت حقیقتنی كمالی ایله بیلوب كلا بیمز
حق تعالیدن غیری و بو تحقیقك شرحی اوزونه مصنف
كتاب امام همام حجة الاسلام قدس سره كتاب معانی
اسماء الله ده برهان روشن ایله بیان اتمشلردر شمدی
مقصود اولان اولدر كه بر خابزدر كه كوروروز بو اوج خاصیت
دن غیری انبیا ایله اولیاده بعضی خاصیتلر دخی وار اوله كه
بزم اندن خبرمز اولمیه زیرا بزده انوك اوزنكی بولنمز بس
شونلكه بز دیرز كه حق جل وعلانی كمسه كمالی ایله اكلمز مكر
حضرت حق تعالی و دیرز كه حضرت رسولی دخی صلی الله
علیه وسلم كمسه كمالی ایله اكلمز مكر رسول و درجه ده انك
فوقنده اولان پس انساندن پیغمبرلك قدرینی نه پیغمبر
اكلر و بزم بوندن ارتوق معلوممز دكلدر فرضا اكر بزم

اوبخوز

اوبخوز اولمیدی و بر كسنه بزه حكایت ایدوب دیدیكه
ناكاه بر كسنه دوشب حركت اتمز و كورمز و اشتمز
و سویلمز و اول حالتده یا رنكی كون وقوعه كلجك نسنه كورب
بیلور و كوزی كورب قلاغی اشتدوكی وقتده بوكا قادر اوله
بیلمز هركز بوكا اینانمزدوك زیرا انسان كورمدوكی
نسنیه اعتقاد ایدوب اینانمز و بوندناوترو حضرت حق
سبحانه و تعالی بیوردی بل كذبوا بما لم یحیطوا بعلمه ولما
یأتهم تأویله و بیوردی وإذ لم یهتدوا به فسیقولون هذا
إفك قدیم و تعجب اتمه اكر انبیا ایله اولیاده بعضی صفت
اولسه كه اول غیرلرده اولمسه و انلار اندن شریف و لطیف
حالتلر و لذتلر بولب متلذذ اوللر زیرا مشاهده ایدب كورورسكه
بر كسنه ده كه ذوق شعر اولمسه استماع شعردن لذت المز و اكر
بر كمسنه معنای شعری اكا تفهیم ایتدورملك استسه قادر اولمز
زیرا اول كمسنه انوك جنسندن بیخبردر كذلك انادن كوزسز
طوغن هركز الوان معناسنی و انوك تماشاسنك لذتنی فهم

ایدوب اکلامیز پس حضرت حق سبحانه وتعالی قدرتندن تعجب
ایتمکه ادراکاتدن بعضی نسنه درجه بتوتدن صکره براده واندن
اوکردی کسنه نك اندن خبری اولمیه **فصل** بو جملدن کر ذکر
اولندی انسان کوکلنك شرف کوهری معلوم اولوب صوفیلرك
دخی طریقی بیلندی وسن صوفیلرك علم بو یولده حجابدر دیدی
دکلرنی اشیدوب انکار ایتدك اوله زنهار انکار ایتمیه سنکه بو سوز
حق سوزدر زیرا که محسوساته وهر علمه که محسوسات یولندن
حاصل اولور مشغول ومستغرق اولسك بو یولده حجاب اولور
مثلا کوکل بر حوض کبیدر وبیش حواس بیش ایرماق کبیدر
وشول ایرماقلرك صوبی یاباندن علی الدوام کلوب اول حوضه
آقار اکر سن اول حوضك دبندن صافی صو قیایوب چیقسون
دیو مراد ایدینورسك تدبیر بودر که اول شول ایرماقلرك
یولنی بغلیوب صولرنی اول حوضه اقتمیه سن صکره اول حوضی
بوشایوب دبنده شول صونوك اثرندن قالن بالچغی کیدروب
پاك ایده سن بعده دبنی ورمیوب قازه سن اول وقت

سومنك

حوضك درونندن صافی صو پیدا اولور وتا حوض شول
یاباندن کلن صو ایله مملو اولوب مشغول اوله ایچندن ممکن
دکلکه صافی صو پیدا اوله کذلك درون دلدن چیقن
علم حاصل اولمز کوکل خارجدن کلن نسنه لردن خالی اولمینجه
اما علم اکر اوکرندوکی علم رسمیدن کوکلی خالی قیلوب اکا مشغول
اولمیجق اولور ایسه اوکرنمش علم اکا حجاب اولمز وممکندرکه
بو فتح اکا میسر اوله خیالات ایله محسوساتدن کوکلی خالی
ایدوکده کچمش خیالات اکا حجاب اولدوغی کبی وسبب
حجاب اولدورکه مثلا بر کشی اهل سنتك اعتقادینی بلدی وانلرك
دلیللرنی مجادله ومناظره ده دیدوکلری کبی اوکرندی وکندوجی
بالکلیه اکا تسلیم ایتدی وبو علمدن اوته هیچ بر علم یوقدر
دیو اعتقاد ایتدی واکر خاطرینه بر نسنه دخی کلسه بو بنم
اشتدوکمك خلافیدر وانوك خلافی اولن نسنه لر باطلدر دیسه
ممکن دکلکه بو کشیه هرکز اشیالرك حقیقتی معلوم اوله
زیرا شول عوام خلقه اوکرتدوکلری اعتقاد حقیقتك قالبیدر

عینی دکلدر ومعرفت تمام اولدرکه لب قشردن
اچلدوغی کبی اول حقیقتلر شول قالبدن مکشوف اولوب اچله
ویلکلرکه بر کمسنه بحث وجدل طریقنی اولا اعتقادده
نصرت ایچون اوکرنه اکا بر حقیقت مکشوف اولمش اولور
وچون تصور ایده که هرنه وار ایسه هب کندوسنده در بو
تصور اکا حجاب اولور وشول نسنه اوکرنمکشیلکن بو پندار غالب
اولدوغنه بناءً اغلب اولدرکه بو طایفه بو درجه‌دن محجوبلردر
وبو اهل جدل اولنلرک حالیدر واکر بر کمسنه بو عجب ایله
پنداردن عاری اولوب خالص اولسه علم اکا حجاب اولمز بلکه
فتح اکا میسر اولدوقده انوک درجه‌سی نهایت کماله ایروب
یولی صحیح رق وامین رق اولور زیرا بر کمسنک قدمی علمده ثابت
اولمش اولمه جایزکه برنیچه زمان بر خیال باطل قیدنده قلوب
بر جزوی شبهه اکا حجاب اوله وعالم اولان بونک کبی خیالدن
امیندر پس علم حجابدر دیدکلری سوزک معنیسن بیلوب انکار
اتمک کرکسین چون درجهٔ مکاشفه‌یه ایرشمش کمسنه‌دن

اشیده سن

اشیده سن اما بو حاصل سز قلاب‌لر ومباحیلر که بو روزکارده
پیدا اولمشلر وانلرده هرکز بو حال یوغمش ولکن صوفیلرک طامات
بر ایکی دوزمه قوشمه الفاظی معنی اوکرنوب واردقلری یرده
صاتارلر وانلرک شغل وعملری هرکون یاتقانمق ودولبند
وخرقه وسجاده ایله بزنمک وعلم ایله علمایی مذمت اتمکدر اول
طایفه خلقک شیاطینی والله‌ک ورسولک دشمنی واجب القتللردر
زیرا حضرت حق سبحانه وتعالی وجمیع انبیا علم ایله علمایی مدح ایدوب
جمله عالمی علم ایله دعوت اتمشلردر بو مباحی قلبندن مدبر صاحب
حال اولمیوب وعلمی دخی تحصیل اتمش اوله انوک نه حدیدرکه بو
نک کبی سوز سویلیه مثلا اول بر کمسنه اشتمش اوله که کیمیا
التوندن یکدر زیرا کیمیادن نهایت التون حاصل اولور
واکر دنیانک دکلی کنجی ایله مالنی اکا عرض ایده‌لر قبول اتمیوب
دییه که اقچه نه کفارته یرار والتونک نه مقداری وار کرک اولن
کیمیادر زیرا اصل اولدرکه اقچه المیوب والتونه التفات اتمیه
وکیمیایی دخی هرکز اکلیوب بلمیه مدبر ومفلس واچ قاله

وکیمیا التوندن نیکدردید وکی سوزلك فرخندن طرب ایدب
لاف اوره . بیلکیم انبیا واولیانك کشفلرنك مثالی کیمیا کبیدر و
علما علمنك مثالی التون مانندیدر وکیمیا نه ماللك اولان
کشنك التون صاحبی اوزرینه فضلی ظاهردر ولکن بونده بر
دقیقه دخی واردر فرضا اکر بر کمسنه شول دکلو کیمیایه
مالك اولسه که اندن یوز التوندن زیاده نسنه حاصل ایده مسه
انك بیك التونه مالك اولنك اوزرینه فضلی اولمز وکیمیانك
کتابی کلماتی وطالبی چوق اولدوغی کبی وحقیقتی نجه
مدتلرده هر کسنه نك النه کیرمدوکی کبی والکا طالب اولنلرك
اکثری قلاب وبدبخت اولدوقلری کبی صوفیلرك دخی اشی
بونجلین عزیز وقلیل الوجوددر واولانی دخی چوقده کل ازدر
وکماله ایرمشی ندرتله در پس سن بونکله کرکدر که اکلیوب بیله
سن که هر کمسنه که صوفیلر حالتندن بر نسنه پیدا اولسه
انك هر عالم اوزرینه فضلی اولمز زیرا انلرك اکثری ول
قسمدندرلر که اول مصلحتی قولرندن انلر بر نسنه پیدا اولور

صکره

صکره تمام اولمدین اندن دوشب تنزل ایدرلر وکاه اولور که
بعضنه سودا غلبه ایدوب حقیقتی اولمین خیالاته دوشنورلر
والی بر اولمش تمش مصلحت صنورلر اما بویله دکلدر وایچوده
حقیقت اولدوغی کبی انده اضغاث واحلام دخی واردر
صوفیلرك حالی بونك کبیدر بلکه علما اوزرینه بر کمسنه نك
فضلی واردر که اول حالده شویله کامل اولمش اوله دینه
متعلق اولان هر علمی که غیریلر تعلم ایله اوکرنه لر اول کندودن
تعلمسز بیله وبونادر اولور پس کرکدر که طریق تصوفك
اصلنه واول طایفه نوك فضیلتنه معترف اولوب تصدیق
ایده سن وبور وزکارلرده اولان مباحیلرك سببی ایله
انلره سوء اعتقاد اتمیه سن وانلردن کمر که علم ایله علمایه طعن
ایلیه کندو حاصل اولمادوغندن بیله سن **فصل** اکر سن
انسانك سعادتی حضرت حق جل وعلا نوك معرفتنده اولدوغنی
نه ایله بیلنور دیو سوال ایدجك اولورسك اندی اکاه اولوب
بلکم بو انکله معلوم اولورکه سن اولا اکلیوب بیله سنکه هر

نسنه نوك سعادتی كندونك لذتی ایله راحتی اولن نسنه
دردر وهر نسنه نك لذتی كندو مقتضای طبعی اولنده در وهر نسنه
نك مقتضای طبعی اولدركه كندو انوك ایچون یارادلمشدر اوله
انجلین كه شهوتك لذتی كندونك ارزوسنه ایرمكده در
وغضبك لذتی دشمندن انتقام المقده در وكوزك لذتی كوزللر
تماشاسنده در وقولاغك لذتی استماع آواز خوش والحان
زیاده در كذلك كوكلك لذتی انده دركه كندونك خاصیتی
در كندوسی انده اوترو یاراتمشلردر واول ایشلرك
حقیقتنك معرفتیدر زیرا انسانك كوكلنك خاصیتی بودر
اما شهوت ایله غضب ومحسوساتی بیش حواس ایله ادراك اتمك
بوجمله حیواناتده واردر وبوندن اوترودركه بن بلمدوكی
نسنه بلمك ایچون انسانك طبعنده تقاضا وتجسس پیدا اولور
وبلدوكی نسنه ایله شاد اولوب فخرلنور اكرچه ذاتنده اول نسنه
خسیس دخی اولورایسه شطرنج كبی مثلا اكر بیلكمسیه تعلیم
اتمه دیسه لر كوجله صبر ایده بیلور وبرغریب اویون كوردوكی ایچون

سرورندن اول فخری اظهار اتمك استر وچون بلدككه كوكلك
لذتی ایشلرك معرفتنده بیلورسنكه معرفت نه دكلو بیوك ارلك
وشریف ارلك نسنه یه اولسه لذتی ارتوق اولور زیرا وزیرك
اسرارنه واقف اولان كمسنه لابد مسرور اولور واكر
پادشاهك اسرارندن خبردار اولوب تدبیر مملكتده اولان
فكرن بیلسه شبهه سز سروری دخی زیاده اولور وعلم هندسه
ایله افلاكك اشكالنی ومقدارنی بیلن كمسنه نوك سروری شطرنج
علمن بیلن كشیدن ارتوقدر وشطرنج ایجادنه قادر اولوب
پیدا ایدن كمسنه نك لذتی شطرنجی بیلوب اوینایان كشینك لذتندن
ارتوق ایدوكنه شبهه یوقدر كذلك معلوم نه دكلو شریف ركدر
انك علمی شریفرك ولذتی ارتوقدر وهیچ موجود شریفرك
دكلدر شول موجوددنكه دكلی موجوداتك شرفی انكله در و
جمله عالمك ملكی وپادشاهی اولدور وجمیع عجایب عالم انوك اثار
صنعیدر پس معلوم اولدیكه هیچ معرفت بو معرفتدن شریفرك
ولذیذرك اولمز وهیچ نظاره حضرت ربوبیت نظاره سندن

یکرك دکلدر و کوکلك مقتضای طبعی بودر اندن اوترو که هر نسنه
نوك مقتضای طبیعی کندونك خاصیتی اولور که کندوبی انوك
ایچون یراتمشلر اوله لر اکر بر کوکل اولسه که انده بو معرفتك
مقتضاسی باطل اولمش اولسه اول بر تن بیمار کبیدر که انده غذایه
میل اتمك باطل اولوب قالمش اوله وجایزکه بالجمله اکمکدن
ارتوق سوه واکر انوك کندو شهوت طبیعیسی یرنه کلنجه
واندن بو ارزوی فاسدلرکدنجه علاج اتمیلر بو جهانك بد
بختی اولوب هلاك اولور وشول کمسنك که کوکلنه غیری
نسنه لرك ارزوسی ارزوی معرفت حضرت الهیه دن غالبرق
اولدی ولکن سنه بیمار زدر اکر کندوسنه علاج اتدرمز
ایسه اول جهانك بدبختی اولوب هلاك اولور ومحسوساتك
دکلی شهوتلری ایله لذتلریکه بدن انسانه متعلقدر شبهه سز
اولمر ایله باطل اولور واندن چکدوکی زحمت دخی باطل اولوب
ضایع اولور وکوکله متعلق اولان لذت معرفت اولمر ایله ایکی ارتکی
دکلو اولور زیرا کوکل اولمر ایله هلاك اولوب معدوم اولمز

ومعرفت

ومعرفت کندو یرنده قایم اولوب دوردر بلکه روشنرلك و
صافیرلك اولوب لذتی دخی زیاده اولور زیرا غیری ارزولرك
زحمتی زایل اولوب قالمز وبونك شرحی بالتمام بو کتابك اخرنده
اصل محبتده بیان اولنسه کرکدر **فصل** احوال کوکل انساندن
بونك کبی کتابده بو دکلو که دنلدی کفایت ایدر اکر بر کمسنه بوندن
ارتوق شرح استرسه مصنف حضرتلری قدس سره احیا کتابلرندن
عجایب القلب اڭلو کتابنده بیان اتمشدر واولکسنه بو ایکی کتاب
ایله دخی کندوبی تمام بلوب اکلاویمز زیرا بونك جمله سی کوکل
صفتلرینك برازنك شرحیدر وبو برکزدر وانسانك برکبی
دخی کندونك بدنیدر وچونکه ارادتله قدرتك هر بری عالم حسیده
حقایق روحانیه دن بر حقیقتده ظهور عمل آلت جسمانیه سز ممکن اولمدوغی
اجلدن حکمت ربانی روح انسانی بو ذکر اولنان صفاتك اثاری ایله
مزین اتدوکی کبی بدن ظاهری دخی آلات اعضا وجوارح ایله کماله ار
کوردی وانوك دخی برادلشنده حکمت چوقدر وظاهرله باطنده
اولان عضوك هر برنده عجب معنیلر وغریب حکمتلر واردر وبدن

انسانده نیجه بیك سکرلر و طمرلر و کمکلر واز وانلرك شکللری
وصفتلری بری برینه متغایر و متخالفدر وهر بری بر غرضی
غرض ایچوندر وسن بونلرك جمله سندن بی خبرسن مثلا کوزی
اوز طبقۀ مختلفدن ترکیب اتدوکلرینك سببی و انلردن بری
اکسلسه انوك ضیاسنه خلل ایردوکنك حکمتی ندر اکلمزسن و انك
هر طبقه سی نه ایچوندر و حالت نظرده احتیاج نه یوزدندر
معلوم ایدنمزسن اما کوزك مقدارینده کلوایدوکی خود ظاهردر
وانوك علمنك شرحنی مجلدات کثیرده بیان اتمشلردر و حکیم
مطلقك کمال حکمتی استقامت روح نفسانی ایچون انسانك
باشنك قبه سنی که مکان عقلدر اللی ایکی پاره کمکدن ترکیب
ایتدی و قبۀ دماغی انك ماتحتی ایله یدی پاره مختلف کوکدن
ترکیب ایلدی و اون درت پاره دن لحای اعلایی و اکی پاره دن
التنده کی لحایی و اوتوز اکی پاره دن اوتوز ایکی دیشی که اسنان و
رباعیات وانیاب وطواحن دیرلر و ستون کردنی یدی مجوف
مهره دن ترکیب اتدی و ارقه نك رکنی یکرمی درت مهره مدور

مطبق

مطبق و متداخلدن ترکیب ایلدی بر اعضانك ما بقیسنی ایکی یوز
سکسن پاره مختلف کوکله و یدی یوز اوتوز ایکی طمارایله
رباطات و اوتار و عضلاتدر که بدنده مرکوزدر و اوچ
یوز التمش عصب و بیش یوز یکرمی طقوز عضله دن تألیف اولنمشدر
و کوکلرله طمارلر و سکرلر و کرنشلر بیك طقوز یوز اوچ
عدددر رباطاتله اغشیه دن و غضاریفدن غیری و بو
اعدادك هر برینك اوزرینه بر ملك موکلدرکه انوك اسباب
صحتنی حفظ ایدوب و غدارلله هوالرك آفات تأثیراتندن
انی صقلیوب و انس و جن ایله شیاطینك غلبه ایله وسوسه لرینه
مانع اولورلر و بو عضلات ایله عظام و عروق ایله اعصاب
و غضاریف ایله اوطار و رباطاتله اغشیه نك هر برنده نیجه
حکمت ایله فواید تعبیه ایلمش اکر بر حارك حرارتی بر باردك
برودتنی دفع اتسه ویا بر باردك برودتی بر حارك حرارتنی
سوندرسه ویا بر رطبك رطوبتی بر یابسك یبوستنه غلبه
قلسه ویا بر یابسك یبوستی بر رطب اوزرینه غالب اولسه

ویا بر متحرك اولان طمار ساکن اولسه ویا بر ساکن اولان حرکته
کلسه شخص مهلکه یه دوشوب بی قرار اولور و سن بونلاردن
فارغ و بی خبرسن اما بو دکلو بلسك جایزدرکه الطوتمق ایچون
وایاق یورمك ایچون و دیل سویلمك ایچون واغزیمك ایچوندر
اما بونی بلمزسك که یمك اغزده معجون اولوب وغی کبی حنجره ایله مری
والکا مخصوص اولان قوانك واسطه سنسز اصل معده یه ایرشمسی
متعذردر وحضرت صانع قدیم جل ذکره حنجره مری یرتدی
وانك طبقاتنی بو غم بو غم تعبیه بیوردی و قوای ذوحانیدن
بر قوتی انوك اوزرینه موکل قلدی تا یمکی اخذ اتدوکی زمانده
انی اچوب وطعام اکا ایردوکی نینه سد ایدوب انی قپایه قوت
جاذبه طعامی دهلیز مریدن اصل معدیه ایندوره وحضرت
قادر علیم تعالی وتقدس معده یی بر چولمك هیاتنده یرتدی
وانی درت عضو ارسنده صقلدی انك صاغ یاننده جکردر
وصول جانبنده طلوقدر واوکنده کوکسده اولان کموکلراتی در
وکروسنده ملجه ایتدر وقوة ماسکه یه بیوردی یمك طبخ

ونضج بولنجه معده نوك اغزنی قپایوب سد ایده تا قوة هاضمه
نك تصرفی و بو درت عضوك حرارتی ایله طعام اثال معده ده
تمام نضج بولوب و بر مایع متشابه الاجزا اولوب لونله رقتده
اریه صونیه مشابه اوله پس قوة دافعه اول طعامك ثفلنی
امعایه کوندوره ومعده دن بر طمر جکره متصلدر که
اکا ماساریقا قوة جاذبه اول طعامك خلاصه سنی اول
طمردن جکره جذب ایدوب جکر زیرا اثال معده ده اول
دکلو قوت یوقدر که طعامی نضج ایله اول درجه یه ایرکوره
بیله که اعضایه غدا اولمغه لایق اوله پس کمال
حکمت طینت جکری اصل خون جامددن ترکیب ایدوب انی محل
روح طبیعی قلدیکه شهرندنده قسام غدا اولدرکیلوس طعام
اکا اردوکده انك مجاورتی ایله و روح طبیعی نوك
تصرفی ایله قان رنکن بغلر وانك اجزاسی اجزای حیوانیه
مشابه اولور واول غدانوك رنکنی بو محلده جکرك تنضیج
وتلطیفی واسطه سی ایله وروح طبیعی تصرفی ایله درت قسم ایله

منقسم اولور اولا اندن کمالی ایله نضیج بولور صبایی فی
ومعتدل قان اولور بو درت خلطک افضلی در وطبیعتی حار
رطب در وعلامت اعتدالی اولدر که قزل وصافی وطتلو
ورایحه سز اوله وبونک فایده سی جمیع اعضانک غدا المنسی در
اکنجی بلغم در که انوک اجزاسی کمالی ایله نضیج بولوب
بشمشدر وانوک طبیعتی بارد رطب در وعلامت اعتدالی
اولدر که انوک استحاله سی قانه متقارب اولوب رقت ایله و
غلظت ولونله معتدل اوله وفایده سی اولدر که غدا بولنمدوغی
زمانده قان اوله وحرکت وقتده اعضایی تازه صقلیه تا
حرکاتک سبب حرارتی ایله یبوست کایول بولمیه وانوک
زبده سی دماغه غدا اولور واندن نکه ارتا رسه قراجکر
انی جذب ایدر وتصقلر اوچنجی صفرادر که اکا حرارت غالب
اولوب کپوک کبی کیلوسک اوستنه کلمشدر وانوک طبیعتی
حار یابس در وانوک علامت اعتدالی اولدر که لونی قزل
اوله وشفاف ویینی وحدتلو اوله وانک اوج فایده سی واردر

اول

اول قانه لطافت ویرور واتی اعضانوک اوغرایجق یرلرنده
جاری قیلور اکنجی قراجکری غدالندورر اوچنجی امعایی قوتلندرن
وکثافت ثفلدن نیقار واندن زیاده قالانی اود جذب
ایدر دردنجی سوداء در واول کیلوسک دردی در که اجزاسنک
دیبنه چوکمشدر وانوک طبیعتی بارد یابس در وانوک اوج فایده سی
واردر اول اولدر که رقیق اولان قانه قوام ویرور و
اعضایی غدالندرمغه لایق اولسون ایچون اکنجی کوکلک غداسی
اندن حاصل اولور اوچنجی طبیعت هر کون اندن برجز ومعده نک
اغزنه کوندررر تا قوت شهوانی حرکته کتوره وانوک ما باقیسنی
طلق جذب ایدر وقانک جوهری بو اخلاطک قاتندن اکا
کیموس دیرلر اول کیموسک خلاصه ایله زبده سینی روح نامیه
اولور وجکردن جمیع اعضایه طمرلر اولاشمشدر مجاری غدا
ایچون اول طمرلره آورده دیرلر پس قوت قاسمه اول کیموسی شول
طمرلک یولندن جمیع اعضایه قسمت ایدر وبو طمرلره شواکن
دخی دیرلر پس قوت مصوره اول قانک اجزاسندن هر جزوی

اكا مخصوص اولان عضوك شكلي ايله تطويلدن وتدويردن
وتجويفدن هر بريسي متشكل قلورينى قوت مولده منينك
جوهريني بقاء نسل اجلي ايچون امشاج بدندن منفصل قيلور
واجزاي منيدن هر جزوي بر عضو اولمغه قابليت ويرر وچوز اوله
لطيف اولان قانكه غداي بدن اولمغه استعداد بولمشدر قعر
جكردن صعود ايدوب كبدك عنقنه ايريشوب كلر اول
قانك مائيتين جذب ايدرلر تا مفاسددن عروقه خون صافي
جاري اوله وغرايب حكمت رباني وعجايب صنعت يزدانيدن بو
مجلده بريسي بودر كه بوكركلك بوينى جكرك بوينه اولاشدر
مشدور تا رقيق اولان قان جكردن متصاعد اولوب مجاري عروقك
جذبنه ايريشجك بوكرك انوك مائيتن جذب ايدر وقاني
قوامه كتوروب عروقه كوندرور واكر بوكركلك بوينى جكره
متصل اولمايدي وقانك مائيتن جكر اورتاسندن جذب
اتميدي قان غليظ اولوردي وجكرك عروق شعريه سندن
صعودي ممكن اولميوب اعضانك غداسي ميسر اولمزدي وجكر

ورمزدي ايدوب هلاك اولوردي پس بوكركك كيموسدن
جذب ايتدوكي خونابه اولان قانك بقاياسن قوت غاذيه
بوكركه غدا قيلوب قوة دافعه ابقاياني مثانه يه كوندرور
پس اكر بوكركه بر آفت ايرشسه اندن امراض هائلي متولد اولور
سقوط شهوت وضعف بدن واستسقاي طبلي وزقي ولحمي كبي
واكر اوده بر آفت ايرشسه اندن صفراوي علتلر متولد اولور
يرقان ودق وبثور وحمره وانلرك امثالي كبي واكر
طلقه بر ضرر ايريشسه اندن سوداوي مرضلر متولد اولور
جذام وبهق وماليخوليا وانلره مشابه اولان علتلر كبي
پس روح ناميه كمال صفاي نمايه ايرشدوكده انوك زبده سي ايله
خلاصه سي روح حيواني اولور ويوركي اندن جذب ايدر
ويوركك قوتي ايله حرارتي وجنبشي كثرتي يوركده اكا نضج
ويرور وانوك خلاصه سي اولان نسنه روح نفساني اولور و
دماغ اني جذب ايدر ويوركدن نطفه لر جميع اعضايه اولاشمشدر
اكا شرايين ديرلر وبدنده بو عروق مجاري جياندر وبو عروقه

درلر

ضوارب دخی درلر پس بو روح حیوانی نك بقایاشی یورکده
دکل اعضایه جاری اولور و قوام حیات بدنده بو روحدر
و دماغدن سکرلر جمله اعضایه اولاشقدر پس روح نفسانی
دماغده در دیخی کتم نضج بولور و غایت صفا ایله لطافته
ایرد وکده حس ایله حرکته ماده اولور و انوار حس
و حرکتی اعصاب یولندن جمیع اعضا ایله جوارحه جاری قلور
و حس ایله حرکتك قوامی بدنده بو روحدر و بو روح
نفسانی نك ایکی خادمی واردر بری محرکه در و بری مدرکه
و قوة محرکه نك ایکی خادمی واردر بری قوة فاعله در که اولـ
اختیارسز حرکتدر رعشه ایله تشنج کبی و بر دیخی قوة باعثه
در و انوك دیخی ایکی خادمی وار بری قوت شهوانیدر و بری
دیخی قوت غضبیدر اما قوة مدرکه اون قسمدر بشی
حواس ظاهر و بشی حواس باطندر ذکر اولندوغی کبی و بونلرین
اجزای ظاهر ایله باطنك هر بر جزوی بر مصلحت ایچون یراتمشلردر
زیرا بدن انلارسز استقامت بولمز بلکه انسانوك بدنی بو

مختصرلغی

مختصرلغی ایله دکلی عالمدن مثالدر زیرا عالمده اولان
مخلوقاتك جمله سنك اورنکی بدن انسانده بولنور مثلا
کموك طاغ کبیدر و ترنغوری یکزر و قللر اشجار ماننددر و
فلکه مشابه در و حواس یلدوزلره مثالدر و بونك دیخی
تفصیلی اوزوندور بلکه اجناس مخلوقاتك جمله سنك مثالی
انده واردر مثلا خنزیر ایله کلب و قوردیله قیون و آتله
اشك و دیو و پری و ملك کبی انجلین که بو کتابوك اولنده
ذکر اولنمشدر بلکه ندکلو اهل صنعت که عالمده واردر انك
اورنکی بدن انسانده بولنور شول معده ایچنده اولان قوة که
یمکی هضم ایدور آشچی کبیدر و انوك صافینی جکر و ثقلینی
بغرسقلره کوندورر عصار کبیدر و جکرده یمکی قان رنکنه
دوندورن بویاجی کبیدر و سینه ده قانی اق سوده و خصیه
لرده اق نطفه یه تبدیل ایدن کازر کبیدر و غدانك هر جزوینی
کندو جانبنه جذب ایدوب چکن جلاب کبیدر و بوکرکده بکوردن
صوچکوب مثانه یه دوکن سقا کبیدر و یمکك ثقلنی طشره اتن

کتانس کبی در وصفرا ایله سودایی بدنه ضرر ارکورمک
ایچون تحریک ایدوب قارشدورن مفسد کبی در وصفرایی سایر
علتلر ایله دفع ایدوب کدرن رئیس عادل کبی در وبونک شرحی
دخی اوزوندور ومقصود اولان اولدورکه سن بیلوب معلوم
ایدنه سن که نیجه مختلف اهل صنعتلر سنک باطنکده واردر
انلرک هر بری سنک مصلحتکه مشغوللردر وبر لحظه خدمتکدن
فارغ اولوب دکلنمزلر وسن حضورله خواب راحته واروب انلری
نه بیلورسن ونه انلری سنک خدمتکه ثابت وقایم قیلن
صانعک شکرن قیلورسن واکر بر کمسنه بر کون کندو قولنی
سنک خدمتکه کوندرسه عمرک اولدقجه انک ذکر خیرنه مشغول
اولورسن وسنک خدمتکه نیجه بیک بونلر کبی اهل صنعتی
کوندرنی سنک دکل عمرکده بر لحظه خدمتکدن فارغ اولوب
دکلنمزلر سن خود یاد ایلمزسن وبدنک ترکیبی ایله اعضاسنک
منفعتنی بلمکه علم تشریح دیرلر بر علم عظیمدر وخلق اندن غافل
لردر روانی وقیوب اوکرنمزلر واوقویانلر دخی علم طبده استاد

اوللم

اوللم دیو اوقورلر وطب ایله علم طب خود مختصردر واکرچه خلق
اکا محتاجلردر لکن دین یولنه متعلق دکلدر اما بر کمسنه که
بدنه حضرت حقک صنعنی تماشا ایتمک ایچون نظر ایتسه صفات
الهیه دن اوچ نسنه بلمک حاضر وریدی بری اولدورکه بلوب
معلوم ایدینه که بو قالبک بانیسی وبو شخصک خالقی بر قادر بر
کمالدرکه هیچ عجز ونقصان انوک قدرت بر کماله یول بولمز
واستدوکنی ایتمکه قادردر زیرا عالمده بوندن عجب راک
ایش یوقدورکه بر قطره ابدن بونک کبی شخصی پیدا ایده بیله وبوکا
قادر اولان کمسنه نک قاتنده بعد الموت حیات ویرمک اسانک
رقدر اکنجی اولدورکه بر عالمدرکه علمی محیطدر جمیع اموره
زیرا بونک کبی عجایب وبو دکلو غرایب حکمتلر ممکن
اولمز مکر کمال علم ایله اوچنجی اولدورکه بلوب کلیه که قوللرینه
انک لطف ورحمت ایله عنایتنک هیچ نهایتی یوقدر زیرا اخلاق
عالمک انلره لازم اولن نسنه انلره ویرمشدور واندن هیچ
نسنه ایلی قومامشدر بلکه ضرورت ایله شول لازم اولن

نسنهٔ یوزك وجكر و دماغ كبی و جنوانك اصولی اولنلری
هب عطا ایلدی و انسانك اول محتاج اولدوغی نسنهٔ اكرچه
ضروریه دكل ایلدی ال ایله ایاق و كوز ایله دیل كبی
انلاری دخی احسان ایدوب وردی وشول نسنكه اكا نه
احتیاج واردی ونه ضروری ایدی ولكن انده زیاده زینت
واردی وحسنك وجاهتن زیاده ایدردی انی دخی ویردی
صاچه سیاهلق ولبه قرمزیلق وقاشه اكریلك وكوزلرك
كربكلرینه دوزلك وانلردن غیری وبو لطف وعنایت و
احسانی انجق انسانه ویرمدی بلكه جمیع مخلوقاته ایلدی
حتی سوری سكلی ایله اریه و قارنجه ایله قره سكه لازم اولان
نسنهٔ ویردی وبو جمله ایله انلرك شكلنی وظاهرلرینی انواع
نقشله واحسن الوان ایله اراسته قلدی پس بدن انسانك تفصیل
خلقته نظر صفات الهیتك مفتاح معرفتی در بو وجهله وبو
سبب ایله بو علم شریفدر طبیبلك اكا احتیاجی اولدوغی سبب ایله
دكلدر وانلركه نه دكلو شعرك وتصنیفك وصنعتك غرایبی اوتوغرق

بلنك

بلنك شاعرك ومصنفك وصانعك عظمتی كوكلك ده
اوتوغرق اولور وحضرت حق سبحانه وتعالی نوك عجایب صنعی
كذلك مفتاح علم در صانعك عظمتنه جلت آلاؤه وعمت
نعماؤه وبو دخی بر باب در معرفت نفسدن ولكن كوكل علمنه
اضافت ایله مختصردر زیرا بو بدن علمی در وبدن مركب كبی در
وكوكل اتلو كبی یرادلشدن مقصود اولان اتلودر ومركب دكلدر
زیرا مركب اتلو ایچوندر اتلو مركب ایچون دكلدر ولكن بو مقدار
دخی بلدیكه سن معلوم ایدینه سن كه بو اساتلو ایله انسان
كندوی كركی كبی اكلادیمز ومع هذا كه سكا هیچ نسنه كندوكدن
یاقین رق یوقدر وكندوكی اكلامین كمسنه بر غیری نسنهٔ
اكلادم دیو دعوی ایتسه بر مفلس كبی در كه كندو قارنن
طیورمغه قادر اولمیه شهرك دكلی فقراسنی بنم اكمكم ایله
چكنورلر دیو دعوی ایلیه بو صفت هم قبیح وهم محالدر **فصل**
چون بو جمله دن شرف وعزت وعظمت كوهر دل انسانك بلدك
بلكل كه بو كوهر عزیزی سكا ویرمشلردر وصدكم انی

سن ترا ایدوب سندن ذکر لنمشلردر چون سن اندن غافل
اولوب و انی ضایع ایلیوب طلب ایتمیه سن زیان و خسران عظیم
ایتمش اولورسن شو کاچا الشوب جهد ایتسکه کندو کوکلکی
ارایوب بوله سن و دنیا اشغالندن انی قورتاروب کندونک
کمال شرفنه ارکورسن که انک شرف ایله عزتی آخرتده ظاهر
اولسه کرکدر زیرا انده اندوه سز بر شادلق و فناسز بر بقا
و عجزسز بر قدرت و شبهه سز بر معرفت کوروب و کدورتسز
بر حضرتک جمال باکمالنی مشاهده ایتسه کرکدر اما انک
شرفی بو جهانده اول سبب ایله در که شول عز و شرف حقیقیه
ارمک استعدادی و لیاقتی سنده حاصل اولمش اوله والا بو کون
سندن ناقصرق و محرومرق کم واردر که اچلغله صوسز
لغک و اسیلکله صاوقلک و خسته لغله الملک و اندوهله
غمک و خشم ایله حرصک النده اسیردر و هر نسنه ده که
کندونک راحتی ایله لذتی واردر اول کندویه ضررلودر
و الکا نافع اولان نسنه دخی بی مرارت الممدکلدر و عزیز و شریف

اولان

اولان کمسه نک عزتی ایله شرفی یا علم ایله و یا قوت و قدرتی ایله
یا همت و ارادتی ایله و یا جمال و صورتی ایله در اکر انک علمنه
نظر ایتسک اندن جاهلرق کم واردر زیرا دماغنده اکر
بر طمر اکلسه اولوم حدنه دوشوب دیوانه اولور و اولک
مرضندن اولدوغی و انک علاجی نه ایدوکنی بلمز و جایزدر که
انک علاجی کندو یاننده اوله و کوزر اوله و بلمیه و اکر
قوتی ایله قدرتنه بقسک اندن عاجزرق نه واردر که بر سینکی
یکمکه قادر دکولدر و اکر اوزرینه بر سوری سیکی
حواله ایلسه لر النده هلاک اولور و اکر کندویی برازی
صوقسه صبر و قراری متواری اولور و اکر همتنی مشاهده
ایتسک برلقچه‌یی ضایع اولمغله خسته حال و متغیر الاحوال
اولور و اکر اج اولدوغی حالده اندن بر لقمه تجاوز اولنسه
عقلی زایل اولوب مدهوش اولور و بو خساستدن بدتر
نه وار اوله که اکر جمال صورتنه بقسک بر پوست کوردرسز
که بر مزبله اوزرینه چکلمشدر اکر برا کی کون کندویی بایقایوب

پاك اتمه بر مرتبده رسوا اولوب قوقه كه كندو كندودن بيزار
اوله وعلى الدوام شول كندو باطننده دوتب وانك حماللغن
ايدوب وهر كون برنجى كره كندودن كندو اليله يقادوغى
نسنه دن قيغرق ورسوا ورقعجبانه وازا اوله بر كون صاحب السير
والطير قطب الطريقة والحقيقة حضرت شيخ ابو سعيد
ابو الخير قدس الله روحه العزيز صوفيلرى ايله سير ايده رك
بر يره اوغرادلر كه انده طهارت خانه قويسنى بوشادوب پاك ايدرلردى
ويولا وزرنده نجاست واردى صوفيلر جمله اول يولدن دونب
وبورونلرنى دوتب بر جانبه قاچديلر حضرت شيخ قدس سره دوروب
كتمديلر وبيورديلر كه اى قوم بو نجاستك بكا ديدوكى بلورميسز
سويلر كه بن دون بازارده ايدم سز بنى اله كتوربنجه جملكز كيسه لركزده
اولان اقچه لروكزى بنم اوزرومه ايثار ايدردكوز بن بر كيجه دن
ارتوق سزكله مصاحبت ايتمدم شمدى بو صفت ايله رسوا اولدوم بنى
قاچمق كركين سزدن يا سز بندن وفى الحقيقة بويله در زيرا انسان
بو عالمده عجز ايله نقصان وناكسلك درجسنك نهايتنده در

وكندونك

وكندونك زور بازارى يارار اولسه كركدر اكر كيمياى سعادتى
كوكل كوهرينك اوزرينه طرح ايدرسه حيوانلق درجه سندن ايرشور
واكر دنيايه وشهوت دنيايه توجه ايدرسه يارنكى كوركلى
ايله خنزيردن الحاق اولور زيرا انلار جمله سى خالك اولوب زحمت
والمدن خلاص اولورلر واول عذابه قلور پس كندونك شرفينى
اكلدوغى كبى كركدر كه كندو نقصانى ايله ناكسلكنى وبيچاره
لكنى دخى اكليه زيرا نفسك بو يوزدن دخى بر مفتاح در
حضرت حق جل وعلانك مفاتيح معرفتندن وكندوى اكلمك
شرحنده بو دكلو كفايت ايدر زيرا بونك كبى كتاب بو
مذكور اولندن زياده يه متحمل دكولدر وبالله التوفيق

عنوان نشانى در معرفت حضرت حق سبحانه وتعالى بلكل كيم
كچمش پيغامبرلر كتابلرنده معروفدر بو لفظ كه حضرت حق
سبحانه وتعالى انلاره بيوردى كه يا انسان اعرف نفسك تعرف
ربك يعنى نفسكى اكله تا ربكى اكليه سن واخبار وآثارده
معروفدر كه من عرف نفسه فقد عرف ربه وبو كلمه اكا دليل

دركه انسانك نفسنى برابكنه يه بكزركه اكا نظر ايدن حقى كورر
اما خلق عالمك چوغى كندولرينه باقوب حقى اكلمزلر پس انوك
اكلمسنى نظر يوزندن لابددر زيرا اول ايكنه معرفتدر وبو ايكى
وجهله در بر وجهنى اكلمق مشكلترقدر وهر ادراك انى كتورهمز
وعوام فهم ايدهمدوكى نسنه شرح ايتمك مناسب اولمدوغى اجلدن
بيانه شروع اولنمدى اما شول عوام اكليه بلدوكى وجه اولدوركه
انسان كندو ذات وصفاتندن حضرت حق سبحانه وتعالينك ذات
اقدسنى ايله صفات مقدسنى اكليه وكندو مملكتنك تصرفندن كه
اول كندونك بدنى وساير اعضاسيدر حضرت حقك جل
عن التشبيه والتمثيل جملهء عالمده تصرفنى اكليوب ادراك ايده وبونك
شرحى اولدوركه چون انسان اول كندوسنى وارلغله اكلدى وبلوركه
برقج يل بوندن اوكردى معدوم ايدى وكندودن نه نام وار ايدى
نه نشان انجلين كه حضرت صانع حكيم كلام قديمنده بيوردى
هل اتى على الانسان حين من الدهر لم يكن شيئا مذكورا وشول نسنه كه
انسان كندونك اصل خلقتندن اكا يول ايلدوب ايرم بلور اولدوركه

كندو

كندو وارلغندن اول بر قطره قوقش صو ايدى كه انده نه عقل
وار ايدى ونه ادراك ونه ديل ونه طمر ونه كوز ونه قولق ونه كوك
ونه دركى ونه سكر ونه باش ونه ال ونه اياق بلكه بر بياض صو
ايدى بر صفت ايله پس بو جمله عجايب انده پيدا اولدى يا اولدركه
اول كندونى ايجاد ايتدى يا انى بر كمسنه دخى وجوده كتوردى
وچون نظر عبرت ايله اكليه كه شمدى كه درجهء كماله يتشمشدر بر قل
يرتمغه قادر دكولدر بيلوركه اول وقت كه بر قطره صو ايدى عدم
قدرتى وعجز ايله نقصى شمديكى حالدن ارتوغرق ايدى پس بالضروره
كندو ذاتنك وار اولوب وجوده كلدوكندن صانع بر كمالك ذات
اقدسنك وارلغنى معلومى اولور وچون كندو بدننك عجايبنه
نظر ايليه ظاهر وباطن يوزندن بوندن اول بعضيسندن شرح اولندوغى
كبى كندو خالقنك قدرتنى ظاهر وپيدا كوروب اكليه كه بر قدرت بر
كالدركه ديلدوكنى ايشتدوكى كبى يرا تمغه قادردر وفى الحقيقة
بوندن زياده قدرت نجه اولوركه بر قطره اب حقيردن بو بخلين
جمال وكمال ايله بر شخص بر بدايع وعجايب يرده چون انسان كندو

غرایب صفاتی ایله منافع اعضاسنه باقوب نظر ایده که انلردک
هر برنی یراتدوقلرینه حکمت نه در مثلا اعضای ظاهردن باشله
کوز ودیلله دیش واللہ ایاق کبی واعضای باطندن یورکله اود
وجکر ایله طلوق وانلره بکزرنه وار ایسه بیلوب معلوم ایدینه که
کندو خالقنک علمی نهایت درجه کالده اولوب دکلی اشیایی محیط
در وبونک کبی علمدن هیچ نسنه غایب اولیمز واکر جمیع عقلانک
عقلینی بر یره کتوروب جمع ایده لر وانلره اوزون عمر نصیب ایدوب
بو اعضادن بر عضو ایچون کندونک یرادلشندن یک بر وجه
بولمغه علی الدوام فکر ایدوب چالشه لر هرکز امکان قدرت
بولمیلر اکر دیش ایچون بر غیری صورت تقدیر اتمک استیلر
صورت ویرمکه قادر اولیمزلر زیرا صانع قدیم وفاتر
حکیم مقتضای حکمت بالغه ایله دیشلری اوچ قسم ایله مرتب قلدی
انلرک بعضنی کسکن یراتدی رباعیات کبی یکی کسمکده ناوترو و
بعضنی سن مدور یراتدی انیاب کبی یکی اوواتمق ایچون وبر
ازینی دخی یصی خلق اتدی اضراس کبی طعامی چینمکدن ناوترو ودیل

دکرمنک

دکرمنک کورکی کبی اغز ایچنده یرتدی تا یکی اغزده دکتروب
اضراس ایله طاحنه دیدوکلری دیشلرک التنه براغور ودیل
التنده ایکی چشمه صو یرتدی وبرملکی انک اوزرینه موکل قلدی
که اول خمیر بوغرجی کبی در یمک یندوکی زمانده حاجت مقداری
صو دوکر شول یمک اصلانوب بودلنجه ویمک قالقدوقدن صکره
انک یولنی بند ایدوب اغزله بوغاز قورومدوغی دکلولی قور
زیرا اول صو اکر طعام وقتنده جاری اولدوغی کبی هر زمانده جاری
اولسه ایدی ادمک اغزندن صالیا راقوب خلق ایچنده رسوا
اولوردی اکر عالمک صاحب اعتبارلاری وانلری جمع اولوب
اندیشه ایده لر بوندن اکمل واحسن محالدر که بر صورت تصور ایده
بیله لر کذلک حضرت حکیم علیم واجب التعظیم اللرک
مفاصلنی حکمت ایله ترکیب اتدیکم اکر اوزاتمق استسه اوزادر و
اکر قصالتمق دیلسه قصالدور ومراد ایدندوکی جانبه حرکت
اتدورر واللک ایه سنی یصی یرادوب اوزرینه بش برمق ترکیب
ایلدی وهر برمغی اوچ بوغم ایله منقسم ایدوب دردنی بر صفت

ایله یرانتدی وباشن برمغی شول درت برمغک مقابله سنده تعبیه
قیلدی تا اول درت برمغک اوزرینه دونوب قبض وبسط اتمده
انلره معاون اوله وبر مفصلری شویله ترکیب ایلدی که اکر استسه
انلری اچار وبر برینه اولاشدوروب طبق ایلر واکر لازم کلسه
انلری کوب کفجه قیلور واکر مراد ایدنسه برمقلری دکشوروب
وبکیدوب کندو ایچون سلاح دوزر پس برمقلر اوستنده
درنقلری ترکیب ایتدی تا برمقلری نکبات ایله جراحتلردن حفظ
ایده لر وانیجه واوفاق نسنه لری یردن انلر ایله دکشوروب
قالدوره بیله والحاصل چوق مصلحتلره کرک اولور کذلک
اکر عقلای عالم بو برمقلرک خلقتنده اندیشه ایدوب فکر
ایده لرکه انلرک جمله سنی برصفده برابر اولوب یا اوچی برجانبده
وایکیسی برجانبده اوله ویا باشی اولدوغی لین التی یا درت اوله و
یا بو اوچ بوغومرا اولا انلر ایکی ویا درت بوغوم اوله بوکا کوره فکر
ایدوب هر نه دینسه جمله سی ناقصدر واکمل واتمی حضرت قادر
حکیم عز شانه وجل برهانه نک محض قدرت کامله ایله یرتدوغی

اولان در

اولان در وبوندن معلوم اولنور که حضرت حق سبحانه وتعالی
نک علمی بو شخصی محیط در وجمیع اموره مطلع در واجزای انسانک
هر جزونده بونک کبی حکمتلرینه نهایت در وبو حکمتلری ارتوق
بیلنلرک تعجبی حضرت حق جل وعلانک عظمت علمنده ارتوغرقدر
وچون انسان کندو محتاج اولدوغی نسنه لره باقوب تامل ایده اولا
کندو اعضاسنه بعده طعاملرنه لباسنه ومسکننه وطعاملره
احتیاجی یغموره وروزکاره وبلوده وایسیه وصوقه وانی
صلاحیه کتورن صنعتنده وصنعتلرک دخی احتیاجی دموره و
باقره واغاجه وتوجه وانلره مشابه اولان اسبابه والاته
وبونلرک دخی احتیاجی هدایت ایله معرفته که بونلری نوجهله
اشلدوب دوزتمک کرکدر اول وقت باقوب بونلرک جمله سینی
احسن وجهله یرادلمش کوره وهر بریندن شول دکلو که اکر
حاضر ومهیا بولنمیدی کمسنه نوک خاطرینه خطور اتمزدی وانک
طلبنه انسان امکان قدرت بولمزدی طلب ایلمک سنزن لطف وحکمت
حضرت قادر حکیم ایله علی وجه الاتم حاضر ومهیا اولمش بوله

اكابر صفتلرمز معلوم اوله كه جميع وليانك حياتي انك سببي ايله
در واول صفت حضرت حق سبحانه وتعالينك لطفي ايله رحمتي و
عنايتي دركه مخلوقاته انجلين كه بيوردي سبقت رحمتي على
غضبي وانجلين كه حضرت رسول صلى الله عليه وسلم بيوردي كه
حضرت حق سبحانه وتعالينك قوللرينه شفقتي انه لرك شول سود
امزردكلري اوغلانجقلرينه شفقتلرندن ارتوغرقدر پس
انسان كندو ذاتنك ظهورندن حق سبحانه وتعالى حضرتلرينك
ذاتنك وارلغني كوردي واجزاسنك واطرافنك كثرت تفصيلندن
حضرت حق جل وعلانك كمال قدرتني مشاهده اتدي وكندونك
منافع اطرافي ايله عجايب حكمتلرندن حضرت حق جل وعلانك كمال
علمني كوردي ودخي ضرورتي ايچون وياحاجتي ايچون ويا حسن
وزينتي ايچون لازم اولان نسنه لرك اجتماعندن كه انلرك دكلني
كندوده موجود بولور حضرت حق جل وعلانك لطفي ايله رحمتني
كوردي پس بو يوزدن معرفت نفس مفتاح ومرآت معرفت
حق اولدي فصل انسان حضرت حق سبحانه وتعالينك
ذاتي

ذاتي ايله صفاتني كندونك ذاتي ايله صفاتندن بيلوب
اكلدوغي كبي حضرت حق سبحانه وتعالينك تنزيه ايله تقديسني
دخي كندو تنزيه ايله تقديسندن بيلسه كركدر و حضرت
حقك تنزيه ايله تقديسنك معناسي اولدر كه وهم ايله خياله
كلن نسنه لردن پاك ومقدسدر وتصرفندن هيچ بر مكان
خالي كل ايكن كندو اضافت مكاندن منزهدر وبونك اورنكي
انسان كندو نسنده مشاهده ايدوب كورركه روحك حقيقتي
كه بز انكا كوكل ديدوك وهم ايله خياله كلمكدن منزهدر زيرا
بز انك مقدار ايله كميتي يوقدر وقسمت قبول ايدجي دكلدر ديدك
وبويله اولدوقده انك رنكي ولوني اولمز ولون ايله مقداري
اولمين نسنه بر وجهله خياله كلمز زيرا بر نسنه خياله كلور كه اني
ويا انك جنسني كوز كورمش اوله وخيال ايله كوزك ولايتنده
الوان ايله اشكالدن غيري نسنه بولنمز وبوني كه طبع بر نسنه تقاضا
ايدركه اول نسنوك كبي نسنه در معناسي اولدر كه نه شكلدر ونه
نوعدر ايرميدر وياخود اوفاقميدر كوجك ميدر يا بيوك بر نسنه كه

بو صفاتك اکا یولی ولمیه ماهیت سؤالی انك حقنده باطلدر
اکر بیلك دلرسك که ممکندرکه بر نسنه اولکه ماهیت اکا ایرمیوب
کمیت ایله کیف اکا یول بولمیه کندو حقیقتکه نظر ایله که
سنك شول محل معرفت ولان حقیقتك قابل قسمت دکلدر ومقدار
ایله کمیت وکیف اکا یول بولمز واکر بر کمسنه سؤال اتسه که روح
نوك کبی نسنه در جواب بودرکه نجه لك اکا یول بولمز سن
کندوکی بو صفت ایله بیلدوکده بیلکل که حضرت حق سبحانه وتعالی
بونك کبی تقدیسه اولیدر وخلق عالم کیفسز ونوعسز بر موجود
وار ایدوکنه متعجب لردر وحال بوکه کندولری بو صفت ایله
متصف لردر اما کندولرین بیلمزلر بلکه انسان اکر کندو بدننه
باقوب نظر اتسه انده بلا کیف وبلا نوع بیلك نسنه بولمغه قادر
در مثلا عشق ایله درد ولذت ایله خشم کبی واکر بونلرك
کیفیت ایله ماهیتنی بیلمك مراد اولونسه قادر اولنمز زیرا بو
نسنه لرك شکل ایله لونی یوقدر بو سؤال انلره یول بولوب
ایرمز فرضا بر کمسنه اوازك ویا رایحه لرك ویا طعمك

کیفیت

کیفیت حقیقتن طلب اتسه عاجز اولور بو سبب ایله که نوع ایله کیف
کوز حاسه سندن حاصل ولان خیالك تقاضاسیدرکه اولن
هر نسنه دن کوز ایچون حصه واردر وقولق ولا اینده اولان
نسنه دن مثلا اواز کبی کوزی نصیبی در بلکه اوازك کیفیت
ایله ماهیتنی طلب ایلمك محالاتدندر زیرا الوان ایله اشکالك
قولاغك نصیبی اولمادوغی کبی اواز دخی کوزك نصیبی دکلدر کذلك
کوکل حاسه سیله بولنان وعقل ایله اکلانن نسنه دخی حواسك نصیبندن
منزه در وکیفیت ایله ماهیت محسوساتده اولور وبو مقاملك
تحقیقی ایله جدی حضرت مصنف قدس سره کتب معقولاتده بیان
ایدوب شرح اتمشلردر وبو کتابده بو مقدار کفایت ایدر مقصود
اولدورکه انسان کندونك کیفیتسزلکله ماهیتسزلکندن حضرت
حقك کیفیت ایله ماهیتدن منزه اولدوغنی اکلمغه قادر اوله
وبیله که جان موجود اولوب بدنك پادشاهی اولوب بدنه کیفیت ایله
ماهیتی اولان نسنه لرك دکلینی انوك مملکتی اولوب وکندو بلا کیف
وبلا نوع اولدوغی کبی کذلك پادشاه عالم بلا کیف وبلا نوع در

وهر نسنه نڭ کیفیتیله ماهیتی وار در محسوسات کبی دکلسنی
انوڭ مملکتیدر تنزیه دن بر نوع دخی اولدر که انی هیچ مکانه
اضافت ایتمیلر وجانی هیچ عضوه اضافت ایتمك اولمز زیرا دیمك
اولمز که جان الده یا ایاقده ویا باشده در ویا بر غیری یرده در بلکه
بدنوڭ دکل اعضاسنی قسمت قبول ایدیجی در واول قسمت قبول
ایدیجی دکلدر وقسمت قبول ایتمینڭ قسمت قبول ایدنده نزولی
محالدر زیرا اول دخی قسمت پذیر اولمق لازم کلور ومع هذا که
هیچ عضو ایله اضافت قبول ایتمز هیچ عضو انوڭ تصرفندن خالی
دکلدر بلکه جملهسی انوڭ تصرفنده وفرماننده در واول دکلی
سنڭ پادشاهیڭدر جمیع عالمڭ پادشاهی عالمڭ تصرفنده اولوب
وکندو اضافهٔ مکاندن منزه اولدوغی کبی وتقدیسدن بو نوعك
اتمامی انوکله ظاهر اولور که روحڭ خاصیتی ایله سرینی آشکارا
دیه سن واکا اذن یوقدور وشونڭ تماملغی که ان الله
تعالی خلق آدم علی صورته انکله آشکاره اولور فصل
چون حضرت حق جل وعلا نوڭ ذات قدسنوڭ وارلغی معلوم

اولدی

اولدی وانڭ صفاتی ایله پاکلکی وتقدیسی کیفیتیله ماهیتدن
بللدی ومکان ایله نسبتدن تنزهی آکلدی وبونلرڭ جملهسنڭ
مفتاحی معرفت نفس انسانی اولدی لکن معرفتدن بر باب دخی
قلدی واول باب انوڭ کندو مملکتنده نوجهله ونه کیفیتله
پادشاهلق سورمسنوڭ معرفتیدر وانڭ ملائکهیه ایش بیورمسی
وملائکهنوڭ اکا طاعتی نیوزدندر وملائکهنوڭ الیله مصلحتلر
کوریب ایش سورمك وکوکدن یره امر کوندرمك وکوکلرده ییلدوزلری
حرکته کتورمك ونیوزندن اولنلرڭ مصالحنی کوکلره تعلیق
ایتمك ومفتاح رزقی افلاکه حواله ایتدوکی کیفیتی ندر وبو جمله نجه در
وبو باب حضرت حق جل وعلانڭ معرفتنده بر باب عظیمدر وبوکا
معرفت افعال دیرلر بوندن اول کچن بابه معرفت ذات وصفات
دیدوکلری کبی وبونڭ دخی مفتاحی معرفت نفس انسانیدر چون
سن کندو مملکتکده کندو پادشاهلغڭ نیجه سوردوکی بیلمیهسن
عالمڭ پادشاهی پادشاهلغی نه کیفیتله سورر نیجه بلهسن کرکدر
امدی اول اشکالی لازم اولان اولدر که کندوکی اکله سن وکندو

افعالکدن بر فعلی بسله سن مثلا یازو یازمق کبی چون
بسم الله کلمه سن بر کاغده یازمق استسنک اولاسنده بر رغبت
وارادت پیدا اولور بعده شول سینه کلت صول یاننده ات پاره
سنده مخلوق اولان کوکلده بر حرکت ایله جنبش ظهوره کلور واندن
بر جسم لطیف حرکت ایدوب دماغک اوزرینه صعود ایدر واول
جسم لطیفه اطبا روح حیوانی دیرلر زیرا اول حس ایله حرکت
قوتلرینک حمالیدر و بو روح بر غیری در که حیوانات ده بولنور
واولرکا یولبولور یعنی باقی دکل فانی در و بو روح شول کوکلدیدکمز
روح بها یمده بولنمز وهر کز فوت اولیو بولمز زیرا حضرت حق
سبحانه وتعالینک محل معرفتی در پس چون روح حیوانی دماغه
ایرشور دماغک خزانه اولنده که قوت خیالک یریدر صورت
بسم الله پیدا اولور واول وقت دماغدن بر اثر شول سکرلره
اولاشور که انلرک وجود ماغدن چقوب دکلی اطرافه ایرشمشدر
وتیلکر کبی بر مقلر ولک وجلرنه بغلنمشدر واینجه ضعیف ونحیف
اولان کسنک بیلکی اوزرنده کورملک اولور صکره دن شول

سکرلر

سکرلر حرکته کلوب بر مقلر ولک اوجلارینی دبردرلر بعده
برمق قلمی حرکت اتدر دیرس قلم مرکبی تحریک ایدر صکره صورت
بسم الله خزانه خیالده اولدوغی کبی کاغد اوزرنده پیدا اولور
حواسک یاردمی ایله خصوصا کوزمعاونتی ایله زیرا انسان
یازوده اکا محتاجدر پس بو ایشک اولی سنوک کوکلده پیدا اولان
رغبت ولدوغی کبی وکلی اشلر ولک اولی حضرت حق جل وعلانک
صفاتندن بر صفتدر که اول صفت ارادت ایله تعبیر اولنور وبو
ارادتک اثری اولسنک کوکلده پیدا اولوب صکره انوک واسطه
سی ایله غیری یرلره ایرشدوکی کبی اول حضرت حق سبحانه وتعالینک
اثر ارادتی عرشده پیدا اولور اندن صکره غیریلره ایرشور وشول
بر لطیف اولان جسم بخار کبی یوزلک طمرلرینک یولندن بر اثری
دماغه ارکوردکی کبی وبو جسمه روح دیرلر حضرت حق جل وعلانک
بر جوهر لطیفی واردر که اول اثری عرشدن کرسیه ارکورر واول
جوهره فرشته وروح وروح القدس دیرلر وشویلکه کوکلدن
اثر دماغه ایرشور زیرا کوکل دماغدن ولایت ایله تصرف حکمی ایله

اعلادر اولا اثر حضرت حق سبحانه وتعالینك عرشدن كرسیه
ایرشور زیرا كرسی عرش الشنده در وبسم الله كلمه سنك اثر صورتی
سنك فعلك ومرادك اولدوغنلین دماغك خزانه اولنده پیدا
اولور وفعلك ظهوری اكا موافق اولدوغی كبی هر نسنه نك صورتی
كه عالمده پیدا اولسه كركدر اولا انوك نقشی لوح محفوظده پیدا
اولور وشول دماغده اولان قوت لطیف سكرلری دپرتدوكی كبی
تا سكرلر الی وبرمقلری حركته كتوره لر وبرمقلر قلمی وپرده لر شول
عرشله كرسیه موكل اولان جواهر لطیف كوكلر ایله یلدوزلری حركته
كتورلر ودماغك قوتی روابطه اوتار واعضا ایله برمقلری تحریك
اتدوكی كبی اول ملائكه دیدوكلری جواهر لطیف یلدوزلر واسطه سیله
وانلرك عالم سفلیه شعشعه لرنك رابطه لری ایله امهات عالم
سفلینك طبایعنی وپرده لركه انلره درت طبع دیرلر واول حرارت
وبرودت ورطوبت ویبوست درو صورت بسم الله پیدا
اولمسون ایچون قلم مركبی داغدوب جمع اتدوكی كبی بو انلر ایله خاكك
وغیری امهاتك حرارت ایله برودتی بو مركبانی تحریك ایدرلر وكاغد

مركبی

مركبی قبول اتدوكی اكبی انجلین كه انوك اوزرنده پریشان
ایده لر یا جمع ایده لر رطوبت بو مركبانی قابل شكل ایدوب یبوستی
اكا حافظ ایدرتا انی حفظ ایدوب صقلیه زیرا رطوبت ولمسه
خود شكل قبول اتمز واكر یبوست اولمسه شكل حفظ اولنمز
وقلم كندو مصلحتنی بتوروب حركتی تمام اتدكده صورت بسم الله
خزانه خیالده اولان نقشه موافق كوزجاسه سنوك یازدیغی ایله
پیدا اولدوغی كبی كذلك بو امهاتك حرارت ایله برودتی مركبانی
تحریك اتدوكده ملائكه نوك معاونتی ایله حیوان ایله نباتك ومعادنك
غیری نك صورتی بو عالمده پیدا اولور لوح محفوظده شول
مسطور اولان صورته موافق وجمیع بدنده اولا ایشك رغبتی
كوكلدن پیدا اولوب بعده دكلی اعضایه یایلدوغی كبی ایشلر عالم
اجسامده اولا عرشده پیدا اولور وبو خاصیتك اول قابلی
كوكل اولوب وغیریلر جمله سنی اندن الحق اولوب وكوكل اندن بری
اضافت بولدوغی ایچون سنی كوكلده ساكن ضاند وقلری كبی كذلك
حضرت حق سبحانه وتعالینك جمله اشیادیسی عرش واسطه سی

ایله اولدوغیچون کندوی عرش اوزرنده شاکردر تصور ایدرلر
وسن کوکل اوزرینه مستولی اولدوغکده کوکل اشیه راست کلوب
دکلی مملکت بدنک تدبیرینه قادر اولدوغک کبی كذلك چون
حضرت حق جل وعلا عرش تعبیر اتمغله عرش اوزرینه مستولی اولدی
طوغرولوب قرار طوتدوقده تدبیر مملکت دورولب کورلدی
وعبارت بویله واقع اولدی که اِسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ يُدَبِّرُ الْاَمْرَ
وبلکه بوجمله حقیقتدر و بصیرت اهلنه کشف ظاهر ایله معلوم
اولنمشدر وبو معنای حقیقت ایله بلمشلردر که اِنَّ اللّٰهَ خَلَقَ اٰدَمَ
عَلٰى صُورَتِهِ نه در و تحقیق بلکل که پادشاهی و پادشاهلغی پادشاهلردن
غیری کمسنه لر بلمزلر و اکرسی کندو مملکتکه پادشاه اتمیه لردی و
خداوند عالمك پادشاهلغی ایله مملکتدن سکا بر نسخه مختصر ویرمیلردی
هرکز خداوند عالمی اکلمیه یمزدك پس سن اول پادشاهه شکر ایله که
سنی یرادوب و پادشاه ایدوب و سکا کندو مملکتنه بکزر بر
مملکت احسان اتدی و کوکلدن سنك ایچون عرش یاپوب وروح
حیوانی منبعی که کوکلدر سنوك اسرافیلك قلوب و دماغدن سکا

کرسی

کرسیدر ورتب وخزانه خیالاتی سنك لوح محفوظك ایدوب
وکوز ایله قولقدن و دکلی حواسدن سنك ایچون ملکلر یرادوب و قوه
دماغده نکه منبع اعصابدر سنوك ایچون آسمان و ستاره قلوب و بارمقدن
وقلم ایله مرکبدن طبایعی سکا مسخر ایلدی و سنی فریدونی مثل ونی
نوع یرادوب دوکلك اوزرینه پادشاه ایلدی و اول وقت سکا
بیوردیکه زنهار کندوکدن و کندو پادشاهلغکدن غافل اولمیه سن
زیرا کندوکدن و خالقکدن غافل اولمش اولورسن فَاِنَّ اللّٰهَ خَلَقَ اٰدَمَ
عَلٰى صُورَتِهِ فَاعْرِفْ نَفْسَكَ يَا اِنْسَانُ تَعْرِفْ رَبَّكَ فصل
پس بو جملهدن که شرح مولرنه دینلدی یعنی قیاس ایله شرح اولوندی
انسانك حضرت پادشاهلغی ایله ملك الملوكك حضرت پادشاهلغی
اراسنده اکی علم عظیمه اشارت واقع اولدی بری انسانك علم نفسیدر
و اعضای انسانك کیفیت تعلقی کندو قوتلری ایله صفتلرندر
وقوتلریله صفتلرك کوکله کیفیت تعلقیدر وبو بر اوزن علمدر که
انك تحقیقی بونك کبی کتابده دیمك اولمز و بری دخی پادشا
عالم مملکتنك تفصیل ارتباطیدر ملکلرك و ملکلرك ارتباطیدر

بري بريله وافلاك ايله عرش وكرسينك ارتباطي در انلادم وبو
علم اوزره نزقدر وبو اشارتدن مقصود اولنان اولدر كه
صاحب ادراك اولانلر كمسنه بو جمليه اعتقاد ايده وبو حضرت حق
سبحانه وتعالينك عظمتي بو جمله نوك اوزرينه اكليه وشو كه
احمق وبصيرتسزدر بودكلو بيله كه نوك كبي غافل ونيجه مغبونلر در كه
بونك كبي حضرتك بودكلو كمال وجمال ايله مطالعه سندن محروم
در وجمال حضرت الهيتدن خلقوك خود خبرلري واردر وبو
دكلوكه دينلدي والجمله در كه خلق اني كلمغه قادر اوللرخود نسنه
ميدر **فصل** بيچاره ومحروم طبيعي ايله منجم كه اشلري طبايع
ايله نجومه حواله اتديلر انلارك مثالي بر قرنجه كبي دركه
كاغذ اوزرنده يوروركن كاغدي قرالنور كوره واوزرنده نقش
پيدا اولور مشاهده قيله باقوب قلمي وجني كوره شاد اولوب
ديه كه بو ايشك حقيقتنه واقف اولوب فارغ اولدوم بو نقاشلغي
ايدن قلمدر بو طبيعي يه مثالدر كه هيچ نسنه بلمدي عجبا كاتدن
كوزدكي درجه دن غيري صكره بر قرنجه دخي كلديكه انوك

كوزي

كوزي كمكشرك ايدي واولكيدن بصيرلي ار توغرق ايدي اول
قارنجه يه ايتدي سن غلط اتمش سن زيرا بن بو قلمي مسخر
كوزورم واندن ايلرو بر نسنه دخي مشاهده ايدرم بو نقاش
لغي ايدن اولدر وبونكله شاد اولوب حقيقت بو بنم بلدوكمدر
ديدي زيرا نقاش بر مقدر قلم دكلدر بلكه قلم مسخردر بو منجمك
مثالي در زيرا انوك نظري ايلرو رق واردي وكوزديكه طبايع
يلدزلرك مسخريدر ولكن بلمديكه يلدزلر ملائكه يه مسخرلردر
واندن يوكسكه ولردر حلم يول بولمدي ومنجم ايله طبيعينك
اراسنده عالم اجسامده بو تفاوت واقع اولوب واندن نخلاف
قويدوغي كبي عالم ارواحه ترقي ايدنلر نوك دخي ماييننده بو خلاف
واردر زيرا خلقك چوغي چون عالم اجسامدن ترقي ايدوب
اجسامدن خارج بر نسنه بولديلر اول كل درجه ده نزول ايدوب
قالديلر وعالم ارواحده معراج يولي انلره بغلندي ترقي ايتمكه
قادر اولماديلر وعالم ارواحده كه اول عالم انوار در بو نجلين
عقبه لر وحجابلر چوقدر بعضي درجه سني يلدزلر كبي وبعضي قمر

كبي وبعضي كونش كبي وبو شولكشه لرولك مغرا جلرينك
قدمه لرنيد ركه ملكوت سمواتي انلاره كوستره لر انجلين كه حضرت
خداوند جليل عز اسمه ابراهيم خليل عليه السلام حقنده خبر
ويردي وبيوردي وكذلك نري ابراهيم ملكوت السموات
والارض شول محله دك كه بيوردي اني وجهت وجهي للذي فطر
السموات والارض وحضرت رسول امين صلوات الله عليه وسلامه
وعلى اله وصحبه اجمعين اول اجلدن ايدي كه بيوردي ان لله
سبعين حجابا من نور لو كشفها لاحرقت سبحات وجهه كل من
ادركه بصره وبونك شرحني بو كتابك مصنفي نور الله مرقده
مشكوة الانوار ومصفاة الاسرار ادلو كتابنده بيان ايتمشلر
اول كتابده طلب ايتمك كركدر مقصود اولان اولدر كه بيلوب
واقف اوله سن كه بيچاره طبيعي كه برنسنه حرارت ايله برودت حواله
ايتدي كه حيلت سويلدي زيرا اكر انلر اسباب اوزرتا سنده
اولميالردي علم طب باطل اولمق لازم كلوردي ولكن اول يوزدن
خطا ايتديكه كوزي اوكات كورمزدي يوكزاندوزبا ولكي منزلده

قالدي

قالدي ايني اصل اكلدي منجم بلمدي وخداوندي صانديجاكر تصور
ايتمدي واول خود صفت الله تعالى ده ايدي اولان چاكرلرك كروقالمش
لرندندر ومنجم كه يلدزي اسباب اراسنه كتوردي طوغري سويلدي
زيرا اكر بويله اولميدي كيجه ايله كوندوز برابر اولوردي اول اجلدن
كونش بر يلدزدر كه عالمده حرارت ايله ايدنلق اندندر وهم قيشله
يايي برابر اولمق لازم كلوردي زيرا ايكيسي لكن سبب كونش وسط
السمايه قريب اولمسيدر وقيشك برودتنه باعث اندن ايراق
اولدوغيدر وكونشي ايسي ونوراني ايتمكه قادر اولن حكيم قديردر
اكر زحل بارد ويابس وزهره بارد ورطب باراده عجب دكل وبو
حالت مسلم انلغه هيچ ضرر ايتمز منجمك غلطي اندندركه نجومي اصلا
بيلوب مصلحتي انلره حواله ايلدي وانلرك مسخرلغن كورب بيلمدي
الشمس والقمر والنجوم مسخرات بامره ومسخر اولدوغني انلر قولنه لر
بوتقديرجه انلر كندولري ايچون ايش ايشلمزلر بلكه عمال الملائكه نك
ايشلريدر دمادمده اولان قوت ايچون اطرافي تحريك ايتمده سكرلر
مستعمل اولدوقلري كبي ويلدزلر دخي كبي وقالمش خدمتكار

دندر اكرچه درجه لري نقيبلر درجه سني در و چهار طبع كبي
صفت التعالده دكللردر زيرا انلر كبير و قالمش منتجلردن دردرلر
كتابتده قلم كبي **فصل** خلقي ايچنده خلافك اكثري بويله در
زيرا بويوزدن جمله سني كرچك ديمش اولورلر ولكن بعضن كورب
دوكليش كوزدلك صانورلر انلار مثلا برالاجي كورسرلر بكزر
لركه شهرلرينه فيل كلدوكني اشيدوب كتديلركه فيلك نه ايدوكين
اللديو قليوب كليه لر فيلي ايرد وكلري زمانده برينك الي فيلك
قولاغنه طوقندي و برينك الي اياغنه راست كلدي و برينك
دخي الي يشنه دكدي كيرو دونب كتدكده يولده غيري كورسنر
لر راست كلديلر كلنلر كيدنلردن فيلك صفاتن صوريلر شول
الي فيلك اياغنه طوقنان ايتدي فيل بر ديرك بكزر و ديشنه يايشن
ديدي كه فيل عموده بكزر و الي فيلك قولاغنه راست كلن ايتدي
فيل بر كليمه بكزر في الواقع جمله سني كرچك ديديلر و دوكلسي
خطا ايلديلر زيرا فيلي هپ بلمش كچنديلر و الحق بلمشلردي كتلك
منجلي ايله طبيعتك هر برينك كوزي حضرت الهينك چاكرلرينك

برنه راست كلدي انوك سلطنت ايله استيلاسندن تعجب ايدوب
ايتديلر پادشاه خود بودر **هذا ربي** تا شول كمسنه يه كه بونك
و نزديلر كلوب جمله سنك نقصانني كوزب انوك اوزرنده بر غيري
كوردي ايتدي بو بر غيرينك النده در و اشاغده ا و لان بنسنه
تكبر لغه لايق دكلدر **لا احب الافلين فصل** كواكب ايله طبايعك
و فلك الكواكب برو جنك كه اوناكي قسمدر ودخي عرشك كه
جمله سندن اعلي در بر وجهله مثالي بر پادشاه مثالي در كه انوك
بر حجره خاصي اولوب و زيري انده اوتوره و اول حجره نوك
طولاني سنده بر ديوانخانه اوله كه اوناكي بجاسني اوله و انك هر
بجاسنده و زيرك بر نايبي اوتورمش اوله و يدي نقيب اتله بوبجالرك
طشره يانده اطرافني طولانب كزه لر و نايبلر وزيردن كلن حكم
و فرماني قبول ايدوب مخالفت ايتميلر و درت پياده بو يدي نقيب
دن ايراجق دوروب بونلاره كوز ديكوب منتظر اوللر تا حضرتدن
انلاره نه وجهله امر و فرمان ايرشه و درت كمند بو درت پياده نك
النه ويرمشلردر تا براقوبلر الاي امر موجبجه چكوب حضرته

کوندررلر وبرالایی دخی قاوب حضرتدن دور ایدرلر وبر
الایه دخی خلعت کیدوروب برالایی عقوبت ایدرلر عرش مجموع
خلاصه‌در وملکت وزیرنک دوره‌جوق برید زیرا انک تقربی
دکلی ملائکه‌دن اثار توغرقدر واولدیوانخانه فلک الکواکب در
واون ایکی برج اوناکی قدمه‌در ووزیرک نایبلری غیری
ملکلردرکه انلرک درجه‌لری شول فرشته مقربک درجه‌سندن
الچق‌رقدر وانلرک هر برنه بر عمل اضمرلنمشدر ویدی یلدز شول
یدی اتلودرکه علی الدوام نقیب‌لرکبی بو قدمه‌لرک چوره یانن
طولانورلر وهر قدمه‌دن انلرم بر غیری درلو امر ایرشور وشول
دورت عنصر دیدکلری اب واتش وخاک وباد کبی دورت پیاده
خدمتکارلردرکه کندو وطنلرندن سفر اتمزلر ودورت طبایع
حرارت وبرودت ورطوبت ویبوست کبی شوله دورت عنصرک
النده دورت کمندکبیدر مثلا چون برکمسنه‌نک حالی متغیر
اولوب دنیادن یوزن دوندوره واندوه ایله بیم اکا مستولی
اولوب دنیانک نازیله نعیمندن کوکلی نفرت ایلیه واندیشه

مالله

ما الله کرفتار اندوه وملال اوله طبیب انی کورسه دیرکه بو بیمار
در وبو علته مالیخولیا دیرلر وانوک علاجی طبیخ افتیمون در
وطبیعی درکه بو علتک اصلی دماغه مستولی اولان یبوستک طبیعتندن
پیدا اولمشدر وانوک سببی قیش هواسیدر بهار کلنجه ورطوبت
هوایه مستولی اولنجه اول اصلاحه کلور ومنجم دیرکه بو بر سودادر
اکا عارض اولمشدر وسودا عطارددن پیدا اولور
شول زمانده که مریخ ایله مابینلرنده مناظره نامحمود واقع اوله
عطارد مقارنه سعدینه ویا انلروک تثلیثنه ایرمنجه بو حال
اصلاحه کلمز فی الواقع بونلرک جمله سننک سوزی صحیح در
ولکن ذلک مبلغهم من العلم اما انوک که حضرت ربوبیتده
سعادتنه حکم اتدیلر ایکی جابک ومصلحت کذار نقیبی که انلار در
عطارد ومریخ دیرلر درکاه پیاده‌لرندن بر پیاده ایله کم اکا هو
دیرلر سرعت تمام ایله کوندررلر تا یبوست کمندنی توب باشیله
دماغنه براغلر وانوک یوزنی دنیانک دکلو لذتلرندن دوندرب
واندوه ایله بیم قجیسیله وارادت ایله طلب یولارنی ایله حضرت

الهیته دعوت ایلیه لر بو علم طب ایله نجومده وطبیعیده بولنمز
بو بحر علم نبوتدن چیقر که محیط دردکلی اطراف مملکتی وجمله
عمال ونقبا وحاکمان حضرتی اکلمشدرکه هر کسنه نه مصلحت ایچون
درونه فرمان ایله حرکت ایدرلر وخلقی قنده اوقورلر ونره دن
الیقورلر پس طبیب ایله طبیعی ومنجمك هر بری دیدوکی کرچك دیدکی
ولکن مملکت پادشاهنك اسرارندن دور وکلی ارکان دولتدن خبر
دار دکل ایدی وحضرت حق سبحانه وتعالی بو طریق ایله یعنی بلا
وبیمارلغله وسودا ومحنت ایله خلقی کندو حضرتنه دعوت ایدوب
بیوزرکه اول بیمارلق دکلدرکه اول بزوم کمند لطفمزدر دوستلرمزی
انوکله دعوت ایدرز ان البلاء موکل بالانبیاء ثم بالاولیاء ثم
بالامثل فالامثل انلر خسته لرکوزی ایله باقمغوز زیرا انلر بو مرضدن
مرضت فلم تعدنی انلرك حقنده بو سبب ایله کلور پس شول
اوکردیکن مثال انسانك پادشاهلغنك منهاجیدرکه کندو
بدننك ایچنده وبو مثال دخی انوك مملکتنك منهاجیدرکه کندو
بدننك طشره سنده وبو یوزدن بو معرفت دخی ینه کندو

معرفتندن

معرفتندن حاصل اولور معرفت نفسی عنوان اول قلدوغمزه سبب
بو ایدی فصل شمدی وقیدرکه سبحان الله والحمد لله ولا اله
الا الله والله اکبر معناسنی اکلیه سن زیرا بو درت کلمه مختصر
معرفت الهیتی جامعدر چون سن کندو تنزیهکدن حضرت حق
سبحانه وتعالینك تنزیهینی اکلادوك سبحان الله اکلدوك وچون
کندو پادشاهلغکدن انوك پادشاهلغنك تفصیلنی اکلدك
که دکلی اسباب ایله وسایطه مسخرلردر کاتبلرنده قلم کبی
الحمد لله معناسنی اکلدك زیرا چون اندن غیری منعم یوقدر حمدله
شکر اندن غیریه دکلدر وچون اکلدك که اندن غیری
هیچ کمسنه نك اشنه بیوزرق دکلدر لا اله الا الله اکلدك
شمدی وقیدرکه الله اکبر معناسنی اکلیه سن وبیله سن که
بو دوکلوتی که بلمش سن حضرت حق سبحانه وتعالیدن هیچ نسنه
بلمش سن زیرا الله اکبرك معناسی اولدرکه بیوکرك الله
بونك حقیقتی اولدرکه اول غیریلردن بیوکرکدر زیرا انوك
وجودی قتنده هیچ نسنه نك وجودی یوقدرکه اندن بیوك

زکدر دینله زیرا دوکلی موجوداتک نوری نور وجودیدر
ونور آفتاب آفتابدن غیری نسنه دکلدرکه دینله آفتاب کندو
نورندن بیوکردر بلکه الله اکبر معناسی اولدرکه اول
اندن بیوکردرکه انسانک قیاس عقلی ایله انی اکلیه بیله لر
معاذ الله که انک تقدیسی ایله تنزیهی انسانک تقدیسی ایله
تنزیهی کبی اوله زیرا اول انک ومقدسدر کلی مخلوقاتک مناسبتندن
قنده کم انسان ومعاذ الله که انوک پادشاهلغی انسانک
پادشاهلغی کبی اوله کندو بدنی مملکتنده ویا انک صفاتی
علم ایله قدرت کبی انسانک صفاتی کبی اوله بلکه بو جمله بر
اوزنکدرکه شاید جمال حضرت الهیتدن عجز بشریت
مقدارنجه بر نسنه انسان ایچون حاصل اوله وبو اوزنکوک
مثالی شویله در اکر برا اوغلانجغه بر صورتکه سلطنت
ایله ریاستوک وحفظ مملکتوک لذتی نجه در دیرسه اکا جواب ویرز
دیرزکه چوکان ایله طوپ کبی در زیرا اول اوغلانجق بوندن
غیری لذت بلمز وکندوده بلومیین نسنه‌یی قیاس ایله اکلایمز

همان کندوده اولان نسنه‌یی اکلایبیلور وسلطنت
لذتنک چوکان اوینمغک لذتی ایله هیچ مناسبتی اولمادوغی
معلوم در وبالجمله لذت ایله شادلق ادی ایکی سنوکک اوزرینه
اطلاق اولنور پس بونک کبی وجه ایله برابرلردر بو سببدن
بو اوزنکک اوغلانجقلروک بیلشنه لایقدر بو اوزنکلرله
بو مثاللرک فی الحقیقه جمله سی بونیله بل پس حضرت حق جل
وعلانک کمال ایله وحقیقت ایله حقدن غیری اکلمز

فصل

حضرت حق سبحانه وتعالینک شرح معرفتی اوزوندن بو اصل
کتابده بیان اولنمز بو دکلو کفایت ایدر بو معرفتک تماملغنک
طلبنه تنبیه ایله تشویق ایچون انسانک وسعتی اولدوغنجه کلو
زیرا سعادتک تماملغی انکله در بلکه انسانک سعادتی معرفت
حق جل وعلاده وبنده لکله عبادتنده درو حضرت حق سبحانه
وتعالینک معرفتی انسانک عین سعادتی ایدوکنک وجهی اوکوردی
بیان اولنمشدر اما شولکه عبادت ایله بنده لک انسانک سبب
سعادتیدر دیدوکمزک وجهی اولدرکه انسانک بعد الموت

همان

مصلحتی حضرت حق ایله اولسه کرکدر وَإِلَيْهِ الْمَرْجِعُ وَالْمَصِيرُ
وهر کمولکه قرار ایدجك یری بر کمسه ایله اولسه کرکدر انك سعادتی
اولدر که اکا محبت ایده وندکلو محبتی زیاده ایسه سعادتی زیاده
اولور اول اجلدن که مشاهدهٔ محبوبدن لذت ایله راحت زیاده
اولور و حق سبحانه و تعالی حضرتلرینك محبتی کوکله غلبه ایتمز
الا معرفت ایله و کثرت ذکر ایله زیرا بر آدم بر کمسنه‌یی سوسه انی
چوق کوب ذکر ایلر و کثرت ذکر موجب محبت محبوب اولور و
بوندن اوتر روایت ایدیکه اوحی الله تعالی الی داود علی نبینا و علیه السلام
انا بدک اللازم فالزم بدک یعنی سنك چارهٔ ایله علاجك بنوم
و سنك ایشك کوجك بنمله در بر ساعت بنم ذکرمدن غافل اولمه
و ذکر کوکله اوزرینه اول وقت غالب اولور که عبادته مواظبت ایلیه
و فراغت عبادتی اول وقت بولور که شهوتلرك علاقلری اندن
منقطع اوله یعنی کسله و شهوتك علاقه‌سی اول وقت کسلور
که کناهلردن الجکوب تایب اوله پس کناهدن ال چکمك
کوکل فراغنه سبب در و طاعتی محلنده ادا اتمك ذکرك غالب

اولمسنه باعث در و بونلرك ایکیسی محبته سبب در ذکر اولنجق
سعادتدر و فلاح ایله تعبیر اولنور قوله تعالی قَدْ أَفْلَحَ مَنْ تَزَكَّى
وَذَكَرَ اسْمَ رَبِّهِ فَصَلَّى و چون دوکلی اعمال عبادته یارار دکلدر
بلکه بعضی یارار و بعضی یارامز جمیع شهواتدن الجکوب فراغت
اتمك ممکن دکلدر زیرا انسان اکر یمك یمسه هلاك اولور و اکر
مباشرت اتمسه نسل کسلور پس بعض شهواتدن ال چکلودر و
بعضنه ارتکاب اتملودر پس بر حد لازمدر که بونلری بری برندن
ایره و بو حد ایکی دن خالی دکلدر یا بودر که انسان کند و عقلندن
و هوا ایله اجتهادندن الور و کند و فکری ایله اختیار ایلر
و یا بر غیری کمسنه‌دن الور و بو حالده ذکر ایکی کند و اختیاری ایله
و اجتهادی ایله قوی‌لر زیرا هوا اکا غالب در و دایم حق یولینك
کوزندن کزلو صقلر و کند ونك مرادنفسنی کند ویه صورت صواب
ایله کوستورر پس کرکدر که زمام اختیاری کند و الندن
اولمیوب بر غیری کمسنه‌نك النده اوله و هر کشینك لیاقتی یوقدر
بلکه خلقك نهایت مرتبده بصیرتلولری کرکدر و شونلر پیغمبرلر

در علیهم الصلوة والسلام پس ضرورت ایله متابعت شریعت
وملازمت حدود احکام طریق سعادتدر ضرورتا ولزوم معنای
عبودیت بودر وکندو تصرفی ایله حدود شرعدن تجاوز ایدن
کمسنه خطر هلاکده در وشر و بو سببدندر حضرت حق سبحانه
وتعالی بیوردی ومن یتعد حدود الله فقد ظلم نفسه فصل
شول کمسنه لرکه اهل اباحتدندرلر وحضرت حق جل وعلانک
حدودندن الچکوب تجاوز ایتمشلردر انلرک غلطلری ایله
جهللری وجهدندر وجه اول بر طایفه نک جهللریدرکه
حضرت حق سبحانه وتعالیه ایمانلری یوقدر وزیرا انی وهم ایله
خیال بولمغنده ارایوب کیفیت ایله ماهیت طلب ایتدیلر استدکلرن
بولمدوقده انکار ایدوب دوکلی مصلحت طبیعت ایله نجومه حواله
ایلدیلر وصندیلرکه انسان ایله سایر حیواناتک وجودی وبو
عالم عجیب بو دکلو حکمت وزینت وترتیب ایله کندو کندودن
پیدا اولدی ویاخود دایم وار ایدی یا بر فعل طبیعیدرکه اوکندو
کندودن بیخبر اوله تا بر غیری نسنه یه ییتشه مثلا انلار

برکمسنه

بر کمسنه یه نکرزلرکه یازلمش بر کوزل خط کوره انی بر کاتب قادر
عالم مرید یازمشدر کندو کندودن یازلمشدر صانه یا دایم
بویله یازلو وار ایمش تصور ایده بر کمسنه نک که کورسزلکی بو مرتبه
اوله شقاوت بولندن احتمالی کلدرکه دونه وطبیعی ایله منجملک
وجه غلطی ایلروده دنلمشدر وجه دوم بر طایفه نک آخرتی جهللری
درکه صندیلر انسان سایر نباتات ایله غیری حیوان کبیدرکه
بعد الموت معدوم اولوب کیده والا عتاب ایله عقابا ولیوب
ثوابدن دخی محروم اوله وبونک سببی کندو نفسنه جهلیدر
زیرا کندوی سایر حیوانات ایله نباتاته قیاس ایلر وشول انسانک
حقیقتی اولان روحی اکلمز زیرا اول ابدیدر هرکز اولمز ولکن
قالبی اندن آلورلر والا اولمدیلر وبونک حقیقتی دردنجی عنوانده
بیان اولنسه کرکدر وجه سیوم شول کمسنه لرک جهلیدرکه انلرک
حضرت حق تعالیه وآخرته ایمانلری واردر اما ایمانلری ضعیف
در ومعنای شریعتی اکلمدوقلری ایچوندر لرکه حق تعالینک بزم عبادتمزه
نه احتیاجی واردر وکناهمزدن نه ضرری واردر زیرا اول عبادت

خلقدن مستغنی بر پادشاهدر و عبادتیله کناه انوك یاننده
برابردر و بو جاهللر دخی قرآن عظیمده کوررلرکه حضرت صانع
قدیم بیوررر ومن تزکی فانما یتزکی لنفسه ومن جاهد فانما یجاهد
لنفسه ومن عمل صالحا فلنفسه و بو بدبختلر شریعتی بلمز جاهللر
در معنای شریعتی اشی الله ایچون اشلمك کرکدر رضا نورلر کندو
ایچون دکلدر و بو اکا بکزرکه بر بیمار پرهیز اتمیه و دیه که بن
طبیبك سوزنه عمل اتمدوکمدن طبیبه نه ضرر ایرشور بو سوز کرچك
در ولکن کندو هلاك اولور طبیبه حاجت سببی ایله دکول
ولکن اندنکه انوك هلاکنه باعث پرهیز اتممکدر و طبیب
انی دلالت اتدی و یول کوستردی دلاله اندن ضرر کلمز اما کندو
هلاك اولور و بدنك بیمارلغی بو جهانك هلاکنه سبب
اولدوغی کبی کوکلك خستهلغی او جهانك شقاوتنه باعث در
و دارو پرهیز بدنوك صحتنه سبب اولدوغی کبی معرفت ایله
طاعت و کناهدن پرهیز اتمك کوکلك سلامتلکنه موجبدر
ولا ینجوا الا من اتی الله بقلب سلیم وجه چهارم بنه بر طایفهنك

شریعته

شریعته بر غیری وجهیله جاهلدرکه دیرلر شرع بیوررکه
کوکلکزی شهوت ایله خشمدن وزیادن پاك ایدك و بو ممکن دکلدر
زیرا انسانی بوندن یراتمشلردر و بو انجیلندرکه بر کمسه بر قرا کلیمی
اغارتمق استیه پس بوکا چالشمق بر محال اولان نسنهیه طلب اتمکدر
و بو احمقلر بلمدیلرکه شرع بویله بیورممشدر بلکه بیورمشدرکه
خشم ایله شهوتی تادیب ایدوب انلری شویله صقلکوزکه عقل
ایله شریعت اوزرینه غالب اولوب سرکشلك اتمیهلر و حدود
شریعتی صقلیوب کبایردن ازاق اولالر تا صغایری انلردن عفو
ایدهلر و بو ممکندر و چوق کمسنهلر بوکا ارمشلردر و حضرت رسول
صلی الله علیه وسلم هیچ بیوردیکه خشم ایله شهوت کرکلو
دکلدر و کندولرك خود طقوز حرملری وار ایدی و بیوررلر ایدی
که بن بشرم اغضب کما یغضب البشر بن دخی بشر کبی غضبلو اولورم
و حق تعالی بیوررز والکاظمین الغیظ والعافین عن الناس شول
کمسنهیه ثنا اتدیکه خشمی بوده و بی هضم ایده خشمی اولمیه کمسنهیه دکل
وجه پنجم حضرت حق جل و علانك صفاتنه بر طایفهنك جاهلیدرکه

دیرلر الله سبحانه کریمدر و رحیمدر بونلر صفتی ایلکه اولسه و ز
بنم رحمتی ایلرو بیلمزلرکه کریم اولدوغی کبی شدید العقاب در
وکورمزلرمی که چوق کمسنه بو جهانده بلا ایله خسته لیغه و آجلغه
مبتلا قلور مع هذا کریم و رحیمدر وکورمزلرمی که زراعت ایله
تجارتی تمنیجه اربابی ایله بعدی حاصل اولوب مال الهکیرمز و
چالشمینجه علم اوکرنلمز و هرکز دنیا طلبنده تقصیر اتمزلر و حق تعالی
کریم و رحیمدر دیمزلر ولکن اکوب بازرکانلق اتمینجه رزقمزی
ویرور دیو اعتقاد اتمزلر و حضرت حق جل و علا خود رزقه
کفیل اولوب بیوررکه وما من دابة فی الارض الا علی الله رزقها
و او طایفه نک حضرت حق جل و علانک کرمنه ایمانلری اولمدوغی
اجلدن دنیادن و طلب رزقدن الحکوب فراغت اتمزلر و آخرته
متعلق اولان سوزلری دیل اوجیله و تلقین شیطان ایله اولدوغی
ایچون اصلی یوقدر وجه ششم بر طایفه نک کندولرینه جهلی در
یعنی کندولرین بیلمزلر و انلرک غروری اولدر که دیرلرکه بز
بر درجه یه ایرمشوزکه کناه بزه ضرر اتمز و بز مردینمز اکی قله

اولمشدر و نجاست قبول اتمز و بو احمقلرک اکثرینک قورساغی
شویله دار در اگر بر کمسنه بر سوز ایله خشمتلرینه نقصان و زیانلرینه
کسر ویرجک اولورسه اولنجه اکا عداوت ایدرلر و اکر طمع
اتدوکلرندن بر لقمه فوت اولوب تجاوز ایدرسه دنیا کوزلرینه
دار کورنمکه باشلر و بو ابلهلر مردلکده اکی قله اولمشلردرکه بونلرک
کبی نسنه لردن نی بروا اوله لر انلرک بو دعوی حقنده مسلم اولور
پس مثلا اکر بر کمسنه شویله وحی اولمش اولسه که عداوت ایله
شهوت و خشم ایله ریا انلرک یوزه سنه اوغرامسه هنوز مغرور
در زیرا انلرک درجه سی انبیانک علیهم السلام درجه سندن
یکمک احتمالی کلدر و انلر بر کناه صغیره ایله و بر خطا سببی
ایله نوحه ایدوب اغلارلردی و صحابه نک صدیقلری رضی الله
عنهم صغایردن حذر ایدوب بلکه بر شبهه قورقوسندن حلالدن
دن بیله قچارلردی و بو احمق شیطانه تابع اولدوغی و کندوزنک [?] جسمی
انبیا علیهم السلامک درجه لرندن یوکسک اولدوغندن بلمشدر
و اکر پیغمبرلر دخی بونلیه [?] اندیلردیرسه [?] ولکن اتدوکلری عملی

خلقی ترغیب ایچون ایدرلردی وکندو دخی ترغیب خلق ایچون
نچون شویله اتمز زیرا بونی چوق بلورکه کندوی کوزر ازار واکر
خلقلق زماسنی بکا ضرر اتمز دیسه یانچون حضرت رسول صلی
الله علیه وسلم ضرر ایدردی واکر ضرری اولمیدی نچون
کندو سنی عقوبت تقوا ایله اوغرادردی وصدقه خرماسندن
بر خرمایی اغزندن چقاروب یابانه اتاردی اکر اول خرمایی اکل
ایدیدی اندن خلقه نه ضرر کلوردی زیرا جمله یه انی یمک مباح
ایدی واکر ضرری دخی اولسیدی نچون بو احمقه شراب قدحلری
ضرر اتمز اخرانک درجه سنک پیغمبر علیه الصلوة والسلام
درجه سندن تفوقی یوز قدح شراب ایله بر خرما تفاوتی دکلو
دکلدر پس چون کندوی بر برده قورکه یوز کوب شرابی انی
متغیر ایده مز وپیغمبری صلی الله علیه وسلم بر مختصر حبه صو
بارده منزه لسنده دوترکه بر دانه خرما انی متغیر ایده یر ایدرکه
شیطان اول ملحدک صقالنه یاپشوب بیعمی ایله اوینیه وجهان
ابله لرنه مضحکه اولوب ریش خند ازا وله وحیف درکه عاقل اولنلر

انی

انی اکالر و یا اکا کوللر اما اکا بر دین انلار درزکه اکلایه لرکه هوای
اسیر ومحکوم اتمیز کمسنه ادم دکلدر بلکه بر حیوان در پس
اکلیه لرکه انسانک نفسی مکار و الدایجیدر ودکلی دعوا ایتدی
وسکا محکوم دیو لاف اورر دعواسنک صحتنه اندن حجت ایله
برهان طلب اولنسه اندن غیری برهان صحیحی یوقدر وزکه شرع
شریفه مطیع اولوب کندو هواسنه تابع اولمیه واکر طوع ایله
ورغبت ایله بوکار راضی اولوب متابعت ایدرسه سوزی کرچکدر
واکر رخصت اریوب تاویل ایله حیله یه مشغول اولورسه شیطان
بنده در و دعوی ولایت ایدر بو برهانی یعنی شرع اطاعتی صوک
نفسنه دلک اندن اشتمک کرک والا مغرور اولوب الدانوب و بلدن
هلاک اولور وشرع نفسک متابعتی مسلم اولمغک هنوز درجه
اولمیسیدر **وجه هفتم** غفلت ایله شهوتدن پیدا اولور
جهلدن دکل و بو بر طایفه نوک اباحتی درکه انلر بو یکمش
شبهه لردن هیچ نسنه اتمش دکلردر ولکن بر طایفه کورلرکه
اباحت یولنده یوزیوب فساد ایدرلر وقارشو وعبث سوزلر

سويليوب وصوفيلغله ولايت دعواسن ايدوب اهل تصوفك
لباسن كيرلر انلروك اولديخي طبيعتلرنه خوش كلور زيرا طبيعتلرينه
شهوت ايله بطالت غالبدر و فساده رضا ويرورلر اما فساده
فساد ديني قمازلر و ديمزلركه بزم بوندن غرضمز عتاب ايله عقاب اولسه
كركدركه اولفساد انلره اولديغمانده تلخ اوله بلكه درلركه بو خود
فساد دكلدركه بو بو حديثك تهمتي در ونه تهمتك معناسني بيلورلر
ونه بو حديثك و بونلر بر غافل و شهوتلري غالب كيشيلردر و
شيطان انلرك دزمسيرادندر اير مشد رسوز يله اصلاحه كلمزلر
زيرا شبهه لري سوزدن واقع اولمشدر و بوطايفه نك چوغي
بو جمله دندرلركه حضرت حق جل وعلا انلروك حقنده بيوردي
انا جعلنا على قلوبهم اكنة ان يفقهوه وفي اذانهم وقرا وان تدعهم
الى الهدى فلن يهتدوا اذا ابدا وديخي بيورركه واذا ذكرت ربك
في القران وحده ولوا على ادبارهم نفورا پس انلره تحتدن
اينه قليچ ايله معامله اتمك يكركدر واهل اباحتك نصيحت
ايله غلطلري شرحنده بو دكلو سوز كفايت ايدردي و بو عنوانده

اندن

اندن ناوترو دنلديكه بونك جمله سنه سبب يا انلرك كند ونفسلرينه
جهللرندن و يا حقي اكلمد قلرندن و يا خود كندولرندن حقه
وارن يولي كه اكا شريعت ديرلر بلمدوكلرندندر و چون طبعه موافق
اولان ايشده جهل واقع اولسه كيدرمسي غايت ايله مشكل اولور
و بو سببدندركه شبهه لري ديخي بو غكرا باحتيولنده يورر ايسه
وارد رو ديرلركه بز متحيرلروز واكر انلره صورسك كه متحيرلك
ندر و تحيركيموك درجه سيدر جواب ويرمكه قادر اولميزلر
زيرا انلرك نه طلبلري وارد ر ونه شبهه لري وانلروك مثلي شول
كمسنه كبيدركه طبيبه واروب بن خسته ام ديه ونه اصل خسته
لقدرديو ويرميه مرضي تشخيص و تعيينه اكا علاج اتمك ولمز
پس صواب اولدركه انلره سز استدوكوكز نسنده متحير اولورك
ديه لر اما بو كاسز مخلوق سز و سزك خالقكز بر قادر و عالم در
استدوكي ايده بيلورسك كتورمكوز وانلره بو معنايي دليل
و برهان طريقي ايله شرح اولندوغي كبي اكلده لرو بالله التوفيق
عنوان ثالث در معرفت حقيقت دنيا بلكل كه دنيا منازل

راه دیندن بر منزلدر وجناب حضرت حق جل وعلایه توجه
ایدن مسافرلر ایچون بر کچید و بر صحراده زیب و زینت ایله آراسته
بر بازاردر تا مسافرلر اوغرایوب واندن زاد ایله زواده لرن
تدارك ایدوب کیدهلر و دنیا ایله آخرت سنك ایکی حالتکدن عبارتدر
شول نسنه یه که سن آکا یاقینرقدر و اولومدن اوکردیدر آکا
دنیا دیرلر و اول حالته که اولومدن صکره در آکا آخرت دیرلر
ومقصود اولان دنیادن زاد آخرتدر زیرا ابتدای خلقتده انسان
ساده و ناقص یرادلمشدر ولکن تحصیل کمال ایدوب صورت ملکوتی
کندو خاطرنده نقش ایتمکه لایقدر تا انجلین که مقبول
حضرت الهیت اوله و شول معنایه که یول بوله اول حضرتك
جماله ناظر اولانلرك بری اوله و انوك منتهای سعادتی
وجنتی بودر و بوندن اوترو یرادلمشدر و ناظر اولیمز کوزی
آچلمینجه و اول جمالی ادراك ایتمینجه و بو سعادت معرفت ایله حاصل
اولور و جمال حضرت الهیتك مفتاح معرفتی معرفت عجایب صنع
الهیدر و صنع الهینك مفتاحی اول انسانك بو حواسیدر وبو

حواس

حواس ممکندرکه ابدالآباد ایله خاکدن مرکب اولان بدننده پس
انسان بو عالم تراب و خاکده بو سبب ایله اوغرادی تا بو زاد ایله زواده
قالدوره وحضرت حق سبحانه وتعالینك معرفتی آکا حاصل
اوله کندو نفسنك مفتاح معرفتی ایله وجمله آفاقك معرفتی ایله که
حواس ایله ادراك اولنور و تا بو حواس آنکله بیله در و جاسوس
لغز ایلر دیرلرکه دنیاده در وچون بو حواس وداع ایدوب
کندو قله کندونك صفات ذاتی اولان نسنه ایله پس اول آخرته
کتدی دیرلر پس آنك دنیاده اولدوغنك سببی بودر **فصل**
پس دنیاده انسان ایکی نسنه یه محتاجدر بری اولدر که کوکلنی
اسباب هلاکدن صقلیوب غداسنی حاصل ایده و بری دخی
اولدر که کندو بدنینی مهلکاتدن محفوظ دوته وانوك دخی
غداسنی حاصل ایلیه و کوکلنك غداسی حضرت حق جل وعلانوك
محبت ایله معرفتیدر زیرا هر نسنه نك غداسی کندو مقتضای
طبعیدرکه اول انوك خاصیتیدر و اوکردیدن دینلدی ایدی که
انسانك خاصیتی بودر وانوك کوکلنك سبب هلاکی اولدر که

حق سبحانه وتعالیدن غیری نسنه نك محبتنه مستغرق اوله
وبدنی کوکل ایچون رعایت ایتمك کرکدر زیرا بدن فانی و
کوکل باقیدر وبدن کوکل ایچون حج یولنده دوه کبیدر حاجی ایچون
زیرا دوه حاجی ایچوندر حاجی دوه ایچون دکلدر اکرچه حاجیه
دوه یه رخت ایله وعلف ایله رعایت ایتمك ضروریدر کعبه یه
واروب انك زحمتندن قورتلنجه ولکن کرکدر مقدار حاجتدن
ارتوق انی رعایت ایلمیه که اکر دوکلی اوقاتنی انی بسلمکه صرف ایدرسه
قافله دن کیرو قالوب هلاك اولور کذلك انسان اکر
قوت بدنی یرنده قالسون ایچون دوکلی روزکارینی انوك رعایتنده
صرف ایدوب اسباب هلاکی اندن منع اتسه کندو سعادتندن
کیرو قالور وبدنك احتیاجی دنیاده اوچ نسنه یه در ارتوغه
دکلدر انلرك بری طعام وبری لباس وبری مسکندر طعام غدادر
ولباس قفتاندر ومسکن ایسی ایله صوق ایچوندر وبونلرك
اوچی اسباب هلاکی منع ایچوندر پس انسان کندو بدنی ایچون
دنیاده بونلردن غیریه ضرورت ایله محتاج دکلدر بلکه

دنیانك

دنیانك اصولی خود بودر وکوکل غداسی معرفتدر واول
ندکلو ارتوق ایسه یکرکدر وبدنك غداسی طعامدر اکر
حدندن ارتوق اولسه هلاکنه سبب اولور اما بو واردرکه
حضرت حق سبحانه وتعالی انسانه بر شهوت موکل ایتمشدر تا انك
بدنی که مرکبیدر هلاك اولماسون ایچون اندن طعام ولباس
ومسکن استیه وبو شهوتك خلقتی شویله درکه کندو حدنده
قرار ایتمیوب چوق استر وعقلی یراتمشدرکه انی کندو حدنده
قرار اتدوره وشریعتی لسان انبیا ایله علیهم السلام کوندردی
تا انوك حدودن بیدا ایده لر ولکن شهوتی یرادلشك اولنده
قومشدرکه طفولیت زمانیدر زیرا اکا احتیاج واردر وعقلی
اندن صکره یراتمشدر پس شهوت اولدن یرلشوب مستولی
اولمشدر وعقله مطیع اولوب باش اکمز وشرع اندن
صکره کلدیکه انی بالکلیه طعام ایله لباس ومسکن طلبنه مشغول
ایتمیه واول بو سببدن کندویی اونوتمیوب بلکه بو طعام ایله
لباسدن اوترو کرك اولدی واول کندو بو عالمده نه ایچوندر

وكوكل غداسنی كه آخرت يولنك زاد و زواده سيدر فراموش
ایتمیه پس سن بو جمله دن دنیانك حقیقتی ایله آفتنی و غرضنی اكلدك
شمدی كركدر كه دنیانك بداغلریله اشغالنی اكلیه سن

فصل بیلكل كه دنیانك ایرو و یرلرینه بقسنك دنیا اوچ
نسنه دن عبارتدر بری یریوزنده یراتدوقلری نسنه لرولك
اعیانندن نبات و معادن و حیوان كبی زیراكه یریوزنك
اصلی مسكن ایله منفعت و زراعت ایچون كركدر و معادن
باقرله برنج و دمور كبی لر اسباب ایله اوادانلق ایچون لازمدر
و حیوانات مركب ایچون و یمك ایچون لازمدر و انسان جانیكه
كوكلی ایكا مشغول اتمشدر اما كوكلی محبتی ایله طلبنه مشغول
ایلمش و بدنی انك اصلاحی ایله مصلحتی بتورمكه مقید قلمشدر
و كوكلی انك محبتنه مشغول اتمكدن انده بعضی صفتلر پیدا اولور كه
انوك جمله سی سبب هلاكدر مثلا حرص و بخل و حسد و عداوت
كبی و انلردن غیری و بدنی انكا مشغول اتمكدن كوكل مشغوللغی
پیدا اولور تاكندویی اونوده و همتی دنیا مصلحتنه مشغول

ایلیه

ایلیه و دنیانك اصلی اوچ اولدوغی كبی طعام ایله لباس و
مسكن انسانه لازم اولن صنعتلر شغللرك دخی اصلی اوچ نسنه
دربری اكنجیلك و بری جولهالق و بری بنالق ولكن بونلرك
هر برینك فروعی واردر كه بعضیلر انوك كرستیسنی حاضرلرلر
مثلا حلاج ایله ایلك اكرجی كبی كه جولهانك كرستیسنی حاضر
ایدوب مهیا ایدرلر و بعضی انی تمام ایدرلر ترزی كبی
جولهانك مصلحتنی اول تكمیل ایدر اما بونلرك جمله سی اسباب
ایله كرستی یه و اوادانلغه محتاج اولدیلر دمور یله اغاجه
و دریه و انلرك امثالنه اندن صكره دمورجی و دولكر
و قوربجی پیدا اولدیلر و بونلرك دوكلیسی پیدا اولدوقده انلر
بری برینك معاونتنه محتاج اولدیلر زیرا ایلكوز بر كشی كندونك
جمله اشلرنی اشلمكه قادر دكول ایدی پس هپ برین كلدیلر
ترزی جولها ایله دمورجینك ایشن اشلمكه باشلدی و دمورجی
دخی انلرك ایكی سنك اشنی اشلر اولدی بو بخلین هر بری
بر ایش ایشلدی صكره دن ارالرنده بر معامله پیدا اولدی كه

غوغالرو خصومتلر قوپیدی زیرا هیچ بری کندو حقنه قایل
اولوب راضی اولمدی و بری برینه قصد ایتدیلر پس کره صنعتلردن
اوچ نوع صنعته دخی احتیاج واقع اولدی . بری سیاست ایله
سلطنت صنعتنه وبری دخی قضا ایله حکومت صنعتنه
وبری دخی فقه صنعتنه که انکله قانون دینی و خلقلر اراسنده
عدالتی بیله لر و بونلرک هر بری بر صنعتدر اگرچه انلرک
اشلرنک چوغی الله دکلدر بو یوزدن دنیانک شغللری چوغالوب
بری برینه اولاشدی وخلقلر اولار القده کندولرنی کم ایدوب
بلمدیلر که بوجمله نک ایلک اصلی بو اوچ نسنه در ارزوقه که
اول طعام ایله لباس و مسکن ایدی وبو صنعتلرک دکلیسی
بو اوچ نسنه ایچون کرکلودر وبو اوچ نسنه بدن ایچون
وبدن کوکل ایچون کرکدر تا انوک مرکبی اوله وکوکل حضرت
حق سبحانه وتعالی ایچون کرکدر زیرا خلق کندولرنی وحق جل و
علایی ونتدیلر شول حاجی کبی که کندوی وکعبه وسفری اونوب
دوکلی روزکارنی دوه سینی بسلمک ایله کچوره پس دنیا ایله دنیانک

حقیقتی بو درکه ذکر اولندی هر کم انده قالقوب سفره متوجه
اولمسه واخرتی کوزتمیوب دنیا شغلنی مقدار حاجتدن ارتوق
قبول ایلسه اولکمسه دنیایی اکلمش اولور وبو جمله سبب اولدر که
حضرت سلطان انبیا صلوات الله علیه وعلیهم ومن تابعهم
اجمعین بیورر که دنیا هاروت ایله ماروتدن جادولقده ارتوق
زقدرانندن حذر ایدوکز وچون دنیانک جادولغی بو مرتبه ده در
انوک ایله مکرنی بلمک فرض ومثال ایله انوک اشلرنی
خلقه عیان ایتدرمک واجبدر پس شمدی اول وقت ذکر انوک
مثاللرنی دکله سن **فصل** دنیانک مثاللرنده **مثال اول**
بلکل که دنیانک ایلک جادولغی اولدر که کندو سنی سکا
شویله کوستررکه سن کندوکه ایی ارام دوتمش سنا کندر
صانورسن واول خود متحرکدر ودایم سندن قجمقده در
ولکن ازاز و بایجه بایجه حرکت ایلر واول مثال ایله کولکه کبیدر
که نظر ایدوب باقسک ساکن کوزنور اما علی الدوام یوریمکده در
ومعلومدر که سنک عمرک بوتجلین دوام اوزره کچوب کیدر

حقیقتی

واز ازهران وهر ساعت اکسکرك اولور وفي الحقيقه اول
دنیادر که سندن تچوب سکا وداغ ایلروسن اندن نیخبرسن
مثال اخر ونر سحری دخی اولدورکه سنی کندویه عاشق ایندرمک
ایچون کندوسنی سکا دونسلو صورتنده کوستر ورسکا شویله
بلدوررکه بن سنکله انس دوتب سکا رام اولدوم وسندن غیری
وارمسنم کرکدر ناکاه باقوب کورسك سنی براغوب دشمنکه
وارمشدر وانوك مثلی برنابکار مفسده عورت کبی در که ازکشی لری
کندو جانبنه دعوت ایدوب غرور ویزوروکندویه عاشق ایدوب
صکره اونیه ایلدوب اولدوررر وحضرت عیسی علی نبینا وعلیه
السلام کندو مکاشفاتنده دنیایی بر عجوزه شکلنده کوربصوردی
قاج اره وارمش سن ایدی کثرتندن حسابه کلمز صوردی
ارلرك اولدیلرمی یوخسنه سنی بوشادیلرمی ایتدی یوق
بن جمله سنی اولدوردم پس عیسی علی نبینا وعلیه السلام بیوردیکه
عجب بوغیری احمقلردن کمسنك انلره اندوکك اشلری کورررلر
سکا رغبت ایدوب سندن عبرت المزلر مثال اخر دنیانك بر

سحری

سحری دخی اولدورکه کندونك ظاهرنی بزیوب اراسته
قلور وندکلو بلا ایله بخشی وارسه کزلو صقلر تا جاهل اولنلر کسنه
انوك ظاهرنی کوروب مغرور اوله وانوك مثلی شول عجوزه عورت
کبیدر که یوزنی کزلیوب فاخر لباسلر کیه وکندوسنی دوزوب قوشوب
بزیروایراقدن انی کورنلر کامل ایدی یوزنی اچوب قبایح
ایله فضایحنی کورنجك پشیمان اولور حضرت سرور کاینات
ومفخر موجودات صلی الله علیه وسلم دن مرویدر که قیامت کوننده
دنیایی بر عجوزه قبیحه شکلنده کوره لر کوزلری پشیل ودشلری
اغزندن چقمش ودودقلری یارقاولوب اندن اریمراقه وقبحتی
بر مرتبه ده اولکه بیانه قابل اولمیه خلق انی کوردکده نعوذ بالله
بوندن بوندربو نجه قبایح وفضایح ایله دیه لر انلره جواب
ویره لرکه بواول دنیادرکه بونك سببی ایله سزلر بربریکوز ایله
عداوت وحسد ایدوب ناحق یره قانلر دوکدوکوز وقطع رحم
ایدوب کامغرور اولدوکوز اول وقت انی طامویه قویالر دنیا
دیه یارنی بنم دوستلرم قنده در حضرت حق جل وعلا بیورر

تا انلری انکله بیله جهنمه اتالر مثال اخر فرضا بر کمسنه حساب
اتسه که ازلدن ندکلو زمانمش که دنیاده دکول ایمش و ابددن
نمقدار مدت کچسه کرکدر که دنیاده اولمیاسه کرکدر و بو بر
قاج کون ازل ایله ابد اراسنده نمقدار در بیلوب کلا که دنیانک
مثلی بر مسافرک یولی کبیدر که انوک اولی مهد و اخری لحددر
و اول یولده بر قاج منزلی معدوددر وار در هر بر یل بر منزل کبیدر
و هر برایی بر فرسنک یر کبیدر و هر کون بر میل یر کبیدر و هر
بر نفس بر ادم کبیدر وکندو علی الدوام اشوب یوریمکده در
برنک یولندن منزله وارمغه بر اغج یر قالمشدر بر بنک اندن
اکسوک و برینک ارتوق وکندو بینی ساکن او تورمشدر بونده
باقی اولسه کرکدر صانور و بعضی مصلحتلر تدارک ایدوب
اشلکره مباشرت ایدرکن اوز بیله ذلک اکا محتاج اولجغی
معلوم دکلدر وکندو غافلدر بلمزکه اون کون ذلک مکانی
یرالتنده اولسه کرکدر مثال اخر بلکل که دنیا اهلنک مثلی
دونیاده بولدوقلری لذتدن دنیا سببی ایله اخرتده کوزدکلری

محنت

محنت ایله مشقت وچکدوکلری رسوایلقلر ایله بر کمسنه یه بکزر
لرکه بر لطیف و لذیذ یمکی امتلا و لبخه اکل ایلیه وصکره انوک
هضمندن عاجز اولوب ثقلتندن فریاد و فغان ایده و معده ایله
نفسندن و انجانسندن بدرایحلر مشامنه ایزوب اذیتی
اوله وانک لذتنی کچدوکندن و فضیحتنک قالدوغندن
هر زمان ندامتی ارتوب پشیمانلغی زیاده اوله و یمک ندکلو
لذیذ زاولسه انوک ثقلتنک فضاحتی ایله قباحتی ارتوغرق
اولدوغی کبی دنیانک دخی لذتی ندکلو چوق وقدصوکی یرامزرقدر
ورسوایلغی ارتوغرقدر و بوجود جانزحکشمک وقتده عیان
اولور زیرا اهرکیمک نازایله نعیمی وباغ ایله بوستانی وقولله
جاریه سی والتون ایله اقچه سی ارتوغرق اوله حالت نزع
زوجده انوک زحمت فراقی شول ما الله ما لی ازا ولان کمسنه دن
ارتوقرقدر وشول المی ایله عذاب موت ایله زایل اولمز بلکه ارتار
زیرا اول محبت کوکل صفتی در وکوکل کندو یرنده در اولمز مثال
اخر بلکل که دنیا اشغالندن بر شغل که ادم اوغلنک اوکنه

كلوزا ولا سهل ومختصر كوزينور وخلق صانورلركه اولاش
اوزامسنه كركدر ووقتا ولورکه انوك برايشندن يوزايش
كوزينور ودكلى عمرلرى اكا صرف اولور وحضرت عيسى على
نبينا وعليه السلام بيورمشدركه دنيايه طالب اولانك كشنك
مثلى دكز صوينى ايچن كمسنه نك مثلى كبيدر اول صوتى ندكلوكه
ارتوق ايچرا رتوق صوسر واول صوتى ايچه ايچه صوسزلغى
زايل اولمز وهلاك اولور وبزم پيغمبرمز صلى الله عليه وسلم
بيورر صويه كيروب اصلانمق جايز اولمدوغى كبى دنيا مصلحتنه
قارشان كمسنه دخى الوده اولمق احتمالى وكلدر مثال اخر
دنيايه كلن كمسنه نك مثلى شول كمسنه نك مثلى كبيدركه بر مهمانداره
خانه سنده قونقا ولكه انوك دائم عادتى كندو سرايني مهمانلر
ايچون اراسته قلمق اوله وخلقى الاى الاى دعوت ايدوب
ضيافت ايليه وبر الايى كتدوكده بر الايى دخى كتوردوب
قونقليه پس بر التونلو طبق ايله بزكومش بخوردان عود وبخور
ايله كتوروب قونغك اوكنده قويه اول قونق بخورلنوب معطر

اولدوقده

اولدوقده اول طبق ايله بخوردانى صكره دن كلن غيرى قونق
ايچون يرنده الى قويوب كيده انك خوينى بيلن مرد عاقل اول عود
ايله بخورى اتشه براقوب بخورلنور وشول طبق ايله بخوردانى
كوكل خوشلغى ايله يرنده اليقور وشكر احسان ايدوب كيدر
وايله اولان كمسنه صانوركه بونلر انكا ويرلوركه كيده جكى زمانده
بيله الوب كيده كتدوكى وقتده اندن كرو الدوقده خسته و
ذلت اولوب فرياد وفغان ايلمكه باشليه دنيا دخى انجلين
بر مسافرخانه در وكلنه كيد نه سبيل در تا اندن كلن مسافرلر
ازقلنوب زاد ايله زواده لرن قالدوره لر وسرايده اولانك
نسنه يه طمع اتميوب كيده لر مثال اخر دنيا اهلنك مثالى دنيا
اشلرينه مشغول اولوب واخرت مصلحتنى اونوتدقلرنده شول
طايفه نوك مثلى كبيدركه دكز سفرنده كميلرى بر جزيره يه اوغرادى
طهارت ايله قضاى حاجت ايچون شول كميدن چقديلر وكيمى ندا
ايدوب ديردى بونده اولميه كز چوق اكلنوب طهارتدن
غيرى مصلحته مشغول اوله سز كركى تعجيل ايله كشته كركدر

اول خلق شول جزیره ده پراکنده اولوب داغلدیلر انلردن
برالایی کمسنه عاقل‌لرقایدیلر فی الحال طهارت ایدوب
کیرو دونب اولکمیه کلدیلر انی خالی بولوب ایو زورق ومناسب رق
یرنده یرلشوب قرار دوتدیلر وبرالایی کمسنه دخی اول جزیره‌نک
عجایبنه باقوب وانوک زیبا شکوفه‌لرینی کوروب ومرغان خوش
الحانینی دکلیوب ومنقش ورنکارنک انهار واشجارینک تماشاسنده
اکلنوب حیران قالمشلردی دونوب کمیه کلدوکلرنده انده
بر واسع یر بولمیوب بر دار ومضیق یرنده اوتوروب انوک المنی
اختیار اتدیلر وبرالایی دخی یالکوز تماشا ایله قناعت ایتمیوب
اول درلو درلو زیبا وملون احجاردن دکشوردیلر وکمیه
کندولرینله بیله کتوروب کمیده یر بولمدیلر یوکلرینی کندو
ارقالرینه اوروب برغایت ایله دار یرده کمال مضایقه ایله اوتروب
قالدیلر وبرکاچ کوندن صکره اول زیبا ولطیف رنکلر متغیر
اولوب قرارردی وانلردن برامز رایحه‌لر پیدا اولوب چرکن
قوقولر کلمکه باشلدی وانلر اول یوکلری براقمغه یر بولمیوب

کتوردکلرندن

کتوردکلرندن پشیمانلق چکرلردی واول یوکلرک ثقلت ایله
مشقتن وعقوبت ایله محنتن ناچار اختیار اتمشلردی وبر
الایی کمسنه دخی اول جزیره‌نک غرایبنده متحیر اولوب اشفته
وسرکردان کزرلردی تا اول کمیه‌دن ایراق دوشدیلر وکمی کیدوب
وکمیجینک نداسنی اشتمیوب اول جزیره ده قلدیلر انلرک برازی
اجلقدن اولوب بعضن دخی یرتجی جانورلر هلاک ایلدی واول
اولکی الایی اهل تقوی اولان مؤمنلرک مثلی در واکیرو
قلان الایی کافرلر مثلی درکه کندولرینی وحضرت حق جل و
علایی واخرتی اونودوب کندولرینی وکلی دنیایه ویردیلر
استحبوا الحیوة الدنیا علی الاخرة وشول اورتالنجی الایی عاصیلر
مثلی درکه کندو ایمانلرینک اصلینی صقلدیلر ولکن دنیادن الک
چکمدیلر برطایفه دروبشلغله فایده لنوردی وبرطایفه
دخی فایده لنمغله چوق نعمت جمع ایدرلردی یوکلری اغرلنجه
فصل بونکله که دنیا مذمت اولنی کلدی شویله صنمه که دنیاده
اولان دوکلی نسنه مذموم اوله بلکه دنیاده چوق نسنه

واردركه انلر دنيادن دكوللردر علم ايله عمل كبي كه دنياده
درلر اما دنيادن دكوللر زيرا انلر انسان صحبتنده آخرتيله
كسه لر كرك اما علم عيني ايله انكله بيله قالجقدر اما عمل اكرچه
عيني ايله قالمز انك اثري قالور وانوك اثري ايكي قسمدر بري
كوكل جوهرينك صفا ايله پاكلكيدركه كناهي ترك اتمكدن حاصل
اولور وبري دخي حضرت حق جل وعلانك ذكري ايله مأنوس
اولمقدركه ذكر وعبادته مواظبت ايله حاصل اولور پس بو جمله جمله
باقيات وصالحاتدندركه حضرت حق عز اسمه بيوردي
والباقيات الصالحات خير ولذت علم ايله لذت مناجات و
حضرت حق جل وعلانك ذكري ايله انس وتموقدو كلي لذتلردن
ارتوغرقدر واول دنياده در اما دنيادن دكلدر پس دوكلي
لذتلر مذموم اولمز بلكه باقي قالميوب زائل اولان لذتلر دخي
جمله سي مذموم دكلدر زيرا بو دخي ايكي قسمدر بري اولدركه
اكرچه اول دنيادندر واولومدن صكره قالمز ولكن آخرت
مصلحتنه وعلم ايله عمله ومسلمانلرك كثرتنه معيندر

نكاح

نكاح ايله طعام ولباس ايله مسكن كبي مقدار حاجت قدر وع
تقديرجه زيرا بو آخرتي بولنك شرطيدر هر كيم دنيادن بو
مقدار ايله قناعت ايليه وبوندن مقصودي دين مصلحتي
ايچون حصول فراغت خاطر اوله اولكمسنه اهل دنيادن دكلدر
پس دنيادن شول نسنه مذمومدركه اندن دين مصلحتي مقصود
اولميه بلكه كوكلك حيرت ايله غفلتنه وبو عالمده قرار دوتب
عالم آخرتدن نفرتنه سبب اوله وبوندن اوترو بيوردي
حضرت خاتم الرسل صلى الله عليه وسلم الدنيا ملعونة
ملعون ما فيها الا ذكر الله تعالى وما والاه بيورديكه دنيا ايله
دنياده اولان نسنه ملعوندر حضرت حق سبحانه وتعالينك
ذكريدن وذكرينه معين اولان نسنه دن غيري دنيانك حقيقت
ايله مقصودنك شرحندن بو دكلو بو محلده كفايت ايدردي
باقيسي اركان معاملاتك اوچنجي قسمنده كه اكا عقبات راه دين
ديرلر بيان ايده لوم ان شاء الله تعالى عنوان چهارم در معرفت
آخرت بلكل كه آخرتك حقيقتني كمسنه بلمز اولا اولومك

حقیقتنی اکلامینجه اولومك حقیقتنی بلمز دیرلکك حقیقتنی
بلمینجه و دیرلکوك حقیقتنی بلمز روحك حقیقتنی بلمینجه و
حقیقت روحك معرفتی کندو نفسنك حقیقت معرفتیدر که
انوك شرحندن بعضی مذکور اولدی و بلکل که بزا ولدندیمش
ایدوك که انسان ایکی اصلدن مرکبدر انلروك بری روحدر و بری
بدن روح اتلو و بدن مرکبیدر و بو روحك بدن سببی ایله
اخرتده بر حالتی و جنتی و جهنمی واردر کندو ذاتنك سببی ایله
دخی بر حالتی واردر که بدنك انده شرکتی و مدخلی یوقدر و
انوك بدنسز دخی بر جنتی ایله جهنمی و سعادتی ایله شقاوتی واردر
و بزانك بدن واسطه سی ایله اولمین لذتی ایله نعمته جنت
روحانی دیرورز و انوك بدنسز اولان محنت المنه و شقاوتنه
آتش روحانی دیرورز اما شول بهشت ایله دوزخ که بدن اورتاقلغی
ایله اوله اول خود ظاهردر و انوك حاصلی انهار ایله اشجار
وحور ایله قصور و طعام ایله شراب و انلردن غیریدر و
دوزخك حاصلی آتش ایله یلان و چیان و زقوم و انلرك

امثالی در

امثالی در و اکی سنك صفتی قرآنله اخبارده مشهوردر
وجمله خلقك فهمی انی ادراك ایده بیلور و انوك تفصیلنی
مصنف کتاب حضرت حجة الاسلام قدس سره احیا کتابلرندن
کتاب ذکر الموتده بیان و عیان اتمشلردر و بو القدر انوك
اوزرینه اختصار ایده لوم که اول روح حقیقتنی شرح ایدوب
بهشت و دوزخ روحانی معناسنه اشارت اولنسون زیرا
بونی هر کشی اکلایمز و بونی که بیوردی **وَأَعْدَدْتُ لِعِبَادِيَ الصَّالِحِينَ**
مَا لَا عَيْنٌ رَأَتْ وَلَا أُذُنٌ سَمِعَتْ وَلَا خَطَرَ عَلَى قَلْبِ بَشَرٍ جنت روحانیه
در و درون دلدن عالم ملکوته بر روزن واردر که اول روزندن
بو معنیلر اشکاره اولور و اندن هیچ بر شبهه قالمز و اول
یول هر کیمه که اچلدی اخرتك سعادتی ایله شقاوتنه انك بر یقین
روشنی پیدا اولور تقلید ایله سماع طریقی ایله دکلدر بلکه
بصیرت ایله مشاهده طریقی ایله در بلکه طبیب حاذق بو جهانده
بدنك سعادتی ایله شقاوتی اولدوغنی اکلادوغی کبی که اول
سعادت ایله شقاوته صحت ایله مرض دیرلر و انك سببلری

واردر دار ویله پرهیز کبی و بیکی چوق یمك و پرهیز اتمك
کبی کذلك بو مشاهده ایله معلوم اولورکه کوکلك یعنی روح
انسانك بر سعادتی ایله شقاوتی واردر و عبادتی ایله معرفت
اول سعادتك داروسیدر و جهل ایله معصیتانك زهریدر
و بو بر علمدر غایتیله عزیز و خلقك اکثریکه انلاره علما دیرلر
بوندن غافللردر بلکه بوکا منکرلردر و بدنك جنتی ایله دوزخندن
غیریه یول ایلده مزلر و اخرت معرفتنه سماع ایله تقلیدسز یول
بوله مزلر و بونك شرح ایله تحقیقنده حجت و برهان ایله مصنف
حضرتلرینك قدس سره لسان عربده کتابلری واردر و بو
کتابده اول مقدار دنلسون که زیرك اولان و باطنی آلایش
ایله تعصب و تقلیددن پاك اولان کمسنه بو طریقی بولسون و
اخرت مصلحتی انوك کوکلنده ثابت و محکم اولسون زیرا اکثر خلقك
اخرته ایمانی ضعیف و مزلزلدر **فصل** اکر الومك حقیقتندن
بر علامت ایله اثر بیلمك استرسك که انك معناسی ندر بیلکل که
انسانك ایکی روحی واردر برین روح حیوانات جنسندندر

وبر

و بر بوکا روح حیوانی ادیورز و بری دخی ملائکه
روحنك جنسندندر و بوکا روح انسانی ادیورز و بو
روح حیوانینك منبعی کوکلدر یعنی شول ات پاره سیکه صول
جانبنده قونمشدر و اول بر بخار لطیفدر حیوانك باطننده
اولان اخلاطدن و انوك بر مزاج معتدلی واردر و اول روح
کوکلدن نبض ایله حرکتی اولان بول طمارلر واسطه سیله دماغه
و جمله اعضایه ایریشور و روح حرکتی ایله حس قوتنك حمایلیدر
و دماغه ایرشدوکی کبی حرارتی اکسیلوب معتدل اولور و
اندن کوز قوت بصر الور و قولاق قوة سمع کسب ایدر و دکلی
حواس بو نخیلن منتفع اولورلر و انك مثالی بر چراغ کبیدرکه
بر خانه ده دولندورهلر هر یره که ایرشورسه اول خانه نك دیواری
اندن روشن اولور پس دیوارده شول چراغدن روشنلك
ظاهر اولدوغی کبی حضرت حق جل و علانك قدرتی ایله کذلك
کورمکلك ایله اشتمکلك ایله و دکلی حواسك قوتی اعضایه
ظاهر ده بو روحدن پیدا اولور و اکر طمرلرك بعضنده بر سده

ويا بر عقده واقع اولسه شول عقده ايله سده نك كروسنده
اولان عضو معطل ومفلوج اولوب انده حس ايله قوة وحركت
قالمز وطبيب جد وجهد ايلركشايد اولسده فتح ايده بيله
وبو روحك مثالى چراغك اتشى كبيدر وكوكلك مثلى اولـ
چراغك فتيلى كبيدر وغدانك مثالى انك ياغى كبيدر ياغ
كسلسه چراغ سونيدوكى كبى غداى كسوب ويرمسك بو روحك
مزاج معتدلى باطل اولوب حيوان هلاك اولور وچراغده
ياغ بولندوغى تقديرجه فتيل ولاياغدن نچوق جذب اتسه
سويونب دخى ياغ قبول اتمدوكى كبى كوكل دخى بوبخلين مزور
ايام ايله برحالته وارور كه غدا قبول اتمز اولور وچراغه برشنه
دكرسنك سونيدوكى كبى اكرچه ياغله فتيلى دخى بولنور ايسه
حيوانه بر زخم عظيم ايرشدوكده اولور وبو روحك مادام كه
مزاجى معتدل اوله شرط اولدوغى اوزره قوت حس ايله حركت
كبى لطيف معنيلرى انوار ملائكه سماويدن حضرت حق سبحانه
وتعالى نك امرى ايله قبول ايلر انك شول اعتدال مزاجى بوزلدقده

واول اثارك قبولنه لايق اولمز براينه كبى كه يوزى مصفى و
مجلى اولبجق صورتلو اولور بنسنه لردن صورت قبول ايدوب
عكس كوستورر وچون پاسلنوب صفاسى قالمز صورت قبول اتمز
بوحالت صورتلرك هلاكى اولدوقلرى ياغالب اولدوقلرى
سببى ايله دكلدر ولكن اول صورتلرى قبول ايلمكولك لياقتى
انده قالمدوغى اجلدندر كذلك بر روح حيوانى ديدوكمز
بخار لطيف معتدلك لياقتى كتدى ومزاجنك اعتدالنه بغلودر
اول اعتدال باطل اولدوغى كبى حس ايله حركتك قوتلرنى قبول اتمز
اولور وانلرى قبول اتمجك اعضا انوارك فيض انوارندن محروم
اولوب حس ايله حركتى قالمز اول وقتكه اولدى ديرلر حيوانك
اولمنوك معناسى بودر وبو مزاجك اعتدالى قالميوب بوزلسون
ايچون بواسبابى بريرم كتورب جمع ايديجى بر مخلوق در حضرت حق
جل وعلانك مخلوقاتندركه اكا ملك الموت ديرلر خلق انجق
انك ادنى بيلورلر وانولك حقيقتنى اكلمق شرح ايله بيانه محتاجدر
بوحيوانات موتنك معناسى در اما انسانك اولومى بريوزدن

دخی در زیرا انده بو حیوانات ده اولان روح واردر و
بر غیری روحی دخی وار که بزلر اکا روح انسانی دیدك وکوکل دیو
ادویردك که جن فصللرك بعضنده واول روح حیوانی جنسندن
دکلدر زیرا روح حیوانی بر جسمدر هوای لطیف کبی وبر
پشمش وصافی اولمش بخار که نضج بولمش اوله اما بو روح
انسانی جسم دکلدر زیرا قسمت قبول ایتمز وحضرت حق جل
وعلانك معرفتی اکا اینوب نزول ایدر وحضرت حق سبحانه
وتعالی قسمت قبول ایتمیوب بر اولدوغی کبی انوك معرفتی دخی
بردر وقسمت قبول ایتمز وهیچ بر قسمته قابل اولنده دخی نزول
ایتمز بلکه بر قابل قسمت اولمیان فرد یکانه ده نزول ایلر پس سن
فتیلی وچراغك اتشنی ونورینی بو اوچی بیله تقدیر ایله فتیل
بدندر وچراغك اتشی روح حیوانیه وچراغك نوری روح
انسانیه مثالدر وشویلکه چراغك نوری چراغدن لطیف
رقدر زیرا اکا اشارت اولمز روح انسانی روح حیوانیه
نسبت ایله لطیفدر زیرا اول اشارت قبول ایدیجی دکلدر

وچون

وچون لطافت یوزندن نظر ایتسك بو مثال صحیحدر ولکن
بر یوزدن دخی صحیح دکلدر زیرا چراغك نوری هم چراغك
تبعی وهم جزویدر وچراغ سوندوکی کبی اول دخی باطل اولوب
سوینور اما روح انسانی روح حیوانیه تابع دکلدر بلکه انوك
اصلیدر وروح حیوانینك باطل اولمسی ایله باطل اولمز بلکه
اکر انوك مثالن دیلرسك بر نور تقدیر ایله که انوك لطافتی چراغدن
ارتوق اوله واول نور چراغ ایله قایم اولمیوب چراغ انکله قایم اوله
تا بو مثال راست کله پس روح حیوانی بر یوزدن روح انسانی ایچون
بر مرکب کبیدر وبر وجهدن دخی الت ایله اسباب کبیدر و
بو روح حیوانینك مزاجی باطل اولدوقده بدن اولور وروح
انسانی برنده قالور ولکن مرکبسز وبراقسز اولور ومرکبك
اولومی ایله براقك ضایع اولمسی اتلونك ضایع ومعدوم ایتمز ولکن
التسز واسبابسز ایدر وبو الت ایله اسبابی اندن اوتری اکا
ویردیلر که حضرت حق سبحانه وتعالینك معرفتی ایله محبتی (انکلم) حاصل
ایده واکر حاصل ایتدی ایسه اول اسباب ایله التونك هلاکی لغو

اکا خیرلودر زیرا انلرک ثقلتندن خلاص اولورز وبونی که
حضرت خیر البشر بیورمشدر که اولوم مؤمنک تحفه سی وهدیه سیدر
اول بودر زیرا برکمسنه که شکار ایچون اغ کوزرسه وانوک یوکن
چکسه اونی الدوقدن صکره اول اغک ضایع اولمسی اکا فایده لودر
واکر العیاذ بالله شکارن المزدن اول بوالت ایله اسباب ضایع
اولسه انوک حسرت ایله مصیبتی نهایتسز اولور وبو الم ایله حسرت
عذاب قبرک اولیدر **فصل** بلکل که اکر برکمسنه نک کر الیله
ایاغی مفلوج اولسه اول کمسنه کندو یرندن ایرلمز وانده
ثابت اولوب دورر زیرا اول انجق الله ایاق دکلدر بلکه الله ایاق
انوک اسباب ایله التیدر واول انلر ذی قوللنجیدر وسنک
سنلکوک حقیقتی الله ایاق اولمدوغی کبی کذلک ارقه وقارن
وباش وبدن دخی دکلدر واکر بونلرک دوکلیسی مفلوج اولسه
جایزدر که سن هلاک اولمیوب یرکدن ایرلمیه سن والومک
معناسی اولدر که دکلی اعضا مفلوج اوله زیرا انک مفلوج
لکنک معناسی اولدر که سنک حکمکده اولمیوب سکا اطاعت

اغمیه

اغمیه زیرا سکا اطاعت اتدوکی زمانده برصفت ایله
ایدردیکه اکا قدرت دیرلردی واول صفت بر نورایدی که
چراغ روح حیوانیدن اکا ایرشوردی وچون طمرلرده که اول
روحک یوللریدر سده واقع اولدی اندن قدرت کیدوب طاعت
متعذر اولدی کذلک دوکلی اعضانک طاعتی سکا اول
روح حیوانی واسطه سی ایله در وانوک مزاجی بوزلسه طاعت
ایده مز اکا الوم دیرلر وسن کندو یرنده قایم اولورسن
اکرچه طاعت ایدیجی کندو یرنده دکلسه وسنک سنلکک
حقیقتی بو بدن دکلدر وبو بدن بخچه اوله بیلور واکر سن تامل
ایتسک بیلورسن که سنک بو اجزاک شول وغلان یاشکده
اولان اجزا دکلدر زیرا انک جمله سی بخارله ازلوب متحلل اولمشدر
وغدا کلوب اکا بدل اولمشدر وبس بدن اولکی بدن دکلدر روشن
ینه اولکی ادم سین پس سنک سنلکوک بو بدن ایله دکلدر
بدن اکر بوزلورسه قو بوزلسون سن اولکی لین کندو
ذاتکله زنده سن اما سنک اوصافک ایکی قسمدر بری بدن

اوزناقلغی ایله درلخلق و صوصزلق و اویخو کبی زیرا بونلر معده
سز و کوزسز راست کلمز بو الوملة باطل اولور و بزی دخی بدن
اوزناقلغی ایله دکلدر حضرت حق سبحانه و تعالی نك معرفتی ایله
ملکلك جمالی و انکله شادلق کبی بو سنك صفت ذاتکدر سنکله
قلور و باقیات صالحاتك معناسی بودر و اکر بونك برنه
جهل اولسه یعنی حضرت حق سبحانه و تعالی یی اکلمسك بو دخی
سنك صفت ذاتکدر و سنکله قالور و بو سنك روحك
بصیرتسزلکیله سنوك تخم شقاوتکدر ومن كان في هذه اعمى
فهو في الآخرة اعمى واضل سبيلا پس سن بو ایکی روحی اکلادمنجه
و ازالرنده فرقی و انلرك بری بریله تعلقلرنی ادراك اتمینجه
الوم حقیقتنی هیچ حالله اکلادیمزسن فصل شمدی بیلکل کم
روح حیوانی بو عالم سفلیدندر که مرکبدر اخلاطدن حاصل اولور
بخارك لطافتندندر و اخلاط دردر قان و بلغم و صفرا و
سودا و بونلرك اصلی اود و صو و طپراق و ییلدر و بو روحك
مزاجنك اختلافی ایله اعتدالی حرارت ایله برودت و یبوست ایله

رطوبت

رطوبت مقدارلرنك تفاوتی ایله در و اول اجلدندر که صنعت
طبدن مقصود بودر که بو درت طبیعتك اعتدالنی بو روحده
صقلیه لر تا اول سبب ایله روح انسانیه مرکب ایله آلت و اسباب
اولمغه یارایه زیرا روح انسانی بو عالمدن دکلدر بلکه عالم علویدن
در و جوهر ملائکه دندر و انوك بو عالم غربته نزولی کندو
طبیعت ذاتندن دکلدر و لکن بو غریبی اول اجلدن اختیار اتمشدر که
دین قویمك صراط مستقیمنده از قلوب زاد و زواده کوترمه اجلندن
که حضرت حق سبحانه و تعالی بیوردی قلنا اهبطوا منها جميعا
فاما يأتينكم مني هدى فمن تبع هداي فلا خوف عليهم ولا هم يحزنون
و شونی که حضرت حق سبحانه و تعالی بیوردی اني خالق بشرا من طين
فاذا سويته ونفخت فيه من روحي بو ایکی روح عالمینك اختلافنه
اشارتدر که بدنی طینه حواله اتدی و انوك اختلاف مزاجندن
بویله تغییر ایدوب بیوردیکه سويته انی طغر و تدوم و مهیا قلدم
و اعتدال بودر که صکره بیوردی ونفخت فيه من روحي بونی
کندو سنه مضاف اتدی و بو شو کا مثالدر که بر کمسه براز بر بایمسنی

قاوايدوب اتش قبولي ايچون حاضرليه بعده اتش يانه ايلدوب
الى طوتشدرن ايچون شول اتشي اوفوره وشولدر روح حيواني سفلى
نك براعتدال مزاجي اولوب طبيب حاذق علم طب ايله انوك اعتدالني
اكلدوكي كبي ناخسته لغن كيدروب اني هلاكدن اولمدن صقليه
كذلك روح انساني علوينك كه كوكلك حقيقتيدر براعتدالي
واردركه انكا علم اخلاق ورياضت ديرلر اني شريعت اكلر واعتدالني
صاقلر وول اعتدال انوك صحتنه سبب اولور شويله كه بوندن
صكره مسلمانلق اركاني اراسنده دينلسه كركدر پس
معلوم اولديكه انسانك حقيقتدر واجبدر اكليه احتمال كلدركه
اخرني بصيرت ايله اكليه پس نكه حقني اكلمك ممكن اولمدوغي كبي كيشي
كندوني بلمنيجه پس كندو معرفتي معرفت حق سبحانه وتعالى يه
ومعرفت اخرته مفتاحدر دروديننك اصلي **الايمان بالله واليوم الآخر**
دروبونسبدن بو معرفتي تقديم اتدك اما اوصاف اسرار
روحدن برشي كه اصل اولدر بزاني ديمكه اذن اولمدي وغنه
بنا ديمدوك زيرا خلقك فهمي وادراكي اني كوتره مز وحضرت حق

سبحانه

سبحانه وتعالى نك معرفتي ايله اخرت معرفتنك تمام اولمغي انكا
موقوفدر سن انكا جد وجهد ايله تا كندوكي كندوكدن طريق
مجاهده وطلب ايله اني اكليه سن زيرا اكثر كمسنه ديوبرسه
اشتمسنه طاقت كتورمزسين اول اجلدن نيچوق كمسنه لر اول
صفتي حضرت حق جل وعلانك حقنده اشيدوب اينانمديلر واني
دكلمكه طاقت كتورميوب انكار اتديلر وديديلركه بوخود ممكن دكلدر
وتنزيه دخي دكلدر بلكه تعطيلدر پس سن اي انسان حقنده اشتمكه
نيجه طاقت كتوره بلورسن كه اول صفت حضرت حق جل وعلانك
حقنده صريحا قران عظيمده ونه احاديث شريفده وارد رو
خلق اشيدوب انكار اتدوكلري سببدن انبيا عليهم السلام بيورمش
لردر **كلموا الناس على قدر عقولهم** خلقه اني ديكوز كه انكا طاقتلري
اوله وانبيادن بعضنه على نبينا وعليهم السلام وحي نازل اولديكه
بزم صفتلرمزدن برنسنه كه خلق اكليه لر ديوب ويرمك انلاره شول
دكلو سويلك كه اكلايه بيله لر والا انكار ايدرلر وانلاره ضرر ايدر

فصل بو جمله دن بلدك واكلدك كه انسانك حقيقتي روحي

بدننزکندو ذاتی ایله قائمدر و کندو ذاتی ایله صفات خاصنک
قوامنده بدندن مستغنیدر والوملک معناسی انوک یوقلغی
دکلدر بلکه بدندن انوک تصرفنک کسلمسیدر و حشر ایله
بعثک و اعاده نک معناسی اول دکلدر که انی یوقا ولدوغندن
صکره وارایده لر بلکه اولدر که انی ینه بدنه ویره لر شول معنا
ایله که قبول تصرف ایچون بدنی بر کره دخی حاضر و مهیا ایده لر
اولکی کبی و بو کره اسان رقدر زیرا اول هم بدنه اولموکرک
ایدی و هم روح و بو کره خود روح کندو یرنده در یعنی روح
انسانی و بدنک اجزاسی دخی کندو یرنده حاضردر و انی کشورب
جمع اتمک اختراع اتمکدن اساندر قدر بزم نظرمزه کوره و شولک
حقیقتا ولدوغی یرده اساناتلو صفتنک فعل الهیه یولی یوقدر
زیرا دشوارلق اولمدوغی یرده اسانلق دخی اولمز و اعادنک شرطی
اول دکلدر که ینه شول قلده اولان بدنی اکا ویره لر زیرا بدن مرکبدر
اکرچه اتت تبدیل اولنور اتلوینه بیناغیدر و کوچک لکدن
بیوکلکده ذلک اجزاسی غیری غدانک اجزاسنه بدل واقع اولوب

وکندو

وکندو واولکی لینز در پس شول کمسنه لرکه بوی شرط اتدیلر انلره
مشکل سؤاللر واردا ولدی و اکا ضعیف جوابلر ویردیلر و
شول تکلفدن مستغنی ایلدیلر که انلره صورب دیدیلر که برادم
برادمی یسه انوک اجزاسی بونک اجزاسی اولور زوجی بواکینک
قنغی سنه ویرورلر و اکر انوک اعضاسندن بر عضوی قطع ایلسه لر
صکره طاعت ایدوب ثواب بولد وقده شول کسلمش عضو انکله بیله
اولورمی اولمزمی اکر بیله اولمسه جنتده السز و یا قسز و کورسز
نجه اوله بیلور و اکر انکله بیله اولسه اول اعضا بو عملده انکله
اورتاق دکل ایکن ثوابده ندن اورتاق اولور و بو کا بکزر
بیهوده و نامعقول سوزلر سویلیوب جواب تکلف ایدرلر و بو
جمله یه احتیاج یوقدر وجوز اعاده نک حقیقتی بلدکده شول
اولکی حالده اولان بدنه احتیاج اولمدوغی بیلورسن و بو اشکال
اندن پیدا اولدی که سنک سنلکوکک و حقیقتنک کندو بدنک
درصاندیلر و جون اول عینی ایله یرنده اولمیه اولسن اولمزسن
و بو سببدن کوجه اوغرادیلر و بو سوزک اصلی جوز کدر

فصل بکزرکرسن دیمک استرسنکه فقها ایله متکلمین
اراسنده مذهب مشهور اولدر که انسانک جانی اولمله معدوم
اولور صکره اینی دیرکورزلر و بو سوزلر کالمخالف القدر بلکه هرکم
غیریلرزوک سوزنرا اولوبا و بی متابعت ایدرسه او کمسه
اعمی در و بونی دیین نره اهل تقلیددندر و نره اهل بصیرتدندر
واکر اهل بصیرتدن اولیدی بیلوردی که بدنک اولومی حقیقت
انسانی یوق ایلمز و اکر اهل تقلیددن اولیدی قرآن عظیم ایکله
اخباردن کلردی انسانک روحی اولومدن صکره کندو برنده
دورر زیرا ارواح اولومدن صکره ایکی قسم در اشقیا ارواحی
در و سعدا ارواحیدر اما سعدا ارواحی حقنده قرآن مجید
شویله بیورر که ولا تحسبن الذین قتلوا فی سبیل الله امواتا بل احیاء
عند ربهم یرزقون فرحین بما آتیهم الله من فضله ضمنکه بزم یولمزده
شهید اولانلر اولمشلردر بلکه انلار زنده لردر و حضرت
ربوبیتدن بولدوقلری خلعتلرله مسرورلردر و اول حضرتدن
دوام اوزره کندو رزقلرنی الورلر اما بدرکافرلرینک

اشقیاسی

اشقیاسی حقنده انلار قتل اولندوقده حضرت رسول امین
صلوات الله علیه وعلی سایر اخوانه من الانبیاء والمرسلین
انلارک بربر نیه ندا ایدردی و اول حالده دیلنمشلردی
و سویوردی یا فلان یا فلان بن حضرت حق جل وعلادن بولدوغم
وعدهلری کندو دشمنلرنک قهرنده جمله سنی حق بولدوم
و حق سبحانه و تعالی حضرتلری تحقیق اتدی سزه شول عقوبت ایله
ویردوکی وعدهلری اولومدن صکره حق بولدوکزمی
اصحاب رضی الله عنهم ایتدیلر یا رسول الله انلار بر قاچ مردارلر
و خبیثلردر انلارایله نیچون سویلشورسن بیوردیکه شول
اللهک حقی ایچون که محمدک نفسی انک قدرتی الندهدر که انلار
بو سوزلری سزدن بیکرک اشیدورلر ولکن جوابدن عاجزلر
در و هرکم تفحص ایدوب اراسه اولرک حقنده کلن اخباردن
وانلارک اهل ماتم ایله زیارتندن خبردار اولدقلرندن و بو عالمده
واقع اولان احوالدن واقف اولدوقلرندن قطع ایله و جزم ایله
بیلور که انلارک یوقلوغی شریعتده کلمشدر بلکه شیله کلمشدر که

صفت دونوب متغیر اولور ومنزل دخی تبدیل اولنور وقبر
یا بر غار دردوزخ مغاره لرندن ویا بر روضه در جنت
روضه لرندن پس سن حقیقت ایله اکله که سنک ذاتکله خواص
صفاتکدن هیچ نسنه الومله باطل اولمز ولکن سنک دماغ
ایله اعضانک واسطه سیله اولان حواس ایله حرکات وخیالاتک
باطل اولور وسن کندو یرکده فرد ومجرد قالورسن بوندن
کندوکک کبی زیرا انوک اولمسی ایله اتلو جولها ایکن فقیه اولمز
واکر اعمی ایسه بینا اولمز کذلک بینا ایسه اعمی اولمز نهایتی
بو کر یایان قلور انجق وبدنده مرکبات کبی وسن اتلوسز وبو
نسب ایله ذکر بعضی کمسنه لرک کندولرندن وکندو محسوساتندن
غایب اولورلر وفکره طالوب حضرت حق سبحانه وتعالینک
ذکرنه مستغرق اولورلر تصوف یولنک بدایتی اولدوغی کبی
آخرت احوالی انلره ذوق ایله که مشاهده اولنور زیرا انلرک
شول روح حیوانیسی اکرچه اعتدال مزاجدن متغیر اولمدی ایسه
ولکن بر بایلمش کبی اولور واندن بر اویوشمقلق صفتی پیدا اولور

تا اول

تا اول روح حیوانی انلرک حقیقت ذاتی کندویه مشغول ایتمه
پس انلرک حالی الوم حالنه یقین اولور پس الومدن صکره غیرلره
ظاهر اولان نسنه انلره بو دنیاده ظاهر اولور وچون آیلوب
محسوسات عالمنه کلورلر اکثرینک خاطرنده اول حالدن بر نسنه
قالمش اولور ولکن کندوده اندن بر اثر بولنور واکر جنتک
حقیقتنی اکا کوستردیلر ایسه انوک روح ایله راحتی ونشاط ایله
سروری انده مشاهده اولنور واکر جهنمک حقیقتنی اکا
عرض ایتدیلر ایسه انوک خسته لغیله قساوتی انکله بیله بولنور
واکر خاطرنده اندن بر نسنه قالدی ایسه اندن کیرو خبر ویرور
اکر خیال خزینه سنی مثال ایله اندن بر نسنه یه بکزتدی ایسه جایزکه اول
مثال خاطرده بکزک قالمش اوله واندن خبر ویره شویله که
حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وسلم نمازده مبارک الینی
اوزادوب قالدوردی وبیوردی جنتدن بر صلقوم اوزم بکا
عرض ایتدیلر استدوم که بو جهانه کتورم وسز صنم که بر حقیقت که
بر صلقوم اوزم انوک نمونه سی اوله ایدی بو جهانه کتورمکه امکان

اوله بو محالدر اكر ممكن اولیدی كتوررزدی وبونك محاللغنك
حقیقتن اكلمق تطویل كلامه سبب اولور وكمسه بوكا طالب كلدر
وعلما مقاماتنك تفاوتی بویله در ذكر برنك د وكلی توجهی شوكادر كه
معلوم ایدینه كه جنتدن بوعرض اولنانا وزوم صلقومیجه ایدی
وندن انلار كورب غیریلر كورمدیلر وبرنك نصیبی بوندن ازتوق
دكلدر كه حضرت رسول صلی الله علیه وسلم نمازده آلمق
دیرندی دیسه پس الفعل القلیل لایبطل الصلوة فعل قلیل نمازی
باطل اتمز وبونك تفصیلنده اوزون اوزاق فكر ایدوب
طانور كه علم اولین وآخرین خود بودر وهر كم بونی بیلوب قناعت
اتمزو بر غیری علمه مشغول اولورا ولكمسنه علم شریعتدن یوز
دوندروب باطل غلطلدر وبوندن مقصود اولار اولدر كه
سن صنمیه سن كه حضرت رسول اكرم صلی الله علیه وسلم جنتدن تقلید
ایله وخبر ایلدن اشتمكله خبر ویردی معنای سماعی سن خبر ویلدن
بلدو كوك كبی زیرا اسنرا اول معنای دخی غیری اشلر كبی اكلمش سن
لكن حضرت رسول صلی الله علیه وسلم جنتی كوردی جنتی حقیقت ایله

بوعالمده كورمك اولمز بلكه اول حضرت بوعالمدن غایب اولوب
اول عالمه كتدی وبو اول حضرتك معراجندن بر نوع ایدی و
لكن غایب اولمق اكی وجهله در بری روح حیوانیه نك
اولمسیله در وبری دخی شول روحك بالمسیله در اما جنتی
بوعالمده كورمك ممكن دكلدر یدی قت كوكله یدی قت یر برفستوق
قابوغنه صغمق محال اولدوغی كبی جنتدن بر ذره بو جهانه صغمق
محالدر وقولاغك حاسه سنی برله كوك صوزنی كوزم كوررندكی
كبی كندوده كورمكدن معزول اولدوغی كبی بو جهانك دكلی
حواسی دخی جنتك جمله لذاتندن معزوللردر واول جهانك
حواسی خود بر دخی در **فصل** شمدی وقتیدر كه عذاب القبر
معناسنی اكلیوب بیله سن كه عذاب القبر اكی قسمدر بری
روحانی وبری جسمانی اما جسمانی خود هر كشی بیلور اما روحانی نی
هر كمسنه اكلمز كندوقی اكلین وكندو روحنك حقیقتن كشیدن بلمیه
غیریكه معلوم ایدنمز اوله كه اولدر وح كندو ذاتی ایله قایمدر
وبدندن كندو قوامنده مستغنی در والومدن صكره

بوعالمده

باقی در زیرا الوم انی معدوم قلمز ولکن الله ایاغنی وکوزیله
قلاغنی ود وکلی حواسنی اندن الور وحواسی الدوقده اهل وعیالی
ومالی ایله ملکی وسرایله باغی واتله قاتری وخصم ایله قومی بلکه
یریله کوکی وبو حواس ایله بولنمغه قابل اولان نسنه هپ اندن الور
واکر بو نسنه لر انوك سودوکی اولوب د وکلی کندوکی شونلاره
الدوزدی ایسه انلارك عذاب فراقنده ضرورت ایله قلور
واکر بونلارك جمله سندن فارغ اولوب وبونده هیچ بر مطلوب
ومعشوقی اولمیوب بلکه الومه مشتاق ایدی ایسه واردی راحته
دوشدی واکر حضرت حق جل وعلانك محبتی حاصل ایدوب
وذکری ایله انس دوتب کندوکی د وکلی اکا تسلیم اتدیسه ودنیانك
اسبابی ولذاتك تلخ لغنه باعث واول جمعیتك پریشانلغنه سبب
اولوردی ایسه اولدوکده واردی کندو معشوقنه وصل اولدی
وزحمت ایله تشویش ویرن ارادن قالقوب اول واردی سعادته
ایرشدی شمدی فکر ایله ممکن اولنجه که هر کمسنه کندوی بیلوب
اکلیه که کندو باقی اولسه کرکدر وبله که کندونك دکلی مرادی

ایله

ایله معشوقی دنیاده در واول وقت شبهه ده اولورکه دنیادن
کندوکده کندو محبوبلرینك فراقنده زحمت ایله عذابده اولسه
کرکدر انکلیکه حضرت رسول کریم علیه الصلوة والتسلیم
بیوردی احبب ما احببت فانك مفارقه ویابلسنه که کندونك
محبوبی د وکلی حضرت حق جل وعلادر ودنیایه ودنیاده اولان
نسنه لردن انجق کندویه زاد وزواده اولجق مقدار نسنه دن
غیریسنه بغض وعداوت ایلسه شبهه سز بیلورکه دنیادن قورتلسه
زحمتدن خلاص اولوب راحته دوشر پس بونی اکلین کمسنه نك
عذاب القبر اولجاغنه هیچ شبهه سی قالمز واهل تقوی یه دکل
بلکه اهل دنیایه درو شول کمسنه لره درکه کندولرینی بالکلیه
دنیایه ویرمشلردر وبو معنی دن بو خبر معلوم اولورکه
الدنیا سجن المؤمن وجنة الکافر فصل شویله عذاب القبر
اصلنی اکلدك که انك سببی دنیا محبتی در بلکه بو عذاب تفاوت
ایله در بعضی ایچون ارتوق وبعضنه اکسکدر واول بو دنیا
ارزولرینك مقداریجه در پس شول کمسنه نك عذابی کردکلی

برنسنه دن ارتوغه مالك اولميه اكرچه اولنسنه كوكل
بغلمش مقيد ايسه شول كمسنه نك عذابي كبي دكلدر كه دنيانك مالك
ايله اسبابنه و قول ايله جاريه سنه و آتله قاترينه وجاه ايله حشمتنه
ودرلو درلو نعمتلرينه مالك اولوب بونلرك جملهسنه كوكل
بغليوب تعلق اتمش اوله بلكه اكر بوجهانده بر كمسنه يه براتكي
اوغرلدر ديو خبر ويره لر انوك كوكلنك عذاب ايله الچي شول دكلو
اولمزكه اوز آتلتنا وغرلندي ديه لر واكر انك دوكلي ماليني آلهلر
الچي مالنك بعضني الدوقلرندن ارتوق ومالي ايله اهل وعياليني
بيله يغماليوب كندوي منصبدن معزول ايدوكلرندن اكسكلكدر
والوم كنج ايله مالي واهل وعيالي ودنياده نسي وارسه جملهسني
غارت ايدوب آلور واني يالكوز اليقور والومك معناسي بودر
پس هر كشينك عقوبت ايله راحتي دنيايه كندونك عدم محبتي ايله
دكلودر وشول كمسنه كه دنيا اسبابي هر يوزدن اكا مساعده ايليه
وكندوني دكلي اكا ويره شويله كه حضرت حق سبحانه وتعالى بيوردي
ذلك بانهم استحبوا الحيوة الدنيا على الاخرة انك عذابي غايت ايكه

عظيمدر

عظيمدر وانلر شويله تعبير اولنور كه حضرت رسول ملك
علام عليه الصلوة والسلام بيوردي كه بيلورميسز كه بو آيتنه
معناده نازل اولدي فان له معيشة ضنكا ايتديلر كه الله وانك
رسولي يكرك بلورلر اول حضرت بيوردي كه كافرك قبرده عذابي
اولدركه طقسان طقوز اژدهايي انوك اوزرينه حواله ايدهلر
اژدهاندر بيلورميسز طقسان طقوز يلاندركه هر بر يلانك
طقوز باشي اوله حشره دك اني يليوب اصرهلر ونفسلريني اكا اوفورهلر
واهل بصيرت بو اژدهايي كوزيله مشاهده ايدوب كورمشلردر
وبصيرتسز اولان احمقلر ديرلر كه بز انوك قبرينه نظر ايدوب بقدق
هيچ بو اصل نسنه كورمدك اكر برنسنه اولسيدي بزم كوزمز
صاغدر اني بز دخي كورردك بو احمق كرك بيلهكه بو اژدرها
الونك اصل روحنده در وانوك جاني ايچندن طشره دكلدركه
غيري كمسنه اني كوره بيله بلكه بو اژدرها الومدن اول كرده
انوك درونندهايدي وكندو غافل اولوب اني بلمزدي وكرك كد
بيلهكه بو اژدرها كندونوك صفات نفسندن مركبدر وانوك

باشلرنك عددى كندو اخلاق ذميمه سنك بداقلرى عددى
دكلودر وبو اژدرهانك اصل طينتى دنيا محبتندندر صكره انك
يدى باشلرى پيدا اولور شول دنيا محبتندن بداغلنى يرامز اخلاق
عددنجه كه انلار حسد وحقد وكبر وريا وحرص ومكر وحيله
وعداوت وجاه ايله حشمت محبتيدر وبو اژدرهانك اصلى وباشلرينك
چوقلغنى نور بصيرت ايله كلمق اولورتا انوك مقدار عددى نور
بصيرت ايله كلمق اولوركه يرامز اخلاقك مقدار عددينه محيط ودانا
در وانوك مقدار عددى بزم معلوممز دكلدر پس بو اژدرها كافرك
درون جاننده متمكن ومخفى در وانچون حضرت حق جل وعلا وحضرت
رسوله صلى الله عليه وسلم جاهل اولدوغى سبب ايله دكلدر دوكلى
كندو دنيايه ويردوكى سبب ايله در شويله كه حضرت حق جل وعلا
بيوردى ذلك بانهم استحبوا الحيوة الدنيا على الآخرة وبيوردى
اذهبتم طيباتكم فى حيوتكم الدنيا واستمتعتم بها واكر بو اژدرهانك
ايچنده اولميون طشره سنده اوليدى بيللر صاندوغى كبى اسانرق
اولوردى زيرا احتمال واردى كه كاه كاه ارالق ويروب اپى

انجمندى

انجمندى لكن چونكه درون جاننده يرلشوبدركه اول خود انوك
عين صفاتندر اندن نجه قاچابيلسون وشويله كه بركمسنه كندونك
بر جاريه سن صاتوب صكره اكا عاشق بولنه شول اژدرها دركه
انوك جانينى ايچره وسندن اصرور اينه كندو عشقى دركه كوكلنده
كزلوايدى وكندو بلمزدى شمديه دكين كه كندو سنى صوقمغه باشلدى
بو بخلينى بوطقسان طقوز اژدرها الومدز اوكوردى انوك ايچنده
ايدى وانوك خبرى يوغدى شمديه دكين كه انوك زخمى ظاهر اولدى
ومعشوقى ايله بيله ايكن عين عشق راحتنه سبب اولدوغى كبى
فراق وقتنده دينه زحمت ايله المنه اول سبب اولدى زيرا اكر عشق
اولميدى فراقده زحمت والم اولمازدى كذلك دنيانك عشقى ايله
محبتى كه سبب راحتدر ينه اول عذابه سبب اولور جاه ايله منصب
عشقى اژدرها كبى انوك كوكلنى ايصرور ومال ايله منال عشقى
ييلان كبى وسراى ايله خانه عشقى عقرب كبى وجمله سنى بو قياس
ايله بيل وشول جاريه نك عاشقى كه الم فراقدن قورتلمق ايچون
كندوقى صويه بوغوب واوده يه بزلغوب وعقربه اصرتمق

اشتد وکی کبی کذلك قبرده عذابده اولان کمسنه اشترکه
معذب اولدوغی عذاب یرنه کاشکی بو جهانك ییلانلری وکی ییلانله
عقربی اولایدی زیرا بونلر صوقوب اصرورلرسه طشره دن
بدنی اصرورلر وانلر درجانی اصرورلر اما ایچرودن اصرورلر
وهیچ ظاهر کوزی انلری کورمز پس فی الحقیقه هر کشی کندونك
شب عذابنی بوندن کندو بیله بیله الوب کیدر واول انلرك
ایچنده در و بوندن اوترو حضرت رسول صلی الله علیه وسلم
بیوردی **انما هی اعمالکم ترد الیکم** شول عقوبت بوندن ارتوق
دکلدر که ینه سزوك عملکز سزوك اوکوزه قویالر وحضرت حق
سبحانه وتعالی بو اجلدن بیوردیکه سزوك یقینکوز اولایدی
دوزخی خود کوررد کوز **کلا لو تعلمون علم الیقین لترون الجحیم**
ثم لترونها عین الیقین وبوندن اوترو بیوردی **وان**
جهنم لمحیطة بالکافرین بیوردی جهنم انلاری محیط در
وانلر ایله بیله در وبیوردیکه محیط اولسه کرکدر **فصل**
همانا کرسن دیرسنکه ظاهر شرعدن شویله اکلنورکه بو ازدرها

ظاهر

ظاهر کوز ایله کورنولور وشول جانان ایچنده اولان ازدرها
کورنلمز بلکه کرکه شول ازدرها دخی کورنور اما انی نیه اولی
کوررو بو عالمده اولان کمسنه لر کورمزلر زیرا اول عالمده اولنن
نسنه بو عالم کوزیله کورمك اولمز وشول ازدرها اولیه کورنور
تا بو جهانده کوردوکی کبی کوررو لکن سن کورمزسن شو نجلینکه
یاتوب ویوز کمسنه چوقا ولورکه کندوی ییلان صوقار کورر
ویانینده اوتورن کمسنه کورمز وشول ییلانی ویوز ایچون موجود در
وانوك زحمتن چکر واو یانوقی حقنده معدوم در واو یانوق
انی کورمکله انوك شول زحمتی هیچ اکسلمز وبر او یوز کمسنه
دوشنده کورسه که کندوقلی بر ییلان صوقدی اول بر دشمنك زخمیدر
کندویه غالب اولسه کرکدر واول المرز وجانیدر وکوکلده دورو
لکن شونك مثالنی بو عالمده عاریت ایله اشتدوکلرنده بر ییلان
اولسه کرکدر وجایز که شول دشمن ظفر بولدوقده دیه که واقعه مك
تعبیرنه راست کلدوم نولیدی بنی بر ییلان صوقیدی و بو دشمن
بکا ظفر بولمیدی زیرا کوکلمه بو عذاب بدنمه ایرن زحمتدن

عظیم رقدر پس اگر سن بو ییلادن معدومدر وانده موجود کور
دوکوك نسنه بر خیالدر دیرسك بلکه بو سوز بر غلط عظیم
در زیرا اولیلان موجوددر و موجودك معناسی بولنمش دیمکدر
و هر نسنه که سن دوشده بولوب انی کورورسن ولسنوك
حقیقتکده موجوددر اگرچه غیریلر انی کورهمزلر و هر نسنه
که سن کورهمزسن ولسنوك بولنمدقچه موجود کلدر اگرچه
دوکلی خلق انی کوررلرسه دخی و چون عذاب ایله سبب عذابك
اکثیسی اولیله اویوزك بولدوقلری یدور بر غیری کشینك کورمدوکندن
اکا نه نقصان کلور اما بو واردر که اویوبان کمسنه تیز جنك ویاتوز
اندن خلاص اولور و اکا خیالدر قورلر اما اولی اولحالده قالور
زیرا اولوملك اخری یوقدور و بو عالمك محسوساتی کبی دکل
ثباتده و شریعتده یوقدور که قبر ایچنده اولان شول ییلاندر ایله
عقربی و اژدهای عموم خلق عالم شهادتده اولنجه ظاهر
کوزیله کوره بیله لر اما اگر بر کمسنه بو عالمدن ویخوسبی ایله
ایراغ اولسه و بو اولینك حالنی اکا کشف ایدوب باجه لرانی ییلاندن

ایله عقربلر انسنده کورور و انبیا ایله اولیا دخی بیدارلقده
کوررلر زیرا ایللر خوابده کوردوکلری نسنه‌یی انلار اویانقلقده
مشاهده ایدرلر که محسوسات عالمی اولجهانه انسلرنك مشابهه‌سی
سندن انلره حجاب اولمز پس تطویل کلامه سبب اولدورکه بر الای
احمقلر ظاهر کوزیله قبره باقوب نسنه کورمدوکلرندن اوتری
عذاب قبره انکار ایدرلر و بو اولسبدندر که انلار کیفیت امور
اخرتی بیلمزلر **فصل** بکر که سن سوال ایدوب دیرسن که
اگر عذاب القبر کوکلك بو عالمه علاقه‌سی جهتندن ایسه هیچ کمسنه
بوندن خالی دکلدر زیرا اهل و عیال ایله مال و جاهه هر کسك
محبتی واردر پس دوکلی خلقه عذاب القبر اولوباندن هیچ کمسنه
قورتلمسه کرکدر جواب اولدورکه بو بو نیله دکلدر زیرا بعضی
کمسنه‌لر واردر که دنیادن اوصانمشلردر و انلارك بونده صو
ایچجك و حضور ایده جك یرلری قالمیوب اولومه مشتاقلردر
و درویش اولان مسلمانلرك چوغی بویله‌در اما شول غنی
اولان خلق دخی ایکی کروه‌در بر طایفه‌سی مع هذا که بو اسبابه

ایله

سورلر حضرت حق سبحانه وتعالى دخي سورلر پس اكر
حق جل وعلا حضرتلرينه محبتلري ارتوغرو ايسه انلرك دخي
عذابي يوقدر وانلرك مثلي بر كمسنه يه بكزر كه بر شهري وبر
سرايي واردر وانلري سورلكن رياست ايله سلطنتي وكوشكله
باغچه انلردن ارتوغرق سور وچون اكا بر غيري شهرك حكومتي
ويرلوب پادشاهدن حكم كلسه كندو وطني اولان شهردن
چقوب كتمكه قطعا متالم اولمز زيرا سرايله خانه محبتي بو كلك
محبتي قتنده كه غالبدر قدر كوزينمز ونابيدا اولوب اندن اثر قالمز
پس انبيا ايله اوليانك ومسلمانلردن اولان اهل تقوينك
كوكلي اكرچه كندو واهل وعيالرينه وشهرلريله وطنلرينه ملتفتدر
چون حضرت حق جل وعلانك محبتي ظاهر اولوب اكا لذت اثر پيدا
اولسه انوك جمله سي ناپيدا اولوب كيدر وبو لذت لوميله
ظاهر اولسه كركدر پس انلر بوندن امينلردر اما شول
كمسنه لر كه دنيانك شهواتني ارتوغرق سورلر بو عذابدن خلاص
اولمزلر وخلقك اكثري بو قسمندندر وبو اجلدن حضرت

سوّ

حق جل جلاله سوردي **وان منكم الا واردها كان على ربك**
حتما مقضيا ثم ننجي الذين اتقوا بو طايفه برمدت عذابلرين
چكه لر پس چون انلرك زماني دنيادن زوايه يعني برمدتدن صكره
دنيا لذتني اونوده لر وحضرت حق سبحانه وتعالينك اصل محبتي كه
كوكلده كزلو ايمش ظاهر اولمغه باشليه وانوك مثلي بر كمسنه يه بكزر كه
بر سرايي بر سرايدن يا بر شهري بر غيري شهردن ويا بر خاتوني بر
غيري خاتوندن ارتوغرق سوه ولكن اول برنه دخي محبتي اوله وچون
اني شول نهايت مرتبه ده سوده وكندن ايره لر ناچار اول برله قاله
وبرمدت انوك فراقنده متالم اوله صكره اني اونوده وبو بريله
مانوس اولوب اكلنه وشول كوكلده اولان محبت اصلي كيده رك
روزكار بريله ظاهر اولسه كركدر اما حضرت حق سبحانه وتعالى
شومين كمسنه نعوذ بالله منه اول عذابده قالسه كركدر زيرا
انوك دلي محبتي شول كندودن الدوقلري نسنه يه ايدي اول
عذابدن نجه خلاص اوله بيلور وشول كافرك عذابي ابدي
اولدوغنك سببلرندن بري بودر وبلكه كه هر كشي دلي ايله

سویلیوب دعوا ایدرکه بن حضرت حق جل وعلایی سورم تا دنیادن
ارتوغرق سورم بو خود دوکلی خلق جهانک مذهبیدر ولکن بونک
بر محکی ومعیاری واردر که بوانکله اکلانور وبو محک ایله معیار
اولدر که هر زمان که نفس ایله شهوت اکا بر مصلحت بیوره لر و
حضرت حق جل وعلانوک شرع شریفی انوک خلافن بیوره اکر کندو
کوکلنی حق جل وعلانک بیوردوغنه مائلرق کورر ایسه حضرت
حق جل وعلایی ارتوغرق سور شویله که بر کمسه اکی کمسه سوسه
اما برینه محبتی ارتوغرق اولسه انلرک اراسنده مخالفت واقع
اولدوقده کندو میلنی شول ارتوغرق سودوکنه ارتوغرق کوررد
وکندو بونکله اکلرکه اکا محبتی ارتوغرق ایمش وبویله اولیجق دیلله
سویلمه نوک هیچ فایده سی یوقدر زیرا اول سوز کذبدر وبونک
اوترو حضرت سلطان انبیا وبرهان اتقیا صلی الله علیه وعلی
آله وصحبه وسلم بیوردیکه علی الدوام لا اله الا الله دینلر کندولرن
حضرت حق جل وعلانوک عذابندن نجات ایدرلر اول وقته دک که
دنیا صفتینی دین صفتی اوزرینه اختیار ایده لر بونی ایتدوکلرنده

حضرت

حضرت ملک متعال تقدست اسماؤه انلاره کذب سویلرسز
دیه زیرا لا اله الا الله دیمک بونک کبی معامله ایله کذبدر
پس بو جمله دن سز اکلادک که بصیرت اهلی باطن کوزیله کورر لرکه
عذاب القبردن کم قورتلجقدر واکثر خلقک قورتلیجقلرین بیلورلر
ولکن عذابک مدت ایله شدتنده تفاوت چوقدر انلرک دنیا
ایله علاقه لرنده تفاوت چوق اولدوغی کبی فصل شویله اکلنور که
احمقلر له مغرورلردن بر طایفه دیرلرکه اکر عذاب القبر بویسه
بز بوندن امینلروز زیرا دنیایه بزم علاقمز یوقدر وانوک وارلغی
ایله یوقلغی بزم یانمزده بردر وبو دعوی محالدر وبو سوزی
سویلین کمسه بونی امتحان اتمیجه بیلمز واکر شویله ایسه کندونک
نسنی وار ایسه هپ اوغری آلسه وکندویه اتدوکلری رعایت ایله عزتی
اقرانندن بر غیریه اتسه لر وندکلو مریدی واردر جمله سی کندودن
دونب وارد قلری یرلرده انی مذمت ایلسه لر قطعا کوکلی اندن
متاثر ومتالم اولوب پریشان اولمیه ویانده شویله اولکه بو
اوغرلنمال کندونوک دکول ایمش وبو برطرف اولان رعایت

ایله حرمت بر غیری کمسنه نوك ایمش اول وقت بو دعواسی صحیح
اولور وبو دخی جایزدرکه بن بو صفت ایله متصفم دیو مغرور
اوله مالی اوغرلنمیجه وخلق اندن دونمیجه بیله مز پس کرکدرکه
مالنی کندودن ایروب خلقك قبولندن قاچه وکندوسن صنادوقدن
صکره اعتماد ایده زیرا چوق آدم وار ایدیکه کندونوك اهل الله
جاریه سنه علاقه سی یوقدر صانوردی اهلنی بوشایوب
جاریه سن صاتدوقده شول کوکلنده کزلو اولان آتش عشق
ظاهر اولدی واول بیچاره دیوانه اولوب یاندی پس عذاب القبر
دن قورتلمق استین کمسنه کرکدرکه دنیانك هیچ بر نسنه سنه
علاقه اتمیه مکر ضرورت ایله شویله که بر کمسنه نك طهارت
خانه یه احتیاجی اولوب ضرورت ایله اینسون واندن ترجلت
قورتلمق اوزره اوله پس کرکدرکه معده سنه یملك ایرکورمکه
حرص ایتمکدن معده سنی بوشالتمق کبی اوله زیرا بونك اکیسی دخی
ضروریدر وغیری اشلر دخی جمله سی بو نجلیندر واکر بو
علاقه دن کوکلنی خلاص ایده بلمز سه کرکدرکه عبادته مواظبت

ایدوب وحضرت حق جل ذکره نك علی الدوام ذکرینه مشغول
اولوب قایم اوله تا ذکرك انیسی کندو کوکلنه غالب اوله شویله که
بو محبت دنیا محبتنه غالب اوله بو معنایه کندودن حجت ایله
برهان استیه متابعت شریعت ایله وحضرت حق جل ذکره فرماننه
کندو هوای نفسنی اوزرینه تقدیم ایتمکله اکر کندو نفسنی
کندویه بو معنیده اطاعت ایدرسه عذاب القبردن خلاص اولدوغنه
اعتماد اتسون واکر بو نیله اولمز اولورسه عذاب القبره قایل
اولوب قیلنسون مکرکه حضرت غفار الذنوبك عفو ایله
رحمتی ایرشه **فصل** شمدی وقتیدرکه بر دوزخ روحانیی
شرح ایده ودوزخ روحانیدن مراد مزبد زاراده اولمیوب شول
روحه مخصوص اولاندور **نار الله الموقدة التی تطلع علی الافئدة**
بودر زیرا بو بر آتشدرکه کوکله مستولی اولور وشول بدنه
طوتوشن آتشه آتشی جسمانی دیرلر پس بلکه دوزخ
روحانیده اوچ جنس آتش واردر بریسی دنیا آرزولرنك آتش
فراقیدر اکنجی اوتانمقله پشیمان اولمغك ورسوایلقلر خجلتنك

اتشیدر واوجنجی حضرت الهیت جمالندن محروم قالمق وندن
نومید اولمقلق اتشیدر وبو اوچ اتشك مصلحتی جان وکوکل
ایله دریدن ایله دکلدر وبو اوچ اتشك سببنك شرحی لازمدر
زیرا بوندن بیله الوب کچمشلردر وانوك معناسی بر مثال ایله که
بو عالمدن عاریتا ایله الساوز کرکدر معلوم اولنور صنف اول
دنیا ارزولرینك اتشی فراقیدر وبونك سببی عذاب القبرده
دینلدی که ایدیکه عشق ایله ارزو وکوکلك جنتی وهم جهنمیدر
جنتدر محبوبنی ایله بیله اولنجه جهنمدر محبوبسز اولسه پس
دنیانك عاشقی دنیاده جنتده در الدنیا جنة الکافر واخرتده
جهنمده در زیرا محبوبنی اندن کیرو الدیلر بیر برنسنه هر لذته
سببدر وهم محنته ولکن اکی مختلف اولان حالده وبو اتشك
مثالی دنیاده اولدرکه مثلا بر پادشاه اولسه که دوکلی یر
یوزنه پادشاه وخلق عالمه فرمان فرما اولسه ودایم کوزللردن
محفوظ اولوب کندوی محبوبه ایله محبوبه جاریلر ذوقنه
مشغول قلسه وهمیشه مکانی قصر وایوان زیبا اولوب اشی

باغ

باغ ایله بهارده سیر وتماشا اولسه ناکاه بر دشمن قوی پیدا
اولوب وانی اسیر ایدوب دوتسه واهل مملکتی قاتنده اکا
سکبانلق خدمتنه اندوروب اهلی ایله وجاریه لرنی کوزی
قرشوسنده قوللنسه وخزینه سنده عزیز ونفیس اولان اسباب
ایله جواهردن هر نوارسه الوب دشمنلرینه ویرسه باقکوز
بو کشینك بدننده هیچ زحمت وارمیدر یوقمی وکندو مملکتی ایله اهل
وعیالنك وقولیله جاریه سنك وخزاین ایله نعمتنك اتش فراقی
جاننه کار ایدوب یوزکی بر وجهله یاقار که ارزو ایلرکه کندوی
بر اوغردن هلاك ایده لردی یا بدننه بر عذاب عظیم مسلط قلنه
لردی تا بو زحمتدن قورتلیدی وبو اتشك مثالیدر وندکلو که
نعمتی ارتوغرق ومملکتی صافی رزق ومهیا ارق اولسه بو اتشك
حدتی ایله شدتی دخی زیاده اولور پس دنیاده هر کمك نعمتی چوق
اولسه ودنیا اکا ارتوق مساعده اتمش اولسه انوك عشقی کوچ راك
ودروزجاننده فراق اتشك حدتی ارتوغرق اولور ودنیاده بو
اتشك مثالی بولنمق ممکن دکلدر زیرا کوکلك الی که بو جهانده اوله

خان ایله کوکلده تمام یرلشوب متمکن اولمز اول اجلدنکه بو جهانک
حواسی و شغللری کوکلی مشغول ایلر و بو شغل کوکله بر حجاب کبیدر
عذابانده یرلشمسون ایچون و بوندن اوترودرکه بر کمسنه
کوزیله قولاغنی بر نسنیه مشغول اتسه اول زحمتاندن کسلک
رقاولور و فارغ اولیجق ارتار و بو سببدندرکه مصیبت صاحبی
اویخودن اویاندوغی زمانده مصیبتک جراحتی کوکلنده عظیم
رق اولور زیرا اویخوده حاصل اولمشدر محسوساته عودت
اتمزدن اول اکا هر نسنه ایرشسه ارتوق اثر ایدر مثلا بر خوش
اواز اشتسه که انوک سببی ایله اویخودن اویانسه اکا زیاده
اثر ایلر و انوک سببی محسوساتدن صافی اولدوغیدر و کوکل
هرگز بو جهانده تمام صافی اولمز و اولدوکه محسوساتدن مجرد
صافی اولور اول وقت کندونک لرایله راحتی کندوده عظیم
یرلشوب متمکن اولور پس صاغنیه سنکه اول اتش دنیاده اولان
اتش کبی اولسه کرکدر بلکه بو اتیشی تمش صو ایله یودوقدن
صکره دنیایه کتورمشلردر **صنف ثانی** و تانمغله پشیمانلغک

ورسوایلقلر خجلتنک اتشیدر و بو کا مثال اولدورکه بر پادشاه
برادنی و حقیر و خسیس کمسنه‌یه تربیت قلوب ایلر و حکسنه و کندو
مملکتنک اختیارینی انوک النه ویروب انی کندویه وزیر ایلسه و انی
کندو حرمنده محرم ایدوب اهل حرمندن کمسنه اندن کزلنوب
حجاب اتمسه و کندو خزینه لرینی اکا تسلیم ایدوب دوکلی مصالحده
اکا اعتماد ایلسه و اول بو نعمتلری بولدوقدن صکره باطنده
طاغی و باغی اولسه و شاهک خزینه سنی تصرف ایدوب اهل حرم
ایله خیانت و فساد اتسه و کندونی پادشاهه ظاهرا امین و مستقیم
کوسترسه پس بر کون پادشاهک حرمنده اندوکی فسادلرسنی
باقوب پادشاهی کورسه بر باجه دن نظر ایدوب انی اول فساد ده
ایکن کورر و بونی دخی بلسه که هر کون کندونی اول حالده
ایکن کورر ایمش و قتلاندوغنه سبب اول ایمش که انوک خیانتی
دخی عظیم رقاولسه تا انی خلق عالمه عبرت ایدوب انواع عذاب
ایله هلاک ایلیه قیاس ایلکه بو حالده انوک کبی اتش ندامت و رسوا
لقدن بو کشینک جاننده و کوکلنده پیدا اولور بدی ضاغ ایکن اول

درسوالقلر

حالتده اشترکه بر بازلیدی وکندو بره کچیدی تا بو خجلت ایله
ندامت و فضیحت آتشندن خلاص اولیدی پس انجلین که سن
بو عالمده عادت ایله ایشلر ایشلرسن که ظاهرا ایو کورینور وانوك
روح ایله حقیقتی قبیح ورسوادر وچون قیامتده اول فعلك روح
ایله حقیقتی سکا مکشوف اولوب سنك رسوایلغك آشکاره اولور
سن آتش خجالت ایله یانوب یاقلورسن مثلا بو کون غیبت ایدرسن
یارین قیامتده کندوکی شویله کورورسن که بو جهانده بر کمسه بر
لطیفات اکل ایدروا تاوق کبابی صانور یاقوب دکرسه
کورر که اول ایدوکی ات کندو اولمش قرنداشنك اتیدر یاقی کورکه
اولکیشی نجه رسوا اولور وجانه نره اصل آتش دوشر وغیبتك
حقیقتا ایله روحی بودر وبو روح سندن نکرلودر یارین آشکاره
اولسه کرکدر وبوندن اوتر ودرکه بر کمسه واقعه سنده اولی
اتن یر کورسه تعبیری اولدر که غیبت ایلیه واکر سن بو کون
بر دیوازه بر طاش آتسك بر کمسه سکا دیسه که بو اتدوغك
طاش دیوازی اشوب ینه کندوا وکه دوشر واوغلانجقلروکو

کوزنه

کوزنه طوقنوب ضرر ایدرا وم و ازسنك شول عزیز اوغلانجقلرکوك
کوزجوکزلرینی کندولك آتدوغك طاشدن چیقمش کورسنك
اولحالده هیچ بلورمیسنکه سنك خجالتکه نه اصل آتش دوشوب
نجه رسوا اولورسن برکمسنه که بو جهانده بر مسلمانه حسد
اتسه کندوسنی بو صفتله بو صورتده کورر زیرا حسدك حقیقت
ایله روحی بودرکه سن بر دشمنه قصد ایدرسن اما اکا اندن
ضرر کلمزینه ضرر سکا کلوب سنك دینکی هلاك ایلر وسنك
طاعتلروکی قیامتده سنوك کوزك نوری ایلادوزا ولسه کرکدر
انوك دیوان اعمالنه نقل ایدرلرسنی طاعتسز قالسون ایچون
وبو کونکی کون اوغللروك کوزندن ایسه یارین طاعت سنك
مصلحتکه یکرك یرانسه کرکدر زیرا سنك سعادتکه سبب
اولان طاعتدرا ولادك دکللردر پس یارینکه کونکه صورتلر
ارواحیله حقایقه تابع اولور کوردکلری نسنه لری بر صورتله
کوررلرکه کندو معناسنه موافق اوله فضیحت ایله پشیمانلق ویمك
انده اولسه کرکدر واویخوا ول عالمه یاقین اولدوغی سبب ایکه

ایشلر واو یخوده معنایه موافق بر صورتله اولسه لر کرکدر
انجلین که بر کمسه ابن سیرین خدمتنه کلوب ایتدی که واقعه ده
کوردم المده بر خاتم وار ایدی خاتونلرك فرجلرین وارکشیلرك
اغزلرین مهرلردم ابن سیرین ایتدی سن مؤذن سن رمضان
اینده صباحدن اول اذان اوقورسن بویله در دیدی شمدی
سن باق کورکه اویخوکنده معامله سنك روح ایله حقیقتی
اکا نه یوزدن عرض اتدیلر زیرا اذان بر اواز ایله ذکر صورتنده
در وانوك روح ایله حقیقتی رمضان اینده یمك ایچمکدن و مباشرت
اتمکدن منع اتمکدر و عجب اولدور که اویخوده قیامتدن بو
دکلو اورنکی سکا کوسترمشلردر و سنك خود هیچ نسنه دن
خبرك یوقدور و بو معنی لردندر که خبرده واقع اولمشدور که
قیامتده دنیایی بر عجوزه قبیحه صورتنده کتوره لر بر وجهله که
انی کورنلر نعوذ بالله منك دیه لر انلره بو شول دنیادر که
سز کندوکزی انوك طلبنده هلاك ایدردکوز دیه لر انلر بو
سوزدن اول دکلو خجالت چکوب پشیمان اولیه لر که اول حجابدن

قورتولمق ایچون کندولرین اتشه یاندرمق ارزو ایده لر و بو
رسوا ایلقلرك مثالی شویله در که حکایت ایدرلر که پادشاهلر
دن برینك اوغلنی اوزوب دوکون اتمشدی شهزاده اول کیجه شرابی
چوق ایچوب مست اولدوقده قالقوب ارزوی مصاحبت و مباشرت
ایله کلینی اوی جانبنه توجه ایدوب کندی کیدرك سرایدن
طشره چقوب یولی ازدی کیده کیده بر یره کلوب انده بر خانه ایله
بر چراغ کوردی اول خانه یه کردك اوی صانوب باش اورنی ایچرو
کیردی انده برالای خلقی اویور کوردی نه دکلو فریاد ایدوب
ها یقردی کمسنه جواب ویرمدی انلری اویور ظن ایدوب
بقدی کوردی برینك اوزرنده یکی چارشب اورتلمشدر ایتدی
بو کلینم اولسه کرکدر واردی انك قوینه کیروب یاتدی
اوزرندن چارشبی چکوب بورننه لطیف رایحه دوقندی
کلینم ایدوکنه شبهه سی قالمدی کندوی بخورلدوب معطر قلمشدر
صاندی صباحدك انکله مباشرت ایدوب دیلنی اغزنه صوقردی
واندن شهزادیه بر رطوبت ایرشوردی صانوردیکه مکر اکا

انسانيتدن ايدوب اوزرينه كلاه چادر صاباح اولوب عقلى
باشنه كلوب كوردي كه اول يركه فرلر مقبره سيدر و ياتنلر اولى
لردر و بو كلين صندوغي بر مردار بهمل عجوزه قبيحه ايمش كه اول
ياقنلرده اولمش ايمش و اول رايحه انوك كفننه صاچلن عطرلردن
كلور ايمش و شول كندويه ايرشن رطوبت جمله سي انوك نجاستلري
ايمش و چوزدكى كندوسني باشدن اياغه دك نجاسته مستغرق
كوردي و انوك اغزنك صونيدز كندونك اغزي ايله بورننه لجي
وداسز بولدي و اول فعلك الوده لغيله رسوا يلغندن
پشيمان اولوب كندوسني هلاك اتمك استدي و قورقديكه
مبادا پادشاه ايله وزير و لشكر كلوب بني بو حالده بو فضاحت
ايله كوره لر بو انديشه ده ايكن پادشاه جمله اعيان و اركانيله آني
ارايو كلديلر ناقوب شهزاده بونك كبي فضيحتك ايچنده
كورديلر بيچاره خجابدن كندوني هلاك اتمك استردي تا اول
فضيحتدن قورتلوب خلاص اوله يدي پس بار نكي كوز اهل
دنيا دنيانك دوكلي آرزولريله شهوتلرني بو صفت ايله كورلر

وكوكللرنده

وكوكللرنده ملابسه شهوتدن قلن اثر شول مزارت ايله نجاستلك
اثري كبي دركه انوك ديليله اغزنده وساير اعضاسنده قالمشدي
بلكه ديخي رسوارق وعظيم رزق زيرا اولجهان اينشك تماملغيله
كوچلكنه مثال بوجهانده بولنمز ولكن بو بر جزوي اوزنكدر
بر اتشك شرحيندنكه خجاز ايله كوكلي طوتشدروب يا قاروبدنك
اندن خبري يوقدور و لكا انكن ندامت و خجالت ديرلر

صنف ثالث جمال حضرت الهيتدن محروم قالمق واول سعادتي
بولمقدن نا اميد اولمق اتشيدر و انوك سببى بو جهاندن بيله
الوب كندوكي بصيرتسزلكله جهلدر زيرا نه اوكرنمكله معرفت
حاصل اتمشدر ونه مجاهده ايله كوكلن صافي قلمشدر تا جمال
حضرت الهيت انده كورنه الومدن صكره آينه روشنده
كورندوكي كبي بلكه دنيانك آرزولريله كناهلك زنكاري
انوك كوكلني تاريك اتمشدر تا بصيرتسزلكده قله و بو اتشك
مثالي شويله دركه تقدير ايده سنكه بر طايفه يله بر شب
تاريكده بر يره اوغرايه سنكه انده بى نهايت جواهر اوله اما

انلرڭ لونی و رنکی کورلکه قابل اولمیه سنڭ یارانڭ
سکا دیه لرکه کوزم بلدوکوڭ دکلو بوندن کوترکه بز اشتدك
که بونده چوق فایده وار در و انلاردن هر بری کوتره بلدوکی قدر
کوترم لر و سن هیچ نسنه کوترمیوب دیه سنکه بو کمال حماقت
در که بن شمدی نقدیله کندومه زحمت ویروب اغربوك کوترم
یارین بو بر مصلحته یارارمی یارامزمی خود بلمم پس انلار یوكلرنی
قالدوروب اندن کیده لر و سن الی بوش انلارله بیله کیدوب انلاره
کوله سن و انلاری احمق یرینه قویوب و مسخره لغه الوب
دیه سنکه عقل ایله ادراکی اولان کمسنه بنم کبی اسوده حال
و فارغ البال یورر و شول کمسنه که احمق در کندوسنی مرکب ایدوب
طمع محال ایله یوك طاشر ایدینلغه وارنجه یا قوب کوره لر اول
کوتوردکلری طاشلر جمله سی جواهر و قزل یاقوت در و انلرڭ
هر برینڭ قیمتی یوز بیڭ التون اوله او ولطایفه حسرت چکه
لرکه نیچون ارتوق المادوق و سن الدانوب زیان اتدوکوڭدن
اولملك درجسنه وارە سن و اتش حسرت جانکه کار ایدوب

یانوب یاقله سن و انلار اول جواهری صاتوب دوکلی یر
یوزنی انکله اللر و اشتدوکلری نعمتلری اکل ایدوب دیلدکلری
یرده دوره لر و سنی اچ و چپلاق دوتب قول کبی قوللنه لر و
سن ندکلو یلوار سڭ انلرڭ نعمتلرندن حصه استیوب دیه سن
افیضوا علینا من الماء او مما رزقکم الله قالوا ان الله حرمهما علی
الکافرین دیه لرکه سن بجیله بزم کولمزمی ایدڭ بز بو کون سکا
کولرز ان تسخروا منا فانا نسخر منکم کما تسخرون فسوف تعلمون
پس حضرت حق جل وعلانڭ حضرت دیداری ایله حسرت فوت
نعمت جنتڭ مثالی بودر و بو جواهر طاعتلر و بو تاریکلك
دنیایه مثالدر و اول کمسنه لر جواهر طاغانی قالدرمیوب
دیدیلرکه بر حالده نقدله زحمت نیه چکه لوم بر شبهه اولان
ویرم شیه ایچون یارین فریاد ایدرلرکه افیضوا علینا من الماء او
مما رزقکم الله قالوا ان الله حرمهما علی الکافرین و نیچون
حسرت چکمیه لرکه یارین شول دکلو سعادتلرڭ انواعی اهل
معرفت ایله اهل طاعت او زرینه ساچیه لرکه دنیانڭ دوکلی

یانوب

نعمتلری انوك بر ساعتده عطا اولنان نعمتك مقابله سنده
کوزکمیه بلکه جهنمدن الك صوك چقان کمسنه یه اون بو دنیا
دکلو نعمت ویره لر وبو مشابهت اولچو یله ومقدار ایله دکلدر
بلکه روح نعمتده در واول روح شادلقله لذتدر انکلینکه دیرلر
بر کوهر اون التون مثلی درقیمتده ورروح مالیتده دارتی ایله اولچوده
دکول **فصل** چون بو اوج درلو اتش روحانی اکلدك شمدی
بلکه بو اتش شول بدن اوزرینه مسلط اولان اتشدن عظیمرقدر
زیرا بدن المدن خبردار اولمز جانه براثر ایرشمینجه پس درد قالبدن
جانه ایرشور وانوك سببی ایله عظیم اولور پس بر اتش ایله بردرکه
جان ایچنده پیدا اولور لابد عظیمرقدر وبو اتش درون جانندن
پیدا اولور خارجدن کلمز ودوکلی زحمتلرك علتی اندندرکه برنسنه
مقتضای طبع اوله کندونك ضدی کندو اوزرینه مستولی اوله
وبدنك مقتضای طبعی اولدرکه بو ترکیب کندو یله قالوب اجزاسی
مجتمع اوله جراحت ایله اولبری برندن ایرلور وکندونك ضدی
پیدا اولوب دردمند اولور وجراحت بر یری بریندن ایرور

واتش

واتش دوکلی اجزانك ایچنه کیروب انلاری بری برندن جدا ایلر
پس هر بر جزودن بر غیری درلو درد بولور بو سببدن اتشك زحمتی
کوچرکدر پس شول برنسنه که کوکلك مقتضای طبعی اوله انوك
ضدی کلوب انده یرلشدوکده انوك المی درون جاننده عظیمرق
اولور وانوك مقتضای طبعی حضرت حق جل وعلانوك معرفتی ایله
دیداریدر چون بصیرتسزلك که انوك ضدیدر کندوده متمکن
اوله انوك المی نهایتسز اولسه کرکدر اکر کوکللر بو عالمده بیمار
اولمیه لردی الومدن اول دخی بو کورسزلك دردنه اوغرلردی
ولکن شویلکه ال ایله ایاقده خبر اولوب انلارده بر اویوشمق پیدا
اولکه اکر انلاره اتش ایرشسه فی الحال خبردار اولمیلر چون
اویوشمه لری کچوب اتش ایچنده بولنه لر بر اوغردن بر الم عظیم
احساس ایده لر بو بخلین کوکللر دنیاده اویوشب بیمشلردر
وبو اویوشمقلق اولمه کدر وبو اتش براوغردن درون جاندن
یاکلنوب پیدا اولور غیری یردن دکل زیرا کندو کندو یله بیله
الوب کتمشدر وکندو کوکلنك ایچنده ایدی ولکن علم الیقینی

اولمادوغندن انی کورمدی شمدی عین الیقین اولدوغی ایچون
بلدی کلا لو تعلمون علم الیقین لترون الجحیم بودر و شریعت جسمانی
اولان جنت ایله جهنمک شرح و صفتنی ارتوق ایتدوکنه سبب اول
ایدی که انی دوکلی ملوق اکلیوب فهم ایدرلر اما دوزخ و بهشت
روحانینک وصفی کیمه که دیو ویرسک انی حقیر بیلوب عظمتی ایله
کوجلکنی ادراک ایده مز انجلین که اکر بر اوغلانجوغه دیسک کل
خواجیه وار علم اوکرن که اکر اوکرنیجک اولورسک باباک
منصبی ایله بکلکنی سکا ویرمزلر و سن اول سعادتدن محروم
قالورسن بونی جوق اکلمز و کوکلنه چندان اثر اتمز اما اکر
اوقیوب یازمیجق اولورسک خواجک قولاغنکی بوروب سنی دوکر
دیسک بوندن قورقوب خوف ایدر زیرا بو سوزی اکلار و اوادب
اوکرنمینجه اوغلانجوغه خوجه سنوک کوشمالی ایله باباسنک منصبندن
نومیدلق جوق اولدوغی کبی کذلک دوزخ جسمانی حقدر
و حضرت الهیتدن محروم قالمق اتشی دخی حقدر و دوزخ جسمانی
بو محروملق دوزخنک قاتنده بر کوشمال کبیدر ارتوق دکلدر

منصب ایله حکومتدن مأیوس اولمق یاننده ده فصل سز دیمک
استرسن کبی که بو تفصیل شول علمانک دیدوکلرینه و کتابلرده
یازدقلرینه مخالفدر زیرا انلار دیمشلر که بو ایشلر تقلید ایله
واشتمکله بیلنور و بصیرت یولی بولوب بونلاره ایرهمز
بلکه انلارک عذری و کوردی اکلندی ایدی که ندر و
بو سوزلرکا مخالف دکلدر زیرا اخرت شرحنده هر سوز که انلار
دیمشلردر صحیحدر ولکن محسوسات شرحندن نطشی چقمشلردر
یا بودر که روحانیاتی بیله ممشلر و یا بیلوب شرح ایلممشلردر
زیرا خلقک اکثری ادراک ایده مزلر و هر نسنه که جسمانیدر
صاحب شرعدن تقلید سز و اشتمکسز معلوم اولمز اما روحانیات
قسمی حقیقت روح معرفتنک جزویدر و انی بیلمکه طریق بصیرت
ایله مشاهدهء باطندن بر یولدر و بو کابر کمسنه یتشه
بیلورکه کندو وطندن ایرلوب و طوغوب بیودوکی یرده طورمیوب
دیر یولنک سفرنه توجه ایده و بو وطندن مرادم شهر یله خانه
دکلدر زیرا انلار بدنک وطنیدر و بدن ایله اولان سفرک چندن

قدري واعتبارى يوقدر ولكن شول انسانك حقيقتى اولان
روحنك بر قرار ايده جك يري واردر كه كندى اندن صدا اولمشدر
وكندينوك وطني اولدر واندن انوك بر سفرى واردر و يولده
منزللري واردر وهر منزلده بر عالم دخى در انوك اوّلكى وطن ايله
قرار ايده جك يري عالم محسوساتدر صكره متخيلاتدر بعده
موهوماتدر وموهوماتدن صكره معقولاتدر ومعقولات
انوك دردنجى منزليدر وكندينوك حقيقتندن بو دردنجى
عالمده خبردار اولور وبوندن اوكوردي خبردار دكلدي
وبو عالملري بر مثال ايله اكلمق اولور واول مثال اولدر كه انسان
عالم محسوساتده اولدوغنجه انوك درجه سي پروانه درجه سنه
بكزر زيرا كندوسني كوترون چراغه اورر وانوك حس
بصري واردر لكن خيال ايله حفظي يوقدر وظلمتدن قچوب
ايدنلق اولان چراغى بر دور وزن صانوب كندوبى ولى روزنه
اورر واتش المنى بولدوقده اول الم انوك حفظنده قالمز
وخيالنده دورمز زيرا انوك حفظ ايله خيالي يوقدر ولو

درجه يه ايرشمشدر اولمسيدن بركره دخى كندوني چراغه اورر
وهلاك اولور واكر انده قوه خيال وحفظ متخيلات اولسيدي
بركره كه متألم اولدي كيرو ونب عودت اتمزدي زيرا غيري
حيوانلر كه بركره انجيده لر دكنك كوردكلين دورميوب قاچارلر
زيرا انوك خيالي انلرك حفظنده قالمشدر پس محسوسات
اوّلكى منزلدر اما اكنجى منزلي متخيلاتدر مادام كه انسان بو
درجه ده در حيوانات وحشى ايله برابردر تا بر نسنه دن انجنمه
بلمز كه اندن قچوب كيده ولكن بركره انجنسه بر دخى ده قاچار
واوچنجى موهوماتدر بو درجه يه ايردوكده قوينله اتله برابردر
كه جايز كه كورمدوكى المدن قاچه والم ايرشكي بيله زيرا قيون
قورتدى وانك رصالتنى هركز كورمشدر ايلك كوردكلرى وقتده
قاچوب دشمن ايدوكني بيلورلر اكرچه فيل ايله اوكوزدن ودوه
دركه صورتا عظمتلري انك قرقدن بيجمزلر وبو كورمشدر
انلرك باطننده بر امتثالدر كه انكله كندولرينه دشمن اولديغى
بيلوب اكلادرلر وبو جمله ايله يارنكى كون واقع ولجق نسنه دن

حذر ایتمکه قادر دکللردر زیرا بودرنجی منزلده درکه اول
منزل معقولاتدر وچونکه انسان بو منزله ایرشور دکلی حیواناتك
حدندن چقوب کیدر و بو رتبه یه دك حیوانات انکله برابر ایدیلر
و بونده حقیقت ایله انسانیت عالمنك اولنه ایرشور و اونده
نسنه لر کورر که حس ایله تخیل و وهم اکا ایره مز و کلجك زمانده
اولجق ایشلردن حذر ایدر و ایشلرك روح ایله حقیقتنی
صورتدن اخراج ایدوب ادراك ایلر و هر نسنه نك حدی
ایله حقیقتنی که اول نسنه نك جمله صورتلرینه شامل اوله دوبار
و بو عالمده کورر که قابل اولان نسنه لرك نهایتی واردر زیرا
هر نسنه که محسوسدر اجسامدن غیریده دکلدر و اجسام
نهایت بولیجیدر و انوك ترددی ایله روحی عالم محسوساتده یوریونده
یوریمك کبیدر که هر کیشی قادردر و درنجی عالمده روحی محض
ارواح ایله حقایق مصالحده صو اوزرنده یوریمك کبیدر
و انوك موهوماتی اوزرنده ترددی کمیده دورمق کبیدر که انك
درجتی ابنا ایله خاك ارا سنده در و معقولات درجه سندن

اوته بر مقام واردر که اول انبیا و اولیا و اهل تصوفك
مقامیدر زیرا انوك مثلی هواده اوچمق کبیدر و بوندن اوتری
ایدیکه صاحب لوای معراجه صلی الله علیه وسلم دیدیلرکه اشدك
حضرت عیسی علی نبینا و علیه السلام صو اوزرنده یوریمشدر
اول حضرت بویوردیکه کرچك دیمشلر ولو ازداد یقینا لمشی
فی الهواء اکر درجه یقینی زیاده اولسیدی هواده اوچاردی
پس انسان سفرینك منزللری ادراکات عالملرنده در و کندو
منزللرینك اخرنده درجه ملائکه یه ایرشه اولور پس بهایم
درجه لرینك اخرندن ملائکه نوك درجات اعلا سنه دك انسان
معراجنك منزللریدر و انوك ایشی نك ترقی ایله تنزلیدر
و کندو شول خوف ایله خطرده در که یا تنزل ایدوب اسفل
سافلینه کیره و یا ترقی ایدوب اعلای علیینه چقار و بو خطردن
عبارت شویله واقع اولدیکه انا عرضنا الامانة علی السموات
والارض والجبال فابین ان یحملنها واشفقن منها وحملها الانسان
انه کان ظلوما جهولا زیرا هر نسنه که اول جماددر انوك

درجه‌سنی جود تبدیل و تغییر اولمز وکندونی جبر ده رتبش خوف
وخطر سز اولورلر وملائکه مکانی علیین در وانلار کندو درجه
لرندن اوته یول یوقدور بلکه هر برینک درجه‌سی کندویه
وقف در انجلین کرد یدیلر **وما منا الا له مقام معلوم**
وبهایمک یری اسفل سافلین در وانلرک ترقیه یوللری یوقدر
وانسان بونلرک ایکیسینک اراسنده اولوب مقام خوف و
خطرده درو ممکندر که ترقی ایله وارب درجهء ملائکه‌یه ایره
وتنزل ایله کلوب بهایم درجه‌سنه اینه وتحمل امانت معناسی
عهدهء خطری بوینه المقدر پس ممکندر که امانت یوکن انساندن
غیری کمسنه چکه بیله ومقصود اولان اولدر که سز دیدک که
خلقک اکثری بو سوزلری شویلمشلردر تا سن بله سنکه بو عجب
دکلدر زیرا مسافر دایم مقیم اولنلره مخالف در وخلقک اکثری
مقیملردر و مسافر چوق دکلدر نادردر وبر کمسنه که محسوسات
ایله متخیلاتده کلا ولکی منزلکاه در کندویه وطن وقرار ایدنمک
یر ایدنمش اوله اما هر کیز ایشلرک حقیقتلریله اروحی مکشوف

اولوب

اولوب اچلمز ور روحانی اولوب روحانیلر احکامنی بلمز بونلک شرحی
کتابلرده اوزون اولدوغنه سبب اولدور پس بز شرح معرفت
اخرتدن بو مقدار اوزرینه دوره لوم زیرا افهام بوندن متحمل
دکلدر بلکه افهاملک چوغی بو مقداری دخی احتمال ایده مز
فصل ابله لردن بر طایفه که انلر ده نه اشلری کندو
بصیرتلریله اکلمغه قوت تحقیق وار در ونه شرع شریفدن
قبول اتمکه قدرت توفیق بولنور اخرت ایشنده متحیرلر اولوب
انلره شک غالب اولمشدر وجایزکه شهوتلری غلبه اتدوکن
اخرته انکار اتمک انلرک طبیعتلرنه موافق کورنه واول
انکار باطنلرنده پیدا اولوب شیطان انی تربیت ایلیه وصنا
لرکه جهنم صفتنده کلن نسنه‌لر خلقی قورقتمق ایچوندر و
جنتک اوصافنده دیدوکلری نسنه‌دوکلی عشوه در یعنی الدامقدر
بو سببدن متابعت شهوته مشغول اولوب شریعت ادبانندن
فراغت ایدوب کیروچکنه‌لر وشریعته دوشنلر حقارت
کوزیله باقوب دیسیلر که انلر بو کدر والدانمشلردر وبونک

كبي احمقك قنده اول قوت ايله قابليتي واردر كه بو تحليلن اسراري
دليل و برهان ايله معلوم ايدينه بيله پس اني دعوت اتمك
كركدر تا بر ظاهر سوزده تامل ايده   والا ديسونلر كه اكرچه
سنك ظن غالبك اولدر كه بو يوز يكرمي درت بيك انبيا عليهم
التحية والثنا ودخي حكما ايله علما واوليا غلط اتديلر ومغرور
ايديلر وسن كندو حماقتكله بو حالي بلدك اخر ممكندر كه
بو غلط سكا واقع اولوب مغرور اولاسن زيرا اخرت حقيقتني
بيلميوب وعذاب روحاني وروحانيات مثالنك وجهنمي
عالم محسوساتدن معلوم ايدينمش سن اكر شويله ايسه كه
كندو غلطيني جايز كورميوب ديسه ايكي عددي بر عدددن
ارتوق بلدوكم كبي روحك خود حقيقتي اولمادوغني بيلورم
وانوك بقاسي اولمق ممكن دكلدر   واولمدن صكره اكا راحت
ومحنت روحاني وجسماني ايره بلمز بلكه بو كشنك عزاجي فاسد
اولمشدر اندن اميدي كسمك كرك زيرا اول شول طايفه دندر كه
حضرت حق سبحانه وتعالى انلرك حقنده بيوردي   وان

وان تدعهم الى الهدى فلن يهتدوا اذا ابدا   واكر ديجك اولسه كه
بونك محال اولمسيني بكا ضرور پيدادر زيرا بو ممكندر ولكن بعيددر
وچون بو حال بنم حقيقت ايله وظن غالب ايله معلومم دكلدر بو كمان
ضعيف ايله نيچون كندومي ودخي كلي عمر مدته تقوى بوجاغنده براغوب
دنيا لذتندن كرو چكنم   بكا جواب ويروب ديروزكه شمدي كه سن
بو دكلو اقرار ايلدوك سنوك كندو عقلك حكمي ايله كندولوزكه
واجب اولديكه شرع يولنده يورييه سن زيرا خطر بيوك اولجق
كمان ضعيف ايله اندن قاچارلر   فرضا اكر سن بر يمكه قصد
ايلسنك بر كمسنه ديسه كه بن كوردم بو يمكه بر ييلان باشن صوقشدي
سن اليكي كرو چكوب اندن يمزسن اكرچه اول كشنك بو سوزي
يلان اولمق احتمالي ايسه وجايزكه شول يمكي كندوسي يمك ايچون بو
يلاني سويليه   ولكن چون ممكندركه انوك سوزي كرچك اوله
سن كندوكه دانشوب ديرسنك كه اكر بن بو يمكي يمزسم بو اچلغك
محنتي سهلدر   واكر اكل ايدرسم اولميه كه انوك ديدوكي كرچك
اوله وبن هلاك اولم   وكذلك اكر خسته اولوب خطر هلاكده

تدعهم

اولاسن بر تعویذ یازکمسه سکا دیسه که بر درم کومش ویرتا
سنک ایچون بر کاغده تعویذ ایدوب اول کاغدکا و زرینه بر نقش
یازم که سن صحت بولوب خسته لقدن قالقه سن هر نه قدر سنک
ظن غالبک اول اولسه که اول نقشک هیچ صحت ایله مناسبتی یوقدر
ولکن جایزکه سوزی کرچک اوله دیو بر درم کومشدن وازکچرسن
واکر منجم سکا دیسه که قمر فلان برجه یا فلان منزله وارد وغی زمانده
فلان ایچی شربتی ایچ تا مزاجک صحیح اوله انوک سوزی ایله اول زحمتی
اختیار ایدوب دیرسنکه شاید دیدوکی صحیح اوله واکر یلان دیحک
اولورسه بو قدر زحمت چکمک سهلدر پس هیچ عاقل قتنده
بو یکرمی درت بیک پیغمبرک علیهم السلام قوللری و دوکلی اکابر
عالمک اتفاقی حکما ایله علما و اولیا کبی بر منجمک و تعویذ یازانک
وطبیب ترسانک سوزندن اکسکمیدر زیرا انلرک سوزیله
فی الجمله زحمت چکمکی اختیار ایدرتا شول عظیم زقا ولن زحمتدن
شاید خلاص اوله بیله و زحمت ایله زیان که اکسلور نسبت ایله
اکسلور چوز بر کمسنه دنیانک عمری ندکلو ایدوکنی حساب

ایلسه و اول ابدک حدی و نهایتی یوقدر چندن بردر معلوم
ایدنسه بیلور که بو دکلو زحمت چکمک اول خطر عظیم یانند
جزویدر زیرا اول وقت کندوکندونسه دیرکه اکر انلر کرچک
دیرلرسه ونه انجلیز عذاب ابدی ایچنده قالورسم نه چاره
ایده یم وبو دنیانک بر قاچ کونلک راحتی کیچوب کتمشدر
اول زمانده بکا نه فایده اتسه کرک و انلرک دیدوکلری ممکندرکه
کرچک اوله وابدک معناسی اولدورکه اکر دوکلی عالمی دار زویله
دولدوره لر و بر مرغ سوره لر که هر بیک یلده اول دار زونک بر
دانه سنی قالدوره اول دارو عاقبت دوکنور وابددن اکسلمز
پس بونک کبی مدتده عذاب اکر روحانی واکر جسمانی واکر خیالی ایسه
انسان انی نیجه چکوب تحمل ایده بیلور و دنیا عمرنک انوک یاننده
نه مقداری اوله هیچ عاقل یوقدور که بونده فکر تمام ایدوب بونک
کبی امر خطیردن حذر اتمک و احتیاط ایله یورمک واجب
اولدوغن بیلمیه کرک زحمت ایله اولسون کرک ظن ایله
اولسون زیرا خلق بازرکانلق ایچون کمیه کیرورلر ودریاده

ایلسه

اوزونا وزاق سفرلر ايدوب زحمتلر چكرلر اول ملحد وكلري
الملردوكلي كمان ايله در واكر بو كشنك يقيني يوق ايسه اخر بر كمان
ضعيفي واردر واكر كندو نفسنه شفقت ايدوب بر رحمتي وار ايسه
كركدر كه احتمال ايله احتياطي ارتوغرق اولانه ياپشوب عمل ايليه
و بو اجلدن ايديكه حضرت امير المؤمنين علي كرم الله تعالى وجهه
و رضي الله عنه بر ملحد ايله مناظره ايدركن بيوردي اكر سنك ديدكك
كبي ايسه هم سن قورتلدك وهم بز واكر بزوم ديدوكمز كبي صحيح ايسه
بز خلاص اولدوق و سن بلايه كرفتار اولوب عذاب ابديده قالدك
و حضرت علي كرم الله وجهه بو سوزي اول ملحدك عقلنوك
ضعفنه كوره بيورمشدر حاشا كه كندو سوزيله اعتقادنده
شكده اولدوغي ايچون ديمش اوله ولكن بلديكه شول نسنه كه طريق
يقين ايله اول ملحدك دركي اني احتمال ايده مز پس سن بونك
سببي ايله اكلرسنكه كمكه بو عالمده اخرت زاد وزوادهسندن
غيري نسنه يه مشغول اولدر غايت ايله احمقدر وانوك سببي غفلت
ايله فكرسزلكدر زيرا دنيانك شهوتلري خودانلري

اول

اول قوي يوب صالح اوله ويرمزكه بو خصوصده تامل ايدوب
فكر ايليه لر والا يقين تمامله بيلاز كشيه وظن غالب
ايله معلوم ايدن كمسنه يه وبر كمان ضعيف ايلدن ادمه
والحاصل جمله نوك اوزرينه حكم عقل ايله واجبدر كه
اول خطر عظيمدن حذر ايدوب سلامتلق بولق
ايچون احتياط ايله امينلك يولنده يوريه
والسلام على من اتبع الهدى سوز تمام اولدي
مسلمانلق عنوانده معرفت نفسدن
ومعرفت حقدن ومعرفت دنيادن
ومعرفت اخرتدن بوندنصكره
مسلمانلق معاملاتنك
اركاننه اغاز ايده لم
بتوفيق الله و
عونه وحسن
تيسيره

بسم الله الرحمن الرحيم رب يسر

چون مسلمانلق عنوانننك معرفتندن فارغ اولدوك وكندوكي
بلدوك وحق جل وعلايى اكلادوك ودنيايله آخرتي معلوم ايندك
مسلمانلق اركاننه مشغول اولموق كركدر زيرا اول جملهدن معلوم
اولدي انسانك سعادتي حق سبحانه وتعالى اكلمقدهدر واونك بنده
لكندهدر ولاكن بيلشك اصلي بودورت عنوانك معرفتي ايله حاصل
اولدي وبنده بودورت ركن ايله حاصل اولور بري اولدور كه
كندو ظاهركي عبادت ايله بزيه سن وبورك عبادت اتدروا كنجي
اولدور كه كندو حياتكي وحركت ايله سكوننى ادب ايله دوتسن
يعني دايرة ادبدن چقميه سن وبو ركن معاملاتدر واوچنجي
اولدور كه كندو كوكلكي ناپسنديده ونامقبول ولان اخلاقدن
پاك دوتاسن وبو ركن كوكلي پاك دوتمقدر ودردنجي
اولدور كه كندو كوكلني بكنلمش ومقبول اولان صفات ايله
مزين قيلهسن وبو ركن كوكل عمارتي در ركن اول

عبادت اتده وبو ركنده اون اصل بلنملودر اصل اول اهل
سنت اعتقادين تصحيح قلمق اصل ثاني علم طلبنه مشغول
اولمق اصل ثالث طهارت اتمك اصل رابع نماز قلمق اصل
خامس زكات ويرمك اصل سادس اوروج دوتمق اصل سابع
حج اتمك اصل ثامن قران اوقومق اصل تاسع ذكر اتمك وتسبيح
چويرمك اصل عاشر وردلري وعبادتي وقتلرني طغرولتمق

اصل اول اهل سنت اعتقادين حاصل اتمك
بلكل كه هر كم كه مسلمان اولور اكا اول واجب ولان اولدور كه
لا اله الا الله محمد رسول الله كلمهسنك معناسيني ديلي ايله
ديدي كوكليله بيلوب اينانه شويله كه شك كا يول بولميه مسلمانلق
اصلنده بو كفايت ايدر وهر مسلمانه دليل وبرهان ايله اني بلمك
فرض عين دكلدر زيرا حضرت رسول صلى الله عليه وسلم عربه
دليل طلبنه وكلام اوقومغه وشبهه لرا رامغه واونك جوابنه
امر بيورمدي بلكه تصديق ايله واينانمغله كفايت قلدي و
عموم خلقك درجه سيني بوندن ارتوق دكلدر اما لا بد در كه

عبادته

بر طایفه اولدیلر که انلر رسوز رسول بلمك یولن بیله لر و بو اعتقادك
دلیلن دیمکه قادر اولدیلر اگر برکمسنه بر عامی یولدن ازدورمق
ایچون اورتیه بر شبهه براغه انلر ده اول شبههٔ دفع اتمکه قوت
زبان اوله و بو صنعته کلام دیرلر و بو فرض کفایه در هر شهرده
که برایکی کمسنه بو صفتله اولا لابد در و عامی اولان کمسنه صاحب
اعتقاد در و متکلم انوك اعتقادنك بکچیسی و قولاغوزیدر
اما حقیقت معرفتك خود بر غیری یولی واردر بو ایکی مقامدن
غیری و انوك مقدمه سی مجاهده در برکمسنه مجاهده ایله
ریاضت یولنی تمام یورومینجه اول درجه یه یتشمز و انی شول
یوله دعوت مسلم دکلدر زیرا انوك زیانی فایده سندن ارتوق
رقدر و انوك مثالی برکمسنه کبی در که پرهیزدن اول شربت
ایچه احتمالدر که هلاك اوله زیرا اول شربت انوك معده سنده
اولان اخلاطك صفتنه دونر اندن شفا حاصل اولمز و صیرولغی
ارتورر و شول نسنه که مسلمانلق عنوانندهدر دیدوك حقیقت
معرفتدن بر علامت ایله اورنکدور تا انوك اهلی اولان کمسنه

انی طلب

انی طلب ایلیه و انوك حقیقتنی طلب ایده مز برکمسنه دن غیری که
انوك دنیاده هیچ علاقه سی اولمیه که انی مشغول ایلیه و دوکلی
عمرنده هیچ نسنیه مشغول اولمیه مکر حق سبحانه و تعالینك
طلبنه و اول بر مشکل و اوزاق ایشدر پس شول نسنیه که دوکلی
خلقك غداسیدر اشارت ایده لوم و اول اهل سنتك اعتقادیدر
تا بو اعتقادی هر کمسنه کوکلنده برلشدوره زیرا بو اعتقاد انوك
تخم سعادتی اوله کرکدر **اعتقادی بیلدرمك** بل کل که سن مخلوق
سن و سنك بر خالقك واردر که دوکلی عالمك و دوکلی عالمده
اولان نسنه نوك یرادجیسی اولدور و بردر که انوك شریکی
و اورتاغی یوقدور و بر فرددر که انوك مثلی یوقدور و دایم
وار ایمش زیرا انوك وارلغنك ابتداسی یوقدور و علی الدوام
اوله کرکدر زیرا انوك وجودنك اخری یوقدر و انوك
وارلغی ازلده و ابدده واجبدر زیرا فنا اکا ایرمز انوك
وارلغی کندو ذاتیله در زیرا انوك هیچ سببه احتیاجی یوقدور
و هیچ بر نسنه یوقدور که اکا محتاج اولمیه بلکه انوك قیامی

كندو ذاتی ایله دُرُود وكلی نسنه لرُك قیامی انوكله دُر
تنزیه واول كندو ذاتنده جوهر دكول عرض دكول هیچ بر قالبه
نزول ایتمز وهیچ نسنه اكا بكزمز وانوك صورتی یوقدر وكم ایله
كیفیت وماهیت اكا یول بولوب ایره مز وكیفیت ایلمكسیزدن
وخیاللره كلوب خاطره خطور ایدن نسنه دن پاك ومبرادر زیرا
انلر جمله سی انوك یراتدوقلرینك صفتیدر وكندو هیچ
یراتلمشلك صفتی ایله دكلدر بلكه هر نسنه كه وهم ایله خیاله
تصور ایدر كندو انك یراد جیسیدر وكوچكلكله بیوكلك
ومقدار انوك ساحت جلالنه یول بولمز زیرا بو دخی اجسام
عالمك صفاتیدر واول جسم دكلدر وهیچ جسم ایله اتصالی
یوقدر ومكان اوزرنده دكلدر ومكانده دكلدر بلكه خود
اصلا یر دوتیجی ویر قبول ایدیجی دكلدر وعالمده هر نكه واردر
دوكلی عرش آلتنده در وعرش انك تحت قدرتنده مسخردر
وكندو عرش اوزرنده در اما بر جسم بر جسم اوستنده اولدوغی
كبی دكلدر زیرا كندو جسم دكلدر وعرش انوك حاملی وكوترجیسی

دكلدر

دكلدر بلكه عرش ایله حملهٔ عرش دوكلی انوك لطفی ایله
قدرتنك بر داشته ومحمولیدر وبو كون دخی اول صفتله در كه
ازلده ایدی عرشی خلق ایتمزدن اول وابده دك انجلین اوله
كركدر زیرا تغییر ایله تبدیل ودونمك اكا وانوك
صفاتنه یول بولمز زیرا اكر دونمك بر صفت نقصان ایله ایسه
تكریلغه یرامز واكر بر كمال صفتی ایله اولورسه اوكوردیدن
ناقص اولوب بو كماله محتاج اولمش اولور ومحتاج یرادلمشدندر
تكریلغه لایق دكلدر ومع هذا كه دوكلی مخلوقاتك صفاتندن
منزه در بو جهانده بیلنملودر واول جهانده كورنملودر
وانجلین كه بو جهانده انی بلا كیف وبلا نوع بیلورلر اول جهانده
دخی بلا كیف وبلا نوع كوررلر زیرا اول دیدار بو جهانك دیداری
جنسندن دكولدر قدرت ومع هذا كه هیچ نسنیه بكزمز
دوكلی نسنه لره قادردر وانوك قدرتی بر كمالدر زیرا هیچ عجز ایله
ضعف ونقصان اكا ایرمز بلكه هر نه دیلدیسه ایتدی وهر نه
استرسه ایدر ویدی قات كوكله یدی قات یر وعرش ایله كرسی

وهر نه كه واردر و اندن غيري هيچ كمسنه نك النده هيچ نسنه يوقدر
ويرادلشده انوك هيچ معاوني واورتاغي يوقدر علم اولور
عالمده هر نسنه كه بيلنملودر وانوك علمي دخي كلي نسنه لري محيط
در واعلادن اسفله دك هيچ نسنه اول بلمك واقع اولمز
زيرا دخي كلي اندن واقع اولور وانوك قدرتندن پيدا اولور بلكه
بيابانده اولان قوملرك واغاچلرده اولان يپراقلرك وميوه
لرك كه هر برينك ايچنده نه مقدار تخم ونه مقدار ميوه واشجاركه
مضمر ومظهردر وكوكلرده اولان فكرلرك وهواده اولان
ذره لرك عددي انوك علمنده كوكلر عددي كبي مكشوف وظاهر
در ارادات وعالمده هر نسنه كه واردر جمله سي انوك مشيت
وارادتي ايله در هر نسنه كه ازدن وچوقدن واريدن وفاقدن
وخيردن وشردن وطاعتدن ومعصيتدن وكفردن وايماندن
واصحدن وزياندن وزيادتدن ونقصاندن ورنجدن وراحتدن
وخسته لقدن وصحتدن واقع اولورسا انوك تقديري وارادتي
وقضاسي وحكمي ايله واقع اولور اكرچه كلي عالم بربره كله لر جندن

وانسدن

وانسدن وملائكه دن وشياطيندن تا عالمدن بر ذره يي برده لو
يا برنده طوتب تسكين ايده لر يا ارتوره لر يا اكسلده لر انوك
ارادتنسزدر وكلو عاجز اولوب قادر اولميه لر بلكه انوك استدو
كندن غيري وجوده كلمز وهر نسنه كه اول ديلديي اولور هيچ
نسنه وهيچ كمسنه اني دفع ايده مز هرنكه واردر وهرنكه اولور
وهرنكه اولجقدر وكلوسي انوك تدبيري وتقديري ايله در
سمع وبصر وانجلين كه بيلنملو اولان نسنه بيلجيدر كورملو وشمملو
اولان نسنه كورجي واشيدجيدر وايراغله يا قين انوك اشيدجي
لكنده برابردر وقرانكولغله ايدنلق انوك كورجيلكنده بربردر
كه كورجيلكي كوزيله واشيدجيلكي قولاغله دكلدر شب تاريكده
حركت ايدن قرنجه نك اياغي ديرديسني انوك سميع لكندن غايب
وتحت الثريده اولان قورتنوك لوني وصورتي انوك نظرندن
مخفي دكلدر انوك كورمسي كوزيله واشتمسي قولاغله دكلدر بيلشي
انديشه تدبيرله وبر آيتمسي اسباب والت ايله اولمادوغي كبي
كلام وانوك امري دخي كلوخلق اوزرينه واجبدر وخبري

هر نسنه دن که خبر ویردی صحیح در و انوک وعده سی و وعیدی
حق در و خبر و فرمانی و وعد و وعید دوکلو انوک سوزیدر
وحی و عالم و قادر و بصیر و سمیع اولدوغی کبی متکلم در و
حضرت موسی علی نبینا و علیه السلام ایله واسطه سز سویلشدی
و انوک سویلشمسی بوغازیله و دیله و طوداغله و اغزله دکلدر
و سوز انسانک کوکلنده ایکن حرف و صوت اولمیوب یعنی قطع
اولنمش اواز اولمدوغی کبی حضرت حق جل و علانوک کلامی بانطقی
بو صفتدن مقدس و منزه در و قران و توریت و انجیل
و زبور و انبیانک علیهم السلام دوکلو کتابلری انوک سوزیدر
و انوک سوزی کندونک صفتیدر و انوک جمله صفاتی قدیم
در و همیشه وار ایمش و حضرت حق سبحانه و تعالینک ذات
اقدسی بزم کوکلمزده معلوم و دیلمزده مذکور و بزم علممز مخلوق
و معلوم قدیم و بزم ذکرمز مخلوق و مذکور قدیم اولدوغی کبی
سوزک ذاتی یعنی وارلغی بوبخلین قدیمدر و بزم کوکلمزده محفوظ
در و دیلمزده مقرودر یعنی اوقنمشدر و مصحفمزده مکتوبدر

محفوظ

محفوظ مخلوق دکلدر و حفظ مخلوقدر و مقرو مخلوق دکلدر
و قرائت مخلوقدر و مکتوب مخلوق دکلدر و کتابت مخلوقدر
افعال و عالمده هر نسنه که عالمده وار در دوکلی انوک مخلوقی
در و هر نسنه که یراتدی شویله یراتدی که اندن اعلی و احسن اولمیه
و اکر دوکلی عاقللرک عقللرنی بر یره قاتهلر و فکر و اندیشه ایدهلر
تا بو مملکت ایچون بوندن یکرک بر صورت تصور ایدهلر یا بوندن
یکرک تدبیر ایدهلر یا بر نسنه اکسلده و یا ارتوره لر قادر اولمیلر
و شول نسنه که فکر ایدهلر که بوندن یکرک کرکدر خطا ایدهلر
و انوک حکمتله مصلحتلر سرندن غافل اولدقلریکه انلرک مثلی
بر کوزسز کبیدر که بر سرایه کیره و انده انواع قماشک هر جنسی
یرنده موجوددر و اول کورمیه انلرک اوزرینه دوشدوکده
دیه که بونی نیچون یوله اوزرنده قومشلردر و اول خود یوله
اوزرنده دکلدر ولکن اول کندوسی یولی کورمز پس حضرت
خالق قدیم هر نه که یراتدی عدل و حکمت ایله یراتدی و تمام و کرک
اولدوغی کبی یراتدی و اکر بوندن اکمل ممکن اولیدی و یراتمیدی

عاجزلقدن یا بخیللقدن اولوردی و بونك ایکیسی انوك اوزرنه
محالدر پس زحمتدن وخستەلقدن و دردنشلکدن وجهلدن
وعجزدن هرنه یراتدی ایسه جملەسی عدلدر وظلم اندن نجه ممکن
دکلدر زیرا ظلم اولدر که برغیری کمسنەنوك ملکنه تصرف ایده
وبرغیرك ملکنه تصرف ایده و برغیرك ملکنه اندن تصرف
ممکن دکلدر زیرا انوك وجودی ایله برغیری مالك محالدر که
اولەبیله زیرا هر نسنه که واردر و واردی و اوله بیلوردی کلیسی
مملوکیدر و مالك اولدر انجق نی مثل ونی شریك ددر
اخرت وعالمی کیرایتدی ایکی جنسدن یراتدی عالم اجسام وعالم
ارواح وعالم اجسامدن روح انسانك منزلکاهن یاپدی بو
عالمدن زاد وزوادە کوتروب قالدرسونلر ایچون وهر کمسه
ایچون بر مدت تعیین ایتدی که بو عالمده اوله و اول مدتك اخری
انوك اجلی اوله هیچ ارتوب اکسلمیه اجل ایردوکده جانی بدنندن
ایره وقیامت کونندە که حساب ومکافات کونیدر جانی
بدنه ویره ودوکلی خلقی قالدوره وهر کمسنه کندو عمللرینی نامه

یازلمش

یازلمش کوره وهر نکه ایتدی ایسه دوکلوسنی کندویه اکدوره
وکندونك معصیت ایله طاعتنك مقدارینی کندویه معلوم
ایدوب بیلدوره بر ترازو ایله که اول مصلحته لایق اوله و اول
ترازو بو جهانده اولان ترازویه بکزمیه صکره دوکلیسی صراط
دن کچسونلر دیو امر ایدەلر وصراط قیلدن انجه وقلیجدن
کسکینرکدر هر کم که صراط مستقیم اوزره بو عالمده طغرو
لدیسه اول صراط اوزرندن اسانلغه چوب کذرایلیه و یولی
طوغری اولمیان کمسنه صراطدن چکمکه یول بولمیوب دوشوب جهنمه
کیده وصراط اوزرنده دوکلی خلقی الیقویوب ایتدوکلری
اشلردن سؤال ایدەلر وصادقلردن صدقك حقیقتنی طلب
ایدەلر ومنافقلرله مرایلری ایتدکلرندن پشیمان ایدوب
رسوای ایدەلر وبر طایفه حسابسز جنته کوندورەلر وبر
طایفه اسانلغه وبر طایفه دشوارلغله حساب ایلیەلر وصکره
دوکلو کفاری جهنمه کوندورەلر وانلاردن هرکز خلاص اولمیەلر
ومسلمانلردن مطیعلرینی جنته وعاصیلرینی جهنمه کوندورەلر

وانبیا ایله اولیانک شفاعتی هر کمک فریادنه ایرشه ای عفو
ایده لر و شفیعی اولمیان کمسنه جهنمه اتوب واندوکی کناهلک
مقدارنجه عقوبت ایلیوب صکره دن جنته قویلر نبوت
و چون حضرت حق سبحانه و تعالینک تقدیری بو ایدی و اعمالک
و احوال انسانی شویله تقدیر ایتمشدی که بعضی انونک شقاوتنه
و بعضی سعادتنه سبب اوله و انسان کندو کندودن بونی اکلایمز
پس کندونک فضل ایله رحمتنک حکمی ایله ملائکه یراتدی
و بیوردی تا شول کمسنه لرکه ازلده انلرک کمال سعادتلرینه حکم
ایتمشدی بو رازدن خبردار ایده لر انلردن پیغمبرلر یتوروب
خلقه کوندردی تا انلرک راه سعادتله شقاوتی اشکاره
ایلیه لر هیچ کمسنه نک حق سبحانه و تعالی اوزرینه حجتی قالمسون
ایچون پس جمله انبیادن صکره بزم پیغمبرمز حضرت محمد مصطفی
صلی الله تعالی علیه و سلم خلقه کوندردی و انونک نبوتنی درجه
کماله ایرکوردی بر وجهله که اندن زیاده اولمغه اصلا امکان
یوقدور و اول سببله انی خاتم انبیا قلدی زیرا اندن صکره

هیچ

هیچ پیغمبر اولمسه کرکدر و کلی خلقی جندن و انسدن انکا
متابعت بیوردی و انی جمیع انبیایه صلوات الله علیهم
اجمعین سید و سرور ایلدی و انونک یارانی ایله اصحابنی سایر
انبیانک یاراننده ن و اصحابندن افضل و اکمل و احسن قلدی
صلوات الله علیه و علی سایر النبیین و علی اله و اصحابه اجمعین
الطیبین الطاهرین الی یوم الدین برحمتک یا ارحم الراحمین
اصل ثانی طلب علمده در بلکل حضرت رسول صلی الله علیه
و سلم شویله بیورمشلر که طلب العلم فریضة علی کل مسلم و مسلمة
علمی طلب ایلمک فرضدر و کلی مسلمانلرک اوزرینه و علما
اختلاف ایلمشلردر که بو علمدن اصل علم ندر متکلملر دیرلرکه
بو علم کلامدر زیرا حضرت حق سبحانه و تعالینک معرفتی بونکله
حاصل اولور و فقها دیرلرکه علم فقه در زیرا حلال حرامدن
بونکله بیلنور و محدثلر دیرلرکه بو کتاب ایله سنتک علمیدر
زیرا علوم شرعیه نک اصلی بودر و صوفیلر دیرلرکه بو کوکل
احوالنک علمیدر زیرا قولک حضرت حق سبحانه و تعالییه یولی

کندوکوکلدر وبو طایفه نوڭ هر بری کندو علملرینی تعظیم
ایدرلر وبزم اختیارمز اتدوکمز اولدرکه یالکوز بر علمه مخصوص
وبو جمله علملری اوکرنمك واجب کلدر ولکن بونك بر تفصیلی واردر که
بو مشکل انکله دفع اولور بلکه مثلا که هر کم قوشلق وقتنده
مسلمان اوله یا بالغ اوله بو دکلو علملری اوکرنمك اکا واجب کلدر
ولکن اول وقت واجب اولورکه کلمهٔ طیبهٔ لا اله الا الله محمد رسول الله
معناسنی بیله وبو انکله اولورکه اهل سنتك شول اعتقادینی که
اصل اوله دیدك حاصل ایده شول دلیل الله بلمك معناسی دکلدر
زیرا اول واجب دکلدر ولکن قبول ایلیه واینانه وانوك دکلوسنی
تفصیل ایله دخی واجب دکلدر ولکن حضرت حق سبحانه وتعالینك
وحضرت رسولك صلی الله علیه وسلم واخرتك وجنتك وجهنمك
وحشرك ونشرك صفاتنی اشیدوب دکلیه اعتقاد اتسون ایچونکه
کندونوك بر خالقی واردر بو صفت ایله که انوك قبلندن مطالبدر
رسولنك دیلیله که اکر طاعت ایلیه الومدن صکره بر سعادته
یتشه واکر عصیان ایده بعد الموت بر شقاوته یتشه بونی بلمك

بوندن صکره اکی علم واجب اولمغه باشلیه انلرك بری کوکله
متعلقدر وبری اعضانوك عمللرینه وشول اعضانوك عمللرنه
متعلق اولان اکی قسمدر بری ایدمجك وبری ایتمجکدر
اما ایدمجکوك علمی بویله درکه چون قوشلق وقتنده مسلمان
اوله شول کلجك اویله نمازنك وقتی ایچون انوك اوزرینه واجبدر
ابدست ایله نماز اوکرنمك بو ایکیسندن فرض اولدوغی دکلو
واما شول سنتکه سنتدر انوك علمی فرض دکلدر سنتدر مثلا
اکر اخشام نمازینه یتشسه اول وقت اخشام نمازنك علمی
واجب اولورکه بیله که اول اوچ رکعتدر واندن ارتوق
واجب اولماز وچون رمضان آینه یتشسه رمضان آینك
اوروجنك علمی واجب اولور بو قدر بیله که نیت اتمك واجبدر
وصباح وقتندن کون طلوعنجه یمك ومباشرت اتمك حرامدر
اکر یکرمی دینار مالك اولسه علم زکوة فی الحال واجب اولمز لکن
بر ییل تمام اولنجق واجب اولورکه بیله که انوك زکاتی نه مقدار
در وکمه ویرملك کرکدر وانوك شرطی ندر وعلم حج

اولمزلر ایده جکی وقته دك زیرا انوك وقتی دوکلی عمری ایچنده
در وکذلك هر مصلحتی که دوشسه اول وقتده انوك علمی
واجب اولور انجلین که بیله که خاتونك اری اوزرنده حقی
ندر و حیض وقتده حیضدن نصکره غسل اتمینجه صحبت اتمك
مباح دکلدر و بونك کبی هر نسنه که اکا متعلق اولا مثلا اکر
بر صنعتی وارسه اول صنعتك علمی انوك اوزرینه واجب اولور
حتی بازرکان ایسه ربا علمی انوك اوزرینه واجب اولور بلکه
بیع و شرانك دوکلو شرطلرینی بلمك واجب اولور بیع باطلدن
حذر اتمکه قادر اولسون ایچون و بوندن اوترو ایدی که
حضرت امیر المؤمنین عمر رضی الله عنه چارشو خلقنی دره
ایله اوروب علم طلبنه کوندردی و بیوردی که بیع و شرا علمنی
بلمین کمسنه کرکدر که چارشوده اوتورمیه که اول وقت حرام و
ربا بیوب اکل ایدر و کندونك خبری اولمز و بونجلین هر صنعتك
بر علمی واردر حتی اکر جراح ایسه مثلا بیله که انساندن نه اصل
نسنه کسمك جایزدر و نوك کبی دیش چکمك مناسبدر و جراحتلرده

ودار ولرده

و دار ولرده نه مرتبده خطر ارتکاب اتمك اولور بو علملر و
بونلرك امثالی هر کسنك حالنه کوره اولور بزاز اولان کمسنیه
واجب دکلدر که جراح صنعتنك علمنی اوکرنه و جراحه دخی واجب
دکلدر که بزازلك علمنی بیله اشلیجك اشلرك علمنك مثالی بودر
اما اشلیجك که انوك دخی علمی واجبدر ولکن هر بر کمسنه نك
حالنه کوره متغیر اولور اکر اول کمسنه دیبا کیجی اولسه یا بر
یرده اولسه که انده شراب ایچله یا خنزیر اتی اکل اولنه یا اول
یر غصب ایله النمش اولسه یا انده بر مال الحرام اولسه علمایه واجب
اولور که انکا انوك علمنی اوکردوب دیکه که انلر دن حرام و الا
نه در تا الی خیکه دوته و اکر بر یرده اولسه مثلا که خواتین
ایله اختلاط لازم کلسه اکا واجبدر که محرم کمدر و نا محرم
کمدر و کمه نظر اتمك جایزدر و کمه جایز دکلدر بیله و بو
دخی هر کمسنه نوك حالنه کوره دونر زیرا هر کمسنه نك باشقه
بر مصلحتی و صنعتی واردر اکا واجب دکلدر که غیریلره متعلق
اولان صنعتك علمنی اوکرنه زیرا خاتون کیشیلره مثلا واجب

دكلدر كه حيض حالنده عورتنه طلاق ويرمك جايز دكل ايدوكي
اوكرنلر واول مسئله اوكرنمك شول كشيه واجبدر كه عورتني
بوشامق استيه اما شول نسنه كه كوكله متعلقدر ايكي جنسدر
بري كوكل احوالنه متعلقدر وبري اعتقاداته اما كوكل
احوالنه متعلق اولان نسنه نوك مثالي اولدر كه واجبدر كه
بيله كه كبر له حسد حرامدر كذلك ريا وعجب وبغض
وكين ومسلمانلره سوء ظن وبونلرنك امثالي نسنهلر حرامدر
وبو دوكلي كمسنه لرنوك اوزرينه فرض عيندر هيچ كمسنه
بونك كبي معنيلردن خالي دكلدر پس انوك علمي وعلاجي واجبدر
زيرا بر نوع بيمارلق عامدر وانوك علاجي علمسز اشت
كلمز اما بيع وسلم واجاره ورهن ووقفه ده يدوكلري
اجناسنك علمي فرض كفايهدر بر كمسنه نوك اوزرينه فرض
عين اولور كه اني عمله كتورمك استيه وخلقك اكثري اندن
خالي اوليمزلر اما بر جنس دخي كه اعتقاده متعلقدر اولدر كه
اكر اعتقادده انوك بر شكي پيدا اولسه اوزرينه واجبدر كه

اوزرندن

اوزرندن كيدره هر وقتكه اول شك بر اعتقادده اوله كه كندو
اصلنده واجب اوله يا بر اعتقادده اوله كه انده شك جايز اولميه
پس جملهدن معلوم اولديكه علم دوكلو مسلمانلر اوزرينه فريضهدر
زيرا هيچ مسلمان بر جنس علمدن مستغني دكلدر ولكن اول علم
بر جنس دكلدر وهر كمسنه نوك حقنده برابر دكلدر بلكه احوال
واوقات ايله دونر ومتغير اولور اما هيچ كمسنه بوكر حاجتك
بر نوعندن خالي دكلدر پس بوندن اوترو حضرت رسول ملك
علام عليه الصلوة والسلام بيوردي كه هيچ مسلمان يوقدر كه
طلب علم انوك اوزرينه فرض اولميه يعني بر علمك طلبي كه انوك عملنه
محتاج اولور **فصل** چون معلوم اولديكه هر كمسنهيه كندونك
معاملهسني بولنده اولان علمي بلمك واجبدر يعني كندويه لازم
اولان علمي تعليم المق واجبدر بيلدك كه عامي اولان كمسنه
دايم خوف وخطردهدر زيرا جايزدر كه بر مصلحته دوشه وبلمز
لكله اني اشليه وانده بر حكمت وار ايدوكن بلميه وبونكله عذري
جايز اولميه هر وقت كه اكا احتياج غالب اوله نادرا اولميه

مثلا بر کمسنه حیض حالتنده کندو اهلی ایله مباشرت ایلسه
یا حیضدن صکره غسلدن اول کوردی و بو علمی بلمدم دیسه عذری
جایز دکلدر واکر بر عورت صبح وقتندن اول کوردی حیضدن
پاك اولوب اغتسال ایله یاتسو نمازینی قضا ایتمسه و اوکرنمدوکی
اجلدن یا بر کیشی عورتینی حالت حیضنده بوشاسه و اوکرنمامش اولسه
که حرامدر عذری مسموع اولماز و اکا دیرلر که شکا دیمشدك
که علم طلب ایتمك فرضدر نیچون بو فرضی ترك ایتدوك که بلمزلکله
حرامه مرتکب اولدوك مکر بر واقعه عجیبه اوله که انوك وقوعه
کلمسینی متوقع اولمیه اول وقت احتمالدر که معذور اوله **فصل**
چونکه بیلدوك که عامی اولان کمسنه هیچ بر زمانده خطره دن امین
دکلدر بوندن معلوم اولور که انسان مشغول اولمق ایستدوکی
مصلحتلردن هیچ علمدن اولوزق و فاضلراق مصلحت اولمسه
کرکدر وهر صنعته که شروع ایتمك ایستسه دنیا طلبی ایچون اولجق
در و علم خلقك چوغنه دنیاده دخی غیری صنعتلردن یکركدر
زیرا طلب علم ایلین کمسنه درت حالدن خالی دکلدر یا بودرکه

دنیا

دنیا مالندن کندویه وفا ایده جك نسنه یه قادردر مال
میراثدن و یا بر غیری جهتدن علم انوك مالنك حفظنه و دنیا
کندونك عزتنه و اخرتده سعادتنه سبب اولور بری بودر
و دخی بر کمسنه اولکه کندویه وفا ایده جك ماله قادر اولمیه
ولکن انده بر قناعت اولکه اولانجه نسنه ایله کچنمکه قادر اولور
درویشلکك قدرینی مسلمانلقده بیله زیرا درویشلر غنی
لردن بش یوز ییل ایلرو جنته کیرسه کرکدر علم بو کمسنه نك
حقنده دنیانك راحتی ایله اخرتك سعادتنه سبب اولور
و دخی بر کمسنه اوله که بیله که چون علم اوکرنه کندونوك حقی وجه
حلال ایله بیت المالدن یا مسلمانلردن انوك الندن کندویه کفایت
ایده جك قدری ایرشور کندو بر مال الحرام ارامقسزن یا بر ظالم اولان
سلطاندن بر نسنه طلب ایتمکسزن پس بو اوچ کمسنه ایچون
طلب علم دین ایله دنیاده شبهه سزدر و کلی ایشلردن یکركدر
دردنجی بر کمسنه اوله که کندویه وفا ایده جك نسنه سی اولمیه و علمدن
مقصودی طلب دنیا اوله و روزکار شویله اولکه کندویه کفایت

ایده مجك نسنه نوك طلبنه قادر اولمیه مگر سلطانك عطاسندن
که خراج اهل اسلامدن وظلمدن اوله یا خلایقدن ویاسزو
مذلتسز طلب ایتمکه قادر اولمیه بو کمسنیه وهر کمسنیه که طلب علمدن
آنوك مقصودی منصب ومال اوله وعلم ایله آنلری اله کتورمك
استیه اولی اولدر که وارو نکسبه مشغول اوله چون بر علمدن که
اکا فرض عیندر بیله نصیب اولوب خالی اولدی زیرا بونك کبی
کمسنه آدم شیطانلرندن بر شیطان اولور وچوق کمسنه لر
آنوك سببی ایله آزارلر وهر بر عامی اولان کمسنه که اکا نظر ایلیوب
کوره که او حرام قبول ایدوب دنیا طلبنده دوکلی حیله لری ایله
اکا اقتدا ایدوب وبر وخلق اورتاسنده آنوك فسادی صلاحندن
آرتوق اولور پس بویله دانشمند هر نقدر ازرقدر نکر کدریس
اولی اولدر که دنیایی ینه دنیا ایشلرندن طلب ایدوب امور دین
دن استمیه اکر بر کمسنه دیرسه که علم انی دنیا یولندن کرودنده
انجلین که بر طایفه دیمشلردر که تعلمنا العلم لغیر الله فابی
العلم ان یکون الا لله یعنی بز علمی الله ایچون اوکرنمدك ولکن علم خود

بزی

بزی طریق حقه ایلتدی جواب اولدر که او کتاب ایله سنتك
واسرار راه آخرتك وحقایق شریعتك علمی ایدی که آنلری حق
یولنه ایلتدی ودخی آنلرك آرزوسی ومیلی آنلرك باطننده
وار ایدی زیرا دنیایه حریص اولمالری کندولره کوچ کلوردی
واکابر دینك دنیادن اعراضنی کورزلردی وآنلره اویمغه
آرزومندلر ایدی وچون آنلرك علمی واردی وحال اوزرکا
اویله ایدی مأمول ایدیکه آنلره اول علمك صفتنه دونلر وعلم
آنلره تابع اولمیه اما بو علملرکه بو زمانده اوقورلر خلافی
مذهب وکلام وقصه لر وطامات کبی وبو روزکارده اولن
معلملر کبی که کندولرنوك دوکلی علملرینی دام دنیا قلمشلردر
انلرله اختلاط اتمك وانلرك علمنی تحصیل اتمك آدمك
یوزینی دنیا یولندن دوندرمز ولیس الخبر کالمعاینة نظر ایت
کورکه بو طایفه نك اکثری دنیا علماسندن مدرلر یا آخرت
علماسندن وانلرك احوالنی مشاهده اتمکدن خلقه فایده می
واردر یا زیان اما اکر بر یرده بر کمسنه اولسه که تقوی ایله

اراسته اولوب علمای سلفك يولنده يوريسه و بو علمك
تعليمنه مشغوللق كوسترسه كه انده خلقى قورتمق وجذب ايتدرمك
اولسه بو كمسنه نك صحبتى ومشاهده سى دنيانك غرورندن دوكلى
كمسه لره نافع در تعلمنه نه سوز وچون بر علم اوكرنه كه فايده لو
اوله دوكلى اشلردن يكركدر وفايده لو اولان علم اولدر كه
دنيانك حقيرلكنى كا بيلدوره بر اخرت اشلرنك خطرنى كوستره
وشول كمسنه لرك جهل وحماقتى كه انلر دنيايه توجه ايدوب
اخرتدن يوز دوندرمشلردر اشكاره ايليه ودنيانك كبر وحسد
وريا وعجب وحرص ومحبتك افتنى كلدب انوك علاجن بلدوره
بو علم دنيايه حريص اولان كمسنه يه صوسز ايچون صوكبى وخسته
ايچون شربت كبى در اما بر كمسنه نوك فقه وخلاف وكلام
واد به مشغوللغى خسته كبى در كه بر نسنه اكل ايده كه مرضنى ارتوره
زيرا بو علملرك اكثرى كوكلده حسد وريا واولولق ايچون
چاپلشمق وعداوت وسركشلك وتكبر وطلب منصب وعزت پيدا
ايلر وهر نقدركه ارتوقا وقور كوكلده انوك استحكامى ارتوغرق

اولورچون متفقهدن بر طايفه ايله مختلط دركه اكا مشغول
اولورلر وشويله اولكه اكثر زمانده استسه كه اول يولدن
دونب توبه ايليه كه كوچ كلوب قادر اولميه والسلام على من
اتبع الهدى **اصل ثالث طهارت تمك در** بلكل كه حضرت حق
سبحانه وتعالى بيورركه **ان الله يحب التوابين ويحب المطهرين** حضرت
حق سبحانه وتعالى پاكلرى سور وحضرت رسول صلى الله عليه وسلم
بيوردى **الطهور شطر الايمان** پاكلك مسلمانلغك نصفيدر وبيوردى
كه **بنى الاسلام على النظافة** مسلمانلغك بناسى پاكلك اوزرنده در
پس صانمه كه بو دوكلو فضل واولولق بدنده وقفتانده صويله
استعمال اولنان پاكلك ايچوندر بلكه پاكلك درت طبقه اوزرنده در
طبقه اول كوكل باطننك پاكلكيدر حق جل وعلادن غيرى نسنه دن
شويله كه حضرت حق سبحانه وتعالى بيورر **قل الله ثم ذرهم** وبوندن
مقصود اولدركه كوكل غير حقدن خالى اوله وقده حضرت حق
جل وعلايه مشغول ومستغرق اولور وبو كلمه طيبه **لا اله**
الا الله تحقيقى در وبو صديقلرك ايمانك درجه سيدر

وحق تعالی نك غیریدن پاکلك بو ایمانك نصفیدر زیرا حق تعالی
نك غیریدن پاك اولمنجه حق جل وعلا نوك ذکری ایله آراسته
اولمز طبقهٔ ثانیه کوکل ظاهرینك پاکلکیدر اخلاق بدیدن حسد
وریا وکبر وحرص وعداوت وسفاهت وبونلرك امثالی کبی وبو
متقیلر ایمانلرینك درجه سیدر واخلاق مذمومه دن پاکلك
بو ایمانك نصفیدر طبقهٔ ثالثه بدنك اعضا ایله جوارحنك
پاکلکیدر کناهلردن غیبت وکذب وحرام یمك وخیانت ایتمك
ونامحرمه باقمق کبی وبونلردن غیری تا منزه اوله ادب ایله وکل
اشلرده فرمان بردار اوله وبو پارسالرك درجهٔ ایمانیدر
واعضایی وکلی حراملردن پاك صقلمق بو ایمانك نصفیدر
طبقهٔ رابعه بدن ایله قفتانی پاك صقلمقدر خبائثلردن
تا وکلی بدنی منزه اوله رکوع وسجود وارکان نماز ایله وبو مسلمانلر
پاکلکینك درجه سیدر زیرا مسلمان ایله کافر اورتاسنده
فرق معامله ده بو نماز ایله در وبو پاکلك دخی بو ایمانك نصفی
در پس بو یوزدن معلوم اولورکه ایمانك دوکلی طبقه لرنده

پاکلك

پاکلك ایمانك نصفیدر وایمانك اوکده کی نصفی پاکلك اولدوغنه
بنا بیوردی بنی الدین علی النظافة دینك بناسی انوك اوزرنده در
پس بو بدن ایله قفتانك طهارتی که دوکلو خلقك توجهی
اکا دوزود وکلو جهدلرینی انده صرف ایدرلر طهارتلرك
کیرو کی درجه سیدر ولکن اول سببدن که اسانرقدر نفسك دخی
انده نصیبی واردر زیرا پاکلك خوش نسنه در ونفس انده راحت
بولور وانی دوکلو کمسنه لر دخی کورورلر وانوك پارسالغنی
انکله بیلورلر بو سببدن خلقه آسان اولور اما کوکلك
حسد وکبر وریا ومحبت دنیادن پاکلکدن وبدنك لوث کناه
ومعصیت ایله آلوده اولمادوغندن نفسك نصیبی وخلقك
کوزلری محرومدر زیرا اول نظاره کاه حقدر وتماشاکاه خلق
دکلدر بو سببدن اکا هر کمسه رغبت ایتمز فصل بو طهارت
ظاهره اکرچه کیرو کی درجه در انوك دخی فضیلی بیوکدر
ولکن اول شرط ایله که انوك آدابی صقلیوب وسوسه ایله اسرافدن
حذر ایلیه چون وسوسه ایله اسراف حدنه یتشدی مکروه

ونامعقول اولور وجایز کرکناه کار اوله وبو احتیاطلر که
صوفیالرك عادتیدر جوزی صقلمق وباش بورومك ویقین
ایله پاك صولرامق وکمسنه الی صوقمسون ایچون ابریق صقلمق کبی
بونلرك دوکلوسی خوب ومستحسندر وفقهادن انلردی
صقلمین کمسنه جایزدکلدر که انلره اعتراض ایده لر وانلر
دخی جایزدکلدر که فقهایه وغیریلره که اول احتیاطی ایلمزلر اعتراض
ایده لر اصلا زیرا اول احتیاطلر خوبدور ولکن اول شرطله بریسی
اولدور که انده اکلنمکله اندن فاضلرق مصلحتلر کرو قالمیه
زیرا اکر برکمسنه ده شول قدرت اولسه که برعلمی اوکرنه یابر فکره
مشغول اوله که اول کشفك زیاده لغنه سبب اوله یابر صنعته
مشغول اوله که اول صنعت انوك عیالنه یاکندویه وفا ایده تا
خلقدن دیلنملو اولمیه وایللرك اللرینه باقوب کوکلرینه
کچمك لازم کلمیه وطهارت احتیاطی ایله کونی کچورمك انی بوندن
الیقویه جایزدکلدر که بو اصل احتیاطلره مشغول اوله زیرا
طهارت احتیاطندن بونلر مهمرقدر وبو سببدندر ایدیکه

صحابه

صحابه رضی الله تعالی عنهم هرکز بونلك کبی احتیاطلره مشغول
اولمدیلر زیرا انلر جهاده وکسبه وعلم طلبنه وبوندن اوتورو
ایدیکه یالن ایاق یوررلردی وچپلاق یر اوزرنده نماز قلور
لردی وتوپراق اوزرنده اوتوروب یمك یرلردی والرینی
ایاقلرینك تابانه سوروب پاك ایدرلردی وحیوانات
عرقندن حذر اتمزلردی وکوکلری پاکلکنه ارتوغرق جهد ایدر
لردی بدن پاکلکنه دکل پس اکر برکمسنه بوصفت ایله اولسه
صوفیلر اکا اعتراض ایده مزلر وکاهلك سببی ایله بو احتیاط
دن وازکلن کمسنه جایزدکلدر که احتیاط اهلنه اعتراض ایلیه
زیرا احتیاط ایلمك ایلمامکدن افضلدر شرط ثانی اولدور که
کندو نفسن بو احتیاط ایله ریا ورعونتدن صاقلیوب حفظ
ایلیه زیرا بو احتیاط ایدن کمسنه نوك باشندن ایاغنه دك منادی
ایدوب دیرکه بن پارسایم که کندومی بویله پاك دوتب پرهیز
ایدرم واندن کندوده برشرف پیدا اولور اکر ایاغی بربابه
یا برغیری کمسنه نوك ابریقندن ابدست السه قورقار که خلقك

کوزینه چوق کوزین کرکدرکه کندوسنی بو خصوصده صنایه
وخلوتلرنده ایاغزینی صوب رخصت بولنده یوزینه وباطنده
احتیاطی تدارك ایلیه اکر کندو نفسینی بو خصوصده کندویله منازع
ایلسه بیله که ریانك فی اکا یتشدی شمدی انولك اوزرینه
واجب اولورکه چیلاق بزار اوزرنده یالکز ایاق کزوب نماز قلمه
واحتیاطدن فراغت ایده زیرا ریا حرام واحتیاط سنتدر چون
احتیاطی ترك اتمکنجه حذر اتمکه قادر اولمز احتیاطی ترك اتمك
انولك اوزرینه واجب اولور **شرط ثالث** اولدورکه رخصت
بولنده دخی کاه کاه یوزیوب احتیاطی کندوسنك اوزرینه فرض
قلمیه شونکلیبن که حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وسلم بر مشرکك
مطهره سندن طهارت اتمشدور وامیر المؤمنین عمر رضی الله
تعالی عنه بر ترسا عورتك دستی سندن ابدست المشدور
واندلر اکثر احوالده خالك اوزرنده نماز قلمشلردر وبر کمسنه‌نك
یاتجغی وقتده کندویله طوپراق اوزرنده برنسنه حجاب اتمزدی
یعنی قورو طوپراق اوزرنده یاتوردی اول عزیز ومکرم دوتارلردی

پس

پس چون انلرونك بر کمسنه سنیرت ایله نوشلرنی قطع ایدوب
بکمیه واندلرك موافقتنه نفسنی اسانلق کوسترمیه اکا دلیل دکر
نفس بو احتیاطده بر مشرب یعنی بر صوایچه جك یر بولمشدور
لازمدرکه بوندن وازکچه **شرط رابع** اولدورکه هر احتیاطدنکه
انولك سببی ایله بر مسلمانك کوکلی ایچنه فراغت ایلیه زیرا خلقك
کوکلنی انجتمك حرامدر وترك احتیاط حرام دکلدر وشویلکه بر
کمسنه اکا قصد اتسه که سلامده انولك الن یاپشه یا اکله معانقه
ایلیه وانولك ایله یوزی ترلمش اولسه اول کندوزی کشورب
چکنه بو حرامدر بلکه بو وقتده حسن خلق ایله شول مسلمانه
تقرب کوسترمك بیك احتیاطدن مبارکدر وفاضلدر قدور
وبونکلیبن اکر بر کمسنه انولك سجاده سینی ایاغله باصسنه لو بر یقندن
ابدست الوب انولك بردغندن صوایچنه جایز دکلدرکه منع
ایلیوب کراهت اظهار ایده حضرت رسول صلی الله علیه وسلم
عباسدن رضی الله عنه زمزم صوینی استدی عباس رضی الله
عنه ایتدیکه اول صویه چوق الصوقوب قارشدرمشلرسنولك

ایچون خاصه بر قوغه طلب ایدوب صو ایچکلوم اول حضرت بیوردی
دیکه کرکمز زیرا بن مسلمانلرک الینک برکتنی سورم واکثر جاهل
اولنلر قرابوداقایغی اکلایمزلر و بر کمسنه دن احتیاط اتمز چکنوب
انی انجدورلر وجایزکه بابایه وانایه ویولداشه وقرداشه
ابریقلریله قفتانلرینه الاوزاتمش وللرینک سوزلر سویلیه لر
وبو دکلو حرامدر بر واجب اولمین احتیاط سببی ایله نیجه جایز
اوله بیلور واکثرا اولدورکه بونی ایدن طایفه نک باشلرنده
بر تکبر پیدا اولورکه خلقه منت ایدوب کلده لرکه بز خود بویله ایدرز
وخلق انجنسون ایچون خلقدن چکندوکلرینی غنیمت بیله لر وکندو
پاکلکلرینی عرض ایدوب بخرلرینی ظاهر ایده لر واصلا صحابه نک
اسان دوتدوغی کبی اسان دوتدوقلری ایچون حورلغله نظر ایده لر
واکر بر کمسنه یا کوز طاشله استنجا اتسه بونی خود کناه
کبایردن صایه لر وبونلرک جمله سینی خباثت اخلاقندندر
وباطننده اولان نجاسته دلیلدر وبو خباثتدن کوکلی پاک ایتملو
فرضدر زیرا بو جمله سبب هلاکدر واحتیاطدن ورزکمک

سبب

سبب هلاک دکلدر **شرط خامس** اولدرکه بو احتیاطی ایچجکده
ویکجکده ودیجکده رعایت ایلیه زیرا اول مهمترقدر وچون
مهمترقاولاندن اوزکچه کاد لالت ایدرکه بو احتیاطی رعونت ایچون
یا عادت ایچون ایلر شویله که بر کمسنه بر وقتده بر ایمک یسه که انوک
اجلیغی ضرورت ایله اولمیه واول وقت ایله اغزنی یومنجه نماز قلیه
وبو مقدار بلمیه که نجس اولان نسنه یمک حرامدر اکر نجسدر
ضرورتسز ایچون اکل ایدر واکر پاکدر النی نیچون یاتقار چون
عاملر یاتقادوقلری قفتانلر ایچنده نماز قلرز عوام اونده بیشن
یمکی ایچون اکل ایدر ولقمه نک پاکلکنده احتیاط مهمترقدر وبو
طایفه نک اکثری بازارجیلرک اولرنده پیشن یمکی یرلر وانلرک
قفتانلری اوزرنده نماز قیلورلر وبو اشد بو علامت صدق دکلدر
شرط سادس اولدرکه بو احتیاطی منکرات ومنهیات ایله ادا
اتمیه شویله که طهارتنده اوچ کره دن زیاده اتمیه که دردنجی
کره منهیدر طهارتی اوزنماسون ایچون وحالاکه بر مسلمانک
انتظارنده اولکه بو جایز دکلدر یا صوتی چوق دوکه یا نمازی وقت

اولنده قلیوب تأخیر ایده یا امام اوله جماعت خلقی قتلندوره
یا اهل جماعت کا منتظر اوللر یا بر مسلمانه بر مصلحته وعده ویره
اوله واولکچ بیته یا آنوك سببی ایله کسبنك زمانی کچوب آنوك
عیالی ضایع قاله که بونلك کبی اشلر بر فرض اولمین احتیاطلك سببی ایله
مباح اولمز یا مسجدده بر اینلو وکیلك سجاده دوشده تا کمسه
قفتانی اکا توقندرمیه که بونده اوچ منکر نسنه واردر بری
اولدرکه مسجددن برازی مسلمانلردن غصب اتمش اولور وکندونك
حقی سجود اندوکی یردن ارتوق دکلدر واکنجی اولدرکه بویله اوچوب
صف دوزلمز زیرا سنت اولدرکه اموز اموزه متصل اوله
اوچنجی اولدرکه بر مسلمان اندن صاقنور انجلین که کلبدن ونجاستدن
صاقنوب حذر ایده لر وبو جایز دکلدر وبو بجلین منکر اولان نسنلر
چوقدرکه جاهل اولان قرا احتیاط سببی ایله معصیت ارتکاب
ایدوب بلمزلر فصل چون بیلدوك که طهارت ظاهره طهارت
باطنه دن ایرودر و باطننك طهارتی اوچدر بری اعضانك
پاکلکیدرکه اهلردن وبری کوکل طهارتیدر زیرا مز اخلاقدن

دبری

وبری طهارت باطندر حضرت حق سبحانه وتعالیدن غیری اولان
نسنه لردن بلکلکه طهارت ظاهره دخی اوچ قسمدر بری
طهارتدر نجاستدن وبری حدثدن وجنابتدن وبری فضلات
بدندن درناغله قیل وکیر کبی وانلردن غیری اوّلکی قسم
طهارتدر نجاستدن بیلکه هر نسنه که حضرت حق سبحانه وتعالی
یراتمشدر جماداتدن یعنی جانسز اولاندن دوکلی پاکدر مکر بر
شرابکه ادمی سرخوش ایلیه که آنوك ازی وچوغی مرداردر وهر
نسنه که جانلودر دوکلی پاکدر مکر کلب وخنزیر وهر جانلو اولان
نسنه که اولو مرداردر مکر درت نسنه ادمی وبالق و
چکرکه وهر جانلو نسنه که بدننده قان جاری اولمیه سیکك وعقرب
وازی وطعامه دوشن قورت کبی وهر نسنه که حیواناتك ایچنده
دونب متغیر اوله مرداردر مکر شول نسنه که انلرك اصلی
اوله یعنی یمرده وابریشم قوردی کبی وهر نسنه که درونجی
اولمیه یعنی متغیر اولمیه عرق کبی ویاش کبی پاکدر وهر نسنه که مردار
درانکله نماز جایز دکلدر مکر بش درلو نسنه که اندن عفو

اتمشلردر كوچلك شيبي ايله بزي استنجا اتريدركه طاش استعمال
ايتدوكدن صكره قاله شول شرطله كه كندو يرندن ايلروزكه وار
مامش اوله اكنجي شارع بالجنيد يعني اشلك يولك چاموريدر
اكرچه انده نجاستي يقين ايله كورزا اولسه لكن اولمقدار كه كندوني
اندن صاقلمغه قادر اوليه معفودر مكر بر كمسنه كه يقلوب دوشه
يا برحيوان قفتانه يا اوچي سچرادوب وخراب ايليه اول نادر و وقع
اولورازو اقع اولوز ومعفو دكلدر اوچنجي ايچ ادولك
اوزرنده واقع اولان نجاستدر اولمقدار كه اندن حذر ايتمك ممكن
اوليه معفودر يعني يغشلنور ايچ ادوكله نماز قلنجي اول وقت كه
ايچ ادوكي يره سورتسه دردنجي يرمنك قاينديرآنوك ايزي
وچوغي سنك قفتانكده و يا برغيري كشنك قفتانده اولسه
معفودر اكرچه آنوكله بيله ترلمش دخي اولسه بشنجي
قنلوصودركه بدنده قنشوب پيدا اولور حرارتي ايچندن چقار
زيرا انسانوك دريسي اندن خالي دكلدر وبو تحليلن بر صلي في
رطوبت كه جرينك حرارتي ايچندن چقه مكر بولغا اوله وندن

اديم

اديم چيقه اول چبان كبي در وازواقع اولور واني يومق
واجبدر واكر يودقدن صكره اندن براثر قالجق اولورسه
اوماروزكه معفو اوله اما بر كمسنه كه قان المش اولسه ويا
اكا بر جراحت يتشمش اولسه آنوك قاني يويوب پاك ايتمك كركدر
پس اكر اندن براثر قالوب يوماسنده خطر احتمالي اولورسه
نمازي قضا ايتمك كركدر زيرا بوبر عذر نادردر يعني ازواقع اولور
فصل هر يركه نجس اولسه بر كره آنوك اوزرنه صو اوغراسه
پاك اولور مكر آنوك اوزرنده نجاستك عيني اوله اول وقت
عينني كدنجه آني يومق كركدر واكر يويوب ويقايوب ودرناغله
بر نجه كره درماليوب وبو جمله ايله آنوك رنكي و يا قوقيسي قالوب
كتمدي ايسه پاكدر وهر صوكه حضرت حق جل وعلا ايراتمشدر پاك
ايدجي در مكر درت صو بري اولدوركه بر كره حدثده استعمال ايلك
كه بو پاكدر پاك ايدجي دكلدر ايكنجي اولدوركه نجاستده استعمال
اتدك كه بو پاك ايدجي دكلدر اما اكر رايحه سي ولوني ودادي متغير
اولمدي ايسه پاكدر واوچنجي بر صوكه اكي يوز اللي باتمندن اكسك

اولوب ایچنه نجاست دوشمش اولسه متغیر دخی اولمزسه امام
شافعی رحمة الله علیه مذهبنده مرداردر اما شول صوکه ایکی
یوز اللی باتماندن آرتوق اوله ایچنه بر نجاست دوشوب متغیر
اولمینجه مردار اولمز و دردنجی بر صوکه آنوک رنکی و دادی متغیر
اولدی بر پاک اولان نسنه نک سببی ایله که صوتی اندن صاقلق اولور
زعفران و صابون و چوغان و اوتکی و انلاردن غیریکه بوکبیدر
پاک ایدیجی دکلدر اما انک تغیری از ایسه پاک ایدیجی در **ایکنجی**
قسم طهارت حدثدر و انده بش نسنه بلمک کرکدر ادب
قضای حاجت و ادب استنجا و ادب ابدست و ادب غسل و ادب
تیمم **فصل** اول ادب قضای حاجت کرکدرکه اکر صحراده اوله
خلقک کوزندن ایراق کیده و اکر قادر اولورسه بر دیلورك
اردنه کچوب کندونک اعضاسندن ادب یرنی اورتمزدن اول
آچمیه و کونش ایله آیه قرشو اوتورمیه و اردن اوکن قبلیه
دونمیه مکر بر صاقنجق یرده اوله که اول وقت جایزدر ولکن
اولی اولدورکه قبله آنوک صاغنده یا صولنده اوله و خلقک

جمعیت

جمعیت اتدوکی یرده حدث اتمیه و دوروب اقین صو ایچنه تبول
اتمیه و یمشلو اغاجلک دیبنده اوتن اوتورمیه و هیچ بر دلوکه حدث
و تبول اتمیه و برلک یرا اوزرنده و روزکاره قرشو تبول اتمیه
تا کندو اوزرنه دونب سچرامیه و ایاق اوزرنده تبول ایلمیه
مکر بر عذر ایله و بر یرده که ابدست الوب غسل ایده لر افتنی
اتمیه و خلاده اوتوردوغی وقتده صول یاغنه دایانه و خلایه
کردوکده صول ایاغی ایله کیره و باصه و طشره چقدوقده صاغ ایاغ
تقدیم اتدوره و اول وقتده حضرت حق جل و علانک نام شریفی
یازلو نسنه یانجه کوترمیه و خلایه باشی قپاکرمیه و کیردوکی
وقتده **اعوذ بالله من الرجس النجس الخبث الشیطان الرجیم** دیه
و طشره چقدوغنده دیه که **الحمد لله الذی اخرج عنی ما یؤذینی**
وابقی علی ما ینفعنی فصل دخی استنجاده کرکدرکه اوچ
طاش یا اوچ کسک خلایه کرمزدن اول حاضرلیه و خلاده فارغ
اولدوقده اول طاشی صول ایله دوتب نجاستی اولمین یره قویه
بعده اول طاشی سوروب کتوره نجاستی اولدوغی یره دک اورده

اولطاشی حرکت ایندوروب دوندوره ونجاستی اخذ ایدوب الدوره
شویلکه نجاستی ایلرو رك التمیه بونك کبی اوچ طاش استعمال
ایده اگر پاك اولمیه اکی دخی استعمال ایده تك اولوب جفت اولمسون
ایچون صکره دن بر بیوك رك طاشی صاغ الینه الوب ذکرنی صول
الیله دوته واول طاشك اوچ یرینه سورتوب پاك ایلیه یا بر دیوارك
اوچ یرینه اوچ کره بونك کبی عمل ایدوب صاغ الندن ترتموب صول
النی حرکت ایندوره واگر بونکله قناعت ایلسه کفایت ایدر
لکن اولی اولدورکه صو ایله بونك اکیسینی بر یرده جمع ایلیه وصو ایله
طهارت ایتدوکی زمانده بو یردن قالقوب بر یره دخی وارسونکه
صو کندو اوزرینه صچرامیه وصاغ الیله صو دوکوب صول الیله
اووب یوسون شول وقته دکین که الونك یاسیله معلوم ایدینه که
نجاستدن هیچ اثر قالمدی بونی بیلدوکده باطنه ایرسون ایچون
چوق صو دوکوب کوچ ایتمسون ولکن استنجا وقتنده کندوی
صلیویرسون ودکشورمسون وهر یره که بو مقداره اهتمام ایله
صو ایرشمیه اول یر باطندندر واول نجاست حکمنده دکولدور

کندویه

کندویه وسوسه یول ویرمیه دیوار استبراده بونك کبی اوچ کره
النی ذکرنك التنه صوقوب ذکرنی دوتب سلکه واوچ ادم یول
یورییه واوچ کره تنحنح ایلیه وبوندن ارتوق کندوسینی انجمسون
زیرا اول وسوسیه اوغرار واگر بونی ایتمش اولسه استنجادن صکره
هر زمان صانسکه کندوده بر رطوبت پیدا اولدی دونلکه
بر پاره صو سپسون تا اول رطوبتی اندن صانوب خاطره سنی دفع اوله
وحضرت رسول صلی الله علیه وسلم وسواسی دفع ایتمکیچون بوکا
امر بیورمشدر واستنجادن فارغ اولدوقده النی دیواره یا یره
سورتوب صکره دن یایقاسون هیچ رایحه سی قالماسون ایچون
واستنجا وقتنده دیسونکه **اللهم طهر قلبی من النفاق وحصن**
فرجی من الفواحش **کیفیت وضو** استنجادن فارغ اولدوقده
مسواك ایلسون وصاغ جانبك اوستی یانندن باشلسون صکره
التی یانندن بعده صول طرفنك اوستندن صکره التندن صکره
دیشلرنك ایچی مسواك ایلسون بو ترتیب ایله بعده یلیله دماغنه
قرشو کتورسون ومسواك ایتمکی مهماتدن بلسون زیرا خبرده

واقع اولمشدر وزکه بر نماز مسواکله قلمق مسواکسز یتمش نمازله برا
بردر ومسواك وقتده نیت ایلسونکه حضرت حق جل وعلانك
ذکرینك یولینی پاك ایده یین وحدث آندوکی وقتلرده هیچ بر وقت
ابدستسز المایینجه اولماسون زیرا حضرت رسول اطهر واکرم
صلی الله علیه وسلم بویله ایدردی وهیچ وقتده ابدست الوب
مسواك ایتمه‌دن فراغت ایتمسون واکر ابدست المشه وبیلسه‌که
کندونك اغزنده بر تغیر پیدا اولمشدر اول سبب ایله که او تورزکن
اویومش اولسه یا اغزنی چوق یومش اولسه یا بر رایحه‌لو نسنه
یمش اولسه مسواك سنت اولور پس فارغ اولدوقده بر یوکسك
یرده قبله‌یه قرشو اوتوروب دیسونکه بسم الله الرحمن الرحیم
اعوذ بك من همزات الشیاطین واعوذ بك رب ان یحضرون
واوچ کره ایکی الینی یایقایوب دیه اللهم انی اسئلك الیمن والبرکة
واعوذ بك من الشوم والهلکة - یا نمازی مباح ایتمك یا حدثی
رفع ایتمك نیتی ایله ونیتی یوزینی یایقامق وقتنه دك صقلایه
اول وقت اوچ کره اغزینه صو اله واغزینی اوچ کره یایقایه وغرغره

ایله

ایلیه مکرر اوزره اولملو اوله ودیه اللهم اعنی علی شکرك وذکرك
وتلاوة کتابك بعده اوچ کره بورننه صو قویوب نفسنی
یقاروچکه ودیه اللهم ارحنی رایحة الجنة وانت عنی راض
پس اوچ کره یوزینی یقایوب دیه اللهم بیض وجهی بنورك یوم
تبیض وجوه اولیائك وهر نقدار قیلکه یوزده وار درانلرك
دیبنه صو ایرشدوره مکر شول قلکه چوق اولوب بری برینه
کیرمش اوله وصقل اوزرینه صو دوکوب قللرا زالغنه بارمق
لرین صوقه وتخلیل بودر وهرنسنه‌که یوزدن طرفه‌در قولق
اوجندن الزاوجنه دك یوز حدنده‌در وبارمق وجیله
کوز اطرافنده اولان اثر کحل واندن غیریسینی چقاروب کیده
پس اوچ کره صاغ الینی یایقاسون قولنك اورتاسنه دك وهر
نقدر که قولك اوزرینه یاقینرقدر ثوابی ارتوغ قدر ودیسون
اللهم اعطنی کتابی بیمینی وحاسبنی حسابا یسیرا صکره صول الینی
دخی بو نهجلین یوسون وبارمغنده یوزوکی پرتسون صولتنه
کیرسون ایچون ودیسون اللهم انی اعوذ بك ان تعطینی کتابی بشمالی

اومن وراء ظهری پس ایکی الینی اصلادوب پرمقلرینك وجلرنی
بری برینه اولاشدوره والنك اوجنه قویوب کسه سنه‌دك
ایلدوب کیرو باشلدوغی یره کتوره تا صاچنك ایکی یوزی بیله ایصلانه
وبوکره درا اوج کره بویله ایلیه شویله که هر بر کره‌ده دوکلی باشینی
مسح ایلیه ودیه اللهم غشنی برحمتك وانزل علی من برکاتك
واظلنی تحت عرشك یوم لا ظل الا ظله پس ایکی قولاغنی اوچ کره
مسح ایلیه وبرمغنی قولاقلرینك ایچنه صوقه وباش برمغیله
اردندن قولاغنی اشاغدن یوقارویه صغایوب دیه اللهم
اجعلنی من الذین یستمعون القول فیتبعون احسنه پس بوینی
مسح ایلیه ودیه اللهم فك رقبتی من النار واعوذبك من
السلاسل والاغلال پس صاغ ایاغنی بالدزلك ورتاسنه دك
اوچ کره یایقاسون وبرمقلری اراسنی صول الك صرچه برمغله
خلال ایلسون وصاغ ایاغك صرچه برمغندن التدن باشلسون
وصول ایاغك صرچه برمغنده ختم ایلسون ودیسون اللهم
ثبت قدمی علی الصراط یوم تزل الاقدام فی النار وصول ایاغنی بوغلینه

یایقاسون

یایقاسون ودیسون اعوذبك ان تزل قدمی علی الصراط یوم
تزل اقدام المنافقین وابدستدن فارغ اولدوقده دیسون
اشهد ان لا اله الا الله وحده لا شریك له واشهد ان محمدا عبده
ورسوله اللهم اجعلنی من التوابین واجعلنی من المتطهرین
واجعلنی من عبادك الصالحین وکرکدرکه بو دعالرك
معنالرینی معلوم ایدنه برکمسنه که عربی بلمیه نه دیدوکنی بلسون
ایچون وخبرده واقع اولمشدورکه هرکم که طهارت ایلیه
واول حالده حضرت حق جل وعلانك ذکرینه مشغول اوله دوکلی
اندام واعضاسنی پاك اوله جمله کناهلردن وخطالردن که کندوده
صادر اولوب واقع اولمش اوله وذکره مشغول اولمیجق اولورسه
صو یتشن یردن غیریسی پاك اولماز وکرکدرکه هر بر نماز ایچون
تازه ابدست اله اکرچه ابدستی بوزلمامش اولسه دخی زیرا خبرده
واقع اولمشدورکه هرکم که ابدستن تازه لسه حق سبحانه وتعالی
انوك ایمانن تازه لر وابدستی تمام اتدکده کرکدرکه بیله که پاك
اندوکی یر خلقك نظاره ایدجك یریدر وحضرت حق سبحانه

وتعالینك نظاره ایدجك یری کوکلدر چونکه آنی بزلمامز
ونالایق اولان اخلاقدن پاك ایلمیه انوك مثالی بر کمسنه کبی درکه
بر پادشاهی ضیافته کرکدرکه طشره‌غی سرایك قاپوسینی
پاك ایلیه وپادشاه اوتوره‌جق سرایك اوکی ملوث قومیه
فصل بلکه ابدستده التی نسنه مکروه‌در بری سوزن
سویلمك در ایکنجی یوزه بزك الاورمقدر اوچنجی یاشله
الی سلکمك در دردنجی کونشده اسسته‌نمش صویله ابدست
المقدور بشنجی صوی چوق دوکمکدر التنجی اوچ کره‌دن زیاده
ایتمکدر امایوزی سلوب قورتمق شول نیت ایله که اوزرینه
توز قونماسون یا سلوب مقید اولمامق عبادتك اثری اوزرنده
قالسون ایچون ایکسینی دخی نقل ایتمشلر واکیسنه بیله رخصت
واردر ونیت بو اولیجق اکیسی بیله فضیلتدر وابریق ایله طاسده
اینسه طوپراقدن طهارت ایتمك یکرکدر تواضعه یقیندر قدر
کیفیت غسل هرکمسنه که صحبت ایلسه ویا اویخوده ویا اویانق
لقده اندن منی ایرلسه اکا غسل ایتمك واجب اولور والمنك

فرضی

فرضی اولدرکه دوکلی بدنینی یایقایه واعضاسنده اولن قللرك
اصلنه ودیبنه صو ایرشدوره ونیت رفع جنابت ایلیه واما
سنتی اولدرکه اول بسم الله دیه اوچ کره الن یویه وبدنندن
هر نرکه پلید وملوث اوله پاك یایقایوب یویه صکره‌دن ابدست
دیدکمز کبی دوکلی سنتلرله اله وایاقی یومغی تاخیر ایلیه غسلدن
فارغ اولنجه پس صاغ یاننه اوچ کره وصول جانبنه اوچ کره وباشنه
اوچ کره صو دوکه والیتشدوکی یرنی ایلیه اوه واعضاده بوروشوق
بزی برینه یاپشن یره صو یتشدورمکه جد وجهد ایلیه زیرا بو
فرضدر والنی عورتندن یعنی اوریتمنی واجب اولان یردن صقلیو
دوته **کیفیت تیمم** برکمسنه که صو بولمغه قادر اولمیه یا اولمقدار
دن ارتوق بولمیه که کندوسنی یولداشلریله ایچه یا صونك یولی
اوستنده یرتجی جانور اولسه یا برکمسنه اولسه که اندن خوف
اولنسه یا صو بر غیری کمسنه‌نك ملکی اولوب اکا صتسه مکر بزیاده
قیمت ایله یا برجراحتی اولسه یا برخسته‌لغی اولسه که اکر صو
استعمال اتسه خوف هلاك اولسه یا خسته‌لغی اوزانماسنك

قورقسی اولسه کرکدرکه نماز وقتی کلنجه صبر ایلیه اول وقت
بر یرکه انده پاك طپراق اوله طلب ایلیه پس ایکی الینی اول طپراقه اورنه
شویله اوزره که اندن توز قوپه و برمقلرینی بر برینه اولاشدره
و نمازك مباح اولمسنك طلبنه نیت ایلیه و دوکلی یوزینه ایکی الیله
مسح ایلیه و طپراق قللرك ایچنه کرسون دیو تکلف ایلمیه
پس یوزینی بر مغندن چقانه و برکز دخی ایکی الینی طپراغه اوره
برمقلرینی بری برندن اچوق دوته پس صول برمقلرك ایچنی صاغ
برمقلری اوزرینه دایایه پس صاغ برمقلرك اردینی صولك
برمقلرك ایچنه دایایه صکره صول برمقلرینی صاغ بیلکوك ارقسی
اوزرنده یوزدب حرکت ایدوزه صکره صول ایه سینی صاغ بلکنوك
ایچ یوزنك اوزرنه قویب یوزوده صکره صول باش برمغینی صاغ
باش برمغك ارقه سی اوزرنه یوزوده پس صاغ الینی صول الی اوزرینه
بو بجلین سوزب یوزوده پس ایکی النك ایه سینی بری برینه سوره صکره
برمقلرینی بری برینك اراسنه صوقوب اوه و چون بویله ایده
طوپراغه بر کره ضرب ایتمك کفایت ایدر و اکر بویله ایتمکه قادر اولمسه

جایزدرکه

جایزدرکه شول مقدار زیاده ایلیه که توز دوکلی اللرینه دیرسکنه دك
یتشه چون بو تیمم ایله بر فرضی قلوب دا ایده اشتدوکی قدر سنت
قلسون اما اکر بر فرض دخی قلمق استرسه تیممی باشدن دوتب ایکی
لسون **اوچنجی قسم** پاکلك در فضلات بدندن و اولکی درلو
در **نوع اول** کرلردر باشده اولن صاچلرده صقال قللرك ایچنده
اولان کیر کبی و بونی طراق و صو و کل و حمام ایله کیدرمك کرکدر
و هرکز سفرده و حضرده حضرت رسول صلی الله علیه و سلم
طراقسز اولمازدی و کندویی کیرلردن پاك دوتمق سنتدرو
دخی شول کوز اطرافنده ایرکلنی ایدنست وقتده برمقلا و چیله کیدرمك
کرکدر و دخی شول قولتق ایچنده اولانی حمامدن چقدوقده
تعهد ایتمك لازمدر یعنی محلنده تدارك ایتمك لازمدر و دخی
بروز ایچنده اولان نسنه و دیشلر اوزرنده اولن صارولق
مسواك و مضمضه و استنشاق ایله کیدوب زایل اولور و دخی
شول برمقلرك بوغوملری اوزرنده ایرکلوب جمع اولان و باغلك
اوزرنده و اوکچه ده و دزناقلرده اوجنده و دوکلی اعضاده اولان

كيرك جمله سني كيدرمك سنت در ونيلكه بر يرده كه كير اولسه
طهارت باطل اولمز واول كير صويه مانع اولمز ديه ايرشمكدن
مكر خلاف عادت اوزره درنا قرارشنده ايركلوب حددن زياده
اوله اول وقت جايزكه مانع اوله وبو كيرلردن پاكلك وطهارت
استي صويله وحمام ايله سنت در **فصل** حمامه كيرن كمسنه نوك
اوزرنه درت نسنه واجب واوز نسنه سنت در ايكي واجب
كندو عورتنه متعلقدر ناكوبكندن ديزينه دك خلقدن
كوزندن حفظ ايدوب كزليه وخدمتده دوران كمسنه نوك الي
ذكمكدن آني حفظ ايليه زيرا ياپشمق كورمكدن فاحش رقدر
وايكي واجب دخي غيريلرك عورتنه متعلقدر كه اندن كوزني
حفظ ايدوب باقميه واكر بر كمسنه كندو عورتني چيلاق ايدوب
اچسه آنوك اوزرنه حسبت ايده يعني اني منع ايليه قورقو وخوف
اولمدوغي تقديرجه زيرا اكر اني منع اتمسه عاصي اولور وهر
كمسنه كه بوني اتمه حمامدن چقار وابن عمردن رضي الله عنهما
نقل ايدرلركه حمامده يوزني ديوارة دوندوروب وكوزني باغلوب

اترردي

اترردي وخاتون كشيلره دخي بو واجبدر وخاتون كشيلره
حمامه كوندرمكدن نهي واقع اولمشدر اصلا مكر بر عذر ظاهر ايله
واما نسنه لر اولدوركه اول پاكلك سنتني بر تركتورمك ايچون نيت
ايليه تا نماز وقتي ايچون بر نوبت آراسته اوله خلقدن كوزني قرشو
دكول پس حمامه ايچه سيني اوكوردي ويره تا انك صودوكوب
يايقاندوغندن حمامجي نك كوكلي خوش اولوب كندويه نه ويره جكن
بيله صكره صولا ياغني ايلرو باصوب ايچرو كيره وديه بسم الله
الرحمن الرحيم اعوذ بك من الرجس النجس الخبث المخبث الشيطان الرجيم
زيرا حمام شيطانك يريدر پس جهد ايدوب چالشه كه كندو
ايچون خلوت ايدوب خالي ايده لر يا حمامه بر وقت كيره كه خلوترق
اوله پس استي خلوتنه تيز كيرمسون اوكورديه لسون ايچون
وحمامه كردوكده في الحال قولتوقلرني يايقاسون وصوتي چوق كيوب
اولقدر ديه وكسونكه اكر حمامجي كورسه اكا كوج كلميه وچون حمامه
كيرسه سلام ويرميوب وتورنسون واكر مسلخه ايلنسه نسنه
لازم كلمز واكر بر كمسنه سلام ويرسه عافاك الله ديو جواب ويرسون

وچوق صوز سويلمسون واكر قرازاو قورسه يا پاپ او قوسون
واكر شيطاندن استعاذه اتسه يوكسك اوازله جايزدر وكون
طولندوغى وقتده واخشام ايله ياتسو اورتاسنده حمامه كرمسون
زيرا اول وقتلرده ديولر طاغلوب كزرلر وحماملك ايستى خلوتنه
كيردوكده جهنم اتشنى اكسون وبر ساعتدن ارتوق اوتورمسون
بلسون ايچونكه جهنمك زندانندە نيجه اولنه كركدر نيتكه عاقل
اولان كمسنه دركه هر نسنه يه كه باقه اخرتى خاطرنه كتوروب برحصه
اله اكر ظلمت وتاريكلك كورسه قبرك ظلمتنى اكا اكر بر ييلان
كورسه جهنمده اولان ييلانلرى اكا واكر بر چركين يوز كورسه منكر
ونكير ايله زبانيهٔ اكا واكر بر قورقولو اواز اشتسه اسرافيلك
نفخهٔ صورنى ياد ايليه واكر بر ايشده رد وقبول كورسه قيامت
كوننك رد وقبولنى اكا شرعى سنتلر بونلردر اما طب اجلى ايچون
ديمشلركه هر بر ايده بر كره اوتدوتمق فايده لودر وحمامدن
چقمق استدوكده اياغنك اوزرنه صووق صو دوكسون تا نقرسدن
امين اولوب باش اغرسى پيدا اولماسون وباشنه صووق صو دوكمسون

وياى

ويای فضلندە چون حمامدن چقوب اويوسه بر شربت يرنه كچر
فصل امّا بر جنس دخى پاكلك دربدنك فضلاتندن وولايدر
اوّل ياتشده اولان صاچدر انى كيدرمك يكرك وپاكلكه ياقين ترقدر
مكر اهل شرفا اولانه واما بعضيسن كيدرمك ويرپرالى قومارق
سپاهيلر عاديتى اوزره مكروه درواندن نهى اولنمشدر اكنجى
بيغى كسوب دوداغله برابر اتمكدركه سنت درواوزاتمق منهى در
اوچنجى قولتق التنده اولان قللى قرق كونده بر كره قوپارمق سنت در
چونكه كوردكدن عادت ايتدي ايسه اسان اولور واكر عادت
اتمدى ايسه تراش اتمك يكركدر كند وعذاب چكمسون ايچون دردنجى
كربلسنى واجب اولان يرك قللى كيدرمكدر روانى اوتيله كيدرمك
يا تراش اتمك سنتدر كركدركه قرق كوندن زياده قالميه بشنجى
درنق كسمك سنتدر اراالغنده كير يغلماسون ايچون پس اكر
يغلوب جمع اولنسه طهارت باطل اولمز زيرا حضرت رسول عليه
السلام بر طايفه نك درنغى اراسنده كير كوردى درنق كسمك
بيوردى خبرده واقع اولمشدركه اوزانان درنق شيطانك

اوتوز جوز بیدر وهر کیم که درنوکسمك استسه کرکدر که فاضلرق
برمقدن باشلیه والا یاقدن وصلغ صولدن فاضلرقدر وشهادت
برمغی جمله سندن فاضلرقدرینی اوکوردی اندن باشلسون اول
وقت انوك صاغ یانندن کتسون بکتسون کیرو الکاوارنجه واکی الینی بری
برینه قرشو برحلقه کبی تقدیر اتسون پس صاغ النك شهادت
برمغندن باشلسون صاغ سرچه بارمغه دك وارنجه پس صول
سرچه برمقدن ابتدا ایدوب کسه صول باش برمغه دك اول وقت
صاغ باش برمقده تمام اولسون التنجی کوبك کسمکدر وا ولت
ولادت وقتنده اولور یدنجی سنت تمکدارلری وعورتلری

فصل سقلکه اوزانه جایزدرکه برقبضه قدر ارتوغنی اصلاح
ایدوب حددن زیاده اولمسون ایچون کیدره لر ابن عمر رضی الله
عنهما وتابعیلردن برجماعت بویله اتمشلردر وبرطایفه دیمشلر
که اصلاح اتمیوب کندو حالنده قومق کرکدر وبلککه محاسننده
اون نسنه مکروهدر اول بویایله بویمق زیرا خبرده واقع اولمشدر
بو اهل دوزخ ایله کافرلرك بویاسیدر اول بو فعل ظهوره کتورن

فرعونامش لعنة الله وابن عباس رضی الله عنهما روایت ایدرکه
حضرت رسول صلی الله علیه وسلم بیوردیکه آخر الزمانده بر
طایفه اولکه سقاللرنی قارا ایله بویایلر وانلر جنت قوقوسن اشتمیه
لر وخبرده واقع اولمشدر که پیرلرك بیراماز رعنی انلردرکه کندو
لرنی یکیتلره بکزرده لر ویکیتلرك بکری انلردرکه کندولرنی
پیرلره مشابه ایده لر وبونهیك سببی اولدرکه بو تلبیسدر غرض
فاسد ایله لیکن صارولق وقزللق ایله بویامقدر وبونی اکر
غازیلر ایده لر تا کافرلر انلرك اوزرینه دلیر اولوب ضعف
وپیرلك کوزیله نظر اتمیه لر سنتدر وبوغرضدن اوترو علمادن
دخی بعضی قرا ایله بویامغه فتوا ویرمشلردر اما غرض بو اولمیه
بو دخی تلبیسدر وجایزدکولدر اوچنجی سقلی کوکرد ایله بویامق
تا خلقه آنی پیر صانلر وحرمت ارتوق صقلیه لر وبوحماقتدندر
زیرا حرمت علم وعقل ایله در پیرلك وجوانلق ایله دکولدر و
انس رضی الله عنه بیورر که حضرت رسول صلی الله علیه وسلم
رحلت ایتدی وآنوك دوکلی محاسن مبارکنده یکرمی دانه آق قل

فرعون

بولنمزدی دردنجی اولدورکه اوقلی محاسنندن مقراضیله
کسوب پیرلکدن عارلنه و بواکا بکزرکه حضرت حق جل وعلا اکا
ویردوکی نوردن عارلنه و بو جهلدندر بشنجی اولدورکه یکیتلك
اولنده هوس وسود احکمی ایله سقلنی قوپاروب یولدوره سقلسز
لرصورتنده کورنسون ایچون و بودخی جهلدندر زیرا حضرت
حق جل وعلانك ملكلری واردرکه انلرك تسبیحلری اولدورکه
حمد و سپاس شول الله حضرتنه که ارکشیلری محاسن ایله و خاتون
کشیلری کیسو ایله بزدی التنجی اولدورکه محاسنی مقراضله کوکرجین
قویروغنه بکزه ده تا خاتونلر کوزنه بکرك کورونب لکا ارتوغرق
رغبت ایلیه لر یدنجی اولدورکه باشنك صاچندن براز محاسنه
قاته و قولاغی دیبندن زلف صلیویره اهل صلاحك عادتندن
ارتوق سکزنجی اولدرکه اعجاب کوزی ایله انوك قرالغنه یا اق
لغنه باقه زیرا حضرت حق جل وعلا کندویه عجب کوزیله بقنی
سومز طقوزنجی اولدورکه سقلنی ایللرك کوزنه قرشو ترایه
رعایت سنت ایچون دکل اونجی اولدورکه محاسننی ترایوب

قرشو

قرشو قویه زهد اظهار اتمك ایچون تا خلق صانلرکه اولکندو کثرت
عبادتدندر و غایت توجه دن سقلنی ترامغه مجال بولیمزو حکما
طهارتده بو مقدار کافیدر و بالله التوفیق اصل رابع نماز
قلمق بلکل که نماز مسلمانلرك دیرکی و دینك ایلیدر رود و کلی
عبادتلرك سیدی و مقدمیدر و هر کمسنه که بوبش وقت
نماز فرضی شرطی ایله کندو وقتنده ادا ایلیه حضرت حق جل وعلا
ایله برعهد بغلدیکه انوك امان ایله حمایتنده اوله وچون
کناه کبایردن وارکله اندن هر کناه دخی که واقع اولسه بوبش
نماز اکا کفارتدر و حضرت رسول صلی الله علیه وسلم بیوردیکه
بوبش نمازك مثالی بر صافی و روشن صویوك ارماغی کبیدرکه
بر کمسنه نوك قپوسینی اوکنده اقوب جاری اوله و هر کون بش کره
اول صویه کیروب کندوسنی یایقایوب غسل ایلیه انوك بدننده
هرکز کیر قالموق احتمالی میدر دیدیلر احتمال دکلدر یا رسول الله
بیوردیکه بوبش نماز کناهی صوکیری کیدردوکی کبی کیدررو
حضرت رسول علیه الصلوة والسلام بیوردیکه نمازدینك

دیرکیدر هرکم که اندن الحکوب انی ترك ایتدی کندو نوك دینی
خراب و یباب ایدوب یقدی واول حضرتدن سؤال ایدوب
صوردیلر که دوکلی اشلردن فاضلرق ندر ایتدی وقتنده نمازه
قیام کوستروب ادا اتمك وبیوردی علیه السلام که حضرت
حق جل وعلا قوللرینه هیچ نسنه فریضه قلمدی توحیددن صکره
کندو قاتنده نمازدن سوکلوراك اکر بر نسنه بوندن یکراك
سوسیدی کندو ملکلرینی اکا مشغول قیلوردی وانلاردن جملسنی
نمازده دورلر بر بلوك رکوعده و بر الایی سجودده و بر کروه قیامده
و بر جماعت قعودده وبیوردی صلی الله علیه وسلم هرکم که
قصد ایله نمازی قلیوب ترك اتسه کافر اولور یعنی اکا یاقلشور نمازنك
اصلنه خلل ایرشه انجلین که دیرلر که هر کمسنه نك که بیابانده
صوی ضایع اولوب قلمادی هلاك اولدی یعنی اولومه قریب اولوب
خطره دوشدی ودخی اول حضرت بیوردی علیه الصلوة
والسلام که اول نسنه که حساب ایدرلر قیامت کوننده نمازدر
واکر تمام اوله وشرطی ایله اوله قبول قیلورلر وغیری عمللری دخی

اکا تابع اولمغله شویله که وارددر قبول قلهلر واکر اول نماز ناقص
اولیجق اولورسه آنوك یوزینه اوروب رد ایدرلر دوکلی غیری عمللر
ایله وبیوردی صلی الله علیه وسلم هرکم که بر ایو طهارت الوب
بر نمازی کندو وقتنده قلسه واول نمازوك رکوع ایله سجودینی
تمام برینه کتورسه وکوکلیله قورقلو ومتواضع اولسه انك نمازی
عرشه دك کیدر بیاض وروشن وایدر که حق سبحانه وتعالی سنی
حفظ ایلسون سن بنی حفظ ایدوب صقلدوغك کبی وهرکم که
نمازی کندو وقتنده قلیوب وایو طهارت المیوب رکوع وسجود
وخشوعی تمام برینه کتورمسه اول نماز کوکه چقار سیاه وتاریك
وایدر که حضرت حق سبحانه وتعالی سنی ضایع قوسون سن بنی
ضایع قودوغك کبی حضرت حق جل وعلا دیلدوکی وقته دك اول
وقت آنوك نمازینی اسکی کیسه کبی بری برینه صاروب آنوك یوزینه
کوزینه اورهلر ودخی بیوردی صلی الله علیه وسلم اوغریلرك بترامی
دخی شول کمسنهدر که نمازدن اوغرلیه نمازوك کیفیت ظاهرهسینی
بلکل که نمازوك اعمال ظاهری بر قالب کبیدر وآنوك بر حقیقت سری

وارد رکه اول نمازوك روحیدر وبر اوکوردی نمازك ظاهرنی
دیه لوم وآنوك اوّلی اولدورکه چون بدن ایله کیسی نك طهارتندن
فارغ اولوب وعورتنی اورتوب پاك یرده دوره ویوزنی قبله دن
یکا دندروب کی قدمنك اورتاسینی درت برموق مقداری آچوق
دوته وارقاسنی طغرولدوب وباشنی اوکنه براغوب کوزنی سجود
یرندن ایرمیه وطغرو دوره دورد وقده قل اعوذ برب الناس اوقیه
شیطانی کندوسندن دور ایتمك اندیشه سنی ایله واول وقت اکر
ممکن ایسه که برکمسنه اکا اویوب اقتدا ایتسه کرکدر اوازله اذان
اوقویه والاقامت ایله اقتصار ایدوب دوره ونیتی کوکلنده حاضر
لیوب کوکلی ایله دیه که ادا ایدرم اویله نمازك فریضه سینی مثلا
حق جل وعلا ایچون وچون بو لفظلرك معنیلری انوك کوکلنده
حاضر اولدی الّنی قالدوروب قولقلرینك یقینلغنه دك انجلینکه
برمقلرینك وجی قولاغنك وسیتی یانه ونشبرمغنك وجی قولاغنك
یومشق یرینه والنك ایه سنی اوموزنه برابر اوله چون بویرده
قرار دوتدی الله اکبر دیه واول وقتکی الّنی کوکسنك التنده قویب

صاغ

صاغ الّنی اوستنه قویه وصاغ النك شهادت برمغیله اورته
برمغی صول بیلکنك ارقه سنی اوزرینه قویه وغیری برمقلرنی بیلك
اوزرنده حلقه ایده والنی اشاغه صلیوبرمیه واول وقت ینه
ایلدوب کوکسنی اوزرینه قویه بیلکی اشاغه اندورجکی وقده ینه کوکسنه
ایلده زیرا اصح قول بودر وبو ارالقده الّنی سلکمیه وقرشو چقارمیه
واطرافه ایلتمیه وتکبیرده مبالغه ایتمیه انجلینکه الله دن صکره
بر واو پیدا اوله یا اکبرك باسندن صکره برالف تاشولیه ولکه کبار
اولمیه زیرا بودوکلو وسوسیلرله جاهللرك اشیتدکلریکه نمازده
اولمادوغی وقده بو کلمه تکلف سزوم مبالغه سز دیدوکی نمازده
دخی انجلین دیه والنی برینك اوزرینه قود وقده دیه
کبیرا والحمد لله حمدا کثیرا وسبحان الله بکرة واصیلا واول وقت
انی وجهت وجهی للذی فطر السموات والارض حنیفا وما انا من
المشرکین ان صلوتی ونسکی ومحیای ومماتی لله رب العالمین لا شریك
له وبذلك امرت وانا اول المسلمین اوقیه واندن صکره دیه
سبحانك اللهم وبحمدك وتبارك اسمك وتعالی جدك ولا اله

غيرك تا دوكلى مذهبلرله روايتلر مابينينى جمع ايتمش اوله صكره
اعوذ بالله من الشيطان الرجيم ان الله هو السميع العليم دييه صكره
فاتحه‌يى اوقويه اوكردى بسم الله الرحمن الرحيم دييه وشدّه‌لرنى
يرنده ادا ايده وحروفده مبالغه ايتميه انجليزكه قارشو اوله
وضاد له ظاى بربرندن فرق ايليه اكر قادر اولمزسه جايزدر
فارغ اولدوقده آمين ديوب سوره‌نك آخرنه اولاشدورميه
لكن سكته ايله توقف ايده اول وقت بر غيرى سوره يا قرآندن ديلدوكنى
اوقويه وصبح واخشام ونماز ياتسى نمازنك اوكورديكه ايكى ركعت
لرنده يوكسك آوازيله اوقويه مكر يالكزجه قليوب امامله ركوع پس
ركوع ايچون تكبير ايليه شويله‌كه سوره‌نك آخرنه اولاشميه وبو
تكبيرده اللرى قالدورميه ابتداده قالدردوغى كبى وتكبيرى ركوع
حدنه رد ويره وقته دك اوزاده واكى اللرى ايله ايكى ديزنك
اوزرنه قويوب برمقلرنى قليه طغر واشاغه دوته بربرندن
كشاده ايده وديزنى كيوب بلكه طغر دوته وارقه ايله باشنى
برابر دوته برتخته كبى شويله كه آنوك دوكلى صوينى برلام الف كبى اوله

وايكى

وايكى قولنى اكى يانندن ايراغ دوته وخاتون كيشى قولنى يانندن
ايراق دوتميه بويله طغر اولدوقده اوچ كز سبحان ربى العظيم
وبحمده دييه واكر امام اولميه يدى كره ويا اون كره دييه يكركدر
اول وقت ركوعدن باش قالدوروب طوغرو دوره واللرى قالدورميوب
دييه سمع الله لمن حمده اياق اوستنده وآرام دوتب دييه ربنا
لك الحمد ملاء السموات والارض وملاء ما شئت من شيء بعد وصبح
فرضنك ايكنجى ركعتنده قنوت دعاسنى اوقيه پس تكبير ايدوب
سجوده واره شويله يره ياقن روقا ولان اعضاسنى ايلرو زك يره
يتشه اولديزى صكره اللرى وبورنى واكى اللرى برابرنده يره قويه
برمقلرى بربرينه اولاشق اوله واكى بلكنى يره دوشميوب
يردن قالدوره وقوليله يانك وقرنيله اويلوغنك آرالغى اچوق
دوته وخاتون كيشيلر بو اعضانك دوكلوسنى جمع ايدوب
دكشوره‌لر صكره اوچ كره سبحان ربى الاعلى وبحمده دييه واكر
امام اولمسه ارتورسه يكركدر پس تكبير ايدوب سجده‌دن
قالقه وصول اياغنك اوزرينه اوتوره واكى اللرى ايكى اويلوغنك

اوزرینه قویوب دیه ربنا اغفر لی وارحمنی وارزقنی واجبرنی
وعافنی واعف عنی واول وقت بو بخلین بر سجده دخی ایلیه پس
سجده دن قالقوب اوتوره یعنی وخفیف وتکبیر ایدوب اول
وقت ایاق اوزرینه قالقه وبر رکعت دخی اولکی کبی قیله واعوذ
بالله الحمد دن اول کرو دییه تشهد پس ایکنجی رکعتک سجده سندن
فارغ اولدوقده تشهد ایچون صول ایاغنک اوزرینه اوتوره
ایکی سجده نک اورتاسنده اوتوردوغی کبی وایکی الینی ابخلین
اویلوغنک اوزرینه قویه ولکن بونده صاغ بر مقلرینی دکشوره
الا شهادت برمغنی که دکشورمیوب صیلویره شهادت
وقتده اشارت ایده بو زاده که لا اله الا الله دییه لا اله دیدوکی یرده
دکول واکر بش برمغنی دخی اشاغه صالی ویره جایزدر وایکنجی
تشهدده دخی بو بخلین ایلیه ولکن اشاغه دن ایکی ایاغنی صاغ
جانبنه چقاره وصول وجه یره قویه وتشهد اوقیده اللهم صل
علی محمد وعلی آل محمد دیدوکده ایاغ اوزرینه قالقه وایکنجی تشهدی
تمام اوقیه دعاء معروف ولک آخرنده که دعای معروف بودر

اللهم

اللهم انی اعوذ بک من عذاب جهنم واعوذ بک من عذاب القبر
واعوذ بک من فتنة المسیح الدجال واعوذ بک من المحیا والممات
اللهم اعوذ بک من المأثم والمغرم بعده السلام علیکم ورحمة الله
دیوب یوزینی صاغ جانبنه دوندوره شویله که اکسه سندن
اولانلر کمسنه اونک یوزینک یاریسنی کوره بیله واول وقت صول
طرفنه دخی سلام ویره وبو ایکی سلام ایله نمازدن چقمق وحاضر
لره فرشته لره سلام ویرمک نیتن ایلیه فصل برنجی فعل نمازده
مکروه دور نمازده شروع ایتمک اچلق وصوسزلق وخشم
وافشار تقاضاسیله قضای حاجت وقتده وهر کوکل مشغوللغی
که خشوعدن یعنی تواضعدن الی قویه وایکی ایاغنی بری برینه
جفت اولاشدرمق وبر ایاغنی یردن قالدرمق وسجودده
ایاق اوستنه اوتورمق وایکی اویلوغلر اوزرینه اوتورمق
وایکی دیزی سینه سنک یاننه کتورمک وایکیسی التنده دوتمق
وسجود وقتده کیسینک وکله اردن یقارو قالدرمق وکیسنک
التنده بل بغلمق والی اشاغه صالی ویرمک وهر یکا باقمق وبرمق

چاتلتمق واعضای قاشمق واسنمك ونسقل قلبنی قارشدورمق
وسجود ایچون یر اوزرنده اوفاق طاشلری طوغرولتمق وسجود
وقتنده اوفورمك وبرمقلری بری برینه کچورمك وارقه
بر یره طایامق وبالجمله کوزله الودوکلی اعضا کرکدرکه ادب
ایله ونماز صفتی اوله تا نماز تمام اولوب اخرتك زاد وزوادهسی
اولمغه لایق اوله اما فریضه بودیدوکمز سنه نوك جمله سندن
اون ایکی سنه دن ارتوق دکلدر نیت واولکی تکبیر وقیام وفاتحه
اوقومق ورکوع ورکوعده ارام دوتمق واندن اعتدال اوتورمغله
وکیره وکی تشهد وحضرت رسوله صلوات وانده اوتورمق
واولکی سلام بومقدار ایله نماز صحیحدر شول معنا ایله که اوزرندن
قلیج قالقار اما انوك قبول اولمسی خطرده در یعنی قورتولورز
وبو انجلیندرکه پیشکش طریقی ایله بر پادشاهه بر جاریه ایلدهلر
اکر بورنی ایله قولاغی والی ایاغی یوقسه دیریدر ولکن قورقو
واردر قبول اولنمیه نمازك حقیقت روحنی پیدا اتمك بلکه
شوله یدوکمز سنه نمازك قالب ایله صورتیدر وبو صورتك

برحقیقتی

برحقیقتی واردرکه اول انوك روحیدر جمله نك اوزرینه
صکره نماز اعمالندن هر عملك واذکاردن هر ذکرك بر غیری روحی
واردر خاصة که اکر روحك اصلی اولمسه نماز برا اولمش ادم کبی
جان سز بر بدندر اکر اصل اولسه لکن اداب ایله اعمال اولمسه
بر ادم کبیدرکه کوزلری چقمش وقولاغی ایله بورنی کسلمش اوله وکر
اعمال اوله ولکن انوك روح ایله حقیقتی کندولیه پیدا اولمسه انجلین
درکه کوزی اوله اما کورجی اولمیه وقولاغی اوله اما اشدجی اولمیه
ونماز روحنك اصلی تواضع وکوکل الچقلغیدر ودوکلو نمازده
کوکلك حاضر اولمسیدر زیرا نمازدن مقصود کوکلی حق تعالی
ایله طوغرولتمقدر وحضرت حق جل وعلا نوك ذکرینی تازه اتمکدر
طریق هیبت وتعظیم ایله شویله که حضرت حق جل وعلا بیوردی
واقم الصلوة لذکری نمازی ثابت وقایم قل بنی اکمق ایچون وحضرت
رسول صلی الله علیه وسلم بیوردی انجه کمسنه لر واردرکه
انلروك نمازدن زحمت ایله یورلمقدن غیری نصیبی یوقدر و
بونك سببی اولدورکه بدن ایله نماز قیلورلر وکوکل ایله غافللردر

وبیوردی علیه السلام که چوق قول وارد رکه نماز قلە وانوك
التیدن برن یا اوندن برن یازمیه لر وهر کمسنه نوك نمازندن
شول مقدار یازارلر که کوکل ایله انده حاضر اوله وبیوردی صلی
الله علیه وسلم شویله نماز قل که بر کمسنه وداع ایشه کرك در
یعنی بو نماز ایله کندوکی وکند وهواکه وداع ایله بلکه هر
نسنه که حقدن غیریدر وداع قل وکندوکیدو کلی نمازه ویر وبو
اجلدن ایدیکه حضرت عایشه صدیقه رضی الله عنها وعن ابیها
بیوررکه حضرت رسول صلی الله علیه وسلم بزمله سویلشوردی
وبز دخی اول حضرت ایله نماز وقتی کلدوکده کویا هرکز نه اول بزی
اکلشدرونه بز اول حضرتی حضرت حق جل وعلانك عظمتنه
مشغوللغندن ورسول ملك علام علیه الصلوة والسلام بیوردی
هر نماز که کوکل انده حاضر اولمیه حضرت حق سبحانه وتعالی اول
نمازه نظر ایلمز وحضرت خلیل جلیل صلوات الله علیه نماز قلدوغی
وقتده کوکلنوك جوشی ایکی میل یولدن ایشیدورلردی وامیر
المؤمنین علی رضی الله عنه نمازه شروع اتدوکده دوکلی اعضاسینه

دتریوب مبارك بکزی متغیر اولوردی وبیوردیکه بر امانتك
وقتی کلدیکه یدی قات کوکلرین عرض اتدیلر اکا طاقت کتورمدیلر
وسفیان ثوری قدس سره بیوررکه هر کمسنه که نمازده قورقو
اولمیه انوك نمازی صحیح دکلدر وحسن بصری قدس روحه
بیوررکه هر نماز که کوکل انده حاضر اولمیه عقوبته یاقین رقدر
ومعاذ بن جبل رضی الله عنه بیوررکه هر کمسنه که نمازده قصد
ایله باقه صاغنده وصولنده کیرا ولدوغنی بلسون ایچون انوك ایچون
نمازی یوقدر یعنی نمازی صحیح دکلدر وشافعی وابو حنیفه رضی الله
عنهما وعلمانك اکثری رحمهم الله اکرچه بیورمشلردرکه نماز
صحیحدر چون تکبیر وقتنده کوکل حاضر اوله وبو فتوای ضرورت
سببی ایله ویرمشلردر زیرا غفلت خلقك وزرنه غالبدر
وانوك صحتنك معناسی اولا ولسنه کرکدرکه انوك اوزرندن
قلچ قالقدی اما اخرته زاد وزواده ایچون کوکل حاضر اولدوغی قدر
یرار وبالجمله چون نماز قیله وکوکلنی تکبیر وقتندن اخره توقیرده
حاضر قلمیه اولامیذوار درکه انوك حالی بکرك اوله بر کمسنه دکه

دتریوب

اصلا نماز قلمیه ولکن اول قورقودخی واردرکه بر امر زواوله
زیرا بر کمسنه که بر خدمتی خوردر و تمغله حاضر اوله جایزدرکه
اکا قیلنو و عقوبت ارتورق اوله بر کمسنه دنکه اصلا خدمته کلمیه
وحسن بصری رحمه الله بو سببدن دیرکه بو نماز عقوبته یاقین
رقدر بلکه خبرده واردرکه هر کمسنه که نمازنی فحشا ایله
منکردن الی قومیه آنوك شول نمازنك هیچ فایده سی یوقدر
الا ایراقلق حضرت حق جل و علادن پس سن بو جمله دن بلدکه
روحی اولان نماز تمام اولدورکه کوکل جمله سنده حاضر اوله و
شول نمازکه کوکل انده تکبیر وقتدن غیریده حاضر اولمیه
اول نمازده روحدن بررمق وار ارتوق دکلدر بر زنده کبی درکه
انده بر نفسدن غیری اولمیه **نمازك حقیقت روحی ایله اعمالینی بیدا**
ایلمك بلکه اول نسنه که شکایت شوراذ اندروقتنده کاشیده سن
کرکدرکه اکا متعلق اولوب کوکل ایله مجتنب ایده سن و هر
اشده که اولاشن اندن الچکوب وازکچه سن زیرا سلف بویله
ایلدیلرکه چون اذان اشیده لرایدی دمورجینك کرچکوجی هوده

اولسیدی اشاغه قومازدی و بشمقجی اکر بزنی سخنیانه باتورمش
اولسیدی چکوب چقارمزدی و یرلرندن سیحرایوب قالقارلر
دی اندن اوترو که بو منادیدن قیامت کوننك نداسنی اکارلر
دی و بیلورلردیکه هر کمکه فی الحال بو فرمان ایله شتاب
ایدوب شکردر قیامت کوننك منادیسی بشارتیدن غیری نسنه
ایله اکا یتشمز اکر شویله ایسه که بو منادی ایله کندو کوکلوکی
رغبت و شادلقله طلو کورسك بیلکه اول منادیده دخی بو بجلین
اولسك کرك **طهارت** طهارتك سری اولدورکه سن بیله سن
که کیسیله درزینك پاکلکی قیز ایله قابك پاکلکیدر و بو طهارتك
روحی کوکل پاکلکیدر توبه و پیشمانلق ایله و بکلنمش اخلاقدن
ایراقلغله زیرا حضرت حق سبحانه و تعالینك نظارکاهیدر
و نماز حقیقتنك بری کوکلدر اما بدن نماز صورتنك بریدر
ستر عورت آنوك معناسی اولدورکه سنك ظاهرکدن شول
نسنه که سنك باطنکده چرکندر حقك نظرندن ستر ایده سن
و بیله سنکه هیچ نسنه اندن کزلك اولمز الا شول نکله که باطنکی

اولسیدی

اندن پاك ایده سن وباطن انكله پاك اولور كه كچمش كناهلردن
پشیمان اولوب یوب قصد ایدسن كه دخی كناه اوزرینه وارمیه سن
یعنی كناه اشلیه سن التائب من الذنب كمن لا ذنب له توبه
كناهی پاك ایدوب یوق ایلر اكر كوچك توبه قادر اولمیز ایسه‌ك باری
خجلت ایله قورقودن وشرمدن بر پرده یاپوب شول عورتك اوسته
اورته سن وصنعون ودوكلیش وشرمسار حضرت حق جل و
علانوك قتنده دوره سن بر سوچلو قاچقون قول كبی كه اتدوكی
فعلدن پشیمان اوله وكوكلی غم واندوه ایله طولو افندیسنك اوكنه
كله وكندو رسوا الغله فضیحتدن باش اوكنه براغوب بقاروقالدیسه
استقبال قبله آنك معناسی اولدر كه ظاهر یوزینی دوكلی جهاتدن
چوره یعنی هر طرفدن دوندوروب بر جهته اوله وانوك سری اولدر كه
هر نسنه دن كه اكی عالمده وار در كوكلنك یوزینی دوندروب انی حضرت
حقه مشغول قیله یك صفت اولسون ایچون وظاهر قبله سی بر در
واول قبله حضرت حق سبحانه وتعالی در چون كوكل اندیشه
وادیلرنده كزه ظاهر یوزی كبی در كه هر طرفه دونه وبو نمازوك

صورتا اولدوغی كبی اول نمازوك حقیقتی اولمز وبوندن اوترو
حضرت رسول اكرم صلی الله علیه وسلم بیوردیكه هر كمسنه كه
نمازه قالقه وانوك هواسی ویوزی وكوكلی وجمیع بیله حضرت حق
جل وعلایه متوجه اولمش اوله نمازدن قلوب فارغ اولدوقده انادن
طوغمش كبی اولور یعنی دوكلی كناهلردن پاك وحقیقت ایله بیلكم
ظاهر یوزینی قبله دن دوندورمك نمازی باطل اتدوكی كبی كوكل
یوزینی حضرتحقدن دوندورمك وغیری فكر اتمك نمازوك
حقیقت ایله روحینی باطل ایلر بلكه كوكل الا یقرق ویاقین رقدر زیرا
ظاهر باطنك قبی در ودوكلی مصلحت قبی ایچنده اولانله دور
وقلت چوق قدری بوقدر قیام آنوك ظاهری اولدوركه قولیا
بدن ایله باشك وكوكده اولوب حضرت حق سبحانه وتعالی قتنده
قول كبی طوره سن وآنوك سری اولدوركه كوكل دخی كوكلوم كنلردن
ساكن اولوب طوره وتعظیم طریقی ایله وكوكل انكسار ایله خدمته
ملازم اوله وبووقتده كركدركه قیامتده حضرت حق جل وعلا
قتنده كندو مقامندن یاد ایله شول وقتده كه كندونوك دوكلی

اسرارینی اشکار ایدوب عرض ایده لر ویله که اول اسرارک
جمله‌سنی بو وقتده حضرت حقک تعالی و تقدس قتنده اشکاره‌در
هر نکه انوک کوکلنده وار در و وارمش بیلورز و کورز وانک باطن
ایله ظاهرینه مطلع در و عجب اولدورکه اکر اهل صلاحدن بر کمسنه
بو وقتده نمازنجه قیلوردیوانی دکسه کندونوک دوکلی اعضاسینی
ادب ایله دوتوب هیچ طرفه نظر ایلمز اندن اوتاندوغندن نمازی
تیز ایتمز و بر نسنه‌یه التفات اتمز ویلورزکه حضرت حق جل و علا
اکا نظر ایدر و اول وقت اندن اوتانمز و بوندن ارتوق جهل نیجه
اولورکه بر چاره سز قولدن که آنوک الندن هیچ نسنه کلمز اوتانور
وآنوک یقدوغی سببی ایله ادب ایله دورر و حضرت ملک
الملوکک نظرنده‌نی بالک اولوب کندویه کوچ اتمیوب اسان دوتر
و بوندن اوترو ایدیکه ابو هریره رضی الله عنه ایتدی یا رسول الله
حضرت حق جل و علادن نیجه اوتانمق کرکدر اول حضرت صلی الله
علیه و سلم بیوردی کندو اهل بیتکک بر مصلحتدن اوتاندوغک
کبی اندن اوتان و بو تعظیمک سببندندرکه صحابه‌دن بربلوک
نمازده

نمازده شویله ساکن ایدیلرکه انلردن قوش اورکمیوب انلاری
جماد یعنی جانسز صانوردی و هر وقت که حضرت حقک عظمتی
کوکلده یرلشدی و بلدیکه اکا ناظردر دوکلی اطراف خاشع اولور
یعنی قورقار و بوندن اوترو ایدیکه حضرت رسول صلی الله علیه
و سلم بر کمسنه کوردیکه نمازده قرشو صقالنه ال اوزادوردی
بیوردیکه اکر انوک کوکلنک خشوعی اولسیدی انوک الی دخی
دوکلی صفتی ایله اولوردی رکوع و سجود بلککه انوک ظاهری
تواضعدر بدن ایله و اندن مقصود کوکل تواضعیدر و دخی اولدرکه
بیله که یوزینی قومق اعضانک عزیزرکنک خاکه و ستنده تمکینی
در زیرا خاک جمیع نسنه‌لرک خورزغیدر و کندونوک
اصلی خاکدن ایدوکنی و وارجغی یر خاک اولدوغنی بلسون ایچون
کندونک اصلنه کوره تکبر اتسون و کندونک اکسکلکیچون
لکن اکلسون و بو بجلین هر بر ایشده بر سر اله بر حقیقت واردر
که اندن غافل ولیجق نماز صورتندن غیری انوک نصیبی کلمش اولور
یعنی نمازی بر صورتی معنی اولور حقیقت قرائتی و اذکاری

پیدا ایلمك بلکه هر کلمه که نمازده دیملك کرکدر بر حقیقت
درکه کرکدر که معلوم اوله و سویلینی اول صفت ایله اولمق
کرکدر که تا قولنده صادق اوله مثلا الله اکبر معناسی اولدر که
اول بیوکرکدر اکر بو معنایی بلمسه جاهلدر و اکر بلسه ولکن انك
کوکلنده حضرت حق تعالیدن بیوکرك بر نسنه اولسه صادق اولمز
اما بو سوز کرچکدر دیرلر و سن یلان سویلرسن و هر وقتکه بر غیری
نسنه یه حضرت حق جل و علادن مطیعراق اوله انك قتنده
اول نسنه بیوکرکدر و کندونك معبودی و الهی اولدر که کندو
انوك مطیعیدر شویله که حضرت حق جل و علا بیوردی افرأیت
من اتخذ الهه هویه و چون وجهت وجهی دیدی معناسی اولدرکه
کوکل یوزینی دوکلی عالمدن دوندوردم و حضرت حق تعالی یه کتوردم
یعنی جناب حضرت حقه توجه اتدوم اکر انوك کوکلی بو وقتده
بر غیری نسنه یه نکران ایسه بو سوز یلاندر چون حضرت حق تعالی
ایله مناجاتده سوزنك اولی یلان اوله انوك خوف و خطری معلوم
در و چون حنیفا مسلما دیدی مسلمانلق دعوی ایتدی و حضرت

حق

حق تعالینك رسولی صلوات الله علیه و سلامه بیوردی مسلمان
اولدر که مسلمانلر انوك الندن و دلندن خلاص بولالر کرکدر بو
صفت ایله اوله تا قصد ایده که بو نیله ایلیه و چون الحمد لله دیه
کرکدر که حضرت حق جل و علانك نعمتلرینی کوکلنده بیکلیه
و انوك کوکلی بالکلیه شکر صفتنه دونه زیرا بو شکر کلمه سیدر
و شکر کوکل ایله در و چون ایاك نعبد دیه کرکدر که کوکلنده
اخلاص حقیقی تازه لنه و چون اهدنا دیه کرکدر که انوك کوکلی
تضرع ایله زاریلق صفتنه دونه زیرا هدایت طلب ایلر بین
تسبیح و تهلیل و قرائتدن هر کلمه ده دخی بو کرکدر که اوله بیلدوکی
کبی و کوکل بونك معناسنوك صفتنه دونز و انوك شرحی اوزندر
اکر دیلرسه که نماز حقیقتدن نصیب بوله کرکدر که بو نیله اوله
و الا معناسز صورت ایله قناعت ایتمش اولور کوکل علاجنی پیدا
ایتمك حاضر اولمسون ایچون بلکه کوکلك غفلتی نمازده
ایکی سببدندر بری ظاهردن و بری باطندن اما ظاهر اولان نسنه
اولدر که نمازی بر یرده قله که انده بر نسنه کوره یا اشیده که

کوکل اکا مشغول و کوکل کوزیله قولاغنه تابعدر و بونک علاجی
اولدر که بر خالی یرده نماز قیله که هیچ آواز اشتمیه و اکر بر قرکو
یرده اولسه یکرکدر کوزینی یومسون ایچون و عابدلرک اکثری
عبادتی ایچون دار و قره کو بر یاپمشلر زیرا بو لیرده کوکل طاغنق
و پریشانلق اولور و ابن عمر رضی الله عنهما هر وقت که نماز
قیلوردی قلیج و کتاب و هر قاش که واردی اوکندن قالدوروب
کیدرور دی کوزی اکا مشغول اولمسون ایچون و ایکنجی
سبب اولدر که باطنده در و اول اندیشه ایله پریشان خاطر
لردر و بو کوچکرک و مشکلکدر و بو ایکی نوعدندر بری اشیدن
درکه بر نماز ایله کوکل اکا مشغول اوله و تدبیری اولدر که
اوکوردیکی اول اشی تمام بتوره و کوکلنی اندن فارغ ایلیه صکره
نماز قله و بوندن او ترو حضرت رسول صلی الله علیه و سلم
بیوردی اذا حضر العشا والعشا فابدوا بالعشا یعنی چون طعام
ایله نماز بر وقتده جمع اولسه ایلروک طعامی اکل ایدولک
و بو نجلین اکر بر کمسنه ایله سویلشجک سوزی وارسه کرکدر که

اوکوردی

اوکوردی اول سوزی سویلشوب و اول اندیشه دن کوکلی خالی
قیله و بر نوع دیخی بر ایشک اندیشه سیدر که بر ساعتده تمام
اولمیه یا خود بر اندیشهٔ پریشاندر که کوکله غلبه اتمشدر عادت
ایله و بونک علاجی اولدر که کوکلینی و قودیغی ذکر ایله قرانک
معنیلرینه مشغول ایدوب و انوک معناسینی ملاحظه ایدوب
فکر ایلیه تا بونک سببی ایله انوک اندیشه سنی دفع ایلیه و بو
اندیشهٔ تسکین ایلر اکر برک غالب اولمیوب اول ایشک شهوت
آرزوسی قوی اولمسه اما اکر شهوت ایله آرزو قوی اولسه
انوک اندیشه سینی بونکله دفع اولماز انوک تدبیری مسهل ایچمکدر
علتک ماده سینی باطندن قمع اتسون ایچون و انوک مسهلی
بودر که فکر و اندیشه باعث اولان نسنه ترک ایلیه قورتلوب
خلاص اولسون ایچون اکر ترکنه قادر اولمزسه اول اندیشه دن
هرکز خلاص اولمز و انوک نمازی دایم نفسنک سوزیله قرشق اولور
و انک مثلی بر کمسنه کبیدر که بر اغاجک دبنده اوتوره و سرچه
لرک غوغاسینی اشتمک استیه بر اغاج کوتروب انلری قووالر

ينه كيرر وكله لر اكر انلاردن قورتلمق استرسه تدبير
اولدر كه اول اغاجى كوكندن قوپاره زيرا مادامكه اول اغاج اوله
درسه چلرولك يواسى واوتورجقلرى اولسه كركدر وبو تخلين
تا بر ايشك شهوتلرى ارزوسى بر كوكلا وزرينه مستولى وغالب
اولسه كركدر ضرورتله پريشان انديشه مقارن اولوب
خلاص اولمسه كركدر وبو سببدن ايديكه حضرت رسوله صلى الله
عليه وسلم بر ابو وزنيا قفتان هديه كتورمشلردى كوزل علمى
ونقشى وار ايدى نمازده مبارك كوزى اول نقش وعلمه راست كلدى
نمازى قيلدقدن صكره اول قفتانى كيرو صاحبنه ويردى
واسكى كيمسنى كيدى ومبارك نعلينه بر يكى قيتش طاقمشلردى
نمازده مبارك كوزى اكا كلوب كوردى كه ايو دبو سوزدى
اول قيتشى كيدرديلر وانوك يرينه اسكى قيتشى طاقديلر وبركره
اول حضرت ايچون يكى نعلين دوزديلر مبارك كوزنه ايو كوزندى
سجده ايتدى ويوردى تواضع ايتدوم حضرت حق جل وعلا
بكا دشمن اولمسون ايچون بوايتدوكم نظرك سببى ايله واودن چقوب

اول

اول نعلينى بولده اول راست كلن سائله ويردى وطلحه
رضى الله عنه كندو خرمالغنده نماز قلوردى اول اغچلرك
اراسنده بر ابو قوش چوغر كوزردى اوچوب يول بوليمزدى
كوكلى اكا مشغول اولدى وقچ ركعت نماز قلدوغن بلمدى
پس حضرت رسولك صلى الله عليه وسلم قتنه كلوب كندو كوكلنك
شكايت ايتدى اول وقتا نوك كفارتى ايچون اول خرمالغى صدقه
ايلدى وسلف بو تخلين چوق اقمشلردر وكوكلك حاضر
اقمسنه علاج بونى بلمشلردر وبالجمله چون نمازدن اوكوردى
حق سبحانه وتعالينك ذكرى كوكل اوزرينه غالب اولميه
نمازده حاضر اولمز وانديشه كه يول بولدى نمازه مشغول اولمق
سببى ايله كوكل خالى اولمز حضور قلب ايله نماز قلمق استين
كمسنه كركدر كه نماز قلمزدن اول كوكلنه علاج ايدوب
خالى اقمش اوله وبو انكله اولوركه دنيانك دوكلى اشغالنى كندودن
ايراق ايدوب دنيادن حاجت مقدارى ايله قناعت اقمش اوله ونك
مقصودى دخى اولقدردن عبادت ايچون فراغت اوله بونكله

اولمايجق كوكل حاضر اولماز الا نمازوك بعضيسنده كركدركه
نوافلى زياده ايليه و كوكلنى حاضر ايليه درت ركعت مقداري نجه
مثلا كوكل حاضر اوله زيرا نوافل اول فرايضك جبر ايدر يعني
نقصانن تكميل ايدر **سنت جماعتي بيان ايتمك** حضرت سرور
كاينات عليه افضل الصلوات صلى الله عليه وسلم بيوردي بر
نمازي جماعت ايله قلمق يكرمي يدي نماز كبيدر كه يالكوز قلنه
و بيوردي صلى الله عليه وسلم هر كمسنه كه ياتسو نمازني جماعت ايله
قله كيجه نك نصفني احيا اتمش كبي اولور و صباح نمازني هر كم
جماعت ايله قله شويله دركه دوكلي كيجه احيا اتمشدر و بيوردي
عليه الصلوة والسلام هر كم قرق كون جماعت ايله نماز قلسه على الدوام
كه اولكي تكبيري فوت اولمسه انوك خلاصي ايچون ايكي برات يازه لر
بري نفاقدن و بري دوزخدن و بو سببدن ايديكه سلفدن
هر كمك كه تكبير اولى فوت اولسيدي اوچ كون كندو ايچون تعزيه
ايدوب ياس دوتاردي و اكر جماعت فوت اولسيدي يدي كون و
سعيد بن مسيب ديركه يكرمي يلدركه اذان اشتدم الا مسجدده

زيرا اذاندن اول كوزدي مسجده كلمشدم و علمادن چوق كمسنه
ديمشلردر كه عذري اولمين كمسنه نمازي يالكوز قلسه صحيح دكلدر
پس جماعتي مهم دوتمق كركدر و امامت ايله اقتدانك ادابني
صاقلمق كركدر اول اولدر كه امامليق اتميه الا جماعتك كوكل
خوشلغيله چونكه انلر كوچ كله حذر ايده و چون اندن ديلك ايده لر
عذرسز دفع ايتميه زيرا امامليق فضيلي بيوكدر و موذنلكدن
ارتوقدر كركدر كه كيسينك طهارتنده احتياط ايدوب نماز
وقتني حفظ ايده و نمازي وقت اولنده قلوب جماعت انتظاري
ايچون قلتميه زيرا اولنك فضيلتي اندن ارتوقدر و صحابه
رضوان الله عليهم اجمعين چون ايكي كمسنه حاضر اولسه لردي
اوچنجيه انتظار ايتمزلردي و جنازه نمازنه چون درت كمسنه
حاضر اولديسه بشنجي يه منتظر اولوب قلتمزلردي و حضرت
رسول صلى الله عليه وسلم بر كون نچه كچ كلدي اول حضرته قلتمدلر
و عبد الرحمن بن عوف ايلرو واروب امامت اتدي حضرت رسول
صلى الله عليه وسلم يتشدوكده بر ركعت فوت اولمشدي چون

نمازی تمام قلدی انلر اول حضرتدن قورقدیلر رسول صلی الله
علیه وسلم بیوردی ایو اتدکوز و هر کره بونیله ایدك و کرك
درکه امامليغي الله ایچون ایلیه اخلاص ایله و هیچ نسنه المیه و صف
طوغرولنجه تکبیر اتمیه و تکبیرلرده اوزون یوکسلك
قالدرمیه و اماملغه نیت ایلیه ثواب بولسون ایچون اکر
نیت اتمسه جماعت صحیح اولور اما کندو جماعت ثوابنی بولمز و قرائتی
نماز جهریده اواز ایله اوقیه و اوچ سکته یرنده رعایت ایلیه
برنجی چون تکبیر ایده وجهت اوقیه و مأموملر فاتحه اوقویالر و
ایکنجی چون فاتحه اوقیه سورة اول مقدار تأخیر ایدوب اوقیه
که بر کمسنه که فاتحه اوقومش اولسه اوقیه یا تمام قرائت اتمش اولسنه
تمام ایلیه و دیخی چون سورة اوقیه شول دکلو ایسم اولوب طوره که
تکبیر سورةنوك اخرندن کسله و مأموم فاتحه دن غیری هیچ
نسنه اوقیه اما عقبنجه مکر که ایراق اولوب امامك اوازن
اشتمیه و رکوع ایله سجودی تینی ایلیه و اوچ کره دن زیاده
تسبیح ایلمیه و انس بن مالك رضی الله عنه دیر که هیچ کمسنه

حضرت

حضرت رسولدن صلی الله علیه وسلم نمازی یکنیراك کورمدم
و شبیه اولدور که جماعت اراسنده کمسنه وار در که ضعیف در
یا بر شغلی وار در و کرکدر که امامه اویان کمسنه امامك اردنجه
یوریمیه امام ایله بیله دکل و امامك النی یره یتشمنجه اول سجوده
وارمیه و امام رکوع حدنه ایرشمنجه اول رکوعه قصد اتمیه زیرا
متابعت بودر اما اکر قصد ایله اوکچه کیده نمازی باطل اولور و چون
سلام ویره شول مقداردن ارتوق اوتورمیه که دیه اللهم
انت السلام و منك السلام تبارکت یا ذی الجلال و الاکرام اول
وقت یعنی قالقه و یوزنی جماعت خلقنه دوندوره قارشو دوروب
دعا ایلیه و قوم اندن اوکوردیکر دونیه لرکه مکروه در
جمعه نمازنك فضیلتی بیدا اتمك بلکل که جمعه کونی بر مبارك
کوندر وانوك فضیلتی عظیم در و مؤمنلرك بیرامدر و حضرت
رسول صلی الله علیه وسلم بیوردی هر کمسنه که اوچ جمعه عذرسز
ترك ایدوب قلمدی اسلامی کیدروب قدی یعنی اسلامدن یوز چوردی
وانوك کوکلی پاسلندی و خبرده واردر که حضرت حق سبحانه

وتعالی‌نك هر جمعه کونی الی کره بوز بیك آزادلوسی وار در
اتش دوزخدن وبیوردی صلی الله علیه وسلم که دوزخی هر کون
کونش زوالنه یاقین قزدورلر بو وقتده نماز قلمکوز مکر جمعه
کونی که جهنمی بو کونده قزدورمزلر وبیوردیکه هر کم که جمعه
کونی اوله آنوك ایچون بر شهیدك اجرنی وثوابنی یازه‌لر وعذاب
قبردن آنی صقلیه‌لر **جمعه‌نك شرطلری** بلکل که هر نسنکه غیری
نمازلرده شرط در بو نمازده دخی شرط در واندن طشره خاصة
التی شرط دخی وار در **شرط اول** وقت در تا اکر امام مثلا
ایکندو نمازنك وقتندن صکره سلام ویرسه جمعه فوت اولور وایله
نمازینی تمام اتمك کرکدر **شرط ثانی** دونه جق یر در زیرا
بو نماز صحراده وچادرلر آراسنده قلنوب منعقد اولمز بلکه بر
شهرده یا بر کونده کرکدر که انده قرق کیشی آزاد وعاقل
وبالغ ومقیم اولالر واکر مسجدده دخی اولیه‌لر صحیح در **شرط ثالث**
عدد در زیرا قرق کیشی آزاد ومکلف ومقیم اوللر حاضر اولمینجه
صحیح اولمز اکر بو عدددن اکسك اوله خطبه‌ده یا نمازده فاسد

اولدورکه

اولدورکه صحیح اولمز **شرط رابع** جماعت در اکر بو خلق هر بری
بو نمازی باشقه قیله‌لر صحیح دکول ولکن بر کمسنه که کیرو کی رکعته
یتشدی انوك نمازی صحیح در اکرچه ایکنجی رکعتده یا الکوز اینسه
واکر ایکنجی رکوعه یتشمیه کرکدر که اقتدا ایدوب اویه
واویله نمازنه نیت ایلیه **شرط خامس** اولدورکه اندن اول کرك
که بر جمعه دخی قلمش اولمیه‌لر زیرا بر شهرده بر جمعه‌دن ارتوق
جایز دکلدر مکر اول شهر شویله بیوك اوله که خلق بر مسجده
صغمیه‌لر یا کوچ اوله واکر بر جامعده قلمغه قادر اوله‌لر و
ایکی جمعه قیله‌لر صحیح اولدورکه اولکی تکبیری اول کوردیدن
دیمش اوله یعنی صحیح او کوردی قلندر **شرط سادس** ایکی خطبه
در نمازدن اول کوردی وایکیسی دخی فریضه در وایکی خطبه
آراسنده اوتورمق فریضه در وخطبه آیاق اوسننده اوقومق
فریضه در واولکی خطبه‌ده درت فریضه وار در بری تحمید در
الحمد لله دیمك کفایت در وایکنجی حضرت رسوله صلی الله علیه
وسلم صلوات کوندرمکدر واوچنجی تقوایه وصیت در **اوصیکم**

تقوى الله ودر ديجى قراندن بر آيت در وايكنجى خطبه ده دخى بو
فريضه در ولكن قرآن آيتنه بدل دعا فريضه در وبيلككه بو نماز
خاتون كيشيلره وقوللره واوغلانجقلره ومسافره واجب دكلدر
و وارب قلمق جائز اولور بالحق وتيمور عذرى ايله ودخى خسته
بكلمك عذرى ايله چونكه خسته نك بر بكجيسى دخى اولميه ولكن
يكركدر اولدوركه اويله نمازنى خلق جمعه دن فارغ اولدقدن
صكره قيله جمعه نك آدابى كركدركه جمعه كونى و پنجشنبه ده
سنت وادب رعايت ايدوب صقليه اول اولدوركه پنجشنبه
كونى جمعه قارشولسيه كوكلله ومصلحت سورمكله اق قفتان
حاضرلمق كبى واول شغلى ارادن قالدورمق كبى صباح اركن
نمازه وارمغه قادر اولسون ايچون وپنجشنبه كوننك كندوسنده
تنها اوتورمق وتسبيح ايله استغفاره مشغول اولمق زيرا بو
ساعتك فضلى عظيم در وشول جمعه كونده اولان ساعت
عزيزك مقابله سنده در ودميشلردركه بو كيجه ده كيشى اهلى ايله
صحبت ايتمك سنت در تا جمعه كونى اول دخى اكسنك غسلنه سبب

اوله

اوله ادب ثانى اولدوركه صباح وقتنده غسله مشغول اوله كر
مسجده اركن وارجقدر والا تأخير ايدوب قاتلمق يكركدر وحضرت
رسول صلى الله عليه وسلم جمعه نوك غسلنه برك امر بيورمشدر
حتى علمادن بربلوك بو غسلى فرض صانمشلر ومدينه اهلى بر كمسنيه
برك سويلمك استسه لردى برلردى سن برامردن زق سن بركمسنه دنكه
جمعه كونى غسل ايتميه واكر بركمسنه بو كوننكى كونده جنب بولنه
چونكه جنابتدن غسل ايليه يكركدر اولدوركه جمعه غسلنك نيتنه
بركره دخى صو دوكوب كندوسنى يايقايه پس اكر بر غسل ايله اكسنى بيله
نيت ايلسه كفايت ايدر وجمعه غسلنك دخى فضلى حاصل اولور
ادب ثالث اولدوركه بر نفش وپاك وكوزل هيأتله مسجده كيده پاكلكى
انكله اوله كه صاچنى كيدروب درناغنى كسه وبيغنى كسوب طوغرو لده و
اكر اوكوردى حمامه واروب بونلردى ايتمش اولسه كفايت ايدر وبزنمش
لكى اولكدا اولكه اق قفتان كيه زيرا حضرت حق جل وعلا قفتانلر
وكيسيلردن اق ارتوغرق سور وكندوكى رايحه طيبه ايله بخورلده
مسجد ايله نماز تعظيمنك نيتنه ودخى كندودن برامر رايحه كلمسون

ایچون که بر کمسنه بی حضور اوله نماسی اویه دوشه ادب رابع جامعه
ارکن وارمقدر زیرا بونک فضیلتی بیوکدر واولکی زمانده صباح
وقتده چراغله مسجده کیدرلردی ویوللر ازحمه دن شویله اولوردی
که کوچله کیده بیلورلردی وابن مسعود رضی الله عنه برکره جامعه
واردی اوچ کمسنه اندن اوکوردی کلمشدی کندویله عتاب
ایدوب دیردی سن دردنجی درجه ده اولیجق سنک مصلحتک نجه
اولسه کرکدر وشویله دیرلردیکه اول بدعتکه اسلامده پیدا
اولدی بو ایدیکه بو سنتدن الیکوب وارمزدیلر وچون جهودلر
ایله نصرانیلر شنبه ایله یکشنبه کونی ارکن کلیسا ایله کنشتلره وارورلر
ومسلمانلر جمعه کوننده که انلرک بیرامیدر تقصیر ایدرلر بونجه
اولور ونه نوع اولجقدر وحضرت رسول صلی الله علیه وسلم
بیورمشدر که هر کمسنه که بو کونک اولکی ساعتنده مسجده واره بر
دوه قربان اتمش کبی اولور واکر ایکنجی ساعتده وارسه بر اوکوز قربان
اتمش اولور واوچنجی ساعتده بر قیون ودردنجیده بر طاووق و
بشنجیده بر یمرده وخطیب طشره چقدوقده بو قربانی یازن

ملکلر

ملکلر کاغدلری دوروب خطبه دکلمکه مشغول اولورلر وهرکیم که بو
وقتده کله نماز فضلندن غیری بر نسنه دخی بولمز ادب خامس
اولدر که ایاغی ایللرک بوینی اوزرندن قویوب کچمیه اکرچه کلمش
اولسه زیرا خبرده واقع اولمشدر که هر کمسنه که بویله ایلیه
قیامت کوننده انوک کوده سندن بر کوپری یاپالر خلق انک اوستندن
کچسون ایچون وحضرت رسول صلی الله علیه وسلم بر کمسنه
کوردیکه ایاغی ایللرک بوینی اوزرینه قویوب کچردی چون
نماز قیلدی بیوردیکه نیچون سن نماز قلمدک اول کیشی ایتدی یا
رسول الله بن سنوکله بله ایدم بیوردی سنی کوردمکه ایاغک
ایللرک بوینی اوزرینه قودک یعنی بویله ایدن کمسنه نماز قلمش
کبی اولور اما اکر ایلروکی صف بوش اولسه جایزدر که صفی
اوله قصد ایدوب واره زیرا تقصیر انلردر اتمش اولورلر که اول
صفی خالی قومشلردر ادب سادس اولدر که نماز قیلن کمسنه نک
اوکندن کچمیه وچون اوتوره بر دیواره یا بر دیرکه یاقین
اوتوره تا انوک اوکندن کچمکه یول بولمیه لر زیرا بر کمسنه نک که

نماز قلورا وكندن كچمك منهيدر وخبرده واردركه اكر كل
اولسه وروزكار پريشان ايدوب طاغتسه اندن يكركدر كه
نماز قلنلك اوكندن كچه ادب سابع اولدر كه اولكي صفي طلب ايليه
واكر قادر اولمزسه هر نقدر كه اكا يقينرقدر يكركدر
زيرا بونك فضلي بيوكدر مكر اولكي صفده سپاهيلر يا بعضي كمسنه لر
اولالر كه كيسيلري ابريشم اوله يا خطيبك سياه قفتاني ابريشم
اوله يا قلجي التونلو اوله يا بر غيري منكر اوله اول وقت هر نقدر كه
اندن ايراقرقدر يكركدر زيرا منكر اولان يرده اختيار ايله
اوتورمق جايز دكلدر ادب ثامن اولدر كه چون خطيب منبره
چقه دخي سوز سويلميوب مؤذنك جوابنه مشغول اوله صكره
خطبه استماع ايده واكر بر كمسنه سويلشسه اشارتله آني
خاموش ايليه دل ايله دكول زيرا حضرت رسول صلى الله عليه
وسلم بيورديكه هر كم بر غيريه خطبه وقتنده اسم اول يا دكله ديسه
بر بيهوده وعبث سوز سويلمش اولور وهر كم بو وقتده بيهوده وعبث
سويلدي ايسه انوك ايچون جمعه يوقدر يعني جمعه نمازن قلمامش اولور

واكر

واكر ايراغ اولوب خطبه اشتمسه ينه كركدر ايسم اوله
وسويلشدوكلري يرده اوتورميه وبو وقتده تحيت مسجددن
غيري هيچ نماز قلميه ادب تاسع اولدر كه نماز قلندقدن
صكره يدي كره فاتحه ويدي كره قل هو الله ويدي كره قل اعوذ برب
الفلق ويدي كره قل اعوذ برب الناس اوقيه زيرا اثرده
واردركه بر جمعه دن جمعيه دك بر صغنجي يردر آني شيطاندن
حفظ ايتمك ايچون وديه اللهم يا غني يا حميد يا مبدي يا معيد
يا رحيم يا ودود اغنني بحلالك عن حرامك وبفضلك عمن
سواك كه ديرلر هر كم كه بو دعايه مداومت ايليه اوحمد وغيبدن
انوك رزقي پيدا اولوب خلقدن بي نياز اوله وبوندن صكره
التي ركعت سنت نمازن قله زيرا حضرت حق تعالينك رسولندن
بو مقدار روايت اتمشلردر ادب عاشر اولدر كه مسجدده
ايكندويه دك توقف ايدوب اوتوره واكر اخشام نمازنه دك
اوتورسه فاضلرقدر وديرلركه بو بر حج ايله عمره يرينه كچر
ثوابده واكر قاتلنه بلميوب ونه كتسه كركدر كه حضرت حق

جل وعلانوك ذكرندن غافل اولميه تاشول جمعه كونندهاولن
ساعت عزيزي غفلتده بولميه كه انك فضلندن محروم قالورز
جمعه كوننك ادابي على الجملة كرككه بو كوننك جمله سننده
يدي فضيلت طلب ايليه **اول** اولكه صباح علم مجلسنه حاضر اولوب
قصه خونلردن وانلرك جمعيتندن ايراق اوله وبركمسه نك
مجلسنده حاضر اولكه انوك سوزيله يوريشي **ايكنجي** دنيايه رغبتني
اكسلدوب واني اخرته اوقيوب دعوت ايليه وهرسوزكه
بونك كبي اولميه اول مجلس علم مجلسي دكولدر وبونيله اوليجق خبرده
واردركه بونك كبي مجلسده حاضر اولمق بيك ركعت نماز قلمقدن
فاضلرقدر **اوچنجي** اولكه بو كونكي كونده برعزيز وشريف ساعت
واردر زيرا خبرده وارد اولمشدوركه هركم بو ساعت ايچنده
برحاجت ديلسه حاجتي روا اولوب مرادي حاصل اوله وخلاف
واردركه بو ساعت ياكون طوغجق وقتده دريا زوال وقتنده
ياكون طلوع نجق وقتده يا اذان وقتنده يا خطيب منبره چيقجق وقتده
يا نمازه طوره جق وقتده يا ايكندو نمازي وقتنده در صحيح اولدوركه

بو وقت

بو وقت معلوم دكل مبهمدر قدر كيجه سي كبي پس كركدر
صباحدن اخشامه دك مراقب اولوب بوني كوزده وهيچ وقتده
ذكر وعبادتدن خالي اولميه **دردنجي** اولكه بو كونده حضرت رسوله
صلى الله عليه وسلم وعلى اله وصحبه بيوردي هركم بكا بو كونده سكسن
كره صلوات كونده ره انوك سكسن ييللق كناهي يرلغنه صونرلركم
يا رسول الله سكا نيجه صلوات كوندره لوم بيوردي ديكوز
**اللهم صل على محمد وعلى آل محمد صلوة تكون لك فيها رضا ولحقه
اداء واعطه الوسيلة والمقام المحمود الذي وعدته واجزه عنا ما هو
اهله واجزه افضل ما جزيت نبيا عن امته وصل على جميع اخوانه من
النبيين والصالحين يا ارحم الراحمين** شويله ديرلركه يدي
جمعه كوني هركم بوني يدي كز اوقيه حضرت رسولك صلى الله
عليه وسلم شفاعتني بولور لا محاله واكر **اللهم صل على محمد وعلى
آل محمد** ديسه كفايت در **بشنجي** اولكه بو كونده قرآن عظيمي ارتوغرق
تلاوت ايدوب سورة الكهفي اوقيه زيرا انوك فضلنده اخبار
كلمشدر وسلف عابدلرنك عادتي ايمش كه جمعه كونده بيك كز

قل هو الله اوقیوب ویبك كره صلوات كوندروب و بیك كره
سبحان الله والحمد لله ولا اله الا الله والله اكبر دیرلر ایمش التنجی
اولكه بو كونكي كون نمازه توغرو قلق وخبرده واقع اولمشدركه
هر كمسنه كه جامعه واره فی الحال درت ركعت نماز قله هر بر
ركعتده الحمد قل هو الله احد اوقیه بو جهاندن كیتمیه جنتده اولان
مقامنی كندو یه كوسترمینجه یا بر غیری كمسنه یه كه انكا خبر ویره
ومستحب در بو كونكي كونده درت ركعت نماز درت سوره ایله
قلمق الانعام والكهف وطه ویس اكر قادر اولمسه یس وسجده
حم ولقمان وسورة الدخان وسورة الملك وابن عباس رضی الله
عنهما جمعه كونده هر كز تسبیح نمازنی ترك اتمزدی وبو بر
معروف نمازدر و نیكرلك اولدوركه زوال وقتنه دك نماز قله ونماز
دن صكره ایكندو نمازنه دك علم مجلسنه واره واندن صكره
اخشامه دك تسبیحه واستغفاره مشغول اوله یدنجی اولكه بو
كونی صدقه دن خالی قومیه اكرچه كلو بر پاره اكمك اولسه زیرا
صدقه نك فضیلی بو كونده زیاده در وهر دیلنجی كه امامك خطبه سی

وقتنده

وقتنده خلقدن نسنه استیه انی زجر ایدوب قومق كرك درو
انكا نسنه ویرمك مكروه در سكزنجی اولكه دوكلی هفته دن بو
كونی اخرت ایچون مسلم دوته وبتون كونی خیر ایله كچوره وبو بر
كونده دنیا مصلحتی موقوف ایده واینكه حضرت حق سبحانه وتعالی
بیورر واذا قضیت الصلوة فانتشروا فی الارض وابتغوا من فضل
الله انس بن مالك رضی الله عنه دیركه بو كونك معناسی الیم صاتم
ودنیا كسبی دكلدر ولكن علم طلبی ومسلمان قرداشلرك زیارتی
وخسته لری عیادتی وجنازه اردنجه كیتمك وبونك امثالی اشلردر
مسئله بیلكم لازم اولان نسنه نمازدن دنلدی وغیری مسائله
اكر حاجت واقع اولسه صورمق كرك در زیرا بونك كبی
كتابده شرح اتمك اولمز اما نمازك نیتنده وسوسه
چوق اولورلر انكا بر اشارت اولسون بلكه نیتده بر كمسنه نك
وسوسه سی وار در كه انك عقلنده بر خلل اولوب سوداسی اوله
یا شریعته جاهل اولوب نیت معناسی بلمیه زیرا سنك نیتك
اول رغبتدر كه سنك یوزوكی قبله یه دوندروب سنی اباق ورزنه

قالدوردي تا بو بر ويغي يرنه كتوره سن   وشويله كه اگر بر كمسنه
سكا ديسه كه فلان عالم گلدي انوك ايچون اياقه اوزره قالق
واكرام ايله ديمز سن كريت ايتدمكه اياقه اوزرينه قالقام
فلان عالمه علمي ايچون فلان كمسنه نك بيروغيله ولكن في الحال
اياق اوزرينه قالقار سن   وبو نيت جو دسنك كوكلكده واردر
كوكلك ايله يا ديلك ايله ديمكسزن وهر نسنه كه كوكلك ايله ديسن
نفس سوزيدر نيت دكلدر   نيت اول رغبت ايديكه سني اياقه
قالدوردي اما اكر كدركه بير وقت نه ايدوكني بيلوب معلوم
ايدينه سنكه اوليه نماز نوللرا داسي مدريا ايكندو نمازنك
چون كوكل بوندن غافل اولميه اول حالده الله اكبر ديه سن
واكر غافل اوله كندوكه اكدوره سن وسن صائميه سنكه
اوليه نمازنك فرض واداسنك معناسي دكلي براوغردن مفصل
كوكلده جمع اوله   ولكن چون بري برينه يا قين دره جمع كوزنور اول
مقدار كفايت ايدر   زيرا اگر بر كمسنه سكا ديسه كه اوليه نمازنك
فرضني قلورسن ديه سنكه بلي بو بلي ديدوكك وقتده

اول

اول معنالر اول جمله سني سنك كوكلكده واردر وتفصيل يوقدر
پس سنك سوزك كندوكله كتوره سن اول كمسنه نوك سوزي
كبي در الله اكبر شو بلي ديدوكك سوزينه در   وهر نسنه كه بوندن
ارتوق استقصا ايده سن يعني اوزرينه طوره سن كوكل ونماز
اشفته وپريشان اولور سن كركدركه اسان دوته سن چون بو
مقدار ايتدوك وهر نه صفت اله كه اولسه بيله سن كه نماز صحيح در
زيرا نماز نيتي دخي غيري ايشلرك نيتي كبي در   وبو سبيدر كه
حضرت رسول صلى الله عليه وسلم ايله صحابه زماننده هيچ
كمسنه ده نيت وسوسه سي يوقايدي زيرا بلورلرديكه بو براسان
ايشدر وشول كمسنه كه بوني بلمز كندو جهلندندر **اصل
خامس زكوة ويرمكدر**   بلكل كه زكوة مسلمانلق اركاننده ندر
زيرا حضرت رسول صلى الله عليه وسلم بيوردي اسلامك
بناسي بش اصل اوزرينه در كلمه لا اله الا الله محمد رسول الله و
نماز وزكوة وحج واوروج   وخبرده واردر كه شول كمسنه لركه
كه التونلريه اقچه لري واردر وانوك زكاتني ويرمزلر هر برينك

شینه سنه بر داغ قورلر که ارقه سندن چقار و ارقه سنه
بصرلر شویله که کوکسندن چقار و هر کیمک درت ایاقلو حیوانی
وار ایدوب زکوة ویرمز قیامت کوننده اول حیوانلری انک اوزرینه
قیو ویروب حواله ایلیه لر تا انی بوینوزلریله اوروب ایاقلریله
الوب چکنیه لر و هر وقت که دوکلسی انک اوزرندن کچوب بوری
ویه لر اول وقته دکین که کیرو بردخی کله وانی بو نجلین پایمال ایده لر
اول وقته دک که خلقک حسابلرینی ایلیه لر و بو خبرلر صحیحدر
پس زکوة علمنی بلمک مال صاحبلرینه فرضدر **زکوتک انواعی**
وانک شرطلری بلکل التی نوع زکوة واجبدر اول درت
ایاقلو حیوانک و اول دوه و صغر و قیون زکاتیدر اما انک
و اشکک و غیری حیوانانک زکاتی یوقدور و بو زکات درت
شرطله واجب اولور اول اولدر که معلوفه اولمیه یعنی اوتله
بسلنمسی لازم اولمیه بلکه اوتلاقده اوله انوکیچون اوزرینه چوق مؤنت
اولماسون ایچون اکر دوکلی یلده شول مقدار اوت ویره لر که انی
بر مؤنت صایه لر اندن زکات دوشوب ساقط اولور **ایکنجی شرط**

اولدر که بر ییل انوک ملکی اولوب النده قله اکر ییل اورتاسنده
انوک ملکی اولمیوب النده قالمیه زکات ساقط اولوب دوشر
اما ماللک نسل و نتایجی اکرچه ییلک اخرنده کلمش اولسه حسابه
دوتلر زکوة واجب اولور اصل ماللک تبعیتی ایله **اوچنجی شرط**
اولدر که شول مال ایله غنی اولوب کندو تصرفنده اوله اما اکر
ضایع اولمش اولسه انوکیچون اوزرینه زکاتی واجب اولمز مکر مالک
جمله سینی نه کلو فایده ایله که اندن حاصل اولمش اوله کندویه
ایرشه اول وقت کچمش زکوة واجب اولور و اکر بر کمسنه نک
مالی اولدوغی قدر بورجی اولسه صحیح اولدر که انک اوزرینه
زکات واجب دکلدر زیرا اول فی الحقیقه درویشدر
دردنجی شرط اولدر که مالی نصابه یتمش اوله که اول مقدار ایله
غنیدر زیرا ازدن غنیلک حاصل اولماز اما دوه بیش اولنجه
اندن هیچ نسنه واجب اولمز و بشده بر قیون واجب اولور
و اونده ایکی و اون بشده اوچ و یکرمیده درت و بو قیون
کرکدر که بر یاشنده اوله زیرا یاشی بردن اکسک اولورسه جایز

اولدر

دکلدر واکر کچی اولسه یاشی کرکدرکه ایکیدن اکسک اولمیه اکر
اکسک اولسه جایز اولمز ودوه یکرمی بش اولدقده بر دیشی دوه
بر یاشنده اوله واجب اولور اکر دیشی دوهسی یوق ایسه ایکی یللق
ارکک دوه اکا بدل اولور صکره اوتوز التی اولمینجه بونده دوهدن
ارتوق اکا هیچ نسنه واجب اولمز واوتوز التیده بر دیشی دوه که
ایکی یاشنده اوله واجبدر وقرق التیده اوچ یاشنده اولان
دیشی دوه والتمش برده درت یاشنده بر دیشی دوه ویتمش
التیده ایکی یاشنده ایکی دوه وطقسان برده اوچ یاشنده اولان
ایکی دیشی دوه ویوز یکرمی برده اوچ دیشی دوه که ایکی یاشلرنده
اوللر وبو حسابدن صکره مقرر ایده هر اللی دوهدن اوچ یاشنده
بر دیشی دوه وهر قرقدن ایکی یاشنده بر دیشی دوه اما صغر
اوتوز اولمینجه اندن هیچ نسنه واجب اولمز اوتوز اولدقدن
صکره یا بر یاشنده بر بزاغی واجب اولور وقرقدن ایکی یاشنده
والتمشدن ایکی دانه بر یاشنده وبو حسابدن صکره مقرر اولور
هر قرقدن بر دانکه ایکی یاشنده اولا وهر اوتوزدن بر دانکه بر یاشنده

اوله

اوله اما قیون قرقدن بر دانه ویوز یکرمی بردن ایکی دانه وایکی یوز
بردن اوچ دانه ودرت یوزدن درت دانه وبو حسابدن
صکره قرار طوتر هر یوزده بر دانه واکر یاشی بردن اکسک اولورسه
جایز دکلدر واکر کچی اولسه واکی یاشندن اکسک اولسه جایز اولمز
وچون اکسنک قیونلری قرشو اولسه واکیسی دخی زکات اهلندن
اولسهلر بری کافر یا مکاتب اولسه اکیسی دخی بر مال کبیدر حتی
اکسنک قیونی قرقدن ارتوق اولمسه هر برینه یادم قیون واجب اولور
واکر اکیسی یوز یکرمی قیونه مالک اولسهلر بر قیون کفایت ایدر

اکنجی نوع معشرات زکاتیدر هر کمسنهنک که سکز یوز یا تمن بغدای یا قرو
اوزومی یا خرماسی اولسه یا بر نسنه که بر طایفهنک ییجکی اولوب
انوکله یجنهبلر بورجق ونخود ونقله وبرنج کبی وانلاردن غیری
انولک اوزرینه عشر واجب اولور وقوت اولمیان نسنه پنبوق وقنب
وکتان ویمشلر انلارک عشری یوقدر واکر درت یوز یا تمن
بغدای ودرت یوز یا تمن ارپه اولسه جایز اولمز زیرا نصاب
کرکدرکه بر جنسدن اوله تا زکات واجب اوله اکر صوتی

ارقله قاریزدن اولنسه اما قوغا ایله صو وارسه لر عشرلر نصفندن
ارتوق واجب اولمز و یاش اوزومله رطب ویرمك جایز دگلدر
بلكه قرو اوزومله خرما ویرسون مگر شویله اولكه اندن قرو اوزم
حاصل اولمیه اول وقت یاش اوزم ویرمك جایز اولور و چون
اوزم قزانه وارسه ایله بغدای دانه سی باغلیوب برلرده اوله كركدركه اندن
هیچ تصرف ایتمیه تا اوكردیكی قیاس ایدوب بیله كه درویشلر حصه سی
نقدردر اول وقت چون نا ومقدارین قبول ایدوب بلدی كر جمله سنی
تصرف ایتسه جایزدر اوچنجی نوع التونله كومشك زكاتیدر كه
یوز درهم كومشدن بش درهم كومش واجب اولور ییل آخرنده و
یكرمی دینار خالص التوندن نصف دینار واجب در و بو عشرك
درتدن بریدر وبونلر وزنیه نقدر كه ایرتسه دخی حسابدر
وكومشدن واولك التونلو وكومشلو آلات واسبابدن والتونلو
یراقدن وقلیجله دواتده ولان التوندن والتونله كومشدن ایشلنمش
جایز اولمایان اسبابدن زكات ویرمك واجبدر اما بر یرایه نك
یعنی بربوزكك كه ارله عورتلر اولمسی جایز اوله زكاتی واجب دگلدر

واكر

واكر ایللر قتنده التونله اقچه بنی اولسه كه اكر ایشتسه الملغه قادر
اوله زكاتی واجب در دردنجی نوع بازرگانلق زكاتیدر و چون
یكرمی دینار مقداری نسنه صاتون السه تجارت نیتی ایله و ییل تمام
اولكر واول زكات نقدر واجب اولور و ییل اورتاسنده هر
ایتمش اولسه حساب ایلیه وهر ییلك آخرنده كركدركه مالك
قیمتنی معلوم ایدنه اول وقت اكر سرمایه اصلده التون و یا كومش
اولسه انده دخی ویره واكر نقد ایله صاتون المامش اولسه شول نقد
دنكه شهرده غالب نقد در ویره وچون بر متاعی اولوب بازرگان
لغه نیت ایتسه تا شول متاع ایله بر نسنه صاتون اله ییل اولنده
واجب اولمز اما اكر نقد اولوب نصابی اولسه ییل اولنده ملك
وقتدن نصاب اولور وهر وقت كه ییل اورتاسنده بازرگانلق
قصدی باطل اولسه زكات واجب اولمز بشنجی نوع فطر زكاتیدر
وهر مسلمانكه رمضان بیرامنك كیجه سنده كندو قوتندن وكندو
عیالنك قوتندن ارتوق كه بیرام كونی خوزه چوره لر نسنه سی
وارسه ومسكندن وكیسی دن لازم اولن نسنه دن ارتوق شوله

جنس ایکدنکه اکل ایدر ایمش کندونك اوزرینه برصاع طعام یا
درت منّ طعام واجب اولور ویره واول صاع ایکی باتمن وبر باتمنك
اوچ پاینده ناکی پاییدر وهر برمنّ الّی یوز طقسان اوچ درهم
وبردرملك اوچ پاینده ناکی پاییدر واکر بیدوکی بغدای ایسه اربه
ویرمك جایزدکلدر واکر بیدوکی اربه ایسه بغدای ویرمك جایز
در واکر هر جنسدن اکل ایتدی ایسه نیکر کندوز ویره ونغدایه
بدل اون واوزمدن غیری جایزدکلدر امام شافعی قتنده
رضی الله عنه واوزرینه هر کمك که نفقه سنی واجبدر فطره سنی
دخی واجبدر اهل وعیالی واولادی انا وبابا وقول ومشترك
اولان قولك زکاتی ایکی اورتاغك اوزرینه بله واجبدر وبر قولك
که کافر اوله زکاتی واجب دکلدر واکر خاتون کیشی کندونوك زکاتنی
ویرسه جایزدر واکر ارکیشی انك اجازتسز ویرسه جایزدر
زکات احکامندن بو مقدار بیلمك لازم ایدی تا اکر بوندن غیری بر
نسنه واقع اولسه بیله که صورتنی بیلمك کرکدر که صورتی معلوم
ایدینه والسلام **زکات ویرمك کیفیتی** کرکدر که زکات ویرمکده

بیش

بیش نسنه حفظ ایده وبصاقلیه بری اولدر که نیت زکوة فریضه
ایلیه واکر بر کمسنه وکیل اتسه ایکی وکیل اتدوکی وقتده نیت ایلیه
یا وکیل اولانه اجازت ویره تا ویره جکی وقتده نیت ایلیه وچون ولی
طفل مالنك زکاتنی ویره نیت ایلیه **ایکنجی** اولدر که بیل تمام اولمدن
تعجیل ایده زیرا قاتلمق عذرسز جایزدکلدر ومالك زکاتنك
تعجیلی توتن یل ایچنده جایزدر شول شرطله که زکوة الجی یوخسول
قاله اکر بیلدن اوکوزدی اولسه یا بای اولسه یا مرتد
اولسه زکاتی برکره دخی ویرمك کرکدر **اوچنجی** اولدر که هر
جنسك زکاتنی کندو جنسندن ویره اکر کومش یرینه التون
ویرسه واربه یرینه بغدای یا بر غیری مال مقداریله شافعی
مذهبنده رضی الله عنه جایزدکلدر **دردنجی** اولدر که صدقه
مالی اولدوغی یرده ویرسون زیرا درویشلر اول ماله کوزدیکو
لبنی کوزه دررلر اکر بر غیری شهرده ویرسه صحیح اولدر که زکات
اندن ساقط اولوب دوشر **بشنجی** اولدر که زکاتی تسکز بولك
خلقه قسمت ایلیه نمقدار که اوله شویله کرك که بونلرك هر برندن

اوچ نفردن اکسك اولمیوب دوکلوسنی یکرمی درت اوله اکر
بردرهم زکات ویرجك اولورسه شافعی مذهبنده واجبدر
که بونلرك جمله سنه ایرشدوره وسکز پایه ایلیه برابر صکره
هر برینك پایی اولبلکودن اوچ نفر کمسنه نوك یا اوچ نفردن
زیاده نك آراسنده استدوکی قسمت ایده اکرچه برابر دکل
ایسه وبوزمانده اوچ بلوك خلق آزرق بولنور بری غازی
وبری مؤلفه وبری زکاتك عاملی اما فقیر ومسکین ومکاتب
وابن السبیل وبورجلو بولنور پس هر کمسه زکاتنی اون بش
نفر آدمدن اکسوکه جایز دکلدرکه یتشدوره امام شافعی قدس
رضی الله عنه وامام شافعی نك مذهبی بو ایکی مسئله ده کوچدر
بری بدل جایز اولمدوغی وبری بونلرك دوکلوسنه یتشدرمك
واجب اولدوغی وخلقك اکثری بو ایکی مسئله ده امام ابو
حنیفه مذهبی ایله رضی الله عنه عمل ایدرلر وبز امید ایدرزکه
مأخوذ اولمیه لر ان شاء الله تعالی بوسکز بلوك خلقك صفتنی
بیدا ایلمك یعنی بیان ایلمك اول فقیردر وبو بر کمسنه درکه

هیچ

هیچ نسنه یه قادر دکولدور وهیچ کسبه قدرتی یوقدر اکر
قوت یومیه سنی تمام اولوب آرقه سنده کیجکی تمام ایسه فقیر
دکولدور اکر قوت یومیه نوك نصفندن ارتوغه مالك دکل
وکوکلکی وار دولبندی یوقدر یا دولبندی وار در اما کوکلکسز
در بو کمسنه درویشدر واکر آلت واسباب ایله یعنی اودانلغه
کسب ایده بیلور وهیچ آلت واسبابی یوقدر درویشدر واکر
علمه طالبدر وکسبه مشغول اولسه اندن کیرو قالور وعلم
تحصیل ایده مزدر درویشدر وبو صفت ایله متصف درویش آزرق
بوله بلور مکر اطفال تدبیر اولدورکه بر اهل وعیالی اولان
درویش طلب ایلیه وفقیرك حصه سنی اوغل وشاجوقلرینك
جهتندن اکا تسلیم ایدوب ویره ایکنجی صنف مسکیندر وهر
کمسنه نك که مهم اولان خرجی کلوردنا ارتوق اوله اول کمسنه
مسکیندر اکرچه کیسی ایله اوی واردر ولکن بر ییللك وفا ایده جك
نسنه سی یوقدر وکندونوك نسنه سی اکا وفا اتمز جایزدرکه
اکا شول دکلو نسنه ویره لرکه بر ییل معیشتنه وفا ایلیه واکر

آنك نسباني وار ايدي انلغي اولسه وكتابي اولسه چون كا محتاجدر
مسكيندر اما اكر مقدار حاجتدن زياده بر نسنه سي اولسه مسكين
دكلدر اوچنجي صنف بر كمسنه دركه زكات جمع ايدوب درويشلره
ايرشدوررلر انلرك اجرتني زكاتدن ويرهلر دردنجي صنف
مؤلفه در و بو بر محتشم دركه مسلمان اوله اكر انكا بر زمان ويرهلر
احتمالدر كه غيريلر رغبت ايدوب انوك نسبي ايله مسلمان
اوللر بشنجي صنف مكاتب در و بونلر بر قسم قوللردركه كندولريني
بهايه كسوب صاتون الهلر حتى كندو بهالريني ايكي نجم ايله يعني
ايكي قسط ايله افنديلرينه ويرهلر التنجي صنف شول كمسنه دركه
بورجي اوله اما اول بورجي بر كناه ومعصيت سببي ايله ايدنمش اوله
كرك درويش اولسون كرك وارلو ولكن بورجي مصلحت ايچون
المش اوله كه انكله بر فتنه تسكين ايدوب دفع ايليه يدنجي صنف
بر بلوك غازيلردركه انلرك پادشاهدن درلك كري اولميه اكرچه
بايي اولوب احتياجلري دخي اولمسه يولي يراغن زكاتدن انلره ويرهلر
سكزنجي صنف مسافردركه يولا زوغنه قادر اولميوب كچوب كيدر

اولسه يا كندو شهرندن سفر كيتمك ديلسه ازغله كراسنه وفا
ايده جك نسنه اكا ويرهلر وهر كمسنه كه بر درويشم يا مسكينم ديسه
انوك قولني قبول اتمك جايزدر چون يالاني ديدوكي معلوم اولميه و
اما مسافر ايله غازي اكر سفر ايله غزايه كيتميه لر زكاتي انلاردن كيرو
الملق كركدر واما بو غيري صنفلر كركدر كه اعتماد
اولنان كمسه لر انوك قولندن معلوم اولوب بيلنه زكات ويرمك
اسرارني بلكل كه انجلين كه نمازوك بر صورتي وار
ايدي و بر حقيقتي دخي وار ايدي كه اول حقيقت صورتك روحي
ايدي زكات دخي بويله در وچون بر كمسنه زكاتك سرني و حقيقتني
بلمسه بر صورتدر روحسز وانوك سري اوچ نسنه در بري
اولدر كه خلق حضرت حق جل وعلانك محبت
ايله دوستلغنه مامورلردر وهيچ مؤمن يوقدر كه بو دعوي
اتميه بلكه انكا مامورلردر كه هيچ نسنه حضرت حق جل وعلادن
ازتوغرق سوميه لر شويله قرآن عظيمده بيورر قل ان كان
اباؤكم وابناؤكم وهيچ مؤمن يوقدر كه حضرت حق سبحانه وتعالى

دوكلي نسنه لردن ارتوغرق سوزمردیسود غوا اقميه وشويله
ضانوريس بو بر نشانله بر حجت وبرهانر محتاجدر بردغوالی
نی حاصل ایله هر کمسنه مغرور اولماسون ایچون پس مال انسان
سودوكلرینك بريدر ابنی بونكله امتحان ایدوب دیدلر اكر
دوستلقده صادقسك بو برسودوكلی فدا ایلیه تاكندو درجه کی
حضرت حق جل وعلانك محبتنده اكلیه سن پس شول كمسنه لركه
بو سری اكلدیلر اوچ طبقه اولدیلر اولكی طبقه صدیقلر ایدیکه
انلرك نسی وارسه فدا اتدیلر وایتدیلر اكی یوز درهمدن بش
درهم ویرمك خسیسلر ایشیدر وبزم اوزرمزه حضرت حق جل
وعلانوك محبتنده دوكلسنی ویرملك ولاجبدر وبر بلوك دخی
یارسنی ویردیلر اما انلر كه مالوك دوكلسنی ویردیلر حضرت
ابو بكر صدیق كبی رضی الله عنه كه دوكلی مالنی كتوردی حضرت
رسول صلی الله علیه وسلم بیوردی عیالك ایچون نه الی قودك ایتدی
تكریی ورسولی وعمر رضی الله عنه مالنك یارسنی الی قودی
ویارسنی كتوردی حضرت سلطان انبیا علیه التحیة والثنا

بیوردیكه عیالكه نه الی قودك ایتدی كتوردكوم دكلو الی قودم
حضرت رسول امین افضل الانبیاء والمرسلین صلی الله علیه
وعلیهم اجمعین بیوردی بینكما ماببن كلمتیكما سزوك
درجه كوزك تفاوتی سزوك سوزوكزك تفاوتی كبی در ایكنجی طبقه
نك مردلری یعنی ایو كشیلر ایدیكه انلار مالی بواوغردن خرجنمدیلر
واكا كوچلری یتشمزدی ولكن صاقلیوب فقرانك حاجتی ایله خیرلو
ایشلره صرف اتمكه منتظرلر ایدی وكندولرن دروشلرله
برابر طوترلردی وزكات مقداری ایله اقتصا اتمدیلر ولكن
كندولره ایرشن دروشلری كندو عیاللری كبی دوترلردی اوچنجی
طبقه ساده دل ومقبول كشیلر ایدیكه انلارك اكی یوز درهمدن
بش درهم ویرمكدن ارتوق طاقتلری یوغدی فرض اوزرینه اقتصا
ایدوب الله تعالی بویروغن كوكل خوشلغیله وعجله ایله یرینه
كتوردیلر وزكوة ویرمكله دروشلره هیچ منت یوكلتمدیلر وبو
كیز وكی درجه در زیرا هر كمسنه كه حضرت حق جل وعلا كندویه
ویردوكی اكی یوز درهمدن كوكلی قیمیه كه بش درهمنی انوك امری

بیوردیكه

ایله کروویره حضرت حقک محبتندن او کمسنه نوک هیچ نصیبی
یوقدور وچون بوندن ارتوق ویرمکه کوجی یتمز انوک دوستلغی
قتی ضعیف در واو کمسنه خسیس اولان دوستلر نوک الایندندر
ایکنجی سر کوکل پاکلکیدر بخلک تلوثندن زیرا بخل کوکلده بر نجاست
کبیدرکه اول نجاست انوک حضرت حق جل وعلا قربنه لایق اولمدوغنه
سبب در نجاست ظاهره انوک قابلنک حضرت نمازه لایق اولمدوغنه
سبب اولدوغی کبی وکوکلی بخلک تلوثندن پاک اولمزمال اخرج اتمک
سزن وبو سبب ایله زکاته بخلک تلوثنی کیدررور بر صو کبیدرکه
اول صو ایله نجاست یقامش اوله لر وبوندن اوترودرکه زکات
ایله صدقه حضرت رسوله صلی الله علیه وسلم واهل بیتنه رضوان
الله تعالی علیهم اجمعین حرام در زیرا انوک منصبی اللرک ماللرینک
کرلرندن صیانت ایدوب صقلمق کرکدر اوچنجی سر شکر نعمت در
زیرا مال بر نعمتدر که مؤمن حقنده دنیا ایله اخرتک راحتنه سبب در
پس نماز وحج واورج شکر نعمت بدن اولدوغی کبی زکات مال نعمتک
شکریدر تا چون کندوسنی بو نعمت ایله احتیاج سز کوره وکندو کبی

بر غیری مسلمانی عاجز ودرمانده کوره کندو کندویه دیه که بنم
کبی اولدیغی حضرت حق تعالینک توفیقیدر بنی اندن بی نیاز ایدوب
انی بکا محتاج ایدنک شکری ایچون اکا بر رفق ایدوب مدارا ایدین
که اولمیه که بو بر امتحان اوله اکر تقصیر ایلسم بنی انوک کبی وانی
بنم کبی ایلیه پس هر کمسنه کرکدر زکاتک اسرارینی بله عبادتی
بر صورتی بی معنی اولمسون ایچون زکات ویرمنک ادابی ایله دقایقی
اکر بر کمسنه دلرسه که کندو نوک عبادتی زنده اولوب جانسز
اولمیه وثوابی اکی اودکلو اوله کرکدر که یدی وظیفه حفظ ایدوب
صاقلیه وظیفه اول اولدورکه زکات ویرمه ده تعجیل ایدوب
اوه وواجب اولمزدن اول بتون یلی ارا سنده ویره وبونکله اوچ
فایده حاصل اولور بری اولدورکه عبادت رغبتنک اثری اکا
ظاهر اولور زیرا واجب اولمقدن صکره ویرمک ضرورتیدر که
اکر ویرمزسه عذاب وعقابه کرفتار اولور صکره ویرمک
قورقودندر محبتدن دکل ویرامز اولان قول اولدورکه اندوکی
خدمتی قورقودن ایلیه دوستلغله شفقتدن ایتمیه وبری

دخی اولدر که درویشلرک کوکلنی تیز شاد ایلیه دعای اخلاص
ایله ارتوغرق ایتسونلر ایچون زیرا ناکاهدن بر شاد ایلمکه راست
کلوب سونه لر ودرویشلرک دعاسی اکا بر حصار اولور دوکلو
آفاتدن. ایکنجی زورکارلرک موانعندن امین اوله زیرا تأخیرده
آفات چوقدر وجایزکه مانع پیدا اولوب بو خیردن محروم قاله
وچون بو خیرلو ایشه کوکلده رغبت پیدا اوله انی غنیمت بلمک
کرکدر زیرا اول رحمت نظریدر وتیز اوله که شیطان حمله ایده
فان قلب المؤمن بين اصبعين من اصابع الرحمن واولورلرک برینک
خاطرینه طهارتخانه ده خطور ایتدیکه بر درویشه کوملکنی ویره
بر مریدینی استدیکه کوملکی چیقاروب اکا ویردی مرید ایتدی یا
یا شیخ نیچون طشره چیقنجه صبر ایتمدک شیخ ایتدی قورقدم که بر
خاطره دخی پیدا اوله که بنی بوندن الیقویه. اوچنجی وظیفه اکر زکاتی دوکلو
ویرملک استسه یا محرم ایینده ویرسونکه ییلک اولیدر وماه حرام
دریا رمضان ایینده زیرا وقت نه دکلو شریف ایسه کدر ثوابی ارتوغرق
اولور وحضرت رسول صلی الله علیه وسلم خلقک غایت جومردی

ایدی

ایدی وکیسی وار ایسه ویرردی ورمضانده خود هیچ نسنه صقلمز
دی بالکلیه خرج ایدردی. دردنجی وظیفه اولدر که زکاتی کیزلو
ویره آشکاره ویرمیه ریادن ایراق واخلاصه یاقین اولسون
ایچون وخبرده وارد در که کیزلو ویریلن صدقه حضرت حق جل
وعلانک خشمنه تسکین ویرر وخبرده وارد در که یدی کمسنه
یارین قیامتده حضرت حق جل وعلانک عرشنک کولکه سی التنده
اولالر بری امام عادلدر وبری دخی بر کمسنه درکه صدقه‌یی شویله
ویره که صاغ الیله ویردوکی نسنه دن صول النک خبری اولمیه
باقی کورکه نه درجه درکه عادل اولان امامک درجه سیله برابردر
خبرده وارد در که هر کمسنه که صدقه‌یی کیزلو ویره انی کیزلو اعمال
ده یازالر واکر آشکاره ویره اعمال ظاهره ده یازالر واکر
بن بو نجلین بر خیر ایتدم دیسه ظاهر وباطن دفترلرینک ایکسندن
بله کیدروب ریا دفترینه یازالر وبو سببدن سلف صدقه‌یی
کیزلو ده اولقدر مبالغه ایتمشلردر زیرا بعضی کمسنه وار ایدیکه
بر کوزسز ارایوب النه ویررمی وسوز سویلمزدیکه تا اوله دخی

انوک کم ایدوکی بلمیه وبعضی کمسنه واردیکه براو بور درویش
طلب ایدردی وانوک کیشی سنه بغلیوب کیدردی تا اویانده وغی
وقتده کم ویردوکی بلمیه وکمسنه واردی که بر درویشک یولی
اوزرینه براغوردی وکمسنه واردیکه بر وکیله ویررذی فقرایه
ایرشدورسون ایچون وبو دوکلوی اندن اوترو ایدرلردی
تا درویش بلمیه امّا بر غیریدن کزلمسن مهم بیلورلردی اندن
اوتروکه چون اشکاره ویرسه لر باطنده بر ریا پیدا اولور اکرچه
بخل باطنده منتشر اولور بیلنور ودوکلی بو صفات مهلکدر
ولکن بخل بر عقرب کبیدر وریا یلان کبیدر زیرا اول قوتلو
دقدر چون عقربی یلان کبی قوتلو ایده یا یلانی زیاده قوتلندوره
بر مهلکه دن قورتلوب اندن دخی بتره اوغرامش اولور وبو
صفاتک جراحتی کوکلده مقبره واردوقده یلانله عقربدن
ایریشن جراحت کبی اولسه کرکدر مسلمانلق عنوانده بیان اتدوکمز
کبی پس شول ظاهرده ویردوکک ضرری نفعندن ارتوقدر
دردنجی وظیفه اولدورکه اکر زیادن امین اولوب کندو کوکلنی

اندن

اندن پاک اتمش اولسه وبلسه که اکر اشکاره ویره خلق اولورسه
غیریلره اویوب رغبتلری زیاده اولور بونک کبی کمسنه نک اشکاره
ویرمسی فاضلرقدر وبو بر کمسنه درکه ایللرک مدح وذمی انوک
قتنده برابر اولوب ایشلرده حضرت حق جل وعلانوک علمی ایله قانع
اولمش اولور بشنجی وظیفه اولدورکه صدقه منت و وحشت ایله
باطل قلمیه قال الله تعالی لا تبطلوا صدقاتکم بالمن والاذی وذانک
معناسی درویشی انجتمکدر انکله که یوزن اکشدوب والنی بورشدوب
درویشلره ایری وقتی سوز سویلیه وانلره درویشلک وسؤالک
ایله خورلیه وحقارت کوزیله انلره باقه وبو ایکی درلو جهلدن
وحماقتدن پیدا اولور بری اولدورکه مالنی الدن چقارمقلغا
کوچ کله وبو سببدن طار اولوب قاقغله سوز سویلیه وهر کمسنه که
بر درهم ویروب بیک درهم المق کوچ کله اول جاهلدر زیرا اول
کمسنه بو زکات ایله فردوس اعلایی وحضرت حق جل وعلانوک
رضاسنی حاصل ایدوب کندوسنی جهنمدن صاتون النسه کرکدر
اکر بوکا ایمانی وار ایسه بچونکه کوچ کلور وبر حماقت دخی اولدرکه

درویش اوزرینه کندونوڭ بایلغی ایله شرفی واردر صانورر و
بلمزکه بر کمسنه که بش یوز ییل اندن اوکوردی جنته کرسه کرکدر
اندن شریف زنكو درجه سنی بولو کرکدر وحضرت حق جل وعلا نوڭ
قتنده شرفا ایله فخر درویشلکونكدر غنیلکونك دکلدر وبو جهانده
انوڭ شرفنك علامتی اولدورکه بایی اولان کیشی دنیانوڭ زحمتی ایله
شغلنه وکناه ایله مشقت ومحنته مشغول اتمشدر وجمله سندن
انوڭ نصیبی حاجت مقدارندن ارتوق دکولدر وانوڭ اوزرینه
واجب اتمشدرکه حاجت مقداری درویشه ایرشدورر پس فی
الحقیقه بو جهانده بایی درویشه مسخر اتمشدر واول جهانده
بش یوز ییل انتظاره مخصوص اتمشدور النتیجه وظیفه اولدورکه
منت قومیه ومنتك اصلی بلمزلکدر واولکو کل صفتیدر وانوڭ
اصلی اولدورکه درویشه ایولك اتدی صانور وکندونوڭ بر نعمتنی
اکا ویرمکله درویش انوڭ رعیتی والجاغی اولدی ظن ایدر اول وقت
که بویله صانه انوڭ نشانی وعلامتی اولدورکه اومارکه اول درویش
انی زیارت ایدوب خدمت ایلیه ومصلحتلرنه جالشه وانی کوردوکی

زمانده

زمانده اوکوردی سلام ویره وبالجمله اندن زیاده حرمت
اومه واکر خدمتنده بر قصور کورسه اندن ارتوق تعجب ایلیه که
اوکوردیدن ایدردی وجایزکه بناکا بو بخیلین ایولك اتدم دیو
هر یرده سویلیه وبونك دوکلوسنی بلمزلکندندر بلکه حقیقت
اولدورکه درویش انکله دوستلق ایدوب اکا ایولك اتدیکه بو صدقه
اندن قبول اتدی حتی جهنم اودندن انی قورتاردی وانوڭ کوکلنی
بخلك مردارلغندن پاك ایدوب ارتدی واکر بر جراح اندن
مفت قان النیدی منت قبول ایدردی زیرا اندن اقدوغی قان
انوڭ هلاکنه سبب ایدی بخل دخی انوڭ اچنده وزکاتی مالی النده
انوڭ هلاکنه ومردارلغنه سببدر جون درویشك سببی ایله
اکا هم طهارت حاصل اولدی وهم نجات کرکدرکه اندن منت
قبول ایده ودخی اولکه حضرت رسول صلی الله علیه وسلم بیوردر
که صدقه اوکوردی حضرت حق جل وعلا نوڭ لطفی النه دوشر
صکره درویشك النه وچون زکات حقیقی حق جل وعلا حضرتلرینه
ویرورر و درویش حقك نائبیدر انوڭ حقنی الوب قبض اتمه کرکدر

درویشدن منت قبول ایده درویشه منت یوکلمیه وچون زکات
اسرارندن اولان شول وجه سرده اندیشه ایلیه بلورکه منت قومق
جهلدندر ومنتدن حذر ایچون سلف مبالغه لر اتمشلر ودرویش
قتنده اباغ اوزرنده دوروب تواضع ایله اوکنده قویوب صکره
استدعا اتمشلر که بونی بزدن قبول ایله وبر طایفه اللرینی ایلرو
دوتمشلر درویش انجه کوتروب الی اوستنده اولسون ایچون زیرا
الید العلیا خیر من ید السفلی بر کمسنه لایقدر که منت قومیه
وحضرت عایشه وام سلمه رضی الله عنهما درویشه نسنه کوندرر
لردی وکوندردکلری کمسنه یه دیرلردی که نوک کبی دعا ایدرسه
اوکرن تا هر دعاسنه بر دعا ایله عوض ایده لر صدقه خالص قلسون
ایچون عوض اولونمامش ودعا طمعی درویشدن دخی جایز کورمز
لردی زیرا شویله صانورکه سن بر احسان اتمش اولاسن واحسان
ایدیجی حقیقت ایله درویشدرکه بو کفالتی سندن قالدوردی
یدیجی وظیفه اولدرکه کندو مالندن شول نسنه که یکرک وایو
رک وحلالرکدر انی ویرسون زیرا اشبهلو اولان نسنه تقربه

یرامزکه

یرامزکه حضرت حق سبحانه وتعالی پاکدر وپاکدن غیری قبول
اتمز قال الله تعالی ولا تیمموا الخبیث منه تنفقون ولستم باخذیه
الا ان تغمضوا فیه یعنی شول نسنه که اکر سزلره ویرسلر کراهت ایله
الورسز نیچون حق جل وعلانوک حصه سندن انی خرجنورسز یعنی
نیچون الله ایچون انی ویرورسز واکر بر کمسنه شولونده اولان
نسنه نوک یرامزکی قونوب اوکنده قوسه قونوغه استخفاف اتمش
اولورنجه جایز اوله بیلورکه یرامزکین خداونده ویره لر وایو
رکن قوللری ایچون الی قویه لر ویرامزکی ویرمکلکا دلالت ایدر
که کراهتله ویرور وهر صدقه که کوکل خوشلغیله اولمیه قبول
اولونمامق قورقوسی واردر وحضرت رسول صلی الله علیه وسلم
بیورر که بر درهم صدقه واردر که بیک صدقه سبقت ایدر وبو اولدرکه
یکرکندن ویره وکوکل خوشلغی ایله ویره درویش طلب اتمک
ادابی بلکل که هر مسلمان اولان درویشه زکات ویرسلک
قبول اولنوب فریضه ساقط اولور ولکن بر کمسنه که اخرت بازرکان
لغن ایلر زحمتی چوق اولان یولدن کرکدرکه فراغت ایدوب وار

یکجیه وچون صدقه یرنده واقع اوله ثوابی کی اوده کلو اولور
پس کرکدر که بش صفتدن برین طلب ایده صفت اوّل اولدر که
کرکدر که صدقه ویردوکی کمسنه پارسا واهل تقوی اوله قال
رسول الله صلی الله علیه وسلم اطعموا طعامکم الاتقیا یعنی یمکی
پرهیزکارلره ویرك وسبب اولدر که انلر رشول الدوقلری
نسنه ایله حضرت حق جل وعلانوك طاعتنه استعانت ایدرلر
یعنی یاردم طلب ایدرلر واول شریك اولور شول طاعتك ثوابنده
که یاردم اتمش اوله اکا وبابلرزوك اکابرندن بری کند وصدقه
سینی صوفیلردن غیری کمسنیه ویرمزدی ودیردی که بونلار بر
طایفه درکه انلروك حضرت حق جل وعلادن غیری هیچ همتلری
یوقدور چون برحاجتی واقع اولسه اندیشه لری پریشان
اولور وبن برکوکلك حضرت حقه التمسیی ارتوغرق سورم
یوز کوکل مراعاتندن که انلروك همتی دنیا اوله بوخبری شیخ
جنید حضرتلرنك قدس سره خدمتلرنده حکایت ایتدیلر
ایتدی بوسوز حضرت حق سبحانه وتعالینك اولیاسندن بر ولی

نك

نك سوزیدر اول وقت بوکیشی بقال ایدی ومفلس اولدی
زیرا هرنسنه که درویشلره صاتاردی بها دیلمزدی وحضرت
شیخ بزرکوار شیخ جنید قدس الله تعالی روحه اکا بر زمان
کوندردی تا بازرکانلق طریقنده یوزیه وایتدی سنوك کبی
کشیه بازرکانلق طریقنده یوزیه وایتدی سنك کبی کشیه
بازرکانلق ضرر اتمز ایکنجی صفت اولدر که اهل علمدن
اوله که چون انوك صدقه سیله علم فراغتن بوله اول علم ثوابنده
شریك اولور اوچنجی صفت اولدر که حاجتی کزلو اوله تاکه
کند ودرویشلکنی کزلیوب تحمل ایله دیرلیه قال الله تعالی یحسبهم
الجاهل اغنیاء من التعفف بوطایفه درزیرا بونلروك تحملرینك
پرده سنی یرتیوب صقلمق انجلین دکلدر که بردرویشه ویره که انوك
دیلمه دن پروابنی اولمیه دردنجی صفت اولدر که اهل عیال اوله
یابیمار اوله زیرا هرنه دکلو که حاجت وزحمت ارتوق اوله راحت
ایرشدرمك ثوابی ارتوقدر بشنجی صفت اولدر که اقربادن
اوله زیرا هم صله درهم صدقه وبر کمسنه بوله که بو صفتلریا

بونلرك اكثري انده موجود اولسه اولنكر كدر وچون صدقه
بونك كبي كمسنلره ايرشدوره انلرك همت واندیشه ودعالري
الكا بر حصار اولور وبو فايده اندن غيري دركه كندودن بخلي
كيدوروب شكر نعمتي ادا ايتمش اولور وكركدركه زكاتي سيدلره وير
ميه وكافرلره دخي ويرميه زيرا بو زكات ايللرك مالنك چركيدر
سيدي بوندن صاقنمق كركدر زكوة الجنك دابي صدقه لجي
كركدركه بش وظيفه صقليه اولكي وظيفه اولدركه حضرت حق
سبحانه وتعالى اچون كندو قوللرني ماله محتاج ايتدي اول سببدن
چوق مال قوللرنه ويردي ولكن بر طايفه نوك حقنده كه عنايتي
چوق ايدي دنيانك شغلندن و وبالندن انلري صيانت ايدوب
صقلدي ودنيانوك كسب ايله حفظني يعني قازانجله صقلمسنك
يوكني وزحمتني مال صاحبلرنه يوكلتدي وانلره بيوردي تا حاجت
مقدارني غيرزلك اولان قوللره ايرشدوره لر واول غيرلر
دنيا يوكندن قورتولوب حق جل وعلا حضرتلرنك طاعتنه انديشه
ايله قصدلري وهمتلري بر اولسون ايچون وچون بر حاجتي ايله

پريشان همت اوللر حاجت مقداري نسنه بايلرلندن انلره دكوب
ايرشورر انلرك دعا ايله همتيني بايلر كفارت اولسون ايچون پس
درويش الدوغي نسنه كركدركه شول نيت ايله الكه كندونوك كفايتنه
يعني كنديه كرك اولان نسنه يه صرف ايليه طاعت فراغتي بولوب
بو نعمتك قدرني بلسون ايچون زيرا بايلركه منعم ايتمشلردر تا اول
فراغت ايله عبادته مشغول اوله وبو انجلين دركه دنيا پادشاهلري
كندولرك خاص اولان قوللرني خدمت خاصدن غايب اولدوقلرني
استمدوكلري اجلدن دنيا كسبنه مشغول اولمغه قومیه لر ولكن
كونيلولري وبازار خلقني كه خدمت خاصه لايق دكللردر انلره
مسخر وفرمان بردار قيله لر وانلردن جزيه وخراج الوب
خاص قوللره طونلق ويره لر و پادشاهك دوكليدن مقصودي
بو خاص اولان قوللرك طلب خدمتي اولدوغي كبي حضرت حق جل
وعلانك دخي خلقدن مرادي حضرت ربوبيتك عبادتيدر
وبوندن اوترو بيوردي وما خلقت الجن والانس الا ليعبدون
پس درويش كركدركه هر نسنه كه اله بو نيت ايله اله وبو اجلدن

بيوردي حضرت رسول صلى الله عليه وسلم كه اجرت ويرجي
اجرتلجيدن ارتوق دكلدر چونكه حاجت سببي ايله اله وبوير
كشنه دركه انونك قصدي فراغت ديل اوله ايكنجي وظيفه اولدر كه
الدوغي حقدن اله وحقدن بيله ويايي اولي منتحر اكليه كندودن
اوتروزيرا اني حواله ايله الزام اتمشدر يعني اوزرينه لازم كورمشدر
بوني اكا ويرسون ايچون وانوك حوالهسني برايماندركه اكا ويرمش
درشول سببله كه انوك نجات وسعادتي صدقهيه بغلودر و
اكر اوزرنده بو حواله اولميدي كمسنهيه برحبه ويرمك احتمال
دكلدي پس منت شول كمسنه دندر كه اني حواله ايله الزام اتمشدر
يعني اوزرينه لازم كورمشدر چونكه بلديكه باي اولانوك
الى منتحرك واسطهسيدر كركدر كه اني دخي واسطه لغله كوروب
شكر ادا ايليه فان لم يشكر الناس لم يشكر الله زيرا حضرت حق
جل وعلا باوجودكه قوللرينك عمللريني يرادجيدر انلره ثنا ايدوب
انلاردن شكر اظهار ايدر شويله كه بيوردي نعم العبد انه اواب
انه كان صديقا نبيا وبونك امثالي انده واردر كه هر كمسنهكه

برخيره

برخيره واسطه قلدي اني عزيز ومكرم ايلدي شويله كه بيوردي
طوبى لمن خلقته للخير ويسرت الخير على يديه پس انك عزيزلرينك
قدرني اكلمق كركدر وشكرك معناسي بودر و كركدر كه اكا دعا
ايدوب ديه طهر الله قلبك في قلوب الابرار وزكى عملك
في عمل الاخيار وصلى على روحك في ارواح الشهداء و
خبرده واردر كه هر كم كه سزه ايولك ايليه سز دخي ايولك
ايليه سز دخي ايولكله عوض ايدك واكر كوجكز يتمسه شول كلو
دعا ايدوك كه بيله سز كه تمام عوض اولدي وشكرك تماملغي
انكله دركه صدقهنك عيبني كزلوده ته وانوك آزيني ازدوتوب
حقير اكلميه شويله كه صدقه ويرجينك شرطي اولدر كه شول
نسنهيه كه صدقه ايدوب ويره اكرچه چوق اولوب وافر ايسه
دخي اني حقير وخورده توب تعظيم كوزيله اكا باقوب نظر
اتميه اوچنجي وظيفه اولدر كه حلالدن اولمين نسنهيه ظالم
اولنلرك مالندن ودخي شول كمسنهنك مالندن اليه كه اكثر
ايشي يوني اني احتياط ايدوب صاقنميه دردنجي وظيفه اولدر كه

احتیاج مقدارندن ارتوق المیه اكر سفر سببی ایله الورسه
یول ازغیله كرادن ارتوق المیه واكر بورجلو ایسه بورجندن
ارتوق المیه واكر انوك ییللق خرجنه كفایت ایچون اون درهمدن
ارتوق كلمسه اون بر درهم المیه زیرا اول بر درهم حرامدر واكر
اونده قماشدن یا كیسیدن زاید بر نسنه سی دخی ولسه جایز دكل
دركه زكات اله **بشنجی وظیفه** اولدر كه اكر زكات ویرجی عالم
اولمسه اندن صورمه كه بونی مساكین حصه سندن می ویرورسن
یا غارم یعنی بورجلو حصه سندن مثلا اكر كندو اول صفت
ایله اولمسه وزكات ویرن كندو زكاتنك سكزده برندن اكا ویرسه
المیه زیرا امام شافعی مذهبنده دوكلوسنی بر كمسنه ویرمك
جایز دكلدر **صدقه ویرمك فضیلتی** حضرت سرور كاینات و
خلاصهٔ موجودات علیه افضل الصلوات واكمل التحیات
صلوات الله علیه وسلامه بیوردیكه صدقه ویروك اكر بر خرما
دخی اولورسه زیرا اول درویشی احیا ایدوب كناهی دیلوب
معدوم ایدر شویلكه آب آتشی وبیوردی صلی الله علیه وسلم

جهنمدن

جهنمدن صاقنك اكر جمله سنی یارم خرما ایله ایسه اكر قادر
اولمسكوز بر طاتلو سوز ایله وبیوردی علیه الصلوة والسلام
هیچ مسلمان حلالندن صدقه ویرمز كه حضرت حق سبحانه
وتعالی انی كندونوك لطفی ایله بسلمز سز كندو طوارلركوزی
بسلدوكوكز كبی اول وقته دك كه خرما احد طاغی دكلو اوله
وبیوردی علیه الصلوة والسلام قیامت كوننده هر كشی كندو
صدقه سنك كولكسی التنده اوله خلایق اراسنده حكم
اندوكلری وقته دك وبیوردی صلی الله علیه وسلم شر
قپولرندن یتمش قپو قپانور اول حضرتدن صوردیلر كه قنغی صدقه
فاضلرقدر بیوردیكه اول صدقه كه صاغلق وقتنده ویره سن
بر وقتده كه دیرلكه امیدكوز اولوب درویشلكدن قورقاسن
بر وقتده اولمیه كه جانكوز اغزكوزه كله اول وقت دیه سن كه
بونی فلانه ویروك وانی فلانه ویروك سز كرك دیك كرك
دیمك كه اول خود فلانك اولسه كركدر وحضرت عیسی
صلوات الله علی نبینا وعلیه بیوردیكه هر كمكه بر سائلی كندو

قوشندن نا امید قلوب کرودندن یعنی الکانسنه ویرمیه
یدیکون ملائکه انوکا وینه وغرایوب کیرمیه‌لر وبز پیغمبرمز
صلی الله علیه وسلم ایکی ایشی کمسنه‌یه اندورمزدی بلکه کندو نوک
مبارک الیله ایشلردی فقرایه کندو الیله ویروردی وطهارت
ایچون کجیله صو کندو حاضرلیوب باغزنا ورتردی واول حضرت
صلی الله علیه وسلم بیوردیکه هر کمسنه که بر مسلمانه بر قفتان
کیدورسه حضرت حق جل وعلا انوک حفظنده اولور اول قفتان
دن بر پاره‌جک باقی قلنجه وحضرت عایشه صدیقه رضی الله عنها
وعن ابیها اللیک درهم صدقه ویردی وکندونسی یامالو بر کوکلک
کیمشدی کندو ویه بر کوکلک المدی وابن مسعود رضی الله عنه بیورر که
بر کشی یتمش یل حق جل وعلا حضرتلرینه عبادت اتدی صکره اندن بر
عظیم کناه واقع اولدیکه انوک دوکلی عبادتی باطل اولوب
کندی صکره یولده بر درویشه اوغرایوب اکا بر کرده اتمک ویردی
انوک شول سوچینی یارلغیوب یتمش یللق عبادتی کندویه ویردیلر
لقمان حکیم حضرتلری کندو اوغلنه دیدیکه هر وقت که سندن

برسوخ

برسوخ واقع اولسه بر ازسنه صدقه ایله   عبدالله بن عمر
رضی الله عنهما چوق شکر صدقه ایدوب دردیکه حق جل وعلا
بیورر لن تنالوا البر حتی تنفقوا مما تحبون وحق تعالی حضرتلری
بیلورکه بن شکری سورم   وشعبی که اکابر تابعیندندر دیرکه هر
کمسنه که کندوزی صدقه‌نوک ثوابنه درویشک صدقه‌یه محتاج
اولدوغندن ارتوق بلمیه اول صدقه اندن قبول اولمز   وشیخ
حسن بصری حضرتلری رضی الله عنه بر اسیرجیده بر کوزل جاریه
ایله کوزب دیدی بونی ایکی درهمه صاتارمسن یوق دیدی شیخ
بیوردی یوزیکه حضرت حق سبحانه وتعالی حور عینی ایکی حبه‌یه
صاتار وانلرک بوندن کوزللکی چوق ارتوقدر مراد صدقه‌دد
اصل سادس اوروج دوتمقدر بلکل که اوروج مسلمانلق
ارکاننک بریدر   وحضرت رسول ملک علام علیه التحیة والسلام
بیوردیکه حضرت حق سبحانه وتعالی بیورر هر کمسنه‌نک بر ایولک
اتسه بر نه اون عوض ایدرلر دیدی یوزه وارنجه مکر اوروج که اول
بنمدر خاصة   وانوک عوضنی بن ویرورم وحضرت حق سبحانه

وتعالى بیورر إِنَّمَا يُوَفَّى الصَّابِرُونَ أَجْرَهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ کندو
شهوتلرندن صبر ایدن کمسنه لرک اجرت وثوابی هیچ
حسابه ومقداره صغمز بلکه حددن طشره در وبیوردیکه صبر
ایمانک نصفیدر واوروج صبرک نصفیدر وبیوردی صلی الله
علیه وسلم اوروج طوتنک اغزی قوقوسی حضرت حق جل وعلا
قتنده مسک قوقوسندن یکرکدر حضرت حق جل وعلا بیورر
بنم قولم کندونک طعام وشراب شهوتنی بنم ایچون خاصة ترک
اتمشدر انوک جزا واجرتنی بن ویرمکه قادرم وبیوردی تمام
اوروج نیتی عبادتدر وبیوردیکه چون رمضان کلور جنت قپولری
اچوب وجهنم قپولرین قاپایوب شیاطینی حبس ایدرلر ومنادی
چغروب که ای خیر طالبی کل سنک زمانکدر وای شر
ارایجی کیرو طور که سنک یرک دکل وانوک فضلنک عظمتندندر
در که بو عبادتی کندویه خاصة نسبت اتدی وبیوردی الصَّوْمُ
لِي اکرچه دوکلی عبادت انوک ایچوندر شویله که کعبه کندونکدر
دیدی اکرچه دوکلی عالم کندونک ملکیدر واوروجک

یکی

ایکی خاصیتی واردر که انوک سببی ایله بو نسبته مستحقدر بری
اولدر که انوک حقیقتی وارلغی واتمامی بوکندو ونفسنده
مخفی وکوزلردن کزلودر وهیچ بو کاریا قارشمز وبری دخی
اولدر که شیطان حق جل وعلا حضرتلرینک دشمنیدر وشهوات
انوک لشکریدر واوروج انوک لشکرینه انکسار ویرور ونصر زیرا
انوک حقیقتی ترک شهواتدر وحضرت رسول صلی الله علیه وسلم
بوندن اوتری بیوردیکه شیطان ادم اوغلنک ایچنده قان بدنده
یوریدوکی کبی یورر انوک یولنی اچلغله طار ایدوکوز وعائشه
صدیقه حضرتلرینه رضی الله عنها وعن ابیها بیوردیکه جنت
قپوسینی قاقمقدن هیچ دکلمه دیدی نه ایله بیوردی اچلغله ودخی
بیوردی الصَّوْمُ جُنَّةٌ اوروج سنک قلقانکدر وبیوردی
دوکلی عبادتلرک قپوسی اوروجدر وبو جمله اندن اوتوریدر که
دوکلی عبادتلرک مانعی شهواتدر وشهواتک معاونی ویاردمجیسی
طوقلقدر اوروجک فریضه سنی بلکل که التی نسنه اوروجده
فریضه در بری اولدر که رمضان اینک ولی طلب ایلیه معلوم

اولسون ایچونکه اولای یکرمی طقوز کوز اولسه کرك یا اوتوز
کون وبر عدلك سوزینه اعتماد جایزدر وبیر امقه کیدن کسنك
اولسه جایز دکلدر وهر کمسنه که بر اعتماده اولنجق کمسه دن اشتدیکه
کندو نوك قتنده انوك کرچکدر اوروج طوتمق اکا واجب اولدیکی
اکرچه قاضی انك قولیله حکم اتمدیسه واکر بر غریب شهرده
کورمش اولسه کرکه اول شهر بونده نا اون ایکی فرسخ یول راق ارك
اینه بو نلره اوروج واجب اولمز واکر اون ایکی فرسخدن اکسك
رك اینه واجب اولور واوچ میل یوله فرسخ دیرلر اکینجی
فریضه نیت در وهر کیجه کرکدر که نیت ایلیه وخاطرنه کتوره که
بو رمضان اوروجیدر روا اداء در وهر مسلمان که بونی خاطرینه
کتوره انوك کوکلی خود نیتدن خالی دکلدر وشك کیجه سنده
اکر دینه که نیت اتدم کر یارین اوروج طوتایم اکر رمضان اولسه
بو نیت صحیح دکلدر اول وقته دك که شك بر معتمدك قولی ایله
قالقه وصکره کی کیجه جایزدر شکده اینه زیرا اصل اولدر که
رمضان هنوز کچمشدر وبر کمسنه که بر قراکو یرده الی قونلمش

اولسه

اولسه اندیشه واجتهاد ایله بر نده وقت تعیین ایدوب اکا
اعتماد ایلسه نیت صحیحدر واکر کیجه ایله شویله نیت اتسه که برنسنه
اکل ایده باطل اولمز بلکه اکر حیضنك کسلجکن بلوب نیت اتسه
وحیض منقطع اولوب کتلنسه اوروج صحیحدر اوچنجی فریضه
اولدر که قصد ایلیه هیچ نسنه کندو باطنه یتشدورمیه و
قان المق وحجامت اتمك وکوزه سرمه چکمك وقولاغه میل صوقمق
واز کشیلرك التلرینك دلوکنه پنبوق دقمق زیان اتمز بلکه باطن
اولدر که بر نسنه نوك قرار ایده جك یری اوله دماغ وقرن
ومعده ومثانه کبی واکر قصد اتمکسزن بر نسنه باطنه ایرشه
بر سکك کبی که اوجیه یا یول توزی یا مضمضه صوتی که دماغه ایرشه
ضرری یوقدر مکر مضمضه ده مبالغه ایلیه وصوتی دماغنه
ایلده وچونا ونوتمقلغله بر نسنه ییسه ضرر اتمز اما اکر
صباح یا اخشام ظن ایله بر نسنه ییسه صکره بلسه که صباحدن
صکره ایمش یا کون طلوندوغندن اکوردی ایمش اوروجی قضا
اتمك کرکدر دردنجی فریضه اولدر که اهلی ایله مباشرت ایلمیه

اكر شول دكلو یا قنلو ایلیه كه غسل واجب اوله اورج باطل اولور
اكر اورجی اونتمش اولسه باطل اولمز واكر كیجیله صحبت ایتسه
وصباحدن صكره غسل ایلسه جایزدر **بشنجی فریضه** اولدوركه
هیچ طریق ایله قصد ایتمیه كه منی كندودن ایرلیه اكر كندو نوك
اهلی ایله یا قنلو ایسه صحبت ایله دكول وكندو بكیدا اولوب
خطر انزالده اولسه چون انزال واقع اولسه اورج باطل اولور
آلتنجی فریضه اولدوركه قصد ایتمیه اكر كندو كندودن اختیارسز
كلسه اورج باطل اولمز اكر زكام سببی ایله یا برغیری سبب ایله
بر منعقد صو یعنی بر بلغم پاره سنی بوغازندن چقارب یا یانه
ایتسه زیانی یوقدور زیرا بوندن حذر ایتمك كوچدر مكركه
اغزه كلدوكی وقتده كرو یوده كه اورجی باطل ایلر **واما اورجك**
سنتلری دخی التیدر سحوریكی تاخیر ایتمك وتعجیل ایله اورج
بوزمق خرما ایله یا صو ایله وزوالدن صكره مسوكدن اوزكمك
وصدقه ایله ویمك ویرمكله سخاوت ایتمك وقرآنی چوق
تلاوت ایتمك ومسجدده اعتكاف ایتمك خصوصا عشر اخیرده

زیرا

زیرا لیلة القدر انده در وحضرت رسول صلی الله علیه وسلم
اویخو اسبابنی درزب بوكردی وعبادت ایچون بلن برك بغلردی
وكندو كندو نوك اهلی عبادتدن هیچ دكلمزلردی وقدر كیجه سنی
یا یكرمی برنجی یا یكرمی اوچنجی یا یكرمی یدنجی كیجه در وبو ممكندر كه
دیكرلر اولدوركه اعتكافی بو اون كون ایچنده بربرینه ولاشدوره
واكر ولاشدرمغی نذر ایتمش اولسه لازم كلوركه طشره چقمیه الا
قضای حاجت ایچون ابدست آلمق مقدارندن ارتوق اوده طورمیه
اكر جنازه نمازنه یا برخسته نوك عبادتنه یا شهادتنه یا تجدید
طهارته نیت ایدوب طشره چقسه اعتكاف منقطع اولوب بوزلور
وال یومق واكل ایمك ومسجدده یاتمه دن سنته لازم كلمز و
قضاء حاجتدن دونوب كلدوكی وقتده كركدركه نیتن تازه لیه
اورج دخی حقیقت ایله سری بلكدركه اورج اوچ درجه اوزرنه
عوام اورجی وخواص اورجی وخواص خواص اورجی اما
عوام اورجی اولدوركه دنلدی وانوك نهایتی انجق بطن وفرجی
صقلمقدر وبو درجاتك اكسكیدر **واما خواص خواصك اورجی**

درجاتنوڭ یوکسکلکی یکیدر واول اودر که کندو کوکلنی حضرت
حق جل وعلادن غیرینڭ اندیشه سندن صقلسون وکندونوڭ
وارینی حقه ویرسون واندن غیری نسنه دن ظاهر ایله وباطن
ایله اورج دوتسون وحضرت حق جل وعلانوڭ حدیثندن
والکا متعلق اولان نسنه دن غیری هر نیه که اندیشه ایدوب فکر
اتسه بو اورج بوزلور واکر دنیانوڭ بر غرضنده اندیشه قلسه
اکرچه مباح ایسه بو اورج باطل اولور مکر بر دنیا که دین بولنده
انوڭ یاردمی اوله زیرا اول حقیقتده دنیادن دکلدر حتی دیمشلر
اکر کوندزا اورجنه ایله اخشامین دیو تدبیر ایتسه انوڭ اورجنه
بر خطا یازه لر زیرا بو اکا دلالت ایدر که بر رزقه که حضرت حق
جل وعلا اکا ایتشدر ومکه وعده ایتمشدر واثق دکلدر یعنی برك
دکلدر وبو انبیا ایله صدیقلر درجه سیدر وبوکا هر کسنه
ایره مز اما خواصڭ اورجی اولدر که کندونوڭ دخی اعضاسنی
یرامزدن حفظ ایدوب صاقلیه انجق بطن وفرجه اقتصار ایدوب
طورمیه وبو اورجڭ تماملغی التی نسنه ایله در برنجی اولدر که

کوزینی صاقلیه هر نسنه دنکه کندونی حضرت حق جل وعلادن
مشغول ایدوب الیقور خصوصا بر نسنه دنکه اندن شهوت پیدا
اوله زیرا رسول صلی الله علیه وسلم بیورر کوزك نظری بر تیردر
ابلیس تیرلرندن زهر ایله صوارلمش هر کیمسنه که حضرت حق سبحانه
وتعالی قورقوسندن اندن حذر ایلیه الکا بر خلعت ایمان احسان
ایده لر که انوڭ حلاوتنی کندو کوکلنده بوله وانس بن مالك
رضی الله عنه حضرت رسولدن صلی الله علیه وسلم روایت ایدر که
اول حضرت بیوردی بش نسنه اورجی بوزار بری یالان وغیبت
وبر یردن بر یره سوز ایلتمك وناحق یره اند ایچمك وشهوتیله
نظر اتمك ایکنجی اولدر که دیلنی عبث سوزدن یا هر نسنه دنکه
اندن مستغنی اوله صقلیه یا ابسم اوله یا ذکره وقرانه مشغول
اوله ومناظره ولجاج اتمك زیانلو وعبث سوزلرڭ جمله سندندر
اما عبث ویلان علمادن بعضنڭ مذهبنده عوام اورجنی دخی
باطل ایلر وخبرده واردر که ایکی خاتون کیشیلر اورج دوتوب
صوسزلقدن اولوم درجه سنه واردیلر حضرت رسولدن

کوزینی

صلی الله علیه وسلم اوزجلری بوزمغه دستور استدیلر
اول حضرت انلره بر قدح کوندردی ایچنه قوسسونلر ایچون
هر برینك بوغازندن بر ازدوکمش قان چیقدی ایللر تعجب ایدوب
حیران قالدیلر حضرت رسول صلی الله علیه وسلم بیوردی
بو ایکی خاتون کیشی شول نسنه دنکه حضرت حق سبحانه وتعالی حلال
اتمشدی اوزج دوتدیلر وشول نسنه ایله که حرام اتمشدی اوزج
بوزدیلر وغیبته مشغول اولدیلر وبو نسنه که انلارك بو
غازندن چیقدی ایللرك اتلرن یمشلردی اوچنجی اولدورکه قلاغنی
حفظ ایدوب صقلیه زیرا اسونلمکه یرامین نسنه اشتمکه دخی
یرامز واشیدن سویلین ایله اورتاقدر معصیتده وبلاده و
غیبتده وانلاردن غیری دردنجی اولدورکه ایلیه ایاغنی ودوکلو
اعضاسینی یرامزدن ولایق اولمین نسنه دن صقلیه وهر
کسنه که اوزج دوته وبو بجلین یرامز ایشلر اشلیه انوك مثالی
برخسته کبی درکه یمشدن حذر ایلیه واغو ایچه زیرا معصیت
کر بویرق دوتمقدر اغودر وطعام غدادرکه اندن چوق یمك

ضرر

ضرر ایدر اما انوك اصلی ضرر اولور دکلدر وحضرت رسول
صلی الله علیه وسلم بوندنا وتر وبیوردیکه ای چوق اوزج دوتن
کسنه که اوزوجدن انوك اچلقدن وصوسزلقدن غیری نصیبی
یوقدر بشنجی اولدورکه اوزج بوزاجق وقتده حرام وشبهه‌لو
نسنه یمیه وحلال خالصدن دخی چوق اکل اتمیه زیرا هر کیجین
شول کوندوزین یموب فوت اتدوکی یمکی کیجیله تدارك ایدوب
اکل ایده اوزوجدن نه اصل مقصود حاصل اولور زیرا اوزجدن
مقصود شهوتلری ضعیف اتمکدر وایکی اوینی بر اوغردن
یمك شهوتی زیاده ایدر خصوصا ایمکوك الوانني وانواعینی جمع
ایلیه زیرا معده خالی اولمایینجه کوکل صافی اولمز بلکه کوندوزن
چوق اویومق در ضعف ایله اچلغك اثری کندوده بولسون
ایچون وچونکه کیجیله از یمیه تیز اویور وکیجه نمازینی قلامز
وحضرت رسول صلی الله علیه وسلم بوندنا وتر وبیوردیکه
هیچ بر طولدوردقلری قاب حضرت حق جل وعلا قتنده معده دن
دشمنراك یوقدر التنجی اولدورکه اوروجن بوزدقدن صکره

کوکلی قورقو ایله امیدلر اشنده اصلو طوره زیرا بلمزکه
اوروجی مردود میدر یا مقبول وحسن بصری رضی الله عنه
بیرام کونی بر طایفه یه اوغرادی که کولوب اوینارلر دیدی حضرت
حق سبحانه و تعالی رمضان ایندن بر میدان یاپمشدر تا قوللری
کندو طاعتنده ازتوقلق و سبقت ایدلر بر طایفه سبقت ایدوب
ایلرو کیتدیلر و بر طایفه کری قالدیلر عجب شول کمسنه لردن که
کولرلر و کندو حقیقت حاللرین بلمزلر خدا نوك خدالیغی
حقیچون که اکر انلرك یوزندن پرده قالدوره لر مقبوللر کندو
شادلقلرنه و مردودلر کندو اندوهلرنه مشغول اوله لر و هیچ
کمسنه نوك کولوب اوینمغه مشغول اولمغه الی دکمیه پس بو جمله
دن سن اکلرسن که هر کمسنه نوك که اوروجی یمك ایچمك وصحبت
اولسه انوك اوروجی بر صورتدر روح سز زیرا اوروجك
اوروجی و حقیقتی اولدور که کندوی ملائکه یه بکزه ده زیرا ملائکه
نوك اصلا شهوتی یوقدر و بهائمك یعنی حیوانلرك شهوتلری
غالبدر و بو سبب ایله انلاردن ایراقلردر و هر ادم اوغلی که

انوك دخی شهوتی غالب اوله اولدخی بهائم درجه سنده در
و چون شهوتی اکسلدی ملائکه یه شبیه اولوب بکزدی و بو
سبب ایله انلره یقین اولدی صفت ایله مکان ایله دکل و ملائکه
حضرت حقه تعالی و تقدس یقینلردر پس اول دخی حضرت
حق جل و علایه یقین اولدی و چون اخشام نمازی وقتنده تدارك
ایدوب شهوته دیلدوکی تمام ویره شهوت ضعیف رلك ولمیوب
قوی رق اولورسه اوروجك روحی حاصل اولمز **افطارك لوازمی**
بلکه قضا و کفارت و فدیه و امساك رمضان ایندهما ورنج بوزمغله
واجب اولور و لکن هر بری بر غیری یرده اما قضا واجب اولور
و هر بر مکلفه و لان مسلمانلرکه اوروجی بوزه بر عذر ایله یا
بر عذرسز حتی حیضی کلن خاتونلر کشی یه و مسافره و خستیه و بو کلو
عورتلره واجب اولور و مرتده دخی بو مجلین واجب اولور اما
دیوانه یه و اوغلانه واجب اولمز اما کفارت مباشرتسز یا امیجی
صوتی اختیار ایله طشره کتورمکسزین واجب اولمز و کفارت
اولدورکه بر قول ازاد ایلیه و اکر اکا کوجی یترسه ایکی ای متصل

انوك

اوزج دوتر واكر بيمارلق وضعيف سببى ايله اكا دخى قادر
اولمزسه التمش مد يمك التمش مسكينه ويره وهر مد النى بوز طقسان
اوچ درهم وبر درهمك ايكى دنكيدر اما امساك يعنى اوزج
دوتمق كوننك بقيه سنده بركمسنه اوزرنه واجب دركه اوروجنى
بهانه سز بوزه اما بر خاتون كشيه كه حيضى كسلمش اوله واجب اولمز
وشك كوننده چون بركمسنه اى كوردم ديو شهادت ايلسه اونك
اوزرنه واجب دركه اول كوننك بقيه سينى امساك ايليه يعنى اكل وطعام
دك يمك يميوب اوزج دوته وهر كمسنه كه كوندز اوزرنده
باشليوب سفره كيده جايز دكلدركه اوروجنى بوزه واكر اوروجنى
بوزمدن كوندز اوزرنده شهره يتشه اوروجنى بوزميه كر جايز
دكلدر ومسافر اولانه اوروج دوتمق اوروج بوزمدن يكركدر
مكر قادر اولميه اما فديه بر طعامدر كه بر مسكينه ويروب
اوله شدو وزه وفديه بوكلو وسود امزيجي خاتون كشيه واجب
اولور قضا ايله بيله چون اوروجنى امزوردوكى وغلان قورقو
سندن بوزمش اوله خسته كبى دكلكه اوروج بوزميتى كندو خوفندن

اوله ودخى بر بيرك اوزرنه كه غايت ايله ضعيف اوله اوروج
دوتمغه قادر اولميه بو فديه واجب اولور قضا يرنه وهر
كمسنه كه رمضانونك قضاسينى تأخير ايليه بر غيرى رمضانونك
كلمسنه دك هر بر كوننك قضاسى ايله بر مد طعام لازم كلور فقرايه
ويره فصل شريف وفاضل كونلرده اوروج دوتمق سنت
دربيل ايچنده دوشنبه كوزه عرفه كونى وعاشورا وطقوز كون
ذى الحجه اينونك اولندن واون كون محرمك اولندن ورجب
وشعبانى كبى وخبرده وارد دركه اوروجك رمضاندن
صكره افضلى محرمك اوروجيدر وبتون محرم ايى سندرو عشر
اولى يعنى اولكى اونى مؤكددركدر وخبرده وارد دركه رمضان
اينك بر كونى محرم اينك وتوز كوننده افضلدر وحضرت رسول
اكرم صلى الله عليه وسلم بيوردى كه هر كمسنه كه پنجشنبه وجمعه
وشنبه كونى محرم ايندن اوروج دوتسه انونك ايچون يدى يوز
يللق عبادت يازه لر وحرام ايلرى درت دردر ذو القعده وذو الحجه
ومحرم ورجب وفاضلرق ذى الحجه ايى دركه حج وقتيدر و

خبرده واردر که عبادتك هیچ بر وقتده حضرت حق جل وعلا
قتنده شونکله فاضل ومقبول دکلدر که ذی الحجه‌نك اونی عشر اولنده
انونك بر کونلك اوروجی بر ییللق اوروج کبی در وبر کیجه نوك قیامی
قدر کیجه سنك قیامی کبی در ایتدیلر یا رسول الله جهاد دخی انکلین
دکلدر اول حضرت صلی الله علیه وسلم بیوردیلر که دکلدر بر
کمسنه نوك که جهادده اتینی دپلوب قانینی دوکلر وصحابه‌دن بر بلوك
رضوان الله علیهم اجمعین کراهت طوتمشلر یعنی انلره کوچ کلمشدر کر
دوکلی رجب اینده اوروج اولالر رمضان اینه بکزمسون ایچون
بو سببدن بر کون یا بر کوندن ارتوق اوروجلرنی بوزمشلر و
خبرده واردر که شعبان اینك نصفندن صکره اوروج یوقدر
وفی الجمله شعبان اینك اخرنده اوروج بوزمق یوددر تا رمضان
اینندن منقطع اولوب کسله اما رمضانی قرشولمقله شعبان
اینوك اخرنده اوروج دوتمق کراهیه‌در مکر قرشولمق قصدندن
اوزکه بر غیری سبب دخی اوله اما اینوك شریف کونلری ایام بیض‌در
که اول اینوك اوننوچنجی واون دردنجی واون بشنجی کونیدر

وهفته‌دن دوشنبه وپنج شنبه وجمعه کونیدر اما توز ییلده
متصل اوروج طوتمق بونوك جمله‌سینی جامع در ولکن بش کون
کرکدر که اوروجی بوزه ایکیسی ایکی بیرام کونی واوچ کونی ایام
التشریق کونلریدر قربان بیرامندن صکره وکرکدر که کندو
حجرانمیه افطارده یعنی کندونی افطاردن منع اتمیه که بو
مکروه‌در وصوم الدهره قادر اولمیان کمسنه کرکدر که بر کون
طوته وبر کون بوزه زیرا بو داود پیغمبرك اوروجیدر علیه السلام
وانوك فضیلی بیوکدر وخبرده واردر که عبدالله ابن عمرو عاص
حضرت رسولدن صلی الله علیه وسلم اوروجده فاضلرق
طریقدن صوردی اول حضرت اکا بیوردی عبدالله رضی الله
عنه ایتدی بوندن فاضلرق استرم اول حضرت بیوردی فاضلرق
اوروج یوقدر وبوندن الحقرق اولدور که پنجشنبه ایله دوشنبه
کونی اوروج دوته وبو رمضان ایله بیله ییلك ثلثنه یاقن
در یعنی اوچ پایندن بر پایی وچون بر کمسنه اوروجك حقیقتن
اکلیوب بیله که اندن مقصود شهوتی صیمق وکوکلی صافی اتمکدر

وهفته‌دن

کزکدرکه کند و کوکلنی کوزدوب مراقب اوله سلامت بولسون
ایچون وچون بونیله ایلیه کاه اولورکه اوزوج بوزمق فاضل
رق اولور و کاه اوزوج دوتمق وبونسبدندرایدیکه حضرت
رسول صلی الله علیه وسلم کاه اولوردیکه اوزوج طوتارزدی
خلوتصانورلردیکه دخی بوزمز وکاه بوزارزدی دخی طوتمز تصور
ایدرلردی واول حضرتک اوزوجنک بر ترتیبی معلوم دکلدی
وعلمادن ورع صاحبلری بزی ارد بجه درت کوندن زیاده
اوزوج بوزمغی کراهت دوتمشلردر وبوبیرام کوننددن
وایام تشریقدن دوتمشلردرکه درت کوندورانددنا وترو که
علی الدوام اوزوج بوزمقدن خوف اولنورکه کوکل قرارزوب
وغفلت غالب اولوب کوکل اکاهلیغی یعنی اویانقلغی ضعیف اوله
اصل سابع حج در بلکل که حج اسلام ارکانندندر وعمر
عبادیدر وحضرت رسول صلی الله علیه وسلم بیوردیکه هر
کمسنه اردن وعورتدن که اوله واوزرینه واجب ولان حجی
ادا ایتمش اولسه اولدوکی وقتده کرک یهودی اولسون کرک نصرانی

ودخی

ودخی اول حضرت صلی الله علیه وسلم بیوردیکه هر کمسنه که
حج ایلیه وبدنینی فسق ایله ودیلنی بیهوده وعبث کلماتله آلوده و
مشغول ایلمیه دوکی کناهلردن پاک وصافی ولورشول نادن
طوغدوغی کون کبی ودخی بیوردیکه چوق کناه واردرکه هیچ
نسنه اکا کفارت اولمز الا عرفاتده طورمق ودخی بیوردی
بیچ هیچ برکونده شویله چورواحقر ونکری صاروکورنمز
لرالا عرفه کوننده حق تعالی خلقی اوزرینه یغدوردغی رحمتک
چوقلغندن وعفو ایتدوکی کبایر عظیمک کثرتندن ودخی بیوردی
هر کمسنه که اوندن حج نیتی وفکری ایله چقوب یولده فوت اولسه
هر ییل قیامت دک انوک ایچون بر حج ایله بر عمره ثوابنی یازارلر و
هر کمسنه که مکده یامدینده اولسه انوک نه عرضی اولور ونه
حسابی وبیوردیکه بر حج مقبول دنیادن ودنیاده اولان
نسنلردن دوکلیسندن یکرکدر وانوک جنتدن غیری عوضی
یوقدور ودخی بیوردی علیه افضل الصلوات واکمل التحیات
که هیچ اندن بیوک زلت برکناه یوقدورکه برکمسنه عرفاتده طوره

كندوني برلغمش صانه   وعلي بن موفق قدس سره اكابردندندر
ايتدي بر ييل حج ايتدوم عرفه كيجه سني واقعه ده ايكي ملك يشيل
قفتانلرله كوكدن ايندیلر كوردم انلرك بري اولبرينه ايتدي
بيلورميسنكه بو ييل ندكلو حاجي وارمش اول بري ديدي يوق ايتدي
التي يوز بيك ايديلر بنه ايتدي بيلورميسنكه قاچ كمسنه نوك
حجنی قبول ايتديلر ديدي بلمزم ايتدي انجق التي كمسننك حجني قبول
ايتديلر شيخ ايتدي بن بو سوزك قورقوسندن اويخودن اوياندم
محكم غمكين اولوب ايتدم بن هيچ حالله بو التي كشينك بري دكولم
بو انديشه واندوه ايله مشعر الحرامه ايرشوب انده اويودم ومشعر
الحرام عرفاتده بر برلرينه ديدرينه اول ايكي ملكي كوردم كه بري بريله
شول كيجه كي سوزي سويله شورلردي اول وقت اول بري ايتدي بلور
ميسنكه حضرت حق سبحانه وتعالى بو كيجه خلق ايچنده نه حكم
ايتمشدر ديدي بلمزم ايتدي شول التي كمسننك هربرينه يوز بيك
كمسنه بغشلدي بن شادلغله اويخودن اوياندم   وحضرت حق
جل وعلايه شكر ايتدم   وحضرت رسول صلى الله عليه وسلم بيورديكه

حضرت

حضرت حق سبحانه وتعالى وعده ايلمشدركه هر ييل التي يوز بيك
كمسنه قوللردن بو خانه زيارت ايليه لر اكر بو عدددن اكسوك
اولسه ملائكه دن شول مقدار كوندوريله كه بو عدد تمام اوله و
قيامت كوننده كعبه حشر ايده لر بر كلين كبي كه جلوه ايتمك استيه
وشول كمسنه لركه حج ايتمش اوله لر انوك پرده لرينه ياپشوب طرافني
طولانلر انوكله جنته كيردوكلري وقته دك   **حج اركانينك شرايطي**
بلكلكه هر مسلمانكه وقتنده حج ايليه حجي صحيح در وانوك وقتي شوال
ايي وذو القعده ايي وطقوز كون ذي الحجه ايندر بيرام صباحنك
وقتنه دك اكر بو مدتده حجه احرام كتورسه لر صحيح در   وبوندن
اول اكر حجه احرام كتورسه لر عمره اولور   وايوتلي يرامزدن
فرق ايدن اوغلانوك حجي صحيح در   وسود امن اوغلانجوق ايچون
وكيلي احرام كتوروب عرفاته وسعيه وطوافه ايلده صحيح اولور
پس مسلمانلوق حجي ايله وقتك شرط صحتي بوندن ارتوق دكلدر اما
شول شرطلركه حج اسلام اندن ساقط اولوب فرض ادا اوله بشدر
مسلمانلوق وازادلق وبالغلق وعاقللق   ووقتنده احرام كتورمك

واكر اوغلان احرام كيوب عرفاتده طورمزدن اول بالغ اولسه
يا قول آزاد اولسه بوندن اول كفايت ايدر حج اسلامدن وكر بو
شرطلر كركدر عمرنده نوك فرضى ساقط اولوب دوشسون ايچون
وقتدن غيرى زيرا بتون ييل عمرنك وقتيدر اما شول بر
غيرى كمسنه ايچون نيابت ايله حج ايده نوك شرطى اولدوركه اسلام
حجيكه فرضدر اوكرديدن ادا ايتمش اوله اكر اندن اوكرديكى بر
غيرى كمسنه ايچون نيت ايلسه حج كندودن ساقط اولور اندن
اولمز يعنى حج كندونك اولور انوك اولمز واوكورديكى حج اسلامدر
صكره قضادر بعده نذردر اندن صكره نيابتدر وترتيب
بويله واقع اولور اكرچه بونك خلافنه نيت ايلسه اما حجك
شرط وجوبى اسلام وبلوغ وعقل وازادلق واستطاعتدرو
استطاعت ايكى نوعدر بريسى اولدركه كندوسى حج ايتمكه قادر
اوله وبو اوج نسنه ايله اولور بريسى اولدوركه مزاجى صحيح اولوب
مريض اولميه وبرى دخى اولدوركه يول امين اولوب يول اوزرنده
برخطر لوديكز ويا برد وشمن كه اندن مال وجان قورقوتيجى اوله

اولميه

اولميه اوچنجى اولدوركه شول مقدار مالى اولكه واروب كلمسنه
وعيالنك خرجنه وفا ايليه دوكلوبوز حيلرينى اوده دوكدن
صكره وطوار كراسنه دخى كرك دركه قادر اوله تا يايان يورمك
لازم كلميه اما برنوع دخى اولدوركه كندو وارمغه قادر اولميوب
مفلوج اوله وياكوتورم اولوب يرنده قالمش اوله شويلكه صغلغنه
اميد اولميه مكر نذرت ايله وانوك استطاعتى اولدوركه شول
مقدار مالى اولكه برنايب طوتوب كوندوره تا انوك ايچون حج ايليه
ونايبك اجرتينى ويره واكر اوغلى قبول ايلسه كه واروب انوك ايچون
مفت حج ايليه اما دستور ويرمك لازم كلور زيرا بابا انوك
خدمتى اوغلنه شرفدر واكر دينه بن مال ويريم تا سن بر كمسنه
كيرايه دوتاسن قبول ايتمك لازم كلمز زيرا مالك قبولنده منت
واردر واكر بر يادكيشى انوك ايچون مفت حج ايتمك استسه انوك
منتنى قبول ايتمك لازم كلمز واستطاعت حاصل اولدوقده كرك
دركه كيتمده تعجيل ايده وبايوم پس اكر قاتلنسه جايزدر اكر توفيق
بولورسكه بريلده دخى حج ايليه واكر تأخير ايدوب بحدن اوكوردى

اولنسه عاصی درکند وترکه سندن کندو نیابتی ایله حج ایلیه لر
اکرچه وصیت ایتمش اولنسه زیرا بو انوك اوزرنده بر دین اولدی
وامیر المؤمنین عمر رضی الله عنه بیوردیکه اکا قصد ایتمك استدم که
لازم که شهرلرده هر کمسنه نك که استطاعتی اولوب حج ایتمیه اندن
جزیه آلهلر **حجك ارکانی** بلکل که حجك ارکانیکه حج انسز صحیح دکلدر
بشدر احرام وطواف واندن صکره سعی وعرفاتده طورمق و
تراش اولمق بر قول ایله وحج واجباتی که اکر انلاردن فراغت ایدوب
وازکچرسه حج باطل اولمز ولکن بر قیون قربان ایتمك لازم کلور التی
در میقاتدن احرام کوزتمك میقات بر یرلرا دیدرکه اندن احرام
دوتارلر واکر بر کمسنه اندن احرامسز کچسه بر قیون واجب اولور
وطاش آتمق وعرفاتده کون طوغنجه قاتلمق وکیجه یله مزدلفه ده
مقام ایتمك ومناده دخی بو بخلین ووداع طوافی ایتمك وبو
کروکیده رت ده بر قول دخی واردرکه قیون لازم کلمز ایتدوکی
تقدیرجه ولکن اکا قیام کوسترمك سنتدر **اما** حج اوده نوك
طریقی اوچدر افراد وقران وتمتع وافراد فاضلرقدر

شویله که

شویله که اول اخجی یا الکوزادا ایلیه وچون تمام اولیجه مددن طشره
چقوب عمره ایچون احرام کوزه اول وقت عمره ایلیه وعمره ایچون
احرام تنعیمدن جعرانه افضلدر وحدیبیه دن تنعیم افضلدر
وبو اوچ یردن سنت در وقران اولدورکه دیه **لبیك بحجة وعمرة**
تا بر اوغردن اکی سنه بله محرم اوله یعنی حجه وعمره یه والحق حج
عملارنی بر نیه کوزوب ادا ایلیه وعمره انوك ایچنده مندرج اوله
ابدستت غسل ایچنده مندرج اولدوغی کبی وبویله ایدن کمسنه
نوك اوزرنه بر قیون واجب اولور مکرکه مکه خلقندن اوله که
قیون واجب اولمیه زیرا انوك میقاتی خود مکه در وهر کمسنه
که قربان ایلیه اکر عرفه ده طورمزدن اول طواف وسعی ایلیه سعی
حج وعمره دن صایلور **اما** طوافی عرفه ده طوردقدن صکره تکرار
ایتمك کرکدر زیرا طوافك شرطی بر رکن درکه وقوفدن صکره
اوله **اما** تمتع اولدورکه چون میقاته ایرشه عمره یه احرام کوزه
ومکه ده تحلل ایلیه احرام قیدندن اولماسون ایچون یعنی احرامدن
چقه صکره حج وقتنده کیرو مکه دن حجه احرام کوزه واوزرنه

بر قيون واجب اولور واكر قيونه قادر اولمزسه اوچ كون اوروج
طوته قربان بيرامندن صكره يا بريبرينك اردنجه يا متفرق
وچون كندو وطننه وارديغي كون ديمك اولور وزوج طوته وقران
حجنده ديمك چون قيوني اولمسه بونك كبي اون كون اوروج طوته
وتمتع قاني بركمسه نوك اوزرنه واجب اولوركه عمره احرامني
شوال اينده يا ذي القعده يا ذي الحجه نوك اونده كوتورمش اوله يا
حجه زحمت ايدوب نيج احرامني كنده وميقاتدن شاشورمش اولسه
پس اكر مكه خلقندن اولسه يا غريب اولسه وحج وقتنده ميقاته
يا ميقاته بر ميل مسافه سنه كلها نوك اوزرنه قيون واجب اولمز اما
محرمك محظوراتي التي در بري كيسي كيمك در زيرا احرامده كوملك
وطون وايچ اتوك ودولبند كيمك جايز دكلدر بلكه ازار
وردا ونعلين كركدر اكر نعلين بولمسه بشمق جايزدر واكر ازار
بولمسه شلوار جايز اولور واكر دوكلي اعضاسيني ازار له اورتسه
جايزدر باشدن غيري كه اني اورتمك جايز دكلدر وخاتون كشيه
جايزدر عادتا اوزره قفتان كيمك ولكن يوزيني كركدركه اورتوب

كزلميه

كزلميه اكر بر محلده وكولكه لكده اوله جايز اولور ايكنجي ايو رايحه
لو نسنه لر و بخور قوللنمسون اكر بخورلنوب ديكلمش كيسي كيسه
بر قيون واجب اولور اوچنجي باشن تراش ايدوب ديرناغني كسمسون
اكر تراش اولوب دزناغني كسنسه هر بري ايچون بر قيون واجب اولور
اما حمامه كرمك وقان الموق وحجامت اتدرمك وساچي بري برندن
چوزمك شويله كه قوپميه جايزدر دردنجي جماع اتميه اكر ايدجك
اولورسه بر دوه يا بر صغير يا يدي قيون واجب اولور وحج ديجي
فاسد اولوب قضا اتمك واجب اولور واكر اوكلي تحللدن صكره
اولسه بر دوه واجب اولور ولكن حج فاسد اولمز بشنجي مباشرتك
مقدماتي خاتون كشيه يا پشمق واوپمك كبي جايز دكول وملامسه
دن هر نسنه كه ابدسني بوزار اندن بر قيون واجب اولور و
استمتعده يعني بر نسنه دن برخوردار لقده بونجلين والحرام
بعلينه عقد نكاح جايز دكلدر واكر عقد نكاح اتسه صحيح اولمز
ونسنه لازم كلمز التنجي او اتمك جايز دكل مكر صوده اولاني اكر
برا او لدورسه انوك مانندي واجب اولور دوه دن وصغردن

وقيوندن قنغی بر نه كه ایكرلك بكزرسه حجك كيفيتی بيلكل كه حج
اعماللك صنفی اولدن آخرنه دك ترتيب ايله بلمك كركدر فرائض
ايله سنتلری وادبلری بری بريله قارشمش شويله كه سنتدر زيرا
هر كمسنه كه عادت ايله عبادتی ايليه سنت ايله ادب وفريضه دوكلی
انوك قتنده برابر اولور زيرا محبت مقامنه يتشن كمسنه نافله لر
وسنتلرله يتشور شويله كه حضرت رسول صلى الله عليه وسلم
بيوردیكه حضرت حق جل وعلا بيورر كه بنم قوللرم بكا هيچ نسنه
ايله تقرب اتمزلر كه بنم فرضلريمی اودمكدن سوكرك اوله وشوله كه
قولدور هيچ دكلمز بكا نافله لر وسنتلرله تقرب ايلمه دن شول درجه
ايرنجه كه قولغی وكوزی والی ودیلی بن اولم بنم ايله ايشيده وبنم ايله
كوره وبنم ايله دوته وبنم ايله سويليه پس عبادتلرك ادبلريله
سنتلرينی رعايت ايدوب بر نه كوزتمك وهر برده ادب صقلمق
مهمدر اول الادب زاده وسنا زاده يعنی بونك دابی ويراغی
كركدر كه اول حجه نيت ايليه توبه ايدوب مظالمی كرو ويره وبورجلرينی
ودهيه واهل وعيالنك وهر كمك كه انوك اوزرنده نفقه سی

واجب

واجبدر نفقه لرينی ويره ووصيت نامه يازه ويولا زوغنی
بر وجه حلالدن تدارك ايدوب شبهه دن حذر ايده زيرا شبهه لو
مال ايله حج ايدنلرك قبول اولمامق قورقوسی واردر وازوغنی اوله
دكلو تدارك ايده كه يولده درويشلره ياردم اتمكه قادر اوله
ويوله چقدوغندن وكوردی يول سلامتلغی ايچون فقرايه براز
نسنه حلال صدقه ايليه وبر برك قوتلو طوار صاتون الايكره
دوته وكركدر كه كوتروب يوكلتدوكی اسبابك دوكلوسنی شولك
طوارينی كرايه دوتدوغی كشيه كوستره كراهت ايلمامسون ايچون
وكركدر كه بر صالح ومتدين يولداش كه سفر اتمش اوله ودين ايله
دنياده ويول مصلحتلرنده سعادتی اوله ازايوب بوله ودوستلرينی
وداع ايدوب انلردن دعا طلب ايده وهر برينه ديه كه استودع
الله دينك وامانتك وخواتيم عملك وانلر اكا ديه لر في حفظ
الله وكنفه زودك الله التقوى وجنبك الردى وغفر ذنبك ووجهك
للخير اينما توجهت وچون اوندن چقسه كركدر كه اوكوردی ايكی
ركعت نماز قيله اولكی ركعتده الحمد ايله قل يا ايها الكافرون واوقيه

وایکنجی رکعتده الحمد ایله قل هو الله احد اوقیه وچون نمازدن فارغ
اوله اخلاص صافی ونیت صادق ایله دعا ایدوب دییه اللهم
انت الصاحب فی السفر وانت الخلیفة فی الاهل والمال والولد احفظنا
وایاهم من کل آفة اللهم انا نسئلك فی مسیرنا هذا البر والتقوی
ومن العمل ما ترضی وچون اولك قپوسنه چقه دییه بسم الله توکلت علی
الله لا حول ولا قوة الا بالله اللهم بك انتشرت وعلیك توکلت
وبك اعتصمت والیك توجهت اللهم زودنی التقوی واغفرلی
ذنبی ووجهنی للخیر اینما توجهت وچون آته بنه دیه بسم الله وبالله
والله اکبر سبحان الذی سخر لنا هذا وما کنا له مقرنین وانا الی
ربنا لمنقلبون ودوکلو یولده ذکر ودعایه مشغول اوله وچون
بر یوکسك یره یتشه دیه اللهم لك الشرف علی کل شرف ولك
الحمد علی کل حال وچون یولده بر قورقو اوله آیة الکرسی وشهد الله
وقل هو الله ومعوذتین اوقیه مکیه دخول ایتمکله احرام ادابی
چون میقاته یتشه که قافله خلقی اندن احرام دوتارلر اوکوردکی
غسل ایده درنغز کسه جمعه ایچون دیدوکمز کبی ودیکلمش تفتلی

چقاروب

چقاروب احرام ایچون بر ازار ایله اق رداکیه واحرامدن اوکردکی
کندوبی وکندو کیسی سنی روایح طیبه ایله بخورلیه وچون کیمك
ایچون قلقوب دوه سنی قالدوره ویوله توجه ایده وکوکلی ایله
حجه نیت ایدوب دلی ایله دییه لبیك اللهم لبیك لا شریك لك
لبیك ان الحمد والنعمة لك والملك لا شریك لك وابو حنیفه قتنده
رضی الله عنه مجرد نیت کفایت اتمز وبو کلماتی یوکسك آوازیله تکرار
ایلیه هر یرده که برانش ویوقش اولسه وهر یرده که قافله زحمت
ایله بری برینه قارشه لر وچون مکه یه یقین وارە غسل ایده
ومجده طقوز سبب ایچون غسل سنتدر احرام ایچون ومکیه
کرمك ایچون وطواف زیارت ایچون وعرفه ده طورمق ایچون
ومزدلفه ده طورمق ایچون واوچ غسل اوچ جمره یه طاش اتمق
ایچون اما جمرة العقبه طاش اتمق ایچون غسل یوقدر پس چون
غسل ایلیه ومکه یه کیره وخانهٔ کعبه کوره دخی شهر ایچنده
یکن دییه الله اکبر الله اکبر لا اله الا الله والله اکبر اللهم انت
السلام ومنك السلام ودارك دار السلام تبارکت یا ذا الجلال

والاكرام اللهم هذا بيتك عظمته وكرمته وشرفته اللهم
فزده تعظيما وتشريفا وتكريما وزده مهابة وزد من حجه برا وكرامة
اللهم افتح لي ابواب رحمتك وادخلني جنتك واعذني من الشيطان
الرجيم اول وقت بني شيبه قپوسندن مسجده كيره وحجر الاسود
قصد ايدوب اني اوپه واكر خلقك مزاحمتندن قادر اولميه الني
انوك اوزرنه ايدوب يا قرشوسنده دوروب ديه اللهم
هذه اماناتي اديتها وميثاقي تعاهدته اشهد لي بالموافاة
صكره طوافه مشغول اوله طواف تمام اداسي بلكه طواف اتمك
نماز قلمق كبي دركه انده بدننك وكيسينك ومكانك طهارتي
وكيزلنسي ولازم اولان نسنه كرهلك شرط در ولكن سويلشمك
انده مباح در اوكورديكر كدر كه اضطباع سنتيني يرينه
كتوره واضطباع اولدر كه ازارك اورتاسيني صاغ قولتوغنك
التنه اله وايكي طرفيني صول اموزنك اوزرنه براغه پس خانه
صول جانبنه الوب حجر الاسوددن طوافه ابتدا ايليه شويلكه
خانه ايله كندونك آراسي اوچ آدمدن كسوك اولميه شادروانه

اياغن

اياغن بصمسون ايچون زيرا اول خانه نوك حدندندر وچون طوافه
بشليه ديه اللهم ايمانا بك وتصديقا بكتابك ووفاء بعهدك
واتباعا لسنة نبيك محمد صلى الله عليه وسلم وچون خانه نوك قپوسنه
يتشه ديه اللهم هذا البيت بيتك وهذا الحرم حرمك وهذا
الامن امنك وهذا مقام العائذ بك من النار وچون ركن عراقيه
ايرشه ديه اللهم اني اعوذ بك من الشرك والشك والكفر والنفاق
والشقاق وسوء الاخلاق وسوء المنظر في الاهل والمال والولد
وچون اولوق آلتنه يتشه ديه اللهم اظلني تحت عرشك يوم لا ظل
الا ظل عرشك اللهم اسقني بكأس محمد صلى الله عليه وسلم شربة
لا اظمأ بعدها ابدا وچون ركن شاميه ايرشه ديه اللهم
اجعله حجا مبرورا وسعيا مشكورا وذنبا مغفورا وتجارة لن
تبور يا عزيز يا غفور رب اغفر وارحم وتجاوز عما تعلم انك انت الاعز
الاكرم وچون ركن يمانيه ايرشه ديه اللهم اني اعوذ بك من
الكفر واعوذ بك من الفقر ومن عذاب القبر ومن فتنة المحيا والممات
واعوذ بك من الخزي في الدنيا والاخرة وبو ركن ايله حجر الاسود

اراسنده دیه اللهم ربنا اتنا فی الدنیا حسنة وفی الاخرة حسنة
وقنا برحمتك عذاب القبر وعذاب النار یدی کره بو نوك کبی طواف
ایده وهر کره بو دعالری اوقیه وهر بر کره یه بر شوط دیرلر اوچ
شوطده ایو مکله یوریه نشاطله جنت وچابك کبی واکر خانه
یاننده زحمت اولسه برازایراق یوریسون ایو مکله یوریمکه قادر
اولسون ایچون وکرو کی درت شوطده یاپ یاپ یوریسون وهر
کره حجر الاسودی اوپسون ورکن یمانی ایله سورسون واکر
خلقك زحمتندن کوجی یتمزسه ایله اشارت ایلسون وچون یدی
شوط تمام اوله خانه ایله طاش اراسنده طوروب قارنن و
کوکسن ویوزینك صاغ یانن خانه نوك دیوارینه اوزرنه قوسون
وایکی الناك درسکلریله ایه سینه دخی باشی استندن دیواره طیاسون
یا کعبه نوك پرده لرینه یاپشسون وبو یره ملتزم دیرلر ودعا بوندا
مستجاب اولور ودیسون یا رب البیت العتیق اعتق رقبتی من النار
واعذنی من کل سوء وقنعنی بما رزقتنی وبارك لی فیما اتیتنی صکره
صلوات کوندرسون واستغفار ایسون وکوکلنده اولان حاجتنی

دیلسون

دیلسون صکره مقام ارداننده طوروب ایکی رکعت نماز قلسون
اکا رکعتی الطواف دیرلر وطوافك تماملغی انوکله در واولکی رکعتده
الحمد ایله قل یا ایها الکافرونی اوقسون وایکنجی رکعتده الحمد ایله قل
هو الله احدی اوقسون ونمازدن صکره دعا ایتسون ویدی کره
طولاندیغنجه بر طواف تمام اولمز وهر یدی کره ده بو ایکی رکعت نمازی
قیله واول وقت ینه حجر الاسود قاتنه واروب اوپه وختم ایدوب
سعیه مشغول اوله آداب سعی پس کرکدر که صفا قپوسندن
طشره چقوب برج ایاق صفا اوزرنه چقه بر ادم بوینجه شویلکه
کعبه‌یی کوره ویوزینی کعبه نوك جانبنه دوندروب دیه لا اله الا
الله وحده لا شریك له له الملك وله الحمد یحیی ویمیت وهو حی لا یموت
بیده الخیر وهو علی کل شیء قدیر لا اله الا الله وحده صدق وعده
ونصر عبده واعز جنده وهزم الاحزاب وحده لا اله الا الله
مخلصین له الدین ودعا ایلیه وحاجتنی دیلیه پس اینوب سعیه
باشلیه مروه یه دك واو کردی یاپ یاپ یوریوب دیه رب
اغفر وارحم وتجاوز عما تعلم انك انت الاعز الاکرم اللهم ربنا

آتنا في الدنيا حسنة وفي الآخرة حسنة وقنا عذاب النار ويا
یاپ یوزیه مسجد کوشه‌سنده اولن یشیل میله وارنجه‌جون کندو
یله میل اراسنده التی ارشون مقداری یول قاله ایو مکله یوزمکه
باشلیه شول ایکی میله ایرشدوکی وقته دک اندن صکره مروه‌یه وارنجه
آهسته لکله یوریه و مروه‌نوك اوستنه چقوب یوزنی صفایه
دوندوره وینه اول دعالری اوقیه و بو بر کره اولور و چون صفایه
کله ایکی کره اولوریدی کره بو یله ایلیه چون بوندن فارغ اولدی
قدوم ایله سعی طوافنی ادا اتدی و بو جمله‌ده سنت در اما رکن
اولان طواف وقوفدن صکره‌در و سعی‌ده طهارت سنت در و طوافده
واجب و سعی بونکله کفایت اولنور زیرا وقوفدن صکره اولمق
سعینک شرطی دکلدر ولکن کرکدر که طوافدن صکره اوله اکرچه
اول طواف سنت ایسه آداب وقوف بعرفه بلکل که قافله اکر
عرفه کوننده عرفاته یتشه‌لر قدوم طوافنه مشغول اولمسونلر و
اکر عرفه‌دن اوکوردی یتشه‌لر طواف قدومی ادا اتسونلر و ترویه
کوننده مکه‌دن چقوب اول کیجه منا ده اوله‌لر و یارنده‌سی عرفاته

وارسونلر

وارسونلر و عرفه کونی زوالدن صکره وقوف وقتی یعنی عرفاتده
طورمق وقتی کلور بیرام صباحنک وقته دک اکر صباحدن صکره
یتشه‌لر حج فوت اولور و عرفه کونی غسل ایدوب ایکندو نمازی
ایله اویله نمازنی بیله قیله‌لر دعایه مشغول اولسونلر ایچون و بو
کونکی کونده اوروج طوتمیه‌لر قوت بولسونلر ایچون دعاده مبالغه
اتمکه زیرا حجک سری عزیزلرک همتلریله کوکللرینک اجتماعیدر
بو شریف ولار وقتده و ذکرلرک افضلی بو وقتده لا اله الا
الله کلمه‌سیدر و بالجمله کرکدر که زوال وقتندن اختتامه دک
تضرع و زارلق ایدوب استغفاره مشغول اوله و نصوح توبه‌سن
ایلیوب کچمش عذرلری دیلیه و بو وقتده دعوات چوق نقل
ایدرسلک سوزا و زار احیا کتابنده مصنف قدس سره ذکر
اتمشلردر اندن حفظ اتسون و خاطرلرنده اولان دعالری
بو وقتده اوقوسون زیرا دعوات مأثوره بو وقتده ایودر
اکر اوکرنه بلورسه والا ایازودن اوقویه یا بر کمسنه اوقوب
اول آمین دیه و کون طلوندوقدنا و کوردی عرفات حدودندن

چقمیه **آداب بقیهٔ اعمال** پس عرفاتدن مزدلفه یه وارسون
وغسل ایتسون زیرا مزدلفه حرمدندر واخشام نمازنی قلمیوب
تا یاتسو نمازیله بیله جمع ایدوب بر اذان ایله وایکی قامتله قلسون
واکر قادر اولورسه بو کیجه مزدلفه ده احیا ایتسون
که بر عزیز وشریف کیجه در وکیجه ایله انده طورمق
جملهٔ عباداتدندر وانده مقام ایتمین کمسنه یه انده بر قیون
قربان ایتمك واجب اولور وبوندن یتمش دانه طاشجق کوتورسون
مناده آتسون ایچون زیرا بونده انجلین طاشلی توپرق بولونور بردن
یارینده دخی منایه توجه ایدوب کتسون وصباح نمازین
ارکن قلسون وچون مزدلفه نك اخرنه یتشه که اکا مشعر الحرام درلر اسفاره
وقته دك طوره یعنی طاکه دك طوروب دعا ایلیه پس اندن کون
طوغمدن کیدوب بر یره ایرشور که اکا وادی محسّر درلر دوه سن
اینومکله سوره واکر پیاده ایسه اینومکله یوریه اول وادی نهایت
بولوب قطع اولنجه زیرا سنت بویله در پس بیرام کونی علی السحر
کاه تکبیر ایتسون وکاه تلبیه یعنی لبیك اللهم لبیك دیسون اول

وقته دك

وقته دك که اولیوکسك یره که اکا جمرات دیرلر ایرشه اندن
کچوب کیده بر یوکسك یره دك که اکا جمرة العقبه دیرلر اولیولك
صاغ طرفنده قبلیه قرشودر وطاش آتلجق یردر کونش بر کوندر بویی
چقوب یوکسك اولدوقدن صکره بو جمره ده یدی دانه طاش آتسون
وقبلیه قرشو طورمق اولیدر بوراده تلبیهٔ تکبیره بدل ایلیه یعنی
لبیك یرینه تکبیر ایده وهر بر طاشکه آتاردیه اللهم تصدیقا
بکتابك واتباعا لسنة نبیك فارغ اولدوقده تکبیر وتلبیه دن
وازکچه مکر فرض اولان نمازلرك صوکنده تکبیر ایده بیرام کوننك
اویله سندن ایام التشریق اخرنك صباحنه دك که اول قربان
بیرامنك دردنجی کونیدر صکره کنده منزلنه واروب دعایه
مشغول اولسون پس اکر قربان ایتمك استرسه ایتسون وقربانك
شرایطنه اینه رعایت ایتسون اندن صکره باشینی تراش ایتسون
وچون بو کونکی کونده طاش آتوب تراش اولدی بر تحلل حاصل اولور
احرامك دوکلی محظوراتی یعنی حرام اولمش نسنه سی حلال اولدی
مباشرتایله شکاردن غیری پس مکه یه واروب رکن طوافنی یرینه

کتورسون وبرطوافك وقتی نصف اللیلدن صکره کلور نلکه
بکرك اولدورکه بوطوافی بیرام کونی ایلیه وبونك وقتنك صوکی
مقرر دکلدر بلکه نه دکلو تاخیر ایدوب قاتلنسه فوت اولمز ولکن
بر تخلل دخی حاصل اولماز یعنی احرامده مقید اولوب قالور ومباشرت
ایله شکار اتمسی جایز اولمز اول وقته دك که طواف ایلیه وچون
بوطوافی دخی شول صفت ایله که قدوم طوافنده دیدوك ایلیجك تمام
اولوب مباشرت ایله شکار حلال اولور واکر اوکرده سعی اتمش
اولسه اتمیه واکر اتمش اوله زکنك سعیینی بوطوافدن صکره ایلیه
وچون طاش اتدی وباش تراش اتدی وطواف ایلدیجك تمام اولدی
واحرامدن چقدی اما ایام التشریق رمیی ومناده اخشاملمق
احرام بوزولدقدن صکره اولور وچون طواف ایله سعیدن فارغ
اولدی بیرام کونی منایه کلوب وکیجه انده مقام ایلیه زیرا بومقام
واجبدر وارتسی زوالدن صکره غسل ایده زمی ایچون یعنی طاش
اتمق ایچون ویدی طاش عرفات جانبنده اولانه وکوزدیکی جمره ده
اته واندن صکره قبلیه قارشو طوروب دعا ایلیه البقره سوره سی
اوقوندوغی

اوقوندوغی مقداری اندن صکره یدی طاش ورتاده کی جمره یه اتوب
دعا ایلیه بعده یدی طاش دخی جمرة العقبه ده اتا واول کیجه
منا ده مقام ایلیه پس بیرامك وچنجی کونی دخی بو ترتیبا وزرینه
یکرمی بر طاش بو اوچ جمره یه اتسون واکر دلرسه بونك اوزرینه
اقتصار ایدوب مکه یه وارسون واکر کون طولنجه انده طورجق
اولورسه اول کیجه دخی انده طورمق اکا واجب اولور وارتسی دخی
یکرمی بر طاش اتمق واجب اولور حجك تماملغی بودرکه دیلدی **کیفیة
عمره** چون عمره کتورمك استسه غسل ایدوب احرام کیسی سنن
کیسونجه ایچون کیدوکی کبی ومکه دن چقوب عمره میقاتنه دك
وارسون واول جعرانه وتنعیم وحدیبیه در وعمره یه نیت ایدوب
دیسون **لبیك بعمرة** وعایشه نك رضی الله عنها وعن ابیها مسجدینه
واروب ایکی رکعت نماز قلسون وکرو مکه یه کلسون ویولده لبیك
دیسون چون مسجد قپوسنه یتشه لبیك دیمه دن واز کچوب طواف
وسعی اتسون نجه دیدوکمز کبی صکره باشن تراش اتسون وعمره
بونکله تمام اولور وبوینی بتون یلده اتمك اولور وبرکمسه که

اندا اوله کرکدر که قادر اولدوغی قدر عمره ایلیه واکر عمره یه قادر
اولمیه طواف ایده واکر اکا دخی قادر اولمسه خانۀ کعبه یه نظر
ایلیه وچون خانۀ کعبه یه کیره اول ایکی دیرکوك اورتاسنده نماز
قله وایچروده یالن ایاق کزسون تعظیم وحرمت ایله وزمزم صوینی
قادر اولدوغی قدر ایچسون معده سنی طولنجه وهر نیت ایله که ایچه
شفا بولور ودیسون اللهم اجعله شفاء من کل سقیم وارزقنی
الاخلاص والیقین والمعافات فی الدنیا والآخرة طواف وداع
چون کیرو دونمکه قصد ایلیه اوکوردیکی مصلحتلرنی کوروب
یوکنی بغلدوب حاضرلیه وخانۀ وداع ایلیه ووداع طوافنی
یدی کره دن اندن صکره ایکی رکعت نماز قیله شویلکه طواف صفتنده
دیشلدی وبو طوافده اضطباع وایو مکله یوریمك یوقدر واندن
صکره ملتزمه کیدوب دعا ایتسون وکرو دونسون شویلکه خانه دن
نظرن کیدرمیوب کیده مسجددن طشره چقنجه زیارت مدینه
علی ساکنها الصلوة والسلام اندن صکره مدینه یه وارمغه قصد
ایلیه زیرا حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وسلم بیوردی هر

کمسنه

کمسنه که بنم وفاتمدن صکره کلوب بنی زیارت ایلیه حیاتمده
بنی زیارت اتمش کبی اولور وهر کمسنه که مدینه یه عزم ایدوب
کله وانوك غرضی بنم زیارتمدن غیری اولمیه حضرت الهی ده انوك
برحقی ثابت اولمش اولکه بنی اکا شفیع قیله وچون مدینه یولنده
یوریمکه بشلیه کرکدر که چوق صلوات کوندوره وچون کوزی مدینه
نوك دیوارنه راست کله دیه اللهم هذا حرم رسولك فاجعله لی
وقایة من النار وامانا من العذاب وسوء الحساب واول غسل ایده
اندن صکره مدینه یه کیره وکندوبی روایح طیبه ایله بخورلیه
ویالك ایاق قفتان کیه وتواضع وتعظیم وحرمت ایله اولوب ایچرو
کیره رب ادخلنی مدخل صدق واخرجنی مخرج صدق واجعل لی من
لدنك سلطانا نصیرا صکره مسجده کیروب منبر یاننده ایکی رکعت
نماز قیله شویله که منبرك دیرکی انوك صاغ اوموزینه برابر اوله زیرا
حضرت رسول اکرمك صلی الله علیه وسلم دورنجق یری بو ایمش
بس زیارته قصد ایلیه ومشهدك دیوارنه توجه ایدوب آرادن
قبله یه ویره والنبی دیوارنه سوزه واویمك سنت دکلدر زیرا که

ايراق طورمق حرمته یاقین وارمقدر وصکره دیه السلام علیك
یا رسول الله السلام علیك یا نبی الله السلام علیك یا حبیب الله
السلام علیك یا صفوة الله السلام علیك یا اکرم ولد آدم السلام
علیك یا سید المرسلین وخاتم النبیین ورسول رب العالمین
السلام علیك وعلی آلك واصحابك الطاهرین وازواجك الطاهرات
امهات المؤمنین جزاك الله عنا افضل ما جزی نبیا عن امته وصلی
علیك کلما ذکرك الذاکرون وغفل عنه الغافلون واکر اکا کمسنه
وصیت ایتمش اولسه لر سلامن ایرشدورمکه دیسون السلام علیك
من فلان السلام علیك من فلان اندن صکره بر ایکی ارشون قدر
ینه کروزلك طوره وابو بکر وعمر رضی الله عنهما سلام ایدوب
دیه السلام علیکما یا وزیری رسول الله صلی الله علیه وسلم والمعاونین
له علی القیام بالدین ما دام حیا والقائمین بامته بعده بامور الدین
تتبعان فی ذلك آثاره وتعملان بسنته فجزاکما الله خیر ما جزی وزراء
نبی علی دینه پس اندن طوروب دعا ایده قادر اولدوغی قدر
صکره چقوب بقیع مقابرنه وارب وصحابه واکابرك تربه سنی

زیارت

زیارت ایلیه چون کرو دونه تکرار حضرت رسوله صلی الله علیه
وسلم زیارت ایدوب وداع ایده حجك اسرارینی ایله وقایعی بلکل
کم بونی که شرح ایتدوك حجك صورة اعمالیدر وبو اعمالك هر
برنده بر سر واردر واندن مقصود بر عبرت وفکرت وتذکیردر
واخرت ایشلرندن بر ایشی اکدورمقدر وانك اصلی وحقیقتی اولدر
که انسانی شویله یراتمشلر که کندو کمال سعادتنه ایرمز کندو
اختیارندن وارکچنجه شویله که مسلمانلق عنوانندن ده بدا ایتدوك
وهوایه اویمقی انوك هلاکنه سبب در کندو اختیاری ایله اولنجه
واتدوکی ایشی شرع اذنی ایله نفسنه هوایه تابع اولوب انوك معامله
سی بنده کبی اولماز وانوك سعادتی بنده لکدر وبو اجلدنکه
کچمش ملتلرده هر امتی رهبانیته وسیاحته امر ایدرلردی
تا انلرك عابدلری خلقدن اراسندن چقوب بر طاغ باشنده قرار
دوتوب دکلی عزلرینی ریاضت ومجاهده ایله کچوررلردی پس
بزوم رسولمزدن صلی الله علیه وسلم صوردیلر که بزوم دینمزده
سیاحت ایله رهبانیت یوقمیدر اول حضرت صلی الله علیه وسلم

بیوردی لکن بذل بن غزا ایله حج بیوردیلر پس حضرت حق جل وعلا
بو امته حج بیوردی رهبانیته بدل زیرا مجاهده نوك دوکلی مقصودی
حاصلدر وغیری عبرتلر دخی انده ظاهردر زیرا حضرت حق سبحانه
وتعالی کعبهٔ شریفه قلوب کندویه منسوب ایتدی وانی حضرت
پادشاهلره بکزتدی وکندو اطرافنی کندویه حرم ایتدی اوتونی
واغاجلرینی انوك تعظیم حرمتی ایچون حرام ایتدی وعرفاتی پادشاهلر
درکاهنك میدانی کبی حرم اوکنده پیدا ایتدی عالمك جمله اطرافندن
خانه یه قصد ایدوب کلسونلر ایچون مع هذا بلورلرکه اول
خانه یه ومکانه نزول ایتمه دن منزه در ولکن چون شوق عظیم
اوله دوستنه منسوب اولان نسنه لر دوکلی محبوب ومطلوبدر
پس اهل اسلام بو شوقده اهل وعیال ووطن ایله مالوملالرین
براغوب وکوه وبیابان خطرینی احتمال ایدوب بنده وار حضرته
قصد ایدوب یعنی اکا عزم ایدوب واردیلر وبو عبادتده انلره
ایشلر بیوردیلرکه عقل عاجز اولوب اکا یول بولمز طاش اتمق وصفا
یله مروه اورتاسنده سکرتمك کبی اندن اوترو که هر نسنه یه که

عقل یول بولور نفسك دخی انکله برانسی واردر زیرا بلورکه نیلر
ونه ایچون ایلر چونکه زکاتده درویشلره معاونت ونفع واردر
ونمازده حضرت حق جل وعلایه تواضع بولنور واوروج
ابلیس لشکرینی صیوب ایجمکدر جایزکه انوك طبعی عقل موافقتی
اوزره حرکت ایلیه وبنده لکك کمالی اولدرکه محض فرمان ایله
سوریله که کندو باطندن هیچ تقاضا ایدیجی پیدا اولمیه ورمی وسعی
بو جمله دندر محض عبودیتدن غیریله تمتع اولمز وحضرت رسول
صلی الله علیه وسلم بوندن اوترو سوزدی بحجه علی الخصوص
لبیك بحجة حقا تعبدا ورقا بوکا تعبد ورق ادقودی وانیکه
برکروه تعجب ایدرلرکه بو اعمالدن مراد ومقصود ندر اول انلرك
غفلتلرندندر اشلرنوك حقایقندن زیرا بوندن مقصود
مقصودسزلق وغرض غرضسزلقدر تا بنده لك بونکله پیدا اولنو
انوك نظری محض فرماندن غیریه اولمیه وعقل وطبعك شول یولده
هیچ بر غیری نصیبی اولمیه تا خود انوك جمله نسنه باقیجکه زیرا
انوك سعادتی کندو یوقلوغنده نصیبسزلغله در حضرت حقدن

وحضرت حق جل وعلانوڭ فرمانندن غیری اندن نسنه قالماسون
ایچون • اما اخر عمرلری اولدرکه بو سفری بریوزدن اخرت
سفرنه بکزتمشلردر زیرا بو سفرده مقصد خانه‌دروا اول سفرده
خانه صاحبیدر پس بو سفرڭ مقدماتیله احوالندن کرکدرکه
اول سفری یاد ایلیه چون اهلی ایله دوستلرینی وداع ایلیه بیله‌که
شول وداع نکزرکه اولوم وقتنده اولسه کرکدر وشونیله کرکدرکه
اوکوزدی کوکلینی دوکلی علاقه‌لرله قیدلردن فارغ ایلیه صکره‌دن
چقوب سفره کیده • وعمر اخرنده دخی کوکلینی دنیانوڭ دوکلی
تعلقاتندن کرکدرکه فارغ ایلیه والا سفری آجی وطاتسز اولور
وچون سفرڭ زاد وزواده‌سنی هردرلو نسنه‌دن حاضرلیه وکندو
لازم اولان نه ایسه هپ تدارك ایلیه‌که اولمیه‌که یاننده یراقسز
قاله بلکه کرکدرکه بیله قیامت یازیسی اوزون یراق وقورقلودر
دروانده زاد وزواده‌یه حاجت آرتوقدر وچون هر نسنه‌که
تیز تیز هلاك اولوب بوزلسه کرکدر بیله الوب کیتمز زیرا بلورکه
کندویه قالماز وسفر ایچون ازق اولمغه یارامز بونجلاین هر طاعت

دنیا

دنیا وقصور ایله قارشمش اوله اخرت ایچون زاد وزواده اولمیاز و
چون جنازه دوه‌سنه بنه کرکدرکه جنازه اکا زیرا یقین ایله بیله‌که
اول سفره کندونوڭ مرکبی اول اولسه کرکدر وجایزکه جنازه‌دن
ایندوکندن اول جنازه وقتی کله وکرکدرکه انوڭ بو سفری شویله
اولدکه اول سفر ایچون زاد وزواده اولمغه لایق اوله وچون احرام
کیسینی حاضرلیه ویاقن کلوب عادت کیسی‌سنی چقاروب اکیه
واول ایکی اق بزاردر کرکدرکه کفنی اکاکه اول سفرڭ کیسی‌سی بو
جهانوڭ عادتنه مخالف اولسه کرکدر وچون اول یازینڭ خطر
لرینی وعقبه‌لرینی کوزه کرکدرکه منکر ونکیر وقبرده اولان یلان
لرله عقرب کبی اکا زیرا قبردن حشره وارنجه بر عظیم یاباندر
چوق عقبه‌لر وبدرقه‌سز یعنی قولاغوزسز بیابانڭ آفتندن
سلامت بولمدوغی کبی بونجلاین قبر قورقولرندن سلامت بولماز
طاعتلرڭ بدرقه‌سنسز بیابانده اهل وعیالندن ودوستلرندن
یالکوز قالدوغی کبی قبرده شویله اولسه کرکدر وچون لبیك
دیمکه باشلیه بیله‌که بو حضرت حق سبحانه وتعالینڭ نداسنڭ

جوابی دز وقیامت کوننده اکا بو تخلیق ندا یتشه کرکدر اول
قورقودن اندیشه ایلیه وکرکدر که بو ندانک خوفندن خطرنه
مستغرق اوله زیرا خوف وخطر بر یدر وعلی بن الحسین حضرت
لرینک رضی الله عنهما احرام وقتنده بکزی صرارب دترردی
شویلکه لبیک دیمکه قدرتی قالمازدی ایتدیلرکه نیچون لبیک دیمزسن
دیدی قورقرمکه اکر لبیک دیئم دیه لر لا لبیک ولا سعدیک
بونی دیدوکدن صکره دوه دن دوشوب اوصی کتدی ولحمد بن
الحواری بو سلیمان دارانی حضرتلرینک مریدی ایدی حکایت
ایلرکه ابو سلیمان لبیک دیدوکی وقتده برمیل یول کیدوب اوصی
کتدی چون عقلی باشنه کلدی ایتدی حضرت حق جل وعلا موسی
علیه السلام حضرتلرینه وحی کوندردی که کندو امتنک ظالملرینه
شویله تا بنم ادیمی اکوب یاد اتمیه لر زیرا هر کم که بنی یاد ایدر بن دخی
انی یاد ایدرم وچون ظالم اوله لر انلاری لعنت ایله اکارم ودخی
ابو سلیمان دارانی قدس سره دیدی که اشتدم که هر کم حج یولنک
نفقه سنی شبهه لو الندن الیه واندن صکره لبیک دیه اکا دیه لر که

لا لبیک

لا لبیک ولا سعدیک حتی ترد ما فی یدیک واما طواف وسعی
اکا بکزرکه بیچاره لر پادشاه لر قپوسنه واروب پادشاهک حضرتنک
اطرافنده طولانلر کندو حاجتلرینی عرض ایتمکه فرصت بولسونلر ایچون
وسرای میدانینه کیروب چیقوب آدم ارایلر که کندولر ایچون شفاعت
ایلیه واومه لر که ناکاه پادشاهک کوزی راست کلوب انلره بر
نظر ایلیه وصفا ایله مروه ارا سنی شول میدانک مثالیدر واما
عرفه ده طورمق واطراف عالمدن درلو درلو خلقک جمعیتی
وانلرک مختلف دیللر ایله دعا ایتمه لری قیامت عرصاتنه بکزرکه
دوکلی خلق انده جمع اولوب کندو یه مشغول اولمشلر اولور ورد ایله
قبول آراسنده متردد اوله لر واما طاش اتمقدن مقصود بنده لک
اظهار ایتمکدر تعبد محض طریقی اوزرینه ودخی حضرت ابراهیم
علیه السلامه تشبه ده دریعنی کندو کی بکزتمکدر زیرا اول یرده
ابلیس اول حضرتک قاتنه کلمشدی وانی شبهه یه برقسون ایچون
حضرت ابراهیم علی نبینا وعلیه السلام اکا طاش اتمشدر پس که
سنک خاطرکه کله که شیطان اکا کورندی وبکا کورنمدی عجب

بره نیچون طاش اتام بلکه کرسنک بو خاطر که شیطاندن پیدا اولمشدر
طاش آت تا انوک بلنی اوواده سن زیرا انوک بلی انوکله اووانورکه
سن بر بنده فرمان بردار اوله سن وهر ایشکه سکا بیورملر انی
ایشلیوب کندو تصرفکه باقمیجکه سن وحقیقت ایله بلکه بو طاش
اتمغله شیطانی مقهور ایدرسن حج عبرتلرندن بو مقدار اشارت
اولندی تا چون بر کمسنه بونوک یولنی اکلیه اکا صفای فهم ایله
شدة شوق مقدارنی بو معنیلرنوک مثالی کوزنکه باشلیه هر برندن
بر نصیب بولکه کندو عبادتنک حیاتی انوک سببی اوله وایشلرک
حد صورتندن کچوب ایلرو زک کیمش اوله اصل ثامن قرآن
اوقیمق بلکل که قرآن اوقیمق عبادتلرنوک افضلیدر علی الخصوص که
ایاقه اوزرنه قالقوب نمازده اوله وحضرت رسول صلی الله علیه
وسلم بیوردی بنم امتمک افضل عبادتی قرآن اوقیمقدر وبیوردی
صلی الله علیه وسلم هر کمسنه یکه قرآن نعمتن ویره لر یعنی قرآن
اوقیمق میسر اوله واول صانکه غیری کمسنه یه اکا ویردوکلرندن
بیوک روزق نسنه ویرمشلردر خورد وتمش اولور حضرت حق

جل وعلا بیوک وعزیز نسنه‌یی قلدوغی نسنه‌یی ودخی بیوردی صلی الله
علیه وسلم که اکر مثلا قرآنی بر پوست ایچنه قویوب آتشه براغرلر
آتش انوک یانه اوغرایوب انی یاقمیه وبیوردی علیه الصلوة
والسلام که قیامت کوننده حق جل وعلا قتنده قرآندن عظیم‌رق
هیچ نسنه شفیع یوقدور نه پیغمبر ونه ملک ونه انلاردن غیری
واول حضرت بیوردی صلی الله علیه وسلم که حضرت حق سبحانه
وتعالی بیورر که هر کمسنه که قرآن اوقیمقدن دعادن وبندن نسنه طلب
اتمکدن الی قویه شول نسنه که شاکرلر ثوابنک افضلیدر اکا عطا
ایدرم ودخی اول حضرت اکرم صلی الله علیه وسلم بیوردیکه بو
کوکللر دموز کیبی پاسلنور ایدیلر یا رسول الله اول پاس نه ایله جلور
بیوردیکه قرآن اوقیمق واولومی اکاغله ودخی اول مفخر انام علیه
الصلوة والسلام بیوردیکه بن کتدم وسزلره ایکی واعظ الی قودم
که سزه دایم نصیحت ایده لر اول واعظلرنوک بری سویلکندر
وبری اینسمدر سویلکن واعظ قرآندر وایسمدن الان واعظ
اولومدر وابن مسعود رضی الله عنه بیورر که قرآنی چوق تلاوت

ایدوك هر حرفك اجری اون ایولکدر و دیمزنکه الم بر حرفدر
بلکه الف بر حرفدر ولام بر حرفدر ومیم بر حرفدر وامام
احمد بن حنبل رضی الله عنه بیورر که حضرت حق جل وعلایی
واقعه ده کوردم ایتدم سکا تقرب نه ایله افضلدر حضرت
حق جل بیوردی بنم کلامم قرآنله ایتدم معناسنی اکر اکلایه بیله‌لر
واکر اکلایه بیلمیه . بیوردی معناسن کرك اکلاسونلر کرك
اکلامسونلر غافللر تلاوتی بلکه که قرآن اوکرنن کمسنك درجه‌سی
عالیدر کرکدر که قرآنك حرمتن صقلیوب کندوسن برامزا اشکلدن
صیانت ایده وکندونوك دکلی احوالنده ادب ایله اوله واکر بویله
اولمسه قرآن اکا خصم اولمق قورقوسی واردر وحضرت رسول
صلی الله علیه وسلم بیوردیکه بنم امتمك منافقلری اکثر قرآن
اوقویانلر اولالر وابو سلیمان دارانی قدس سره بیورر که جهنمك
زبانیه‌لری مفسد اولان قرآن اوقیلره تیزرك یاپشورلر بوته
طاپنلردن ایسه وتورنیده واردرکه حضرت حق جل وعلا
بیورر که ای بنم قولوم اوتانمزمیسنکه کر بر مسلماندن قرداشکك

نامه‌سی سکا ایرشه وسن یولده یوریوب کیدر اولسك في
الحال طوروب یولدن برکناره کیدرسن واوتوروب بر بر حرفن اوقور
سن وتأمل ایدوب انوکله عمل ایدرسن وبو کتاب بنم نامه‌مدرکه
سکا یازمشم تا سن تأمل ایدوب انوکله عمل ایده سن وسن اندن
یوزین چوروب اعراض ایدرسن وانکله عمل اتمزسن واکر اوقوسك
دخی تأمل اتمزسن که انوك ایدوکنی بله‌سن وشیخ حسن بصری
رضی الله عنه بیورر که سزدن اول کوردیکز کمسنه‌لر قرآنی بر نامه
بلورلردی که حضرت حق سبحانه وتعالیدن کندولره ایرشمشدر
بکیجه تأمل ایدوب کوندوز انوکله عمل ایدرلردی وسز انوك
درسن دیمه‌سن کندوکوزه عادت اتمشسز انوك حروفن ایله
اعرابن تصحیح ایدوب بیوردقلرن اوسان دوتارسز وبالجمله بیلمك
کرك که قرآندن مجرد اوقومق مقصود دکلدر بلکه انوکله عمل اتمکدر
واوقیمق خاطره المق ایچون کرکدر وخاطره المق بیروق دوتمق
ایچوندر برکمسنه که بو بروقده دوتموب اوقیه بر قول کیدرکه
افندیسی اکا نامه کوندروب بعض ایشلر بیورمش اوله اول نامه

نامه‌سی

اوتوروب واوزله اوقیه وانوك حروفنی تصحیح ایدوب فهماندن
هیچ نسنه‌یه برنه کتورمیه اول کمسنه بلا شك عذاب وعقوبته
مستحق اولور **اداب تلاوت** کرکدر که ظاهرده التی نسنه صقلیه
اول اولدورکه حرمت ایله اوقیه اوکوردی قبله‌یه قرشو اوتوره تواضع
ایله نمازده اولدوغی کبی وامیر المؤمنین علی بن ابی طالب رضی الله
عنه بیورر که هر کمسنه که قرآنی نمازده طوروب اوقیه هر بر حرفنه
انوك یوز ایولك یازه‌لر واکر نمازده اوتوروب اوقیه اللی یازه‌لر
واکر نمازده اولمیوب طهارت ایله اوله یکرمی بش یازه‌لر واکر طهارتسز
اولما اون ایولکدن ارتوق یازمیه‌لر وشول نسنه که کیجه‌ایله نمازده
اوقیه فاضلراقدر زیرا اول وقتده کوکل فارغ راق اولور **ایکنجی**
ادب اولدورکه یاواش یاواش اوقیوب قرآنك معانی سنده فکر ایلیه
ومرادی تیز ختم ایتمك اولمیه وبر طایفه کونده بر ختم ایتسونلر
ایچون ایورلر وحضرت رسول صلی الله علیه وسلم بیورر که هر کمسنه
که قرآنی اوچ کوندن تیزرك ختم ایتسه قرآنك فقهن بولمیاز یعنی
اکلامیز وابن عباس رضی الله عنه بیورر که اذا زلزلت والقارعه

سوره سن

سوره سن یاواش یاواش وتأمل ایله اوقیمق یکرکدر سورم که البقره
ایله آل عمران سوره‌لرین ایومکله اوقومقدن وحضرت عائشه
صدیقه رضی الله عنها وعن ابیها بر کمسنه کوردیکه قرآنی ایومکله
اوقوردی ایتدی نه ایسه طوررونه قرار اوقور واکر بر کمسنه
عجمی اولوب قرآن معناسن بلمسه‌یه یاواش یاواش اوقومق افضلدر حرمت
صقلمق ایچون **اوچنجی ادب** اغلمقدر حضرت سید کائنات علیه
افضل الصلوات واکمل التحیات بیورر که قرآن اوقیك واغلاك
واکر اغلامزسه‌کز کندینه تکلف ایله اغلار کبی اولك وابن عباس رضی
الله عنهما بیورر که چون **سبحان الذی اسری** سجده‌سنی اوقیه‌سز
سجودده ایومك تا اغلیه‌سز واکر بر کمسنه‌نك کوزی اغلمسه
کرکدر که کوکلی اغلیه وحضرت رسول صلوات الله وسلامه علیه
بیوردیکه قرآن اندوه ایچون کوکدن انمشدر چوق اوقیه‌سز کندو
کوزی غصه‌لندورك وهر کمسنه که قرآنك وعد ووعید فرمان
لرین دکلیوب فکر ایتسه وکندو عجزن کورسه ناچار غصه‌لو اولور
اکر غفلت کندویه غالب دکل ایسه **دردنجی ادب** اولدورکه هر

ایتك حفظ ادا ایلیه زیرا حضرت رسول صلى الله عليه وسلم
چون عذاب ایتنه ایرشوردی شیطان شرندن صقنوب استعاذه
ایدردی وچون رحمت ایتنه یتشوردی رحمت طلب ایدردی و
تنزیه ایاتنده تسبیح ایدردی واوکوردی اعوذ بالله دیردی
وچون فارغ اولوردی دیردی اللهم ارحمني بالقرآن واجعله
لي اماما ونورا وهدى ورحمة اللهم ذكرني منه ما نسيت و (واطراف النهار)
علمني منه ما جهلت وارزقني تلاوته اناء الليل واجعله لي حجة
یا رب العالمين ویا خير الناصرين وچون سجده ایتنه یتشه
سجود ایلیه واول تکبیر ایدوب اندن صکره سجود ایلیه ونماز
شرطلرینی طهارتدن وستر عورتدن انده صقلیه وتکبیر وسجود
کفایت ایدر تشهدسز وسلامسز بشنجی ادب اولدورکه اگر اندن
بر زیاده معناسنی فهم اولونسه یا بر غیری کمسنه نوك نمازی پریشان
اولمق احتمالی اولسه یاپیا اوقیه زیرا خبرده واردرکه قراءت
سرّ جهرا اوزرنه فضیلی صدقهٔ سرّك فضیلی کبیدر علانیه اوزرنه
واگر بوندن امین اولسه اولی اولدورکه یوکسك اوازله اوقویه
تا بر غیری کمسنه دخی که ایشیده انوك اشتمسندن فایده لنوب
ثواب حاصل ایلیه وکندونوك دخی کاهلیغی اریتوب جمعیت همتی
زیاده اوله ونشاط متزاید اولوب اویخو بر طرف اوله وغیری خفته لر
دخی خوابدن اویانه لر واگر بو دکلو نیتلر بر یره کلوب جمع اوله
هر بریندن بر ثواب بوله واگر مصحفدن تلاوت ایده افضل بودر
زیرا کوزه دخی ایش بیورمش اولور ودیمشلرکه مصحفدن بر کره
ختم اتمك مصحفسز یدی ختم ایله برابردر ومصرك فقیه لرندن
بری شافعی حضرتنك رضي الله عنه خدمتلرنه واردی اکثرینی
سجودده بولوب وکنده بر مصحف کوردی امام ایتدی فقه
سزی قرآن تلاوتندن الیقودی بن بیاتسی نمازنکه قلورم قرآن عظیمی
کتوروب تلاوت ایدرم وصباحه دك قایام وحضرت رسول
صلى الله عليه وسلم ابو بکر صدیق حضرتلرنه اوغرادی کیجه‌یله
نماز قلوب قرآنی یاوایجه اوقوردی بیوردی نیچون یاواش
اوقورسن ایتدی شول کمسنه یکه بن مناجات ایدوب اکا دیرم
اشیدر وعمری کوردی رضي الله عنه که یوکسك اوازیله

تا بر غیری

اوقوردی ایتدی نیچون اوازیله اوقورسن ایتدی اویوبانی
اویاروب شیطانی سوروب قوواریـن بیوردی ایکی کوزدخی
ایو وارسن بس بو نحلین عمللر نیته تابعدر وچون ایکی سننك
بیله نیتی خیر اوله ایکیسنه دخی ثواب بولورلر التنجی ادب اولدورکه
جهد ایدوب خالشه ایو اوازله اوقیسون ایچون زیرا حضرت رسول
صلی الله علیه وسلم بیورزکه قرانی ایو اوازلرله بزك واول حضرت
صلی الله علیه وسلم مولی حذیفهیی کوردیکه قرانی کوزل اوازیله
اوقوردی بیوردی الحمد لله الذی جعل فی امتی مثله وسبب اولدور
که ندکلو اوازینکرك در قرانوك اثری کوکلده ارتوغرقدر وسنت
اولدورکه مجرانی اوقیه اما کلمهلرو حرفلری ازاسنده چوق لحن
قرشدورمق قواللر عادتی اولدوغی ایکی مکروهدر اما اداب
باطن دخی تلاوتده التی نسنه واردر اولا اولدورکه سوزك
عظمتن معلوم ایدوب بیله که حضرت حق جل وعلانوك سوزیدر
وقدیمدر وحضرت حقك صفتیدر وذاتی ایله قایمدر وشول
کندونوك دیلی اوزرنده جاری اولان نسنه حرفلردر و نحلین که

دیلله

دیلله اتش دیمك اساندر وهرکشینك کاطاقتی واردر اما نفس
اتشه طاقتی یوقدورکذلك بو حروف معنیلرینك حقیقتی اکر
اشکاره اولسه یدی قات کوکله یدی قات یرانوك تجلیسنه
طاقت کتورهمز وبو اجلدن ایدیکه حضرت حق سبحانه وتعالی
بیوردی لو انزلنا هذا القران علی جبل لرایته خاشعا متصدعا
من خشیة الله ولکن قرانوك جمال وعظمتن حروف کسوتی ایله
اورتمشلردر ونیللر ایله کوکللر اکا طاقت کتورسونلر ایچون و
کسوت حروفدن غیری ایله انسانه ایرشدورمك متصور دکلدر
وبو اکا دلالتدرکه حروفدن اوزکه بر عظیم ایش ویلیه انجلیزکه
بهایمی یعنی حیوانلری سورمك وصو ویرمك واینی بیورمق
انسان سوزیله ممکن دکلدر زیرا انلاره سوز اکلامق ادراکی
یوقدورلاجرم اوازلر وضع ایدوب تمشلردر اول حیوانلرك
انلرنه یاقین انلاری شول اوازیله خبردار اتسونلر ایچون وانلار
اول اوازی اشیدوب ایشلرلر وانوك حکمتنی بلمزلر زیرا اوکوز
برهایقرمق ایله یری سوکوب یومشادور وانوك حکمتنی بلمزکه

اندن مقصود اولدر که هر طپراق ارسنه کیرو وصو انلرزوک
ایکنه بیله قارشه تا بونلاری هیچ بریره جمع اولدقده تخمه غدا
اولوب انی تربیه اتمکه یرار واکثر خلقک نصیبی قراندن دخی
بر اوازله معنای ظاهردن ار توقف کلدر حتی بر طایفه صاندیلر که
قران خود حروف واصوات در وبو مرتبه ضعفا ایله سلیم القلب
لغک نهایت مرتبه سیدر وبو انجلین در که بر کمسنه حقیقت اتش
الف وتا وشین صانه وبلمیه که اتش اگر کاغده دکسه یاقار وکاغد
اکا طاقت کتورمز اما بو حروفلر دایم کاغدده درولکا هیچ اثر اتمز
وهر قالبک بر روحی اولوب کندویه بکزمدوکی کبی معنای حروف
دخی روح کبی در وحروف بدن کبی وبدنک شرفی روح سببی
ایله در وحروفک شرفی معانی روحنک سببی ایله در وبونک
تحقیقنک تمام لغزیدر اتمک بونک کبی کتابده ممکن اولماز **ایکنجی**
ادب اولدر که حضرت حق جل وعلانوک عظمتن بیله که بو انوک
سوزیدر وقرانی وقوقدن اوکردی اول عظمتی کوکلده حاضر لیوب
اوقود دخی سوز کوک ایدوکنی ونه اصل خطره اوغراد وغنی بیله زیرا

کندو

کندوبوز وور **لا یمسه الا المطهرون** وشویله که مصحفک ظاهرنه
یا پشمز الا ابرار که پاک اوله حضرت حق جل وعلانوک سوزنی اکلیوب
ادراک ایده مز بر کوکلدن غیریکه بر امر اخلاقک نجاستندن پاک
اولوب تعظیم وتوقیر یوزی ایله اراسته اوله وبوندن اوترو
ایدیکه هر وقت که عکرمه رضی الله عنه مصحف مجیدی اچاردی عقلی
باشندن کیدوب وبیهوش اولوب دیردی **هو کلام ربی هو کلام
ربی** وهیچ کمسنه قرانوک عظمتن بلمز حضرت حق سبحانه وتعالینک
عظمتن اکلامینجه وبو عظمت کوکلده حاضر اولماز انوک صفات
وافعالنده فکر اتمینجه وعرش وکرسی ویدی قات کوک ویدی قات
یر وهر نسنه که انلروک اورتاسنده در ملائکه دن وانس وجندن
وبهایم وحشرات وجماد ونبات وخلایقک اصنافندن کوکلده
حاضر اتمینجه وبیله که بو قران انوک کلامیدر که بونلر انوک دوکلوسی
انوک قدرتنک قبضه سنده در که اکر دوکلوسن هلاک اتسه قیرمز
واندن انوک کماله هیچ نقص کلمز ودوکلوسنک خالقی وصقلیجیسی
ورازقی اولدر که اندن نصکره جایز که عظمتندن برشمه انوک

كوكلنه حاضر اولمه‌ دخي ادبدر اولدوركه تلاوت وقتنده كوكلي حاضر
ايدوب غافل اولميه ونفس حديثي ايله پريشان وطاغنق يرلره ايلتميه
وهرنه كه غفلت ايله اوقيه اني اوقيماش بلوب بركره دخي باشدن
ابتدا ايدوب اوقيه زيرا بو انجليندر كه بركمسنه تماشا ايچون
بر بوستانه كيره واول بوستانك عجايبندن غافل اوله حتي اندن
طشره چقه نصيبسز. وبو قرآن مؤمنلرك تماشا ايده‌جك يريدر
وانده حكمتلرك عجايبي واردر اكر بركمسنه انده تأمل ايدوب هيچ برغيري
نسنه‌يه مشغول اولمازسه اكر بركمسنه قرآنك معناسن بلميه انوك
نصيبي آز اولور ولكن بر كركدركه بونك عظمتي انوك كوكلنده حاضر
اوله تا فكري پريشان اولميه دردنجي ادب اولدوركه هر كلمه نوك
معاني سنده انديشه ايليه فهم اتسون ايچون واكر بركز اوقيمغله
فهم اتميه تكرار ايليه واكر اندن برلذت بولسه اعاده ايده زيرا
چوق اوقيمه‌دن اولكركدر وابوذر غفاري رضي الله عنه
روايت ايدركه حضرت رسول اكرم صلى الله عليه وسلم بركيجه صباحه
دك بو آيت كريمه‌يي تكرار ايدردي ان تعذبهم فانهم عبادك الآية

وبسم الله الرحمن الرحيم كلمه‌سن يكرمي كره اعاده ايدرزدي و
سعيد بن جبير رضي الله عنه بركيجه بو آيت ايله صباحه چقارزدي
وامتازوا اليوم ايها المجرمون واكر بو آيتي اوقيوب برغيري آيتك
معناسن فكر اتسه بو آيتك حقني ادا اتمامش اولور عامر بن عبد
قيس رضي الله عنه وسواسدن شكايت ايدردي ايتديلر دنيا
حديثندندرديكه اكر بنم بوزكمه بچاق صوقسه‌لر بكا اندن اسانرقدر
كه نمازده دنيا حديثن فكر ايدم ولكن كوكلك مشغول الغي اولدوركه
قيامتده حضرت حق جل وعلا قاتنده نيجه طورم ونيجه كرودونم
بوني وسواسدن صنوردي الحاصل كه هر بر كلمه كه نمازده اوقور
كركدركه اول وقتده انوك معناسندن غيري هيچ نسنه فكر اتميه
چون برغيري انديشه ايليه اكرچه اول دخي دنيادن اسه وسواس
دربلكه كركدركه هر آيتده انوك كندو معانيسندن غيري
فكر اتميه چون حضرت حق جل وعلانوك آيات صفاتن اوقيه
صفات اسرارنده تأمل ايده تا قدوس وعزيز وجبار وحكيم
وبونلرك امثاللنك معنالرنده در وچون تعالى آياتن اوقيه

بسم الله

خلق السموات والارض کبی خلقتك عجایبندن خالق اولك عظمتن فهم
ایدوب کمال علم وقدرتن اکلیه تا شویله اوله که هر نیه که نظر ایده
حقنی کوره زیراده وکلوتی انکله کوره واندن کوره وچون بونی اوقیه
که انا خلقنا الانسان من نطفة نطفه‌نك عجایبنده اندیشه ایلیه
که بر صفت ایله متصف بر قطره صودر اندن بو مختلف اولر نسنه‌لر
نجه پیدا اولورلر ودری وطمر وکوك کبی واندلردن غیری وصکره
اندن اعضا باش وال وکوز ودیل کبی واندلردن غیری نجه‌لر اولور
اندن صکره معانی جواهرنك عجایبی سمع وبصر وحیات کبی واندلرك
غیریسی که نجه پیدا اولور وقرانوك دخی کلو معانیسن شرح اتمك
کوجدر وبوندن مقصود تنبیه در قرانده تفکر جنسنه وقرانوك
معانیسی اوچ کمسنه‌یه ظاهر اولماز بری اولدر که اول ظاهر
تفسیردن اوقومیوب عربیتی اکلامامش اوله وبری دخی اولدر که
کبایردن بر بیوك کناهه مصر اوله یا بر بدعته اعتقاد ایدوب
اول بدعتك ظلمت معصیتی ایله کوکلی قرارمش اوله وبری دخی اول
درکه کلامده بر اعتقادی اوقیوب انوك ظاهری اوزرنده طورمش

اوله

اوله واکا مخالف هر نسنه که خاطرندن کچه اندن نفرت ایلیه بو
کمسنه هرکز ممکن دکلدر که اول ظاهردن کچه بله بشنجی ادب اول
درکه انوك کوکلی دورلو دورلو صفتلر ایله دونه آیاتك معنیلری
دوندوکی کبی چون آیت خوفه ایرشه کوکلی دکلی خوف وزارلق
ایله طوله وچون آیات رحمته یتیشه کشاده‌لق وسرور اندن پیدا
اوله وچون حضرت حق جل وعلانوك صفاتنه ایرشه تواضع وانکسار
عینی اوله وچون کفار زبدکردارك حضرت حق جل وعلا حقنده
دیدوکلری محالاتی ایشیده اولادر واورتاق کبی اوزنیو کسنك
ایمیوب اوتانمق وخجلت ایله اوقیه وبو تخیلین هر آیتك بر معناسی
واردر واول معنینك بر مقتضاسی واردر کرکدر که اول صفته
دونه یعنی اول صفت ایله متصف اوله تا اول آیتك حقن ادا اتمش
اوله التنجی ادب اولدر که قرانی حضرت حق جل وعلادن اشیده
دوکی ایشیده وشویله صانکه اندن ایشیدور اول حالده
واولولردن بریسی دیرکه بن قرانی اوقوردم وانوك حلاوتن بولمازدم
تا تقدیر اتدم که حضرت رسولدن صلی الله علیه وسلم اشیدورم

پس بوندن ایلرو زك واردم وتقدیر اتدم كه جبرائیلدن ایشیدوم
علیه السلام حلاوت ارتوق بولدوم پس ایلرو زك واردم
براولو زق منزله یتیشدم وشمدی حق تعالیدن اشتدوكم كبی
اوقودم واسطه سز واندن هركز بولمدوغم لذتی شمدی بولدم
اصل تاسع حضرت حق سبحانه وتعالینك ذكریدر بلكه
دوكلو عبادتلرك خالصی ومقصودی حضرت حق جل وعلایی یاد
اتمكدر زیرا مسلمانلق دیركی نمازدر واندن مقصود حضرت
حق سبحانه وتعالی ذكریدر شویله كه بیوردی ان الصلوة تنهی
عن الفحشاء والمنكر ولذكر الله اكبر وقران اوقومق عبادتلرك
افضلیدر شول سبب ایله كه حضرت حق سبحانه وتعالینك سوزیدر
وتذكردر واندهٔ هرنكه واردر دوكلوسی حق جل وعلا ذكرینك
تازه لنمسنه سببدر واوروجدن مقصود شهواته كسر ویرمكدر
بیت نیست در حكم شرع اكر دانی — روزه جز كستن نفس انسانی
تا كوكل چون شهوات زحمتندن قورتله وصافی اولوب ذكرك قرار
ایده جك یری اوله زیرا كوكل شهوت ایله طلو اولیجق اندن ذكر

ممكن

ممكن اولمز وكندو یه اثر اتمز وحجدن مقصود حضرت حق جل و
علانك خانه سن زیارت اتمكدر خانه صاحبنك ذكریدر وانك
لقاسنه شوق قویار مقدر یشدر وكلی عباداتك سری وخالصی
ذكردر بلكه مسلمانلغك اصلی لا اله الا الله كلمه شهیدر واول
ذكرك عینیدر وغیری عباداتك دوكلوسی بو ذكرك تأكیدیدر یعنی
برك لیكی ایچوندر وحضرت حق جل وعلانك سنی یاد اتدوكی سنك
انی ذكر اتدوكك ثمره سیدر ونه اصل ثمره وار بوندن بیوك ایرك
وبوندن اوترو بیوردی فاذكرونی اذكركم بنی یاد ایدك تا بن سزی
یاد ایدم وبو یاد ایتملك كركدر علی الدوام اوله واكر دایم اولمیه
اكثر احوالده اوله زیرا فلاح یعنی قورتلمق كا بغلودر وبوندن
بیوردی واذكروا الله كثیرا لعلكم تفلحون بیورركه اكر فلاح
خلاص امید ایدر سكوز انك مفتاحی ذكرك چوغیدر ازی دكلدر
واكثر احوالده در قلت احوالده دكلدر وبوندن اوترو بیوردی
الذین یذكرون الله قیاما وقعودا وعلی جنوبهم بو طایفه یه ثنا اتدیكه
انلر طورركن واوتورركن ویاتورركن وبالجمله هیچ حالده ذكر اللهدن

غافل دكللردر وبيوردي واذكر ربك في نفسك تضرعاً وخيفة
ودون الجهر من القول بالغدو والآصال ولا تكن من الغافلين بيوردي
اني يادايله زاري لغله وقورقو يله وكيزلو صباح واخشام وهيچ
وقتده غافل اولمه وحضرت رسولدن صلى الله عليه وسلم
صوردیلرکه ایشلردن نه ایش افضلدر بیوردی اولکه اوله سن
وحضرت حق جل وعلانوك ذكريله ديلك ياش اوله واول حضرت
صلى الله عليه وسلم بيوردي سزه خبر ويره يمكه سزوك عمللركوز
يكركي وپادشاه قاتنده مقبولراغي وسزوك مرتبه لروكوزك
بيوكركي ندر وشول نسنه دنكه يكركدر التون واقچه صدقه
اتمكدن ودشمنلرله جهاد اتمكدن اكرچه انلار سزي شهيد
ايده لر وسز انلاري بيله سز ايتديلر اولندر يا رسول الله بيوردي
ذكر الله يعني حق تعالى يي ياد اتمكدر وبيوردي هر كمسنه كه بنوم
ذكرم دعادن اليقور يعني دعا ايلى قويوب ذكره مشغول اوله بنم قتمده
انوك عطاسي بيوكركدر وفاضلرقدر ساير لرنوك عطاسندن
وبيوردي حق جل وعلانوك ذاكري غافللر اراسنده بر دري كبيدر

اولور

اولولر ايچنده وبريشل وتازه اغاج كبيدر قورو وتلو قاراسنده
وبر غازي كبيدركه طوروب كفار ايله اوغراش ايده بر الايي قاچقون
اراسنده ومعاذ ابن جبل رضي الله عنه بيوردركه اهل جنت
هيچ نسنه يه حسرت چكميه لر الا بر ساعته كه دنياده كچورمش اوللر
حضرت حق جل وعلانوك ذكرنسز حقيقت ذكر بيلكل كه ذكرك
درت درجه سي واردر اول اولدر كه ديل وجنده اوله يعني كه
ديل ايله اولوب كوكل اندن غافل اوله وبونك اثري ضعيف درولكن
كرو بر اثردن خالي دكلدر زيرا بر ديلكه خدمته مشغول دراونوك
فضلي واردر برديله كه عبث سوزلره مشغول اوله وياخود معطل
قومش اوللر ايكنجي اولدر كه كوكلده اولا ولكن متمكن اولمه مش اوله
وقرار طوتمامش اوله وبويله در كه كوكلي تكلف ايله اول خدمته
قوللنمق كركدر حتى اكر اول جهد وتكلف اولميه كوكل كندو
طبعنه دونر غفلتدن ونفس حديثندن اوچنجي درجه اولدر كه
ذكر كوكلده قرار طوتوب مستولي ومتمكن اولمش اوله شويلكه تكلف
ايله اني بر غيري ايشه ايلده لر وبو عظيم دردر دردنجي درجه اولدر كه

مذکور یعنی ذکر اولنان کمسنه کوکل اوزرنه مستولی اوله و اول
حضرت حق جل وعلادر ذکر دکل زیرا کوکلوک دوکلوسن دوست
قایلغله دوستک ذکری قایلمقدن فرق وار در بلکه کمال اولدور که
ذکر و ذکرک اکا اهلیغی کوکلدن کیدوب انجق مذکور قاله زیرا ذکر
یا عربیدر یا فارسیدر وبونک ایکسی حدیث نفسدن خالی دکلدر
بلکه حدیث نفسک عینیدر و اصل اولدر که کوکل عربی و فارسی
سوزلرندن و هر نسنه که وار در خالی اولوب دوکلی کندو اوله
یعنی دوست ایله شویله طوله که هیچ نسنه دخی اکا صغمیه و بو افراط
ایله اولان محبتک نتیجه سیدر که اکا عشق دیرلر و کرم اولان
عاشق دوکلو کندوی معشوقه و یرمشدور و جایز که اکا شویله
مشغول اوله که انوک ادنی اونوده و چون بویله مشغول و مستغرق
اوله کندویی و حضرت حق جل وعلادن غیری هر نه وار در فراموش
ایلیه تصوف یولنک اولنه ایرشور و بو حالته صوفیلر یوقلق
و فنا دیرلر یعنی هر نکه وار در انوک ذکرندن یوق اولدی و کندو
دخی یوق اولدی زیرا کندویی دخی اونوتدی و شویلکه حق جل

وعلا

وعلا حضرتلرینک عالملری وار در که بزوم اندن خبرمز یوقدر
و اول بزوم حقمزده موجود دکل بزوم موجودمز اولدور که
بزوم اندن خبرمز و اکا اهلغمز اوله و چون بو عالملر که خلقک
واریدر بر کمسنه که اونوتدی انوک یوغی اولدی و چون کندو انوک
کندولکن اونوتدی کندو دخی کندو حقنده یوق اولدی و چون
کندو ایله حضرت حق جل وعلادن غیری نسنه قلمیه انوک واری
حق اولور انجق تعالی شانه و سن بایتوب نظر اندوکده یرله کوکی
و یرله کوکک اراسنده اولان نسنه دن ارتوغی کورمیوب عالم خود
بوندن ارتوق دکلدر و دوکلی بودر دیدوکوک کبی بو کمسنه دخی
حضرت حق جل وعلادن غیری هیچ نسنه کورمز در که دوکلو در
و اندن غیری خود یوقدور و بو زاده انکله حق جل وعلادر الغه
ایرولق قلمز و برلک حاصل اولور و بو عالم توحید و وحدانیتک
اولیدر یعنی که چون جدالق قلقه و ایرولق بر طرف اوله انوک ایرو
لقدن و ایرالقدن خبری اولمیه زیرا ایرولغی بر کمسنه بیلور که
اکی نسنه بیله کندوی و حقی و بو کمسنه بو حالده کندوسندن خبری

سزدر و بردن غیری اکلمزلر یعنی نجه بیلورلر وچون بو درجه یه
یتیشدی ملکوت اشکال ایله وکوزل صورتلرله کشف اولنمغه باشلیه
وملائکه وانبیا ارواحی احسن صورتلر ایله اکا کورنلر وشول نسنه
لرکه حضرت الهیتک خاصلریدر کورنمکه باشلیه لر وعظیم حاللر
پیدا اولکه دلیله تعبیری ممکن دکلدر وچون ایلوب ایشلردن
خبردار اولدی انوک اثری کندو یله قاله و اول حاللتک شوقی کندو یه
غالب اوله ودنیا ودنیاده نکم واردر وخلقک مقید اولدوغی
نسنه لردن وکلی کوکلنه خوش کلمیوب انلاردن نفرت ایلیه وبدن
ظاهر ایله خلق ایچنده اولوب کوکلیله غالب اوله وخلقک دنیا
ایشلرینه مشغول اولمه لری اکا عجب کله وانلاره رحمت نظری ایله
باقه زیرا بیلورکه انلار ونه اصل ایشدن محروم لردر وخلق اکا باقوب
کله لرکه نیچون اول دخی دنیا ایشنه مشغول دکلدر وصانه لرکه
مکر انوک جنون وسوداسی حرکته کلوب دیوانه اولمشدر وریس
اکر بر کمسنه فنا وبو قلوب درجه سنه ایرشمیه وبو حاللر وکشفلر
اکا ظاهر اولمیه ولکن انوک اوزرینه ذکر مستولی یعنی غالب اوله

بودخی

بودخی کیمیاء سعادتدر زیرا چون ذکر غالب اولدی انس و
محبت مستولی اولور حتی شویله اولور که حضرت حق سبحانه و
تعالی دوکلی دنیادن و دنیاده اولان نسنه لردن آرتوغرق سورو
اصل سعادت بو دورر زیرا چون مرجع ومصیر حضرت حق
جل وعلایه اولسه کرکدر یعنی چوزدونه جک یر جناب حضرت
حقدر الوملکه کال لذتی انوک مشاهده سنه مقدار محبت ایله در
وشول کمسنه نک که محبوبی دنیا اوله دنیا فراقنده انوک زحمت والمی
دنیایه عشق ومحبتنه کوره در عنوانده دیدوکمز کبی پس اکر بر
کمسنه چوق ذکر ایتسه وشول صوفیلرده اولان حاللر اکا کورنمسه
کرکدر که نفرت ایدوب قالمیه زیرا سعادتک اکا موقوف دکلدر
چون کوکل نور ذکر ایله آراسته اولوب بزندی کمال سعادت
ایچون حاضر ومهیا اولدی هر نسنه که بو دنیاده پیدا اولمایه
اولمدنصکره پیدا اولور کرکدر که دایم کوکل مراقبه سنه ملازم
اوله یعنی کوکلی کوزدوب جناب حقه توجه ایدوزه وهیچ غافل
اولمیه زیرا دوام اوزره اولان ذکر عجایب ملکوت حضرت الهیتک

مفتاحی در وبونك معناسی كه حضرت رسول صلی الله
علیه وسلم بیوردیكه هر كمسنه كه اشتر جنت روضه لرنده آشا
ایلیه حق جل وعلایی چوق كوب ذكر اتسون بودر وبوانده كمنز
اشارتدن معلوم اولدیكه دوكلی عباداتك لبابی یعنی خالصی ذكر
در وذكر حقیقی اولدركه امر ونهی وقتنده قارشوكه وحق
جل وعلایی یاد ایلیه معصیت وقتنده واندن وازكچوب انی حكمه
وفرمان وقتنده اكه انی یرینه كتورسون ایچون واكر ذكر انی بوكا
مشغول ایتمسه كه علامت دركه اول ذكر نفس سوزیمش وحقیقی
بوغمش فضیلت تهلیل وتسبیح وتحمید وصلوات واستغفار حضرت
خاتم رسل صلوات الله علیه وعلیهم اجمعین بیوررکه هر ایولك كه
بنده ایلیه ترازویه قورلر قیامت كوننده مكر لا اله الا الله كلمه
سیكه اكر انی یدی قات كوكله یدی قات یر واندرنك اراسنده اولنلر
نسنه نوك برابرنده ترازویه قویلسا اول آرتوق كله وبیوردیكه
لا اله الا الله دین كمسنه اكر قولنده صادق اوله ویرك طویراغی
قدر چوق كناهی اوله كناهندن كچوب انی عفو ایده لر وبیوردی

اخلاص ایله لا اله الا الله دین جنته كیره وبیوردی صلی الله علیه
وسلم هر كمسنه كه دییه لا اله الا الله وحده لا شریك له له الملك
وله الحمد وهو علی كل شیء قدیر كونده یوز كره یوز قولله كه ازاد اتمش
اوله برابردر ودیوان اعمالنه یوز ایولك یازوب قانه لر ویوز كناهی
اندن محو ایدوب كیدره لر وبوكلمه انوك ایچون بر صغنجق یر اوله
شیطاندن اخشامه دك وصحیحده واردركه هر كم بوكلمه دییه
شویله اولكه درت قول ازاد اتمش اوله حضرت اسمعیل پیغمبرك
صلوات الله علیه اولادندنكه كفارلنده اسیر اولمش ولر تسبیح
وتحمید حضرت رسول صلی الله علیه وسلم بیوررکه هر كم كونده
یوز كره دییه سبحان الله وبحمده انوك دوكلی كناهلرن عفو ایده لر
اكرچه دكیزده اولان كوپوكدن دوكلو چوق اولسه وبیوردیكه
هر كمسنه كه هر نمازوك عقبنده اوتوز اوچ كره سبحان الله واوتوز
اوچ كره الحمد لله واوتوز اوچ كره الله اكبر دیسه واندن صكره
ختم ایلیه تمام یوز كره بونكله لا اله الا الله وحده لا شریك له
له الملك وله الحمد یحیی ویمیت وهو حی لا یموت بیده الخیر وهو علی كل

شيء قدير انوڭ دوكلوكا هلرني برلغيه لر اكرچه دكيزوڭ كوپكي
دكلوزني نهايت اولسه وروايت ايدرلركه بركيشي حضرت رسول
صلى الله عليه وسلم قاتنه كلدي ايتدي يا رسول الله دنيا بني براقوب
كتدي والي بوفقه ودرويش اولدوم قات قالدوم بنم تدبيروم
ندر بيوردي قنده سن سن ملائكه نوڭ صلواتندن وخلقت
تسبيحندن كه رزق انوكله بولورلر يعني نيچون ملائكه نمازين
قلوب خلايق تسبيحن ورد ايدنمزسن كه نماز انوكله رزق بولورلر
ديدي يا رسول الله اول ندر اول حضرت بيوردي سبحان الله
العظيم سبحان الله وبحمده استغفر الله هر كون يوز كره سويله
صباح نمازندن اوكوردي وطلوع صبحدن صكره تا دنيا سكا
يوزلنوب كله ديلرديلمز وحضرت حق جل وعلا هر كلمه دن بر
فرشته يراده كه قيامته دك تسبيح ايده لر وانوڭ ثوابي سنوڭ اوله
وحضرت رسول صلى الله عليه وسلم بيوردي كه باقيات وصالحات
بو كلمات در سبحان الله والحمد لله ولا اله الا الله والله اكبر وحضرت
رسول صلى الله عليه وسلم بيوردي كه بن بو كلماتي ديسم يكركدر سوره

كوك

كونش التنده اولان دوكلو نسنه لردن وبيوردي كلماتك
سوكلوركي حق جل وعلا قاتنده بو دورت كلمه در وبيوردي
ايكي كلمه واردركه انلار ديلده يڭيني دروميزانده اغردر وحضرت
رحمان قاتنده محبوب در سبحان الله وبحمده سبحان الله العظيم
وبحمده وفقرا حضرت رسوله صلى الله عليه وسلم ديديلركه
بايلر ولانلر اخرت ثوابيني هپ قزانوب الديلر زيرا بز اتدوكموز
عباداتي انلار دخي ايدرلر وانلار صدقه ويرورلر وبزلكا قادر
دكلوز بيوردي كه سزوڭ درويشلك سببي ايله هر تسبيح وهر
تهليل وهر تكبير كوزبر صدقه در وهر بر امر معروف وهر بر
نهي منكر يكوز بوبخلين دراكر سزدن بر كمسنه بر لقمه يمك كندو
اهلنك اغزنه قونسه بر صدقه در وبلكلكه تسبيح وتهليل و
تحميد فضيلتنك زياده لكي درويشلر حقنده شول سبب ايله دركه
درويشك كوكلي دنيا ظلمتي ايله سياه وتاريك دكلدر صافي قدر
وبر كلمه كه اول سويليه بر تخم كبي دركه بر پاك يرده ساچوب اكه لر
زياده اثر ايدوب چوق قتي ويرور وذكر بو كوكلده كه اول دنيانك

شهوتی ایله طلوا اوله بر تخم کبیدر که چورک یرده اکه‌لر اثر ورمز
ایلر صلوات حضرت خاتم النبیین وحبیب رب العالمین
صلوات الله علیه وسلامه علیه وعلی اله وصحبه الطیبین
الطاهرین برکون طشره چقدی اثر سرور طلعت پر نورنده ظاهر
وباهر ایدیکه جبرائیل امین علیه السلام کلوب دیدیکه حضرت
حق جل وعلا بیورر که بونکله قناعت ایتمزمیسن که سنوک امتکدن
هر کم برکره سکا صلوات کوندره بن اون کره انکا صلوات
کوندررم وچون سکا سلام ویره بن اون کره انکا سلام ویررم
واول حضرت صلی الله علیه وسلم بیوردی هر کمسنه که بکا
صلوات کوندورر دوکلو ملکلر انکا صلوات کوندررلر کرکسه
آز اولسون وبیوردی صلی الله علیه وسلم یقینرق ولایقرق
کمسنه بکا بر کمسنه درکه بکا ارتوغرق صلوات کوندوره و
اول حضرت اکرم صلی الله علیه وسلم بیوردیکه هر کمسنه که بکا
صلوات کوندوره انوک نامهٔ اعمالنه اون ثواب یازه‌لر واندن
اون یرامازلغی محو ایدوب کیدره‌لر وبیوردیکه هر کمسنه که بر

نسنه

نسنه یازه واول یازدوغی کاغدده بنم اوزرومه صلوات یازه
مادامکه بنم ادم انده یازلو دورر ملائکه انکیچون استغفار
ایده‌لر استغفار ابن مسعود رضی الله عنه بیورر که قرانده ایکی
ایت واردر که هیچ کمسنه بر کناه اتمیه که بو ایکی ایتی اوقویوب
استغفار ایلیه که انوک کناهی عفو اتمیه‌لر واول ایتلر بونلردر
والذین اذا فعلوا فاحشة او ظلموا انفسهم ذکروا الله فاستغفروا
لذنوبهم ومن یغفر الذنوب الا الله بر ایت دخی بودر ومن یعمل
سوءا او یظلم نفسه ثم یستغفر الله یجد الله غفورا رحیما وحضرت
حق جل وعلا رسول الله حضرتنه صلی الله علیه وسلم چوق تکرار
ایدوب دیرلردی فسبح بحمد ربک واستغفره انه کان توابا
وحضرت رسول صلی الله علیه وسلم بیوردی هر کم چوق استغفار
ایلیه هر اندوهده که اوله فرح بوله وهر طارلقده ومضایقده که
اوله خلاصلق بوله واوممدوغی یردن انکیچون رزق کله وبیوردی
بن هر کون یتمش کره استغفار وتوبه ایده‌رین وچون حضرت
رسول صلی الله علیه وسلم بویله ایلیه غیریلره معلوم اولکه هیچ

وقتده بوندن خالی اولمق کرکدر وبیوردیکه هرکم که یاتوب
اویودوغی وقتده اوچ کره دیه أستغفر الله الذي لا إله إلا
هو الحي القيوم أنوك دوكلی كناهلرین یارلغیه لر اکرچه دکیز کوپکی
ویا بیابان قومی واغاچلر یاپراغی ودونیانك کونلرندن دوكلو
چوق اولسه وبیوردیکه هیچ قول بر کناه اشلیه که کوزل یالت
آبدست اله وایکی رکعت نماز قلوب استغفار ایده که انوك کناهن
یارلغیه میلر آداب دعا بلکل که تضرع وزاریلق ایله دعا اتمك
جملهٔ قربتدندر یعنی یاقنلقلردندر وحضرت سلطان انبیا
علیه التحیة والثنا بیورر دعا عبادتك ایلیکیدر وبو اندن
اوترودورکه عبادتدن مقصود عبودیتدر وعبودیت اکله
درکه کندوسنك ضعف وانکسار ایله حضرت حق جل وعلانوك
عظمتن بیله کوره وبیله دعاده بونك ایکیسی بیله پیدا اولور
وهر نه قدر که تضرع ارتوق ورنکراك در ودعاده کرکدرکه
سنکزادب رعایت ایدوب صقلیه اول اولدورکه دعاسی شریف
وقتلرده واقع اولسون ایچون جهد ایدوب چالشسون عرفه

درزمضان

ورمضان وجمعه وصباح وقتی ونصف اللیل کبی ایکنجی شریف احوالی
ضبط ایدوب کوزتسون غازیلر صف بغلدوقلری محل ویغمور یغدوغی
زمان ونماز فرض وقتی کبی زیرا خبرده وارد رکه بو وقتلرده
کوکلرك قاپولرین اچارلر وبوبجلین اذان وقامت اراسنده واوچ
طوتدوغی زمانده وبر وقتده که کوکل رقیق اوله یعنی یوفقه اوله
زیرا کوکل رقتی رحمت قاپوسنك اچلماسنه دلیلدر اوچنجی اولدورکه
الینی یوقارو قالدوره صکره یوزینه سوره زیرا خبرده وارد رکه
حضرت حق جل وعلا اندن کریمدر که بر الیکه اندن یکا قالدوره لر
انی بوش کروندوره وحضرت رسول صلی الله علیه وسلم بیورر
مشدرکه هر کمسنه که دعا ایلیه اوچ نسنه دن خالی قالماز یا کناهن
عفو ایدرلر یا فی الحال انکا بر خیر ایرشدررلر یا کلجك زمانده
دردنجی اولدورکه دعایی تردد ایله اتمیه بلکه قبول اولجاغن کوکلنده
مقرر ایده زیرا حضرت رسول صلی الله علیه وسلم بیورمشدور
ادعوا الله وانتم موقنون بالاجابة بشنجی اولدورکه زاریلق والحاقلق
وحضور قلبله دعا ایلیه زیرا خبرده وارد رکه غافل ولهو کوکلدن

هیچ دعا اشتمزلر النجح اولدورکه دعاده الحاح ایلیوب تکرار ایده
وبنجه کره دعا ایتدوکم اجابت اولمادی دیمیه زیرا اجابت وقتن
وانوک مصلحتن حضرت حق سبحانه وتعالی انکرک بیلور وجوز اجابت
بوله نسنه دیرکه دیه الحمد لله الذی بنعمته یتم الصالحات وچون
کچ اجابت اوله دیه الحمد لله علی کل حال یدنجی اولدورکه اوکوردیجی
تسبیح ایلیه وصلوات کوندوره وحضرت رسول صلی الله علیه
وسلم دعادن اول دیردی سبحان ربی العلی الاعلی الوهاب
وبیورمشدورکه هرکمسنه که دعا ایتمک استیه اولکره کدورکه
بکا صلوات کوندوره که ناچار اجابت اولور وحضرت حق
سبحانه وتعالی اندن کریمدر قدرکه ایکی دعانوک برین اجابت ایدوب
برین منع ایده سکزنجی اولدورکه توبه ایدوب مظالمی کرو ویره
وکوکلنی بالکلیه حضرت حق جل وعلایه متوجه قله زیرا دعالرک
اکثری رد اولور کوکللر غفلتدن ومعصیتلر ظلمتندن دری
وکعب الاحبار دیدی رحمة الله علیه که بنی اسرائیل زماننده
برقحط واقع اولدی حضرت موسی علی نبینا وعلیه السلام دوکلو

امتی ایله

امتی ایله اوچ کره استسقایه چقدیلر ودعالری مستجاب اولمدی
پس حضرت موسی علی نبینا وعلیه السلام وحی کلدیکه سزک ایچکزده
بر نمام یعنی قوجی واردر تا اولسنز وکله بیله دردعاکوزی اجابت
ایتمزنا تیدی یاربا اول نه اصل آدمدر بلدر ایلی آرامزدن چقاره
کیده لوم وارسون کتسون حضرت حق جل وعلا بیوردی بن سزی
نماملغدن منع ایدرین کندم نماملق نجه ایده بن حضرت موسی
علی نبینا وعلیه السلام بیوردی غمازلقدن ونماملغدن توبه
ایدولک دوکلی توبه ایتدیلر یغمور یغمغه باشلدی ومالک دینار
قدس سره بیورر که بنی اسرائیلده برقحط واردی برنجه کره
استسقایه چقدیلر اجابت اولمدی صکره انلرک پیغمبرینه
وحی کلدیکه انلره سویله که سز طشره چقوب دعا ایدرسز پلید
وملوث بدنلرله وحرام ایله طولمش قارنلرله وناحق قانلره بولشمش
اللر ایله بویله چقمغله بنم سزه خشمم ارتدی وبندن ایراق رق
اولدوکوز دعوات پراکنده متفرق اولان دعالر بکیکه مأثور
دعالر چوقدورکه حضرت رسول صلی الله علیه وسلم دیمشدور

وسویرمشدر وانلری صباحده واخشامده ونمازلردن صکره
ونخلفا ولازوقلرده اوقیمق سنتدر ومصنف کتاب حضرت
حجة الاسلام قدس الله تعالی روحه العزیز احیای علوم کتابنده
انلردن چوق جمع ایتمشدر واول دعالردن برقاچ ایورغی
بدایة الهدایه ادلو کتابنده تحریر قلمشدر اکر کمسنه مراد ایدرسه
اندن خاطرنه الوب ازبرلسون زیرا انلری بوکتابده یازمق تطویل
کلامه باعث اولور وانلرک اکثری معروفدر وهر کمسنه اندن
برنسنه ازبرلمشدر وبربر دعا که بعض حوادث ایچنده کر واقع
اولسه وایشلرده که ایشلنسه سنتدر وانلری ازرقیلورلر
بو کتابده کتوردک تا اوکرنوب معناسن اکلیه لر وهر برین وقتنده
اوقیه لر زیرا قول کرکدر که هیچ برزمانده حضرت حق جل وعلا
دن غافل اولوب تضرع ودعادن خالی اولمیه کرکدر که چون
اودن طشره چقه دیه بسم الله رب اعوذ بك ان اذل واضل و
اظلم واظلم او اجهل او یجهل علی بسم الله الرحمن الرحیم لا حول و
لا قوة الا بالله العلی العظیم التکلان علی الله چون مسجده واره

دیه اللهم صل علی محمد وسلم اللهم اغفر لی ذنوبی وافتح لی
ابواب رحمتك وصاغ اایاغن تقدیم ایده وچون بر مجلسده اوتره
انده پریشان سوزلر سویلنه کفارتی اولدر که دیه سبحانك
اللهم وبحمدك اشهد ان لا اله الا انت استغفرك واتوب الیك
عملت سوءا وظلمت نفسی فاغفر لی انه لا یغفر الذنوب الا انت
وچون بازاره کیده دیه لا اله الا الله وحده لا شریك له له الملك
وله الحمد یحیی ویمیت وهو حی لا یموت بیده الخیر وهو علی کل شیء
قدیر وچون بریکی کیسنی کیه دیه اللهم انت کسوتنی هذا الثوب
فلك الحمد اسئلك من خیره ومن خیر ما صنع له چون یکی ای کورسه
دیه اللهم اهله علینا بالامن والایمان والسلامة والاسلام
ربی وربك الله وچون برك یل اسه دیه اللهم انی اسئلك
خیر هذه الریح وخیر ما فیها وخیر ما ارسلت به ونعوذ بالله من
شرها وشر ما فیها وشر ما ارسلت به وچون بر کمسنه نوك الوسی
خبرن اشیده دیه سبحان الحی الذی لا یموت انا لله وانا الیه
راجعون وچون صدقه ویره دیه ربنا تقبل منا انك انت

السميع العليم وچون برزيانى واقع اوله ديه عسى ربنا ان
يبدلنا خيرا منها انا الى ربنا راغبون وچون بر ايش باشلنه
كركدركه ديسون ربنا اتنا من لدنك رحمة وهيئ لنا من امرنا
رشدا وچون كوكه نظر ايليه ديه ربنا ما خلقت هذا باطلا
سبحانك فقنا عذاب النار تبارك الذي جعل في السماء بروجا
وچون كوك كورليه ديه سبحان من يسبح الرعد بحمده والملائكة
من خيفته وايلدرم اندوكى وقت ديه اللهم لا تقتلنا بغضبك
ولا تهلكنا بعذابك وعافنا قبل ذلك ويغمور ياغدوقده ديه
اللهم اجعله سيبا هنيا وصيبا نافعا واجعله سبب رحمة
ولا تجعله سبب عذاب وخشم وقتنده ديه اللهم اغفر
ذنبي واذهب غيظ قلبي واجرني من الشيطان الرجيم وخوف
وقورقو وقتنده ديه اللهم انا ندرء بك في نحورهم و
نعوذ بك من شرورهم وچون بر يرى اغره الن انوك اوزرنه
قويوب اوچ كره بسم الله ديه ويدى كره اعوذ بالله وقدرته
من شر ما اجد واحاذر وچون بر اندوه وغم ايرشه ديه لا اله

الا الله

الا الله العلي الحليم لا اله الا الله رب العرش العظيم لا اله الا الله
رب السموات والارض ورب العرش الكريم وچون بر اشده عاجز
قاله ديه اللهم انى عبدك وابن عبدك وابن امتك ناصيتى بيدك
ماض في حكمك نافذ في قضاؤك واسألك بكل اسم سميت به نفسك
او انزلته في كتابك او اعطيته احدا من خلقك او استأثرت
به في علم الغيب عندك ان تجعل القران ربيع قلبي ونور صدري
وجلاء غمي وذهاب حزني وهمي وچون اينه يه نظر ايليه ديه
الحمد لله الذي خلقني فاحسن خلقي وصورني فاحسن صورتي
وچون بر قول الله انوك النده اولان قلى كسوب ديه اللهم انى
اسئلك خيره وخير ما جبل عليه واعوذ بك من شره وشر ما
جبل عليه وچون يا توب ويوموق استه يه ديه رب باسمك
وضعت جنبي وباسمك ارفعه هذه نفسي انت توفيها لك
مماتها ومحياها ان امسكتها فاغفر لها وان ارسلتها فاحفظها
بما تحفظ عبادك الصالحين وچون اويخودن اويانه ديه
الحمد لله الذي احيانا بعد ما اماتنا واليه النشور اصبحنا واصبح

المُلْكُ لِلّٰهِ وَالعَظَمَةُ وَالسُّلْطَانُ لِلّٰهِ وَالعِزَّةُ وَالقُدْرَةُ لِلّٰهِ اَصْبَحْنَا
عَلَى فِطْرَةِ الاِسْلَامِ وَكَلِمَةِ الاِخْلَاصِ وَدِينِ نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ وَمِلَّةِ اَبِينَا اِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ المُشْرِكِينَ

اصل عاشر اوراد ترتيبي در شول مسلمانلق عنوانده ديدكمز
نسنه دن معلوم اولديكه انسان بو عالم غربته كه عالم آب وخاك
در بازركانلغه كوندرمشلردر والا آنك حقيقت روحي علويدر
واندن كلمشدر وينه اندە كيتسه كركدر وبو تجارتده انوك سرمايه
كندو عمريدر وبو بر سرمايه دركه على الدوام نقصانده در واكر
اندن هر نفسده فايده واصل ايليه سرمايه سندن زيان ايدوب
هلاك اولور وحضرت حق جل وعلا بوندن اوترو بيورر **والعصر
ان الانسان لفي خسر الا الذين آمنوا وعملوا الصالحات** وانوك
مثالي بر كيشي كبيدركه انوك سرمايه سني بوز ايدي واني يايلرنده
صاتوب وندا ايدوب ديرديكه اي مسلمانلر رحمت ايدوك بر كمسه
يه كه انوك سرمايه سني بوز ايدي واني يايلرنده صاتوب وندا
ايدوب ديرديكه اي مسلمانلر رحمت ايدوب بر كمسنه يه كه انوك

سرمايه سي

سرمايه سني اريوب ضايع اولور وبو نخلين عمر سرمايه سني على الدوام
اريوب كيدر زيرا انوك جمله سني بر قاچ نفس در حضرت حق جل وعلا نك
علمنده پس شول كمسنه لركه بو ايشك خطرن كوزديلر كندو نفسلرين
كوزلديلر زيرا بلديلركه هر بري بر كوهر دركه انوكله سعادت ابدي
تحصيل ايتمك اولور والتونله اقچه سرمايه سنه مشفق اولان كيشي
لردن كا مشفقرق اولديلر وبو شفقت انكله ايديكه كيجه ايله كوندز
كندو اوقاتن خير ايشلره توزيع اتديلر وهر بر خير ايش ايچون بر وقت
تعيين ايدوب مختلف ورد قوديلر اما اصل وردي اندن اوترو
قوديلر تا انلرڭ هيچ وقتلري ضايع اولميه زيرا بلديلر كه آخرت
سعادتنه بر كمسنه ايرشور كه بو عالمدن كيده وحضرت حق جل و
علا نوك انسي ومحبتي انك اوزرينه غالب اوله وانس دوام ذكرسز
ومحبت ومعرفتسز ومعرفت تفكرسز حاصل اولمز پس ذكر وفكر
مداومت تخم سعادتدر ودنيا وشهوات ومعاصي تركي اندن
اوترو كركدر تا ذكر وفكر فراغتن بوله ودوام ذكرك ايكي طريقي
واردر بري اولدوركه كوكليله على الدوام الله الله ديه ديل ايله

دکل بلکه کوکلیله دخی دیمیه زیرا کوکلك دیدوکی دخی حدیث
در بلکه کرکدر که همیشه مشاهده ده اوله شویله که هیچ غافل اولمیه
ولکن بو غایت ایله متعذردر و کوچدر و هر کمسنه بوکا طاقت کتورمز
که کندو کوکلینی بر صفت ایله و بر حالت ایله صقلیه بیله زیرا بوندن
خلقوك اکثرینه ملالت حاصل اولور پس بو سبدن مختلف اوراد
قودیلر بعض بدن ایله نماز کبی و بعضی دیل ایله قرآن اوقیمق کبی و تسبیح
کبی و بعضی کوکلیله فکر ایلمك کبی ملالت حاصل اولماسون ایچون
زیرا هر بر وقتده بر غیری شغل اولور و بر حالتدن بر غیری حالته
انتقالدن بر وسعت و خوش عیش ایتمك پیدا اولور و دخی شول
اوقاتی که ضرورت ایله دنیا حاجتلرینه صرف ایتمك کرکدر
ممتاز اوله یعنی بری برندن آیرو واصل اولدور که اکر کلی اوقاتنی
آخرت ایشنه صرف ایتمزسه باری اکثر اوقاتن صرف ایلیه تا کفه ء
حسناتی راجح اولوب زیاده اوله و اکر اوقاتك نصفن دنیا یه
ومباح اولن نسنه لرك تمتعنه و نصفن دخی دین مصلحتنه صرف
ایده قورقوواردر که شول غیری کفه ارتوق کله زیرا طبع یاردم

ایدجیدر

ایدجیدر کندو مقتضاسنی و لذت نسنه لری و کوکلی دخی بونلره
دوندرمك طبعه مخالفدر واندن اخلاص کوچدر و هر نسنه که
اخلاصسز واقع اولور فایده سزدر و چوق اعمال کرکدر تا ایچندن
بری اخلاص ایله صحلوب چیقه پس اوقاتك اکثری کرکدر که دین
مصلحتنده صرف اولوب دنیا مصلحتی اکا تابع اوله و حضرت حق
تعالی شانه بوندن اوترو بیوردی ومن آناء اللیل فسبح واطراف
النهار لعلك ترضى و بیوردی واذکر اسم ربك بکرة واصیلا ومن
اللیل فاسجد له وسبحه لیلا طویلا و بیوردی کانوا قلیلا من
اللیل ما یهجعون وبالاسحار هم یستغفرون و جمله ده اکا اشارت
در که اوقاتوك اکثرنده کرکدر که حضرت حق جل و علا یه مشغول
اوله پس بو کیجه و کوندز اوقاتن قسمت ایتمك سزن آسان کلمز پس
بونك بیانی لابددر پیدا کردن وردهای روز کوندز وردلرن
پیدا ایلمك بلکه کونده بشر ورد واردر اول صبح دندر
کنش طلوعنه دك و بو شریف وقتدر زیرا حضرت حق جل و علا
بوکا یمین ایدوب بیورمشدر والصبح اذا تنفس قل اعوذ برب

الفلق فالق الاصباح دوکلو بو خصوصده کلمشدر وذکرک ذر
بو وقتده کندو نفسلرین کوزلیه چونا و یخودن اویانه دیه
الحمد لله الذی احیانا بعد ما اماتنا والیه البعث والنشور اخرنه
دک وکیشی کوب ذکر و دعایه مشغول اوله وکیشی کیمکده ستر عورت
وامره امتثال کوسترمک نیتن ایلیه وزیا ایلکه کندو نسنی بزمک
قصدندن حذر ایده پس طهارت یرنه واره وصول ایاغن ایلرو
باصه پس ابدستی و مسواکی دید وکمزکی دوکلو اذکار و دعوات
ایله یرنه کتوره پس صباح نمازنک سنتن اوده قله اندن صکره مسجده
واره زیرا حضرت رسول امین صلوات الله وسلامه علیه بویله
ایدردی وابن عباس رضی الله عنهما روایت ایتدوکی عالی بدایه
کتابنده مصنف قدس سره کتوردوکی اوکرنه وار برلیوب اوقیه
پس بایه یابن مسجده واره وصاغ ایاغن ایچرو قویوب مسجده کرمک
دعاسن اوقیه واول کی صفه قصد ایدوب صباح نمازنک سنتن
اکر اوده قلمش ایسه قله واکر قلمش ایسه تحیت مسجدی قلوب جماعته
قاتلنوبا و توزه و تسبیح ایله استغفاره مشغول اوله نماز فرضی

قلدوقدن

قلدوقدن صکره مسجدده کون طوغنجه دک اوتوره زیرا حضرت
رسول صلی الله علیه وسلم بیوررکون طوغنجه دک مسجدده اوتورمغی
درت قول ازاد ایتمکدن یکرک سورزم وکون طوغنجه دک کرک دکر
درت درلو ورده مشغول اوله دعایه وتسبیحه وقرآن اوقمغه
وتفکره وچون نماز قلوب سلام ویره و دعایه باشلیوب دیه
اللهم صل علی محمد وعلی آل محمد اللهم انت السلام والیک یعود
السلام حینا ربنا بالسلام وادخلنا دار السلام تبارکت یا ذا الجلال
والاکرام اندن صکره مأثور اولان دعالری بو وقتده اوقیمغه
باشلیه و دعوات کتابندن ازبرلیه وچون دعادن فارغ اوله
تسبیح ایله تهلیله مشغول اوله وهر برن یوز کره یا یتمش کره اوقیه
وچون اون ذکرک هر برنا اون کره دیه دوکلو یوز اولور وکرک
دکه بوندن اکسوک اولمیه وبو اون ذکرک فضیلتنده چوق اخبار
واقع اولمشدر نقل ایتمدوک سوز اوزا نماسون ایچون انلار درت
برى لا اله الا الله وحده لا شریک له له الملک وله الحمد یحیی ویمیت و
هو حی لا یموت بیده الخیر وهو علی کل شیء قدیر دز وبرى دخی لا اله

الا الله الملك الحق المبين اوچنجی سبحان الله والحمد لله ولا اله الا الله
والله اكبر ولا حول ولا قوة الا بالله العلی العظيم دردنجی سبحان الله
وبحمده سبحان الله العظيم وبحمده بشنجی سبوح قدوس ربنا رب الملائكة
والروح التنجی استغفر الله الذی لا اله الا هو الحی القيوم واتوب
اليه يدنجی يا حی يا قيوم برحمتك استغيث لا تكلنی الی نفسی طرفة عين
واصلح لی شانی كله سكزنجی اللهم لما اعطيت ولا معطی لما منعت
ولا ينفع ذا الجد منك الجد طقوزنجی اللهم صل علی محمد وعلی آل
محمد اوننجی بسم الله الذی لا يضر مع اسمه شیء فی الارض ولا فی السماء
وهو السميع العليم بو اون كلمه نك هر برن اون كره يا قادر اولدوغی
قدر اوقيه زيرا هر برينك بر غيری فضلی واردر وهر برنده بر لذت
وانس بولنور و بوندن صكره قرآن اوقمغه مشغول اوله واكر
قرآنی ازبر بيلمز ايسه قوارع قرآنی يعنی قرآنك عظيم آيتلرينی ازبرليوب
اوقيه آية الكرسی وآمن الرسول وقل اللهم مالك الملك وشهد الله
وحديد سوره سنك اولنی وحشر سوره سنك آخرن واكر
قرآندن وذكردن ودعادن بر جامع نسنه استرسه شول نسنه كه

خضر

خضر عليه السلام ابراهيم تيمی حضرتلرينه اوكرتمشدر مكاشفده
انی اوقيه زيرا انده چوق فضل واردر والمسبعات عشر ديرلر
اون نسنه در هر برن يدی كره اوقوركه در الحمد وقل اعوذ
برب الناس وقل اعوذ برب الفلق وقل هو الله احد وقل يا ايها
الكافرون وآية الكرسی بو الّتی قرآندندر ودرت ذكردر بری
سبحان الله والحمد لله ولا اله الا الله والله اكبر وديگری اللهم اغفر
للمؤمنين والمؤمنات وديگری اللهم صل علی محمد وعلی آل محمد وديگری
اللهم اغفر لی ولوالدی وافعل بی وبهم عاجلا وآجلا فی الدين و
الدنيا والآخرة ما انت له اهل ولا تفعل بنا يا مولانا ما نحن له
اهل انك غفور رحيم وبونك فضلنده بر اوزن حكايت
واردر مصنف حضرتلری احيا كتابنده يازمشلردر وچون
بوندن فارغ اوله تفكره مشغول اوله وتفكرك مجالی يوقدر وكتابك
آخرنده دنلسه كركدر ان شاء الله تعالی اما شول نسنه كه هر كون
مهمدر اولدر كه الومی اكوب واجلك ياقين كلدوكن فكر ايليوب
كندويه ديه كه ممكندر كه عمردن بر كون ارتوق قالمش اوله

بو فكرك فائدهسي عظيمدر زيرا خلق دنيايه توجه اتمشلردر
و طول امل در و اكر يقين بلسهلردي كه برآيه دك يا برسيله دك
اولسهلر كركدر شول مشغول اولدوقلري نسنهلردن قاچوب ايراق
اولورلردي و جايزكه بر كوندن ارتوق صاغ قالميوب اوللر و انلار
بر ايش تدبيرنه مشغوللردركه اون ييلدن صكره مصلحته يرايهجك
در و حضرت حق سبحانه و تعالى بوندن اوترو سوردي اولم
ينظروا في ملكوت السموات والارض وما خلق الله من شيء وان عسى ان
يكون قد اقترب اجلهم و چون كوكل صافى قلوب بو تأملي ايليه
كوكلده آخرت زاد و زوادهسن تدارك اتمك رغبتي حركت ايدر
كركدر فكر ايليه تا بو كوكلي كونده كندو قاچ خير اتمكه قادر اولى
بلور و نه اصل معصيتدن حذر اتمك كركدر و كچمش زمانده اندن
نه تقصير واقع اولمشدر كه شمدي بحالده تداركي لازم كلمش اوله و بونك
دوكلوسي فكر و انديشهيه محتاجدر و اكر بر كمسنهنك يولي چوق
اوله تا يرله كوك ملكوتنه باقوب عجايب صنعه نظر ايليه بلكه
حضرت الهيتك جلال و جمالن مشاهده قله بو تفكر دوكلي عباداتدن

ايله

ايله فكرلردن فاضلرقدر زيرا كوكل اوزرينه تعظيم بونكله
غالب اولور و تعظيم غالب اولنجه محبت غالب اولور و كمال سعادت
كمال محبتدهدر و لكن بو كمسنهيه ميسر اولمز اما بونك يرينه كركدركه
حضرت حق جل و علا كندو احسان اتدوكي نعمتلري فكر ايليه و
عالمده اولان محنتلرده بيمارلق و درويشلك و بو خلولق كبي و
دزلو دزلو عقوبتلرده كندو قولي اندن خلاص اتمشلردر تأمل
ايليه زيرا كندو اوزرنه شكر واجبدر و اول سببله شكر
ايليه كه فرمانلري يرنه كتوروب معصيتلردن ايراق اوله و بالجمله
بر ساعت بو نيته فكر ايليه زيرا طلوع صبحدن صكره صباح نمازنك فرض
و سنتندن غيري نماز يوقدر كونش اوكان طوغنه دك بلكه انوك
بدلي ذكر و فكردر اما كيجه وردي كونش طلوعندن قوشلوق وقتنه دك
كركدركه اكر قادر اوله بيلورسه مسجدده صبر ايليه كونش بركونده
بويي قالقنجه و تسبيحه مشغول اوله نمازك وقت كراهيتي كچنجه
اندن صكره ايكي ركعت نماز قله و چونكه قوشلق اوله يعني
كندوزك دردت پايندن بر پايي كچه اول وقت قوشلق نمازن قلمق

فاضلرقدر درت ركعت نماز قيله يا التي يا سكز زيرا بو جمله نفل
اتمشلردر وچون كونش يوكسلك قالقدي وشول ايكي ركعت نمازي
قلدي خلقه متعلق اولان خير ايشلره مشغول اوله خسته صورمق
وجنازه اردنجه يورمك ومسلمانلر قضاء حاجتي كبي يا مجلس علمه
حاضر اولمق كبي اما اوچنجي ورد قوشلق قدنا اوليه نمازنه دك در
وبو ورد ايللر حقنده مختلفدر ودرت حالدن خالي دكلدر اول
اولدر كه تحصيل علمه قادر اوله وهيچ عبادت بوندن فاضلرق
دكلدر بلكه بوكا قادر اولركنسه چون صباح نمازينك فرضندن
فارغ اوله اولي اولدر كه علم اوكرنكه مشغول اوله ولكن برعلم اوكرنه
كه آخرته نافع اوله واول برعلمدر كه دنيا رغبتن ضعيف ايدوب
آخرت رغبتن ارتوره واعمالك عيبلريله آفتلرين كشف ايدوب
اخلاصه دعوت ايده اما علم جدل وخلاف وعلم قصص وبروعظكه
صنعت وسجع ايله بزي برينه تعلمش اوله بونلار دوكلو دنيا حرصني
زياده ايدوب كوكلده حسد وفخرلنمق تخمن ساچوب داغدورو بو علم
نافع احيا كتابنده وجواهر القرآنده وبو كتابده جمع اولنمشدر بوني

غيري علملردنا اول حاصل اتمك كركدر ايكنجي حالت اولدر كه
بوكا قادر اوله بيلميه ولكن ذكر وتسبيح وعبادته مشغول اوله
بيله وعابدلر درجه سن بيله دور بربيوك مقامدر خاصه اكر برذكره
مشغول اوله بيلورسه كه كوكلي اوزرينه غالب اولوب كوكلنه متمكن
وملازم اوله اوچنجي حالت اولدر كه برنسنه يه مشغول اوله كه
انده خلقك راحتي اوله صوفيلر وفقيه لر ودرويشلر خدمتي كبي
وبو عبادتك نافله لردن فاضلرقدر زيرا بوهم عبادت وهم
مسلمانلره راحتدر وهم انلارك عبادتلرنه معاونتدر وانلرك
دعالرنك بركاتي عظيم الاثردر دردنجي حالت اولدر كه بوكا
دخي قادر اولميه يا كندو ايچون وكندو عيالي ايچون كسبه مشغول
اوله چونكه امانت صاقليوب خلقه انوك ديلندن والندن سلامت
اولوب امين اوله ر ودنيا حرصي اني ارتوقلق طلبنه دوشورميه و
كفايت مقداري ايله قناعت ايليه اول دخي جمله عابدلردن اولوب
اصحاب اليمين درجه سنده اولور اكرچه سابقلر ومقربلر جمله
سندن دكل ايسه وسلامت درجه سنه ملازم اولمقدر درجات تلك

غزي

اولیدر اما شول کمسنه که روزکارن بو دورت قسمه دخی جومیه
هالکلر جمله سندن [illegible] تابع لرندندر دردنجی ورد زوال
وقتدن ایکندویه دك در کرکدر که زوالدن اوکوردی قیلوله
ایلیه زیرا قیلوله دون نمازی ایچون سحور کبی در اورج ایچون
اما چون دون نمازن قالمسه قیلوله مکروه در زیرا اجوق یاتمقده
کراهت واردر وچون اویانه کرکدر که وقتدن اوکوردی طهارت
ایدوب کما جهد ایلیه که اذانی مسجدده اشیده و تحیة المسجدی
قلوب مؤذنك جوابن ویره وفرضدن اوکوردی دورت رکعت
نماز قیله زیرا حضرت رسول صلی الله علیه وسلم بو دورت رکعتی
قلدوقده اوزاددی ویوردیکه بو وقتده کوك قاپولرین
رحمت ایله اچارلر وخبرده واردرکه هر کمسنه که بو دورت رکعت
نمازی قیله یتمش بیك ملائکه انکله بیله نماز قیله لر و اخشامه دك
انوك ایچون استغفار ایده لر بس امام ایله فرضی قلوب اکی رکعت سنت
دخی قیله واکندویه دك مشغول اولمیه الا بر علمك تعلمنه یا بر مسلمانك
یاردمنه یا بر ذکره یا قرآنك تلاوتنه یا مقدار حاجت ایله بر کسب

حلاوله

حلاوله اما بشنجی ورد اکندودن اخشامه دك در کرك در که
ایکندودن اول مسجده کلوب دورت رکعت سنت نماز قیله زیرا حضرت
رسول صلی الله علیه وسلم بیورمشدور الله رحمت قلسون بر کمسنه یه
که ایکندونوك فرضندن اول دورت رکعت نماز قیله وچون فارغ
اوله شول دیدوکمز نسنه دن غیریه مشغول اولمیه واندن صکره
اخشام نمازندن اول مسجده کیدوب تسبیح ایله استغفاره مشغول
اوله زیرا بو وقتك فضلی صباح فضلی کبی در شویله که بیوردی
وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ غُرُوبِهَا وبو وقتده کرك
درکه وَالشَّمْسِ وَضُحَاهَا وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَى وَالنَّهَارِ إِذَا تَجَلَّى ومعوذتین
اوقیه وکرکدر که چون کون طولنه اول استغفارده اوله وبالجمله
کرك در که اوقاتن توزیع ایدوب هر بر وقتی بر غیری ایشن ایچون تعیین
ایده که اول ایشی تقاضا ایلیه زیرا عمر برکتی بونکله پیدا اولور و
بر کمسنه نوك که اوقاتی موقوف اولمیه اوله تا هر وقتده هر نیه که
اتفاق دوشه مشغول اوله انوك عمرنك اکثری ضایع اولور نعوذ
بالله منه اما اوراد شب کیجه نك اورادی اوچ در اولکی وردی

اخشام نمازندن یاتسو نمازینه دك درو بو ایكی نمازك ما بیننی
احیا ایتمك بر بویك فضیلتدر و خبرده وارد در كه تتجافى جنوبهم
عن المضاجع بو خصوصده نازل اولمشدر و كرك در كه بو وقتده نمازه
مشغول اوله یاتسو نمازینك فرضین قلنجه و اولولر بونی اندن فاضل
ر قلمشلردر كه كوندز صایم اولوب بو وقتده افطاره مشغول
اولهلر وچون وتر نمازندن فارغ اوله كرك در كه مصلحت واوینه
مشغول اولمیه زیرا بو شغلك خاتمهسی ایدر و اشلرك صوكی كرك
در كه خیر اوله اما الكنجی ورد اویخودر و هر نه دكلو اویخو عبادتدن
دكلدر ولكن چوق اداب و سنتلرله مزین اوله جمله عبادتلردن اولور
و سنت در كه یوزین قبله قارشو دوندروب اول صاغ طرفنه یاته
اولوجكده یاتوردقلری كبی و بلسونكه اویخو اولومك برادریدر
و اویانقلق حشر كبیدر و جایزكه اولدیجكه اویخوده قبض
ایدیلكز و ویرمیهلر پس كرك در كه آخرت ایشین تدارك ایتمش اوله
شونكله كه طهارتله یاتوب توبه ایلیه و بردخی كناه ایشلمكه
عزم ایتمیه اگر اویانه كرك در كه وصیتی یازلو باشی التنده طوره و

كندوسن

كندوسن تكلف ایله اویوتمیه و یومشق دوشك دوشنمیه
اویخو غالب اولمسون ایچون زیرا اویخو عمر تعطیلیدر و كرك در كه
كیجهده و كوندوزده سكز ساعتدن ارتوق اویومیه كه بو یكرمی
درت ساعتك ثلثیدر یعنی اوچ پایندن بر پایدر زیرا اوچون بویله
ایلدیه اگر التمش ییل عمر بولسه یكرمی یلی ضایع اولمش اولور و كركدر كه
صویله مسواكی كندو ایله قویوب حاضرلیه كیجه نمازی ایچون یا
صباح اركن قالقسون ایچون و كرك در كه دون نمازینه یا اركن قالقمغه
عزم ایده زیرا بوكا عزم ایدیجك ثواب حاصل اولور اگرچه اویخو غلبه
ایلسه وچون یاتن یره قویه دیه رب باسمك وضعت جنبي وباسمك
ارفعه دعواتده دیدوكمز كبی اوكرنه و آیة الكرسي و آمن الرسول
و معوذتین و تبارك سورهسن اوقیه شویله كه طهارتیله ذكره
مشغول ایكن اویویه و بركمسنه كه بویله ایده اونك روحن عرشه
ایلدوب انی مصلیلر زمرهسنده یازرلر اویخودن اویانجه اما التنجی
ورد تهجددر بو دون نمازیدر دون یارسنده اویانقلقدن
صكره زیرا ایكی ركعت نماز كیجهنك نصف آخرنده افضلدر غیری

نمازلرك چوغندن زيرا اول وقتده كوكل صافيدر ودنيانك مشغله
سي يوقدر وكوكده رحمت قاپولري آچوقدر وكيجه قالقمه نك
فضيلتنده اخبار چوق واقع اولمشدور احيا كتابنده حضرت مصنف
قدس سره كوزل تحرير ايتمشدور والحاصل كركدر كه كيجه وكوندز
اوقاتنك هر برينك بر معلوم ايشي اوله وهيچ وقتي معطل وضايع
اولميه چون بر كيجه كوندز بويله اوله هر كون اول ايشك وزرنده
اولور بلكه عمر آخرنه دك اگر كندويه كوچ كلسه طول املي
قويب كندويه ديه اگر بو كون بو ايشي ايشلمزسم جايزكه بو كيجه اولم
وبو كيجه بو ايشي ايشلين احتمالدر كه يارين اولو بولنم وهر كون بويله
ديو بايشله يه وچون مداومت ومواظبتدن ملول اولوبلغنه
بيله كه كندو سفرده در ووطن آخرتدر وسفرده غربت زحمتي
واردر ولكن خورسندلق وسرور اندندركه طوروميوب تيز كچر
ووطنه دكلوب آسوده اولورو عمرك مقدارين ايدوكي معلوم
در آخرتده اولجق عمر ابديه نسبت ايله واگر بر كمسنه بر ييل زحمت
چكسه اون ييللق راحت ايچون عجب اولمز پس نعجب اگر يوز ييل زحمت

چكسه

چكسه يوز بيك ييللق راحت ايچون بلكه راحت ابديه ايچون و
السلام تمام اولدي عبادات ركني مسلمانلق اركاننك جمله سندن
وبوندن صكره ركن معاملاته ابتدا اولنه
كركدر ان شاء الله تعالى وصلى الله
على سيدنا محمد وآله اجمعين

الحمد لله حق حمده عدد خلقه وزنة خلقه وملاء خلقه ومنتهاء خلقه
ومبلغ رضاه والصلوة والسلام على رسوله محمد النبي وآله وصحبه
بعدد كل عدد ومنتهاء كل حساب اما بعد بلكل كه بو اكنجي ركن در
كيمياى سعادت كتابنده معاملاتده وبو ركن دخي اون اصل در

اصل اول

اصل اول يمك يمك و ويرمك ادابي در بلكل كه عبادات
يولي دخي جملهٔ عباداتدندر و يولا زيغي دخي يول جمله سندندر زيرا
دين يولنك حاجتي اولان نسنه دخي جملهٔ دينندنا ولور و دين يولي
ايچون يمك يمكه حاجت واردر زيرا دوكلي سالكلرك مقصودي حضرت
حق سبحانه وتعالينك ديداريدر وانوك تخمي علم وعملدر و علم و عمله
مواظبت يعني انلاه زولك اوزرنه طورمق صحت بدنسز ممكن دكلدرو
صحت بدن طعام وشراب سز ميسر دكلدر بلكه يمك يمك دين يولنك
ضروريدر پس جملهٔ دينندنا ولور و حضرت حق جل وعلا بوندن
اوترو بيوردي كلوا من الطيبات واعملوا صالحا يمك يمكله عمل صالح
اراسن جمع اتدي پس هر كيم يمكي كندونك علم و عمله قوتي اولوب
اخرت يولنده يوريمكه قدرتي اولسون ايچون ييه انوك يمك يدوكي
عبادتندر وحضرت سلطان انبيا صلوات الله عليه وعليهم
اجمعين بوندنا وترو بيوردي كه مؤمنك هر نسنه دن ثوابي وردر
حتى كندو اغزنه يا كندو عيالنك اغزنه قودوغي لقمه دن بله و بوجلك
ديديكه بو دوكلودن مؤمنك مقصودي اخرت يوليدر ديمكدر يمك

دين يولندن ايدوكنك علامتي اولدر كه حرصله يميه وحلالدن
اكل ايده ومقدار حاجتدن ارتوق يميوب يمك يمكلك دابن صقليه
يمك يمك آدابي بلكل كه يمك يمكده برقاچ سنت واردر بعضي
يمكدن اول وبعضي اندن صكره وبعضي يمك يمك اراسنده اما شول
سنته كه يمكدن اوكوردر ايدر **اولا** اولدركه الن واغزن يوب يايقا
زيرا اچون يمك يمك آخرته زادور زواده اولمق نيتي ايله اوله عبادتدر
وبواندن اوكوردي برابدستلق كيدر ودخي الواغزيك ارتك
اولور خبرده واردر كه بركمسنه كه الن يمكدن اوكوردي يايقايه
درويشلكدن امين اولور **ايكنجي** يمكي سفره اوزرنه قويوب خوان اوزرنه
قوميه لركه حضرت خاتم الرسل عليه افضل الصلوات واكمل التحيات
بويله ايتمشدر زيرا سفره سفري اكدورر سفر آخرت سفرن خاطره
كتورر ودخي تواضعه ياقن رقدر پس اكر يمكي خوان اوزرنده
يسه جايزدر زيرا بوندن نهي واقع اولمشدر اما سلفك عادتي
سفره ايمش وحضرت رسول صلى الله عليه وسلم سفره اوزرنده
طعام يمشدر **اوچنجي** اولدركه ايو اوتوره وصاغ ديزن قالدوره

صول

صول ياالدزنك اوزرنه اوتوره ويرشنه يه طايانوب يمك يميه
زيرا حضرت سلطان انبيا صلوات الله وسلامه عليه بيوردي كه
بن طايانوب يمك يمم زيرا بن بنده ام بنده كبي اوتورب بنده كبي
يرين **دردنجي** اولدركه يمكي شهوات دن اوترو دكل قوت عبادت
ايچون يمكه نيت ايده ابراهيم شيباني رحمة الله عليه بيوررلركه
يلدوركه برهيچ سنه شهوت ايله يمدم وبونيتك علامت صحتي
اولدركه از يمك قصدن ايليه زيرا چوق يمك عبادتدن اليقور
وحضرت رسول صلى الله عليه وسلم بيورركه برقاچ لقمه كه ادمك
ارقه سن طوغرودوته كفايت ايدر واكر بونكله قناعت ايتميه
قارننك اوچ پايندن بر پاين طعام ايچون وبر پاين صو ايچون
وبر پاين دخي نفس ايچون اليقويه **بشنجي** اولدركه اج اولمينجه
الن يمكه اوزاتميه وبر ايو زلك سنت كه اني يمك اوزرنه تقديم اتمك
كركدر اچلقدر زيرا اچلقدن اوكوردي يمك يمك مكروه و
مذموم در وهر كمسنه كه الن يمكه اوزادوب اج اولسه هر كز طبيبه
محتاج دكل **التنجي** اولدركه ماحضر ايله قناعت ايدوب لذيذ يمكلر

تكلف ایتمیه زیرا مؤمنك مقصودی نعم دكلدر عبادت قوتن
صاقلمقدر واكمكی عزیزدر وتموشتدر زیرا آدمك قوامی انوكله
سببی ایله در وانوكله ولوزق كرامی اولدوركه انی قتغنه انتظار ایتمکیدر
میه لر بلكه نمازه قاتلندرمیه لر چون اكمك حاضر اولدی وكوردیكی
یننلر اندن صكره نماز قلسونلر یدنجی اولدوركه كندو یله بله یمكه
بركمسنه حاضر اولمنجه الن یمكه اوزاتمیه زیرا ایمکی یالكوز یمك ایو
دكلدر وهر نقدر كه یمك و ورنده الچوق اولور بركت چوق اولور
وانس بن مالك رضی الله عنه روایت ایدر كه حضرت رسول امین
صلوات الله وسلامه علیه هر كز یالكوز یمك یمزدی اما یمك یمك
وقتنك دائی اولدوركه اوكوردی بسم الله دیوب صكره دن الحمد لله
دیه ویكرلنا ولدوركه اولكی لقمه ده بسم الله وایكنجیده بسم الله
الرحمن الرحيم واوچنجیده بسم الله الرحمن الرحيم دیه اوازله غیرلرك
خاطرنه كلسونلر ایچون وصاغ الیله یه وطوزله باشلیه وطوزله
ختم ایلیه زیرا خبرده وارد اولمشدور ودخی اوكوردی حرصی
سیوب كسر ویرسونلر ایچون شونكله كه برلقمه خلاف شهوت ایله

كوترب

كوتربیه ولقمه اوكات چینیه وانی یوتمنجه برغیری لقمه یه
ال اوزاتمیه وهیچ یمکی عیبلمیه زیرا حضرت رسول صلی الله علیه وسلم
هر كز یمكی تعییب ایتمزدی واكر ایوا ولسه اكل ایدردی والا الچكوب
یمزدی ویمکی كندو اوكندن یه مكر یمش اولكه انی طبقك اطرافندن
كوتروب یمك جایزدر زیرا اول مختلف اولور بردرلو دكلدر و
صحنك اورتاسندن ثرید كوتروب یمیه اطرافندن یه واوكردیكی
اكمك ایچندن یموب بلكه كنارندن كسوب یه وایکی بچاغله كسمیه
وانی دخی بونجلین وچناغی وقابل اكل اولمیز نسنه اكمك اوزرینه
قومیه والن اكمكله سلمیه وچون برلقمه یا برغیری یمك الدن
دوشه كوتروب ویاك ایدوب یه زیرا خبرده واردر كه اكر
قویب كوتورمسه شیطان ایچون قومش اولور وبرمغن وكوردیكی
اغزیله یلایه اندن صكره دستمال ایله سله تا یمكك شول اثری سلنوب
قلمیه زیرا جایز كه یمكك بركتی شول باقی قلانده اوله واسی اولان
یمکه اوفورمیه ولكن صووینجه صبر ایلیه وچون خرما وازلك
ویا صایلملو برنسنه یسه چفت یموب تك یه فرضا یایدیسی اوّن

بر یایکرمی بر تا انوک دوکلو ایشلری حضرت حق جل وعلا ایله مناسب
پیدا ایلیه زیرا اول الطاف درو انوک چیغنی بوقدر وهر برایش که
حضرت حق جل وعلا ذکرینک انواعندن بر نوع انوکله بیله اولمیه
اول ایش باطل وفایده سوزدر بس تک چفتدن بو سبب ایله یکرکدر
زیرا انکله مناسبتی واردر وخرما دانه سن یعنی خرما چکردیغن
خرما ایله بله بر طبقده جمع ایتمیه والنده طوتوب صاقلیه وبو نگلیز
درهم سنه که انوک ثقلی وار وبر سنه که انی توب براقورلر
ویمك اورتاسنده صوی چوق ایچمیه اما صو ایچمک آدابی اولدرکه
بارداغی صاغ الیله طوتوب وبسم الله دیوب انجه انجه ایچه وایاق
اوزرنده طوردوغی حالده ویاتدوغی زمانده ایچمیه اوکردی بارداق
ایچنه باقه انده اولمیه که برچوپ چوب ویا بر حیوان اوله واکر
ککرسه باردغی اغزندن کیده روب بارداق دوتا واکر برکره دن
ارتوق ایچمك استرسه اوچ نفسده ایچه وهرکره بسم الله دیوب
صکره دن الحمد لله دیه وبارداقالتدن صاقنه قفتانی اوزرنه
صو طاملمه سون ایچون وچون صوتی تمام ایچه الحمد لله الذی

جعله

جعله عذبا فراتا برحمته ولم یجعله ملحا اجاجا بذنوبنا اوقیه
اما یمك صوکلك آدابی اولدرکه طویمزدن اوکردی الن یمکدن نکو
وار ایچه وبر معنی اول اغزیله یالایوب اندن صکره دستمال ایله سیله
وایکمك اوقاغنی یردن دروب دکشورن زیرا خبرده واردرکه
هرکمسنه که بوینله ایلیه انوک عیشی زیاده اولوب وغل اوشاغی
سلامت وعیبسز اولالر واول حورعینک کابینی اوله واندن صکره
خلال ایده وهر نسنه که دیلیله دیشدن ایریله یوده له وهر نسنه که
خلال ایله چقار یبا نه اتا وچاناغی بر معنیله سلوب یالایه ایده
وخبرده واردرکه هرکمسنه چاناغن یالایدوب یلاوسه چناغ دیه
یا رب سن انی اتشدن ازاد ایت شویله که ول بنی دیولردن ازاد
اتدی واکر انی یالایوب صوین ایچسه بر قول ازاد ایتمش کبی اولور
وطعامدن صکره الحمد لله الذی اطعمنا وسقانا وکفانا وآوانا
سیدنا ومولانا دیوب قل هو الله احد ولایلاف قریش اوقیه وچون
حلال یمك بوله شکر ایده وچون شبهه دن اولسه اغلیه وانوك غمن
یه زیرا بر کمسنه که اکمك یه واغلیه بر کمسنه کبی دکلدرکه اکمکی غفلت

ایلیه یه وکله وچون لرزیا یقایه چقان یاصابون صوالنه الا
وصاغ الینک اوچ برمغنی اوکوردی چیقانسز یاصابونسز یویه
اندن صکره چیقانی یاصابونی لوب دیشنه ودوداغنه واغزنه اوکات
سورزه وبر مقلرینی یویه واندن صکره اغزنی یایقایه **برغیری**
کمسیله بیله یمک یمک ادابی وبو دیدوکمز ادابی اکر یالکوز
اوله واکر اولمیه سا قلمق کرکدر اما چون برغیری کمسیله بیله یه
یدی ادب دخی ارتوره **اول** اولدورکه کندودن یاشده یا علمده
یا تقواده یا برغیری نسنه ایله مقدم اولان کمسنه یمکه الصونمینجه اول
دخی صونمیه واکر مقدم کندو ایسه غیریلرم انتظار چکدورمیه
ایکنجی اولدورکه یمک اوزرنده کلمات ایدوب باینسم و تورمیه که
اول عجم عادتیدر ولکن پارسالر حکایتندن وحکمتدن کرکدرکه ایو
سوزلر سویلیوب عبث سویلمیه **اوچنجی** اولدورکه همکاسه سنک
جانبن رعایت ایدوب صقلیه وهیچ حال الله اندن ارتوق یمیه که اول
حرام اولور چون یمک ورتاقلق اوله بلکه کرکدرکه ایثار ایدوب
یکرکنی انوک اوکنه قویه واکر یولداشی اولان کمسنه یاپ یاپ ینسه

تقاضا

تقاضا ایده نشاطله یسون ایچون واوچ کرهدن ارتوق تکلیف اتمیه
زیرا بوندن ارتوق الحاح وافراط اولور واندوبروب مبالغه
اتمیه که طعامی اندن حقیر رقد که انوک سببی ایله یمین ویره لر
دردنجی اولدرکه یولداشنی شوکا محتاج اتدورمیه که اکا یمک تی
دیمک لازم کله ولکن شویله موافقت ایده که اول ایمیه ویمکی کرک دکه
اکسوک زک یمیه که اول زیا اولور لکن تنها القده کندوسن ادب
ایله صاقلیه شویلکه ایللر قاتنده یمک یمکه قادر اوله بیله اما
اکر رعایت وایثار قصدیله اکسک زک یینه ایودر واکر ارتوق
یینه تا غیریلرم نشاط حاصل اوله اول دخی ایودر عبدالله مبارک
رحمة الله درویشلری خرمایله دعوت ایدوب دیردیکه هر کمسنه که
ارتوق یرسه ارتوق یدوکی خرمانک هر بر دانه سنه اکا بر درهم
کومش ویره یم واندن صکره دانه لری صایردی کمده ارتوق
بولونسه انک هر بر دانه سنه اکا بر درهم ویرردی **بشنجی** اولدرکه
کندو اوکنه باقوب غیریلرک لقمه سنه نظر اتمیه وایللردن
اوکوردی لرزیکوب واتجمیه چویله که غیریلر اندن تجاب ایسه کرز

کرکدر واکر ازبجی ایسه اوکردی الن چکرک دوته صکره دن
نشاط ایله یسون ایچون واکر قادر اولمسه کندو عذرن دیلیه تا
غیریلر اوتانمیه لر **التنجی** اولدر که برایش اشلیه که انی نطبعه کراهت
ونفرت کله وتمکی الله یدوکی وقده الن چناغه سلکیه وبورنن چناغ
اوزرینه شویله ولمز اتمیه که اغزندن دوشن یمک چناغه دوشه
وچون اغزندن بر نسنه چقاره یوزن چوره وباغلوا ولان لقمه سی که
ایچنه قومیه وبر لقمه که دیشله یاره لدی کز وچناغه برقیه زیرا
طبع بونک دکلوسندن نفرت ایدر واول حالده چرکن اولان نسنلری
اکمیه **یدنجی** اولدر که چون اللرن لکنده یایقایلر اغزی صوین ایللره
قرشو لکنه برقیه وبر کمسنه که محتشم اولسه تقدیم ایده واکر
کندوبی اکرام ایده لر قبول ایده وصاغ جانبندن باشلیه لر ودکلو الـ
یایقادوقلری صوبی بربرده جمع ایده لر وهر صوبی باشقه باشقه دکمیه
که بو عجم عادتیدر واکر دکلو جمعیت ایله اللرین بربرده یایقایه لر
یکرکدر وتواضعه یاقنرقدر وچون صوبی اغزدن دوکر یاپچه یایحه
ملایمت ایله دوکه تا صونک قطره لری ادمه واسبابه ایرشمیه وآلک

بومغه

بومغه صو دوکر کمسنه اوتورمیوب ایاق اوزرنده طورسنه یکرکدر
در والحاصل دکلو بو اداب اثارو اخبارده کلمشدر وانسان ایله
بهیمه اراسنده فرق بو اداب ایله پیدا اولور زیرا بهیمه مقتضای
طبع ایله یسوب ایوبی یرامزدن فرق اتمزکه اولتمیزی ورمشلردر
وچون انسانه بو تمیزی ویرمشلردر واول بونی عمله کتورمیه عقل
وتمیزک حق نعمتنی ادا اتمیوب کفران النعم اتمش اولور **دینده قرداش**
لرله ودوستلرله یمک یمه نک فضیلتی بیلکل که بر دوستی یمکه چغروب
دعوت اتمک چوق صدقه ویرمکدن فاضلرقدر زیرا خبرده وار
درکه قیامتده بنده دن اوچ نسنه نک حسابن استمزلر بری رمضان
یدوکی سحورلک بری دخی افطار ایتدوکی نسنه نک بری دخی دوستلرله
یدوکی یمکدر وجعفر بن محمد صادق رضی الله عنهما بیورر که چون
برادرلرله یمک یمکه اوتورسز اوب شتاب اتمک وقت اوزاسون
ایچون زیرا بو مقدار عمردن حساب اولمز وحسن بصری رحمة
الله علیه بیورر که قولک کندویه وکندو باباسنه اناسنک وزرینه
نفقه اتدوکی نسنه نک حسابی واردر ولکن دوستلره وکنه کتوردکک

ییکولرحسابی یوقدور واولولردن برکمسنه نك عادتی ایدیکه
چون براذرلری قونقلردی سفره یه ییمکی چوق قوردی ودیردیکه
بکا برخبر ایرشمشدرکه دوستلردن آرتن ییمکی حساب اتمزلر ویرن
آندن ییمك اشترم سزولك اوکوکزدن قالدوردقلرندن صکره
وحضرت علی کرم الله وجهه بیورورکه براذرلرا وکنه برصاع ییمك
قومغی برقول آزاد اتمکدن آرتوغ قسورم وخبرده واردرکه
حضرت حق جل وعلا قیامت کوننده دیه که ای آدم اوغلی بن آج
اولدوم بکا ییمك ویرمدك اول دیه یارب العزه سن نجه آج اولدك
که دوکلی عالملك خداوندیسن حق جل وعلا بیوره که سنك براذرك
آج ایدی اکر اکا ییمك ویرسیدك بکا ویرمش اولوردك وحضرت
رسول بیوردی صلی الله علیه وسلم هرکمسنه که برمسلمان قرداشه
طویجه ییمك ویره حضرت حق جل وعلا انی آتشدن یدی خندق
قدر ایراق ایده هرخندقك اورتاسی بش یوز ییللق یول وله وبیوردی
خیرکم من اطعم الطعام یعنی سزوك ییکرکز اولدورکه طعامی آرتوق
ویره دوستلر بری برینك زیارتنه واروب یدوکلری ییمکك آدابی

بکلکه

بلکلکه بونده درت ادب واردر اول اولدورکه ییمك وقتنده
کمسنه نك قاتنه وارمغه قصد اتمیه زیرا خبرده واردرکه هرکمسنه
که دعوت اولنمدی برکمسنه نك ییمکنه واره کیتمکده فاسقدر و
ییمکده اوغری وحرام خوردر وطشره چیقجق وقتده یغماجی اما اکر
اتفاق برییمکك اوزرنه راست کلسه دستور ویرمیه واکر اکا ییمك
یی دیه لر و کوکلدن دیمدکلرین بیله یینمیه که جائز دکل اما اکر
البته الحاح ایده لر بهانه ایلیه وتلطف ایله الرجیکه اما اکر
قصد ایدوب بردوستنك ونه وارسه که اکا اعتمادی اولوب
درونندن خبردار اوله جائزدر ودوستلر ارسنده بوسنت
در حضرت رسول صلی الله علیه وسلم وابوبکر وعمر رضی الله
عنهما اجلق وقتنده ابوایوب انصاری وابوالهیثم بن التیهان
اونه واروب ییمك استمشلردر وبوبر یاردم اولور قونقلق
ایدنه چونکه انوك بونسنه ده رغبتی اولدوغن بیله لر واولردن
بعضی کمسنه نوك اوچیوز التمش دوستی وارمش هر برکیجه برنك اونه
واروب اخشاملرایمش وکیمی نك اوتوز ایمش ایلك هربرکیجه سنی برنك

اونده قالورايمش وكمنك يدي ايمش هفته نك هر بركيجه سني
برنيك اونده قالورمش ومعلوم اولاندر وسنلر انلرك كارزو
كسبلري برنده اولوب فراغت خاطر ايله عبادت ايتدكلرنه سبب
اولورلر ايمش بلكه چون ايكي كمسنك راسنده دين دوستلغي واقع
اولسه بري اونده بولنميوب بري واروب انوك يمكن يسه جائز
در حضرت رسول ملك علام عليه الصلوة والسلام بربرنك
اونه كه صحابه دن ايدي رضي الله عنه كندو غايب ايكن واروب
يمكن يردي زيرا بلورديكه اول بوندن شاد اولسه كركدر ومحمد
واسع قدس الله روحه اهل ورع اولولردن ايدي كندو اصحابيله
حسن بصرينك رضي الله عنه اونه واروب يمكدن هرنه بولسه
يرلر ايدي چون شيخ حسن كلوردي اندن حظ ايدوب شاد
اولوردي وبرطايفه سفيان ثورينك رحمه الله اونده بويله
ايدرلر چون كندو يني كلدي ايتدي بكا سلف اخلاقني اكدردكوز
كه انلر بويله ايدرلردي ايكنجي ادب اولدركه چون بردوست
زيارته كله ماحضر اوكنه كتورب هيچ تكلف ايلميه واكر سنه حاضر

اولمسه بورج ايلميه واكر اهل وعيالنه كفايت ايدوكي مقداردن
زياده اولمسه انلردن اليقويوب كتورميه بركمسنه حضرت علي
رضي الله عنه اونه دعوت ايتدي اول حضرت بويورديكه اوچ شرط
ايله كلورم اول بازاردن هيچ نسنه الميه سن واونده اولاندن
هيچ نسنه اليقوميه سن واهل وعيالك پاين تمام كندولره ويره سن
وفضيل عياض روح الله روحه بويوركه ايللر بربرينه منقطع
اولوب ايرلدوقلرينك سببي تكلف ايمش اكر تكلف ارادن قالقسه
كستاخانه بري برين كورمكه قادر اولورلر وبر دوستا اولو
لردن بركمسنه ايچون تكلف ايتدي اول عزيز ايتدي چون سن
يالكوز اولدوغك حالده بو دكلو نفايسي يمزسن وبن دخي تنها
اولدوغم وقتده يمن چون جمع اولوب بربره كله وز نيچون كرك
دركه بو تكلف پيدا اوله يا اورتادن تكلفي كيدريا بن بونده بر
دخي كلمه دن فراغت ايده رين سلمان رضي الله عنه بويوركه
حضرت سلطان انبيا صلي الله عليه وسلم بزه بيورمشدركه
تكلف ايتميوب ماحضردن اليقوميه وز وصحابه رضوان الله

اولمسه

علیهم قزوانمك یارمسیله خرمایی بری برینك اوكنه ایلدوب
دیرلردی بلمزوز كیم كناهكاردر قدر شولكه حاضر اولانی حقیر
دوتوب بیلزوكتورمیه یا اولكه اوكنه كتورزدكلری نسنه خور كوروب
حقیر دوته وحضرت یونس علی نبینا وعلیه السلام اكمك
یارمسیله كندو بیتی كدوكی تره دوشنلر اوكنه كتوررلردی ودردی
اكر حضرت حق جل وعلا تكلف ایدنلره لعنت ایتمسیدی تكلف ایدر
دم وبر طایفه نك بر طایفه ایله خصومتی واردی حضرت
زكریا پیغمبری علی نبینا وعلیه السلام طلب ایتدیلر تا ما بینلرین
اصلاح ایلیه اونه واروب انی كورمدیلر اننده بر كوزل خاتون
كوروب تعجب ایتدیلر كه اول پیغمبردر و انجلین خاتون ایله تنعم ایدوب
محظوظ اولورچون آرادیلر بربرده اجرت ایله ایشلردی انی
ایمك یركن بولدیلر انلار سوز سویلشورلردی واول انلاره كلوك
ییكز بیله سیلوم دیمدی چون قالقدی ولیردن یالن یاق چقوب
كندی انلاره بو ایشلرونك وجهی سیله عجب كلدی صوردیلركه
بونلار نه در بیوردیكه اول كوزل خاتونی اندن اوترو صقلرم

تابنم دینمی صاقلیوب وكوزمله كوكلمی غیری یره بقدورمیوب
میل ایتدورمیه وسزلره ایمك یاك دیمدم زیرا اول ایشم اجرتم
ایدی تا ایش اشلینم اكر ازرقیبن یدم انلارك ایشنده تقصیر
ایتمك لازم كلوردی واول بنم فریضم ایدی ویالن یاق اندن
اوترو كتدم كه بر صاحبلری اراسنده عداوت واریدی اشتمدم كه
بر یرك طوپرغن بشموق ایچنده بر یره دخی ایلدم وبوندن معلوم
اولوركه ایشلرده صدقله راستلق تكلفدن یكركدر اوچنجی
ادب اولدوركه قونقلق ایدن كمسنیه تحكم ایتمیه چون كالكوج
كلدوكی بیله اكر ایكی نسنه اراسنده مخیر ایتسه اسان ركن اختیار
ایلیه زیرا حضرت رسول صلی الله علیه وسلم بویله ایدردی
دوكلی ایشلرده بر كمسنه سلمان قاتنه واردی رضی الله عنه
بر یارم اربه اكمكیله توز انوك اوكنه كتوروب قودی اول كمسنه
ایتدی اكر بونكله سعتر اولایدی یكركدی اولوردی سلمانك نسنه سی
یوق فقیر ایدی مطهره سن سعتره رهن قودی و قونوجون اكمك
ییدی ایتدی الحمد لله الذی قنعنا بما رزقنا سلمان ایتدی اكر سكا

تابن

قناعت ويرمش اولسيدي بنم متاعم رهنده اولمزدي اما بريرده
كه كوچ اولمادوغن واول كمسنه شاد اولدوغن بيله ارزوسني اولنز
سنه طلب ايتمك جايزدر امام شافعي رضي الله عنه بغدادده
زعفراني اونده اولوردي و زعفراني هر كون بر پارچه درلو يمك تذكره
سن اشچيه بشوردي سوو برزدي بر كون شافعي رضي الله عنه كندو
خطيله اول تذكره ده بر درلو يمك دخي زياده ايلدي چون زعفراني
انوك خطن جاريه نك النده كوردي شاد اولدي و اول شكرانه
ايله جاريه يي ازاد ايتدي **درنجي ادب** اولدر كه اوصاحب اولان
كمسه انلره نه استرسز و نه ارزو ايدرسز ديه چون كوكلنده
انلر حكم ايتدكلري نسنه يه راضي اوله زيرا شول نسنه كه انلرك
ارزوسني اوله انده ثواب ارتوغرق اولور و حضرت رسول صلي
الله عليه و سلم بيورر هر كم بر مسلمان قرداشك ارزوسنه قيام
ايده انوك ايچون بيك بيك ايولك يازه لر و انوك بيك بيك يرامز
لغن كيده لر و اني بيك بيك درجه قالدوره لر و اوچ جنتدن اني
طويره لر فردوس و عدن و خلددن اما صومق كه بر نسنه

كتورمني

كتورمني يا كتورمميني مذموم و مكروه در بلكه نه وارسه كتوره
و اكر نسنه لر كتوروب كيده **قونقلق ايتمكوك فضيلتي** بلكل كه بو
دينلن نسنه شول خصوصده در كه بر كمسنه دعوت اولنمدين بريره
زيارته واره اما دعوت ايتمك حكمي بر دخي در و ديمشلر كه چون
بر قونق كله تكلف ايتمه و چون اوقيوب دعوت ايده سن هيچ الي قومه
يعني بر نسنه كه قادر اوله بلورسن ايله و ضيافت فضيلتنده چوق
اخبار واقع اولمشدر و اول عرب عادتي اوزره در زيرا انلار
سفرده بر برينك اونه اوغرايوب ايندرلردي و قونغك حقني ادا
ايتمك مهم درديو ايدرلردي و حضرت خواجه كاينات و مفخر
موجودات صلي الله عليه و سلم بيوندن اوترو بيوردي بر كمسنه
كه اول مهماندار دكلدر انده خير يوقدر و اول حضرت بيوردي
مهمانلر ايچون تكلف ايتمك كه صكره انكا دشمن اولورسز و
هر كمسنه كه مهمانه دشمن اولسه الله تعالي دشمني اولمش اولور
و هر كمك الله تعالي دشمني اوله حضرت حق جل و علا دخي انوك دشمني
اولور و بر غريب قونق كه كلسه انوك ايچون بورج الوب تكلف

اتمك جایزدر اما دوستلر ایچونكه بری برینك زیارتنه واره
لر تكلف كوكمز كه اول بری برندن كسلمكه سبب اولور ابو رافع كه
حضرت رسولك صلى الله عليه وسلم مولاسیدر روایت ایدر كه
حضرت رسول عليه الصلوة والسلام بكا دیدی وار فلان یهوده
سویلكه بكا اون اوج ویرسون رجب اینده بو جندا ایلیم كه
بنم قونغم كلمشدر اول یهودی دیدی بن رهن اولمینجه ویرمم واردم
اول حضرته دیدم حضرت رسول صلى الله عليه وسلم بیوردی
والله كه بن كوكده امینم ویرده امینم اكر ویرسیدی كرو ویردم
شمدی بنم زرهیمی ایلت انوك قاتنده رهنه قوصكره زرهیمی ایلدب
رهن اتدم وحضرت ابراهيم صلوات الله على نبينا وعليه السلام
قونوق طلبی ایچون برایكی میل یول كیدردی و قونوق بولمینجه اكمك
یمزدی وكندونوك صدق نیتندن مشهد مقدسنی اوزرنده
اول ضیافت هنوز قالمشدر زیرا شمدیه دك هیچ كیجه قونقدن خالی
اولمشدر وكاه اولور كه انده یوز واكیوز قونق اولور واوزرنه
كویلر واقف اتمشلردر دعوت واجابت دابی دعوت ایدن

كمسنك

كمسنك سنتی اولدر كه اهل صلاحدن غیری كمسنه دعوت ایدب
اوقیه زیرا اطعام ویرمك قوة ویرمكدر وفاسقه قوت ویرمك
فسقه یاردم اتمكدر واغنیای قویوب فقرایی اوقیه وحضرت
رسول صلى الله عليه وسلم بیورر یمكلرك بتری یامزی زنكنی برد وكون
یمكیدر كه اغنیای دعوت ایدوب فقرایی محروم ایدهلر وكركدر كه
اقربایی ودوستلری فراموش اتمیه كه وحشته سبب اولور ودعوت
اتمكله تفاخر ولاف قصدن اتمیه لكن اندیشه ایلیه كه بر سنت یرینه
كتوروب دوستلره بر راحت ایرشدورر وكمسه كه اجابت كوج
كلدوكن بیله ایی دعوت اتمیه كه انجمكه باعث اولور واجابته رغبت
اتمین كمسنه اشتمیه زیرا اكر اجابت ایده انوك یمكن كراهت ایله یمش
اولور واول بر كناهه سبب در اما اجابت دابی اولدر كه بای له یخسولی
بر برندن فرق اتمیه ودرویش دعوتندن اولولمیه زیرا حضرت
رسول صلى الله عليه وسلم فقرا درویش دعوتن اجابت ایدردی و
حضرت حسین بن علی رضی الله عنهما درویشلردن بر طایفه اوغرادیكه
اوكلرنده بر قاج اكمك پاره سی وار ایدی یرلردی ایتدیلر یا ابن رسول الله

بزه موافقت ایله فی الحال اتندن اینوب موافقت ایلدی وبیوردیکه
حضرت حق جل وعلا تکبر ایدنلری سومز چون عیك یدی بیوردیکه
سزی اجابت ایتدم یارن سز دخی بنی اجابت ایدولك ارتبی انلاردوك
ایچون لطیف بیکلر حاضر لدی وانلار ایله بله اوتورب یدی **ایکنجی**
ادب اولدورکه اکر بیله که قونقلو ایدن کمسنه اکا منت قویوب وقونقلو
انوك قاتنده بر سوك نسنه اولسه کرك در بهانه ایدوب دعوتن
اجابت ایتمیه بلکه صاحب دعوت کرکدرکه انوك اجابتن بر فضل
وبر منت بیله وبو بخلین اکر بیله که انوك مالنده بر شبهه واردر
یا اول یرده بر منکر واردر یا فرش وکمشلو بخوردان کبی یا دیوار
ده یاتاوانده جانورلر صورتی واردر یا انده سازك انواعی چالنور
یا بر کمسنه مسخره لق ایلر یا فحش سوز سویلر یا کنج خاتون کشیلر ار کشیلری
تماشا ایتمکه کلورلر بونلرك جمله سی مذموم درو بونلرك کبی یرده
حاضر اولمق جایز دکلدر وکذلك اکر قونقلو ایدن کمسنه اهل بدعت
یا فاسق یا ظالم اولسه یا انوك مقصودی لاف وتکبر اولسه کرك
درکه اجابت ایتمیه واکر اجابت ایدوب بو منکر اتدن بر نسنه کورسه

ومنع

ومنع ایتمکه قادر اولمسه اول مجلسدن چقوب کیتمه سی واجب اولور
اوچنجی ادب اولدورکه یولا وزاقلغنك سببی ایله منع ایتمیه بلکه
عادتده هر نقدر یوزیه بلورسه یوریه توریتده واردرکه بر
میل یولا خسته یه خاطر صور وایکی میل یول جنازه اردنجه وارو
اوچ میل یولدن دعوت اجابت ایله ودرت میل یولدن دین قرداشکی
زیارت ایت **دردنجی ادب** اولدورکه اوزجلو اولدوغی سببی ایله
منع ایتمیه لکن حاضر اوله واکر قونقلو ایدن کمسنه وحشت ایتمزسه
بوی خوش وکلمات خوش ایله قناعت ایلیه زیرا اوزجلونك قونقلغی
بودر واکر انجنورسه اوروج بوزه زیرا بر مسلمانك کوکلنك
سزورلك اجری نافله اوروجنك جوغندن افضلدر وحضرت
رسول صلی الله علیه وسلم بویله ایدن کمسنه یه یعنی اوروجن بوزمینه
انکار ایدوب بیورمشدر سنك برادرك سنك ایچون تکلف ایتمشدر
وسن اوروجم دیرسن **بشنجی ادب** اولدورکه ارزوی نفس ایچون
اجابت ایتمیه که بو بهایم ایشیدر ولکن حضرت رسولك صلی الله علیه
وسلم سنتنه اویمق وشول ارزودن حذر ایتمك نیتی ایله زیر حضرت

سلطان انبیا علیه وعلیهم التحیة والثنا بیورمشدر که دعوت
اجابت ایتمیین کمسنه تکبر ایله ویتیمین عاصی در وبو سببدن بر طایفه
دعوته اجابت واجبدر دیمشلر ومسلمان قرداشنه اکرام نیتی ایله
زیرا خبرده واردر که هر کیم بر مؤمنه اکرام ایله حضرت حق جل
وعلا یه اکرام ایتمش اولور وانوك کوکلنه شادلق ایرشدرمکه نیت
ایده که خبرده واردر که هر کیم بر مسلمانی سوندوره حضرت حق
سبحانه وتعالی حضرتینی سوندرمش اولور وقونقلق ایدنی زیارت
ایتمکه نیت ایده زیرا برادرلر زیارتی قربات عظیمه دندر یعنی حق
جل وعلانوك تقربنه سبب عظیمدر وکندوسنی غیبتدن حفظ
ایتمکه نیت ایله بدخویلقدن وتکبردن کلمدی دیمسونلر ایچون وبو
النی نیتدر که انوك هر برندن بر ثوابی واردر وبو نجلین نیتلر
ایله مباحات قربات جمله سندن اولور واکابردین خالشمشلر
حتی انلرك هر بر حرکت وسکونلرنده دینه مناسب بر نیتلری اولور
ایمش نفسلرندن هیچ نسنه ضایع اولماسون ایچون اما حاضر اولمق
اذنی ولدوقده انلره انتظار چکدورمیه وعجله ایتمیه وتکرلك اولان

یرده یعنی صدرده اوتورمیه قونقلق ایدن کمسنه اشارت ایتدوکی
یرده اوتوره واکر غیری قونقلر صدری کا تسلیم دخی ایتسه لر اول
تواضع طریقندن دوتوب الچقده اوتوره وخاتون نجرسنه قرشو اوتورمیه
وبر یره که اندن یملك طاشیوب چقارورلر چو یاقمیه وچوز اوتوره
کندویه یاقین اوتوردن کمسنه یه تعظیم ایدوب خاطرن صوره و
اکر بر منکر اولان نسنه کورسه انکار ایده واکر تغییر ایده بلزسه
قالقوب طشره چقه امام احمد حنبل رضی الله عنه شویله بیورمشدر
درکه اکر کمشلو بر سرمه قوبجاق نسنه کورسه انده جایز دکلکه
اوتوره واکر کحیله انده قالسه کرکدر قونقلق ایدن کمسنه نك اذنی
اولدر که قبله وطهارت ایده جك یری کا کوستره اما یملك قومق
ادابی اولدور که تعجیل ایده وبو قونغل جمله اکرامندن اولور
انتظار چکمسون ایچون وچون برالای کمسنه لر حاضر اولدیلر وبر
کمسنه قالوب کلمدی کلمیندن ایسه کلنلرك حقن رعایت ایتمك اولی
درمکر اول غایب کمسنه درویش اولوب بو وضعدن مکسور الخاطر [اولان]
اوله اول وقت قلمنق بو نیتدن تکرلك در خاتم الاصم قدس سره بیورر که

ایومك شیطاندندر مكر بیش نسنه ده زیرا انلرده تعجیل لازم
در بری قونق ایچون یمكده ایكنجی اولولر تجهیزنده اوچنجی قیز اوغلان
لرك نكاحنده دردنجی بورج اوده مكده بشنجی كناهلردن توبه
اتمكده ودوكونده تعجیل سنتدر ایكنجی ادب اولدر كه یمشی تقدیم
ایدوب سفره یه تره سوز قومیه زیرا چون سفرده سبزی اوله اثرده
واردر كه ملائكه اول سفره ده حاضر اولورلر وكركدر كه یمكلرك
ایوزكن تقدیم ایده اندن طونیجه یسونلر ایچون وچون یینلرك
عادتی غلیظ یمكلری سفره یه اوكوردی قومقدر تا بوغرق یینلسون
وبو مكروه در وبر بلوكك عادتی اولدر كه دوكلو یمكی بر اوغردن
قورلر هر كمسنه استدوكن یسون ایچون وچون یمك بر قاچ درلو
اولسه كركدر كه هر برندن تیز قالدرمیه زیرا جایزكه بعض كمسنه
اندن طونیجه یمش اوله اوچنجی ادب اولدر كه سفره یه یمكی از قومیه
كه مروتسزلكدر وچوق دخی قومیه كه تكبردر مكر شول نیت
ایله كه اندن ارتنك قیامتده حسابی اولمسه كركدر ابراهیم ادهم
قدس الله روحه العزیز سفره یه یمكی چوق قوردی سفیان ثوری

رحمة الله

رحمة الله علیه ایتدی قورقمزمسنكه بو اسراف اوله ابراهیم حضرتلری
بیوردیكه یمكده اسراف اولمز كركدر كه اوكوردی عیالی ایچون
الیقویه تا انلرك كوزی یمكده قالمیه زیرا یمكدن برنسنه
ارتمز قونغه دیلو زادرلر و بو خیانتدر قونق اولانه وقونق
جایز دكلدر كه زله بغلیوب كتوره بر بلوك صوفیلرك عادتی اولدوغی
كبی مكر قونقلق ایدن كمسنه اكا صریحا سویلیوب اذن ویره اندن
اوتانموق سببی ایله دكل یا انلرك كوكلی شول راضی ایدوكین بیله اول وقت
جایز اولور شول شرطله كه كندو ایله بیله یین كمسنه یه ظلم اتمیه اكر
ارتانن كوترسه حرام اولور واكر ضیافت صاحبنه كراهت كلسه
حرام اولور وانكله اوغرلق اراسنده فرق یوقدر وهر یمكدر كه
یولداشی اولان كمسنه اوتاندوغندن یموب وازكچه كوكل خوش
لغله دكل اولدخی حرامدر اما چقوب كیتمك ادابی اولدر كه دستور
ایله چقه وصاحبخانه كرك كه انكله سرای قاپوسنه دك بیله
كده زیرا حضرت رسول صلی الله علیه وسلم بیورمشدر ضیافت
صاحبی اولان كمسنه كركدر كه سوزی طاتلو وكولر یوزلو اوله واكر

قونشدن بر تقصیر کورسه اندن واز کچوب حسن خلق ایله ستر
ایدوب اورته زیرا حسن خلق خیراتك چوغندن افضلدر
حکایتده واردر که حضرت سید الطایفه یعنی جنید بغدادی
حضرتنك بر اوغلانجوق باباسنك نذر ایتدوکی دعوته اوقیدی
چون سرای قاپوسنه ایرشدی باباسی آنلادی ایچرو قیوورمدی
حضرت شیخ کرودونوب کتدی اوغلانجوق تکرار واردی
باباسی شیخی ایچرو صالی ویرمدی شیخ بونجلاین درت کره
واردی اوغلانجوغك کوکلی خوش اولوردی وکرودونردی
باباسنك کوکلی خوش اولوردی وشیخ اول ایشاراتنده فارغ
ایدی واولدده وقبولدن عبرت الوردی زیرا بر غیری یردن
کورردی اصل ثانی آداب نکاحدەدر بلکه نکاح ایتمك
دین یولنك جملەسندندر یمك یمك کبی زیرا شویلکه دین یولنك
شخصنك حیات وبقاسنه حاجتی واردر وحیات طعام وشراب
سز ممکن دکلدر بونجلاین انسانك بقای جنسنه وانوك نسلنه
احتیاج واردر و بو نکاحسز ممکن دکلدر پس نکاح اصل وجوده

وطعام

وطعام بقای وجوده سببدر و نکاحی مباح ایتمك بوندن اوترو
در شهوت ایچون دکل بلکه شهوتکه یرادلمشدر ینه بوندن اوترو
یرادلمشدر تا موکل ومتقاضی اولوب خلقی ترغیب ایده نکاحه تا
دین یولنك ساکلری وجوده کلوب دین یولنده یوریلر زیرا دوکلی
خلقی دین ایچون یراتمشلردر حضرت حق جل وعلا بوندن اوترو
بیوردی وما خلقت الجن والانس الا لیعبدون وهر نقدر که
انسان ارتار حضرت ربوبیت بنده لری ارتار وحضرت رسول
صلی الله علیه وسلم امتی زیاده اولور وحضرت سید بشر
صلی الله علیه وسلم بو اجلدن بیوردیکه نکاح ایدوك ارتوب
زیاده اولسز زیرا بن قیامتده سزوکله مباهات ایدرم یعنی سزکله
غیری پیغمبرلرك امتلرینه فخرلنورم حتی اناسی قرنندن دوشن
بر اوغلانجوغله بیله پس بر کمسه نك ثوابی که سعی ایلیه تا بر قول
ارتا یا بنده لك یولنه کله بیوکدر وبوندن اوترودر که بابالحقی
بیوکدر واستادحقی اندن بیوکرکدر زیرا بابا وجوده سبب
درو استاد معرفته سببدرو بوسببدن بر بلوك دیمشلردر که

نكاحه اتمك عباداتك نافله لرنه مشغول اولمقدن فاضلدر قدر
وچون معلوم اولدیکه نکاح دین یولنك جمله سندندر انوك
شرحی آدابی مهمدر و انوك شرحن اکلمق اوچ باب ایله حاصل اولور

باب اول نکاحك فایده لری و آفتلری
باب ثانی آداب عقد نکاحده
باب ثالث نکاحدن صکره ویردکلك

باب اول نکاحك فواید و آفاتنده بلکل که نکاحك فضیلی فایده لرك
سببی ایله در و نکاحك فایده لری بشدر اولکی فایده سی اولاد
در و اولاد سببی ایله درت درلو ثواب وارد ر بری اولدر که
سعی اتمش اولور شول نسنه یه که حضرت حقك محبوبیدر انسانك
وجودندن و انوك بقای نسلندن و هر کمسنه که یرادلمشك حکمتن
اکلیه بو معنی حضرت حق جل و علا نوك محبوبی ایدوکنه انوك
هیچ شبهه سی و شکی قالمز زیرا هر کاه که ملك صاحبی بر زراعته
لایق اولان یری تخمی ایله و بر جفت او کوزله و اسباب آلات زراعت
ایله بر قوله تسلیم ایلیه و آکا بر کمسنه حواله ایدوب بیلکه

کوندوره که

کوندوره که آکا اکن اکدوره اول قولك اکر عقلی وارسه بیلورکه
افندیسنك مقصودی بوندن ندرکندو دلیله آکا دیمدوکی تقدیرده
وحضرت حق سبحانه و تعالی که طوغرجق یری و خاتونلرله مباشرت
اتمك آلتنی یراتدی و اولاد تخمنی ارکشیلرك ارقه سنده و خاتون
کشیلرك سینه لرنده وجوده کتوردی و شهوتی ارله عورت
اوزرنه حواله اتدی بوندن مقصود نه ایدوکی هیچ بر عاقلدن کزلو
دکلدر چون بر کمسنه تخمی ضایع ایلیه و اوزرنه حواله اولانی بر
حیله ایله کندو اوزرندن کدره اول کمسنه شك یوق یرادلمشدن
مقصود اولانك یولندن دونمش اولور و بوندن اوترو ایدیکه
سلف و صحابه رضی الله عنهم عزب ایکن اولمکی کراهت دوتمشلردر
حتی معاذ بن جبلك رضی الله عنه ایکی خاتونی طاعونله چون فوت
اولدیلر کندو دخی مطعون اولدی ایتدی بنی اولمزدن اول اورك
زیرا استمم که عزب ایکن اولم ایکنجی ثواب اولدر که حضرت
رسولك صلی الله علیه و سلم موافقتنه سعی اتمش اولور او حضرتك
امتی ارتوغرق اولسون ایچون زیرا انکله فخر اتسه کرکدر و بوندن

اوترو طغورمين واولاد كلمين عورتك نكاحندن نهي اتمشدور
وبيورمشدوركه اوبجاغنده براسكي حصير طغورمين عورتدن
يكركدر واول حضرت صلى الله عليه وسلم بيورمشدوركه بر
چركين عورتكه طغورجي اوله يكركدر بر كوزلدن كه طغورميه
وبوندن معلوم اولوركه نكاح شهوت ايچون دكلدر زيرا چركين
عورتدن ايسه كوزل عورت شهوته يكركدر برازا اوچنجي ثواب شول
نسنه دركه اوغل دعاسندن حاصل اولور زيرا خبرده واردركه
دوكلو خير ايشلردنكه انوك ثوابي منقطع اولوب كسلمز بري اوغل
دركه انوك دعاسي باباسنك فوتندن صكره دايم اولور وباباسنه
ايريشور خبرده واردركه دعالي نوردن اولان طبقلر اوزرنده
اولولره عرض ايدرلر وانلر اول سبب ايله آسايش وراحت بولور
دردنجي ثواب اولدوركه اوغل جايزكه باباسندن اوكوردي
فوت اوله تا شول مصيبت زحمت چكه واوغلي انكا شفيع اوله زيرا
حضرت رسول صلى الله عليه وسلم بيورركه اوغلانجوغه جنته
كيرديه لر جنت قاپوسنده خشم واندوه ايله طوروب ديه بابام ايله

انام بيله اولمايجق البته جنته كرمم وحضرت رسول صلى الله
عليه وسلم بر كمسنه نوك قفتانن طوتب چكدي وسوزدي بن سني
چكدوكم كبي اوغلانجوق باباسيله اناسني چكوب جنته كيدر وخبرده
واردركه اوغلانجقلر جنت قاپوسنده جمع اولورلر واوغردن فرياد
ايدوب واغلايوب باباريله انالرين طلب ايده لر شول وقته دك كه انلره
دستور اوله جمعيت ايچنه كيروب وهر بري كندو باباسيله اناسنك
الن طوتب جنته ايلده لر واولولردن بري نكاحدن حذر ايدردي
تا بر كيجه واقعه سنده كورديكه قيامت اولوب خلق صوسزلقدن تختنده
قالمشلردر بر بلوك اوغلانجقلرك اللرنده التوندن وكمشدن قدحلر
واردر بر بلوك خلقه صو ويرورلر اولدخي واروب انلردن
صو استدي انلر انكا صو ويرميوب ديديلركه سنك بزم ارامزده
هيچ اوغلك يوقدر چون اويخودن اويانديكي في الحال نكاح ايتدي
التنجي فايده نكاحده اولدوركه كندو دينن حصار قيلوب شهوتيكه
شيطانا التي دركندو سندن ايره وبوندن اوترو حضرت رسول
اكرم صلى الله عليه وسلم بيورديكه هر كمسنه نكاح ايتدي كندو

دیننك نصفنی حصاره قویوب حفظ اتدی و هر کمسنه که نکاح اتمز
اغلب اولدر که کوزنی باقمقدن و کوکلنی وسوسه‌دن صقلیه بلمز
اکرچه فرجنی صقلرسه ولکن نکاح کرکدر که اوغلی نیتنه اولوب
شهوت ایچون اولمیه زیرا حضرت حق جل و علانك محبوبی بزینه
کورمك یعنی رضاسنی حاصل اتمکدر که اول طلب اولاده و امرینه طاعت
درکندو اوزرنه حواله اولانی دفع اتمك کبی دکلدر که اول قضای
شهوتدر زیرا شهوتی اندنا و تزویر اتمشلردر تا مستحب و متقاضی
اوله وجایز دکلکه نکاحدن مقصود اولان لذتدر و اولادانوك
لازمیدر دیه‌لر شویله‌که قضای حاجت کتمك یمك لازمیدر و کندو
ذاتنده مقصود دکلدر بلکه فطرتنده و حکمتده اولاد مقصوددر
و شهوت باعثدر هر نقدر که انده بر حکمت دخی واردر ودخی
اولدر که انده بر عظیم لذت قومشلر اخرت لذتلرندن نمونه اولسون
ایچون شویله‌که اتشی بر اتمشلر تا انوك زحمتی اخرت زحمتندن اورنك
اوله هر نقدر که لذت مباشرت ایله اتش زحمتی اخرت لذتی ایله زحمتك
قاتنده مختصردر و حضرت حق سبحانه و تعالینك هر بر اتدوکی

نسنه

نسنه‌ده حکمتلری واردر وجایزکه بر نسنه‌ده چوق حکمتلر
اولوب کابر علمادن غیری کمسنه‌لرده کزلو اوله و حضرت
رسول صلی الله علیه و سلم بیورر که هر بر عورت که کلور شیطان
انکله بله درکه ای بزه‌یوب زینت ویرور چونکه بر کمسنه‌نك کوزنه بر
عورت کوزلکوزنه کرکدرکه فی الحال اونه وراروب کندو اهلی ایله
صحبت ایلیه زیرا دکلی خاتونلر بومعنیده برابرلردر **او دخی ثواب**
انسردو تمقدور خاتونلر دیدازی ایله و بر راحت درکه کوکل ایچون
حاصل اولور انلردوزله اوتوروب و بیغله که اول راحت سبب اوله
عبادت رغبتنك تازه لنمسنه زیرا عبادته مواظبت ملالتك کتورر
و کوکل انده زده لنور و بو راحت اول قوتی کرو کتورور و امیر
المؤمنین علی رضی الله عنه بیورر که کوکللری بر اوغردن راحتسز
قومك که کوکل اندن کورسز اولور و حضرت رسول صلی الله علیه
و سلم وقتا اولوردیکه کندونك شول مکاشفاتنده کندویه بر عظیم
حالت واقع اولوردیکه بدن مبارکی کا طاقت کتورمزدی مبارك
الیله حضرت عایشه‌دوروب بیورردی **کلمنی یا عایشه** و بعضی

روایتده یا حمیرا دخی واقع اولمشدر یعنی ای عایشه بنمله کلمات
ایله اسنتردیکه کندوسنی قوتلندوره وحی یوکنی کوتورمکه طاقت
کتورسون ایچون وچون اول حضرتی بو عالمه وررلردی یعنی اول
کیفیتدن ایلوب شول قوت تمام اولوردی اول ایشك صوسزلغی
اول حضرته غالب اولوب بیورردی ارحنا یا بلال تا نماز قلمغه
توجه ایدردی وگاه اولوردیکه مبارك دماغن رایحه طیبه ایله
قوتلندورردی وبوندن اوترو بیوردی حبب الی من دنیاکم
ثلث الطیب والنساء وقرة عینی فی الصلوة یعنی سزوك دنیاکوزدن
اوچ نسنه بکا سودورلمشلردر ایو قوقولی وخاتونلری ونمازی
ولکن نمازی تخصیص کوستردیکه مقصود اولدر زیرا بیوردیکه
بنم کوزمك ایدنلغی نمازده در واما ایو قوقی وخاتونلر راحت بدن ایچون
درتا انلرله شول قوتی بوله که نماز اینه واندن اولان کوزنوری
حاصل اوله وبو اجلدن ایدیکه حضرت رسول صلی الله علیه وسلم
دنیا مالن جمع اتمکدن منع اتدی وامیر المؤمنین عمر رضی الله عنه
ایتدی بز دنیادن نه اصل نسنه کتوررسه قبول ایدهلم اول حضرت

بیوردی لیتخذ احدکم لسانا ذاکرا وقلبا شاکرا وزوجة مؤمنة
بیوردی بر دیلکه ذاکر اوله وبر کوکل که شاکر اوله وبر خاتون که
صالحه اوله وخاتونی ذکره وشکره قرین اتدی دردنجی فایده
اولدرکه خاتون اوی تیمار ایدوب صاقلار واش پشورمك وایو
سپورمك وکتنی یایقامق مصلحتن طورور زیرا اکر ارکیشی بو ایشلره
مشغول اولسه علم وعمل وعبادتدن کرو قالور وبو سببدن خاتون
دین یولنده یاردم ایدیجیدر وابو سلیمان دارانی قدس سره بو
اجلدن بیورمشدرکه ایو عورت دکلدر دنیادن آخرتدندر یعنی
که سنی دنیا ایشندن فارغ ایلر تا آخرت مصلحتنه مشغول اولاسن
وحضرت عمر رضی الله عنه بیورورکه ایماندن صکره هیچ نعمت
یوقدر بیوکرك ایو عورتدن بشنجی فایده عورتلرك خلق
وخویلرینه صبر اتمك وانلرك مصلحتلرین کفایت اتمك وانلری
شریعت یولنده یورتمك تمام مجاهده اتمکسزین یعنی بر کشینك
نفسن تمکن دکلدر وشول مجاهده افضل عباداتدندر وخبرده
واردرکه نفقه عیال ایچون خرج اتمك صدقهدن فاضلرقدر

بیوردی

واولولر بیورمشلرکه کسب حلال اهل عیال ایچون بدل ایشی در
وعبد الله مبارک رحمة الله علیه برلالای ولولرله غزاده ایدی
بر کمسنه صوردیکه هیچ عمل وارمدرکه بو عملدن کرزلرکا مشغولک
اوز فاضل رقا وله ایتدیلر بوندن فاضلن بلمزوز عبد الله مبارک
ایتدی بن بلورم بر کمسنه نک که عیالی واولادی اوله وانلاری صلاحله
صقلیه وکیجه اویخودن اویانوب انلاری آچلمش چیلاق کوره
قالقوب یورقانی انلار اوزرلرینه اورته اول عملی بزوم بو
غزامزدن فاضلدر بشر حافی رحمة الله علیه بیوردیکه امام
احمد حنبلده اوچ فضیلت واردرکه بنده یوقدر بری اولدرکه
اول کندوسی ایچون وکندو عیالی ایچون حلال طلب ایلر و بن انجق کندم
کندم ایچون طلب ایدرم وخبرده واردرکه کلی کناهلردن بر
کناه واردرکه انوک کفارتی عیال زحمتن چکمکدر اندن غیری دکلدر
اولولردن برینک عورتی فوت اولدی هرنقدرکه اکا اولن دیدیلر
قبول ایدوب رغبت ایتمدی وبیوردی تنهالقده کوکلک حضور
وجمعیتی ارتوغرق بولورم تا بر کیجه واقعه سنده کوردیکه

قاپولری

قاپولری آچلوب وبربلوک کشیلر بری برینک ارد نجه کوکدن انوب
هواده اوچارلردی چونکه اکا ایرشدیلر اوکوردی ایلکی کیشی ایتدی
بو اول نامبارک کیشی درکه ایکنجیسی ایتدی بلی اوچنجی ایتدیکه شول نامبارک
کیشی بود دکلمیدر دردنجی بلی دیدی اول کیشی انلارک هیبتندن کردیکلرن
صورمغه قورقدی شول وقته دک که انلارک کیروده اولانی کلدی
واول بر اوغلانیدی اکا صوردیکه بو نامبارک دیدکلری کمدر ایتدی
سنسن زیرا بوندن او کوردی سنوک عبادتکی مجاهدلر اعمالی ایله
بیله کوکه ایلتوب چقارورلردی شمدی بر هفته درکه سنک اوکی
مجاهدلر دفترندن چقارمشلردر بلمزن نه کناه اشلمشسن چون اویخودن
اویاندی فی الحال بر خاتونه نکاح ایتدی مجاهدلردن اولمسون ایچون
بودر نکاحلک دوکلو فایده لری که بو سببدن اکا رغبت ایتمک کرکدر
اما نکاح آفتلری اوچدر اول اولدرکه حلال طلب ایتمکدن
عاجز اوله خاصة بونک کبی زمانه ده وبودخی جایزکه عیال سببندن
شبهه وحرام آرامغه باشلیه واو کندو دیننک وعیالنک
هلاکنه سبب اوله وهیچ فضیلت بونی جبر ایتمز یعنی اوکا بلمز زیرا

خبرده واردرکه قیامتده برنده ترازو قاتنده طوغوره لر و نوك
ایو عملری اوله هر بری بر طاغ دکلو پس اکا صوره لر که عیالکه نفقه
قندن ویردك وانی بونسبه‌دن دوتالر تا دوکلو ایولکلری کیدوب
محو اوله اندن صکره ندا ایده لر که بو اول کیشیدر که عیالی کندونوك دکلو
ایولکلرین یدی و کندو کرفتار اولدی   وخبرده واردرکه اول
کمسنه که قیامتده قوله صارلور یاپشور کندونوك عیالی اوله و
دیه خداوندا بزوم انصافمزی اندن الکه بزه حرام یدوردی و بز
بلمدك و بزه اوکرتمدی تا جاهل قالدوق پس هر
کمسنه نك که اثرله انتقال اتمش حلال مالی و یا بر کسب حلالی اولمیه
اکا جایز دکلدرکه واروب نکاح ایلیه الا شول وقته که یقین بیله که
اکر نکاح اتمزسه زنایه دوشسه کرك در اکنجی آفت اولدورکه عیالی
حقنده قیام اتمك ولمزالا ایو خلق ایله و انلارونك محالی و لاف
ایشلرنه صبر اتمك و احتمال اتمکله و انلارك مصلحتلرینك تدبیرنه
قیام اتمکله و بوکا هر کس قادر دکلدر   وجایزکه انلاری ایخدوب کناه
کار اوله یا انلاری ضایع براغه   وخبرده واردرکه بر کمسنه عیالنی

بخشنه

بخشنه چقمش قوکبی درانوك نمازی و اوروجی قبول اولمزدونوب
انلارونك قاتنه وارمنجه   وفی الحقیقه هر برادم اوغلیله بر
نفس واردرو کندو نفسنی بیکه متین کمسنیه اولکیرك درکه بر غیری
نفسه کفیل اولوب بوینه المیه   بشر حافیه قدس زوجه دیدیلر
نیچون بر نکاح اتمزسن ایتدی بو ایتدن قورقارن ولهن مثل الذی
علیهن ابراهیم ادهم حضرتلری دوج الله زوجه بیوردی نکاح
نیجه ایده یم که بنم عورته حاجتم یوقدور و بر خاتونی کندومه نیجه
غره ایده یم   وجنجی آفت اولدورکه کوکل و فکر عیالی مصلحتنوك
تدبیرنه مشغول و مستغرق اولوب حضرت حق جل و علا نوك و اخرتك
ذکرندن و قیامت ایچون زاد و زواده تدارك اتمکدن کیرو قاله
و هر کمسنه که سنی حضرت حق سبحانه و تعالی نك ذکرندن الیقور
اول سنوك هلاکه سبب در و حضرت حق سبحانه و تعالی بوندن اوترو
بیوردی یا ایها الذین امنوا لا تلهکم اموالکم ولا اولادکم عن ذکر الله
پس هر بر کمسنه که انده قوة اولمیه که عیالی شغلی ای حضرت حق جل
و علادن مشغول اتمیه شویله که حضرت رسول ایدی صلی الله علیه

وسلم و بیله که اگر نکاح اتمسه همیشه ذکر و عبادت و زرده و لو
حرامدن امین اولسه کرکدر نکاح اتمک انوک ایچون فاضلرقدر
نکاح اتمکدن بیز زنادن قورقان کمسنه ایچون نکاح فاضلرقدر
مکر بر کمسنه که حلاله قادر اوله و کندو نوک خلق و شفقتندن
امین اولوب بیله که نکاح انی حضرت حق جل و علا نوک ذکرندن
مشغول اتمسه کرکدر والسلام باب ثانی عقد و نوک
ادابنک کیفیتنده و شول صفاتده که انلاری عورتده صقلمق
کرکدر اما شرط نکاح بشدر اول ولیدر یعنی کفیلدر زیرا او
لیسز نکاح صحیح دکلدر و ولیسی اولمیز کمسنه نوک ولیسی سلطان
در ایکنجی عورت نوک رضاسیدر مکر که باکره اوله چون باباسی و بابا
سنک باباسی انی ویره کندو رضاسنه حاجت اولمز و هم
بکر کی ولد ورکه کندویه عرض ایلیه لر اندن صکره اگر ایسم اولوب
سو بلیسه کفایت ایدر اوچنجی ایکی شاهد عادل کرکدر که حاضر اوله
لر اولی ولد ورکه اهل صلاحدن بر الای کمسنه حاضر اولوب ایکی
کمسنه ایله اختصار اتمیه لر پس اگر ایکی کمسنه اولسه که انلار و نوک احوالی

کیزلر

کیزلوا ولوب فسق لری اردن و عورتدن کمسنه نوک معلومی اولمسه
نکاح صحیح اولور دردنجی ولی اولان کمسنه عورت نوک ازیله یا انوک
وکیلی ایله کرکدر ایجاب و قبول لفظن صریحا سویلیه لر و نکاح یا
تزویج لفظن یا انوک فارسیسن دیه لر و سنت اولدر که ولی
خطبه اوقیدقدن صکره دیه بسم الله والحمد لله فلانه نکاح ایله
سکا ویردم بو قدر کابین ایله و عورت ثاری دیه بسم الله والحمد لله
بو نکاحی بو دکلو کابین ایله قبول اتدم و اولی اولدر که عورتی عقد
نکاحدن اول کوردی کوره تا چون بکنوب اندن صکره عقد ایده دوست
لغه امیدار تو غرق اولور و کرکدر که نکاحدن انوک قصدی سنی
اوغل اولوب کوزیله کو کلی لایق اولمیز سنه لردن حفظ اتمک
اوله و انوک دو کلی مقصودی حظ نفس و هوا اولمیه بشنجی اولدر
که عورت بر صفتله اوله که اکا نکاح حلال اوله و بکرمیه یا
قین صفت واردر که انلار ایله اولور زیرا عورت که بر غیری کمسنه نوک
نکاحنده یا عده سنده اوله یا مرتد یا بوته طاپیجی یا زندیق اوله
قیامته و تکریه و رسوله ایمانی اولمیه یا مباحی اولکه یا ننده ار

کشیلرله اوتورمق ونماز قلمق جایز اولوب دیه که بن بو مسلمدن
وبوندن برده عقوبت اولمسه کرکدر یا کافره یا جهوده اولوب شول
کمسنه لرک نسلندن ولکه انلر بزوم پیغمبرمزدن صکره صلی
الله علیه وسلم جهود وکافر اولمش اوللر ویا بنده اوله واکر کیشی بر
ازاد عورته توک کابینه قادر اوله یا زنادن کندو نفسندن
امین اوله یادوکلوسنی کندو ملکی اوله یا بزازی یا ارکیشینک خصمی
ومحرمی اوله یا سود امتک سببی ایله یا مصاهره ایله اکا حرام اولمش
اوله شویلکه اندنا وکوردی انوک اولادی ایله نکاح اتمش اوله
قیزن ویا قیزینک ویا اوغلنک قیزین ویا انه سن ویا انه سنک
انه سنین نکاح ایدوب صحبت دخی اتمش اوله یا بو عورت انوک
کندو یا اسنوک یا اوغلنوک نکاحنده اولمش اوله یا کیشینک
درت عورتی اولوب بو بشنجی اوله یا انوک همشیره سنی یا عمه سنی
یا خاله سنی اول کیشینک خاتونی اوله زیرا انلاری بر یرده جمع اتمک
جایز دکلدر وهر اکی عورت که انلرک ما بیننده خصملق اولوب
اکر بری ار وبری عورت اولسیدی ارالرنده عقد نکاح جایز اولمزدی

جایز

جایز دکلدرکه بر کیشی انلاری نکاح ایله بر یرده جمع ایلیه ویا انوک
نکاحنده اولوب اوچ طلاقله بوشامش اوله یا اوچ کره ایلم صانم
اتمش اوله برغیری ارن وارمنجه حلال اولمز ویا ارالرنده لعان
واقع اولمش اوله یعنی بری برینه بد دعا ایدوب مذمت اولمش
اوللر یا بو عورت یا بو کیشی حجه یا عمره یه احرام باغلمش اوللر
یا بو عورت یتیم وکوچک اولسه که بالغ اولمینجه نکاحی جایز اولمیه
دوکلی بو خاتونلرک نکاحی باطلدر نکاحک حلال اولمغی وصحیح اولمغنک
شرطلری بو مذکور اولانلردر اما شول صفاتکه سنتدر انوک
صقلمه سی عورتلره شکردر اول صالح واصل بوددر زیرا
صالح اولمین عورت اکرمالده خیانت ایلسه انکله کدخدا الوتمش
اولور واکر کندو نفسنه خیانت اتسه واری ایسم اولوب دنیه
اولحمیت سزلغله دین نقصاندنا اولوب خلق ایچنده روسیاه
ومذموم اولور واکر سویلیوب ایسم اولمسه عیشی مدام تلخ اولور
واکر بوشاسه جایز که کوکلی تعلق ایدوب محبت اتمش اوله واکر صالح
سزلغله کوزل اولسه بو بلای عظیم اولور وبو بخیلین عورتی اولی

اولدوركه بوشايوب طلاق ويره مكركه كوكليله سومش اوله
بركمسنه كندو عورتنك صلاحن سزلغندن حضرت رسوله صلى الله
عليه وسلم شكايت ايتدي اول حضرت بيوردي بوشايوب طلاق
وير ايتدي اني سوورم بيوردي صقلوب بوشامه زيرا اكر بوشاسه
محبتي سببي ايله كندو دخي فساده دوشر انوكچون زوجه وخبرده
واردركه هركمسنه كه برعورتي جمالي يا مالي ايچون ديليه اكيسندن
محروم قالور وچون دين ايچون اله مال وجمال مقصودي دخي
حاصل اولور ايكنجي صفت ايو خلقلو در زيرا خويي يرامز عورت
كفران النعمه وسليطه اولور يعني شكرسز وديلي اوزون وكسكن
اولور واولمز نسنه لر حكم ايلر وعيش انكله تلخ اولوب فساد دينه
سبب اولور اوچنجي صفت جماللدر زيرا اول الفته ومحبته سبب
در وبوندن اوترودركه نكاحدن اول كورمك سنتدر حضرت
رسول صلى الله عليه وسلم بيوردي انصار عورتلرنك كوزلرنده
برنسنه واردركه كوكل اندن نفرت ايدر انلر ايله نكاح ايتمك
استين كمسنه انلري وكوردي كورمك كرك دروديشلركه

هر نكاحكه

هر نكاحكه كورمكدن اوكوردي اوله انوك صوكي پشيمانلق اولور
وانحضرت رسول رب العالمين صلى الله عليه وسلم بيوردي
عورتي دين ايچون المق كركدر جمالي ايچون دكل بونوك معناسي اول
دركه مجرد جمالي ايچون المق كركدركه ديانتي اولميه ومعني جمالي اولن
عورتي المق دكلدر اما بركمسنه نوك نكاحدن مقصودي ولاد و
مجرد سنت اولوب جمال كوزلميه بو بر بابدر زهددن امام احمد
حنبل رحمة الله عليه بركوزلو برعورتي نوك همشيره سندن كه
صاحب جمال ايدي ترجيح ايدوب الدي بواندن عاقل قدرديكلري
سببدن در دردنجي صفت ولودوركه كابيني يني اوله حضرت رسول
بيورر صلى الله عليه وسلم عورتلرك بكراتي ولادي انلاردركه
كابين ايله يني زلك اولوب حسن ايله كوزلك اوللر واغر كابين قيمتو
مكروه در وحضرت رسول صلى الله عليه وسلم كابينلردن بعضي
سن اون درهم ايله قيمشدر وكندو اولادندن درت يوز درهم كابين
دن ارتوغه ويرمشدر بشنجي صفت ولودوركه عقيم يعني طوغورمجي
اولميه زيرا حضرت رسول صلى الله عليه وسلم بيورركه او بجاغنده

براسنکی حصیر طغورمین عورتدن یکرکدر التنجی صفت اولدرکه
باکره اوله زیرا الفته ومحبته یاقن رقدر وشول عورتکه برکره
وارمش اوله اکثر احتمال اولدورکه انوك کوکلی اکا نکران اوله جابر
انصاری رضی الله عنه اولنوب بر طول عورت المش ایدی حضرت
رسول صلی الله علیه وسلم بیوردی نیچون قیز اوغلان المادوك سن
انکله وینیدك واول سنکله یدنجی صفت اولدورکه بر حرمتلو
نسبدن واهل دین واهل صلاحدن اوله زیرا اصلسزده ادب
وپسندیده ومقبول اخلاق اولمز وجایزکه برامز اولان خلقی اولاده
سرایت ایلیه سکزنجی صفت اولدورکه یاقن اولان خصملردن
اولمیه زیرا خبرده واردرکه اندن کلن اولاد ضعیف اولور
وبوکا سبب اولدورکه شهوت قرابتجقنده ضعیف رقا اولور بودر
عورتلر صفاتی اما ولی که کندو قزنی ویرورا وزرینه واجبدرکه
انوك مصلحتن رعایت کوزوب تدارك ایده وبرکسه‌یه اختیار
ایده که لایق اوله وبرکشیدن بدخو وچرکن ونفقه‌دن عاجز
اوله احتراز ایده وچون کفوی یعنی بکده‌شی اولمیه نکاح جایز اولمز

وفاسقه

وفاسقه دخی ویرمك جایز دکل وحضرت رسول صلی الله
علیه وسلم بیوردی که هرکه کندو قیزن فاسقه ویردی انوك رحمن
قطع اتدی ودخی اول حضرت بیوردی بو نکاح دربنده لکدر
فکر ایدوك تا کندو اولادکوزی کیمه قول قلورسز باب ثالث
عورتلرزنده کالی ایدوب دیرلك ادابنده نکاح اولندن اخره دك
بلکل که چون معلوم اولدیکه نکاح اصول دیندن بر اصلدر
کرکدرکه انده دین دابن صقلیه‌لر والا انسان نکاحی ایله حیوانلر
ایغرلغی اراسنده فرق بولونمز بس انده اون ایکی ادب صقلمق کرك
در ادب اول ولیمه در یعنی دوکون ضیافتی در وبو بر سنت
مؤکده در حضرت رسول صلی الله علیه وسلم عبد الرحمن بن عوفه
رضی الله عنه بیوردی نکاح اتدوکنده اولم ولو بشاة دوکون
ضیافتن ایله اکر دوکلی بر قیونله اولورسه وقیون بولنمیه
کمسنه یمکدن شول مقدارکه دوستلر اوکنده قورولیه اولور
حضرت رسول صلی الله علیه وسلم چون صفیه رضی الله عنها
نکاح اتدی اربه اونیله خرمادن ولیمه اتدی یعنی دوکون ضیافتن

ایلدی پس ممکن اولدوغی قدر ضیافت ایتمك کرکدر نکاحك معلنلغنه
تعظیمی ایچون و کرکدرکه اوچ کوندن کچورمیه اکر اکلنسه هفته
دن کچمیه و دف چالمق و نکاحی اظهار ایتمك و آنکله شادلق کوسترمك
سنتدر زیرا یریوزنده مخلوقاتك عزیزرکی آدمیلردر و آنلرك
یرادلشلك فتح بابی نکاحدر پس بو شادلق کندو یرنده در و سماع
و دف چالمق بونك کبی وقتده سنتدر و ربیعه بنت مسعوددن
روایت اولنورکه دیدی بن کلین اولدوغم کیجه‌نك ارتسی حضرت
رسول صلی الله علیه وسلم ایچرو کیردی جاریه‌لر دف چالوب اوزرلردی
چون اول حضرتی کوردیلر شعر ایله مدح ایتمکه باشلدیلر حضرت
صلی الله علیه وسلم بیوردی نه شولی کوردیکدی کوزی باشلادك
و قومدیکه دف ایله کندویه ثنا ایده‌لر زیرا جدی ایدی و بونله قارشدرمق
مقبول دکلدر و اول حضرتك مدح و ثناسی جدك عینیدر ادب
ثانی عورتله خوش خویلق کوسترمکدر و خوش خویلغك معناسی
اولدرکه آنلری اینجیتمیه بلکه آنلرك زحمتنه تحمل ایده و عبث
سویلدوکلرینه و احسان کورنب شکر ایتمدوکلرینه صبر ایده زیرا خبرده

واردرکه

واردرکه عورتلری ضعفله رعونتدن یعنی سفاهتدن یراتمشلردر
آنلرك ضعفلرینك داروسی ایسنمك و ملقدر و عقلسزلقلرینك
داروسی اوی آنلاره زندان ایتمکدر و حضرت رسول صلی الله علیه
وسلم بیوردی هر کیمسنه که کندو اهلینك یرامزخوینه صبر ایلیه اکا
حضرت ایوبه علی نبینا و علیه السلام بلاسندن اوتری ویردکلری
ثواب مقداری ثواب ویره‌لر و هر عورتکه ارینك یرامزخوینه
صبر ایلیه آنوك ثوابی فرعونك خاتونی آسیه‌نوك ثوابی کبی اوله
و حضرت رسولدن صلی الله علیه وسلم وفاتی وقتده اشتدکلری
سوزلرك آخری بو اوچ کلمه ایدیکه دیل آلتندن سویلردیکه نمازه قیام
کوسترك و الکوز آلتنده اولان بنده‌لری یوصقلتك والله والله
عورتلر سوزنده که آنلر سزك الکوزلرنده اسیرلردر آنلر ایله
ایو دیرلوب کوزل زندکانی ایدك و حضرت رسول صلی الله
علیه وسلم آنلرك حدتنه و خشمنه صبر و تحمل ایدردی بر کون
حضرت عمرك رضی الله عنه عورتی آنوك سوزنی قارشولیوب
جواب ویردی خشم حالتنده عمر رضی الله عنه ایتدی ای عقلسز

ناكس سوزيمي قارشولیوب جواب ويررسن ديديا ونحضرت
رسول صلى الله عليه وسلم سندن يكركدر دوغورتلر انوك سوزيني
قارشولیوب جواب ويرورلر عمر رضي الله عنه بيوردي اكر بويله ايسه
پس واي حفصه اوزرنه كه خاكله برابرا ولور اندن كندو قزي حفصه
حضرت رسولك صلى الله عليه وسلم عوزيتا يدي كوردي و بيوردي
نهار حضرت رسوله صلى الله عليه وسلم جواب ويروب سوزن
قارشولیه سن وابوبكر قيزنه اوكونميه سنكه حضرت رسولك
صلى الله عليه وسلم اني سورواندن تحمل ايدر وبركون بر عورت
الن خشم ايله حضرت رسولك صلى الله عليه وسلم مباركك كوكسنه
اوردي اناسي اني قاقوب ازارلادي كه نيچون بويله ادبسزلك ايدرك
حضرت رسول صلى الله عليه وسلم بيوردي قوكه انلار بوندن
ارتوق دخي ايدرلر وبن صبر ايدرم وحضرت رسول اكرم صلى الله
عليه وسلم بيوردي خيركم خيركم لاهله وانا خيركم لاهلي
سزك يكركز كندو اهلي ايله يكركدر ولاندور بز كندو اهلمه جملهدن
يكركم ادب ثالث اولدور كه انلار ايله كولوب اوينايه وقصاوتلو

اولميه وتنزلا يدوب انلارك عقللري درجه سنه كله زيرا هيچ
كندو اهليله اولقدر ظرافت ايتمزديكه حضرت رسول صلى الله عليه
وسلم شول حدّه دك كه عايشه ايله رضي الله عنها وغيريها ايله سكرديدي
تا كوره لركم كچوب ايلرو كيدر حضرت رسول صلى الله عليه وسلم
عايشه رضي الله عنها كچدي بريول دخي سكرتديلر بوكز عايشه كچدي
رضي الله عنها حضرت رسول صلى الله عليه وسلم بيوردي بو بريره
بوني انكله يعني كه شمدي برابروز بركون زنكيلر اوازن اشتديكه
اوينايوب واياقلرن يره دوكوب قالغشورلردي اول حضرت
صلى الله عليه وسلم عايشه يه رضي الله عنها ديدي انلارك
اويونن كورمك استرميسن ايتدي بلي كورمك استرمسن ايتكه
بلي كورمك استرم قالقوب قابو يانئه كلدي ومباركلرن قارشو
دوتدي تا عايشه اكن اول حضرتك ساعدي اوزرنه قويوب
باقدي بر اوزون ساعت مقداري اول حضرت بيوردي يا عايشه
تيمز مي عايشه رضي الله عنها خاموش اولدي ديدي القصه بو سوز اوچ
كز مكرر اولدي اندن صكره وار كچدي وعمر رضي الله عنه

کندوده اولان شول جدله وصلابتله سوزر که ارکیشی کندو اهلی
ایله کرکدر که برا وغلانجوق کبی اوله چون اندن کدخدالق استیلر
ارکیشی کبی اوله ودیمشلر که ارکیشی کرك که ایچرویه کیردوکی زمانده
خندان اوله وطشره چقدوغی وقتده ابسم اوله ویجکدن
هرنه بولورسه ییه وبولمدوغی نسنه‌ء صورمیه ادب رابع
اولدر که خوزاته واوبونی شول حدده ایرشدورمیه که کندو
هیبتی بالکلیه برطرف اوله واندازله اولان هوده مساعده
اتمیه بلکه چون خلاف مروت یا خلاف شریعت بر ایش کورسه
سیاست ایلیه زیرا اکر مقید اولمیوب طمنسه انلرك مسخری
اولور الرجال قوامون على النساء نسایه دائما ارکیشی کرکدر که
غالب ومستولی اوله حضرت رسول صلی الله علیه وسلم تعس
عبد الزوجة عورتنه بنده اولان ارکشینك بنده سی اوله و
دیمشلر که عورتلرله طانشوب خلافنه اشلمك کرکدر والحاصل
عورتلرده بر ضعف واردر که انوك علاجی تحمل در وبر اکریلك
واردر که انوك علاجی سیاستدر ارکیشی کرکدر که طبیب کبی

اوستاد

اوستاد اوله زیرا هر علاجی کندو وقتی ایچوندر عقلیه والحاصل
صبر وتحمل کرکدر که غالب اوله زیرا خبرده واردر که عورت
مثلی اکری کموکی کبیدر اکر طوغرلتمق استرسه‌ك اوفانور ادب
خامس اولدر که حدیث غیرتده اعتدال کوزه‌ده وهر نسنه‌ده که
آفت قوپمق ممکندر ایسه اندن الیقویه وقادر اولدوغنجه کلوایی
طشره قوتمیه ویرمیوب طام وزرینه وقپویه صالیویرمیه
وقومیه که نامحرمانی واولنامحرمی کوره وروزنه وپنجره‌یه
چقوب ارکشیلره بقمغه قومیه زیرا دوکلی افتلر کوزدن قوپار
واو ایچندن قوپمز بلکه روزنه وباجه وقپطامدن قوپار و
جائز دکلدر که بو معنیلری اسان دوته ودخی جائز دکلدر که
سبب سز بدکمان اولوب زحمت وشدت کوستروب غیرتی
حددن اشوره واحوال باطن تجسسنده مبالغه ایده برزمانده
حضرت رسول صلی الله علیه وسلم اخشام وقتی ایدیکه سفردن
مراجعت ایتدی ومدینه‌یه کرمزدن اول نهی ایدوب بیوردیکه
بوکیجه هیچ بیر کوزاکسوزدن اوه وارمك ویارنه دك صبر

ایدوك ایکی کمسنه خلاف ایتدیلر وهر بری کندو اولرنده بر منکر
ایش کوردیلر وعلی بن ابی طالب کرم الله وجهه ورضی الله
عنه بیورر که غیرتی عورتلر حددن اشورمك که اول وقت ایللر
دوکوب و انلاره دیل اوزادوب مساوی ایدرلر وغیرت ایتملی
اولدورکه انلارك کوزلرن نامحرمدن بغلوده وحضرت
رسول صلی الله علیه وسلم حضرت فاطمهٔ زهرادن رضی الله عنها
صوردیکه عورتلر ایچون یکرك اولان ندر بیوردیکه اولدورکه
هیچ ار کیشی انلاری و انلار هیچ ار کیشی کورمیه لر وحضرت
سرور کائنات صلی الله علیه وسلم خوش کلدی وانی یاننه الوب
اوخشدی وبیوردی ذُرِّيَّةً بَعْضُهَا مِنْ بَعْضٍ ومعاذ بن جبل
رضی الله عنه کندو عورتن بر روزندن طشره باقدوغن کوروب
دوکدی وبر کره دخی بر الما نوك نصفن کندو یوب نصفن قولنه
ویرورکن کوروب ینه برلك دوکدی وامیر المؤمنین عمر رضی الله
عنه بیوردی عورتلری چپلاق دوتوك وانلاره ایو کیسی ویرمك
اوده اوتورسونلر ایچون زیرا قفتانلری ایو اولیجق انلارده

طشره

طشره چقمق ارزوسی پیدا اولور وحضرت رسولك صلی الله
علیه وسلم زماننده عورتلره یوزی اورتلو جماعته واروب
مسجدده کروکی صفده طورمغه دستور وار ایدی صحابه
زماننده منع ایتدیلر حضرت عایشه رضی الله عنها وعن ابیها
بیوردی اکر حضرت رسول صلی الله علیه وسلم کورسیدیکه
شمدی عورتلر نه صفتله در انلاری مسجده قومزدی و بوکون
مسجددن ومجلسدن ونظاره دن انلاری منع ایتمك فرض رکدر
مکر بر قاری عورت اولکه اسکی کیسنی کیه زیرا اندن بر خلل یوقدر
واکثر عورتلرزولك افتی مجلسدن ونظاره دن پیدا اولور وهر
یرده که فتنه قورقوسی اوله جایز دکلکه عورت کا نظر ایدوب
باقه زیرا بر کوزسز حضرت رسولك صلی الله علیه وسلم حجره سنه
کلدی عایشه ایله بر عورت دخی انده اوتورمشلردی قالقوب
دیدیلر که کوزسزدر حضرت رسول صلی الله علیه وسلم بیوردی
اکر او کوزسز ایسه سز خود کوزسز دکلسز ادب سادس
اولدرکه نفقه لرین بوتدازلك ایدوب انلاری اچلق چکدرمیه

واسراف ديخى اولميوب بيله كه عياله نفقه ايتمك ثوابى صدقه
ثوابندن فاضلرقدر حضرت رسول صلى الله عليه وسلم بيورردى
بر التونى كه بر كيشى غزاده نفقه ايليه و بر التونكه انكله بر قول آزاد
ايليه و بر التونكه بر فقيره ويره و بر التونكه اهلى كندو عيالنه
نفقه ايليه بونلارك افضلى و ثوابلوسى كندو عيالنه نفقه
ايتدوكى التوندر و كرك دركه ايو يمكى يالكوز يميه واكر يجكدر
كزلو يبه و بر يمكى كه بشورميجكدر انى عورتلر قاتنده مدح ايتميه
ابن سيرين رحمة الله عليه بيورر كه هفته ده بر كره كركدر كه
حلوا ايشوره يا بر طتلو نسنه حاضر ليه زيرا طتلودن براوغردن
كچمك مروت دكلدر و كندو واهلى ايله اكلى بيله يييه اوندن بر غيرى
قونقو اولمدوغى تقديرجه زيرا اثرده بويله وارد اولمشدور كه
حضرت حق جل وعلا وملائكه صلوات كوندررلر بر اهل بيته كه
يمكى بيله يييه لر و اصل اولدور كه نفقه ايتدوكى نسنه حلالدن
قازانه زيرا هيچ خيانت وجفا اندن ارتوق دكلدر كه انلارى
حرام ايله بسليه **ادب تاسع** اولدوركه دين علمندن هر نسنه كه

عورتلرك

عورتلرك مصلحتنه يرايه نماز و طهارت و حيض و انلارك
غيرى كبى كرك دركه انلارى يعنى عورتلرى اوكردوب تعليم ايده واكر
اوكرتمسه عورتلر وزرينه واجب دركه اوندن طشره چقوب اوكرنه
وچون ار كيشى اكا اوكرده جايز دكلكه عورت دستور سز وازوب
صوره واكر ارى بوخصوصده تقصير ايليه عاصى اولور زيرا حضرت
حق سبحانه وتعالى بيورر **قوا انفسكم واهليكم نارا** كندوكزى و كندو
اهلكوزى آتشدن صقلك و كركدر كه بو مقدار اوكرنه كه چون كون
طلوندوغندن اول كوردى حيض كسلدى ويليه اكندو نمازن قضا
ايتمك كركدر و چون كون چقمزدن اول كسلوب منقطع اولدى
اخشام ايله ياتسو نمازن قضا ايتمك كركدر و عورتلرك چوغى بونى
بلمزلر **ادب ثامن** اولدوركه اكر عورتى ايكى ايسه انلارك رعايتن
برابر ايليه زيرا خبرده وارد دركه هر كمكه عورتلرك برنه ارتوق ميل
ايليه قيامت كونى كله و انوك اعضاسنك نصفى اكلمش اوله واحسان
ايتمكده و انلارله كچيله بله اولمقده برابرلك صقليه اما دوست
لقده ومباشرت ايتمك واجب دكلدر زيرا بو اختيارى دكل حضرت رسول

صلی الله علیه وسلم هر کیجه بر عورتله اولوردی وحضرت عایشه
رضی الله عنها وعن ابیها دوکلوسندن ناز توغرق سوردی ودردی
یا رب شول نسنه که بنم الده در اکا جهد ایدرم اما کوکل بنم الده دکل
در واکر بر کمسنه بر عورتدن طوتمش اولسه وانوک یاننه وارماق
استمسه کرکدرکه انی بوشایوب قیدلیجنده صقلیوقومیه حضرت
رسول صلی الله علیه وسلم سوده یی بوشامق استدی زیرا یاشلو اولمشدی
سوده ایتدی بن کیجه و بو بیمی عایشه یه ویردم رضی الله عنها بنی بوشامه
تا قیامتده سنوک عورتلرکدن اولام اول حضرت انی بوشامدی
واکی کیجه حضرت عایشه یاننده اولوردی وهر بر عورتنوک
یاننده بر کیجه اولوردی **ادب تاسع** اولدورکه چون عورت شوز
دوتمیوب ارندن اطاعت اتمیه انی لطف ومدارا ایله طاعته اوقیه
واکر طاعت اتمسه خشم ایدوب دوشکده اکا اردن دونه واکر ینه
اطاعت اتمیه اوچ کیجه دوشکن ایزوب باشقه یاته واکر فایده ایلمیه
انی شویله دوکه که یوزنه دکمیه وشویله برک دوکمیه که بر یری اوفانه
واکر نمازده یا کندو مصلحتنده تقصیر ایلسه جایزدر که برای مقداری

ودخی

ودخی اکسنوک اکا خشم ایدوب قاقیه زیرا حضرت رسول صلی الله
علیه وسلم برای عورتلرنوک دوکلوسنه قاقدی **ادب عاشر صحبت
اتمکده** صحبت وقتنده کرکدرکه یوزن قبله دن یکا دوندوره واوکردی
سونمکله واوپمکله وقوچمغله انوک کوکلن خوش ایده وحضرت رسو
امین صلی الله علیه وسلامه بیوردیکه ارکیشی عورتنه اوزرینه دشمک
کرکدز حیوان کبی کرکدر صحبتدن اول انلارک اراسنده بر رسول
اوله ایتدیلر یا رسول الله اول رسول ندر بیوردی اوپمکدر بش چون
صحبته باشلیسه کرکدرکه دیه **بسم الله العلی العظیم الله اکبر الله
اکبر** واکر اوکوردی قل هو الله احد اوقیه ایوزکدر ودیه **اللهم
جنبنا الشیطان وجنب الشیطان ما رزقتنا** زیرا خبرده وار
درکه هر کم بونی دیه اکر انلارک اوزرلرک بر اوغلانجوغی اولسه شر
شیطاندن امین اوله وانزال وقتنده اندیشه ایدوب کوکلنده دیه
الحمد لله الذی جعل من الماء بشرا فجعله نسبا وصهرا انزال ولددن
صکره صبر ایلیه تا عورت دخی انزال اوله زیرا حضرت افضل البشر
صلی الله علیه وسلم بیورمشدر اوچ نسنه ارکشیده عجزدندر بری

اولدورکه برکمسنه کونه که ای سوروانوك ادن معلوم ایلمدت
اندنایرله ودخی برقرنداش که اکا ایولك ایلیه اول ایولکی ردایدوب
قبول اتمیه وبردخی اولدورکه کندوجاریسیله کلمات زنا ویوب
توجمزدنا وکوردی صحبت ایلیه وکندوحاجتی توب ومرادی حاصل
اولدوقدن صکره انوك دخی حاجتی تنجه یه دك صبر ایلیه وامیر
المؤمنین علیدن وابوهریره دن ومعاویه دن رضی الله عنهم روایت
اتمشلردرکه ایولتاولکی واوزتانجی وصوکنکی کیجه سنده عورتلرله
صحبت اتمك مکروه در زیرا شیطان بو کیجه لرده صحبت وقتنده حاضر
اولور وکرك درکه حیض وقتنده کندونی صقلیوب صحبت اتمیه و
حیض غسلدن اوکوردی دخی جایزدکلدر اما حایضه اولان عورت
ایله جبلاق یاتمق جایزدر وچون برکره صحبت اتدی وبرکره دخی
اتمك استرکرکدرکه کندوسنی یاقمایه واکرجنب ایله یمك یمك استسه
کرکدرکه اوکوردی طهارت ایده وياتدوغی زمانده دخی ابدست
اله اکرچه جنب اولسه زیرا سنت بویله در وغسلدن اوکوردی
باشن تراش ایدوب درناغ کسمسون تاجنابت ایله اندن ایرلمیه و

یکرك

یکرلتا ولدورکه منی صوین عورتوك رحمنه یتشدوربالی قومیه
اکرعزل ایتسه صحیح اولدورکه حرام دکول زیرا برکیشی حضرت رسو
لدن صلی الله علیه وسلم صوردیکه بنم خادمه جاریم واردر
انوك حامله اولدوغن استمم زیرا ایشدن کزوقالور بیوردی عزل
ایله اکرتقدیراولمش ایسه اولادخو دپیدا اولور اندن صکره کلوب
اتدی وغلی پیدا اولدی وجابر رضی الله عنه در کنا نعزل والقرآن
ینزل بزعزل ایدردك ودخی نازل اولوردی وبزی نهی اتمدیلر
ادب حادی عشر اولاد کلمسنده چون ولد کله انوك صاغ قلاغنه
اذان اوقیه وصول قولاغنه قامت ایده زیرا خبرده واردرکه هر
کمکه بویله ایلیه اوغلانجوقی اوغلانجقلر خسته لغندن که اکا ام
الصبیان دیرلر امین اوله وکرکدرکه ایوادقویه وخبرده واردرکه
حق جل وعلا قاتنده ادلرك سوکلوسی عبدالله وعبدالرحمن وبویله
ادلردر واوغلانجوق اکرانه سنك قارنندن دخی دوشسه اکا اد
قومق سنتدر وعقیقه برسنت مؤکده در قیز ایچون برقویون
واوغلان ایچون ایکی قویون واکر بردخی اولسه رخصت واردر

وعایشه رضی الله عنها وعن ابیها بیورمشدر که عقیقه کمکن
اوفاتمق کرکدر ونشدر که اوغلانجق دوغدوغی ساعتده بر
طتلو نسنه اغزینه قویوب دماغنه سورته لر ویدنجی کون باشن
تراش ایدوب باشنک قلنه برابر کمش یا التون فقرایه صدقه ایده لر
وکرکدر که قیزا وغلانه ولد وغندن اوتری کراهت کوستروب
اوغلاندن سببندن چوق شادلق ایلمیه لر زیرا خیر قنغیسنده اولدوغن
بلمزلر و قیزا وغلان مبارکترقدر واندن ثواب ارتوغرقدر
حضرت رسول صلی الله علیه وسلم بیوردی هر کمسه نوک که اوچ
قیزی یا اوچ همشیره سی اوله وانلرک زحمتن چکوب وصلحتلرن
کوروب قایره حضرت حق جل وعلا انک انلاره اتدوکی رحمت
سببندن اکا رحمت ایلیه بر کمسنه ایتدی یا رسول الله اکر ایکی دیخی
اولورسه بیوردی بلی ایکی دیخی اولورسه بر کمسنه ایتدی یا
رسول الله اکر بر دیخی اولسه وحضرت رسول صلی الله علیه وسلم
بیوردی که هر کمک بر قزی وارد زحمته در واکی قیز صاحبنک
یوکی اغردر واوچ قیز صاحبنه ای مسلمانلر یاردم ایدک که اولک

بیله

بیله جنتده ایکی پرمق کبی در یعنی یقین در وبیوردی هر کم بازار
دن بر ترفنده الوب اوینه ایلتسه بر صدقه کبی در وکرکدر که
اوکوردیکی قیزینه ویره اندن صکره اوغلنه زیرا هر کم بر قیز اوغلانی
شاد ایلیه حضرت حق سبحانه وتعالی قورقوسندن اغلمش کبی
اولور وهر کم که حضرت حق سبحانه وتعالی نوک خوفندن اغلیه
انوک بدنی اتشه حرام اولور **ادب اثنی عشر** وتا کوجی یترسه عورتن
بوشایوب طلاق ویرمیه زیرا حضرت حق سبحانه وتعالی مباح
اولان نسنه لردن طلاقی سومز والحاصل بر کمسنه انجمک مباح
اولمز مکر نسنه ورتله چون طلاقه حاجت واقع اولسه کرکدر که
بر طلاقدن ارتوق بوشامیه که اوچ طلاق براوغردن مکروه
در وحیض حالتده طلاق ویرمک ویا کلک حالتده دیخی که
صحبت اتمش اوله طلاق ویرمک حرامدر وکرکدر که طلاقه بر
عذر کوتره لطف طریقیله وخشم واستخفافله طلاق ویرمیه
واندن صکره اکا بر هدیه ویره که کوکلی انکله خوش اوله وعورتن
سرنی هیچ کمسنیه دیمیه وعورتنه نه عیب ایله طلاق ویردوکن

اظهار ایتمیه ویرکمسنه یه صورمدیلرکه عورتکی نیچون بوشادک
سن ایتدی عورت سزن اشکار ایتمك اولمز چون بوشادی دیدیلر
نیچون بوشادك ایتدی بنم ایللر عورتیله نه مصلحتم وارد رکه
انوك سوزن سویلیم **فصل** بوکه دینلدی عورتوك حقی در
ارکیشی اوزرنه اما ارکیشینك حقی عورت اوزرنه عظیمرقدر
زیرا حقیقت ایله اول ارکیشینك بنده سیدر وخبرده واردرکه
اکر سجود الله دن غیری یه جایز اولسیدی عورتلر ارکیشیلره سجود
ایتسون دیو بیورلردی وارکیشینك اصل حقی عورت اوزرنه
اولدورکه خانه ده اوتوروب انوك اذنی اولمینجه طشره چقمیه
وطام اوزرنه وقاپویه چقمیه وقونشیلرله اختلاط ایدوب
چوق کلمات ایتمیه وضرورتسز انلا روك قاتنه وارمیه وکندو
ارنوك ایولکندن اوزکه سوز سویلمیه وارالرنده معاشرتده
وصحبتده اولان کسنالخلقی حکایت ایلمیه ودوکلو ایشلرده
انوك مرادیله شادلغنه حریص اوله وانوك مالنده خیانت
ایتمیوب شفقت رعایت ایده وچوزاریلك برد وشنی کلوب قاپوسن
قاقه شویله جواب ویرمیه که ایی بیله وکندو ارنك دوکلو آشنا
لرندن کندوینی کیزلیه اییلنسونلر ایچون وارنوك اولانجه رزقی
ایله قناعت ایدوب ارتوق طلب ایتمیه وارنوك حقن کندونوك
واقرباسنك حقندن تقدیم ایده وکندوینی دایم پاك دوته شویله
صحبت ومعاشرته یرایه وکندو قادر اولدوغنجه خدمتی ادا ایلیه
وارنه کندو جمالیله تفاخر ایلمیه واندن کوردوکی ایولکه ناسپاسلق
ایدوب دیمیه که بن سندن نه کوردم وهر زمانده سبب سز الم صانم
وطلاق طلب ایتمیه زیرا حضرت رسول صلی الله علیه وسلم بیوردر
که دوزخه نظر ایتدم انده اکثر عورتلری کوردم دیدیم نیچون
بویله در دیدیلر چوق لعنت ایدرلر وارلرنه ناسپاسلق ایدوب
شکایت چوق ایدرلر والسلام **اصل ثالث** کیمیای
سعادتنك کتابنك رکن معاملاتندن کسب وتجارتدر بلکل که
چون دنیا آخرت منزلکاهیدر وآدم اوغلنك قوته وکسبه
احتیاجی واردر کسب ایتمکسزن انوك حصولی ممکن دکلدر کرکدرکه
کسب دابن بیلیه زیرا هر کمسنه که کندوینی دوکلو دنیا کسبنه ویره

بدبخت در وهر کم که کندو وارلغنی آخرته ویروب توکل ایلیه
نیك بخت در ولکن معتدلرك اولدورکه هم معاشه مشغول اوله
وهم معاده یعنی دنیا وآخرتده کرك اولان مصلحته مشغول اوله
ولکن بو کرکدرکه مقصودی آخرت اولوب معاش اسباب آخرت فراغتی
ایچون اوله وبر کسب ایدوب احکام وادابندن شول نسنه که بلنملودر
بیش بابده یاد ایده لم ان شاء الله تعالی باب اول کسبك فضیلت وثوابنده
باب ثانی معاملاتك شرطلرنده صحیح اولسون ایچون
باب ثالث معاملاتده انصاف کوزتمك
باب رابع ایو ایشلولکده که انصافدن اوستنده
باب خامس دین شفقتن معامله ایله بیله کوزتمك
باب اول کسب حلال ثوابنده بلکل که کیشی کندو نفسن وکندو عیالن
خلقه محتاج ایتمیوب انلرك معاشنه وفا ایده جك نسنه حلال
دن قزانسه دین یولنده جمله جهاددن اولوب عبادتلر ایچون کندن
فاضلرقدر زیرا برکون حضرت رسالت منقبت صلی الله علیه
وسلم اصحابی ایله رضی الله عنهم اوتوردی بر قوتلو یکت صباح

وقتنده ارکن انلره اوغرایوب کچدی بازاره دکانه کیدردی
صحابه ایتدیلر نوله ایدی بونك ارکن قالقمسی الله یولنه اولایدی یعنی
الله ایچون اولایدی حضرت رسول صلی الله علیه وسلم بیوردی
بویله دیمك که اکر اندن اوتوری کیدرکه کندو نفسن یا کندو ویا باسله اناسن
یا اهل وعیالن خلقه محتاج ایتمیه اول کیشی حضرت حق جل وعلا یولنده
در واشلدوکی ایش الله ایچوندر واکر تفاخر ولاف ویاتلق ایچون
کیدر شیطان یولنده در وحضرت رسول صلوات الله علیه
وسلامه بیوردی هرکم نسنه که دنیاده حلال طلب ایلیه تا خلقه محتاج
اولمیه یا قونشیلرینه یا اقرباسنه ایولك ایلیه قیامت کوننده کلوب
یوزی بدر ای کبی منور اولا واول حضرت صلی الله علیه وسلم بیوردی
طوغرو سوزلو بازرکان قیامتده صدیقلر وشهیدلر ایله بیله قوپار
واول حضرت صلی الله علیه وسلم بیوردیکه حضرت حق سبحانه و
تعالی کاسب اولان مؤمنی سوور وبیوردی علیه الصلوة والسلام
بر نسنه نوك حلال رزقی اهل کسبك کسب ایله قزاندوغی نسنه در چون
نصیحت یرینه کتوره وبیوردی صلی الله علیه وسلم بازرکانلو ایلك که

خلقڭ رزقلنمسی اون پایدن طقوز پایی بازرکانلقده در و حضرت رسول
اقدس صلی الله علیه وسلم بیوردی هرکمسنه که کندو اوزرنه سؤال
قاپوسن آچا یعنی دیلنه حضرت حق جل وعلا انوڭ اوزرینه یوقلقدن
قاپوسن آچا و حضرت عیسی صلوات الله علی نبینا وعلیه السلام
برکشیی کوردی اندن صوردیکه نه ایشلرسن دیدی عبادت ایلرم ایتدی
سکا کیم نفقه ویرور ایتدی قرنداشم بیوردی پس قرنداشڭ سندن
عابدراک در و امیر المؤمنین عمر ابن الخطاب رضی الله عنه بیورر
کسبدن فراغت ایدوب دیمک که حضرت حق جل وعلا رزق ویرر
زیرا حضرت حق سبحانه وتعالی الحیله التونی کوکدن کوندرمز و
حضرت لقمان حکیم کندو اوغلنه وصیت ایتدیکه کسبدن ال چکمه
یعنی فراغت ایدوب اندن وازکچمه زیرا هرکمکه درویش اولوب خلقه
محتاج اولورسه انوڭ دینی یوفقه و عقلی ضعیف و مروتی باطل
اولور و خلق حقارت کوزیله اکا نظر ایدرلر و اولولردن برینه صوردیلر
که عابد اولان کشی فاضلدر یا امانتلو اولان بازرکان ایتدی امانتلو
اولان بازرکانکه اول دائم جهادده در زیرا شیطان ترازو یولندن

والیم

والیم صاغیمدن اکا قصد ایدوب و اول اکا مخالفت ایلر و امام
اعظم رضی الله عنه بیورر که اولوم بکا هیچ بر یرده ایرشدوکن
اندن ارتوق سومم که بازارده اولوب کندو اهل و عیالم ایچون حلال
رزق طلب ایلیم و امام احمد حنبله صوردیلر که برکشینک حقنده
نه بیورورسنکه مسجدده عبادت ایچون اوتوروب دیه حضرت
حق جل وعلا رزقم ایرشدورر دیدیکه بو کیشی شرع بلمز برجاهلدر
زیرا حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وسلم بیورر که حضرت حق
سبحانه وتعالی بنم رزقمی سنکومک کولکه سنده بغلشدر یعنی کفارله
غزا ایتمک و اوزاعی ابراهیم ادهمی قدس الله روحهما کوردی
بر ارقه یوکی ودون ارقاسنه اورمش کلور ایدی نینک بو کسبک
نتیجه دک اولسه کرک سنوک قرداشلرڭ سندن بونجینی کدرب
سکا لازم اولان سننه تدارک ایدردی ایتدی سس اول زیرا خبرده
واردرکه هرکمسنه که حلال طلب ایتمک ایچون ذلت یرنده طورسه
جنت اکا واجب اولور سؤال اکر بر کمسنه دیسه که حضرت سلطان
انبیا علیه وعلیهم التحیة والثنا بیورر ما اوحی الی ان اجمع المال

وكن من الساجدين ولكن اوحي الي ان سبح بحمد ربك وكن من الساجدين
واعبد ربك حتى ياتيك اليقين بيورديكه بكا ديمديلر كه مال
جمع ايليوب بازركانلردن اول بلكه ولكن ديديلر كه تسبيح ايت وساجدلر
دن اول وعمرك اخرنه دك حضرت حق جل وعلايه عبادت ايله وبو
عبادتك كسبدن فاضلرق اولدوغنه دليلدر جواب اولدوركه
بلسنكه هر كيمك كه كندويه وكندو عيالنه وفا ايده جك نسنه سي
اولسه خلافسز اونك عبادت كسبدن فاضلرقدر زيرا هر كسبكه
كفايتدن ارتوق ايچون اوله انده هيچ فضيلت يوقدر بلكه نقصان
ودنيايه كوكل بغلمق واردر وبو دخي كلو كناهلرك باشيدر و
شول كمسنه نك كه مالي يوقدر ولكن اكا وفا ايده جك قدر نسنه مصالح
مسلميندن واوقافدن يترشور اكا كسب اتمك يكركدر وبو كسب
اتمكلك دورت كمسنه ايچون اولیدر اولا بر كمسنه كه بر علمه مشغول
اولكه خلقك دينه اندن فايده ايرشه علم شريعت كبي يا دنيالرنه
منفعت ايليه علم طب كبي ايكنجي بر كمسنه كه قضا حكومتنه واوقافه
ومصالح خلقه مشغول اوله اوچنجي بر كمسنه كه اونك باطننده بر

يول اوله صوفيلرك احوال ومكاشفاتنه دردنجي بر كمسنه كه
اوراد عبادات ظاهره يه مشغول اوله بر خانقاهده كه بونك كبي
خلقه وقف اولنمش اوله بو دكلو كمسنه لره كسب اتمك يكركدر پس
اكر انلر اونك كبي ايللر الندن اولوب بر روزكار اولكه ايللر بونك
كبي خيره رغبت كوستره لر سؤالسز ومنتسز قبول اتمك سزين كرو
كسب اتمكدن اولیدر زيرا اولولردن بعضي كمسنه نوك اوچيوز التمش
دوستي واريدي وكندو دايم عبادته مشغول اولوب هر بر كيجه
واروب برينك قونغي اولوردي وبو اونك دوستلرينك عبادتي
ايديكه اني فارغ دوتارلردي وخير قاپوسن خلق يوزنه اچمغه
بو بر سبب اولور وبر كمسنه واردیكه اونك اوتوز دوستي وار
ايدي اونك هر بر كيجه سني بريله اخشاملردي اما چون روزكار
بويله اوله كه ايللردن سؤال اتمكسزين ومذلت احتمال اتمكسزين
اكا معيشتنه وفا ايده جك نسنه ويرمكه رغبت كوسترميه لر
كسب وكاره مشغول اولمق يكركدر زيرا سؤال حالة فواحشدندر
وضرورتله حلال اولور مكر بر كمسنه كه اونك درجه سي

يول

عظیم اولوب علمنك فایدەسی چوق اولوب انوك ذلی دیرلك طلبندە
ازاوله اول وقتدە بیلسنك جایزكە اكا دخی كسب ایتمك اولیدر اما
عبادت ظاهرەدن غیری نسنەیە مشغول اولمایەنە كسب ایتمك اولیدر
زیرا دوكلی عبادتك تحقیقی حضرت حق جل وعلانوك ذكریدر
وكسب اراسندە كوكلی حضرت حق جل وعلایە متوجە ایتمك اولور
باب ثانی علم كسبدە تا شرط شرع ایلە اولە بلكل
كە بو بابا وزون ایدی وبز بونك دوكلوسن فقە كتابلرندە دیشوز
اما بو كتابدە حاجت مقداری بیان ایدەلوم تا بونی بلن كمسنە اكر بر
نسنە مشكل اولسە صورمغە كوجیتە وبونی بلمین كمسنە خود
حرام وربایە دوشوب نە صورەجغن بلمز وكسبنك اكثری التی
معاملە اوزرندەدور بیع وربا وسلم واجارە وقراض و
شركت پس بز بو عقدلرك دوكلو شرطلرن دیوویرەلم عقد
اول بیع در وعلم بیعی حاصل ایتمك فرضدر زیرا هیچ كمسنە یوقدركە
بوكا حاجتی اولمیە وعمر فاروق رضی الله عنە بازارە كدوب
وخلقی طرە ایلە اوروب دیردی هیچ كمسنە اولمیە كە بو بازاردە

فقە اوكرنمزدن اوكوردی معاملە ایدە والادیلر دیلمز ربایە
دوشر بلكل كە بیعك اوچ ركنی واردر بری الیجی وصاتیجی كە
انلرە عاقد دیرلر ودخی اومتاعی وقماش كە اكا معقود علیە درلر
واوچنجی بیع لفظی اولكی ركن عاقددر بازارجی كرك دركە بیش
كمسنە یلە معاملە ایلمیە بری اوغلان وبری دیوانە وبری قول
وبری كوزسز وبری حرام خوردر اما بز اوغلان كە بالغ اولمیە
انوك بیعی امام شافعی قاتندە رضی الله عنە باطلدر اكرچە
ولیسنك اذنی اولسە ودیوانەنك دخی بویلەدر باطلدر و
هر نسنە كە انلاردن الورسكز وضمانندەدر اكر هلاك اولوب
ضایع اولسە وهر نسنە كە انلارە ویرسە انی ودەمك انلارە
لازم كلمز زیرا انلارە ویرمكلە كندوسینی ضایع ایتمش اولور اما
قولك الیجی صاتیجی افندیسنك اذنی اولمیانجە باطلدر وقصاب و
اكمكجی وبقال وانلارك جایز دكلدر كە بر قول ایلە معاملە
ایدەلر افندیسنك اذنی اولدوغن اشتمیانجە یا بر عدل اولان
كمسنە انلارە خبر ویرە یا شهردە اكا اذن ویرلدوكی معروف

اوله پس اگر دستور سزاندن نسنه آلسه‌لر کندولر اوده‌مك
لازم گلور واگر کندولر انکا ویرسه‌اندن اودلك طلب ایده‌بلمزلر
قول ازاد اولدوغی وقتده دخی اما کوزسزك معامله‌سی باطلدر
مگر بر کورر کمسنه وکیل ایدکسه اما آلدوغی نسنه‌نك اوده‌مسی
کندویه لازم گلور زیرا مکلف وازاددر اما حرام ییجی ترکلر و
ظالملر واوغرولر گبی وشول کمسنه‌لر که لقمه ربا یه ویره‌لر وشراب
ایچه‌لر ونغما ایده‌لر ومطربلك ونوحه‌گرلك ایده‌لر یا یلان
یره شهادت ایده‌لر ورشوت آله‌لر بونلرك دخی کلوسیله معامله
جایز دگلدر پس اگر معامله ایدوب حقیقت ایله بلسه که شول
آلدوغی نسنه انلرك ملکی اولوب حرام دگلدی بیع صحیحدر واگر
انلرك ملکی اولمدوغن حقیقت ایله بلسه بیع باطلدر واگر شکده
اولسه باقوب کورسون اگر ماللرینك اکثری حلال اولوب حرامی از
ایسه معامله صحیحدر ولکن شبهه‌دن خالی دگلدر واگر چوغی
حرام اولوب حلالی ازراق ایسه ظاهرده معامله باطل اغیه‌لوم
ولکن بر شبهه‌در حرامه یاقن وبونك خطری یوکدر اما جهود

دترسایله

وترسا ایله معامله صحیحدر ولکن گرکدر که مصحف ومسلمان
اسیرن انلره صاتمیه‌لر واگر اهل حرب اوله‌لر انلاره سلاح
دخی صاتمیه‌لر زیرا بو معامله ظاهر مذهبده باطلدر وصاتان
عاصی اولور اما اباحیلر که زندیقلردر انلار ایله معامله باطل
در زیرا انلرك قانی ومالی معصوم دگلدر بلکه انلرك ملکی
یوقدر ونکاحلری باطلدر وانلرك حکمی مرتدلر حکمیدر
وهر کمسنه که شراب ایچمکی ومحرم اولان عورتلرله اوتورمغی و
نماز قلمغی شول مسلمانلق عنوانده دیدوکمزیدی شبهه‌نك بریله
جایز گورسه اول زندیقدر وانلرك معامله ایله نکاحی صحیح
اولوب منعقد اولمز ایکنجی رکن مالدر انکله معامله ایدرلر انده
التی شرط صفقلو گرکدر اول اولدر که مردار اولمیه زیرا
کلبك وخنزیرك وحیوانات ترسنك وفیل کموکنك وخمرك ومردار
اولان اتوك ومردار اولان یاغك بیعی باطلدر اما پاك اولان یاغك
ایچنه بر مردار نسنه دوشسه انك بیعی حرام اولماز وبلیه
کیسی دخی بو حکمده در اما مسك نافه‌سی وابریشم قوزدنك

تحمن صاتمق جایزدر زیرا صحیح اولدور بونك ایکیسی پاکدر
ایکنجی شرط اولدورکه انده بر منفعت اوله که اول مقصود اوله پس
نیجانك و یلانك و یرده اولان حشراتنوك بیعی باطلدر و یلاندن
یاردنجیه دکن فایده نوك اصلی یوقدر و بردانه بغدای و یا بر
غیری نسنه که قیمتلو اولمیوب اندن بر غرض حاصل اولمیه انوك
دخی حرام و باطلدر اما کدی ایله بال آریسنك و یا زرس ایله
ارصلانك و قوزدك و هر نسنه نك که دریسنده یا کندوسنده
بر فایده واردر انوك بیعی جایزدر و طوطی ایله طاوسك و
صوزنا کوزل اولان قوشلرنوك بیعی جایزدر و انلرك منفعتی
دیدارلرندن ایرن راحتدر و قپوز ایله چنکك و اقلغك بیعی
باطلدر زیرا بو منفعتلر حرامدر و یوق کبیدر و بالچقدن یاپدقلری
صورتلردن اوغلانجقلر اوینسونلر ایچون هر قنغی سنده که
جانلو حیوان صورتی واردر انوك بیعی باطلدر و بهاسی حرامدر
و اوفاتماسی واجبدر اما اغاجلر و چیچکلر و یرده بتن نباتك
صورتلری جایزدر اما طبق ایله کیسه که مصور اولا بیعی صحیحدر

واول کیمسه

واول کیمسه دوشك و یاصدق اتمك جایزدر اما کیمك جایزدکلدر
اوچنجی شرط اولدورکه مالك کرکدر که صاتان کیمسه نك ملکی اوله و هر
کمسنه که بر غیری کشینك مالن صاتسه انوك بیعی باطل اولور اکرچه
ازی طبا باباسی یا اوغلی اوله اکر اندن صکره اکا دستور ویرسه کرو بیع
صحیح اولمز زیرا اوکوزدیدن دستور ویرمك کرك ایدی دردنجی
اولدورکه بر نسنه صاتکه انوك تسلیمنه قادر اوله پس اله قاچغون
قولوك و صوده بالغك و هواده مرغك و اناسی قارننده بچه نوك
و ایغرانوك ارقه سنده منی صوینك بیعی باطلدر زیرا بودکلونك
تسلیمی شمدیکی حالده انوك النده دکولدر و حیوان ارقه سنده یوکك
ولمجکنده سودك دخی بیعی باطلدر زیرا تسلیم ایدنجه تا نه سودله
قارشور و دستورسز رهنه قودوغی نسنه نوك بیعی باطلدر و ام
ولد اولان جاریه نوك بیعی باطلدر زیرا انوك تسلیمی جایزدکولدر
و اوقلجوق و شاغلی ولان جاریه نوك بیعی و شاقسز یا اوشاغك
بیعی اناسز باطلدر زیرا انلاری بری برندن ایرمق حرامدر بشنجی
شرط اولدورکه قماشك عینی و مقداری و صفتی کرکدر که معلوم اوله

اما عينك بيلنمسي اولدوغيدر كه ديه بو شو زنك دوكلو سندن بر قيون
يا بر يابو بر بودوكلو بر لردن سن اشتدوكلي سكا صاتدم بو باطلدر
بلكه كركدر كه برن اشارت ايله ايره اندن صاته اكر ديه اون ارشون
بز بو يردن سكا صاتدم هر جانبندنكه استرسن ايرر بو باطلدر اما
مقدار بلمك اندن كركدر كه عيني كوزي ايله كورميه شويله كه ديه
بو تفتاني سكا صاتدم شول مقدار نسنه يكه فلان كمسنه كندو تفتانن
صاتمشدر يا فلان نسنه نوك اغرى برابرى التونه يا كمشه وانوك مقدارن
بلميه اما اكر بو غداى سكا صاتدم بو بر اوج التونه يا اقچيه دسه و اول
اني كورسه بيع صحيح اولور اما صفت بلمك شونكله حاصل اولور كه
شول نسنه كه كورمش اوله كوزه يا كورمش اوله و كوردوكندن خيلي
زمان كچمش اوله و اول دوكلو زمان كچمك ايله اول نسنه تغير بوله نوك
بيعي باطلدر ويلان ايچنده اولان توزنك ودرلمش قفتانك و باش
ايچنده اولان بوغده نوك بيعي باطلدر وچون بر جاريه الينه كركدر
كه باشنده اولان ساچن والن و اياغن و شول نسنه كه خلق بقجيلر
عادتدر كه اني كوسترهلر كوزه اكر انوك بعضن كورمسه بيع باطلدر

واكر بوسزاى

واكر بو سزاى صاتون السه وانوك برا ون كورمش اولسه بيع باطل اولور
اما جوز ايله بادامك و باقله نوك و انار ايله يمرده نوك بيعي صحيحدر
اكرچه قابوق ايچنده كزلو اوله زيرا بونك كبي نسنه لرده انوك مصلحتي
بويله صاتلمقدر و ياش باقله ايله ياش قوزك بيعي كه ايكنجي قابوقده
اوله لر صحيحدر حاجتدن اوتري و فقاعك بيعي باطلدر زيرا اورتلودر
ولكن اني ايچمك شول اورتلو اولدوغي نسنه لر له مباحدر البيع شرطي
اولدوغي كه صاتون الدوغي نسنه يه قبض ايتمينجه بيع صحيح اولمز كركدر كه
او كوردوكي كند والنه الوب قبض ايليه اندن صكره كروصاته اوجنجي
ركن عقددر واول سوز سويلنمينجه اولمز كركدر كه ديلي ايله سويليه
كه بوني سكا صاتدم و الان كيمي يه ديه كه صاتون الدوم يا بوني
شونك مقابله سنده سكا ويردم اول ديه كه قبول ايتدوم يا بر لفظ
كه اندن بيع معنيسي اكلنه ديه اكرچه صريح اولميه پس اكر لفظ
اراده اولميوب ويرمك المقدن ارتوق اولمسه شويله كه شمديكي
عادت اولمشدر اولى اولدر كه محقر اولان نسنه لرده بويلي بيع
ايتمه قونيالوم رخصت ايچون زيرا بو غالب اولمشدر و امام اعظم

ابو حنیفه نك رضی الله عنه مذهبی بودر و امام شافعی اصحابندن
رضی الله عنه و عنهم بر بلوك بونی دخی بر قول مخرج وضع اتمشلردر
شافعی مذهبنده و بونلرك اوزرینه فتوی ویرمك بعید دكولدر
اوچ سببدن اوترو بری اولدر كه بوكا حاجت عام اولمشدر
و بری دخی اولدر كه شویله اكلنور كه صحابه زماننده دخی بو عادت
وار ایمش زیرا اگر بیع تكلفی معتاد اولسیدی انلردن كوچ ولوردی
و نقل ایدرلردی و كزلو قالمازدی و دخی اولدر كه فعلی قولی یرینه
قوموق محال دكولدر چون عادت اوله شویله كه هدیه معلومدر
زیرا شول نسنه كه حضرت رسول صلی الله علیه وسلم و صحابه قاتنه
ایلدورلردی ایجاب و قبول تكلفی اولمزدی و جمیع زمانده دخی
بویله ایمش و چون لفظسز ملك حاصل اولور انده كه بر عوض
یوقدر حكم عادت ایله و مجرد فعل ایله شول یرده دخی كه عوض اوله
محال دكولدر ولكن هدیه نوك ازلیه چوغنك مابیننده فرق یوغمش
عادتده اما بر نسنه نوك بیعنده كه قیمتلو اوله عادت بیع ایمش
لفظ ایله سرای و ملك یرلر و قول و طوار و قیمتلو كیفنی كبی بونك كبی

نسنه لرده

نسنه لرده چون لفظ ایله بیع اتمیه لر سلف عادتنه مخالف اتمش
اولورلر ملك حاصل اولماز اما اكمك و ات و یمش وارز اولان
نسنه لر كه باشقه باشقه الهلر بونده رخصت ویرمك عادت
و حاجت حكمی ایله وجهی واردر و حقیر اولان نسنه لرله قیمتلو
نسنه لر نوك اراسنده درجه لر واردر كه بیلمزلر كه بو حقیر اولان
نسنه لردن میدر یا دكلمیدر و بونده هیچ تقدیر ایتمك اولماز یعنی
بونوك مقداری معلوم اولمز چون مشكل اولدی احتیاط یولنده یورمك
كركدر و بلكه كه اگر بر كمسنه بر بونك بغدای السه و بیع اتمسه
بو محقراندن یعنی حقیر اولان نسنه لردن صایلمز و بیع سز انوك
ملكی اولمز اما انوك سببیله تصرف اتمه سی حرام دكولدر زیرا
انوك تسلیمی سببی ایله اباحت حاصل اولور یعنی مباح اولور اگرچه
ملك حاصل اولمز و اگر بر كمسنه قنقلیو باندن یدورسه
كرو حلالدر زیرا اول صاحبنك تسلیمی قرینه حال ایله دلالت ایدر كه
بوكا بونی حلال اتمشدر ولكن عوض الموق شرطی ایله و اگر صریحا
دیدیكه بو بنم بیكمی كندو قونقلر و كه ویراندن صكره اوده جاین

اولوب اوده مك واجب اولوردي چون فعل بوكا دلالت ايتدي
انجاق بو حاصل اولدي پس بيع ايتمكلك لازم اولدوركه ملك
اولمزتا اكر بركمسنه يه صاتمغه انسنه قادر اولمز واكر صاحبي يدو
كندن اوكوردي كرو آلماق مراد ايدنسه قادر اوله بلور قونقلقده
سفره يه قودوقلري يمك كبي بلكلكه بيع شول شرطله صحيح
اولوركه انوكله برغيري شرط انقيه اكر ديسه كه بن اودوكي
آلدوم شول شرطله كه بنم اومه ايلده سن يا بوبغدايي شول شرط
ايله آلدومكه اوني ايده سن يا بكا براز نسنه بورج ويره سن
يا برغيري شرط ايله بيع باطل اولور مكر التي نسنه ايله بري اولدوركه
فلان نسنه اكا رهن قومق شرطي ايله صاتا يا شاهد دوته يا
فلان كمسنه كفيل ايده يا بهاموجل اوله وبرمعلوم اولان وقته
دك انشتميه يا اكيسنك بيع بوزمه ده اوچ كونه دك يا اوچ كوندن
اكسوكه دك اختياري اوله اما اوچ كوندن ارتوق جايز دكولدر
ويا برقولي يا زجيلوق يا غيري صنعت بلمك شرطي ايله صاتا بو شرطلر
بيعي باطل اتمز اكنجي عقد ربادر وربا نقده وطعامده واقع اولور

وصرافلر

وصرافلر له بيجاك جنسن صاتانلره واجبدر كه اندن احتراز
ايده و بصاقنه لر اما نقدا ولان نسنه نوك بيعنده ايكي نسنه
حرامدر بري ورسيه صاتمق جايز دكلدر كه آلتوني آلتونه يا
كمشي كمشه صاته اكسي حاضر اولمايينجه وبري برندن آيرلدوقلرن
دن اوكوردي قبض ايتمايينجه واكر مجلسنده دخي قبض ايتميه لر بيع
باطل اولور ودخي جوزكند وجنسيني ايله بازار ايده وبر صاتا
ارتوقليغي حرامدر وجايز دكلدر كه بر بتون آلتوني بر آلتونه
وبر حبه آلتونه وفاغنه صاته لر يا برايو آلتوني بر آلتونه كه
براماز اوله ارتوقليغه صاته لر بلكه براماز ايله ايو واو فاقله بتون
كركدر كه برابر اوله پس اكر بر تمام آلتونله بر قفتان آلسه واول
قفتاني بر آلتونله بردنك آلتونه وفاغنه كروشول الدوغي كشيه
صاتسه صحيحدر ومقصود حاصل اولور وهر آلتونكه كمشله
قارشق اوله جايز دكلدر كه انيني خالص آلتونه يا خالص كومشه
صاتالر بلكه كركدر كه ايچنه بر نسنه قاته لر وهر آلتونلو
نسنه نك كه آلتوني خالص اوليه بو تخليندر ولنجو دير نيكه

انده آلتون ولہ ایی آلتونله صاتمق اولمز والتونلو قفتانی آلتونله
صاتمق اولمز مگر آلتون ولمقدار اوله که اکر آتشه عرض ایلیه لر
مقصود اولان نسنه اندن حاصل اولمیه اما طعامی ورسنیه
صاتمق اولمز اگرچه ایکی جنس اولسه بلکه مجلسده گرکدر که ایکیسی
قبض اولنه واگر بر جنسدن اولسه بغدای کبی بغدایه کروورسیه
جایز دکولدر وارتوغه دخی جایز دکولدر بلکه اوجوده برابر
گرکدر اکر ترازوده برابر اولسه جایز دگلدر بلکه برابرلك
هر نسنه ده شونکله صاقلیه لرکه انوك عادتی اوله غالبده
وقیونی قصابه اته صاتمق وبغدایی اکمکجی یه اکمکه ویرمك و
سوسمله قوزایچن یاغجی یه ویروب یاغ المق بونك دوکلوسی جایز
دگلدر وصحیح اولمز لکن اگر بیع اتمسه واکمك المق ایچون ویرسه
اکا یمسی مباح اولور ولکن ملکی اولوب انی صاته بلمز واکمکجی جایز
درکه بغدایی تصرف ایده ولکن انوك بیعی صحیح اولمز واکمکجنك
اکمکجی ذمتنده بغدایی قالور واکمکجنك انده اکمکی هر وقتکه استسه
طلب ایده بلور اکر بری برینه حلال اتسه لر بوکفایت ایلمز زیرا

اکر انلر انوك بری دیسه بن سنی شول شرطله بحل اتدم که سن
دخی بنی بحل ایده سن بو انی باطل ایدر واکر بو شرطی دیمسه
ولکن بحل اتدم دیسه چون انك خصمی بیلور که کوکلنده بو شرطی
دوتار وبو نسنه بر باتمن بغدایی اکا ویرمز بو بحل حاصل اولماز
اول جهانه لایق کند ویله حضرت حق تعالی نیشنده زیرا بو رضا دل
ایله درکوکل ایله دکولدر اما اکر دیسه بن سنی بحل اتدم اکر
سن بنی بحل ایدرسنك اکر اتمزسنك وکوکلی دخی دیلنه موافق
اولسه بو صحیح اولور اندن صکره اکر اول بری دخی بحل ایلسه تو بحلین
در واکر بری برن بحل اتمیه لر واکیسنك قیمتی ومقداری
برابر اولسه بو جهانده بوندن خصومت پیدا اولمز واول
جهانده قصاص لازم کلمز اما بر تفاوت اولسه بو جهانوك
خصومتندن واول جهانك مظلمه سندن خوف واردر و
بلکه هر نسنه که بر طعامدن حاصل وله انی شول طعامه
صاتمق جایز دگلدر اکرچه برابر اولسه پس هر نسنه که بغدی
دن حاصل اولور اون واکمك وخمیر کبی انلری بغدایه

صاتمق جایز دکلدر وجایزدر کوللو وزوبجه شیرکیله بسدیله
صاتمق وسودی پینیره ویاغه صاتمق بلکه اوزوبجا وزومه
ورطبی رطبه دخی برابر صاتمق جایز دکلدر قروا وزم وخرما
اوله وبونده تفصیلا اوزوندر ولکن بو برزوم دیدوکموز
مقدار نسنه‌یی اوکرنمک واجبدر تا چون بربلمدوکی نسنه‌یه
راشتکله بیله واکربله میه صورب وکرنه زیرا اکر بو مقداری
دیدوکی بلمیه خود بلمزکه صورب حذر اتمک کرکدر اندن
صکره حرامه دوشوب عذری مقبول اولمز زیرا علم طلب اتمک
علم ایله عمل اتمک کبی فرضدر **اوچنجی عقد** سلمدر وانده اون
شرط کوزتمک کرکدر **اول** اولدر که عقد وقتنده دیکه
بوکمیشی یا بو التونی یا بو قفتانی هرنه ایسه سلم وردم بر بولک
بغدایه مثلا او بغدای صفتی بویله اوله وهر صفتکه ممکن
اوله که انوکله قیمت دوته ومقصود اوله واول عادتده شهرلک
دوتلمیه دوکلوسنی دیه تا معلوم اوله واول بری دیه که قبولک
اتدم واکر سلم لفظنه بدل دیه که شندن بر نسنه صاتون الدوم

بو صفت

بو صفت ایله بنه جایز اولور **ایکنجی شرط** اولدر که کورجکی نسنه‌نک
مقدارن بلمدن ویرمیه بلکه اندن وزن ومقدارن معلوم ایده
حتی اکر کوز اولچق نسنه‌یه بیلکه کما ندن ویرمشدور **شرط ثالث**
اولدر که مجلس عقدده رأس مالی تسلیم ایلیه **دردنجی شرط**
اولدر که سلم بر نسنه‌ده دوره که وصف اتمکله انوک حالی معلوم
اوله حبوب وپنبوق ویوک وابریشم وسودوات وحیون
کبی اما هر نسنه که معجون اوله بر قاچ اجزادن که هر برینک
مقدارن بلمیه لر غالیه کبی یا مرکب اوله هر نسنه‌دن یاغ کبی
یا مصنوع اوله باشمق وایچ ادوک ونعلین ویونلمش اوق کبی
سلم انده باطلدر زیرا صفت قبول اتمز وصحیح اولدر که سلم
اتمک ده جایزدر اکرچه توزله وصویله قارشمشدر ولکن اول
مقدار مقصود دکل وجهالت کتورمز **بشنجی شرط** اولدر که
اکر بر مدتدن صکره ویرمکه صاتون الورسه کرکدر که وقت
معلوم اوله ودیمیه که محصول وقتنده دک زیرا بو تقا وتلودر
کاه اولور که تیز یتیشور وکاه اولور که کچ واکر نوروزه دک

دشه نور وزك مدتی معروفدر یا جماذی اینه ذلك دیسه صحیح
اولور جماذینك وكوزدیكه اینه حمل التسونلر التنجی شرط اولدركه
سلمی برنسنه ایچون ویره كه مدتی وقتنده الی بوله بیله واكر یمش
ایچون سلم ویره بر وقته دك كه اول وقتده یتشمش اوله باطلدر
واكر اكثر احتمال یتشمك اوله صحیحدر پس اكر بر آفت سببی ایله تأخیر
اولونسه اشترسنه اكا مهلت ویرسون اشترسنه فسخ ایدوب مالنی
كرو السون یدنجی شرط اولدركه قنده تسلیم ایده جكن دیو ویره
شهرده محله زیاده یه محكوینده می زیرا ممكندركه انده بر خلاف واقع
اولوب خصومت پیدا اوله سكزنجی شرط اولدركه هیچ عینه اشارت
ایتمیه و دیمیه كه بو بوستانك اوزومندن و بو بیرك بغدایندن
زیرا بونك كبی بیع باطلدر طقوزنجی شرط اولدركه سلمی برنسنه یه
ویرمیه كه اولنسنه عزیز و نایاب اوله بیوك انجو دانه سی كبی كه انك
مثلن بولمیه یا بر كوزل جاریه اوغلی ایله بیله وانك ماننده اونجی
شرط اولدركه هیچ طعامه سلم ویرمیه چون سرمایه طعام
جنسندن اوله اربه و بغدای كبی نسنه و دارویه وانك غیره سلم

ویرمیه دردنجی عقد اجارتدر وانك اكی ركنی واردر بری
اجرتدر وبری منفعتدر اما عاقد وعقد لفظی دخی شویله در
كه بیعده دیدوك اما اجرت كركدركه معلوم اوله بیعده
دیدوكمز كبی واكر بر سرای عمارته كرایه ویره باطلدر زیرا عمارت
مجهولدر بیلنمز واكر دیسه كه اون درهم ایله عمارت ایتسون
ینه باطلدر زیرا عمل عمارتك بیورمشنده معلوم دكلدر مجهول
در وسلاخ یعنی قصاب كراسنی قیون دریسیله و دكرمنجینك
اجرتی كپكله یا بر مقدار اونله باطلدر وهر نسنه كه انك حاصل
اولماسنی كرجی وارغاد عملیله اولنسه كرك درجایز دكلدر كرایی
اكا اجرت دیو ویره لر واكر بودكانی سكا هر ایده بر التونه ویردم
دیسه باطلدر زیرا اجارتك دوكلو مدتی معلوم اولمز كركدر كه
بر ییل یا ایكی ییل دیه تا دوكلو معلوم اوله اما منفعت بلكدر كه هر عمل
كه اولنه مباح اوله و معلوم اوله وانده بر زحمت اوله و نیابت قابل
اوله انك اوزرنه اجاره صحیحدر پس بش شرط انده رعایت اولنق
كركدر شرط اول اولدركه اول عملك قدری و قیمتی اوله وانده

بر زحمت اوله اکر بر کمسنه اجارته بر طعام السه دکاندن بر صو
ایچون یا اغاج اجان ایلسه او زرنه کیسنی قورتسون ایچون یا بر
المااجان ایلسه توقیچون بو نوك دوكلو بنی باطلدر زیرا بونلرز ولك
قدری یوقدور وبردانه بغدای صاتموق کبی در واکر حشمت وجاه
صاحبی بر دلال اولسه انوك بر سوزیله متاعی صاتلسه اكا بران
اجرت ویرمك شرط اتسه تا بر سوز سویلیوب ومتاعن بیع ایدون
بو باطلدر واول اجرت حرام اولور زیرا بونده هیچ بو نوعله زحمت
یوقدر بلکه بایعه ودلاله اجرت اول وقت حلال اولور که شول کلو
سویلیه لر واشیده لر که اندن زحمت کوزه لر اندن صکره اجرت مثل
دن ارتوق ولجا ولمز اماشول عادت که پیدا اتمشلردر که اوندن
بچوق الورلر مثلا واقجیه کوزمحق طلب ایدرلر زحمتلرینه کوزه
دکل بو حرام در پس بایعلرله دلاللرك مالی که بو یوزدن الورلر
حرام در پس دلالل بو مظلمه دن ایکی طریقیله خلاص اوله بیلور
بری شول نسنه که اکا ویره لر قبول ایده والمیه الا که اندن زحمت چکدوکی
مقداری اما کرکدر که قماش بهاسنك مقدارنه یا پشوب نزاع

اتمیه لر

اتمیه لر وبری دخی اولدر که اوکوزدیدن سویلیه که چون بونی
صاتام بر درهم السم کرکدر یا بر دینار واول کمسنه رضا ویره
وبهاسنك اونده بر اقچه سندن بچوق الورم دیمیه که بو مجهولدر
زیرا بهاسی معلوم دکلدر که نیچه الورلر واکر بویله دیسه باطل اولور
وانوك زحمتنك اجرت مثلندن غیری لازم کلمز شرط ثانی اولدر که
اجاره کرکدر که منفعتدن اوله عیندن انده داخل اولمیه اکر بر بوستانی
یا بر باغی اجاره یه آلسه انوك یمشندن فایده لنسون ایچون یا بر
صغری اجاره یه آلسه سودی انوك اولسون ایچون یا بر صغری
یا آنیه ویره بسلنسون ایچون بونلر دوکلو باطلدر واکر بر کمسیه
بر صغر ویرسه وبونی بسلسون وسودنك یاریسن السون دیسه
باطلدر زیرا نم وسود ایکیسی بیله مجهولدر اما اکر بر عورتی
اجاره یه دوتسه اوغلانجوغنه سود ویرسون ایچون جایزدر
زیرا مقصود اوغلانجوغی بسلمکدر وسود اکا تابعدر کاتب
مرکبی ودرزی ایکلکی کبی زیرا اول قدر تبعیت عمل ایله جایزدر
شرط ثالث اولدر که بر عمل اوزرنه اجاره ایلسه که انك تسلیمی

ممکن ومباح واکر بر ضعیفی کرایه دوتوبلکا بر ایش بیوره که
ایشلمه سنه قادر اولمیه باطلدر واکر بر حایض عورتی کرایه
دوتسه مسجدی سپوره سون ایچون باطلدر زیرا بو فعل حرام در
واکر بر کمسنه کرایه دوتسه بر بتون دیشی چقارسون ایچون یا بر
صحیح الی کسنسون ایچون یا اوغلانجوق قلاغن منکوشدنا وترودلسون
ایچون بونلار دوکلو باطلدر زیرا بو حرام در وبوندنا وترو
اجرتی المق حرام در وبوبخلین شول نسنه که عیارلر نقش ایدرلر
الاوزرنده اکنه یله که یا توزب برنه مرکب قورلر وتقیاجیلر
اوجرتی که ارکشیلر ایچون اطلاس تقیا دیکرلر ودرزیلر اجرتی که
اطلاس قفتان وابرشملو عبایی دکرلر ارکشیلر ایچون حرام در و
بوکا اجرت ویرمک باطلدر وبوبخلین بر کمسنه اوجرته دوتسه
کندو یه جانبازلق وکرتسون ایچون بو حرام در وبونک تماشاسی
دخی حرام در وشول کمسنه که شویله ایلیه کندو قانینک خطرنده
در وانوک تماشاسی ایچون طورن کمسنه انوک قانده اورتاقدور
زیرا اکر خلق تماشا اتمیه لردی اول کمسنه اول خطری ارتکاب ایلمزدی

وهر کمسنه که

وهر کمسنه که بر جانبازه وزورباز وخطرلو وفایده سز اشلری
اشلهینه بر نسنه ویرسه اول کمسنه عاصیدر وبوبخلین
مسخره یه ومطربه ونوحه جیه ومسلمانلری هجو ایدن شاعره
اجرت ویرمک حرام در وقاضیه اجرت حکم ایچون ومشاهده
شهادت ایچون حرام در اما اکر قاضی حجت یازسه وکندو اجرتن
النسه جایزدر زیرا سجل یازمق انوک اوزرنه واجب دکلدر اما
شول شرط ایله که غیریلری سجل یازمقدن منع اتمیه واکر منع
ایدوب یالکوز یازسه واندن صکره شول بر ساعتده یازیجوق
سجل ایچون بر التون استسه بو حرام در اما اکر غیریلری منع
اتمسه وشرط ایده که بر کندو خطم ایله یازم الا اون التونه
جایزدر واکر سجل بر غیری کمسنه یازسه واول نشانلسه وانوک
ایچون بر نسنه طلب اتسه وبو نشانی یازمق بنم اوزرمه واجب
دکلدر دیسه بو حرام در زیرا صحیح اولدور که شول مقدار که
حقوق اکلا محکم اوله واجبدر پس اکر واجب اولمسه اول مقدار
زحمت بر قاچ درهم بغدادی کبیدر که انوک قیمتی اولمیه انوک قیمتی

اندن درکه حاکم خطیدر وهر نسنه که حاکمک مرتبسنی چتندن
اوله انوک اجرتن المق جایز دکل اما قاضی وکیلنک اجرتی حلالدر
شول شرطله که بر کمسنه یه وکیللک اتمیه که انوک مبطل ایدوکن
بیله کرکدرکه محققک محق او وکن بیلوب وکیل اوله یا مبطل
ایدوکن بلمیه وشول شرطله که یلان دیمیه وتلبیس اتمیه وحقی
اورنک قصدن اتمیه بلکه باطلی دفع اتمک قصدن ایلیه وسکره
چون حق پیدا اوله اینسه ولو نبطوزه اما بر نسنه نوک انکاری
که اکر اقرار اتسه بر حق باطل اولسه کرکدر جایزدر اما متوسط
یعنی آراجی که ایکی کمسنه نوک ما بیننده آراجیلق ایلیه جایز دکلدر
ایکیسندن بله نسنه اله زیرا بر خصومتده ایکی خصمک مصلحتن
کورمک اولمز اما اکر خصمک برینک جانبندن چالشوب بر
امکلو زحمت چکسه انوک اوجرتی حلالدر شول شرطله که بر یلدونکه
حرام اوله دیمیه وتلبیس اتمیه واکی جانبدن حق اولان نسنه کیزلمیه
وهر برن باطل ایله شویله قورقیتمیه که شول سبب ایله صلحه رغبت
ایلیه لر واکر حقیقت حالی بلسه لردی صلح اتمزلردی وبونک

کبی

کبی ارالقلره اکثریا صلح اولنمز وارالجیلغک اکثری ولدرکه
میلدن وظلمدن وتلبیسدن ویلاندن خالی کلدر وانک اجرتی
حرامدر وچون اراجی حق بر جانبه اولدوغن بلدی جایز دکل
که حق صاحبین حیله ایله کندو حقندن اکسوکنه صلح اتدورمکه
چالشه اما اکر بلسه که ظلم اتسه کرکدرکه حیله ایله اکا بر
قورقو ویره ظلم قصد اتمکدن وازکچسون ایچون زیرا بونده بر
رخصت واردر وهر کمسنه نک که اوزرینه دیانت غالبدر
زیرا دینله جازی ولان هر سوزک حسابن السه کرکدرکیچون
دیدیک وندنا وترو دیدی وکرچکمی دیدی یوقسه یلانمی
وبونده قصدی صحیح می ایدی یوقسه باطل می ایدی ممکن دکلدر
که اندن اراجیلق وحکمه وکیللک کله اما شفاعت ایدیجی
اولولر قاتنده تا بر کمسنه نک مصلحتن کوزوب بتوره اکر بر خدمت
چکوب اندنا وترو بر اجرت السه جایزدر شول شرطله که بر
ایش اشلیه که انده بر صعوبت اوله ومجرد مرتبه نسنک عوضن
المیه وبر جایز اولان اشده سوز سویلیه اکر بر ظالمه یاردم

ایچون یا حرام اولان بخششی ایرشدورمق ایچون یا حق شهادتی
اورتمق ایچون یا بر حرام ولا مصلحت ایچون سوز سویلسه
عاصی اولور و انوڭ اجرتی حرامدر اجاره بابنده بودوکلی
احکام بیلنملودر زیرا اوزیجی و ایلچینڭ اکثری بو خصوصده عاصی
لردر و بونڭ تفصیلی اوزوندر اما بو مقدار ایله عامی اولان
کمسنه مشکل اولان محلی اکلادر و بیلور که صورمق کرکدر **شرط**
رابع اولدرکه اول ایش انوڭ اوزرینه واجب اولمیه و انده
نیابتڭ مدخلی اولمیه زیرا اگر بر غازی غزا اتمك ایچون کرایه
دوتسه جایز دکلدر زیرا چون صفده حاضر اولدی غزا اتمك
انوڭ اوزرینه واجب اولدی و قاضی ایله شاهدڭ دخی بو
اجرتی جایز دکلدر و بر کمسنیه اجرت ویرمك تا کندودن اوترو
اوزنج دوتوب نماز قیله جایز دکلدر زیرا بونده نیابت صیغمز
و بر کمسنه که مفلوج اولوب یرندن حرکت اتمکه قادر اولمیه
و کندو حرکتندن امیدی منقطع اولمش اوله جایزدرکه کندو ایچون
حج اتسونلر دیو اجرت ویره و قرآن اوقیمق ایچون و بر معین علم

تعلیمی

تعلیمی ایچون اجرت ویرمك جایزدر و مقبره قازمق و الوی
یومق و جنازه قالدرمق ایچون دخی جایزدر اگرچه بونلار
کفایات اولان فرضلردندر اما تراویح نمازنڭ امامی و
مؤذن لکن بونده خلاف واردر و صحیح اولدرکه حرام دکل
و انوڭ چکدوکی زحمتڭ مقابله سنده درکه وقتی کوزدوب
مسجده حاضر اوله نماز ایله اذان مقابله سنده دکلدر ولکن
کراهت ایله شبهه دن خالی دکلدر **شرط خامس** اولدرکه عمل
کرکدرکه معلوم اوله چون طواری کرایه دوتسه کرایجی اولان
کمسنه کرکدرکه کوروب بیله که اکا نه دکلو یوك اورلسه
کرکدر و اوزرینه کیم بنسه کرکدر و هر کون نه مقدار یول یوریه
کرکدر مکرکه بونلارڭ هر برینڭ بر معروف عادتی و قانونی
اوله که اول کفایت ایدر و اگر بر یری اجاره یه السه کرکدرکه
انده اکدوکی نسنه اکه زیرا طارونوڭ ضرری بغدای ضررندن
ارتوقدر مکرکه عادت معلوم اوله و بو جملنده دوکلو اجاره
لرڭ کرکدرکه بنالری علم اوزرینه اوله خصومت قالقسون ایچون

وهر نسنه نك كه بناسي جهل اوزرنه اوله اندن خصومت پيدا
اوله باطلدر بشنجي عقد قراضدر وقراض بر كمسنيه تجارت ايچون
مال ويرمكدر وفايده سني برابر اولشمكه ديرلر وانوك اوچ ركني
واردر اولكي ركن سرمايه در واول كركدر كه نقد اوله يعني خالص
اقچه اما كمش وقفتان ومتاع جايز دكول وكركدر كه وزني
معلوم اوله وكركدر كه عامله تسليم اولونه اكر مالك ولان
كمسنه شرط اتسه كه كندو النده اوله جايز دكلدر ايكنجي ركن
فايده در كركدر كه شول نسنه كه عاملك اولسه كركدر معلوم
ايده لر نصفي وثلثي كبي اكر اون درهم بنم باسنوك اولسون وما
بقيه سني قسمت ايده لوم ديسه جايز دكلدر اوچنجي ركن عملدر
وشرط اولدر كه اول عمل بازركانلق اوله واول اليم صاتيم در
صنعت دكلدر اكر بغداي اكمكجيه ويرسه اكمكلك اتسون
ايچون وفايده سني ايكي حصه اولمق جايز دكلدر واكر كتان تخمي
بزبزجيه ويرسه اول دخي بو بخليندر واكر بازركانلقده شرط
اتسه كه فلاندن غيريه صاتمه وفلاندن غيري كمسنه دن الميه

باطلدر

باطل اولور وهر نسنه كه معامله يه مضايقه ويروب طار
ايليه انوك شرطي جايز دكلدر وعقد اولدر كه بو مالي الكاور
دم ديه تا انسن بازركانلق ايده سن وفايده سنك نصفي سنك
الاسن ونصفي بن الام واول قبول اتدم ديه وچون عقد بغلدي
عامل اليم صاتمقده انوك وكيلي اولور هر وقت كه بوزمق استسه
جايزدر چون مالك ولان كمسنه بوزدي اكر دخي مال نقد
اولسه واضح اولسه قسمت ايليسونلر واكر مال نقد اولميوب متاع
اولسه واضح اولمسه مالكه ويرسونلر وعامل اوزرنه واجب
دكلدر كه اني صاتا واكر عامل صاترم ديسه مالك اني منع اتمكه
قادردر مكر بر زبون كمسنه بولمش اوله كه اصيله صاتون اله
اول وقت منع اتمك اولمز وچون مال نقد اولميوب قماش اوله
واندة فايده اوله عامل اوزرنه واجبدر كه سرمايه مقدارن
سرمايه جنسنه صاته بر غيري نقده دكل وچون سرمايه مقدارن
نقد ايلدي ما باقي سني قسمت اتسونلر وانوك صاتمسي انوك اوزرنه
واجب دكلدر وچون بر نيچه ركاتدن اوترو واجبدر كه مالك

قیمتن بله‌لر وعاملك حصه‌سنی اولان زکات عامل اوزرنه
واجبدرکه ویره وجایزدکلدرکه مالکك اذنی اولمینجه سفر
ایده اگر سفر اتسه ماله کفیل اولمق لازم کلور واگر اذن ایله
سفر اتسه یول نفقه‌سنی اصل مالدن الور اولجونك وطارقه
نك وحمالك ودکان کراسنك خرجنی مالدن الور وغیری کبی چون
سفردن کرو دونوب کله سفره ومتاع وقراضه مالدن صاتون
الدوغی نسنه‌نوك جمله‌سنی بینه مال اورتاسنك اولور یعنی ماله
داخل اولور البیعی عقد اورتاقلقدر چون مال اورتاقلغه اوله
اورتاقلغی اولدورکه تصرفده بری برینه اذن ویره‌لر اندن
صکره اصلی شنی کبی بوله‌لر اگر اکیسنك مالی برابر اولسه وکو
برابر اولمیوب ارتوق یا اکسوك اولسه اصلی دیخی اکا کوره اولور
وجایزدکلدرکه شرطله انی تغییر ایده‌لر مکر اول وقت‌که ایشی
بری اشلسه کرکدرکه اول وقت جایز اولور ایش اشلمك سببی
ایله اکا ارتوق شرط ایده‌لر وبو بر قراض کبیدر اورتاقلو ایله
بیله اما اوچ اورتاقلق دیخی عادتدر واول باطلدر بری حمال

لرله

لرله اهل صنعت شرکتیدرکه شرط ایده‌لر هرنکه قزانج ایده‌لر
اورتاقلق اوله وبو باطلدر زیرا هر برکمسنك اجرتی کندونك
خاصة ملکیدر بوکا شرکت ابدان دیرلر وبرنه دیخی شرکت معاوضه
درکه مالك اولدوقلری نسنه‌کتوروب اورتایه قویالر ودیلرکه
اصیده وزیانده بیله اورتاق اوله‌لر وبو دیخی باطلدر وبری
دیخی اولدورکه برینك مالی اوله وبرینك مرتبه‌سنی مال صاحبی
صاقیه مکر مرتبه صاحبنك قولی ایله اصلی اورتاقلق اولسون ایچون
بو دیخی باطلدر وبوکا شرکت وجوه درلر علم معاملاتدن بو
مقداری اوکرنمك واجبدر زیرا حاجت بوکا عامدر اما شول
نسنه‌که بوندن غیری اوله از واقع اولور وچون بونی بله هر وقت
که بر نسنه واقع اولسه صوره بلور وچون بونی بلمیه حرامه
دوشر وعذری هیچ نوعله مقبول اولمز باب ثالث
معاملاتده عدل وانصافده بلکل‌که شول دیدوکمز نسنه
ظاهر شرعده معامله‌نك شرط صحتی ایدی وچوق معامله‌ور
درکه صحتنه فتوای ویرورز ولکن اول معامله ایدن کمسنه

حضرت حق جل وعلانوڭ لعنتنه مستحق اولورلر واول بر
معامله دركه انده مسلمانلرڭ زيانی وزحمتی اوله وبو ايكی
قسمدر برينڭ ضرری عام در وبرينڭ ضرری خاص در اما
شول ضرری عام اولان نسنه ايكی در بری احتكار در وبو محتكر
ملعون در ومحتكر اولدر كه يمكه قابل اولان نسنه صاتون
الوب بهالو اولنجه صاقليه اندن صكره صاته حضرت رسول
اكرم صلى الله عليه وسلم بيوردی هر كم قرق كون طعامی صاقلا
تا بهالو اوله اندن صكره دوكلوسن صدقه ايليه هنوز اول صدقه
طعامی صقلادوغنه كفارت اولمز واول حضرت بيوردی
صلى الله عليه وسلم هر كم كه قرق كون طعامی اليقويب صقليه
حضرت حق سبحانه وتعالى اندن واول كمسنه حضرت حق جل
وعلادن بيزاردر وبيوردی صلى الله عليه وسلم هر كم كه طعام
قسمندن بر نسنه صاتون الوب بر شهره ايلتسه وانی نرخ وقت
ايله صاتسه صدقه ويرمش كبی اولور وبر روايتده دخی اوله
دركه بر قول آزاد اتمش اولور وامير المؤمنين علی رضی الله عنه

بيوردركه هر كم قرق كون يمكی اليقويب صاقلسه انوڭ كوكلی
قرارور واول حضرته بر محتكرڭ طعامندن خبر ويرديلر
بيوردی اول طعامی اوده ياقديلر سلفدن بر كمسنه كندو وكيلنڭ
اليله واسطدن بصره يه ايلدوب صاتمق ايچون بر مقدار طعام
كوندردی واول وكيل چون بصره يه كلوب ايرشدی قيمتی وجوز ايدی
بر هفته صبر ايتدی تا انی بهاسنه صاتدی وبو بيله اتدم ديو صاحب
طعامه خبر كوندردی واول جواب يازوب ايتدی كه بز قناعت
اتمشدوك جزوی فايده ايله دين سلامتلغيله بيله بزوم دينمزی
چوق اضيعتك عوضنده بيله ويرمك كرك ايدوكی بو اتدوكڭ ايش
بر عظيم خيانت ايدی كركدر كه انوڭ دوكلوسن بونڭ كفارتی
ايچون صدقه ايده سن ومعلوم دكلدر كه انوڭ شامتندن هنوز
باش باش قورتلوب خلاص اوله بيله وز وبيلكل كه بونڭ حراملغنه
سبب ضرر خلقدر زيرا قوت ادم اوغلنڭ قوامی در چون صاتسه لر
مباحدر دوكلو خلق ايچون صاتون الينسی وچون بر كمسنه الوب
حبس ايدوب صاقلسه دوكلو خلقڭ لنی اندن قطع اتمش اولور

بيوردركه

و بو لنجلیندر که مباح اولان صویی حبس ایدوب صاتلیه خلق
صوصایوب ارتوق بهایه الصونلر ایچون و بو کناه بو نیتله طعام
جنسنی صاتون المقده در اما بر کیجه که انوک غله سی وله اول
خود کندونوک خاصیدر اتدوکی زمانده صاتسون وانوک اوزره
نیز صاتمق واجب دکلدر لکن اکر تاخیر اتسنه یکرکدر و اکر انوک
باطننده بها الوا اولوب ایدن نصکره رغبتی وارسه بو رغبت مذموم
در وبلکلکه احتکار دارزولرده و شول نسنه لرده که قوت اولیوب
احتیاج انلادره عام اولمیه حرام دکلدر اما قوت اولان نسنه ده
حرام در اما طعامه یاقن اولان نسنه لرده ات و یاغ کبی و بونلرک
امثالنده خلاف وار در وصحیح اولدر که کراهتدن خالی اولمیه
اما قوت درجه سنه ایرشمز وقوتی دخی صاقلمق اول وقتده حرام
درکه طعام از بولنوب قحط اوله اما شول وقتده که اشتین
اسانلغله بوله صاتمق حرام اولمز زیرا انده بر ضرر یوقدر و بر
بلوک دیمشلر که بو زمانده دخی حرام در وصحیح اولدر که مکروه
اوله زیرا دایم قحطلق انتظارن چکر والنزوک رحمتلرنه منتظر اولمق

مذموم در

مذموم در وسلف کیدرلو باززکانلغی مکروه دوتمشلردر
انلادروک بری طعام صاتمق و بری کفن صاتمقدر زیرا ایلنزوک رحمتله
الومنه انتظار چیکمک مذموم در و اکی صنعتی دخی دزلو مذموم دوتمشلردر
بری قصابلقدر که کوکلی قاتی و برک ایلر وبری قیومجیلقدر که دنیایی
ارایش ایدوب بزر اکنجی نوع ضرر عامه دن کچمز لحقه معامله ده
کچورمکدر زیرا اکر شول الان کمسنه بلمسنه اکا خود ظلم اتمش اولور
واکر بلسنه جایزکه اول تلبیس ایدوب بر مسلمانی الدایه واول کمسنه
برن دخی الدایه و بو نخلین بر نچه زمان الدنه له دوشوبکوز
وانوک وبال و مظلمه سی انکا کله واولولردن بری بوندن اوترو
بیوز مشد زیبد درهم قلب اقچه خرج اتمک یوز درهم الحقه و غرلقدن
بد تر در زیرا او غرلق کناهی فی الحال یتشوب تمام اولور و اول
بر معصیتدن ارتوق دکلدر و بو جایزکه انوک فوتندن نصکره کده
کده زیاده اوله وبدبخت شول کمسنه درکه کند واوله وانوک معصیتی
اولمیوب یوزیله وجایزکه یوز ییل واکی یوز ییل بلکه قلده وانی قبرده
اول سبب ایله عذاب ایدرلرکه اصلده اول قلب اقچه انوک ایله خرج

اولنوب آلدنله دوشمشدور شمدی قلب اولان آلتونله آلچه ده
بش نسنه بلمك كرك در اول اولدوركه چون اول جنس آلچه دن
آلنه دوشسه كرك دركه انی بر قیویه براغه وجایز دكلدركه بر
كمسنه ویره وقلبدر دیه زیرا جایزدركه اول كمسنه بر غیری كمسنه یه
تلبیس ایدوب ویره ایكنجی اولدوركه بازارجی اوزرینه واجبدركه
علم نقدی اوكرنه تا مزیفی اكلسون ایچون كندویی قلب آلچه بیلوب
آلمق ایچون دكل بلكه بر كمسنیه غلط ایله ویرمیوب وبر مسلمانه
زیان ایتدوروب حقی ضایع ایتمسون ایچون وهر كمكه بو علمی اوكرنمیه
اكر غلط ایله بو آلچه انوك الیله خرج اولنه عاصی اولور زیرا
طلب علم نصیحت هر معامله ده كه قول كا مبتلا اوله واجبدر
اوچنجی اولدوركه اكر زیفی یعنی قلب آلچه آلورسه نیت ایله آلسه كه
حضرت رسول صلی الله علیه وسلم بیورمشدور رحم الله سهل
القضا سهل الاقتضا یعنی حضرت حق سبحانه وتعالی رحمت قلسون
شول كمسنه یه كه الصاغمده آسان دوبجی اوله ایودر ولكن شول
قصدله كه قیویه براغه اما اكر خاطرنده خرجمك فكری اولنسه

جایزدكل

جایزدكل اكرچه قلب ایدوكن دیو ویره دردنجی اولدوركه زیف
اولان یعنی قلب اولان شول نسنه دركه انده آلتونله كمشدن
هیچ اولمیه اما شول نسنه كه انده آلتونله كمش اوله ولكن ناقص
اوله واجب دكلدركه انی قیویه براغه لر بلكه اكر خرج ایده ایكی نسنه
واجب اولور بری اولدوركه دیه وكیزلمیه وبر دیخی اولدوركه
بر كمسنیه ویره كه انوك امانتنه اعتمادی اولوب بیله كه اول دخی
تلبیس ایدوب بر غیری كمسنیه ویرمز اكر بیلسه كه حلال بیلوركه
خرجنوب دیو ویرمیه اكا بكزركه بر كمسنه یه اوزوم صاته
وانوك خمر ایتدوكن بیله وسلاحی بر كمسنه یه صاته كه یول
كسیجی اوله بو حرامدر ومعامله ده امانتك كوجلكی سببی ایله
سلف بویله دیمشلردركه امانت ایله اولان بازرگان عابددن
افضلدر ایكنجی قسم ظلم خاص دركه معامله اولنان كمسنه دن غیریه
ایرشمز وهر معامله كه اندن بر ضرر حاصل اوله حرام وظلم در
وبو نوك ماحصلی اولدوركه كندویه جایز كورمدوكی نسنه كرك
در بر كمسنیه وبر مسلمانه جایز كورمیه زیرا هر كمسنه كه كندویه

لایق کورمدوکی نسنه‌یی بر مسلمانه لایق کوره انوڭ ایمانی تمام
دکلدر اما بونڭ تفصیلی درت نسنه‌در اوّلا ولدور که کندو
قماشن حذندن ارتوق مدح ایتمیه که اول هم یلان و هم تلبیس و هم
ظلمدر بلکه کرچکدن دخی مدح ایتمیه چون اول دیمکسزین مشتری
اولان کمسنه انوڭ نه ایدوکن بیلور زیرا بو عبثدر مَا يَلْفِظُ
مِنْ قَوْلٍ إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَتِيدٌ هر سوزدن که سویلیه صورسه
لر کرکدر که نیچون دیدوك و اول وقت چون عبث سویلمش اولسه
هیچ عذری اولمسه کرکدر اما اندایتمك اکر یلان ینه اولسه
کبایردندر و اکر کرچك اولسه بر خسیس اشدن اوترو حضرت
حق جل وعلا نوڭ مبارك ادن اکمش اولور بو خود متسزلكدر
و خبرده وارددر که وای بازرکانلره لا والله دن و بلی والله دن
و وای اهل صنعته ولانلره یارندن و بری کوندن و خبرده
وارددر که بر کمسنه که کندو قماشنه یمین ایله رواج ویره قیامت
کوننده حضرت حق سبحانه و تعالی اکا نظر ایتمیه و یونس بن عبید
دن حکایت اولنور که اول ایپك صاتاردی بر کون مشتری ایچون

سپیدن

سپیدن اخذی شاکردی ایتدی یا رب بره جنّت قفتانلرن کرامت
ایله یونس سپیدن قاپایوب ایپك صتمادی قورقدیکه بو دیدوکی
سوز قماشنه مدح اوله ایکنجی واجب بیعده اولدر که قماشك
عیبندن هیچ نسنه مشتریدن کیزلمیه و دوکلوسن تمام ملوق
وطوغری ولغله اکا دیوویره و اکر کیزلیه خیانت ایدوب نصیحتی
قبول ایتمش اولور و ظالم و عاصی در و هر کیمکه کیسنیڭ ایوزك
یوزن کوسترم یا ز قراکو یرده عرض ایلیه ایوزك کوز نسوت
ایچون یاشمق ایله ایچ ادوکوك ایوزك اولان اباغن کوسترم
اول کمسنه ظالم و غاشیدر یعنی خایندر برکون حضرت سلطان
انبیا علیه و علیهم التحیة و الثنا بر کشیه اوغرادیکه بغدای صاتار
دی مبارك الین بغدای نك ایچنه صوقدی کوردی یاش در
ایتدی بوندر دیدی بوکا صو ایرشمشدر بیوردی پس نیچون شول
صو ایله ایصلان بغدای یوزرنه دوکمدوڭ ایللر انی کورسونلر
ایچون مَنْ غَشَّنَا فَلَيْسَ مِنَّا هر کمسنه که غش یعنی خیانت ایلیه اول
بزدن دکلدر و بر کیشی بردوه‌یی دجیوز اقچه‌یه صاتدی و انوڭ

ایاغنده بر عیبی وار ایدی و واثله بن الاسقع رضی الله عنه صحابه
دن ایدی و انده غافل قالوب دورمشیدی چون انی بلدی شول
دوه النك ازدنجه كیدوب دیدی بو دوه نوك ایاغنده بر عیب
وار در كیشی كرودونوب صاتندن یوز درهم اقچه كرو الدی دوه
صاحبی واصلیه ایتدی بنم بیعیمی نیچون تباه ایتدوك یعنی الكا ضرر
ایركوردك ایتدی اندن انداندن و تروكه حضرت رسولدن صلی الله علیه
وسلم اشتدم كه بیوردی حلال دكلدر كه بر كمسنه بر نسنه صاته
و انوك عیبن كیزلیه وحلال دكلدر بر غیری كمسنه كه انی بله و دیو
ویرمیه و دیدی كه حضرت رسول صلی الله علیه وسلم بزدن بیعت
المشدور مسلمانلره نصیحت ایتمك و شفقت صاقلمق ایچون و
كیزلمك نصیحتدن دكلدر و بلكل كه بویله معامله ایتمك كوچیدر
وعظیم اولان مجاهده لردندر و اكی نسنه ایله آسان اولور
بری اولدر كه عیبلو قماش الیه و شول نسنه كه اله كوكلنده دیو
ویرمك نیتن ایلیه و اكر تلبیس ایدوب انی الدامش اولور ایسه كه
بوزیان كندویه واقع اولمشدور غیریلره چكدورمیه و چون

كندوینی

كندوینی شول تلبیس ایدنه لعنت ایلر كندوسن بر غیرینك لعنته
اوغراتمیه واصل اولدر كه بیله كه تلبیس ایده نوك رزقی ارتمز
بلكه مالنك بركتی كیدوب برخوردارلغی اولمز و هر نسنه كه حیله
ومكر ایله یاپیلا الكتورور زمانله بر واقعیه اوغرار كه دوكلوشن
ضایع ایدوب مظلمه سنی كندویله قالور و شول كیشی كبی اولور كه
سوده صو قاتار ایدی بر اوغردن بر سیل كلدی صغرن الوب كندی
اوغلی مجوعی ایتدی شول صولر كه هر زمانده كتوروب سوده
قتار دك بر اوغردن جمع اولدیلر وصغرمزی الوب كتدیلر حضرت
رسول صلی الله علیه وسلم بیوردیلر كه چون خیانت معامله یه یول
بولدی بركت كیدی و بركت معناسی اولدر كه كمسنه وار در كه
مالی از در و اول مالدن كندونوك برخوردارلغی وار در و چوق
كمسنه یه راحت ایریشور و اندن چوق خیر و احسان واقع اولور
و كمسنه وار در كه مالی چوقدر و اول ماله زیاده و آخرتده كندونك
هلاكنه سبب اولور و هیچ برخوردارلغی اولمز پس كركدر كه
بركت نسنه ارتوقلق طلب ایتمیه و بركت مالنده در زیرا هر

کمسه که امانت ایله معروف اولدی هر کیشی انوڭ معامله سنه
رغبت ایدر و انوڭ فایده سنی چوق اولور و چون خیانت ایله معروف
اولدی دکلو خلق اندن قچوب حذر ایدرلر و دخی اولدور که
بیله که کندونوڭ مدت عمری یوز ییلدن آرتوق اولسه کرك ایدر و
آخر انوڭ نهایتی یوقدر نجه جایز کوره بلور که عمر ابدی کندویه
زیان ایدوزه آقچه نوڭ آرتوقلغندن اوتره و بو بر قاچ مختصر اولان
کونلرده دایم کرکدر که بو معنیلری کندو کوکلنده تکرار ایدوب
اونتمیه حیله ایله خیانت کوکلنه خوش کلمسون ایچون حضرت
خواجهٔ کاینات علیه افضل الصلوات و التحیات بیورر که خلق
لا اله الا الله حمایتنده درلر حضرت حق جل و علا نوڭ غضبندن
شول وقته دك که دنیالرینی دینلری اوزرنه مقدم دوتالر اندن صکره
چون بو کلمهٔ دیه لر حضرت حق سبحانه و تعالی بیوره بو سوزده
یلانسز کرچك دکلسز و خیانت ایتمك بیعده فرض اولدوغی کبی
جمیع صنعتلرده فرضدر و قلب ایش ایشلمك حرام درمکرکه
کیزلو دوتمیه امام احمد حنبله کوزمکدن صوردیلر رضی الله

عنه

عنه بیوردیکه جایز دکول الا بر کمسنه یه که کیمك ایچون کوزیه
صاتموق ایچون دکول و هر کمسنه که تلبیس ایچون کوزیه کندو عاجی
ولجرنی حرام در او دخی واجب اولدور که وزن مقدارنده هیچ
تلبیس ایتموب صحیح طارته حضرت حق سبحانه و تعالی بیورر ویل
للمطففین وای شول کمسنه لرنوڭ اوزرنه که چون صاتالر اکسك
طارته لر و چون آلالر آرتوق طارته لر و سلفلك عادتی ایمش
که آلدوقلری نسنهٔ یارم حبه اکسوك ارلك الورلردی و چون
صاتارلردی یارم حبه آرتوق ویرورلردی و دیرلردیکه بو
یارم حبه حجابدر دوزخ ایله بزم ما بینمزده و قورقارلر
دیکه طوغری طارته بلمیه لر و دیرلردیکه ایله کمسنه در شولك
کمسنه که بر جنتی که انوڭ انی یدی قات کوکله یدی قات یر دکلو
اوله یارم حبه یه صاتا و ابله کمسنه اوله شول کیشی که طونی
اغاجن ویله دکشه و حضرت رسول رب العالمین صلی الله علیه
و سلم و علی جمیع الانبیاء و المرسلین بر نسنه صاتون الدوغی
وقتده وزانه که بهاسن دارتاردی بیوردی زن وارجح یعنی

دارت وارتوق دارت   فضیل عیاض روح الله روحه
کندو اوغلن گوردیکه بر آلتون طارتاردی بر کمسنه یه ویرمکه شول
آلتونک نقشی ایچنده اولان کری چقاروب پاک ایدردی ایتدی
ای اوغلان بو سنوک ایچون ایکی حج ایله ایکی عمره دن افضلدر
و سلف قدس الله ارواحهم بیورمشلردر که ایکی ترازو صاحبی که
بریله ویره و بریله اله دوکلو فاسقلردن بدتردر و هر بزازکه
بزی آلتون ایچون اولچدوغی وقتده صلیوب بر بر چکمیه و صاتدوغی
وقتده چکرک دوته بو جمله دندر یعنی فاسقلردندر و هر
قصابکه عادتی اولمین کمکی آنله بیله دارته اولدخی بونلردندر
و هر کمسنه که تاخل صاتا و اول تاخله عادتدن آرتوق طپراق
قرشمش اوله اولدخی بو جمله دندر و بونلر دوکلو حرامدر
بلکه خلق ایله بو انصاف دوکلو معامله لرده واجبدر زیرا هر
کم بر سوز سویلسه که اگر انوک مثلن اشتسه کراهتله اشیده بلور
اول کمسنه فرق ایتمش گبی اولور ویرمکله المق ما بیننده و بوندن
شول سبب ایله خلاص اوله بیلور که کندو سن هیچ جمیله معامله ده

کندو

کندو برادرندن تقدیم ایتمیه و بو غایتله کوچدر و حضرت
حق سبحانه و تعالی بوندن اوترو بیوردی وَإِنْ مِنْكُمْ إِلَّا وَارِدُهَا
هیچ کمسنه یوقدر که انوک دوزخه گذاری اولمیه لکن شول
کمسنه که تقوی بیله یاقیندر که تیزرک خلاص بولور دخی
واجب اولدر که قماش نرخنده هیچ تلبیس ایتمیه و گیزلمیه زیرا
حضرت رسول صلی الله علیه و سلم اندن نهی ایتمشدر که کاربانه
قارشو واروب و شهر نرخن گیزلیوب قماشی اوجوز اله و هر کم
که بویله آلیه قماش صاحبی قادردر که بیعی بوزه   و اندن دخی
نهی ایتمشدر که بر غریب شهره قماش گتورسه و اول قماش اوجوز
اولوب الا بر کمسنه دیسه که بنم قاتمده قو طورسون تا بن بوندن
صکره اغلی بها ایله صاتام   و دخی اول حضرت علیه السلام نهی
ایتمشدر اندن بر قماشه اغلی بها ایله مشتری اوله بر غیری کمسنه
انی گرچک صاتون آ ارتوغه النسون ایچون   و هر وقت که قماش
صاحبی ایله بو مواضعه ایتمش اوله بر کمسنه الدانسون ایچون نچون
آلیجی خبردار اوله اول بیعی بوزمغه قادر اوله بیلور و بو عادتده

که قماشی بازارده مزاده قورلر وانی صاتون الموقکونده ویلنلر
ارتورزلر و بو حرام در وکذلك جایز دکول قماشی بر سلیم القلب
کمسنه صاتون الموکه بهاسن بلمیوب وجوز صاته یا بر سلیم القلبه
صاتموکه بلمیوب بهالو اله هر نه دکلوکه بیعك صحیح ایدوکن
ظاهرده فتوی ایده زور ولکن چون حقیقت حالی اندن کیزلیه
کناهکار اولور تابعین خلقندن بری بصره ده ایدی سوس شهرندن
قولی کا نامه یازوب کوندردیکه بو ییل شکره آفت ایرشدی خلقو
طونمازدن ا وکوردیکه کرکدر که وافر شکر الاسن چون بو حاله
واقف اولدی چوق شکر الدی و وقتنده صاتوب او توزبیك
درهم اصلی اتدی پس کندو کندوسنه ایتدی که بر مسلمانه عذر
اتدم وشکره آفت ایردوکن اندن کیزلدم بو نجه جایز اوله بیلور
اول او توزبیك اقجه کوتروب شکر صاتنك قاتنه ایلتدی و بو
سنك مالکدر دیدی ولکیشی نیچون دیدی قصه اکا حکایت ایدوب
بلدوردی شکر صاحبی ایتدی شمدی بنا بنی سن کا حلال اتدم ول
عزیز چون دونوب ونزلندی کیجه فکر ایدوب ایتدی جایز که اول

کیشی

کیشی حیاسندن حلال اتدم دیو وازکچدی اوله و بن خودکا عذر
اتمشم ایرتسی شول اقچه کیرو کتوروب اولکیشیله جنك لشمکه
باشلدی شول او توز بیك اقجه اندن الدوغی وقته دك و بلکل
که شرادین کمسنه کرکدر که طوغروسن دیوب هیچ تلبیس اتمیه
واکر قماشده بر عیب پیدا اولدی ایسه کرکدر که دیوویره و
اکر بها لو الوب سهل دوتمش اولسه صاتنك دوستلغی سببی ایله
که کندونوك دوستی یا خصمی اوله کرکدر که کزلیوب دیوویره
واکر عوضنده طقوز التونه دکر بر قماشی اون التونه ویرمش
اولسه جایز دکلکه اون التونه الندیکیه واکر اول وقتده
او جوز المش اولسه و اندن صکره نرخ دونسه و شمدیکی حالده
ارتوق دکسه دیمك کرکدر و بونك تفصیلی اوزوندر و بو
بابده بازارخلقی چوق خیانت ایدرلر وانوك خیانت ایدوکن بلمزلر
و اصل اولدور که هر مکر و حیله که کندویه اتدوکلرین جایز
کورمیه کندوسنی غیرلره جایز دکلدر که ایده کرکدر که بو معنای
کندویه معیار ایدنه زیرا النبی اعتما دیله الا ان کمسنه اندن

اوتز والورکه صاتورکه صاتان چالشوب دکرنه المشد ورجون
تخته ده بر مواضعه اولکه الان کیشی بلمیه اکا راضی اولمیه کرک
درز برا اول یان کسبجیلک درز والله اعلم **باب**
رابع احسانده ونیکوکارلق معامله‌ده بلکل که حضرت حق
سبحانه وتعالی احسانه امر بیورمشدر عدله بیوردوغی کبی
وبیوردی **ان الله یامر بالعدل والاحسان** واولکچمش باب
دوکلو عدل بیانده ایدی یا ظلمدن انکله قاچه وبو باب احسانده
درو حضرت حق جل وعلا بیورور **ان رحمت الله قریب من المحسنین**
اما عدل ایله اختصار ایدن کمسنه سرمایه‌سن صقلمش اولور
دنیده اما احسانده درو عاقل اولدورکه هیچ معامله‌ده
آخرت اصیسندن واز کچمیه واحسان بر ایواشدورکه معامله
ایدن کمسنه نولک انده بر فایده‌سی اوله وسنولک اوزروکه واجب
اولمیه واحسان درجه‌سی التی وجه ایله حاصل اولور **اول کی وجه**
اولدورکه چوق اصی اتمک جایز کورمیه اکرچه الچی اکا راضی
اوله بر سبب ایله که کندونولک اکا حاجتی اوله شیخ سری سقطی

نولک

نولک قدس الله روحه العزیز بر دکانی واردی وند بچوقدن
ارتوق اصی اتمکی جایز کورمزدی برکره التمش التونلق بادام
آلوب فی الحال بهاسن وردی ول آنناده بادم بهالو اولدی
بر دلال کلوب اندن بادامی استدی وردی وایتدی وار صات
بنه صاتاین دیدی التمش اوچ التونه ویردیدی دلال بوکون
بونک بهاسی طقسان التوندر دیدی شیخ ایتدی بن کوکلمی
اکا طوغرولتمشم که اونی ونبچوقدن ارتوغه صاتمیم بو عهدی
بوزمق جایز کورمم دلال ایتدی بن دخی سنک بادامکی زخدن
صاتمق جایز کورمم نه دلال صاتدی ونه شیخ ارتوق صاتمه‌سنه
رضا ویردی احسان درجه‌سی بویله‌در محمد بن المنکدر رحمة
الله علیه اولولردن ایمش ودکانده اوتوروب بزازلق ایدرمش
وقفتانلری وارایمش بعضیسی بش التونلق وبعضی اون التونلق
بر کون کندو غایبکن شاکردی اولبش التونلق قفتانلردن
برن بر اعرابیه اون التونه صاتدی چون کندو کلوب بلدی ول
اعرابیی طلبنده بتون کون کزدی چون اعرابیی بولدی ایتدی اول

قفتان بش التوندن ارتوغه دکمز اعرابی ایتدی جایز اما بن رضا
وردم محمد بلی دیدی ولکن بن کندومه لایق کورمدوکم نسنه‌یی
هیچ مسلمانه لایق کورمم بایعی بوزیا بش التونی بندن کرو ال
یا کل تا بوندن یکرک بر قفتان سکا ویره‌یین اعرابی اندن بش التونی
کرو الدی بش بر کمسنه بو کیشی کمدر صوردی محمد بن المنکردر
دیدیلر اعرابی ایتدی سبحان الله بو اول کیشیدر که هر وقت که
بادیه‌ده یغمور یاغمز استسقایه چقوب بونک ادن اکارز
یغمور یغار وسلفک عادتی اصحاب از ومعامله چوق ایتمک
ایمش وچوق ایتمی بونک انتظارن چکمکدن ایسه بونی مبارک رزق
دوترلر ایمش وامیر المؤمنین علی رضی الله عنه وکرم الله وجهه
کوفه بازارن سیر ایدوب بیورردی ای بازرکانلر اصحاب بونک ازن
رد ایتمک که چوغندن محروم قالورسز وعبد الرحمن بن عوفه
رضی الله عنه سنک منعم لغکه سبب ندر دیو صوردیلر بیوردی
ازا اولان اصحیدن ایتمدم وهر کم بندن بر حیوان دیلدی صاتقلیوب
الکا صاتدم بر کونده الدوغم سرمایه بیک دوه صاتدم بیک

دیرباغندن

دیرباغندن ارتوق اصحاب ایتمدم که هر بری بر درهم دکردی
وهر برندن بر درهم وتلوق اقچه سنی دیخی قالدی اول کون ایکی
بیک اقچه فایده ایتدم ایکنجی وجه اولدر که درویشلر قماشن
بهالو رزق اله انلار رشا دا ولسونلر ایچون قاری چقلرک ایلکی
کبی یا براوغلی چوغلک یا بردرویشلک الندن یمش کبی که
صاتلمیوب قالمشر اوله زیرا بو مسامحت یعنی سهل در وتمو صدقه
دن افضلدر وبونی ایدن کمسنه حضرت رسولک صلی الله
علیه وسلم دعاسنه داخل اولورکه بیوردی رحم الله سهل
البیع سهل الشراء اما منعم لردن غبن ایله متاع الموتما الضایع
ایتمکدر اجر تسز ومنتسز بلکه نزاع ایدوبا وجوز الدوقچه ولی
اولمش اولور وحضرت حسن حضرت حسین رضی الله عنهما
صاتون الدوقلری نسنه‌یی چالشوبا وجوز المواشترلردی انلره
دیرلردی سزلر کونده نیجه بیک درهم احسان ایدوب خلقه
باغشلرسز بو مقدارده نیچون نزاع ایدرسز بیورزلردی احسان
ایدوب ویردوکمز نسنه‌یی الله ایچون ویرورز وبو خصوصده

نقددر چوق ویرلسه ازدر اما بیع ده غبن قبول اتمو عقله
ومالە نقصاندر اوچنجی وجه بها المقده اوج درلو احسان
واردر بری برازنی کسوب اتمکدر و بری ایکنجی وفانوتو
برنقدکه الحق زر اوله المقدر واوچنجی مهلت ویرمکدر و
حضرت رسول امین صلوات الله علیه وسلامه بیورر حضرت
حق جل وعلا نوك رحمتی برکمسه نوك اوزرنه اولسونکه الم
ضایعنی اسانلغله ایلیه واول حضرت صلی الله علیه وسلم
بیورورکه هرکمسنه که اسان دوتا حضرت حق سبحانه و
تعالی ایشلری اکا اسان ایلر وهیچ احسان درویشه مهلت
ویرمکدن ارتوق دکلدر اما اکر نسنه یه قادر دکول ایسه
مهلت ویرمك جود واجبدر واول جمله عدلدندر اولور اما
اکر نسنه یه قادر ایسه ولکن برنسنه زیان ایله صاتمنجه ویا بر
حاجتی ولان اشیانی صاتوب کیدرمنجه ویرمکه قادر اولمز
اکا مهلت ویرمك احساندر و بیوك صدقه لردندر حضرت
سید البشر و شفیع روز محشر صلی الله علیه وسلم بیورر که

قیامتده

قیامتده برکیشی کتوره لرکه دیرده کندو یه ظلم اتمش اوله و انوك
دیوان اعمالنده هیچ حسنه بولمیه لر اکا سن هرکیز خیر اتمدکمی دیلر
اول کیشی اتمدم دیه مکر اولکه شاکردلرومه دیردوم که هرکیمه
بکا بورجلودر درویش در اکا مهلت ویروك واسان دوتك
حضرت حق جل وعلا بیورر که سن بوکون درویش وعاجزسن
وبزم سنکله مسامحه اتمز یعنی اسان دوتمامز اولجق روانی
یرلغیه وخبرده واردر که هرکمسنه برکمسنه لحقه اودنج
ویرسه بر زماندك هربرکونکه کچر انوك ایچون بر صدقه ثوابی
حاصل اولور وچون وعده زمانی کچر هربر کون باشنه که اندن
صکره مهلت ویره اولکلو مالی صدقه اتمش کبی اولور و
سلفده کمسنه لر واردیکه استملر دیکه ایله ویردوکلری
بورجی کروالەلر اندن اوتروکه تا انلر ایچون هر کون بر صدقه
یازسونلر ایچون ولمالك جمله سیله یعنی اولمالك دوکلوسن
هر کون صدقه اتمش کبی اولور و حضرت رسول صلی الله علیه
وسلم بیورر که جنت قاپوسنده یازلمش کوردم هر برده رهم

صدقه اون درهمه در وهر بر درهم بورج اون سكز درهمه
در بو اولنسبدن دركه بورج المزالا بر حاجتلو اولان كمسنه
اما صدقه جايزكه محتاج النه دوشميه دردنجی وجه بورج اود
مكدر و بونده احسان اولدوركه تقاضايه احتياج چكدرميوب
تعجيل ايليه و نقدك ايكركندن دا ايدوب كندو اليله ايرشدوره
و بورج صاحبنك اوينه ايلده شويله كه كمسنهٔ تقاضايه كوندرمك
لازم كلميه وخبرده واردركه سزوك ايكركز اولدوركه بورجی
ايكرك اوده يه وخبرده واردركه هركمسنه كه بورج اله وكوكلنده
نيت ايليه كه ايو كلكله اوديه حضرت حق سبحانه وتعالی فرشته
لری انوك اوزرينه حواله ايليه تا انی صقليه لر و اكا دعا ايده لر
اول بورج ادا اولنجه اما اكر اوده مسنه قادر اوله و بر ساعت
تأخير ايليه و مال صاحبنك رضاسی اولميه ظالم و عاصيدر اكر
نماز يا اوروجه مشغول اولسه يا اويانسه يا اويخويه وارسه
بو دوكلو حالده حق جل وعلانوك لعنه تنده در بو بر معصيت
دركه كندو ياتمش اوله و كندو كناهی (كندو ديه) يله يوريه و توانالق شرطی

اول

اول دكلدر كه نقد اقچه سی اوله بلكه چون بر نسنه صاتمغه قادر
اوله وصاتميه عاصيدر واكر بر يرامز اقچه يا بر يرامز قماش ورسه
و بورج صاحبی انی كراهتله النه عاصيدر تا انوك خشنودلغنی
حاصل ايتميه مظلمه دن قورتلمز و بو سوك كاهلردندر خلق انسان
دوتمشلردر بشنجی وجه اولدوركه هر كمسنه ايله كه معامله
ايليه و اول كمسنه پشيمان اوله بيعی بوزه حضرت رسول صلی الله
عليه وسلم بيوردی هركمسنه كه پشيمانلق بيعن بوزه وانی المش
صانه حضرت حق سبحانه وتعالی انوك كناهلرين ايلمش يازه و بو
واجب دكلدر ولكن انوك اجری عظيمدر وجمله احساندندر التنجی
وجه اولدوركه درويشلره بزه نسيه نسنه صاته اكر دكلوز
ايسه دخی شول قصد ايله كه اللرينه نسنه كرمنجه استميه واكودركو
ايكن اوللر انلار زه بغشليه وسلفده كمسنه لر وار ايمش كه انلار
ايكی دفتر دوترلر ايمش بری مجهول ولان ادلر ايمش كه انلار دكلو
درويشلر ايمش وادلرين يازمزلر ايمش تا اكر اولسه كمسنه انلاردن
نسنه استميه و بو قومی يعنی بو ايكی دفتر دوتنلری خلقك ايكركندن

بلمزلردی بلکه یکرک ایی بلورلردیکه درویشلردن صلاح دفترین
یازمیه واکر ویرسه لر کرو آله والا اندن قطع طمع ایده اهل دین
معامله ده بویله ایمشلر ودین ارنلرینک درجه سی دنیا معامله
سنده ظاهر اولور هر کمسنه که اباغی بر درهم شبهه التندن طشره
باصه یعنی انوک التنده قالمیه دیندن او تر اول کمسنه جمله مردان
دیندندر وهر که که بوندن غیری بر وضع ایلیه بر دعویدر معناسز

باب خامس

دینه شفقت اتمک دنیا معامله سی اورتاسنده بلکل که هر کمسنه که
دنیا بازرکانلغنه مشغول الوب اخرت بازرکانلغندن الی قویه
اول کمسنه بدبخت در ونجه اولور بر کمسنه نوک حالی که التونلو
بارداغی باغچق بارداغله دکشه ودنیا مثلی باغچقدن بارد قیکبی
در زیرا قیجدر تیز اوفانور واخرت مثالی التوندن بر د قیکبی در
که هم ایودر وهم چوق قالور بلکه هر کز چورومز ودنیا بازرکانلغی
اخرت زادوز واده سنه یرامز بلکه چوق جد وجهد اتمک کرک
دریا دوزخ یولندن دونه وانسانک سرمایه سی سعادتی کندونک

دینی

دینی واخرتی در اولمیه که اندن غافل اوله وکندو دیننه شفقت
ایلمیه وکندوبی دوکلو بازرکانلغنه واکنجیلغنه مشغول ایلیه و
کندو دیننه بو شفقتی اول وقت اتمش اولورکه یدی احتیاط ایلیه
اولا اولدورکه هر کون صباح ایو نیتلر کوکلندن کچوره و
بازاره اولسبدن وارمغه نیت ایلیه کندونوک وکندو عیالنک
ایچکن قازانه تا خلقدن نیبیاز اولوب وانلاردن قطع طمع
ایدوب شولقدر رزق بولکه که فراغت ایله سبحانه وتعالی نوک
عبادتنه مشغول اولوب اخرت یولنده یوزیه ونیت ایلیه که
بوکون شفقت ونصیحت وامانت دابن خلقله صاقلیه ونیت
ایلیه که بوکون امر معروف ونهی منکر ایدن خیانت ایدنه محتسب
لق ایده الا رضا ویرمیه چون بو نیتلری ایلیه بوندن جمله اعمال
اخرتدندر وبر نقد فایده در واکر دنیا مالندن بر نسنه بولنسه
اولا رتوقلقدر **اکنجی احتیاط** اولدورکه بیله که کندو بر کون
دیریلمز تا ادمیلردن الا ازرق بیلک کسنه نوک هر بری بر
شغله مشغول اولمیه اکمکجی واکنجی وجولها ودمورجی وحلاج

کبی وغیری صنعتلر کبی بونلر دخی کلی انلرك ایشی ایشلرلر زیرا
انلرك جمله یه حاجتی واردر و جایزدر کلدر که غیریلر انلرك ایشنده
اوللر و انلر انلرك دوکلونسنده اما منفعت ایرشه و هیچ کمسنیه
اندن فایده اولمیه زیرا دوکلو خلق عالم بو جهانده سفرده در لر
و مسافرلر کرکدر که ال برایدوب بری برینه معاونت اولالر اول
دخی نیت ایلیه که بازاره کیدرم که بر ایش ایشلیم که بر مسلمانك انده
برراحتی اوله غیری مسلمانلر بنم ایشیمی ایشلدوکلری کبی زیرا دوکلو
صنعتلر فروض کفایاتدندر اول بو فرضلرك برینه قیام کوسترمکه
نیت ایلیه و بو نیتك نشانی صحیح اولدر که بر ایشه مشغول اوله که
خلقك اکا محتاج اوللر که اکر اول ایشی ایشلمسه خلقك ایشنه خلل ایرشه
نقاشلق و تیمورجیلق کبی و کرچه بنایی یوکسك قالدروب
بایمق کبی زیرا بونلر دخی کلوا زینت دنیادر و بونلره حاجت یوقدر
و بونی ایشلمك یکرکدر اکرچه مباحدر اما دیبا قفتان کیمك
و التونلو اسباب دوزمك ارکشیلر ایچون ولخود حرامدر و
صنعتلردنکه سلف کراهت ایتمشلردر طعام و کفن صاتمقدر

وقصابلق

وقصابلق ایله صرافلقدر که دقایق ربادن کندوبی کوجله صقلیه
اولور و حجامت ایده جکلکه انده انسانی بخروج ایتمك واردر
شول لطیف ایله که فایده سی اوله و جایزدر که اولمیه و کناسلغله دباغ
لق که انلر ایشلرده کیسیی پاك صقلنمق کوجدر و دخی خست همته
دلالت ایدر و صغر تماجیلق دخی بو خلیندندر و دلاللق که چوق
سویلکدن و ارتوق سویلکدن حذر ایتمکه قادر اولمیلر و خبرده
واردر که بازرکانلرك یکرکی بزازلقدر و صنعتك یکرکی خرازلق
دریعنی قربه جیلقدر که قربه و متاره وانلرك امثالنی دیکمك
در و خبرده واردر که اکر جنتده بازرکانلق اولسیدی بزازلق
اولیدی و اکر طامودا اولسیدی صرافلق و قصابلق اولوردی
و درت صنعتی الحاق دوتمشلردر بری جولهالق و بری پانبقچیلق
و بری قیوجیلق و بری معلملك و سبب اولدر که بو طایفه نك
معامله سی اوغلانجقلر ایله و عورتلر ایله در و هر کیمك اختلاطی
عقلی ضعیفلر ایله در ضعیف عقل در اوچنجی احتیاط اولدر که
دنیا بازاری اخرت بازارندن الیقومیه و اخرت بازاری مسجدلر

درحضرت حق سبحانه وتعالی بیورزرکه لا تلهكم اموالكم ولا اولا
دكم عن ذكر الله اویا نوقا ولوك یا بازرکانلق شغلی سزلری حضرت
حق جل وعلا نوك ذکرندن الی قومیه که اول وقت زیانده سز
وامیر المؤمنین عمر رضی الله عنه بیوردیکه ای بازرکانلر کوندوزلن
آخرت مصلحتی ایچون کچورك واندن صکره دنیا ایچون وسلفك
عادتی ایدیکه صباح ایله اخشامی آخرت ایچون کچورلردی یا
مسجدده اولوب ذکرله اوراده مشغول اولورلردی یا مجلس علم
ده وصباح وقتنده هر بینه وشمس یلشیدو کلوا وعلاوجوقلر ایله
ذمیلر صاتارلردی زیرا اول وقتده ارکشیلر مسجدلرده اولور
لردی وخبرده واردرکه ملائکه چونبنده نوك نامه اعمالن
کوکه ایلدهلرکه کونوك اولنده وآخرنده بر ذکره مشغول اولوب
خیر ایش اشلمش اولا کونک اورتاسنده هرنه واقع اولمش اولسه الا
بغشلیه لر وخبرده واردرکه کیجه ملکلری ایله کوندز ملکلری
صباح واخشام بزی بریله بولشه لر حضرت حق جل وعلا بیوره
بنم قوللرومنه حالده قویوب کتدکوز جواب ویروب دیلرکه چون

انلاری

انلاری قویوب کتدوك نماز قیلورلردی وچون ایرشوب کوردك
نماز قیلورلردی حضرت ملك غفور جل جلاله بیورنه که سزی
شاهد دوتدوم که انلاری یارلغه دم وکرکدر که کونز اورتا
سنده چون اذانی اشیده طورمیه وهر ایشده که اوله اول ایشی
براغوب مسجده کیده وبو ایتك تفسیرنده که حضرت حق جل و
علا بیورر لا تلهيهم تجارة ولا بيع عن ذكر الله کلمشدر که انلار
بر قوم ایدیلرکه دموزجی چکوجن قلدوردی چون اذانی اشیدردی
اشاغه قومزدی وقریهجی یغنی باتوررردی چون اذانی وازن
اشیدوردی کرو چکمزدی درزینجی احتیاط اولدورکه بازارده
ذکر وتسبیحدن وحضرت حق جل وعلانی یاد اتمکدن غافل اولمیه
ندکلوکه قادر اولورسه دیلن وکوکلن ایش سز قومیه زیرا بو
اضیکه بو وقتده فوت اوله دو کلوجهان بو نوك مقابله سنه
کلمز یعنی بونکله برابر اولمز وغافللر اراسنده انوك ثوابی ارتوق
در وحضرت رسول صلی الله علیه وسلم بیوردی حضرت حق جل
وعلانك ذاکری غافللر ایچنده یشیل اغاج کبیدر قورومش اغاجلر

اورتاسنده و دری کبی درّ و لولولر اشنده و بهادرده بکر قاچقون
لر اورتاسنده واول حضرت بیوردی صلوات الله علیه وآله که
هر کم بازاره کردیکی زمانده دیه لا اله الا الله وحده لا شریک
له له الملك وله الحمد يحيي ويميت وهو على كل شيء قدير انوك ايچون
بیك یوللك یازه لر و سید الطایفه جنید بغدادی رضی الله عنه
بر کون بیوردیکه بازارده چوق کمسنه واردرکه اکر صوفیلرونك
قلاغن چکوب قالدوره و انلرونك یرنه اوتوره آنوك اهلی
اولوب اول مرتبه یه لایق اولور و بیوردیکه بازارده بر کمسنه
بلورم که هر کون آنوك و یردی و چیوز رکعت نمازدر واوتوز
بیك تسبیحدر و بویله دیمشلردر که بوندن مراد کندوسنی ایدی
وبالجمله بازاره هر کمسنه قوتدن اوترو وارور و فراغت دین بولسون
ایچون بویله در واصل و مقصودی براقمز وهر کمکه دنیا زیاده
لکی ایچون وارور اندن بو صفت ظهوره کلمز بلکه اکر مسجدده
دخی نماز قلنسه کوکلنه وسوسه غالب اولوب دکانی جانبنه مشغول
اولسه کرکدر بشنجی احتیاط اولدورکه بازاره قیتی حریص اولمیه

شویله که

شویله که اوکوردی چقه و صکره واره و اوزون اوزاق خطرلو
سفر ایتمك و دکیزده تجارت ایچون کمیه بینمك غایت حرصه دلالت
ایدر و معاذ بن جبل و عبد الله بن عمردن رضی الله عنهم روایت
اولنور که [illegible] بر اوغلی واردرکه ادی زلنبوردر علیهما اللعنه
بازارلرده کندونوك بایراغین دیکر که بازاره واروب یلان و یمین
و مکر و خیانتی انلرونك کوکلنده بره و شول کمسنه که بازاره
اوکوردی کیروب صکره چقار انکا یولداش اولور و خبرده واردر
که یرلرونك یرامزراغی بازارلردر و بازار اهلنك یرامزراغی
اولدرکه بازاره اول واره و صکره چقه پس واجب اولان
اولدرکه مجلس علمدن و صلح وردندن و قوشلوق نمازندن
فارغ اولمینجه بازاره وارمیه و چون بر کون وفا ایده جك
مقدار نسنه قازانه کیرو دونوب مسجده واره و آخرت عمرنه
کفایت ایده جك نسنه حاصل ایلیه زیرا اول عمر اوزون رقدر
اکا حاجت ارتقرقدر و کندونوك زاد و زواده سندن مفلس
رقدر حماد بن سلمه ابو حنیفه نوك رضی الله عنهما استادی

ایدی عورتلر بورونددوکی چادر صاتاردی چونکی جبه لری صیه
ایدردی سیدن کوتروب کرودو نردي ابراهیم بن بشار رحمه
الله علیه اولولردن ایدی بر کون ابراهیم ادهم حضرتلرنه رضی
الله عنه ایتدیکه بو کون بالچق قارشدرمغه کیدرم ابراهیم
ادهم رضی الله عنه ایتدیکه ای ابن بشار سن استرسن و سنی
استرلرسنی استیندن نجمزسن وسن استدوکك نسنه دن
نجمز مکر هرکز حریص محروم وکاهل مرزوق کورمشسن ایتدی
بن هیچ نسنه یه مالك دکلم انجاق بر بقالده بر دانکم واردر
ایتدی حیف سنوك مسلمانلغکه که بر دانکه مالك سن وبالچق
ایشنه کیدرسن وسلفده بر بلوك بویله ایدیلرکه هفته
ده اکی کوندن ارتوق بازاره کیتمزلردی و بر بلوك هر کون کیدر
لردی واویله وقتنده قالقارلردی و بر بلوك اکندو زماننده
هر بری چونکه اول کون کچنجك کلمك بولورلردی ونوب مسجده
کیدرلردی التیجی الاحتیاط اولدرکه شبهه دن ایراق اوله اما حرام
اکر انوك یانده اوغرایه خود فاسق و عاصی در وهر

نسنه ده که

نسنه ده که شکی اولوب کندو کوکلندن فتوی استیه مفتیلردن
دکولی اکر کندو اهل دللردن ایسه و بوعزیزدر هر نسنه که کوکلنده
اندن کراهت بوله صاتون المیه وظالملرله و انلارك متعلقاتیله
معامله ایلمیه و هیچ ظالمه و یره سیه قماش صاتمیه زیرا اندن
صکره انولرالومیله غصه لو اولور وظالملر الومیله غصلو
اولمق واولرقلریله شاذ اولمق جایز دکلدر وهر نسنه که
انلاره صاتاکه بیله که انلار انوکله ظلمه یاردم لنسه لر کرکدر
کندو انده شریك اولور مثلا اکر مستوفیلره وظالملره کاغد
صاتسه انکله ماخوذ اولور وبالجمله کرکدرکه هر بر کمسنه
ایله معامله اتمیه بلکه معامله نوك اهل طلب ایلیه و بویله
دیمشلردرکه بر زورکار وار ایدیکه هرکز بازاره کیدردی
کیموکله معامله ایده بن دیو دانشوردی لکنکوکله اشترسن
ایله دیرلردیکه دوکلو خلق اهل احتیاطدر واندن صکره
بر زمان کلدیکه دیرلردی وکلوسیله معامله ایله مکر فلان
وفلان ایله واندن صکره بر زمان دخی کلدیکه هیچ کمسنه ایله

معامله ایتمه دیدیلر مگر فلاندن و فلاندن ایله و اول قورقو وار
درکه بر زمان گله که هیچ کمسنه ایله معامله ایتمک ممکن اولمیه و بونی
بزوم زمانمزدن اول کوردیکمشلردر و بزم زمانمزده همانا
بویله اولمشدر که معامله‌دن فرق قالدیرمشلردر و دلیلری اولمشلر
در شول سببیله که عقلی ناقص و دینی ناقص اولان دانشمندلردن
ایشتمشلر که دنیا مالی دوکلو بردر ورلو اولمشدر و جمله‌سنی حرام در
و بو بر عظیم خطادر و بویله دکلدر و بونک شرحی کتاب حلال
و حرامده که بوندن صکره ذکر اولنسوز **یدنجی احتیاط** اولدر که
هر معامله ایتدوکی کمسنه ایله حسابن طوغرو صاقلیه قولده
و فعلده و المده و ورمده و بیله که قیامتده هر معامله ایتدوکی
کمسنه ایله الی قویوب کندودن انصاف و عدل طلب ایتسه کرکدر
و اولولردن بر کمسنه بر بازرگانی واقعه‌سنده کوردی اندن
صوردیکه حضرت حق سبحانه و تعالی سکا نه‌لدی دیدی الی
بنک دفتریمی اوکمده قودی ایتدم یا رب بو دوکلو بنم کناهم
دفترلریدر بیوردی الی بنک کمسنه ایله معامله ایتمش سن

بونك

بونک هر برینی انلرک برینک دفتریدر ایتدی هر دفترک
اولندن اخرنه ذک کند و معامله‌می کوردم و جمله ده اکر تلبیس
ایله زیان ایرشدوردک کمسنه‌نک کندوده بردنک حقی قالمش
ایسه اول سببیله کرفتار اولورو هیچ نسنه اکا فایده ایتمز انوک
عهده‌سندن کلمنجه سالک طریقی و شریعت یولی معامله‌ده
بوذرکه دنلدی و شمدی بونسنه قالمشدر و بونک علمی و معامله
سنی بو زمانلرده اونوتمشلردر هر کمسنه که بونک برسنه‌سی
ایله عمل ایتسه انوک ثوابی عظیمدر زیرا خبرده واردر که
حضرت خواجه کاینات علیه افضل الصلوات و اکمل التحیات
بیوردیکه بر زمان کله که بو سز ایتدوکنز احتیاطک هر کمسنه که
اونی پایندن بر پاین ایلسه اکا کفایت ایلیه ایتدیلر نیچون بیوردی
که اندن اوترو که سزلرک خیر ایتمکه یاردیجیکز واردر شول
سببدن سز قولاید ورلر و انلرک یاردیجیسی اولمیه و غافللر
ایچنده غریب اولالر و بو سوز اندن اوترو دینلور که
تا بونی ایشیدن کمسنه نا امید اولمیه و دیمیه که بونک دوکلوسن

رعایت ایده بیلورلر زیرا بو روزکارده شول مقدار که رعایت ایده‌لر
چوق اولور بلکه هر کمسنه که آخرتی دنیادن یکرک ایدوکنه ایمانی
واردر بونوک جمله‌سیله عمل ایدوب رعایت ایده بیلور زیرا
بو احتیاطدن درویشلکدن غیری نسنه پیدا اولمز و هر درویش
لک که ابدی پادشاهلغه سبب اوله انوک زحمتین چکمک اولور
زیرا ایللر درویشلک قورقوسندن سفر زحمتنه و چوق خورلغه
صبر ایدرلر بر ماله یا بر ولایته ایرشنجه اکر اولوم ایرشسه
انوک جمله‌سی ضایع اولور چوق ایش دکلدر اکر بر کمسنه آخرت
پادشاهلغی ایچون بر معامله کوسترمیه که کندو ایله ایده‌لر کندو
دخی ایللر ایله اول معامله‌یی ایلیه **اصل رابع**

کیمیای سعادتک رکن معاملاتنده حلال و حرام و شبهه اکلمقدر

بیلکل که حضرت رسول ملک علام علیه الف الف صلوة و الف
الف سلام بیورمشدر **طلب الحلال فریضة علی کل مسلم** و حلالی
طلب ایتمک اولمز حلالی نیدوکن بیلمینجه و بیوردی صلی الله علیه
وسلم حلال ظاهردر و حرام ظاهردر و اکیسنک اورتاسنده

مشکل

مشکل و اورتلو شبهه‌لر واردر و هر کم انوک یانینه اوغرایه
احتمالدر که حرامه کرفتار اوله و بیلکل که بو بر اوزون علمدر
و مصنف حضرتی قدس الله روحه العزیز بونک شرحن احیا کتابنده
تفصیل ایله شویله بیان ایتمشلردر که هیچ غیری کتابده اول بیان
اولنمز و بو کتابده شول مقدار بیان ایتمشلر که عوام فهمی اکا طاقت
کتوره بیله و بو مقداری درت بابده شرح ایتمشلر و بالله التوفیق

باب اول — طلب حلالک ثواب و فضیلتنده

باب ثانی — حلال و حرامده اولان ورع درجاتنده

باب ثالث — بر حلالدن تفتیش ایتمک و اندن سؤال ایتمک

باب رابع — سلاطین بخششنده و انلر ایله قارشمق کرکنده

باب اول حلال طلب ایتمک ثواب و فضیلتنده بیلکل که
حضرت رزاق روزی دهنده عزت آلاؤه و عمت نعماؤه بیورر
یا ایها الرسل کلوا من الطیبات واعملوا صالحا ای پیغمبرلر شول کل
اتدوکوز نسنه‌یی حلالدن اکل ایدوک و پاک اکل ایدوک و شول
طاعتدن اتدوکز نسنه‌یی شایسته و لایق ایدوک و حضرت

رسول صلی الله علیه وسلم بوندن اوتر وبیوردی حلال طلب
ایتمک دخی کلو مسلمانلر اوزرینه فرضدر واول حضرت صلوات
الله وسلامه علیه بیوردیکه هر کمسنه که قرق کون حلال اکل
ایده که هیچ حرام ایله قارشدورمیه حضرت حق سبحانه وتعالی
انوک کوکلن نور ایله طولو قیلوب کوکلندن دیلی اوزرینه حکمت چشمه
لرینی جاری قیله وبر روایتده اولدورکه انوک کوکلندن دنیا
محبتن کیدره وسعد ابن ابی وقاص رضی الله عنه ایتدی یا رسول
الله دعا ایله که بن هر دعا که ایتسم حضرت حق جل وعلا قبول
ایلیه بیوردیکه حلال اکل ایت تا سنوک دعالرک مستجاب اوله
وحضرت رسول صلی الله علیه وسلم بیوردی چوق کمسه وار
درکه انوک طعامی ولباسی وغداسی حرامدر واول وقت الن
یقاروقالدورمشدر دعا ایلر بو ایله دعالری قچان اجابت ایدرلر
واول حضرت صلی الله علیه وسلم بیوردیکه حضرت حق جل و
علانوک بر ملکی واردر هر کیجه بیت المقدس اوزرینه ندا ایلرکه
هر کم حرام یسه حضرت حق جل وعلا اندن نه فرض قبول ایلرونه

سنت

سنت وبیوردی هر که اون درهمه اقچه ویروب بر قفتان السه
که انک بر درهمی حرام اولسه تا اول قفتان انوک اکننده در انوک
نمازن قبول اتمزلر وبیوردی هر ات که حرامدن بتمش اوله اتش
انکا اولیدر وبیوردی صلی الله علیه وسلم هر کمک باکی اولمیه
مالی قندن قازانه حضرت حق جل وعلا انوک باکی یوقدورکه انی
قندن آتشه براغه وبیوردی صلوات الله وسلامه علیه عبادت
اون جزودر انوک طقوزی طلب حلالدر وبیوردی صلی الله
علیه وسلم هر کم کیجه اونه حلال طلبندن یورغون وارسه یاتمش
یاته وصباح که قالقه حضرت حق سبحانه وتعالی اندن راضی اوله
وبیوردی صلی الله علیه وسلم که حضرت حق سبحانه وتعالی بیوردکه
شول کمسنه لرکه حرامدن پرهیز ایدرلر اوتانورم که انلره حساب
ایدم وبیوردی صلی الله علیه وسلم ربادن بر درهم کوجکدر
حق جل وعلا قاتنده اوتوز زنادن که مسلمانلقده ایلیه لر و
بیوردی صلی الله علیه وسلم هر کمسنه که بر مالی حرامدن قزانوب
اکر صدقه ایتسه قبول اتمزلر واکر الیقوسه انکا زاد و زواده در

طاموبه دك وامير المؤمنين ابو بكر صديق رضي الله عنه كندو
قوللنك بر ايچم سودني ايچدي اندن صكره بلديكه وجه حلالدن
دكل ايمش بو غازنه صوقوب قي ايتدي وانوك زحمت ومشقتندن
شول قورقو وارايديكه روحي بدنندن ايرله ايتدي يا ربي سكا صغنورم
شول مقداردن كه طمرلرده قالوب دخي چقمز واميرالمؤمنين فاروق
اعظم رضي الله عنه دخي بويله ايتدي زيرا اكا غلطايله صدقه دوه
سندن بر شربتلق سود ويردلر وعبدالله بن عمر رضي الله عنه
بيورركه اكر شول مقدار نماز قلسكز كه بيلكوز اكي بوكله وشول دكلو
اوروج دوتاسز كه قل كبي اينجله سز فايده ايتمز وقبول اولنمز حرامدن
پرهيز ايتميانجه وسفيان ثوري رضي الله عنه بيورركه هر كم
حرامدن صدقه ويروب خير ايشه بر كمسنه كيمي دركه مردار كيسي
سدوكله يايقايه مردار ارتر اولسون ايچون ويحيى بن معاذ رحمة
الله عليه بيورركه طاعت حضرت جل وعلانوك خزينه سيدر وانك
مفتاحي دعادر واول مفتاحك ديشلري حلال ولان لقمه در و
سهل تستري قدس سره بيوررايمان حقيقتنه هيچ كمسنه ايرشمز مكر

دُرت نسنه ايله اولا دوكلو فرضلري ادا ايليه سنت شرطي
ايله ايكنجى حلال يبه ورع شرطله دوكلو ايشلردن الچكوب فراغت
ايليه ظاهر وباطن ايله بوكا اولنجه صبر ايليه وديمشلركه هر كم
قرق كون مقداري شبهه لو نسنه اكل ايده انوك كوكلي ايشلنوب سياه
اوله وعبدالله مبارك قدس الله روحه بيورركه شبهه دن بر
درهمكه صاحبنه ويررم يوز بيك درهم صدقه ايتمكدن ايرتوق
سوررم وسهل تستري قدس الله روحه بيورركه هر كم حرام
يسه يدي اعضاسي كناهه باتار رجا سز اكر كندو ديلرسه واكر
ديلمزسه وهر كم نسنه كه حلال اكل ايليه انوك دوكلو اعضاسي طاعته
اولور وتوفيق اكا اولشور يعني متصل اولور واخبار واثار بو
خصوصده چوقدر وبو نسنه دن ايمشكه اهل ورع عظيم احتياط
ايتمشلر وانلردن بري وهيب بن الورد ايمش رضي الله عنه كه
هيچ نسنه يمزدي قنده ن ايدوكن بلميانجه بر كون اناسي اكا بر قدح
سود ويردي بو سود قنده ندر وبهاسي قنده ن بولدوكوز كه
الدوكوز ديو صوردي چون دوكلو احوالي بلدي ايتدي بو قالة كه

بیلنه که قانده اوتلامشلردر و بر یرده اوتلامشلر دیکه مسلمانلر
لرك انده حقی واردی و سندی احمدی اناسنی ایچ دیدیکه حضرت
حق جل وعلا سکا رحمت ایلیه ایتدی استم اکرچه رحمت ایده کم
اول وقت معصیتله رحمته ایرشمش اولورزم و بونی استم و
بشر حافیه رضی الله عنه صوردیلرکه یمکی قندن یرسن ایتدی غیریلر
یدوکی یردن ولکن فرق واردر ایسو باغلو نیله یوب کولنوك ماننده
و بیورردی که اندن اکسوکرك اولمیه الا لقمه ارق ولقمه یکرك

اللهم ارزقنا رزقا حلالا طیبا والسلام باب ثانی

حلال و حرام درجاتنده بلکل که حلالك و حرامك درجاتی واردر
وجمله سنی بر نوع دکلدر بعضی حلال و بعضی حلال پاك و بعضی پاکرك
وکذلك حرام بعضی کوچرك و مردارراك در بر بیمار کبی که حرارتوك
اکا زیانی اوله شول نسنه که اشی اکلدر زیانی ارتوق رقدن رواسیلك
درجاتیله در زیرا حرارتده شکر کبی دکلدر حرام دخی بویله در
ومسلمانلر طبقاتی ورعده حرام وشبهه دن بش درجه اوزرنه در

درجه اول ورع عدولدر و اول عوام اهل اسلام ورعیدر

زیرا

زیرا فتوای ظاهر ایله حرام اولان نسنه دن احترازایدر و بخارلر
و بو درجاتوك اك اکسوکی در و هر کم بو ورعدن واز کچر
انوك عدالتی باطل اولور واکا فاسق و عاصی دیرلر و بونك دخی
درجاتی واردر زیرا بر کمسنه که بر غیری کمسنه نك مالنی بر عقد فاسد
ایله انوك رضاسی اولسه حرامدر ولکن شویله که غصب ایله السه
حرام رقدر و اکر بر یتیم دن و بر درویشدن السه حرام رك
و بیوکرکدر و عقد فاسد چون ربا سببی ایله اوله انوك حرام
لغی عظیم رقدر اکرچه حراملق دیدو کلوسنك وزرنه شامل
در و هر نقدر که حرام رقدر انوك خطر عاقبتی ارتوق رقدر وامید
عفوی ضعیف رقدر بر خسته کبی که بال اسنه انوك خطری شکر
ییمه ایله شکر یمکدن ارتوق رقدر و چون ارتوق رق یسه خطری
ارزق یندن ارتوق رق اولور و انوك تفصیلی که حرام قنغی و حلال
قنغیدر بر کمسنه بیلور که د وکلو فقهی اوقیه و هر کمسنه نوك اوزرنه
واجب دکلدر که جمله فقهی اوقیه زیرا شول کمسنه نك کر یجکی غنیمت
و اهل ذمت خراجندن اولمیه انوك غنایم و جزیه کتابن اوقمغه

نه حاجتی واردر لکن هر کمسنیه واجب اولان اولدر که اکا محتاج
اوله چون انوک دخلی بیع دن اوله علم بیع انوکا اوزرنه واجب
اولور واکر بجیلک دن اوله اجاره علمی انوکا اوزرنه واجب
اولور وهر بر صنعتک بر علمی واردر اول صنعتک علمن اوکرنمک
انوکا اوزرنه واجب اولور درجهٔ دوم نیک مردلر ورعی
درکه انلره صلحا دیرلر و بو اولدر که هر نسنه یه که مفتی حرام دکل
ولکن شبهه دن خالی دکلدر دیسه اندن دخی الچکوب تصرف
اتمیه لر و شبهه اوج قسمدر بعضی اولدر که اندن حذر اتمک
واجب اوله و بعضی اولدر که اولمیه لکن مستحب اوله و واجبدن
حذر اتمک اولکی درجه در و مستحبدن اکنجی درجه در و اوچنجی
اولدر که اندن حذر اتمک وسوسه اوله وایشه یرامیه
شویله که بر کمسنه اوتن یموب دیه جایزکه بو بر غیری کشنک حقی
اولوب انوک الندن چقمش اوله یا عاریت ایله بر سرایده اوله و انده
چقونکیده شول احتمال ایله که جایزکه سرای صاحبی اوله و حق
وارثه انتقال ایلیه بو انوک کبی نسنه که بر علامت اولمیه که اکا دلالت

ایلیه

ایلیه وسواس در و مصلحته یرامز درجهٔ سیوم پرهیزکار
لر ورعی یعنی صقنجیلر ورعیدرکه انلره متقیلر دیرلر و بو اولدر
درکه حرام و شبهه اولمیه بلکه حلال مطلق اوله ولکن اندن بر
غیری شبهه یه یا بر حرامه دوشمک قورقوسی اوله اندن دخی الن
چکوب وازکچه و حضرت رسول صلی الله علیه وسلم بیوردی
که قول متقیلر درجه سنه ایرشمز شول وقته دک که بر نسنه دنکه
انده هیچ قیغو یعنی خوف اولمیه الن چکه بر نسنه نوک قورقوسندن
که انده قیغو اوله و فاروق اعظم رضی الله عنه بیوردی
حلاللک اون پاینک طقوزندن وازکچردک حرامه دوشمک
قورقوسندن و بو سببدن ایدیکه بر کمسنک که بر کمسنه ده
یوز درهمی اولسیدی طقسان طقوزدن ارتوق المزدی که اولمیه
اکر تمام الا ارتوق اوله علی بن معبد رحمة الله علیه بیوردی که
بر سرای کرایه دوتمشدم بر نامه یازدم استدمکه انی دیواری
طوپراغیله قوریدم صکره فکر اتدمکه دیوار بنم ملکم دکولدر
نفسم بکا دیدیکه بونک چندان قدری یوقدر بر نسنجه طوپراق

انوك اوزرنه صاچدم كيجيله واقعده بر شخص كوردم كه بكا در
دي شول كمسنه لركه بر ديوار طپراغنك نه قدري اوله دير لر يارن
قيامتده بلنه لر كرك در وشول كمسنه لركه بو درجه ده اوله لر
هر نسنه دنكه ازاوله وانساندن وتمو محلنده اوله حذر ايدرلر
كه جايزكه چون انوك يولي اچله اندن ارتوغه واره ودخي اخرتده
متقيلر درجه سندن دوشه وبوندن اوترو ايديكه امير المؤمنين
حسنين رضي الله عنهما صدقه مالندن اغزنه بر خرما الدي حضرت ع اوغلانجغي ايكن
رسول امين صلوات الله وسلامه عليه بويوردي كخ كخ القها
يعني كه ايو دكل براق وغنيمتدن عمر بن عبد العزيز قاتنه مشك
كتورمشلر دي كندو بورنن دوتدي وديدي بونك فايده سي
رايحه سيدر وبو دخي كلو مسلمانلرك حقيدر واولولرك
بري بر كيجه خسته بكلردي چون اول خسته كچدي في الحال
چراغي سوينديردي وبو ياغ وارثن حقي اولدي ديدي وفاروق
اعظم رضي الله عنه غنيمت مشكن اوده قومشدي عورتي مسلمانلره
اوترو صاتسون ايچون بر كون ايچرو كيردي مقنعه سندن مسك

قوقوسن اشتدي بوندر ديدي ايتدي مسكك وارتركن الي بوكا
سوردم في الحال مقنعه سن باشندن چوزب وبر دسيتي صو
كتوروب اوزرنه دوكدي وبالجمله سورب قوقتردي تا هيچ
قوقسي قالمادي اندن صكره مقنعه سن كرو ويردي بو مقدار
انساندن وتمو محلنده در ولكن امير المؤمنين عمر رضي الله عنه
استدي بو قاپويي سد ايليه بر غيري نسنه يه مؤدي اولماسون
ايچون تا بر حرام قورقوسندن بر حلالدن كچوب متقيلر ثوابن بوله
وامام احمد بن حنبلدن رضي الله عنه صوردي لركه بر كمسنه مسجد
ده اولسه وانده سلطانك مالندن بخور ياقسه لر انده اوتورسه
يا قالقوب كتسون مي ايتدي كرك در كه چقوب كيده شول بخورك رايحه
سن اشتمسون ايچون وبو خود حرامه ياقين در رسول مقدار قوقي
كه الكا ايريشه وقفتانه سكه مقصود در وجايزكه انساندن دوتمك
يعني تغافل محلنده اوليه وينه اندن صوردي لركه اكر بر كمسنه
احاديثدن بر ورق بولسه صاحبندن دستور المادن جايز
ميدر كه اني يازه جايز دكلدر ديدي وامير المؤمنين عمرك

رضی الله عنه بر عورتی واردیکه اینی سوردی چون خلیفه ولدی
آنی بوشادی شول قورقودنکه اولمیه که بر باطل اشده شفاعت
ایلیه وکندو والدنک مخالفته قادر اولمیه وبلکلکه هر مباح اولان
نسنه نک که صوکی دنیا زینتنه دونه بو قسمدندر زیرا چون
انکله مشغول اوله اول انی غیری اشلردن دوشر بلکه حلالدن طویجه
یین کسنه متقیلر درجه سندن محروم قالور اندنا وتروکه طوقلق
شهوتی حرکته کتورر واول قورقی وارکه کوکلده بر امر فکر پیدا
اوله واندن دخی بتر اولمق خوفی واردر واهل دنیا مالنه وباغ
وکوشکنه نظر ایتمک بوندندر زیرا اول حرص دنیایی دیبردر
واندن نصکره کندونی انوک طلبنه دوشر وحرام ارتکابنا تدور
وبوندنا وترو حضرت رسول صلی الله علیه وسلم بیوردیکه
دنیا محبتیده وکلوکنا هلرک باشیدر وانکله مباح اولان دنیایی
دیلمدی زیرا مباح اولان دنیایی شومکده وکلوکوکلی الور یا
چرق دنیا طلبنه دوشر وکناهسز راست کلمز وکوکلده حضرت
حق جل وعلا ذکرینه مزاحمه ویرور ودوکلو شقاوتلرک باشی

بودرکه

بودرکه حق تعالیدن غفلت کوکل اوزرینه غلبه ایلیه وبوندن
اوتروایدیکه سفیان ثوری رضی الله عنه بر محتشمک قاپوسنه
ایرشدیکه غایتله یوکسک قالدورمشلردی شیخ یاننجه بر کمسه
واردی ول قاپویه نظر ایتدی شیخ انی نهی ایدوب دیدیکه اکر
سزلر بویله نظر ایتمسکوز انلار بو اسرافی ایتمزلردی سز انلارله
بو اسرافک مظلمه سنده شریکسز امام احمد حنبل رضی الله
عنه مسجدله سرایی دیوارن کیرجله صوامه دن صوردیلر بیوردی
اما بر جایزدر طپراق قالقماسون ایچون اما دیواری کیرجلمکه
کراهتم واردر زیرا اول آرایشدر وسلف اولولری بویله
دیمشلردرکه هر کمک لباسی یوفقه واینجه اوله آنوک دینی دخی
یوفقه واینجه در وبو بابک جمله سی اولدورکه حلال ایکن
وارنجه حرامه دوشمک خوفندن **درجهٔ چهارم** صدیقلر
ورعیدرکه حذر ایده لر بر نسنه دنکه حلال اوله وبر حرامه
دخی مؤدی اولمیه ولکن انی تحصیل ایتمک اسبابندن بر سبب ده
معصیت واقع اولمش اوله وبونک مثالی اولدورکه بشر حافی

رضی الله عنه صو ایچمزدی برارقدن که انی کسنمشدی و بر بلوک خ
یولنده سلاطین قازدقلری حوضلردن صو ایچمزلردی و احمد
حنبل رضی الله عنه مسجدده درزیلک ایشلدوکلرن کراهت بلورلر
دی واندن کسب ایتدوکلرین سومزدی واکابرایلک بو بخیدن شولک
اتدیلر مقبره لقده اولان قبه ده اوتوروب ایشن اشلسه بر وقتده
یغمور یاغسه جایز اولورمی اندن کراهت ایدوب بویوردی
مقابر آخرت ایچوندر و بر قول بر سلطانک اوندن چراغن یاقدی
انوک صاحبی اول چراغی سوندوردی و بر کمسنه نوک دوالقلنی
یعنی تسمه سنی قرلدی سلطانک مشعله سندن وار دن الوب کیدرلر
دی وانوک ایدینلغنده او کار مسنددن حذر اتدی و بر عورت
ایپلک اکردی بر سلطانک مشعله سی یاننه اوغراتدیلر ایپلک
اکرمدن فراغت ایدوب بطوردی تا شول ایدینلقده اکرمش اوله دیو
و شیخ ذوالنون مصری قدس الله روحه حبس اتدیلر بر قاچ کون
اچدی بر پارسا عورتک اکا ارادتی کوزمشدی کندو اکردوکی
حلال ایپلک اجرتندن کایمک تدارک ایدوب کوندردی انی یمدی

صکره دن

صکره دن اول عورتک اکا عتاب ایدوب دیدی سن بلوردک که بن
کوندردوکم نسنه حلالدر و سن اچ ایدوک ایچون یمدک انی ایتدی
اندن اوترو که بر ظالمک طبقی اوزرنده بکا کلوب ایرشدی و اول
زندانجی نک الیتی ایدی و بو حذری اندن اوترو اتدیکه ایرشمکه
سبب بر ظالمک الی قوتی ایدی و اول قوت حرامدن حاصل اولمشدی
و بو ورعک عظیمرق درجه سیدر بو بابده و بر کمسنه که بونک
تحقیقن بلمیه جایزکه وسوسیه اوغرایه تا هیچ ظالمک الندن
یمک یمیه و بو بر یله دکلدرکه بو ظالمه مخصوص اولکه اول حرام
یه و انوک قوتی حرامدن اوله اما شول کمسنه که زنا ایده مثلا
انوک قوتی زنادن دکلدر پس طعامک ایرشمسنه سبب بر حرامدن
اولان قوت دکلدر و شیخ سری سقطی رضی الله عنه بیورر بر کون
صحراده بر صویه واوته ایرشدم ایتدم بوندن کل ایدیرکه
عمرمده حلال ایسم کرک بو اولسه کرک دربر هاتف آواز ویردیکه
شول قوت که سنی بو زایه ایرشدوردی قندن کلدی ایتدی پشیمان
اولوب استغفار اتدم صدیقلر درجه سی بودر وانلارلنجه

فكريده وكلو بويله احتياط لرده ايدرلردي وشمدي بوكا بدل واقع
اولمشدركيمسني ايقا معنله پاك صو طلب ايتمك احتياطي واتلاورائي ايتمك
دوتارلردي ويالين اياق كزرلردي وبولدوقلري صو ايله طهارت
ايدرلردي ولكن اول طهارتكه آرايش ظاهردر وخلقك نظاره ايدجك
يريدر وانده نفسك عظيم نصيبي واردر مسلمانلق تلبيسي ايله خلقي
اكا مشغول ايدر وبوكه آرايش باطندر وحقك نظاره ايده جك
يريدر اندن حذر ايتمك كوچدر **درجۀ پنجم** مقربلر وموحدلر
درجه سيدر زيرا اهل سنه كه حضرت حق جل وعلا ايچون اولميه
يمكدن وسويلكدن وباقمقدن دوكلوسن كندولرينه حرام بيلورلر
وبونلار بر قومدركه همتلري وصفتلري بر اولمشدر وكمال
ايله موحدانلاردر ويحيى بن يحيادن نقل ايدرلركه بركون شربت
ايچمشدي عورتي اكا ايتدي بر قاچ قدم يول يوري شرابي ايچنده
شربت عمل ايتسون ايچون ديدي بو بوريمه نوك بر وجهي وار
ايدوكن بلمزوا وتوز ييلدركه بن كندو حسابمي صقلرم تا دين دن
غيري نسنه دن نا و تر و حركت ايتمم پس بو قومك اوكنه دين نيتي

كلمينجه

كلمينجه هيچ حركت ايتمزلر اكر نسيه لرشول مقداريرلركه عقللري و
حياتلري قوت عبادت ايچون يرنده قاله واكر سويلسه لر اني سويلرلر
كه كندو دينلرينك طريقي اوله وبوندن غيري نسنه كندولرينه
حرام بيلورلر بودورت درجه در وانلرك كندن كرك دكلدركه
بركره اشيدوب كندوكي وكندو ناكسلكوكي بيله سن واكر استسنك
كه اوكليدن درجه كه اول مسلمانلر وعبيد رضا قيله سن تا سكا فاسق
اديني تاقيه لر اندن عاجز اولورسن وچون سوزه كلسنك اغزوكي
كلك ايدوب اچارسن وسوزي دوكلو ملكوتدن سويلرسن وظاهر
سوزدنكه علم شرعدر عار ايدرسن بلكه استرسنكه دوكلو طاماتي
واولو وعظيم سوزلر سويليه سن وخبرده واردركه حضرت
سلطان انبيا عليه التحية والثنا بيوردي كه خلقك يرامزلري بر طايفه
دركه انلار اولك بدني نعمت اوزرنه طوغز ولمشلر اوله دزلو درلو
يمكلو يرلر وانواع لباس كيرلر واندن صكره اغزلرين كلك ايدوب
اچارلر وايو سوزلر سويلرلر حضرت حق سبحانه وتعالى بزي
اومزوزكه بو افتدن صقليو ويره بمنه وكرمه والسلام

باب ثالث

حلالی حرامدن آیرمق واندن تفحص اتمك یعنی جدله صورتبالی
تفتیش اتمك بلکه خلقدن بر بلوك صانمشلردرکه دوکلو دنیا
مالینك اکثری حرامدر واوچ قسم اولمشلردر بر بلوك قومرکه ورع احتیاطی
آنلاردن اوزرینه غالب ایمش دیمشلرکه هیچ نسنه صحراده بتن
اوتدن و بالقدن و اوودن و بونلاردن و بونلارك مثلندن غیری
یمزوز و بر بلوك که بطالات و شهوت آنلاره زولك اوزرینه غالب
ایمش دیمشلرکه فرق اتمك کرك و دوکلوسندن یمك کرکدر
و بر بلوك که اعتداله یقین ایدیلر دیدیلرکه جمله سندن یمك کرك
در ولکن ضرورت مقداری ایله و بو اوچ مذهب خطادر قطعا
بلکه صحیح اولدورکه همیشه بر حلال ظاهر و حرام ظاهر وارده
بر شبهه اولور قیامته دك شویلکه حضرت رسول صلوات الله
وسلامه علیه بیورمشدر شول کمسنه که دنیا مالنك اکثرنی حرام
صانور غلط ایلر زیرا حرام چوقدر ولکن حرام چوقرق دکلدر
و چوقله چوقرق اراسنده فرق واردر شویلکه خسته و مسافر

وسپاهی

وسپاهی چوقدر ولکن چوقرق آنلار دکللردر وظالم چوقدر
ولکن مظلوملر چوقرقدر و بو غلطك وجهی احیا کتابنده شرح و
برهان ایله بیان اولنمشدر واصل اولدورکه بیله سن که خلقه بیورمش
لردرکه بر نسنه اکل ایدوك که انی حضرت حق جل وعلا علمنده حلالدر
ایدوکن بیله سز بلکه بیورمشلردرکه انی اکل ایدوك که حلال اولدوغن
صانه سز ویا انوك حرام ایدوکن بلمیه سز و بو دایما انسان الله
کیرور و بوکا دلیل اولدورکه حضرت رسول اطهر صلی الله علیه
وسلم بر مشرکك مطاره سندن طهارت ایتدی و فاروق اعظم
رضی الله عنه بر ترسا عورتنك دستی سندن آبدست الدی وکو
سو صایه لردی صو ایچرلردی و مردارلرك حلاللکه کلدر واکثریا
اولدورکه آنلار زولك اللری مردار اوله زیرا شراب ایچرلر و مردار
ییرلر ولکن چوق مردارلق کورمدیلر پاکلك ایله قبول ایتدیلر و
صحابه رضوان الله علیهم اجمعین هر شهرکه وارورلردی یمك
صاتون الوب معامله ایدرلردی مع هذا که آنلار زولك زماننده
اوغری و ربا خور و شراب صاتیجی هر دورلودن وار ایدی و دنیا

مالندن واز كچه‌يلر و دوكلو سن دخى بر ابر دوتمه‌يلر و ضرورت
مقدارى ايله قناعت ايله‌يلر بيش كرك‌در كه بيله سن كه ايللرسنك
حقكده التى قسم در اوّلكى قسم اولدر كه بر كمسنه كه مجهول وله كه
سن اندن نه صلاح بله سن ونه فساد شويله كه بر غريب شهره كيره سن
جايزدر كه اشتدوكك كمسنه‌دن طعام آلاسن ومعامله ايده سن
زيرا اول كمسنه نوكك النده اولان نسنه ظاهرا اولدر كه كندو ملكى
در بو دليل كفايت ايدر وبر علامت‌دن غيريله كه حرام لغنه
دلالت ايليه باطل اولمز اما بر كمسنه كه بونده تفكر و توقف ايليه
و بر كمسنه طلب ايليه كه انوك صلاحن بله بو جمله ورعدن اولور لكن
واجب كلدر ايكنجى قسم شول كمسنه كه اهل صلاح بيله سن انوك
مالندن يمك جايزدر و توقف ايتمك ورعدن دكلدر وسوسه‌دن
در واكر اول كمسنه‌نوك توقفك وتجسسك سببى ايله بيحضور
اولسه انى بويله انجتمك معصيت‌در واهل صلاحه سوء ظن ايتمك
بر معصيت‌در اوچنجى قسم شولكه انى ظلم ايله معروف بيله سن
تركلر و پادشاهك منسوباتى وعامللر كبى يا انوك دوكلو مالى يا اكثرى

حرام ايدوكن بله سن انوك مالندن حذر ايتمك واجبدر مكر انى
بيله سن كه بر حلال يردندر كه بونده انوك مالندن بر علامت ظاهر
و پيدا اولدى شونكله كه انوك الى غصب اليدى دردنجى قسم شونك
كه مالنك اكثرى حلال ايدوكن بيله سن ولكن حرامدن خالى اولميه
قطعا شونكله كه بر ايكنجى كسنه وله ولكن بر پادشاهك عاملى اوله
ويا بازركان اوله بر سلطان ايله معامله ايليه انوك دخى مالى حلال
در وجايزدر كه اكثر حلال اولدى سوا اعتقاد ايليه سن ولكن اندن
حذر ايتمك مهمات ورعدندر عبد الله بن مباركوك وكيلى بصره
دن كندويه يازديكه شول كمسنه‌لرله معامله اولنور كه انلار
پادشاه منسوباتيله معامله ايدرلر جواب يازديكه اكر پادشاه
منسوباتندن غيرى ايله معامله‌لرى يوغسه انلر ايله معامله ايتمه
واكر غيريلرله دخى معامله ايدرلر ايسه انلرله معامله ايتمك
جايزدر بشنجى قسم اولدر كه انوك ظلمى اكلمه‌يوب مالندن خبرك
اولميه اما انكله بيله ظلم علامتن كوره سن كيسى وتاج وسپاهيلر
صورتى كبى بو دخى بر علامت ظاهره‌در انلر ايله معامله‌سندن

حذر ایتمك كرك در رشوت وقته دك كه بیله سنكه سكا ویرد وكی
مالی قنده‌ن كتورر التنجی قسم بر كمسنه كه انكله بیله ظلم علامتن
كورمیه سن ولكن فسق علامتن كوره سن شویله كه دیبا قفتان
كیه والتون ایله دوزلمش نسنه سی اوله وشراب ایچه ونامحرم
عورته نظر ایلیه صحیح اولدور كه انوك مالندن حذر ایتمك واجب
كلمز زیرا بونلر زمالی حرام ایتمزلر بوندن ارتوق دكلدر كه دیلركه
چون بونلر زی حلال دوتار جایزكه حرام مالدن دخی حذر ایتمیه
وبونكله انوك مالنك حراملغنه حكم ایتمك اولمز زیرا هیچ كمسنه
معصیتدن معصوم دكلدر وچوق كمسنه واردركه مظالمدن
حذر ایلر اكرچه معصیتدن حذر ایتمز بو قاعده حلال ایله حرام
اراسنده فرق ایتمه ده صاقلمق كرك در چون بو قاعده بر كمسنه
صقلدی اكر بر حرام نسنه كه كندو بلمیه انكله مأخوذ اولماز
شویله كه نماز نجاستله جایز دكل ولكن اكر بر نجاست اولسه كه
كندو بلمسه انوكله مأخوذ اولماز بلكه حتی اكر اندن صكره بیله
بر قول ایله اول نماز قضا واجب اولماز زیرا حضرت رسول صلوات الله

علیه

علیه وسلامه نماز ایچنده ایاغندن نعلینی چقاردی ونمازی
باشدن دوتمدی یعنی تكرار قلمدی وبیوردیكه جبرائیل علیه السلام
بكا خبر ویردیكه نعلینك الوده در وبلكه هر یرده كه دیلك
كه ورع انده نه مقدار اكرچه واجب دكل جایزدر كه سؤال ایده كه قاندن
در شول شرطله كه اندن بر رنج حاصل اولمیه اكر اول كمسنه
انوك سؤالندن اینجنورسه سؤال حرام در زیرا ورع احتیاطدر
وانجتمك حرام بلكه كرك دركه لطف كوستره وبر بهانه ایدوب
یمیه واكر منعه قادر اولمیه یه اول كمسنه نك حضور اولماسون
ایچون واكر بر غیری كمسنه دن صوره سنكه ممكن اوله اول كمسنه
ایشیده حرام در زیرا بو تجسس وغیبت وسوء ظن در وبو دكلو
حرام در احتیاطدن اوتر وبونلر زمباح اولمز حضرت رسول
صلی الله علیه وسلم قونقلغه واراردی وصورمازدی واول
حضرته هدیه ایلتورلردی وصورمازدی مكر بر یرده كه شبهه
سببی ظاهر اولیدی وابتداده كه مدینه یه تشریف بیوردی
هر نسنه كه اول حضرته ایلتورلردی هدیه میدر یا صدقه دیو

صورزردي اندن او تروكه شك محلي ايدي واندن هيچ كمسنه انجنمزدي
وبيلكلكه اكر بازارده سلطان مالن طرح ايدوب براغه لر يا
انده نيجه النمش قيون دوشسه اكر بلسه كه اول بازارده اولان مالوك
اكثري حرامدر كركدركه صاتون الميه شول وقته دككه سؤال ايدوب
صوره كه قنده ندر واكر اكثري حرام اولمسه سؤالسز صاتون المق
جايزدر ولكن سؤال اورعدن مهمدر والسلام

باب رابع

عطاء سلاطين ده وانلردن سلام ويرمكده وانلرك مالن حلال
اولان نسنه المقده بيلكلكه زوزكارده اولان سلاطينك النده
اولان مالدن ومالده هرنسنه كه مسلمانلر خراجندن المشلردر
يا مصادره يا رشوتدن دردوكلوسي حرامدر برمالكه كافرلردن
الالر يا جزيه ايله اهل ذمه دن الالر شرط شرع ايله يا برميراثكه
انلرك النه دوشه بركمسنه دنكه اوله وارثي قالميه زيرا اول
مال المصالح ايچوندر وچون روزكار بويله دركه مال حلال آزدر
ومالك اكثري خراج ومصادره دندر انلردن هيچ نسنه جايز

دكل

دكل تا وجه حلالدن ايدوكن بلميه سن اما غنيمتدن يا جزيه دن
يا ميراثدن المق اولور وجايزدركه برسلطان دخي برملك احيا
ايليه واول ملك اكا حلال اوله ولكن اكر ارغادي ايلادوق قولاندمش
اولسه اكا شبهه يول بولور اكرچه حرام اولمز واكر بعضي كويلر
ويرلر صاتون السه كندو ذمتملكنده اولور ولكن چون بهاسن
حرامدن ويره شبهه اكا يول بولور پس هركمك كه سلطاندن
بر وظيفه سي واردر اكر سلطانوك كندو خاصندن ايسه نه مقدار
وظيفه سي كه واردر جايزدر واكر ميراثدن ومال المصالحدن
ايسه حلال اولمز شول وقته دككه بوكمسنه مسلمانلر مصالحندن
برمصلحت اوزرنده اوله مفتي وقاضي ومتولي اوقاف وطبيب
كبي والحاصل بركمسنه كيكه بر ايشه مشغول اولكه انوك خيري عام
اوله وعلمه طالب اولانلر بونده شريكلردر ودرويشلر ولوب
كسبدن عاجز اولانلر كمسنه نك دخي بونده حقي واردر ولكن
اهل علمه وغيريلره بو شول شرطله جايز اولوركه عاملين ايله وسلاطين
ايله ديندن هيچ خيانت ايلميه لر وانلر ايله باطل اولان ايشلرده

موافقت ایتمیه لر و انلاری ظلم ایله او کمیه لر بلکه انلرك قتنه
وارمیه لر و اکر وارەلر شویله وارەلر که شرع شریفك شرطی در
و انوك شرحی دخی نسنه کرك در **فصل** بیلکل که علمانك و
علمادن غیری کسنه لرك سلاطین و عمال ایله اوج حاللری وار در
بری اولدر که نه بونلر انلرك قاتنه وارەلر و نه انلر بونلرك
حضورنه کله لر و دین سلامتلغی بونده در **ایکنجی حال اولدر که**
سلاطین قاتنه واروب انلاری سلام لیه لر بو شریعتده عظیم
مذموم در مکر بر ضرورت ایله اوله زیرا حضرت رسول
صلی الله علیه و سلم ظالملر اولان بکلرك صفتن بیوردی صکره
بیوردی هر کم که انلردن یراقلق استدی خلاص اولدی و هر
کمکه انلر ایله بیله دنیایه دوشدی اولدخی انلردن در و بیوردی
صلی الله علیه و سلم بندن صکره ظالم سلطانلر اولور هر کم انلرك
یلانن و ظلملرن کوزەلتە و راضی اوله بندن دکلدر و انوك
قیامتده بنم حوضمه یولی یوقدر و بیوردی صلی الله علیه و سلم
علمانك دشمنرکی حضرت حق جل و علانك قاتنده شول عالملردر که

امرا قاتنه وارەلر و بیوردی صلوات الله علیه و سلامه
امرانك یکرکی انلردر که علما قاتنه وارەلر و بیوردی علیه
افضل الصلوات و التحیات علما پیغمبرلرك امانتدارلریدر
تا سلاطین ایله اختلاط ایدوب قارشمیه لر و چون قارشوب
اختلاط ایدیلر امانته خیانت ایدیلر انلردن حذر ایدوب
ایراق اولك و ابو ذر رضی الله عنه سلمیه دیدیکه ای سلمه
سلاطین قاپولرندن ایراق اولوب وارمه که انلرك دنیالرندن
هیچ نسنه صکا یتشمز که اندن ارتوق سنك دینکدن کیتمیه
و دیدیکه جهنمده بر وادی وار در که انده هیچ کمسنه اولماز
الا شول علما که واروب سلاطینی زیارت ایدرلر و عباده ابن
الصامت رحمة الله علیه بیورر که علما و صلحانوك امرایه محبتی
دلیل نفاقدر و انلرك اغنیایه محبتلری دیانه دلالت ایدر
و ابن مسعود بیورر رضی الله عنه که کیشی وار در که دینی صحیح ایله
پادشاه قاتنه وارر و دینندن چقار دیدیلر نیجه ایتدی انلرك
رضاسن استیه بر نسنه ایله که انده حضرت حق جل و علانوك

غضبی اوله وفضیل عیاض رضی الله عنه بیورر که عالم بر
سلطانه یاقن اولدوغنجه وکلو حضرت حق جل وعلادن ایراق
اولور ووهب بیورر رحمة الله علیه که بو علما که سلطانلر قاتنه
وارورلر انلر اوروك ضرری قمار بازلر ضررندن ارتوقدر
ومحمد بن سلمه رحمة الله علیه بیورر که سکك انسان نجاستی اوزره
اولمسی علمانك سلطان قاپوسنده اولدوقلرندن یکرکدر

فصل بو شدتلره سبب اولدر که هر کمکه سلطان قاتنه
واردی معصیت ضررنه دوشدی یا ایشده کوجده ویا سوزده
کلجیده ویا خاموشلقده ویا اعتقادده اما ایش کوج معصیتی
اولدر که انلروك سرایی اکثر حالده ظلم ایله اولمش اولور اونده
کیرمك جایز دکلدر واکر مثلا صحراده ویا بانده اولا انلرك
چادری وفرشلری حرام در اول چادره کیرمك وانلرك
اوزرنه ایاق بصمق جایز دکلدر واکر بر مباح اولان یرده اولسه
چادرسز وفرشسز اکر باش اکوب کا خدمت اتسه بر ظالمه تواضع
اتمش اولور وبو جایز دکلدر بلکه خبرده واردر که هر کمکه بر

منعمه

منعمه منعملغندن اوتری تواضع ایلسه اکرچه ظالم اولمسه دیننك
ایکی بهره‌سی اکسولك اولور سلامدن غیری انلره مباح دکلدر اما
الاویمك واکی بوکلمك وباش اکمك جایز دکلدر مکر سلطان عادله
یا عالمه یا بر کمسنه‌یه که بر سبب دینی ایله تواضعه مستحق اوله و
سلفدن بعضی مبالغه اتمشلر وظالملر سلامنه جواب ویرمشلر
در ظلم سببی ایله انلره استخفاف اولسون ایچون اما کفتار
معصیتی یعنی سوز کلجی انکله اولور که اکا دعا ایدوب مثلا دیه حضرت
حق جل وعلا سکا اوزون عمر ارزانی قلسون ویوکا بکزر کلمات
ایلیه بو جایز دکل زیرا حضرت رسالت پناه صلی الله علیه
وسلم بیورر هر کم که بر ظالمه عمر اوزونلغی ایله دعا ایلیه سومش
اولور که همیشه یر یوزنده بر کمسنه اوله که حضرت حق جل وعلا
معصیت ایلیه پس هیچ دعا جایز دکلدر مکر که اصلحك الله یا
وفقك الله للخیرات یا طول الله عمرك فی طاعته دیه وچون دعا
دن فارغ اولدی اکثریا اولدر که کندو اشتیاق خدمته عرض
ایدوب دیه که دایم ارزوی خدمت شریفنا یدرم اما طالع

مساعده ایتمز اکر کوکلنده بو اشتیاق یوغیسه بریلادن سوز
سویلیوب ضرر ویرتمز بر نفاقه ادمان ایتمش اولور واکر کوکلنده
وارایسه هر کوکلکه ظالملر دیدارینه مشتاق اوله مسلمانلق
نورندن خالی اوله بلکه هر کیم که حضرت حق جل وعلایه مخالفت
ایلیه کرکدر که انوک دیدارندن شویله کراهت ایده سن که کویا
سنوک کندوکه خلاف ایتمشدر چون بوندن فارغ اولدی
اکا مدح وثنا ایتمکه باشلیه عدل وانصاف کرم ایله وبوکا بکزر
نسنه ایله وبو ایکیدن ونفاقدن خالی دکلدر وبونک دخی
مرتبه‌سی اولدر که بر ظالمک کوکلن شاد ایتمش اوله وبو جایزدکل
وچون بوندن فارغ اوله اکثریا اولدر که اول ظالم بر محال سوز
سویلیه واکا باش صالوب تصدیق ایتمک لازم کله وبو دخی
معصیتدر اما ایسم اولمق معصیتی اولدر که انوک سرایند[ه]
دیبا فرش کوره ودیوارلرنده صورت مشاهده ایلیه وکندونک
قفتانی دیبا اولوب یوزوکی التوندن ومشربه‌سی کومشدن
اوله واول بونلاری هیچ کورنه وجایزکه دیلندن فحش ویلادن

اشیده

اشیده وبونلارک جمله‌سنه محتسبلک واجب اولور و
خاموشلق یعنی ایسم اولمق جایزدکل وچون محتسب کندن خوف
ایتسه معذور اولور ولکن ضرر ویرتمز اندن وارمقدن معذور
اولمز زیرا ضرر ویرتمز وارمق بر یره که انده معصیت ایده‌لر و
محتسبلک ایتمکه قابل اولمیه جایزدکلدر اما کوکل واعتقاد
معصیتی شونکله‌در که اکا میل ایدوب انی سوه وکندویه اندوکی
تواضعی اعتقاد ایلیه وانوک نعمتنه باقوب کندونک دنیا
رغبتی حرکت کله حضرت رسول صلی الله علیه وسلم بیورر
یا معاشر المهاجرین اهل دنیا قاتنه وارمک زیرا حق سبحانه و
تعالی ویردوکی رزقه انجنورسز وحضرت عیسی علی نبینا و
علیه السلام بیورر که اهل دنیا مالنه باقمک که انلارک دنیالرینک
ایدینلیغی حلاوت ایمانی سزوک کوکلکوزدن کیدرر پس بو جمله‌دن
کرکدر که بیله سنکه هیچ ظالمک قاتنه وارمغه رخصت
یوقدر مکر ایکی عذرله بری اولدر که بر پادشاهدن بر امرله اوله
واول امره اطاعت لازم کله زیرا اکر امره مخالفت ایتسه اندن کندوی

انجمك قورقوسى اوله ويا سلطنت حشمتى باطل اولوب رعايا
يوز بوللر وبر غنذر دخى اولدوركه كندويه ظلم اتدوكلرندن اوترو
شكايته يا بر مسلمان حقنده شفاعته وارە بونده رخصت وار
در شول شرطله كه يالان سويلميه والكا ثنا اتميه واندن نصيحت دريغ
اتميه واكر قورقارسه الا لطفله نصيحت ايليه واكر قبولك
اوليجغن بلسه بارى يالان سويلمه دن وثنا اتمكدن پرهيز ايليه
وكمسنه واردركه كندويه عشوه ويرورلركه بن شفاعتدن اوترو
وارورم واكر اولايش بر غيرينك شفاعتيله بتسه يا بر غيرى
كمسنه مقبول حضرت اوله اندن بى حضور اولور وبو ضرورت
ايله وارمادوغندن علامتدر بلكه وارمقدن مرادى طلب
منصب وجاه در برحالت دخى اولدوركه كندو سلاطين قاتنه
وارميه بلكه سلاطين انوك قاتنه وارەلر وبونك شرطى اولدركه
چون سلام ويرەلر جواب ويرە واكر اكرام اتسه واياقا ورزنه
قالقسه جايزدر زيرا انوك كلمسى علمه اكرامدر وبو سبب ايله
اكرامه مستحق اولور ظلم سببى ايله اهانته مستحق اولدوغى كبى

اما اكر

اما اكر اياقا ورزنه قالقسه و دنيا نوك حقارتن كوسترسه اولى
در مكر اندن خوف ايده كه كندوتى انجيده لر يا پادشاهك حشمتى
رعيت اراسنده باطل اوله وچون او توزه اوچ نوع نصيحت واجب
اولور برى اولدوركه اكر بر ايش ايشلسه كه انوك حرام ايدوكن بلمسه
تعريف ايده وبايانكا بلدوره ودخى اكر بر ايش ايشلسه وانوك
حرام اولدوغن بيلسه ظلم كبى انى قورقودب ونصيحت ايدوب
ديه كه دنيا لذتى اكا دكمزكه انوك سببى ايله اخرت الدن چقه
ودخى بوكا بكزر سوزلر سويليه اوچنجى اولدركه اكر خلقك
رعايت مصلحتنده بر وجه بلسه كه اول اندن غافلدركه اكر
معلوم اتسه قبول ايلرانى اكا بيلدوره وبو اوچ نسنه واجبدر
بر كمسنيه كه سلطان قاتنه وارور چون قبول اتمك اميدى اوله
وچون عالم شرط علم ايله اولسه انوك سوزى قبولدن خالى اولمز
اما اكر انلر دنياسنه حريص اولسه الا خاموش اولمق اولى در
زيرا الا تمسخر ايدوب كولدوكلرندن غيرى فايده يوقدر مقاتل
بن صالح ايدر كه حماد بن سلمه قاتنده ايدم اونده الحجى بر حصير

وبر دغرجق وبر مصحف وبر متاره واردی بر کمسنه قاپو قاقدی
ایتدیلر محمد بن سلیمان در خلیفهٔ روزکار ایچرو کیروب و تردی
و دیدی سبب ندر که هر وقت که سنی کورسم بنم درونم هیبت
ایله طولار حماد رضی الله عنه بیوردیکه حضرت رسول صلی الله
علیه وسلم بیوردی عالمرکه انوك علمندن مقصودی حضرت حق
سبحانه و تعالی اوله دکلو خلق اندن قورقار و چون انوك مقصودی
دنیا اوله کندو دکلو خلقدن خوف ایدر صکره قرق بیك درهم
انوك اوکنده قودیکه بونی خرج حماد ایتدی وار صاحبنه ویر
یمین ایتدی بو حلالدر میراثدن بکا دکمشدر ایتدی بوکا بنم حاجتم
یوقدر سلیمان ایتدی مستحقلره قسمت ایله حماد دیدیکه جایزکه
انصافله قسمت ایلیم و بر کمسنه انصافله قسمت اتمدی دیه
وکناهکار اوله انی دخی استم والوب قبول اتمدی سلاطین ایله
علمانوك حالی و سوزی بویله ایمش و چون انلر وك قاتنه
وارسه لردی طاوس کبی وارورلردی هشام بن عبد الملك
مروان صحبتنه که خلیفه ایدی چون هشام مدینه یه واردی

دیدیکه

دیدیکه صحابه دن بر کمسنه بنم قاتمه کتورك دیدیلر هب آخرته
انتقال اتمشلر انلردن کمسنه قالمامشدر ایتدی تابعیلردن
طلب ایدوك طاوسی بولدیلر انوك قاتنه ایلتدیلر چون ایچرو کردی
نعلینی چیقاردی ایتدی السلام علیك یا هشام نیجه سن
هشام برك غضبه کلوب انی هلاك اتمك قصدن اتدی اکا دیدیلر
بو حضرت رسولك صلی الله علیه وسلم حرمیدر و بو کیشی اکابر
علمادندر انی اولدورمك اولمز پس هشام دیدی ای طاوس
سن بونی نیچون ایتدك ایتدی نیلدم خشمی زیاده اولدی
درت یرده ترك ادب ایتدوك دیدی بری اولکه نعلینی بنم
بساطمك کنارنده چیقاردك و بونلرك قتنده مقبول دکلدی
زیرا انلرك قاتنده ایچ ادوك و نعلین ایله بله اوتورمق
کرکدی ثانیدی دخی خلفا سراینده رسم بودر و دخی اولدر که
بکا امیر المؤمنین دیمدك و دخی اولکه بنی آدیله کدك کنیت
ایله کمدك و بو عرب قاتنده جر کردر و دخی اولدر که دستورسز
بنم یانمده اوتوردك و بنم الم اوپمدك طاوس رضی الله عنه

ايتدي اما اولكه سنڭ قاتڭده نعلين چيقاردم هر كون بش
كره رب العزه قاتنده كه دوكلو عالملك خداونديدر نعلينى
چيقارورزم واول بكا ابخنمز واما اولكه امير المؤمنين ديمدم اندن
ايديكه دوكلو خلق سنوڭ اميرلكوكه راضي دكللردر قورقدم كه
يلاندن سويلمش اولم واما شولكه سني كنيت ايله اكدم اوله اكمدم
حضرت حق جل وعلا كندو دوستلرينى اد ايله كمشدر شويله كه
بيورمشدر يا داود يا يحيى يا عيسى وكندو دشمنن كنيت ايله
اكدي شويله كه ديدي تبت يدا ابي لهب وتب اما اولكه سنوڭ
الكڭي اوپمدم امير المؤمنين علي دن رضي الله عنه اشتدم كه بيوردي
هيچ كمسنه نڭ الن اوپمك جايز دكلدر مكر عورتنڭ الن شهوت
ايله واوغلنڭ الن رحمت ايله اما اولكه سنڭ قاتڭده اوتوردم
امير المؤمنين علي دن رضي الله عنه اشتدم كه بيوردي هر كم
اهل دوزخدن بر كمسنه كورمك استرسه دتك بر كمسنه يه نقسون
كه اوتورمش اوله وقارشوسنده بر الاي خلق اياق اوزرنده دورمشلر
اوللر هشام مدهوش كلدي وايتدي بكا بر نصيحت ايله طاوس رضي الله

عنه بيورديكه حضرت امير المؤمنين علي دن اشتدم رضي الله
عنه بيورديكه دوزخده يلانلر واردركه هر بري بر طاغ كبي
وعقربلر واردركه هر بري دوه مقداري بر اميري منتظرلردركه
كندو رعاياسنه عدل اتميه بوني ديدي وقالقوب كيتدي و
سليمان بن عبد الملك كه خليفه ايدي ابو حازمي رضي الله
عنه كه اكابر علمادن ايدي استيوب ديديكه سبب ندركه بزه اولم
كراهت كلور ابو حازم ايتدي انڭ ايچون كه اخرتوڭي يقدڭ ودنياڭي
معمور ايتدڭ وبر كمسنه كه معمور يردن خرابه كيده وارسه كرك
در البته متالم اولور ديدي خلقڭ حالي نيجه اولسه كرك در
وچون حضرت حق جل وعلا قاتنه وارهلر ايتدي ايولك ايدن
بر كمسنه كبي دركه سفردن مراجعت ايدوب كندو عزيزلرينڭ يانه
كله اما يرامزلق ايدن كمسنه بر قاچقون قول كبي كه اني قهر ايله
دوتوب افنديسنڭ اوكنه ايلته لر سليمان اغليوب ديدي
كاشكي بلسيدم كه بنم حالم نيجه اولسه كرك در ابو حازم ايتدي
كندوڭي قرآن عظيمه عرض ايله تا بيله سن شول محلده كه بيورر

إن الأبرار لفي نعيم وإن الفجار لفي جحيم يعني ایولك ایدنلر البته
نعیمده اولسه کرك در ویرامزلق ایدنلر البته جحیمده اولسه
کرك در سلیمانا ایتدی پس حضرت حق جل وعلا نوك رحمتی
قانده در ابو حازم ایتدی قریب من المحسنین یا قدر ایولك
ایشلیلره علمای دینك سوزی سلاطینا ایله بویله در ودنیا
علماسنك سوزی انلر ایله دعا وثنا در والا طالبلر در که بر
سوز سویلیه لرکه انلره خوش کله وبر حیله ورخصت رایه کرکه
تا انلرك مرادی حاصل اوله واکر بر نصیحت ایلسه لر انلرك
مرادی اندن قبول خاطر اوله وبونك علامتی اولدر که اکر
نصیحتی غیری کمسنه ایلیه انلر حسد ایلیه لر وهر صفت ایله که
اولسه ظالملری کورمك اولی در تا انلر ایله قرشمق لازم کلمیه
وشول کمسنه لر دخی که انلر ایله قارشه لر قارشمق کرك در
واکر بر کمسنه انلر ایله اختلاط ایتمکه قادر اولمسه شول وقته
دك که بر بوجاغه کیروب غیریلردن کسله کرك در که بر بوجاغه
کیروب دوکلو سیله اختلاطدن وازکچه حضرت رسول صلی

الله

الله علیه وسلم بیورر که دایم بو امت حضرت حق جل وعلا نوك
پناهنده وحمایتنده در شول وقته دك که انلرك علماسی امرا
ایله موافقت ایتمیه لر وبالجمله رعایانك سبب فسادی ملوك وسلاطینك
فسادندندر وسلاطینك فسادی علما فسادندندر زیرا انلری
اصلاح ایتمزلر وانلره انکار ایتمزلر فصل اکر بر سلطان بر
عالمه بر ازمال کوندرسه خیر ایشلره صرف ایتسون ایچون اکر
بیلسه که اول مالك مالکی معینی واردر البته جایز دکلدر که دغیه
بلکه کرك در که صاحبنه ویرسون دیه اکر اول مالك صاحبی
کورنمسه علمادن بر بلوك انوك الوب داغتماسندن امتناع ایتسلر
در ویرزم قاتمزده اولی اولدر که انلردن الوب خیر ایشلر ایچون
تفرقه ایدوب اولشه تا انلرك الرندن چقوب ظلملرینه الت
اولمیه ودرویشلرك دخی راحتنه سبب اوله زیرا بو مالك حکمی
اولدر که درویشلره ایرشدوره لر ولکن بو اوچ شرطله اولور
اول اولدر که کندو نوك سلطاندن الدوغی سببی ایله اعتقاد
ایتمیه که انوك مالی خود حلال در واکر حلال اولمیدی کندو

المازدي زيرا اندن صكره كسب حرامه اقدام ايدروبونك شري
تفرقه خيرندن ارتوق اولور اكنجي شرط اولدركه بوغالرشول
مرتبده اولكه غيريلر المقده الكا اويه لر وانونك تفرقه سندن غافل
قالالرشويله كه بربلوك جيتده مشكركه امام شافعي رضي الله عنه
خلفا مالن الوردي وبوندن غافللردركه اولدوكلوسن داغدب
تفرقه ايدردي ووهب بن منبه وطاوس ايكيسي بيله صباح وقتنده
حجاج براذرنك قاتنه واردیلر وطاوس اكا نصيحت ايدردي
وبرصاوق كون ايدي حجاج قرنداشي بيوردي تا برطيلسان انونك
ارقاسنه اورتديلر طاوس رضي الله عنه سوز سويليوب حركت
ايدردي تا اول طيلسان انونك اوزرندن دوشدي حجاج قرنداشي
بيلوب انجندي چون طشره چقديلر وهب ايتدي يا طاوس اكر
اول طيلساني الوب درويشه ورسيدك ايي انجندوكوكدن بكرك
اولوردي ايتدي اندن قورقدم كه صكره دن خلق بكا اقتدا
ايدوب انلادرك وركوسن قبول ايده لر وبنم الوب درويشه ويردكمي
بيله لر اوچنجي شرط اولدركه اول ظالمك محبتي سنك كوكلوكده

پیدا

پیدا اولمیه شول سبب ایله که سکا مال کوندردی تا سن اول مالی
تفرقه ایدوب اولشدوره سن زیرا ظالملر دوستلغی چوق
معصیتلره سبب اولورکه اول معصیتلر خیانته سبب اوله لر واکا
سبب اولورکه انونک الومیله و عزلیله غمکین اولوب حشمت و ولایتنک
ارتماسیله شاد اوله وبوندن اوترو حضرت رسول صلی الله علیه
وسلم بیوردی یا رب هیچ فاجره میسر اتمه که بنمله ایولک ایلیه کاندن
صکره بنم کوکلم اکا میل ایده وبونی اندن اوترو بیوردیکه کوکل
ضرورت ایله میل ایلر هر کمسنیه که سکا ایولک ایلیه و حضرت
حق جل وعلا بیورور ولا ترکنوا الی الذین ظلموا و خلفادن بری اون
بیک درهم مالک دینار حضرتنه رضی الله عنه کوندردیکه کلوسن
تفرقه ایدوب فقرایه ویردیکه بر درهم الیقومادی محمد بن واسع
رحمة الله علیه حضرت مالکی کوردی ایتدی طوغرو سویلیه که
سنک کوکلک بو سبب ایله انونک دوستلغنه زیاده میل اتدیمی دیدی
ایتدی بن بوندن قورقاردم دیدی اخر اول مالک شومیلمی سکا ایده جکن
اتدی وبصره اولولرندن بری پادشاه مالن الوب داغدوردی

اکا ایتدیلرکه قورقمزمیسن که انلرک دوستلغی سنک کوکلوکده
حرکت ایده دیدی اکر برکمسنه بنم الوم دوتوب بنی جنته قوسه
واندن صکره معصیت ایلسه بن اکا عداوت ایدرم وانوک ایچون
عداوت ایدرم که انی مسخر ایتدی تا بنم الیمدن توتوب بنی جنته قودی
چون برکمسنه ده بو قوت وله قورقو یوقدر اکر انلرک امالی اولوب تفرقه
ایده

اصل خامس

رکن معاملاتدن خلق ایله صحبت ادا ایتمک واقربا وقوکیشی وقول حقن صاقلمق والله ایچون دوستلق وقرداشلق ایدنلرک حقوقن رعایت ایتمک

بیلکل که دنیا منازل راه حضرت حق جل وعلادن بر منزل درو
دوکلو خلق بو منزلده مسافرلردر وچون مسافرلر قافله سنک
مقصد سفری بر اوله انلرک دوکلوسی برلک کبی اولور کرک
درکه انلرک آرالرنده الفت واتحاد اولوب وبری برینک معاونی
اولوب حقن رعایت ایدوب صاقلیه لر وبر خلق ایله صحبت حقوقنک
شرحی اوچ بابده یاد ایده لم ان شاء الله تعالی الملک الوهاب

باب اول — الله ایچون دوستلق وقرداشلق ایدنلرک حقوقنده وانوک شرایطنده

باب ثانی — دوستلر حقوقنده

باب ثالث — مسلمانلر ورحم واقربا وقول وانلردن غیرینک حقوقنده

باب اول دوستلقده وبرادرلکده که حضرت حق تعالی ایچون اوله

بیلکل که برکمسنه ایله حضرت حق جل وعلا ایچون دوستلق
وبرادرلک ایتمک عبادات فاضله دن ومقامات عالیه دن در
دینده حضرت رسول صلی الله علیه وسلم بیوردیکه حضرت
حق جل وعلا خیر استدوکی کمسنه یه برشایسته ویار دوست
نصیب ایلر تا اکر حضرت حق سبحانه وتعالی یی فراموش ایلسه اکا
اکدوره واکر اکاسه معاونی اوله وبیوردی هیچ ایکی مؤمن
بری بریله بولشمزلرکه برندن برینه فایده دینیه دکمیه وبیوردیکه
هرکه برکمسنه ایله حضرت حق جل وعلا یولنده قرداشلق ایلیه
الله جنتده بر عظیم ویوکسک درجه ویره لرکه هیچ غیری عمل ایله
اول درجه یه ایرشه بلمیه وابوادریس خولانی رحمة الله علیه
معاذ بن جبل حضرتلرینه رضی الله عنه دیدیکه بن سنی الله ایچون
سورم معاذ ایتدی بشارت اولسون سکا که بن حضرت رسولدن

صلی الله علیه وسلم اشتدمکه بیوردی قیامت کوننده عرش
اطرافنده کرسیلر قویلر وخلقدن بر بلوك که انلرك یوزلری
آیوك اوزدرده بکزیه اول کرسیلر اوزرنده اوتوره لر دکلو
خلق قورقوده اولوب انلر امین اولالر وجمله بیمده اولوب
انلر ساکن اولالر وانلر اولیاء الله دن درکه نه قورقو چکر ونه
غصه لو اولورلر سؤال ایدوب دیدیلر یا رسول الله بو قوم
کملردر بیوردی المتحابون فی الله انلر شول کمسنه لردرکه بری
برن الله ایچون سورلر وحضرت حبیب رب العالمین صلوات الله
علیه وسلامه بیوردی هیچ ایکی کمسنه الله تعالی ایچون بری بریله
دوستلق ایتمدیلرکه انلرك ارتوقرق سوجینی حضرت حق سبحانه
وتعالینك قاتنده ارتوقرق سولمدی اوله وبیوردی صلی الله
علیه وسلم که حضرت حق جل وعلا بیورر که حقدر بنم دوستلغم
شول کمسنه لر ایچونکه بری برن زیارت ایده لر بنم ایچون بری بریله
دوستلق ایده لر بنم ایچون وبری برینه مال باغشلیه لر بنم ایچون
وبری برینه یاردم ایده لر بنم ایچون وبیوردیکه حضرت حق

جل وعلا قیامت کوننده بیورر قنده در شول کمسنه لرکه بری
بریله دوستلق ایتدیلر بنم ایچون تا بکونکه کونکه هیچ کولکه
یوقدر خلقته پناه اوله انلری کندی کولکه مده صاقلیم وبیوردی
صلی الله علیه وسلم که یدی کمسنه قیامت کوننده که هیچ کمسنه
کولکه التنده اولمیه انلر حضرت حق جل وعلانك کولکسی التنده
اوله لر انلرك بری امام عادل اوله وبری دخی بر یکیت که
حضرت حق جل وعلانك عبادتنده نشو ونما بولمش اوله یعنی عبادت
ایله بیومش اوله وبری دخی بر کیشی درکه مسجددن چقسه کوکلی
مسجده متعلق اوله شول وقته دکن که کیرو مسجده واره و
دخی ایکی کمسنه که بری بریله دوستلقلری الله تعالی ایچون اوله
شول دوستلغله بولشه لر ودوستلغله ایریله لر ودخی بر
کمسنه خلوتده حضرت حق جل وعلایی اکا وکوزلری یاشله طوله
ودخی بر ار کیشی درکه حسن وجمال وغنج ودلال ایله اراسته بر
خاتون ملاقات ایدوب کندویی اکا تسلیم ایلیه اول بن حضرت حق
جل وعلادن قورقارم دیه ودخی بر کیشی که صاغ ایله شویله

جل

صدقه ویره که وصول الیسک اندن خبری اولمیه وبیوردی
صلی الله علیه وسلم هیچ کمسنه بر کمسنه‌یی الله تعالی ایچون زیارت
اتمزکه بر فرشته آنوك اردنجه ندا اتمیه که سکا قوتلو ومبارك
اولسون حضرت حق جل وعلانوك جنتی وبیوردی صلی الله
علیه وسلم بر کیشی بر دوستین زیارت اتمکه کیدر دی حضرت
حق سبحانه وتعالی بر ملکی انوك یولنه قارشو کوندردی تا اکا
قنده کیدرسن دیدی اول فلان قرنداشمک زیارتنه کیدرم
دیدی ملك ایتدی انوك قاتنده بر حاجتک وارمیدر دیدی
یوقدر ایتدی انکله خصملغک وارمیدر یوقدر دیدی ایتدی
سکا بر یوللق قشرمیدر دیدی یوق ایتدی پس نیچون کیدرسن
دیدی نی الله ایچون سورم سکن دنا ول ملك ایتدی که حضرت
حق سبحانه وتعالی بنی سکا کوندردی تا سکا بشارت ویرمکه
سنوك انکا محبت ایلدوکوك سببی ایله حضرت حق جل وعلا سنی سور
وجنتی سکا واجب قلدی وحضرت رسول ملك علام علیه الصلوة
والسلام بیوردی ایماندن ارمغانك محکمرکی دوستلق ودشمنلکدر

حضرت

حضرت حق ایچون وحضرت حق جل وعلا انبیانك برینه
وحی کوندردیکه بو زهدیکه اختیار اتمشسن بونکله ایوب
کندو زاحتکه ایردوك زیرا دنیادن وانوك زحمتندن خلاص
اولدوك واما شول بنم عبادتمه مشغول اولدوغکله کندوغزنکی
حاصل ایلدوك ولکن باق کورتا هرکز بنم ایچون بنم دوستلرمی
سوب دشمنلرمله دشمنلك اتدوکمی وحضرت عیسی به
علی نبینا وعلیه السلام وحی کوندردیکه اکر دوکلو یرلرله
کوکلر اهلنك خدمتلرننی ادا ایده‌سن وار اسنده دوستلرمه
دشمنلرمه بندن نا وترواولمیه سکا انوك جمله‌سنی هیچ فایده
اتمز وحضرت عیسی صلوات الله علی نبینا وعلیه بیوردی
کندوکوزی حضرت حق جل وعلایه دوست قلوك عاصیلره
عداوت اتمکله وکندوکوزی حضرت حق سبحانه وتعالی‌یه
یاقن ایلدوك انلاردن ایراق اولمغله وحضرت حق جل وعلانك
رضاسن طلب ایدوك انلاره خشم اتمکله ایتدیلر یا روح الله
کیمونکله اوتورب مصاحبت ایده‌لوم بیوردی شول کمسنه‌لرله که

انلرك ديداري حق تعالىيي سزه اكدوزه و سوزلري سزوك
علمكوزى آرتوره و ايشلرى و كوجلرى رغبتكوزى آخرته زياده
ايليه و حضرت حق سبحانه و تعالى داود نبى حضرتنه على نبينا
و عليه السلام وحى كوندردى كه يا داود نيچون خلقدن اوركوب
يالكز اوتورمشسن ديدى يا رب سنك دوستلغك خلقى
بنم كوكلومه اونوتدوردى و دوكلوسندن نفرت اتدم بيوردى
يا داود اويانق اول و كندوك ايچون قرداشلر قازان و دين
بولنده سكا يار ادم اولميندن ايراق اول كه كوكلكى قرارد روسنى
بندن ايراق دوشورر و برم پيغمبرمز صلوات الله عليه و
سلامه بيورر كه حضرت حق جل و علانك بر ملكى واردر آدى
حبيب در آنك نصف بدنى قاردندر و نصفى آتشدن سويلر
يا رب قارله آتش آراسنده الفت پيدا اتدوك كبى كندولايق
ويرار قوللر و كوكلكوكلنده الفت پيدا ايليه و بيوردى صلى
الله عليه و سلم شول كمسنه لرك كه حضرت حق جل و علا ايچون
دوستلقلرى واردر انلر ايچون قزل ياقوتدن بر ديرك ديكلو

اولدرك

اولدرك اوزرنده يتمش بيك كوشك اوله اندن شاعه
باقوب اهل بهشته نظر ايده لر انلرك يوزلرى جمالى اهل بهشت
اوزرنه دوشه دنيايه كونش يوزى كبى اهل جنت بربرينه
كلوك انلرك تماشاسنه كيده لوم ديلر وار و با انلرى كوره لم
يشيل سندسدن قفتانلر كيمشلر و انلرك النده يازلمشدر
المتحابون في الله بونلر الله تعالى ايچون دوستلق ايدنلردر
و ابن سماك رحمة الله عليه الوم وقتده ديردى يا رب بلورم
سنكه شول وقتده كه معصيت ايدردم سنوك اهل طاعتكى
سوردم بونى اكا كفارت قيل و مجاهد رحمة الله عليه بيورر
كه حضرت حقك دوستلرى چون بربرينك يوزينه كوللر
ياپراق اغاجدن دوكلدوكى كبى انلردن كناه دوكله الله
ايچون دوستلق حقيقتن پيدا اتمك كه قنغى اوله بيلكلكه
دوستلق كه اتفاقى واقع اولسه بر كمسنه ايله كه انوكله مكتبده
يا سفرده يا مدرسه ده يا محله ده بيله اولمش ولاشمش و اولك
سبب ايله دوستلق واقع اولمش ولا بو جمله دن دكلدر و هر

کمی اندن اوترو سوه سنکه صوزلری کوزل اولوب یا سوزی طاتلو
اولوب سنبك رونق اوله بو جمله دن دکلدر ومنصب ومال
یا دنیا غرضندن اوترو سودکک کمسنه دخی بو جمله دن دکلدر
زیرا بودکلو بر کمسنه دن صوزته کلور که حضرت حق جل وعلایه
واخرته ایمانی اولمیه وحضرت حق سبحانه وتعالی ایچون دوستلق
درجه اولدر که ایمانسز متصور اولمیه وانوک درجه سی ایکیدر
اول اولدر که بر کمسنه بر غرض ایچون سوه سنی ولکن اول غرض
دنیادن اوترو اولوب حضرت حق سبحانه وتعالی ایچون اوله
استادی سودوکک کبی که سکا علم تعلیم ایلیه بو دوستلق حضرت
حق جل وعلا ایچوندر چون سنک علمدن مقصودک آخرت
اولوب منصب ومال اولمیه اکر دنیا مقصود اولسه بو دوستلق
بو جمله دن اولمز واکر شاکردی سندن علم اوکرنسون ایچون
وسنکا انوک تعلیمی سببی ایله حضرت حقک رضاسنی وتعلیم ثوابی
حاصل اولسون ایچون سوه سنی بو محبت حضرت حق سبحانه وتعالی
ایچوندر واکر منصب وحشمت ایچون سوه سنی بو جمله دن اولمز و

اکر

اکر بر کمسنه صدقه ویرسه و بر کمسنه سوسه که اول صدقه
شرطی ایله درویشلره ایرشدوره یا درویشلری قونقلیه و بر
کمسنه سوه که یمکلری ایو بشوره بو دوستلق دخی الله ایچون اولور
بلکه اکر بر کمسنه سوسه کندویه ییجک وکیجک ویروب انوک فراغتی
عبادتنه سبب اولسون ایچون بو دوستلق دخی الله ایچون اولور
چون انک مقصودی فراغت عبادت اوله وعلما وعباددن چوق
کمسنه لرک اغنیا ایله دوستلقلری وار ایمش بو غرضدن اوترو وکد
سنک دخی دوستلغی الله ایچون ایمش بلکه اکر بر کمسنه کندو عورتن
رعایت ایدوب محبت ایلسه شول سبب ایله که کندویی فساددن صقلیه
واولاد کلمسنه سبب اوله تا یارین کندویه خیر دعا ایلیه بو دوستلق
حضرت حق جل وعلا ایچوندر واکا ویردوکی نفقه صدقه کبی
دربلکه اکر بر شاکردی سوسه ایکی سبب ایله بری کندویه خدمت
ایده وکندودن اوترو وبری دخی کندویی فارغ صاقلدوغی ایچون تا
عبادته مشغول اوله بو مقدار که عبادت ایچوندر حضرت حق تعالی
دوستلغنک جمله سندن اولور وبو سببدن ثواب بولور ان شاء الله

تعالی درجهٔ ثانی و بو بیوک ذکردر و بو اولدر که برکمسنه
الله ایچون سوه کندونک اندن هیچ غرضی حاصل اولمقسزن زیرا
نه اندن نسنه اوکرنه و نه اکا نسنه اوکرده و نه اندن دین فراغتی
ایچون بر فایده حاصل اوله ولکن انی حضرت حق جل و علایه مطیع
اولدوغی سببی ایله سوه تا شول نسبا ایله سوه که اول حضرت حق
سبحانه و تعالینک بنده سینی و یرادلمشیدر بو دوستلق الله
ایچوندر و بو عظیم ذوقدر زیرا بو حضرت حق جل و علانک
محبتندن قوپارکه افراط ایله بر مرتبه ده که حد عشقه ایریشه
شویله که هر کیمکه برکمسنه یه عاشق اولسه انونک کوین و محله سن
و سرایینک دیوارن بیله سوه ربلکه انونک سنک کوین غیری سکلردن
ارتوق سوه ر و ناچار خود کندو معشوقنک محبنی و معشوقنک
محبوبنی و برکمسنه که معشوقک فرمانبرداری یا انونک چاکری
و قولی یا خصمی اولسه دوکلو بونلاری ضرورت ایله سوه ر زیرا اکا
منسوبلر و لانهر نه ایسه دوستلق اکا سرایت ایلر و هر نقدر که
عشق عظیم ترقدرا انونک سرایتی غیر یکره که معشوقه تابعلردر و اکا

تعلقلری واردر ارتوق قرقا اولور پس هر که انونک اوزرینه
حضرت حق جل و علانک دوستلغی غالب اولدی حد عشقه
ایرشنجه انونک دوکلو بنده لرین سوه ر خاصه انونک دوستلرینی
دوکلو مخلوقاتی زیرا هر نسنه نونک که وجودی واردر دوکلو
انونک محبوبنک آثار صنعی و قدرتیدر و عاشق معشوقنک خطنی
و صنعتینی سوه ر و حضرت رسوله صلی الله علیه و سلم ایچون تر نه
نسنه ایلده لردی انی کرامیدر و توب مبارکی یوزینه و کوزینه
سوررلردی و بیورردی حضرت حق جل و علایه قریب العهددر
یعنی یکی وجوده کلمشدر و الله ایچون دوستلق دخی ایکی قسمدر
بر ازی نعمت دنیا و آخرت ایچوندر و بر ازی انجق حضرت حق
سبحانه و تعالی ایچوندر که اراده هیچ نسنه اولمیه بو تمام ترقدر
و بونک شرحی اصل محبتده و دردنجی رکنده بیان ایده لوم
و بالجمله حضرت حق جل و علایه محبت قوتی مقداری ایله در ایمان
نقدر قویترق اولسه محبت قویترق اولور اندن صکره حضرت حق
تعالینک دوستلرنه و مقبوللرنه سرایت ایدر و اکر دوستلق

حالده ایرشن فایده دن غیریله اولمیدی اولولرك دوستلغی
انبیا و اولیا و علمادن متصور اولمزدی ودوکلونك دوستلغی
مؤمن کوکلنده حاصلدر پس هر کمسنه که دانشمندلری و علویلری
و صوفیلری و صلحایی و انلرك دوستلرن و خدمتکارلرن
سوسه حضرت حق جل و علایی سومش اولور ولکن دوستلغك
مقداری منصب و مال فدا ایتمکله پیدا اولور کمسنه واردر که
آنوك ایمانی و دوستلغی شویله قویدر که دوکلو مالن بر اوغرنه
ویرور صدیق اکبر کبی رضی الله عنه و کمسنه واردر که شویله
مالنك نصفن ویرور فاروق اعظم کبی رضی الله عنه و کمسنه
واردر که بر جزویجه نسنه ارتوق ویرمز بلمز و هیچ مؤمنك
کوکلی بو دوستلقدن اصلا خالی اولمز اگرچه ضعیف در
حضرت حق جل و علادن اوترو دشمنلك ایدوکی بیان ایدوب
پیدا ایلك بلکل که هر کمسنه که مطیعلری حضرت حق تعالی
ایچون سورر بالضرورة کافرلری و ظالملری و فاسقلری عداوت ایلر
کز و حضرت حق جل و علا ایچون زیرا هر کم بر کمسنه‌یی سوسه

آنوك

آنوك دوستنی دخی سورر و دشمننه عداوت ایدر و حضرت
حق جل و علی بو طایفه‌یی سومز یعنی کافرلری و ظالملری و فاسقلری
پس اگر بر مسلمان فاسق اولسه کرکدر که مسلمانلقدن اوترو
انی سوه و فسقدن اوترو اکا عداوت ایلیه و دوستلغله دشمنلکی
برابر ایه جمع ایلیه شویله که اگر بر کمسنه انوك بر اوغلنه خلعت ویرسه
و بر اوغلنه جفا ایتسه و دوکسه بر یوزدن انی سوه و بر یوزدن
اکا عداوت ایلیه و بو محال دکلدر زیرا اگر اوج اوغلی اولسه
بری زیرك و فرمان بردار یعنی بویروق دوتیجی و بری ابله
و نافرمان یعنی فرمان دوتمیجی اولسه و بری دخی ابله و فرمان
بردار اولسه انلرك برن سورر و برینه عداوت ایلر و اوچنجیه
بر یوزدن محبت ایلر و بر یوزدن عداوت و بونك اثری معامله
ده پیدا اولور تا برینه اکرام و برینه اهانت ایدر و اول برینی
اهانت ایله اکرام مابیننده دوتار و بالجمله هر کمسنه که حضرت
حق جل و علایه خلاف ایتسه معصیت ایله کرکدر که سکا خلاف
ایتمش اوله تا سنك اکا مخالفتك مقدارنجه عداوت ایده سن

وموافقتی مقدارنجه محبت وكرکدرکه انوك اثری سوزده
واختلاطده ومعامله ده پیدا اوله تا عاصی ایله اکلیوب و
چکرکدوتوب سوزوکی برك سویلیه سن وبرکمسنه ایله كه فسقی
ارتوق اوله چکرکدوتاسن وچون حددن اشنه انکله کلماتی یموب
اعراض ایده سن وفاسق حقندن اینه ظالم حقنده مبالغه
ارتوق رق ایتمك کرکدر مکر برکمسنه که خاصة سنك حقکده
ظلم ایده اندن صکره عفو ایتمك ومتحمل اولمق یکرکدر وسلفك
زویشی بوخصوصده بومختلف ایمش بربلوك صلابت دین وسیاست
شرعدن اوترو خشونت وارلقده مبالغه ایتمشلردر واحمد
بن حنبل رضی الله عنه بونلردن ایمش که حارث محاسبی رحمه الله
علیه انجندی علم کلامده تصنیف ایدوب معتزله یه رد ایتدوکیچون
ویوردیکه کتابنده اول کوردیکی انلرك شبهه سنی بیان ایدرسن
اندن صکره جواب ویرورسن جایزکه برکمسنه اول شبهه ی اوقیه
کوکلنه برشبهه کله ویحیی بن معاذ رحمة الله دیدی برکمسنه دن
نسنه استمم اما اکر ٦٦١ بکا برنسنه ویرسه الورم امام

احمد

احمد رحمة الله علیه انجنوب انکله عذر دیلیوب لطیفه ایدردی
دیمینجه سویلشمدی ویوردیکه یمك یمك دیندندر ودیر ایله
اوینازلر وبرطایفه دخی کلو خلقه رحمت کوزیله نظر ایدر
لرایمش وبو برایشدرکه نیت ایله مختلف اولور ونیت اختلافی حال
اختلافیله اولور زیرا برکمسنه نك که نظری توحیددن اوله دکلو
خلقی قبضه قهر ربوبیتده مضطر کورر انلره رحمت کوزیله
نظر ایدر وبو دخی بیوکدر ولکن احمقلر مغرور اولورلر زیرا
کمسنه واردرکه باطننده خیانت واردر روالی توحیدی صانور
وعلامت توحید اولدرکه انی دوکسه لر الارلر وکا استخفاف
ایدوب دیل اوزاده لر انجنمیوب کوز شفقت کوزیله نظر ایلیه
چون توحیددن خلقك ضرورتنه نظر ایلر شویله که حضرت
رسولك صلی الله علیه وسلم مبارك دیشلرن شهید ایتدوکلری
زمانده مبارك اغزندن قانلر اقاردی واول حضرت بیوردی
اللهم اهد قومی فانهم لا یعلمون چونکه حقنده متغیر اوله
وحضرت حق جل وعلا حقنده خاموش اولوب دوزه بو خیانت

ونفاق وحماقتدر توحیدده کلدر پس هر کمك ورزنه توحید
بوزیله غالب اولمیه و فاسقك فسقی فاسقی آنوك کوکلنده عدو
قلمیه ضعف ایمانه و فاسقك دوستلغنه دلیل اولور شویلکه
اکر بر کمسنه سنك دوستك حقنده بر نامعقول سوز سویلیه
و سن اکا انجنمیه سن بو اکا دلالت ایدرکه اوله دوستلغك اصلی
یوقدر فصل بلکل که حضرت حق جل جلاله و عم نواله
مخالفلرینك درجه لری تفاوت اولور روانلرله خشم و خشونت
کوزکدرکه تفاوت اوله اوکی درجه کافرلردر اکر حربی اولسه لر
خود انلرك دشمنلکی فرضدر انلرله معامله انلری اولدورمك
واسیر اتمکدر ایکنجی درجه ذمیلردر و انلرك دشمنلکی
فرضدر و انلرله معامله اولدرکه انلره حقارت ایدوب
اکرام اتمیه لر و یوز ویرمیکدن یولی انلره دار ایده لر اما انلرله
دوستلق غایتله مکروهدر وجایزکه حرام اولمق درجه سنه ایرشه
و حضرت حق جل وعلا بیورور لا تجد قوما یؤمنون بالله والیوم
الاخر یوادون من حاد الله ورسوله هر کمك که حضرت حق جل

وعلا یه و قیامته ایمانی واردر حضرت حق جل وعلا نوك و
حضرت رسول اللهك دشمنلریله دوست اولمز اما انلره اعتماد
اتمك و انلری مسلمانلره وزرینه حواله اتمك اسلامی تخفیف
اتمکدر و جمله کبایردندر اوچنجی درجه اهل بدعتدر که خلقی
بدعته دعوت ایدرلر اکا اظهار عداوت مهمدر تا خلق اندن نفرت
ایلیه لر و اولی اولدر که اکا سلام ویرمیه لر و انکله سویلشمیه لر
و سلامنی المیه لر و چون خلقی بدعته دعوت ایلیه شری متعدی
اولوب زیاده اولور اما اکر عامی اولسه و دعوت ایلمسه انوك
ایشی سهلرکدر دردنجی درجه بر معصیت درجه سیدر که اندن
خلق انجنوب متاذی اولورلر ظلم کبی و یالان یره شهادت اتمك
و میل ایله حکم اتمك و شعر ایله هجو اتمك و خلق اردنده غیبت
و افساد اتمك کبی بو قومدن اعراض اتمك و انلره خشونت و
یاوزلق اتمك غایت ایله ایودر و انلرله دوستلق اتمك قاتی
مکروهدر و حراملق درجه سنه ایرشمز ظاهر فتواده زیرا بو تکلیف
ضبطه کلمز یعنی تکلیف ایله ضبط اولنمز بشنجی درجه بر کمسنه درکه

شرابه و فسقه مشغول اوله و کمسنه نوک اندن انجمه‌سی اولمیه
انوک ایشی سهلرکدر الا که تلطف و نصیحت ایکرکدر امید قبول اوله
و اکر اولمزسه اندن یوز چویرمک اولیدر اما اسلامن الحمق و اکا
لعنت ایتمک کرکدر و حضرت رسول زماننده صلی الله علیه
و سلم بر کمسنه برقچ دفعه شراب ایچدی اکا حد اوردیلر صحابه دن
بر کمسنه رضی الله عنهم اکا لعنت ایدوب بونک فسادی نچه بر
اولسه کرکدر دیدی حضرت رسول صلی الله علیه و سلم انی نهی
ایدوب بیوردی اکا خود [illegible] خصم یتر سن دخی شیطانه
معاون اولمه انوک حقنده **باب ثانی**

حمق صحبتنده و انوک شرایطنده بلکه هر کیشی صحبته و
دوستلغه لایق دکل بلکه کرکدر که بر کمسنه ایله مصاحبت
ایده سنکه انده اوچ خصلت اوله **اولکی خصلت** عقلدر زیرا
احمق صحبتنده هیچ فایده یوقدر و صوکی اوجی وحشتچکدر زیرا
احمق شول نماندده که سکا ایولک ایتمک استسه جایزکه احمقلغله
بر ایش ایشلیه که اندن سکا زیان ایرشه و کندو بلمیه و دیمشلرکه

احمقدن

احمقدن ایرو اولمق حضرت حق جل و علا یه تقربدر و احمق
یوزینه باقمق خطادر و احمق شول کمسنه‌در که ایشلرک حقیقتن
بلمیه و چون اکا دیه اکلمیه **ایکنجی خصلت** حسن خلقدر زیرا بدخو
اولاندن سلامتلق کلمز و چون یرامز خوی حرکت ایدوب دیرنور
سنک حقکی اونودر و اندن اندیشه ایلمز **اوچنجی خصلت** صلاحدر
زیرا معصیته مصر اولان کمسنه حضرت حق سبحانه و تعالی
دن خوف ایتمیه اکا اعتماد جایز دکل و حضرت حق سبحانه و تعالی
بیورر **ولا تطع من اغفلنا قلبه عن ذکرنا واتبع هواه** اطاعت ایتمه
بر کمسنه‌یه که بز انی یعنی انوک کوکلنی کندو ذکرمزدن غافل قلمشوز
و اول کندو هواسنه تابع اولمشدر و اکر مبتدع یعنی اهل
بدعت اولسه اندن ایراق اولمق کرکدر زیرا انوک بدعتی سرایت
ایدر و نامبارکلکی ایرشور و هیچ بدعت بوندن عظیمرک
یوقدر که شمدی پیدا اولمشدر که بر طایفه واردر که الله
تعالی‌نک خلقی ایله دعوی و جنک ایتمک کرکدر و هیچ کمسنه‌یه
فسق و معصیتدن الی قومق کرکدر زیرا برنم حق تعالی‌نک خلقی

ایله خصومتمز و انلازه تصرفمز بو قدر و بو سوز مبالغه‌لو کیمی
و زندیقه نك باشیدر و بدعتدن عظیمرقدر البته بو طایفه
ایله قریشمق کرکدر زیرا بو سوز طبعه موافقدر و شیطان
بونك یاردمی ایچون قالقار و بوینی کوکلده بر زوتیز اباحت
صریحه چکر و امام جعفر صادق رضی الله عنه بیورمشدر کی
بش کمسنه نوك صحبتندن حذر ایلیه اندلرك بری یالانجیدر زیرا
سن دایم انکله غروردە اولورسن و اول ایراقده اولانی سکا
یاقین ایدر و یاقینی ایراق دوشرر و بری دخی احمقدر که شول وقت
دەکه سکا فایده ایرکورمك استسه زیانا ایرشدورر و بیلمز
و اوچنجی بخیلدر که اکا احتیاجك اولدوغی وقتده سندن کسلور
دردنجی قورقاقدر که حاجت و شدت وقتنده سنی ضایع قور
قاچار بشنجی فاسقدر که سنی بر لقمیه صاتار بلکه لقمه‌دن اکسوکه
اکا صوردیلر که اول ندر دیدی بر لقمیه طمع ایده و بولیه
سید الطایفه جنید بغدادی رضی الله عنه بیورر که خوی
کوزل فاسق مصاحبتن عابد بدخوی مصاحبتندن یکرك سورم

و بلکل که

و بلکل که بو خصالك وکلوسنی ازرق جمع اولورلکن کرکدر که
صحبتك غرضن اکلایه سن اکر مقصود اولان انس در ایو خلق
طلب ایده سن و اکر مقصود دنیا در سخاوت و کرم طلب ایده سن
و اکر مقصود دین در علم و صلاح طلب ایده سن و هر برینك بر غیری
شرطی واردر و بلکل که خلق اوچ جنسدر بعضی غدا کبیدر که
اندن ارسز اولمازو بعضی دارو کبیدر که بعض احوالده اندن احتیاج
واقع اولور و بعضی علت کبیدر که هیچ بر زمانده اندن حاجت
واقع اولمز ولکن خلق اندن مبتلا اولورلر خلاص اولمغه مدارا
اتمك کرکدر و بالجمله بر کمسنه ایله صحبت اتمك کرکدر که سکا
اندن یا اکا سندن فایدهٔ دینیه ایرشه صحبت و دوستلق
حقوقن بیدا ایلمك بلکل که برادرلك و دوستلق و صحبت
عقدی چون باغلندی عقد نکاح کبیدر زیرا انونك حقوقی
واردر حضرت رسول ملك علام علیه الصلوة والسلام
بیورر که ایکی برادرلك مثلی ایکی الك کبیدر که برن بریله یورلر و بو
حقوق سکز جنسدر حق اول مالدەدر و بونك اوچ درجه

بودرکه انوڭ حقن تقدیم ایدوب ایثار ایلیه شویلکه انصاف حقنده
کلمشدور ویؤثرون علی انفسهم واکنجی حق اولدورکه اینی کندونی
کوزتدوکی کوزده وماڵنی کندو ماڵیله انوڭ اراسنده اورتاقلو بیله
وکروکی درجه اولدورکه اینی کندو قولی وخدمتکاری کبی بیله و
کندودن زیاده کلینی انوڭ حاجتنه صرف ایلیه ولطلب اتمك سزن
چوز اشتدی وسویلمکه محتاج اتدی بو دوستلق درجه سندن
طشره چقدی زیرا انوڭ اندیشه وتیماری کوکلندن چقدی
بو صحبت عادتی در و بونڭ قدری یوقدور عتبة الغلام
حضرتنڭ رحمة الله علیه بر دوستی وار ایدی کا ایتدم بنم درت
بیڭ درهمه حاجتم وار دردیدی کل الکی بیڭ اقچه ال اندن اعراض
ایدوب دیدی اوتانمازمیسنکه دعوای محبت الهی ایدرسن واندن
صکره دنیایی ایثار اتمزسن وصوفیلردن بر طایفه خلیفه غمز
اتدیلر بیوردی قلیج کتوردیلرکه دوکلوسن اولدوره ابو الحسن
نوری قدس سره انلاره بیله ایدی ایلرو واردی وکوردی
کندویی اولدورسونلر ایچون اول خلیفه ایتدی نیچون بویله اتدوڭ

ایتدی

ایتدی انلار بنم دینده قرداشلرم در استدمکه جانمی انلارڭ
اوزرینه بر ساعت ایثار ایلیم خلیفه ایتدی شول کمسنه لرکه بویله
اوللر انلار اولدورملك اولمزدوکلوسن باغشلدی وفتح موصلی
روح الله روحه بر دوستنڭ اوینه واردی صاحب خانه حاضر
دکل ایدی انوڭ جاریه سنه ایتدی اول فلان صندوغی کتور کتوردی
وانی اچوب استدوکنی الدی چون صاحب خانه کلوب اشتدی جاریه سنی
بو بشارتڭ سرورندن ازاد اتدی بر کمسنه ابو هریره قاتنه کلدی
رضی الله عنه و دیدیکه استرمکه سنوکله قرداش دوقشم ایتدی
بیلورمیسنکه قرداشلق حقی ندر دیدی یوق ایتدی اولدورکه
سن اقچیڭه التونڭه بندن لایقراق اولمیه سن ولکن ایتدی بن
اول درجه یه ایرشمدم ابو هریره رضی الله عنه دیدی وار کیت
بو ایش سنڭ ایشڭ دکلدر عبد الله بن عمر رضی الله عنهما بیوردیکه
صحابه دن برینه بر بریان باش ایلتدیلر ایتدی بنم فلان برادرم
بوکا لایق ومحتاجراقدر اکا ایلتڭ اول کمسنه بر قرداشنه دخی
ایلتدی بو نجلین برقاچ الدن اله اوغرادی شول وقته دك که

کیرو اولکه واردی ومسروق ایله خیثمه آراسنده قدس الله
سرهما قرداشلق وار ایدی وهر بری مدیون ایدی اول بونك بورجن
شویله ادا اتدیکه بو بلمدی وبو انك دینن اودیدی شویله که اول
واقف اولمدی وامیر المؤمنین علی رضی الله عنه بیورر بر برادره
یکرمی درهمی ویرمك بر درویشه یوز درهم ویرمکدن ارتوقدر
سورم وحضرت رسول صلی الله علیه وسلم بر بیشه یه کیردی
وایکی دانه مسواك کسدی بری اکری وبری طوغری ایدی صحابه دن
بری اول حضرت ایله بله ایدی طوغروسن اکا ویردی اکریسن
کندویه الیقودی اول صحابه ایتدی یا رسول الله بونی کرکدر
سن بوکا بندن لایقراقسن اول حضرت بیوردی خیر زیرا هیچ
کمسنه بر ساعت بر کمسنه ایله صحبت اتمز که اندن سؤال اتمیه لر حق صحبتدن
که صاقلدی یوخسه ضایع می اتدی شوکا اشارتدر که حق صحبت ایثار
دروسوردیکه هیچ ایکی کمسنه بری بریله صحبت اتمیه لر که انلرك
حق جل وعلا حضرتلری قاتنده دوسترکی کندو یارنك حقنده
رفیقی ارتوق اولان اولمیه حق ثانی یاردم اتمك دردوکلو

ایشلرده

ایشلرده وحاجتلرده سؤالدن اوکوردی وانوك مهم اولان
مصلحتلرنه قیام کوسترمکدر کوکل خوشلغی ایله وفرح خاطر
ایله وسلف بویله ایمشلر که بر دوستك اونه وارور هر کون
انده اولانلردن صورارلردیکه هیچ ایشکوز ومصلحتکوز وار مدر
واودونکز واکمکز وتوزکز ویاغکز وار میدر زیرا انلر زولك ایشن کندو
مصلحتلری کبی مهم بیلورلردی وچون مصلحتلرن بیورسه لردی
کندو جانلرنه منت بیلورلردی وشیخ حسن بصری رضی
الله عنه بیورر که قرداشلرمز بزم قاتمزده اهل وعیالمزدن عزیزر
رکدرلر زیرا انلر بزم دینمزی اکدورورلر واهل وعیال دنیانی و
عطا بیورمشدر رحمة الله علیه اوچ کوندن صکره قرداشلری کوری
طلب ایدوب واکر خسته اولسه لر وارور وخاطرلرن صورارك
واکر مشغول اولسه لر انلره یاردم ایدك واکر اونتمشلر ایسه
اکدورك وجعفر بن محمد صادق رضی الله عنه بیورر که بن ایورمکه
جکم تا دشمن حاجتی بندن بیته وبکا احتیاجی قالمیه دوستقنده نیلیه
معلومدر وسلفده کمسنه لر وار ایمش که قرداشنك وفاتندن

صكره قرق الى يل انوك اهل وعيالن كوزدوب رعايت ايدرلر
ايمش حق صحبتي رعايتدن اوترو **حق ثالث** ديل اوزرنده دركه
قرداشك حقنده ايولك سويليه وانوك عيبن كزليه واكر بركمسنه
غيبتده انوك ايچون سوز سويلينه جوابن ويره وانى بر ديوار
اردنده دورمشدور ديدكلرين اشيدر رضا نه وانى كندو غيبتنده
اشتدوكي كبي كندو ديخي انجليز اوله وخيانت اتميه وچون سوز
سويلينه دكليه والكا مخالفت ايدوب مناظره اتميه وانوك هيچ
سرني فاش ايلميه اكرچه وحشتدن صكره اولسه زيرا اول دناءت
طبع دندر وانوك اهل وعيال واسبابنك عيبن ديلنه كتورميه
واكر بركمسنه اني عيبلسه الكا ديو ويرميه زيرا زحمت اول ايرشدورن
دن درانددن صكره سويلندن وچون انوك ايولكن دليه لركيزلميه
زيرا اول حسددن اولور واكر كندو حقنده بر تقصير اتسه
شكايت اتميوب اني معذور دوته وكندو انوك حضرت حق تعالى
طاعتنده اتدوكي تقصيرى فكر ايليه تا كندو حقنده كمسنه نوك
تقصير ايلدوكن عجب قلميه وبوني بيله كه اكر بركمسنه اراسه كه

اندن

اندن هيچ تقصير واقع اولب انده هيچ عيب اولميه هركز بوليماز
بو تقديرجه خلق صحبتندن ايراقلق لازم كلور وخبرده وار
دركه مومن اولان دايم عذر استر ومنافق دوكلو عيب ارار و
كرك دركه بر ايولكله وزعيبك تقصيريني اورته وكرك دركه
هر تقصيركه عذره قابل اوله معذور دوته وتوب احسن وجوهه
حمل ايليه ويرامزظن اتميه زيرا يرامزظن اتمك حرام در حضرت
رسول صلى الله عليه وسلم بيوردي حضرت حق سبحانه وتعالى
مومندن درت نسنه حرام اتمشدر بري مال وبري قان
وبري عرض وبري ديخي اولدور كه انوك حقنده يرامزظن ايده لر
حضرت عيسى بيورر صلوات الله عليه وسلامه بركمسنه نك
حقنده نه ديرسز كه كندو قرداشن اويورکن كوره يورغاني
انوك عورتي اوزرندن نجكه جيلاق قالسون ايچون وعورت
كيشينك اعضاسندن شرعا كشفي حرام اولان يره ديرلر ايتديلر
يارسول الله بوني كم جايز كورركه ايليه بيوردي كه سزلركه
كندو قرداشلرڭك بر عيبن كه بيله سز اشكاره ايدوب ديرسز

تا غیریلر بیله لر و بویله دیمشلرکه بر کمسنه ایله که دوستلق ایتمک
استرسن اوکوزدی ایکی قاقت اندن صکره بر کمسنه انوک قاتنه
کیزلو کوندر تا سنی اکسون و سنک اسرارکی اندن صورسون اکر
سنک اسرارکی اچارسه بیلکل دوستلغه یرامز و دیمشلرکه
بر کمسنیله صحبت ایله که حضرت حق جل وعلا سندن بیلدوکی
سنی بیله و حضرت حق سبحانه وتعالی سندن ستر اتدوکی
ستر ایلیه و بر کمسنه بر دوستنه کندو سرن اچدی واندن نخاکو
الدوکمی دیو صوردی ایتدی یوق که اونتدم و دیمشلردر که
شکادرت وقتده متغیر اوله دوستلغه یرامز رضا وقتده
وخشم وقتده وطمع وقتده وهوا ایله شهوت وقتده
بلکه کرک درکه بو نسنه لردن سنک حقکی ضایع ایتمیه البته و
حضرت عباس رضی الله عنه اوغلی عبدالله دیدی رضی الله
عنه که عمر رضی الله عنه سنی کندو سنه یاقن ایدوب پیرلر اوزرنه
کچورر زنهار بش نسنه صاقلیوب رعایت ایده سن انوک اسرارن
کمسنیه اچمه وانوک قاتنده کمسنه مساوی ایتمه واکا هیچ یادن

سویلمه

سویلمه وهر نه بویوررسه خلاف ایتمه و کرک درکه سندن هیچ
خیانت کورمیه و بلکل که هیچ نسنه دوستلغه شویله ضرر
ایتمز که بحث ایتمک و مخالفت ایتمک هر بر سوزده و دوستک سوزنی
رد ایتمک معناسی اکا احمق و جاهل و کندوکه عاقل و فاضل دیمک
اولور و اکا تکبر ایدوب حقارت کوزیله باقمش اولورسن و بو دوستلقدن
دشمنلکه یاقنرقدر و حضرت رسول صلی الله علیه وسلم بیورر که
کندو برادرکله شول دیدوکی نسنه ده خلاف ایتمه و انکله خوراته
ایتمه و وعده اتسنه خلاف ایتمه و اولولر بویله دیمشلردر که
چون قرداشکه قالق دیسک اولنیه قالقاین دیسه مصلحته
لایق اولمز بلکه کرک درکه قالقوب صورمیه و ابو سلیمان
دارانی رحمة الله علیه بیورر بر دوستم وار ایدی اندن هر نه
استه سم ویرور دی برکره ایتدم بنم بر نسنه یه حاجتم واردر
دیدی نه مقدار استرسن انوک دوستلغنک حلاوتی بنم کوکلمدن
چقوب کتدی بلکل که صحبت قوامی موافقت ایله در قولده و
فعلده و هر نسنه ده که موافقت ممکن اوله حق رابع اولدر که

دیلله شفقت و دوستلق اظهار ایده حضرت رسول بیورر
صلوات الله علیه وسلامه اذا احب احدکم اخاه فلیخبره یعنی
هر وقت که سزوك بریکوز کندو برادرکوزه محبت ایده کرکدرکه
اکا خبر ویره سز واندن اوتورودیکه شول کمسنك دخی کوکلنده
دوستلق پیدا اوله واندن صکره اول جانبدن دخی محبت کی اوله
دکلو اوله پس کرکدرکه انوك دوکلو احوالنی دیلیله صوره وغمه
وشادیلغنده کندونی انکله اورتاق کوستره وانوك غمنی وشادیلغنی
کندو غم وشادیلغی کبی بیله وچون انی چغره ایو آدیله اوقیه
واکر اکا بر خطاب ایلیه بر نوعله سویلیه که اول ایکرك سوه امیر
المؤمنین عمر رضی الله عنه بیوردی برادرك دوستلغی اوچ
نسنه ایله صافی اولور بری اولدورکه انی یوزلك ادله اکا سن
واوکوردی سلام سن ویره سن واوتورمقده انی اوستی یانکه
کچوره سن وبو جمله دن دخی اولدورکه انوك اردنجه اکا ثنا
ایده سن بریرده که انده کندویه ثنا ایدوکلرن سوه وکیرو
بونجلینی اهل وعیالنه وکندو احوالنه وهر نسنه یه که کندو

متعلق

متعلق اوله ثنا ایده سن که بونك بر اثر عظیمی واردر دوست
لقده وسکا هر ایولك که ایلیه کرکدرکه شکر ایده سن
حضرت امیر المؤمنین علی رضی الله عنه بیورر هر کمسنه که
کندو قرداشنه حسن نیت ایلیه شکر اتمیه حسن عمله دخی اکا
شکر اتمز وکرکدرکه انوك غیبتندن اکا یاردم ایلیه وسهو
وخطادوجیلنك سوزنی انوك اوزرینه رد اتمیه وانی کندو
کبی بیله وعظیم جفادرکه بر کمسنه نوك یاننده دوستی یرامازن
لغله انکلر واول ایشدم ولوب طوره وبو انجلین درکه انی دوکوب
انجتدوکلرن کوره وایشدم اولوب طمنیه زیرا سوز یاره سی
قلج یاره سندن عظیم‌رقدر وبر کمسنه نقل ایدوب دیرکه بنم
دوستمدن بر کمسنه بر سوز سویلمدیکه بن انی حاضر درودکلو
دیو تقدیر اتمسم حتی دیدوکم سوزی ایشتدم کما شیده و
ابو درداء رضی الله عنه ایکی اوکوز کوردی بر یرده قوشلمشلردی
چون بری دوردی اول بری دخی طوردی اغلیوب دیدی الله
ایچون برادرلق ایدنلر بویله درد ورمقده وکتمکده بری بریله

موافقت ایدرلر حق جامش اولدوركه هر نسنه یه كه علم دینده
محتاج اولسه لكا اوكره ده سن زیرا برادری طامودندن
صاقلمق دنیا زحمتندن صاقلمقدن یكركدر واكر اوكرنوب
انوكله عمل اتمسه كرك دركه اكا نصیحت ایده سن وایی حضرت
حق سبحانه وتعالیدن قورقوده سن ولكن بو نصیحت كرك دركه
خلوتده ایده سن شفقتدن اولسون ایچون زیرا ایل اراسنده
نصیحت فضیحت در ودیدكوك نسنه لطف ایله سویلیه عنف ایله
دكل زیرا حضرت رسول اكرم صلی الله علیه وسلم بیوردی مؤمن
مؤمنك آیینه سیدر یعنی كندو عیب ونقصانن اندن كورور و
بیلور وچون سنك برادرك شفقت ایله سنوك عیبكی خلوتده
سكا دیدیكی كرك دركه منت قبول ایدوب اینجنمیه سن زیرا بولكا
بكزركه بر كمسنه سكا خبر ویره كه كیدوكك كیسی ایچنده بر یلان
یا بر عقرب واردر بوندن اینجنمز سن بلكه منت دار اولورسن
ودوكلو مذموم اولان صفتلر كه انسانده واردر یلان وعقرب
در ولكن انلرك یاره سی قبرده ظاهر اولوب روحده اولسه

كرك

كرك واول بو جهانده اولان یلان ایله عقربدن بدتردر زیرا
انلرك یاره سی بدنده در وامیر المؤمنین عمر فاروق رضی
الله عنه دیردیكه حضرت حق جل وعلانوك رحمتی شول
كمسنه نوك اوزرینه اولسونكه بنم عیبیمی بكا هدیه دیو كتوره
وچون سلمان فارسی رضی الله عنه انوك قاتنه كلدی ایتدی
یا سلمان طوغری سویله كه بنم احوالمدن نه كوردك ونه اشتدك
كه سكا اندن كراهت حاصل اولدی سلمان رضی الله عنه ایتدی
بنی عفو ایله بو سوزدن یعنی بندن سوال اتمه حضرت فاروق
بیوردی سویلمك لابددر چون مبالغه ایله الحاح ایتدی سلمان
دیدیكه اشتدم سنك خوانكده ایكی درلو قاتق اولور بروغ
دن وایكی كوملك واردر برن كیجه كیرسن وبرن كوندز
دیدی بو ایكی دخی اولمسون دخی هیچ نسنه اشتدكمی اشتمدم
دیدی وحذیفه یوسف اسباطه قدس سرهما نامه یازدیكه
اشتدمكه كندو دینكی ایكی حبه یه صاتدك بازارده بر نسنه یه
مشتری اولدوك اول كمسنه بردنكه بها الدی سن الی حبه یه ویردك

دبدك اولكمسنه سني بيلوردي كوتروب سكا ويردي واول
مسامحي سنوك دين وصلاحكدن ناوتروا ايلدي غفلت وروسن
باشكدن كيدر وخوابدن اويان ونيلكلكه هر كمسنه كه علم و
قرآني حاصل ايتدي واندن صكره دنيايه رغبت ايلدي اندن امين
دكولمكه اول حضرت حق تعالينك آياتنه مسخره لق ايدنلردن
اولور پس دنيه رغبتك علامتي اولدوركه بونك كبي نسنه
لردن منت قبول ايده سن وحضرت حق سبحانه وتعالى انلر
صفتنده بيورر ولكن لا تحبون الناصحين انلر ناصحلري
سومزلر هر كمسنه كه ناصحي سومز سبب اولدوركه رعونت و
كبر انونك عقل ودينني اوزرينه غالبدر وبودوكلو بريرده
اولوركه شول كمسنه كه كندو عيبين بلميه وچون سنك ايله تعريض
ايله كا نصيحت ايتمك كركدر واشكاره ديمك كركدر دوكو
عيب شول سنوك حقكده تقصيرنك سببي اولسه اولي ايني
اورتمك وبيلمزلكه چيقمكدر شول شرطله كه كوكل متغير اولميه
دوستلقده اكر متغير اولسه تنها ده عتاب ايتمك كركدر

جدالقدن

جدالقدن وجدالقاولي دربدكويلقدن وزبان درازلقدن
وكركدركه سنوك مقصودك صحبتدن تهذيب اخلاق اوله
قرداشلردن تحمل ايتمكله نه انكه انلاوردن يوللك اومه سن
شيخ ابوبكر كتاني بيورر رضي الله عنه كه بر كشي بنمله صحبت
ايتدي وبنم كوكلم اوزرينه باركران ايدي اكا بر نسنه باغشلادم
شول نيتله كه اول ثقلت بنم كوكلمدن قالقه قالمدي بر كون
انوك الن دوتوب اوه ايلتدم وديدم تا اياغن بنم يوزمه
اوزرنه قويه ول امتناع كوستردي ايتدم البته بويله ايتمك
كركدر سن صكره شويله ايتدي اول ثقلت بنم كوكلمدن كتدي وشيخ
ابوعلي رباطي عبدالله رازيله بر صحراده يولداش اولدم ديدي
عبدالله ايتدي يولده امير سنمي اولورسن يوخسه بن ديدم
سن ايتدي بن ديدوكم سوزه كركدر كه سن اطاعت ايده سن
ديدم سمعا وطاعة پس بر توربا كتوروب ازق واسبابمزي
واكيمزلك نسني وارسه انوك ايچنه قويوب ارقاسنه اوروب
يوزيمكه باشلدي هر نقدر كه بكا وير كوتره يين سن يورولورسن

دیدم سوزم اشلمیوب و برمدی و دیدی سن بکا امیرسن سن
دیدکمی یپ سن فرمان بردار اولوب سوز اشله و بر کیجه یغمور
یاغماغه باشلدی صباحه دک یاغ اوزرنده طوروب بر کلیمی
بنم باشم اوزرینه پرده ایدوب صاقلدی یغموردن اصلا تمسون
ایچون چون بن بر سوز سویلسم امیر بنم سن سوز اشله دردی
اخر بر درجه یه واردیکه بن پشیمان اولوب کندومه کاشکی
انی امیر اتمیدم دیدم **حق سادس** عفو اتمکدر زلت و
تقصیردن اولولر دیمشلرکه اکر سنوک حقکده بر تقصیر ایلیه
کندوکدن انوک ایچون یتمشدر ولو عذر راسته اکر کوکلک قبول
اتمسه کندوکه ایتکه بو بد خولیقدر روسن عجب بد کوهر کمسه سن
زیرا برادرک سندن یتمشدر ولو عذر راستدی قبول اتمدک
واکر تقصیری بر کناه اشلدوکی سببی ایله اولسه لطف ایله انی
نصیحت ایله اندن وازکچسون ایچون واکر اول کناهه اصرار
اتمیوب تیز وازکچسه انی کورمدک دوت واکر اندن وازکچمیوب
اصرار اتسه اکا نصیحت ایله واکر فایده اتمسه بو مسئله ده

صحابه نك

صحابه نوک رضوان الله علیهم اجمعین خلافی واردر کربجه
اتمک کرکدر ابوذر غفاری نک رضی الله عنه مذهبی اولدرکه
اندن قطع علاقه ایدوب کسلمک کرک زیرا ایدوکه چون انی
الله ایچون سوردک کیر والله ایچون عداوت ایله و ابودردا
وصحابه دن بر جماعت رضوان الله تعالی علیهم اجمعین بیورمشلر
درکه اندن کسلوب انی ترک اتمک کرکدر زیرا اندن دونوب
یعنی اول کناهدن وازکچمک امیدی واردر اما او کوردی
بویله کمسنه ایله قرداشلق اتمک کرکدر و چون قرداشلق
اتدک بو سبب ایله قرداشلغی کسمک کرکدر و ابراهیم
نخعی رضی الله عنه بیورر که قرداشی بر کناه اتمکله کندوکدن
دور و مهجور اتمه زیرا اکر بوکون کناه اتدیسه جایزکه یارین
اتمیه وخبرده واردرکه حذر ایدک زلت عالمدن و
اندن کسلمک ومنتظر اولوک که اندن تیز وازکچه وحکایتده
واردرکه اکا بر دینندن ایکی قرداش وار ایدی بری کوکل هواسیله
بر مخلوقه مبتلا اولدی اول بر قرداشنه ایتدیکه بنم کوکلم

خسته اولدی اکر سن استرسک که برادرلک عقدن یعنی
علاقه سن بندن قطع ایده سن قطع ایله اول برادری معاذ الله
که بن بر کناه ایله سندن کسلم دیدی اندن صکره حضرت حق
جل وعلایه عهد ایتدیکه یمک یمیه وصو ایچمیه شول وقته دک
که حضرت حق سبحانه وتعالی شول بلالردن قرداشنه عافیت
ویره وقرق کون قرق کیجه نسنه یمدی پس قرداشندن خاطر
ندن ندیسو صوردی کیرو اول کیلیکندن دیدی اول آچلغنه صبر
ایدوب واردی شول وقته دک که اول قرداشی کلوب ایتدیکه
حضرت حق سبحانه وتعالی کفایت ایدوب بنم کوکلمی اول عشق
دن صاوتدی اندن صکره یمک یدی وبر کمسنه یه دیدیلر که
سنوک برادرک دین یولندن دونوب بر کناهه دوشدی
نیچون اندن کسلمزسن ایتدی انوک قرداشه بو کون حاجتی
واردر که باشنه ایش کلمشدر اندن اولوم چکوب نیجه کسلم
بلکه الن الوب لطفله شاید که جهنمدن قورتارم وروایت
ایدرلرکه بنی اسرائیلده ایکی دوست وارایدی طاعتده عبادت

ایدرلردی

ایدرلردی بری برنسنه المق ایچون شهره واردی کوزی بر
خراباتی عورته راست کلدی وعاشق اولدی وعاجز قالوب
انکله بیله اولوردی چون بر قاچ کون کچدی اول بری بونی
ارامغه کلوب انوک حالن اشتدی قالقوب انوک قاتنه واردی
اول اوتاندوغندن بن سنی بلمم دیدی اول دوست ایتدی
ای برادر کوکلی مشغول دوتمکه بنم سکا شمدی اولان شفقت
ودوستلغم هرکز بوغمش وقولن بوینینه صالوب انوک یوزن
کوزن اوپدی چون انوک بو شفقتن بیلدی کوکلندن کوزندن
دوشمدوکن کوردی قالقدی وتوبه ایدوب انکله بیله کتدی
پس ابو دردا طریقی رضی الله عنه سلامته یاقنرقدر اما بو
طریق اندن لطیف رق وفقهه یاقنرقدر زیرا بو انوک توبه سینه
بر لطیف یولدر وعجز کوننده انوک دیننده اولان برادرلره
حاجتی واردر انی نیجه براغه لر اما وجه فقه اولدر که دوستلق
چون باغلندی قرابت کبیدر وکناه سببی ایله قطع رحم جایز دکلدر
وحضرت حق سبحانه وتعالی بوندن اوتوری بیوردی قال

که اکر سنوك عشیرتك قربالرك عصوك فقل انی بریء مما تعملون
سکا عاصی اولورلر ایسه دیکه بن سزك عملکوزدن بیزارم وبن
سزدن بیزارم دیمدی وابو دردایه رضی الله عنه دیدیلر
که قرداشك معصیت اتدیکی چون انکا عداوت اتمزمسن ایتدی انوك
معصیتنه عداوت ایدرم ولیکن کندو یینه برادرمدر اما ابتدا
ده بونك کبی کمسنه ایله برادرلك اتمك کرکدر زیرا برادرلك
اتمك برخیانت دکلدر اما صحبت قطع اتمك خیانتدر دورو
برسابق اولمش حقی اشاعه قومقدر اما خلاف یوقدر زیرا
اکر سنوك حقکده برتقصیر اتسه عفو اتمك کرکدر دورو چون
عذر اتسه اکرچه یلان دیدوکن بلسنك قبول اتمك کرکدر
حضرت رسول صلی الله علیه وسلم بیورر که هر کمسنه که قرداشی
اندن عذر دیلیه و اول قبول اتمیه انوك کناهی برکمسنك کناهی
کبی اولور که یولده مسلمانلردن باج اله وحضرت رسول
صلی الله علیه وسلم بیوردیکه مؤمن تیز انجنور وتیز خشنود
اولور وابو سلیمان دارانی رحمة الله علیه کندو مریدینه

دیدی

دیدی چون بردوستدن جفا کورسنك انکا عتاب اتمه که جایز
که عتابده برسوز اشیده سنکه اول جفادن عظیمرك
اوله اول مرید ایتدی که چون تجربه اتدم دیدوکی کبی بولدوم
حق سابع اولدرکه کندو دوستنکی دعا ایله انکا نسن هم حیاتنده
هم مماتنده و دخی انوك اهلینی و اولادینی بو بخلین یاد ایده سن
وکندوکه دعا اتدوکك کبی انکا دخی دعا ایده سن زیرا لحقیقت
ایله ولدعایی کندوکه اتمش کبی اولورسن وحضرت رسالت
پناه صلی الله علیه وسلم بیورر که هر کم کندو برادرینه غیبتده
دعا ایلیه برفرشته دیه وسکا دخی بو بخلین و بر روایتده
واردر که حضرت حق سبحانه وتعالی بیوره که سندن ابتدا
ایدوب باشلرم وبیوردی صلی الله علیه وسلم دوستلر
دعاسن غیبتده رد اتمزلر وابو دردا بیورر رضی الله عنه
یتمش دوستیمی اکرم سجودده ودوکلوسنه بربر دعا ایدرم
ودیمشلرکه برادر اولدرکه سنوك وفاتکدن صکره که دوکلو
اقرباسنك میراثکه مشغول اولورلر اول سکا دعا ایدوب حالکه مشغول

اوله بلسونلر ایچون که حق سبحانه وتعالی ایله حکدر وحضرت
رسول صلی الله علیه وسلم بیورر انوك مثالی بر کمسنه کبیدرکه
دکیزده غرق اولمش اوله هر نسنه یه بولنسه یاپشه اولدخی منتظر
اولوب دعا ومال ایله اهلندن وعیالندن ودوستلرندن ودری
لرك شول دعاسی نورلردن اولنلر طاغلر کبی اولولر قبرینه ایرشوب
داخل اولور وخبرده واردرکه دعالری اولولره نورلردن
طبقلر اوزره ایلدوب عرض ایدرلر ودرلرکه بو فلانك
هدیه سیدر دیرلر هدیه ایله شاد اولدقلری کبی انلار دخی
شاد اولورلر **حق ثامن** دوستلق وفاسن صاقلمقدر وفا
دارلق معناسنك بری اولدرکه وفاتندن صکره انوك
اهلی وعیالی ودوستلرندن غافل اولمیه برقاری عورت
حضرت رسولك صلی الله علیه وسلم قاتنه واردی وحضرت
اکا اکرام اتدی اندن عجب اتدیلر اول حضرت بیوردیکه خدیجه
زماننده بزوم قاتمزه کلوردی وکرم عهد ایماندندر وبر
وفا دخی اولدرکه هر کمسنه که انوك دوستنه متعلق اوله

اولادندن وقولدن وشاکردندن دوکلوسنه شفقت ایلیه
وانلره اتدوکی شفقتك اثری کورکلده اکا دریغی اول دوستنه
اتدوکی شفقتدن ارتوقدر ودخی اولدرکه اکر منصب وحشمته
ودولته ایرشه کروا کورکدن اتدوکی تواضعی ایلیوب دوست
لره تکبر اتمیه وبر وفا دخی اولدرکه دوستلغی دوام اوزره
صاقلیوب هیچ نسنه ایله قطع اتمیه زیرا شیطانك برادر
لر اراسنه وحشت براقمقدن مهم رق هیچ ایشی یوقدر شویله
که حضرت حق سبحانه وتعالی بیورور **اِنَّ الشَّیطَانَ یَنزَغُ
بَینَهُم** وحضرت یوسف بیوردی صلوات الله علی نبینا وعلیه
مِن بَعدِ اَن نَزَغَ الشَّیطَانُ بَینِی وَبَینَ اِخوَتِی وبر وفا دخی اول
درکه هیچ مفسد سوزن دکلیه وغمازی وقوجی یلانجی بیله
وبر وفا دخی اولدرکه دوستك دشمنی ایله دوستلق اتمیه
بلکه انی کندویه دشمن بیله هر کم بر کمسنه ایله دوست اولسه
وانوك دشمنی ایله دخی دوستلق ایلسه اول دوستلق قوی
دکلدر ضعیفدر **حق تاسع** اولدرکه ارادن تکلف قالقه

ودوستله یالکوز اولدوغی کبی اوله واکر بری برندن اوتانسلر
اول دوستلق ناقص اولور تمام اولماز وحضرت علی کرم الله
وجهه بیورر که دوستلرک بر امر زعیمی سنز اندن عذر استمکه
وانوک ایچون تکلف ایتمکه محتاج اولاسن وسید الطایفه جنید
بغدادی قدس الله روحه بیورر که چوق قرداشلق ایدنلری کوردم
هیچ ایکی قرداش کورمدم که ارالرنده بر اوتنمقلق اوله که آنوک
سببی برنده واقع اولان علت اولمیه ودیمشلر که اهل دنیا ایله
ادب ایله درلک ایت واهل اخرت ایله علم ایله واهل معرفت ایله
استدوکک کبی وبر بلوک صوفیلردن بری بر بریله صحبت ایتمشلر
شول شرط ایله که اکر بری علی الدوام اوروج دوتسه یا اکل ایتسه
یاتون کیجه یاتوب اویوسه یا نماز قلسه کاینجون بویله ایتدوک
دیمیه لر وبالجمله الله ایچون دوستلق معناسی برلکده وبرلکده تکلف
یوقدور وحضرت رسول صلی الله علیه وسلم بیوردیکه بن
یارانمله تکلفدن بریوز یعنی بیزارز حق تعالی اولدورکه
کندوسنی دوکلو دوستلردن اکسوک ایکله وانلردن هیچ نسنه ومیه

ومراعات

ومراعات فکرنده اولمیه ودوکلو حقوقه وشرایطه قیام کوستره
بر کمسنه شیخ جنید قاتنده قدس سره دردیکه برادرلر بوزمانده
ده عزیز اولوب بولنمزلر وبو سوزی تکرار ایدوب بر قاچ کز
دیدی شیخ جنید قدس سره بیوردیکه اکر بر کمسنه استرسک
که سنوک مؤنت وزحمتک کفایت ایدوب بجکه عزیزدر وآز
بولنور واکر استرسک که سن انوک مؤنت وزحمتن چکه سن
بنم قاتمده بونک کبی لر چوقدر واولولر بویله دیمشلردرکه
هر کمسنه کندوسنی دوستلردن دوتسه کناهکار اولورلر وانوک
حقنده انلار دخی کناهکار اولورلر واکر کندوبی انلاردنک
مثلن بیلسه هم کندو بیجنور اولور وهم انلار وابو معاویة
الاسود دیدیکه بنم دوستلرم دوکلوسندن یکرکدر زیرا انلار
بنی کندولرینه تقدیم ایدرلر وبنم فضیلمی بیلورلر

باب ثالث

مثلا انلرو خصملر وقوملر وقوکشیلر وقوللر حقنده بیلکلکه
هر کمسنک حقی کندونوک یاقنلغی مقداری ایله در ویاقنلغک

درجاتی واردر و حقوق اولدر حاجات مقداری ایله دوز
و برك زرك و قویرك رابطه الله ایچون قرداشلقدر و انوك
حقوقی دینلشدر و برکمسنه ایله که دوستلق اولمیه لکن قرابت
اسلام اوله انوك دخی حقوقی واردر حق اولی اولدر که
هرنسنه که کندویه لایق کورمیه هیچ مسلمانه دخی لایق کورمیه
و حضرت رسالت پناه صلی الله علیه وسلم سوزرکه دوکلو
مؤمنلرك مثلی بربدن کبیدر چون اعضانوك برنه زحمت ایرشه
دوکلو اعضا خبردار اولوب بحضور اولور وبیوردی صلی الله
علیه وسلم که هرکمسنه که دوزخدن خلاص اولمق استر
کرکدر که چون الوم ایرشوب انی بوله کلمهٔ شهادت ایله بوله
و هرنسنه که لایق کورمیه کندویه اید لرانی هیچ مسلمانه
ایلمیه وحضرت موسی صلوات الله علی نبینا وعلیه ایتدی
یارب بسنوك قوللرکدن کم عادلرقدر بیوردیکه شولکه کندودن
انصاف ویره ایکنجی حق اولدر که هیچ مسلمان انوك الندن و
دیلندن انجنمیه وحضرت رسول کرم صلی الله علیه وسلم سوردیکه

بیلورمیسنزکه

بیلورمیسنزکه مسلمان کمدر دیدیلر که الله ورسول یکورك
بیلور بیوردیکه شول کمسنه درکه مسلمانلر انوك دیلندن
والندن انجنمیه وحضرت رسول صلی الله علیه وسلم سوردیکه
بیلورمیسنزکه مؤمن کمدر مؤمن اولدر که مسلمانلر کندو
نفسلرنه و مالرنه اندن امینلك حاصل اوله وبیوردیکه
کمدر مهاجر بیلورمیسنز مهاجر اولدر که یرامزاشدن نکسلو
ایرله وبیوردی صلی الله علیه وسلم که هیچ حلال دکلدر
مسلمانه که کندو قرداشی طرفنه برنظر ایله اشارت ایلیه که
اول اندن انجنه وبیوردی صلی الله علیه وسلم که حلال
دکلدر برمسلمانه که برایش اشلیه که اندن برمسلمانه خوف ایدوب
قورقه مجاهد رحمة الله علیه بیورر که حضرت حق جل و
علا ویوزوکجیك اهل دوزخ اوزرنه مسلط ایلیه تاکندو
لرن شول دکلو قاشیه لرکه کوکلری کورنه پس منادی ندا ایلیه که
بوزحمت سزه دردیه لرکه غایتله صعبدر و کوجدر اناوره
دیه لرکه بو اولسبیدندرکه مسلمانلری بناده انجدردکوز

وحضرت رسول صلی الله علیه وسلم بیوردیکه بر کمسنه‌ٔ
کوردم جنتده که اشتدوکی کبی کزوب سیر ایدردی صوردمکه
نه سبب ایله بو درجه‌یه ایرمشدر دیدیلر که مسلمانلر یولندن
بر اغاجی کدرمشدی تا انلر کمسنه‌یه زحمت ایرشمسون ایچون
اوچنجی حق اولدور که هیچ کمسنه‌یه تکبر ایلمیه زیرا حضرت حق
جل وعلا تکبر ایدنلری سومز وحضرت رسول صلی الله علیه
وسلم بیوردیکه بکا وحی کلمشدر که تواضع ایلیه تا هیچ کمسنه
بر کمسنه‌یه فخر اتمیه وبوندن اوترو ایدیکه حضرت رسول صلی
الله علیه وسلم دول عورتلرله ومسکینلرایله بله یورردی
انلرک حاجتن بتوردوکی وقتده ذلك وکرکدر که هیچ کمسنه‌یه
حقارت کوزیله نظر اتمیه که جایزکه اول کمسنه اولیاء اللهدن
اوله داول بلمیه زیرا حضرت حق سبحانه وتعالی کندو اولیاسن
پنهان ایدوب کیزلمشدر کسنه انلری ایرلیوب بولماسون ایچون
دردنجی حق اولدور که هیچ مسلمان حقنده غماز وقوجی سوزن
دکلمیه زیرا سوزی علدن دناشمك کرکدر وقوجی فاسقدر

وخبرده واردر که هیچ قوجی جنته کرمز وبلمك کرکدر که
هرکم سنك قاتکده ایللرك مساویسن ایدر ایللر قاتنده سنی دخی مساوی
ایتسه کرکدر اندن ایراق اولوب انی یالانجی بلمك کرکدر **بشنجی
حق** اولدور که بر کمسنه ایله که اشنا اوله چون اکا کوسوب اینجنه
اوچ کوندن ارتوق مصاحبتن اندن کسوب قطع اتمیه حضرت رسول
صلی الله علیه وسلم بیورر که حلال دکلدر بر مسلمانکه اوچ کوندن
مسلمان قرداشندن کسلوب انوکله سویلشمیه وچون بلوشه‌لر
بری برندن یوز چوره‌لر وانلردن یکرکی اولدور که بولشدوغی
زمانده اول کوردی سلام ویره وعکرمه رضی الله عنه ایتدیکه
حضرت حق سبحانه وتعالی یوسف علیه السلامه دیدیکه سنك
درجکی ونامکی اندن اوترو عالی قلدم که قرداشلرکدن عفو اتدك
وانلردن انتقام المادوك وخبرده واردر که شول سبب ایله که
بر برادردن عفو ایده سن انتقامه کوجك یتدوکی تقدیرجه
عزت واولولقدن غیری ارتمز **التنجی حق** اولدور که هرکمسه ولود
ایولك ایلیه قادر اولدوغی نسنه ایله وایوایله یرامزمابینن

وخبرده

فرق ایتمیه زیرا خبرده واردرکه ایولک ایله هرکمه که کوجک
بیترا اکرا اولکمسنه اهل اولمسنه سنک انوک اهلی سن وخبرده
واردرکه عقلک اصلی ایماندن صکره خلقه اظهار محبتدر
وصالح اولنه واولمینه ایولکدر وابوهریره رضی الله عنه
بیورر که هر کم حضرت رسولک صلی الله علیه وسلم مبارک الن
دوتسیدی اول حضرت ایله سویلشسون ایچون هرگز کندو مبارک
الن انوک النده چکمزدی اولکمسنه وازکلینجه واول حضرت
ایله هر کم سویلشسه ایدیجه و نوبتله توجه ایدوب سوزن تمام
ایدنجه صبر ایدردی واکر اول حضرت ایله اوتورسیدی
اولکمسنه قالقمایانجه اول حضرت قالقمازدی یدنجی اولدرکه
بیرلره حرمت ایدوب اوغلانجوقلره رحمت ایلیه حضرت رسول
صلی الله علیه وسلم بیوردی هر کم پیرلره حرمت اتمیه و اوغلانجوغه
رحمت اتمیه بزدن دکلدر وبیوردی صلی الله علیه وسلم
اوصقللی اولو لمق حضرت حق جل وعلایی اولولمقدر وبیوردی
صلوات الله علیه که هیچ یکت بر پیره حرمت اتمز که حضرت حق

جل

جل وعلا بریکیدی مقدر اتمیه پیرلک وقتنده انوک حرمتن
صاقلسون ایچون بو اوزن عمره اشارت وبشارتدر زیرا
هرکمسنه که مشایخ تعظیمنه توفیق بوله اکا دلیلدر که پیرلکه
ایرشسه کرک دیر انوک عوضین بولسون ایچون وحضرت رسول
صلی الله علیه وسلم چون سفردن مراجعت ایدوب دوندی
اوغلانجوقلری استقباله ایلدورلردی انلارک بعضین کندو
بندوکی طوارلرینه اوکنه و بعضین کروسنه بندوروردی وانلار
بری برینه فخر ایدوب دیرلردیکه حضرت رسول صلی الله علیه
وسلم بنی اوکنه و سنی کروسنه بندوردی و کوچک اوغلانجوغی
اول حضرتک خدمتنه ایلدورلردی اکا اوقوسون ودعا
اتسون ایچون انی قالدوروب اوکنه الوردی وکاه اولوردیکه
اوغلانجوق قفتانن ایدردی اکا قاقیوب قصد ایدرلردیکه اول
حضرتک اوکندن الهلر بیوررديکه قوک تمام اتسون قفتانن قطع
ایدوب کسمک اندن صکره اولکمسنه نوک یاننده یومازدی
انجمنسون ایچون چون نطشن چقسندی یاتقازدی واکر کوچک

اوغلانجوق اولسیدی افشانی اوزرنه صووق کوب یاتیقامزدی
واکر قیز اوغلانجوق اولسیدی یاتیقا یوب بوزردی **سکزنجی حق**
اولدر که دوکلو خلق ایله کشاده وکولر یوزلو و خلقی کوکجك
اوله وجمله نوك یوزنه کوله حضرت خاتم الانبیا علیه التحیه
والثنا بیوردیکه حق کولر یوزلوبی واسانده یجی سور و
بیوردیکه بز ایو ایش که یارلغمی ایجاب ایدر واساندر بر کولر
یوزله بر طاتلو دیلدر انس بن مالك رضی الله عنه بیورر که
بر بیچاره خاتون کیشی حضرت رسولك یولنه کلدی صلی الله
علیه وسلم سنوکله ایشم وار دیدی اول حضرت صلی الله علیه
وسلم بیوردی بو محلده اسدتدوکك یرده اوتور تا بن سنکله
بیله اوتورم اندن صکره کلوب اول محلده اندن اوترو اوتوردی
اول خاتون کیشی دوکلو سوزنی سویلینجه **طقوزنجی حق** اولدر که
هیچ مسلمانه خلف وعده ایمیه خبرده واردر که اوچ خصلت
هر کمده که بولونسه منافقدر اکرچه اول کمسنه اوروج دوتجی
ونماز قیلجی اولسه برسی یالان سویلمك وبری دخی خلف وعده

ایلمك

ایلمك و ایکنجی امانته خیانت ایلمك **اونجی حق** اولدر که هر
کمسنه یه درجه سنه کوره حرمت ایلیه هر کم خلق ایچنده عزیز
زك اولسه انی عزیز دوتا و جایزکه چونا یولباسی و اتی تجملی
اوله بیله اول کرامی زلك درلکا ارتوق تعظیم ایلیه حضرت
عایشه صدیقه رضی الله عنها وعن ابیها بر سفرده ایدی
سفره قویوب یمك یکدیلر اول حالده بر درویش کچدی اکا بر
اکمك ویرك دیدی بر اتلو کمسنه اوغرایوب وارد نکچدی
انی ایمکه دعوت ایدوك دیو بیوردی ایتدیلر درویشی قودك
باتلی او قودك دیدیکه حضرت حق سبحانه وتعالی هر کمسنه یه
بر درجه ویرمشدر بز دخی اول درجه نوك حقنی ویرمك
کرك اول درویش بر اکمك ایله شاد اولور و بایله بو بیله ایتمك
چرکندر شویله ایتمك کرکدر که اول دخی شاد اوله وخبرده
واردر که چون بر قومك عزیزی سزوك قاتکوزه کله انی عزیز
دوتك و کمسنه وار ایدیکه حضرت رسول صلی الله علیه وسلم
کندو رداسنی اکا ویروردی اوزرنده اوتورسون ایچون

وبر قازی عورتکه اول حضرته سود امزورمشیدی برکون
مجلس شریفنه کلدی کندو ردای مبارکی اوزرینده اکا یر کوستردی
وسوزدی مرحبا ای انا شفاعت ایدوب باشنه هر نه استرسک
تا سکا ویرم پس شول حصه که کندویه غنیمتدن دکشدی اکا
ویردی حضرت عثمانه رضی الله عنه یوز بیک درهمه صاتدی
اون برنجی حق اولدور که ایکی مسلمانی که بری بریله چکشوب
ارالرنده وحشت واقع اولمش اوله جهد ایدوب بارشدورن
وحضرت رسول صلی الله علیه وسلم سزلره خبر ویرمیمی که اوروجدن
ونمازدن وصدقه‌دن افضل ندر بیورلک دیدیلر اول حضرت
بیوردی صلح بید ایتمک خلقوا ارا سنده انس بن مالک رضی
الله عنه روایت ایدر که حضرت رسول صلی الله علیه وسلم
برکون اوتورمیشکن تبسم ایدوب کلدی امیر المؤمنین عمر
رضی الله عنه دیدی بابام وانام سکا فدا اولسون ندن
کلدک بیوردیکه ایکی کشی بنم امتمدن رب العزه قاتنده دیز چوکب
اوتوره‌لر بری دیه یاربی بو بکا ظلم ایتمشدر بنم حقمی بوندن

البویر

الیویر حضرت حق سبحانه وتعالی بونک حقنی ویر دیو بیوره
اول دیه یارب بنم دوکلو حسناتمی خصملرم الدیلر بنم هیچ
نسنم قالمادی حضرت حق جل وعلا حق طلب ایدنه دیه که
شمدی نیلسون که هیچ ایولکی یوقدر که سکا ویره اول کمسنه
دیه یارب بنم کناهلرومی اکا یوکلدوب حواله ایله پس کناهلرن
انونک اوزرینه یوکلده‌لر هنوز مظلمه‌دن بر نسنه باقی قاله
اندن صکره حضرت رسول صلی الله علیه وسلم بوراده اغلدی
وسوزدیکه بو بر عظیم کوندر که هر کمسنه محتاجدرلر اکا که
کندودن کناهی یوکن قالدوره‌لر اندن صکره حضرت حق سبحانه
وتعالی شول حقنی استینه باق کورکه نه کورسنک کوزک در نظر
ایدوب دیه یارب کومشدن شهرلر کوردم والتوندن کوشکلر
کوردم مرصع جواهر ومرواریدایله ایا بونلر قنغی پیغمبرک یا
قنغی صدیقک یا قنغی شهیدکدر حق سبحانه وتعالی حضرتی
بیوره که شول کمسنه نکدر که بهاسن ویره دیه یارب بوکا کم
بها ویره بیلور بیوره که سن ویره بیلورسن دیه یارب نه ایله

حق جل وعلا بیوره شونکله که بو برادرکدن عفو ایده سن
یا رب عفو ایتدم دیه حضرت حق جل وعلا بیوره که قالق
وانوک الندن طوت واکیکز جنته بیله کیروک واندن صکره
حضرت رسول صلی الله علیه وسلم بیوردیکه الله دن قورقک
وخلق آراسنه صلح براغوک یعنی انلرک مابیننی اصلاح ایدک
زیرا حضرت حق سبحانه وتعالی قیامت کوننده مؤمنلری
بری بریله صلح ایتدوره وانلرک مابیننی اصلاح ایدر
اوننجی حق اولدر که مسلمانلرک دوکلو عیبلرن وعورتلرن
ستر ایدوب کیزلیه زیرا خبرده واردر که هر کم بو جهانده
بر مسلمان اوزرنده ستر صاقلیه یعنی انوک عیبن ستر ایدوب
اورته حضرت حق جل وعلا قیامتده انوک کناهلری اوزرنده
ستر صاقلیه یعنی انوک کناهلرنی کیزلیوب ستر ایلیه وصدیق
اکبر رضی الله عنه سوزرکه هر کیمی دوتسم کرک اوغرو وکرکسه
سرخوش اولسون استرمکه حضرت ستار العیوب انوک
قباحتن ستر ایدوب اورته حضرت رسول صلی الله علیه وسلم

بیوردیکه

بیوردیکه ای شول کمسنه لر که دیلکوزله ایمان کتورمش سز
وهنوز ایمان درونکوزه کیروب کوکلکوزده یرلشمشدر ایللرک
غیبت ایدوب وعیبلرن تجسس ایدوب آرامک زیرا هر کیم
بر مسلمانک عورتندن یعنی بر کزلو نسنه سندن پرده قالدورن
آشکاره ایتسون ایچون حضرت حق جل وعلا انوک عورتندن
پرده قالدوره انی رسوای قلمق ایچون اکرچه کندو اوینک ایچنده
اولسه عبد الله بن مسعود رضی الله عنه سوردی خاطرمده
درکه اول کمسنه که اوغرلقده دوتدیلر وحضرت رسول
قاتنه کتوردیلر صلی الله علیه وسلم تا الینی کسه لر اول حضرتک
صلی الله علیه وسلم مبارک بکزنده قان قالمادی دیدیلر
یا رسول الله بو ایشدن کراهتمی ایتدوک سوردی کراهت
ایتمیمی نیچون شیطانه یاردم ایدرسز کندو قرداشکز
خصومتنده اکر استرسز که حضرت عفو غفور سزی عفو
ایدوب وکناهکزی یارلغیوب ستر ایلیه سزلر دخی ایللرک
کناهن ستر ایدوب اورتوک زیرا اوچون سلطان قاتنه ایرشسه

الحدی اقامت ایتمك لازم كلور فاروق اعظم رضی الله عنه
بر كیجه مدینهٔ منوره ده كزردی بر سرایدن سازاوازن
اشتدی طام اوزرنه چقوب اول سرایه كیردی باری بر عورت
ایله كوردی و یانلرنده شراب دخی وار ایدی دیدی ای الله
تعالینك دشمنی سن ظن ایدوب شویله صاندوك كه حضرت
حق سبحانه و تعالی بویله كناهی اورتوب سنی رسوای ایتمیه اول
كیشی ایتدی یا امیر المؤمنین تعجیل ایدوب یومه اكر بن كناه اشلدم
ایسه سن اوچ كناه اتدوك حضرت حق سبحانه و تعالی بیورر
ولا تجسسوا سن تجسس اتدوك و بیورمشدر كه واتوا البیوت
من ابوابها سن دام اوزرنه چقوب كیردك و بیوردی لا تدخلوا
بیوتا غیر بیوتكم حتی تستأنسوا دستورسز كمسنه نوك اوینه
كیرملك و سلام ویرملك سن دستورسز كیردك و سلام ویرمدك
فاروق رضی الله عنه ایتدی اكر عفو اتسم توبه ایدرمیسن
دیدی ایدرم و بو كناهی دخی اشلمم پس فاروق اعظم عفو ایتدی
و اول توبه ایلدی و حضرت رسول صلی الله علیه و سلم بیوردیكه

هر كم

هر كم قولاق ویروب دكلیه كه ایللر انوك اردنجه نه دیرلر
قیامت كوننده انوك قولاغنه اریمش قورشون اقیده لر اون
اوچنجی اولدر كه تهمت یولندن ایراق یوریه تا مسلمانلر كوكلی
ایرامزه صانمقدن و دیللری غیبتدن صیانت ایدوب صاقلمش اوله
زیرا هر كمسنه كه بر كمسنه نوك كناه اشلمسنه سبب اوله انوك كله
اول كناهده اورتاق اولور و حضرت رسول بیورر صلی الله
علیه و سلم نه درلو كمسنه اولور شول كمسنه كه كندو باباسن
و اناسن سوكه ایتدیلر یا رسول الله بونی كم ایدر بیوردی بر كمسه
كه بر كمسه نوك باباسیله اناسنه سوكه كندو باباسیله اناسنه
سوكسونلر ایچون كندو انلری سوكمش اولور و فاروق اعظم
رضی الله عنه بیورر كه تهمت یرنده اوتوران كمسنه یه جایز
دكلدر كه كندو یه یرامز ظن ایدنی ملامت ایلیه و حضرت
رسول صلی الله علیه و سلم رمضانك اخرنده بر كون صفیه
ایله رضی الله عنها سویلشوردی ایكی كشی كچوب كیدرلردی
اول حضرته اوغرادیلر انلری طلب ایدوب بیوردیكه بونم

خاتون صفیه درانلر ویردیلر یا رسول الله اکر ایللر بر کمسنه یه
یرامز ظن ایتسه‌لر سنی اتهام ایتمزلر اول حضرت اکرم صلی الله علیه وسلم
بیوردیکه [illegible] بدن انساننده قان کبی دوراندر وفاروق
اعظم رضی الله عنه بر کشییی یولده بر خاتون کیشی ایله سویلشورکن
کوردی اول کیشی‌یی طرة ایله اوردی دیدی یا امیر المؤمنین بو بنم خاتونم
در بیوردیکه نیچون انکا بر یرده سویلمزسنکه کمسنه کورمیه
اون دردنجی اولدورکه اکر انوک بر منصبی و حرمتی اولسه
شفاعتن هیچ کمسنه‌نک حقنده دریغ ایتمیه حضرت رسول
اکرم صلی الله علیه وسلم صحابه‌یه بیوردیکه بندن نه حاجت
استرسه‌که بنم کوکلمده واردرکه بتورم وتأخیر ایتمکوزکه بن
قلنورم تا سزدن بر کمسنه بندن بر نسنه شفاعت ایلیه کندویه
ثواب حاصل اولسون ایچون شفاعت ایدوک تا ثواب بوله‌سز
واول حضرت اکرم صلی الله علیه وسلم بیوردیکه دیل صدقه
سندن افضل هیچ صدقه یوقدر دیدیلر نیجه بیوردی بر شفاعت
که انوک سببی ایله بر قان معصوم قالدی یا بر کمسنه‌یه بر منفعت ایرشه

یا اندن

یا اندن بر الیمی منع ایدوب بر ایرشدورمیه اون بشنجی اولدورکه
چونکه اشیده که بر کمسنه بر مسلمانه دیل اوزادر یا کندویه یا
انوک مالنه قصد ایدر واول مسلمان غائبدر اول غایبه نیابت
اوله جواب ویرمکده واول ظالمی اندن منع ایلیه زیرا حضرت
ملک علام علیه الصلوة والسلام بیورر که هیچ مسلمان یوقدرکه
بر مسلمانه نصرت ایلیه بر یرده که انی حرکنلک ویرامزلغله کالور
وانوک حرمتن صاقلیه‌لرکه حضرت حق سبحانه وتعالی انکا یاردم
ایتمیه بر یرده که محتاج نصرت اوله وهیچ مسلمان یوقدرکه یاردمدن
وازکچوب خصومت ایتمیه که حضرت حق سبحانه وتعالی انی
ضایع ایتمیه بر یرده که ارتوقرق سوه اون التنجی اولدورکه چون
بر یرامز کمسنه‌نک صحبتنه مبتلا اوله انکا ایولک و مدارا ایلیه
قورتلسون ایچون وانکله مشافهة خشونت ایتمیه عبد الله بن عباس
رضی الله عنهما بو آیتک معناسنده بیورر وَیَدْرَؤُونَ بِالْحَسَنَةِ
السَّیِّئَةَ که فحشی سلام و مدارا ایله مقابله ایدوب دفع ایدولر
وحضرت عائشه صدیقه رضی الله عنها وعن ابیها بیورر که

برکیشی حضرت رسولك صلی الله علیه وسلم قاتنه کلمکه دستور
استدی اول حضرت بیوردیکه دستور ویرك کلسونکه کندو
قومی ایچنده یرامز کشیدر چون کلوب بولشدی اول حضرتلکا
شول دکلو رعایت ومردملك کوستردیکه اول حضرت قاتنده
انوك بر منزلتی وارصندو وچون قالقوب کتدی دیدمکه سن
بیوردوك کوزکه یرامز کیشیدر ورعایت اتدوکوز بیوردی یا عائشه
ایللرك یرامزی حق جل وعلا قاتنده قیامت کونی برکسنه درکه
انوك شری قورقوسندن انکا رعایت ایلیه لر وخبرده وارد درکه
هرنسنه که انکله کندو عرضیکی بدکویلردیلدن صاقلیه سن اول
بر صدقه یرینه کچر وابودردا بیورر رضی الله عنه که چوق
کمسنه وار درکه بزانوك یوزینه کوله رزو بزم کوکلومز انکا
لعنت ایدر اون یدنجی اولدورکه اوتورمق وطورمق ودوستلق
درویشلر ایله ایلیه وبایلر ایله اوتورمقدن حذر ایلیه و
حضرت رسول صلی الله علیه وسلم بیوردیکه اولولر ایله اوتورمك
صوردیلرکه اولولر کملردر بیوردیکه بایلردر وحضرت

سلیمان

سلیمان صلوات الله علی نبینا وعلیه کندو مملکتنده هر یرده
بر مسکین کورسیدی انوك قاتنده اوتورب بیورردیدی بر مسکین
بر مسکین قاتنده اوتوردی وحضرت عیسی علی نبینا وعلیه
السلام هیچ نامی اندن ارتوق سومزدیکه انکا یا مسکین دیلردی
وبزم رسولمز صلی الله علیه وسلم دیدی یارب تا بنی صاغ دوتارسن
سن بنم عمرمی مسکینلکله کچور وچون روحمی قبض اتدررسن
مسکینلکله اتدور وچون بنی حشر ایدرسن مساکین ایله حشر
ایلیه وحضرت موسی علی نبینا وعلیه السلام دیدی یارب
سنی قنده طلب ایده یین بیوردیکه کوکلی صنقلر قاتنده اون
سکزنجی اولدورکه بر مسلمانوك کوکلنه سرور ایرشدورمکه
وحاجتن بتورمکه چالشه وحضرت رسول بیورر صلی الله
علیه وسلم هرکم بر مسلمانك حاجتن بتوره دوکلو عمرنده حضرت
حق سبحانه وتعالی یه خدمت اتمش کبی اولور وبیوردی صلی الله
علیه وسلم هرکمکه بر مؤمنك کوزن روشن ایلیه حضرت
حق جل وعلا قیامتده انوك کوزن روشن ایلیه وبیوردی

صلوات الله عليه وسلامه هر كمسنه بر مسلمان قرداشنك حاجتنه
شروع ايدوب بو زيه بر ساعت مقداري كيجه ده يا كوندزده
اكر اول حاجت بتسه يا بتمسه اولا نكيچون بكرك در اندنكه
مسجدده ايكي اي اعتكاف ايدوب اوتوره   وبيوردي صلى الله
عليه وسلم هر كيمكه بر غصه لويه فرج ويره يعني غصه سين كيدره
يا بر مظلومي قورتاره حضرت حق جل وعلا اكا يتمش اوچ مغفرت
كرامت ايليه   وبيوردي عليه الصلوة والسلام قرداشكوزه
نصرت ايدوك اكر ظالم واكر مظلوم اولسه ايتديلر چون ظالم اولسه
نجه ياردم ايده لوم بيورديكه اني ظلمدن الي قومق اكا ياردم
اتمكدر   واول حضرت صلى الله عليه وسلم بيورديكه
حضرت حق جل وعلا هيچ طاعتي اندن ارتوق سومزكه بر
مسلمانوك كوكلنه شادلق ايرشدوره لر   وبيورديكه ايكي
خصلت واركه هيچ شر اندن اوشتن دكلدر حضرت حق جل
وعلا حضرتنه شرك كتورمك وخلقي انجتمك وايكي خصلت
واركه هيچ عبادت اندن اوشتن دكلدر حضرت حق جل وعلايه

ايمان

ايمان كتورمك وخلقه منفعت يتشدروب راحتلر استماك
وبيورديكه هر كم مسلمانلر ايچون غصه لنمز وانلاري اسركمز
اول انلاردن دكلدر   وفضيل ابن عياض رضي الله عنه كورديلر
كه اغلاردي نيچون اغلارسن ديو صورديلر ديديكه شول
بيچاره مسلمانلرك اندوهندن اغلارم كه بكا ظلم اتمشدر
زيرا يارين قيامتده اندن سؤال اولنسه لر كركدر واول رسوا
اولور وهيچ عذري وحجتي يوقدر   ومعروف كرخي رضي الله
عنه بيوردي كه هر كمسنه هر كون اوچ كره اللهم اصلح امة محمد
اللهم ارحم امة محمد اللهم فرج عن امة محمد ديه انوك ادن
ابدال جمله سنده يازه لر اول نطقونجي اولدوركه يولده هر كه
كه راستكله اكا سوز سويلمكدن اوكوردي سلام ويروب
الر كوكسنه قويه حضرت رسول ملك علام عليه الصلوة والسلام
بيورديكه هر كيمكه سنه سلامدن اول كوردي سوز سويلسه
اكا جواب ويرمك اوكوردي سلام ويرسون ايچون   وبر
كمسنه حضرت رسول خدمتنه واردي صلى الله عليه وسلم

سلام ویرمدی بیوردی طشره چیق وکروکل سلام ویر
وانس بن مالك رضی الله عنه بیوررکه چون سکز ییل حضرت
رسوله خدمت ایتدم صلی الله علیه وسلم بیوردی یا انس طهارتی
تمام ایله تا عمرك اوزون اوله وراست کلدوکوك کمسنه یه
سلام ویرتا سنوك حسناتوك زیاده اوله وچون کندواوکه
وارهسن اهلکه سلام ویرتا اوکده خیر ارتا وبر کمسنه
حضرت رسول صلی الله علیه وسلم قاتنه واروب سلام
علیکم دیدی حضرت رسول صلی الله علیه وسلم بیوردیکه اون
حسنه یازدیلر بر کمسنه دخی کلوب دیدیکه سلام علیکم
ورحمة الله اول حضرت یکرمی حسنه یازدیلر دیدی بری دخی
کلوب سلام علیکم ورحمة الله وبرکاته اوتوز حسنه یازدیلر
دیدی وسید عالم صلی الله علیه وسلم بیوردیکه چون اوه
کیره سز سلام ویرك وچون اودن چقاسز کروسلام ویرك که
اوکوردوککز وکیدن اولی دکلدر وبیوردیکه چون ایکی مؤمن
بری برینك الن دوتوب مصافحه ایلیلر انلر دورکلرا الرنده تمش

رحمت

رحمت قسمت ایلیه لر التمش طقوز رحمت اکا ویره لرکه کولر
یوزلو زلك اوله وچون ایکی مسلمان بری برییله بولوشه لرکه
سلام ویره لر انلر دورکلرا الرنده یوز رحمت قسمت ایده لر
طوقسانن اکوردی سلام ویره نکدر واون جواب ویره نك
ودینا ولولرینك الن اوپمك سنتدر ابوعبیده جراح
رضی الله عنه امیرالمؤمنین عمرك رضی الله عنه الن اوپدی
انس بن مالك رضی الله عنه بیوردیکه حضرت رسولدن
صلی الله علیه وسلم صوردمکه چون بری برینه بلوشورز
بری برینه ایچون اکیله لوممی بیوردیلرکه یوق دیدمکه اوپوشه لوممی
بیوردیکه یوق دیدمکه مصافحه ایده لوممی بیوردی بلی
اما بری برینك یوزن اوپمك سفردن کلجك وقتده معانقه
ایتمك سنتدر اما ایاق اوزرینه قالقمق رسول الله سومشدر
وانس بن مالك رضی الله عنه بیوررکه هیچ کمسنه اول حضرتدن
ارتوق سومزدك واونك ایچون ایاق اوزرینه قالقمازدق
زیرا بیلوردك که اندن ناشکراه ایدر امابر کمسنه کوطریق

اکرام ایله قالقه بر یرده که عادت اولمش اوله اندن بر قورقو
یوقدور اما بر کمسنه نوک قارشوسنده ایاق اوزرنده
طورمق منهی در حضرت رسول صلی الله علیه وسلم بیوردی
هر کمسنه که سوه که ایلر انوک قارشوسنده ایاق اوستنده
طوره لر کندو اوتوره اکا دیکه کندو یری ایچون جهنمده یر
دوتسون یکرمیجی اولدور که بر کمسنه اخسرسه کرکدر که
الحمد لله دیه عبد الله بن مسعود رضی الله عنه روایت ایدر که
حضرت رسول صلی الله علیه وسلم بن اوکرتدیکه بر کمسنه
اخسرسه کرکدر که الحمد لله رب العالمین دیه چون بونی دیدی
بر کمسنه که ایشیده یرحمک الله دیه چون دیدیلر اول کمسنه
دیه که یغفر الله لی ولکم چون بر کمسنه الحمد لله دیمیه
یرحمک الله مستحق اولمز وچون حضرت رسول صلوات الله
علیه وسلامه اخسرسه ایدی اوزن الچغ ایدردی ومبارک
الینی یوزنه قویوب اورتردی واکر بر کمسنه قضای حاجت
ایچنده اخسرسه کرکدر که کوکلیله الحمد لله دیه وابراهیم

نخعی

نخعی بیورر که اکر دلیله دخی دیسه باک یوقدر کعب الاحبار
بیورر که حضرت موسی علی نبینا وعلیه السلام دیدی یا رب
یاقینمسن که سوزی رازیله دیم یا ایراقمی سنکه اوازیله دیم حضرت
حق سبحانه وتعالی بیوردیکه هر کمسنه که بنی اکوب یاد ایلیه
بن انوک همنشینیم موسی علیه السلام دیدی یا رب بزم حاللرمز
وار در جنابت وقضای حاجت کبی انلرن حالنده سکا کندو یاد
لمغه موز نجه تعظیم ایدلوم بیوردیکه هر حالده اولسک بنی
یاد ایت وقورقمه یکرمی برنجی اولدور که اشنا اولدوغی کمسنه
نوک خسته سن صورمغه واره اکرچه دوستی اولمیه حضرت
رسول بیوردی صلی الله علیه وسلم که هر کمسنه که بر خسته صورمغه
واره رحمته ورتانسنده اوتورر وچون کرودونمش بیک
ملکی انوک اوزرنه موکل ایدرلر تا اکا صلوات کوندوره اخشامه
دک وسنت اولدورکه خسته نوک النه یاپشه یا الینی انوک
الی اوزرنه قویه وکیفیت حالندن سؤال ایده ودیه بسم الله
الرحمن الرحیم اعیذک بالله الاحد الصمد الذی لم یلد ولم یولد

ولم يكن له كفوا احد من شر ما اجد امير المؤمنين عثمان رضي الله
عنه بيورركه خسته ايدم حضرت رسول اكرم صلى الله عليه
وسلم ايچرو كيردي و بوني بر قاچ دفعه مكرر اتدي و بيمار
دخي سنت دركه ديه اعوذ بالله وبعزة الله وقدرته من شر
ما اجد وچون بر كمسنه بغايت شديه شكايت ايتميه زيرا خبرده
واردركه چون بر قول خسته اوله حضرت حق سبحانه وتعالى
انوك اوزرينه ايكي ملكي موكل ايليه تا چون بر كمسنه انوك عيادتنه
وارسه كوره لركه انوك قاتنده شكر ايلريا شكايت اكر شكر اتسه
والحمد لله خيردر ديسه حضرت حق سبحانه وتعالى بيوره كه
بنم اوزرمه واجبدركه كندو قوليمي اكر اخرته ايلتسم كندو رحمتم
ايله ايلدوب جنته ايرشدورم واكر عافيت وصحت ويرسم
انوك كناهلرينه بو خسته لقده كفارت ايدم واكركي اتله قاندن
يكرك اتله قان اكا ويرم وامير المؤمنين علي بن ابي طالب كرم الله
وجهه بيورركه هر كمك قارني اغرسه كندو خاتوننك كابيندن
بر مقدار اقچه السون واول اقچه عسله ويرسون و يغمور صويي

ایله

ايله قارشدرسون وايچسون كه شفا بولور زيرا حضرت حق
سبحانه وتعالى يغموري مبارك دردي و بيورمشدر وعسله
شفا وعورتلر كابيننه باغشليه لر هنيئا مريئا ديمشدر
يعني سكرجي ولذتلو تا بو دردي بر يرده جمع اولسون وبالجمله
بيمار اولنلر ادبي اولدركه شكايت وجزع ايتميه وبيمارلوك
كفارت اولدوغن رجا ايده وچون شربت ايچه شربتي يرادانه
توكل ايده شربته دكل وخسته صورمغه اذني اولدركه
چوق اوتورميه وچوق سويلميه وصورميه وعافيت ايچون
دعا ايليه وكندويي بيحضور كوسترميه انوك بيمارلغي سببي ايله
واول سرا ايده اولان خانه لردن وقاپولردن كوزيني حفظ ايده
صاقليه وچون سراي قاپوسنه وارسه دستور استيه وقپويه
قارشو طورميوب بر طرفه دوره وقاپويي ياپي يا قاقه و يا
غلامم ديميه وچون كمدر ديسه لر بنم ديميه ولكن يا غلامم يرنه
بسم الله سبحان الله والحمد لله ديه وهر كيم بر قاپويي قاقه
بويله كرك دركه ديه يكرمي ايكي اولدوركه جنان اردنجه

يوزيه حضرت خاتم الرسل صلى الله عليه وسلم بيورر كه
هر كم جنازه اردنجه يوزيه انوك بر قيراط اجرى واردر
واكر دفن ايدنجه طوره ايكى قيراط اولور هر بر قيراط احد
طاغى دكلو اوله وجنازه اردنجه يوريمه نوك ادبى اولدر كه
ايسم اولوب سوز سويلميه وكولميه وعبرته مشغول اوله
وكندو الومن فكر ايليه اعمش رضى الله عنه بيورر كه جنازه
اردنجه كيدرردك وبلمزدك كه كمه تعزيت ايده وز زيرا دكلو
برى برندن محزونرك ايديلر وبر قوم الو ايچون غصه لنوردى
اولولردن برى ايتدى سز كندو كوز ايچون غصه لنوك زيرا
اول اوچ قورقولى طاوردى ملك الموت يوزن كوردى و الم
اجيسنى طاتدى وصوك نفس قورقوسندن قورتلدى و
حضرت رسول صلى الله عليه وسلم وعلى اله بيوردى كه اوچ
نسنه الو اردنجه كيدر برى اهلى وبرى مالى وبرى عملى اهلى ايله
مالى كرو دونر انجاق عملى كندو يله بله قالور يكرمى اوچنجى
اولدر كه مقابر زيارتنه وارة انلره دعا ايدوب اندن

عبرت

عبرت السون ايچون وبيله كه انلر اوكوردى كنديلر وكندو
دخى كلميوب تيز جلك كيدرر وكندو برى دخى انلرك يرى
كبى اولور وسفيان ثورى قدس الله سره بيورر كه هر كسنه
كه مقبره يى چوق اكا كندو قبرن بر روضه بوله جنت روضه
لرندن وهر كم كه اونودوب اكميه قبرنى بر مغاره بوله جهنم
مغاره لرندن وربيع بن خثيم رضى الله عنه تربه سنى
طوسنده در اكابر تابعيندندر كندو اونده بر مقبره
قازمشدى هر وقت كه كندو كوكلنده بر قساوت بولسيدى
مقبره ده ياتوب بر ساعت قاتلنوردى اندن صكره درديكى
يارب كرو بنى دنيايه كوندر تا تقصيرلرومى تدارك ايليم
اندن صكره قالقوب ديرديكه يا ربيع غافل اولمه سنى
كيرو دنيايه كوندرديلر جهد ايله اندنا وكوردكه بر كون
اولكه سنى كرو كوندرميه لر فاروق اعظم رضى الله عنه
بيورركه حضرت رسول صلى الله عليه وسلم مقابر زيارتنه
كيدوب بر مقبره اوستنده اوتوردى وچوق اغلدى

وبن ایللردن اول حضرته یاقین رفیق ایدم ایتدم نیچون اغلرك
یا رسول الله بیوردیکه بو بنم والده‌م مقبره‌سیدر حضرت
حق سبحانه وتعالیدن دستور استدم تا زیارت ایده‌یم
انوك ایچون یارلغمق طلب ایدم زیارته دستور ویردی ودعایه
دستور ویرمدی اوغللق شفقتی بنم کوکلمده درپرشتی انوك
ایچون اغلادم بودر مسلمانلر حقوقنك جمله وتفصیلی که
صاقلمق کرکدر مجرد مسلمانلغله **اما قوکشیلر حقوقی** اما انده
ارتوقلقلر واردر حضرت رسول صلی الله علیه وسلم بیوردیکه
قوکشی واردرکه انوك بر حقی واردر اول قوکشی کافردر وقوکشی
واردرکه انوك ایکی حقی واردر اول مسلمان قوکشیدر وقوکشی
واردرکه انوك اوچ حقی واردر اول قوکشی مسلمان دخی خصمدر
وبیوردی صلی الله علیه وسلم جبرائیل علیه السلام دایم
بکا قوکشی حقنی رعایت اتمکه وصیت ایلردی حتی صاندم که
انکا میراث دوشر یعنی میراث دکسه کرکدر دیدن وبیوردیکه
هر کیمک که حضرت حق جل وعلایه وقیامته ایمانی واردر

کرکدرکه کندو قوکشیسنه اکرام ایده وبیوردی بولت ایلیه و
بیوردی صلی الله علیه وسلم شول کمسنه که قوکشیسی انوك
شرندن امین اولمیه مؤمن دکلدر وبیوردی صلی الله علیه
وسلم ایکی کمسنه قیامت کوننده اول کورندی بری بریله خصومت
ایلیه‌لر ایکی قوکشیلر اولالر وبیوردیکه هر کمسنه که قوکشی
اوینه طاش اتدی انی انجتدی وحضرت رسوله صلی الله
علیه وسلم دیدیلرکه فلان عورت کوندوزن اوروج دوتار
وکیجه‌یله نماز قیلور ولکن قوکشیسنی انجدور اول حضرت
بیوردی انوك یری جهنمدر وبیوردیکه قرق خانه‌یه دك
قوکشیلودر زهری که اکابر تابعیندندر رضی الله عنه
بیورمشدرکه قرق اوصاغ جانبندن وقرق اوصولدن و
قرق اوکدن وقرق اردن قوکشیلردر وبیلکل که قوکشی حقی
اولدکلدرکه انی انجیده‌سن بلکه کرکدرکه انکا ایولك
ایده‌سن زیرا خبرده واردرکه قیامتده فقیر اولان قوکشی
وارلویه صارلوب دیه یا رب اندن صورکه نیچون بکا ایولك

اتمدی واوینک قاپوسن بنم یوزومه قاپایدی واولردن
برینک سچانجوقلغندن غایتله زحمتی وارایدی ایتدیلر نیچون
کدی صاقلمزسن دیدی قورقرم کیسکن انوک اوازن اشتکی
قوکشی اوینه قاچا اندن صکره برسنه کندومه لایق کورمیم
اما لایق کورمش اولام وحضرت رسول صلی الله علیه وسلم
بیوردیکه بیلورمیسنز که قوکشی حقی ندر اولدرکه کرسندن
یاردم استیه یاردم ایده سن واکر درویش اوله معاونت ایلیه سن
واکر قرض استسه ویره سن واکر خسته اولسه واروب
خاطرن صوره سن واکر اولسه جنازه سی اردنجه یوریه سن
واکر اکا برشادلق یوشسه مبارک باده وارسن واکر بر
مصیبت ایرشسه واروب عزا ایده سن وکندو دیوارکی یوکسک
قالدورمیه سن تا انوک اوینک دورکارنه مانع اوله
وچون یمش صاتون الاسن انوک ایچون حصه کوندوره سن
واکر کوندرمکه کوجک یتمیه کرلیوب قومیه سنکه سنوک
اوغلنک قیچوقلر کوروب طشره یه چقاره لرتا انوک اوغلانجقلری

کوزن

کوزوب ارزو چکمیه لر والی کندو یمکوکک توتوسیله انجتمیه سن
مکر انوک ایچون دخی حصه سن کوندوره سن ایا بیلورمیسنز که
قوکشی حقی ندر رسول الله حقیچون که بنم روحم انوک قبضه سی
قدرتنده در که قوکشیلق حقن یرینه کتوره مز الا اشول کمسنه که
حضرت حق جل وعلا اکا رحمت اتمش اوله وبیلکلکه انوک
جمله حقوقندن بری اولدرکه دائم ورزنه چقوب انوک
خانه سنه باقمیه سن واکر سنوک دیوارک اولسه ورزنه اغاج
قوسه منع اتمیه سن وانوک الوغنی یولندوغمیه سن واکر
سنوک قاپوک اوکنه سپرندی دوکسه چکشمیه سن وانوک
کیزلیجک نسنه لرندن خبردار اولدوغک کیزلیه سن وغرین
سوزنی قولق اوروب دکلیه سن وانوک حرمنه نظر اتمیه سن
وجاریه سنه چوق باقمیه سن وبودوکلوکه مسلمانلق
حقوقندن باشقه در حفظ ایدوب رعایت ایده سن
ابوذر غفاری رضی الله عنه بیورر که بنم دوستم بکا
وصیت اتدی یعنی حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وسلم

که چون بریمك بشوزه سن تجربه یه صوڭی ارتوق قوو قوکیشی
ایچون اندن خصه کوندر بر کمسنه عبد الله مبارکدن
رضی الله عنه صوردیکه بنم قوکشم قولمدن شکایت ایلر اکر انی
مجلسنزده کسم کناهکار اولورم واکر دوکمزسم قوکیشی انجنور
بنجه ایده بن عبد الله بیوردیکه بو اولمزکه سنوك قولوك
بر صوچ ایشلیه که کاد و کلمك لازم کلیه بو تقدیرجه چون
بر صوچ ایشلسه قاتلادن قوکیشی شکایت ایدنجه اندن صکره
انوك حقندن کل تا ایکی سنك حقن کوزتمش اولاسن
یعنی هم قوکیشی راضی اوله وهم انی اولکناهدن اوترو تادیب
اتمش اولاسن **خصملر و قوملر حقوقی** حضرت سلطان
انبیا و برهان اتقیا علیه وعلیهم التحیة والثنا بیوردیکه
حق سبحانه وتعالی بیورر که بن رحمانم وخصملق و قوملق
رحم در انوك ادن کندو ادمدن مشتق قلدم یعنی یاردم
وحیا ادم هر کمسنه خصملغی اولاشدورب کسمیه بن اکا
متصل اولوب اولاشورم وهر کمسنه که قطع ایدوب

کسشه

کسشه اندن منقطع اولورم وهر کم استرسه که عمری
اوزون اوله ودیرلکی بول اوله کرکدر که صلهٔ رحمی یرینه کتوره
خصم و قومنی یوددته وبیوردی صلی الله علیه وسلم که هیچ
طاعتك ثوابی اندن تیزرك ایرشمز که صلهٔ رحمك شول حده
دك که بر اهل بیت فسق وفجوره مشغول ایکن چون صلهٔ رحم
ایده لر انلرك مااللری واولادی انوك برکتندن زیاده اوله
وبیوردیکه هیچ صدقه افضل دکلدر اندنکه بر خصمکه ویره سن
که سنوکله خصومتی اوله وبیلکل که صلهٔ رحم اولدر که چون
انلر سندن کسله لر سن انلردن کسلمیه سن حضرت رسول
امین صلوات الله علیه وسلامه بیوردیکه دوکلو فضیلتلرك
افضلی اولدر که هر کم سندن کسله سن اکا اولاشوب باغیشه سن
وهر کم سنی محروم قیله سن اکا احسان ایده سن وهر کم سکا ظلم
ایده سن انوك اتدوکن نچه سن **بابا ایله انا حقوقی** بلکل که
انلرڭ حقی خصم قوم حقندن عظیمرقدر زیرا انلرك
یاقنلقلری ارتوقرقدر حضرت رسول بیوردی صلی الله علیه

وسلم که هیچ کمسنه باباحقن اوده یمز شول وقته دک که
انی قول بوله صاتون الوب آزاد ایلیه وبیوردی ایولک اتمک
انا ایله بابایه نمازدن واوروجدن وحج وعمره وغزادن افضلدر
وبیوردی صلوات الله علیه وسلامه که جنت قوقیسی بیش یوز
ییللق یولدن ایشیدلور وعاق وقاطع رحم اشتمزلر عاق بابا سنه
اناسنه سوزن دوتمیوب انلره مخالفت ایدنه دیرلر و
حضرت حق سبحانه وتعالی وحی کوندردی حضرت موسی یه
صلوات الله علی نبینا وعلیه هر کمسنه که باباسنه اناسنک
سوزن دوتوب فرمان بردار اوله وبنم فرمانیمی دوتمیه بن انی
فرمان بردار یازارم وهر کمکه بنم فرمانیمی دوتا وانلرک
سوزن دوتمیه بن انی فرمان قبول ایتمیجی یازارم وحضرت
رسول صلی الله علیه وسلم بیوردیکه نه زیانی واردر اگر بر کمسه
که بر صدقه ویرسه باباسیله اناسی خیرنه ویره انلره ثواب
حاصل اولسون ایچون وکندویه دخی انلرک ثواب دکلو
ثواب حاصل اولور انلرک ثوابندن بر نسنه اکسوک اولماق

سوزن

سزن بر کمسنه حضرت رسول قاتنه کلدی صلی الله علیه
وسلم ایتدی بنم انام ایله بابام وفات ایتمشلر انلرک بنم اوزرمده
نه اصل حقلری قالمشدر تا بن انی اوده یم بیوردیکه انلر
ایچون نماز قل واستغفار ایله وانلرک عهد ووصیتلرن
یرینه کتور ودوستلرن عزیز دوت وخصم قوملرنه ایولک
ایله وبیوردی صلی الله علیه وسلم انا حقی ایکی بابا دکلودر
اولاد حقوقی بر کمسنه حضرت رسولدن صلی الله علیه وسلم
صوردیکه کمه ایولک ایدم بیوردیکه اناکله باباکه دیدیکه
انلر وفات ایتمشلردر بیوردیکه اوغلوکه ایولک ایله زیرا
بابانک حقی اولدوغی کبی اوغولک دخی حقی واردر و اوغل
حقلرندن بری اولدور که انی بدخویلق ایله عاق ایلمیه حضرت
رسول صلی الله علیه وسلم بیوردیکه حضرت حق سبحانه
وتعالی بر بابایه رحمت ایلسونکه کندو اوغلن عاق ایلمیه واول
حضرت صلی الله علیه وسلم بیوردیکه اوغلانجق که یدی کوننک
اولدی انی عقیقه ایدوک یعنی باشن تراش ایتمکدن اوترو قوین

بوغازلیوب قونوقلو ایدوك ولکن اکا ادوقوك و ایی یانك ایدوك
چون آلتی یاشنه واردی ادب اوکردوك چون یدی یاشنه
واردی نماز قلمغه امر ایدوك چون طقوز یاشنه واردی دوشکن
ویاتاجق اسبابن آیروك وچون اون یاشنه واردی نمازدن
اوترو دوکك وچون سیزده ساله شد یعنی اون اوچ یاشنه
واردی حلالله فرضلرنی اوکردوك چون اون آلتی یاشنه واردی
بابا اننی اورسون والزدوتوب دیسونکه سکا ادب اوکرتدوم
وسنی اوردم سنك فتنه وفسادکدن دنیاده وعذابکدن
آخرتده الله تعالی حضرتنه صغنورم واوغلانجوقلرك حقوندن
بری اولدورکه بخشش ده واویمکده ودوکلو یوللرده انلرك
اراسنده برابرلك کوزده لر وکوچك اوغلانجوغی اویمك
واوخشمق سنت در حضرت رسول صلی الله علیه وسلم حضرت
حسن ایله حضرت حسینی رضی الله عنهما اوپردی اقرع
بن حابس ایتدی بنم اون اوغلانجوغم وار در هیچ برن اویمك
واقع اولمشدر حضرت رسول صلی الله علیه وسلم بیوردی

هرکمسه که

هرکمسه که رحمت ایتمز اکا رحمت ایتمزلر وحضرت رسول
صلی الله علیه وسلم منبر اوزرنده ایدی حضرت حسین
بن علی رضی الله عنهما یوزی اوزرنه دوشدی فی الحال
اول حضرت صلی الله علیه وسلم منبردن اشاغه اینوب
سکرتدی وانی قالدروب بوآیتی اوقیدی إِنَّمَا أَمْوَالُكُمْ
وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ وبر کره حضرت رسول صلی الله علیه وسلم
نماز قیلورکن چون سجده یه واردی حضرت حسین ایاغن
اول حضرتك مبارك بوینینه آتدی حضرت رسول صلی
الله علیه وسلم شول دکلو توقف ایتدیکه صحابه دن رضی الله
عنهم صاندیلرکه مکر وحی نازل اولمشدر که سجودی اوزاتمق
کرکدر چون سلام ویردی صوردیلرکه مکر وحی کلمشدر
بیوردیکه یوق که حسین بنی کند وایچون دوه قلمش ایدی
تعجیل ایتمدم مقصودی تمام اولسون ایچون وبالجمله اتا ایله
بابا حقی برك ذکردر اولادحقندن زیرا انلرك تعظیمی
اوغله واجبدر حضرت حق سبحانه وتعالی انی کندویه

عبادت ایله بیله یاد ایتمشدر وقضى ربك الا تعبدوا الا
اياه وبالوالدين احسانا وانلرك حقنك عظیم لکندن
ایکی سنه واجب اولمشدر بری اولدرکه علمانك اکثری
اکا ذاهبلردرکه اکر بر ایمك شبهه دن اولسه وحرام محض
اولمسه که انا ایله بابانك ییمه سنه امر ایده لر قبول ایدوب
ییمك کرکدر زیرا انلرك رضاسی مهمرکدر شبهه دن حذر
ایتمکدن ایسه ودخی اولدرکه انلرك اذنی اولمایجه
هیچ سفره کیتمك اولمز مکرکه فرض عین اولمش اوله نماز یکه
اوروج علمی کبی چونکه اولدر یعنی یرده کمسنه بولمیه که
اول علمی اوکرنه وصحیح اولدرکه حج اسلامه انلرك
دستورنسز وارمق جایز دکل زیرا انلرك تأخیری مباح
درا کرچه اصلی فرضدر وبر کمسنه حضرت رسولدن
صلى الله علیه وسلم غزایه وارمغه دستور استدی
بیورردی والدك وارمیدر واردردیدی بیوردیکه وار
انلرك قاتنده طور زیرا سنك جنتك انلرك قدمی آلتنده در

ویمندن بر کیشی کلوب حضرت رسول الله دن صلوات الله
وسلامه علیه دستور استدیکه غزایه واره بیوردیکه
انانك باباك وارمیدر دیدی واردر بیوردی اوکوردی
انلردن وار دستور استه اکر دستور ویرمیه لر انلرك
سوزین طوت زیرا توحیددن صکره حضرت حق سبحانه
وتعالی نك قاتنده هیچ نسنه ایلتمزسن اندن یکرك وبلکل
که بیوك برادرك حقی بابك حقنه یاقندر وخبرده واردر
که بیوك حقی کوچك برادر اوزرینه اوغل اوزرینه بابا
حقی کبیدر بنده لر حقوقی حضرت رسول صلى الله علیه
وسلم بیوردی الله دن قورقك کندو بنده لرکوزولیکون
آلتنده اولنلرك حقنده انلره شول ییمکدن ویرك که
کندو کوزیرسز وشول لباسدن کیورك که کندو کوزکیدرسز
وبر ایش بیورمك که انلر طاقت کتورمیه لر واکر یرارز
اولسه لر صاتك والا اتولك کتسونلر وحق تعالی نك
خلقنه عذاب ایتمك زیرا حضرت حق سبحانه وتعالی

ویمندن

انلاری سنی مسخره‌ونبده قلمشدر واکر اشتیلیدی سنی
انلار ده مسخره‌ور ایدیلر دیدی وبر کمسنه صوردیکه یا رسول
الله بر کونده قاچ کره عفو ایده لوم کندو قوللارمزدن
یعنی انلارک صوچلرن بیوردیکه یتمش کره ولحنف قیسه
رحمة الله علیه دیدیلرکه صبر وتحملی کمدن اوکرندوک دیدی
قیس بن عاصم دن که جاریه سنی بر دمور شیشه بر قوزی
بریان صاجوب کتوردی الندن دوشوب بر اوغلنوک
اوزرینه راست کلدی واول اوغلنجق هلاک اولدی
قورقودن اول جاریه نوک اوصی کتدی قیس ایتدی قورقمه
که سنوک هیچ صچوک یوقدر سنی الله ایچون ازاد ایتدم و
عون بن عبد الله رحمة الله علیه هر وقت که قولی سوزندن طیموب
عصیان ایدردی دیردی نه خوش سن کندو افندوکه
خوین دوتمش سن شویله که سنوک افندوک کندو مولاسنه
عاصی اولور سن دخی شویله عاصی اولور سن و ابو مسعود
انصاری رضی الله عنه بر قولی دوکردی بر اواز اشتدیکه

بر کمسنه دیر یا ابا مسعود چونکه دونوب کروسنه نظر ایتدی
حضرت رسولی کوردی صلی الله علیه وسلم بیوردیکه
حضرت حق جل وعلا سکا قادر رقدر سن اکا قادر اولدوغکدن
پس قولک حقی اولدوکه انی کمکدن وقاتقدن طویوره
واحتیاج چکدورمیه واکا تکبر کوزیله باقمیه وبیله که
اول دخی کندوکبی بر ادمدر وچون اول بر خطا ایتسه کندونک
حضرت حق جل وعلا قاتنده اتدوکی خطالردن فکر ایلیه
وچون غضبی کله حضرت حق تعالینوک کندویه اولان قدرتندن
اندیشه ایلیه وحضرت رسول صلی الله علیه وسلم بیوردی
مشدرکه کندو اولنک التنده کمسنه اندن اوترو بر طعام
پشوردی وانوک توتونی المز چکدی کرکدرکه انی دخی
سفره سنه چغروب بیله اکل ایده واکر بونیله ایتمیه بر لقمه
ایکوک ایوسندن کوتروب باغنه باتوره وکندو ایلیه الغزنه
قویه ودلیله بولقمه نوش ایتدیسیه اصل سادس
در بوجق دوتمق وخلقدن عزلت ایتمک باینده بلکلکه

بر کمسنه

علمانوڭ خلافی واردر که عزلت و زاویه دوتمق افضل
میدر یا خلق ایله اختلاط اتمك سفیان ثوری و ابراهیم
ادهم و داود طائی و فضیل عیاض و ابراهیم خواص و یوسف
اسباط و حذیفه مرعشی و بشر حافی و متقیلردن اولو
لردن چوق کمسنه نوڭ مذهبی اولدر که عزلت اتمك و بوجاق
دوتمق خلق ایله اختلاط اتمکدن افضلدر و علمای ظاهر
اولولرندن بر جماعتڭ مذهبی اولدر که خلقه قاریشمق
اولیدر و امیر المؤمنین عمر بیورر رضی الله عنه عزلتدن
کندو نصیبڭزی الوڭ و ابن سیرین بیورر رضی الله عنه
عزلت عبادتدر و بر کمسنه داود طائی حضرتنه رضی الله
عنه دیدی بکا بر نصیحت ایله ایتدی دنیادن اوروج دوت
و الوم وقتنه دك بوزمه و ایللردن قاچ ارسلاندن قاچدیغڭ
کبی و شیخ حسن بصری رضی الله عنه بیورر که توراتده
واردر که ادم اوغلی چون قناعت اتدی خلقدن بی نیاز اولدی
و چون عزلت اختیار اتدی سلامتلق بولدی و چون شهوتی

یکدی

یکدی ازاد اولدی و چون حسددن فراغت ایدوب
الچکدی مروتی ظاهر اولدی چون از چوق صبر اتدی ابد
برخوردارلغن بولدی و وهیب ابن الورد رضی الله عنه
بیورر که حکمت اون جزؤدر انوڭ طقوزی اصم اولمقدر و
بری عزلتده در و ربیع بن خثیم و ابراهیم نخعی رضی الله عنهما
بویله دیمشلر که علم اوکرن و خلقدن عزلت ایله و مالك
ابن انس رضی الله عنهما برادرلر زیارتنه و بیمارلر عیادتنه کدوب
جنازه لره دخی یوروردی صکره انلاری بر بر ترك اتدی
و بر بوجاغه کیروب عزلت اختیار اتدی و فضیل عیاض
رضی الله عنه دیدی که بیوك منت قبول ایلدم بر کمسنه دن که
بکا راست کلوب سلام ویرمیه و چون خسته اولام بنی کورمکه
کلمیه و سعد ابن ابی وقاص و سعید بن زید رضی الله عنهما
صحابه اولولرندن ایدیلر و مدینه قربنده بر یرده ایدیلر که
اکا عقیق دیرلردی و مدینه یه جمعه نمازنه و غیری مصلحته
دخی کلمزلردی انده فوت اولدقلری وقته دك و امرادن بری

خاتمه اصمه دیدی رحمة الله علیه هیچ حاجتك وارمدر دیگ
واردر ایتدی بندر اول ایتدی حاجتم اولدر که نه سن بنی کوره
سن ونه بن سنی وبر کمسنه سهل تستری حضرتنه قدس سره
دیدیکه استرمکه سنوکله مصاحبت ایلیم دیدیکه چون ایکیمزدن
بریمز فوت اولور قالانمز کیموکله مصاحبت ایتسون دیدی حق ایله
ایتدی شمدی دخی صحبتی حقله ایتمك کرکدر وبیلکل که خلاف
بونده نکاحده اولان خلاف کبیدر که آیا نکاح ایتمك افضلمیدر
یا ایتمه مك وحقیقت اولدر که بو احوال تغیر بولور کمسنه
واردر که اکا خلقه قارشمق انفع در وحقیقت ظاهر اولماز
عزلتك فایده لری وآفتلری تفصیل ایله دینلمادکجه **فواید**
عزلت بیلکل که عزلتده التی فایده واردر اول ذکر ایله فکر
فراغتی زیرا عباداتك بیوکرکی فکردر حضرت حق جل وعلا
نوك صنعنده ویرله کوك ملکوتنده وحضرت حق سبحانه
وتعالی اسراوی معرفتنده دنیاده واخرتده بلکل که بیوکرکی
اولدر که کندونوك وارلغن حق جل وعلانوك ذکرنه ویره

تا اندن

تا اندن غیری هر نسنه دن که واردر بیخبر اوله وکندوسنی
دخی اونوده وحق تعالی دن غیری قالمیه وبو خلوتسز وعزلت
سز راست کلمز زیرا هر نسنه که حقدن غیریدر حقدن آلی
قویجیدر خاصه بر کمسنه که شول قوتی اولمیه که خلق آراسنده
حقله اوله وخلقله اولمیه پیغامبرلر کبی صلوات الله علی
نبینا وعلیهم اجمعین وبوندندرکه ایدیکه حضرت رسول
صلی الله علیه وسلم کندو مصلحتنك ابتداسنده عزلت اختیار
ایدوب حرا طاغنه چقدی وخلقدن کسلدی شول وقته
دکین که نور نبوت قوت لنوب شول درجه یه ایرشدیکه ظاهری
خلق ایله ایدی وباطنی حقله وبیوردیکه اگر کمسنه دوست
دوتسم ابوبکری دوتاردم ولکن حضرت حق سبحانه وتعالی
نك دوستلغی خود هیچ بر غیری دوستلغه یر قومامشدر
واولیلرمنا نورلردیکه اول حضرتوك هر کمسنیله دوستلغی واردر
وعجب دکلدر اگر اولیا دخی بو درجه یه ایرشه لر زیرا سهیل
تستری قدس الله روحه العزیز بیوردیکه اوتوز ییلدرتا بن

حقله کلمات ایدرم و ایللر خلقله سویلشورم صانورلر
و بو محال دکلدر زیرا کمسنه واردر که بر مخلوقک عشقی اکا شویله
غلبه ایلر که کندو خلوت ایچنده ایکن کمسنه‌نک سوزن اشتمز
و ایللری کورمز کندویه مشغول اولغندن ولکن هر کمسنه کرکدر که
بوکا مغرور اولمیه زیرا اکثریا اولدور که خلوت اراسنده
جمعیت خاطر بولمیوب مصلحتدن کرو قالورلر بر کمسنه بر رهبا
دیدیکه یالکوزلغه نه عجب صبر ایدرسن ایتدی یالکوز دکولم
حقله همنشینم چون اکا راز دیمک استسم نماز قیلورم
و چون بکا راز دیدوکن آرزو ایلسم قرآن تلاوت ایدرم و بر
کمسنه‌یه صوردیلر بو قوم خلوتدن نه فایده حاصل اتدیلر
دیدی حضرت حق سبحانه و تعالی ایله انس حاصل اتدیلر
و شیخ حسن بصری حضرتلرینه دیدیلر رضی الله عنه که بونده
بر کیشی وار دایم بر دیره کولک اردنده تنها اوتورمشدر ایتدی
چون حاضر اوله بکا خبر ویرک چون حاضر اولدی شیخه
خبر ویردیلر انوک قاتنه واروب ایتدی دایم تنها اوتورسن

بچون

نیچون خلقله اختلاط ایلمزسن ایتدیکه بر ایش واقع اولمشدر که
بنی مشغول ایدوب خلق صحبتندن الیقومشدر شیخ دیدی
نیچون حسن بصری قاتنه وارمازسن و سوزن دکلمزسن
ایتدی بو ایش بنی ایللردن و حسندن الیقویوب مشغول
اتمشدر شیخ اوله نه اشدر دیدی اول کمسنه ایتدی هیچ بر
وقت یوقدر که حضرت حق جل و علادن بکا بر نعمت عطا
اولنمیه و بندن بر کناه وجوده کلمیه اول نعمته شکر و اول
کناهدن استغفار ایدرم نه حسنه مشغول اوله بیلورم
و نه اندن غیریلره شیخ دیدی یوریکه بکله که سن حسندن
فقیه‌رکسن   و هرم بن حیان اویس قرنی حضرتلرینک
رضی الله عنه قاتنه واردی اویس نیه کلدوک دیدی ایتدی
کلدم سندن راحت بولم اویس دیدیکه بن هرکز بیلمدم که
بر کمسنه اوله که تکرین بیله و بر غیری کمسنه ایله انس دوتوب
دکلنه   فضیل عیاض بیوردی رضی الله عنه که چون دون
قرکولغی ظاهر اولور بنم کوکلمده بر شادلق پیدا اولور صباحه دک

خلوتده حق جل وعلا ایله اوتوره‌یندرم چون صباح
ایدنلیغی ظاهر اولور بنم کوکلمده برقساوت پیدا اولوردر مکه
ایللر شمدی مشغول ایدوب اندن الیقورلر ومالک بن دینار
قدس الله روحه العزیز بیورر هرکسنه که حضرت حق سبحانه
وتعالی ایله سویلشمکی خلق ایله سویلشمکدن یکرک سومیه
انوک علمی آزدر وکوکلنک کوزی کوردر وعمری ضایعدر و
حکمادن بری دیدی که هرکسنه ده شول آرزو اولکه برکمسه کوره
وانکله اوتوره اول آرزوکنده ونقصاننده در زیرا انوک کوکلی
کرک اولان نسنه دن خالیدر طشره دن بریاردم استر
ودیمشلرکه هرکیمک ایللر انیسی اوله اول کمسنه مفلسلردندر
پس بوجمله دن بیلکل که هرکمسنه ده شول قدرت اوله که دوام
ذکر ایله حضرت حق جل وعلا ایله انس حاصل ایلیه یاد دوام
فکر ایله علم ومعرفت تحصیل ایده انوک جمال وجلاله بوهم
عبادتدن خلقه متعلق اوله بیوک دکدر زیرا دوکلو
سعادتلرنوک غایتی اولدرکه برکمسنه اول جهانه وارنه

وحضرت

وحضرت حق سبحانه وتعالی انک انسی ومحبتی انکا غالب اولمش
اوله وانس ذکر ایله تمام اولور ومحبت ومعرفت ثمره سیدرو
معرفت ثمره فکردر وبونوک جمله سی دوام خلوت ایله راست
کلور **اکنجی فایده** اولدرکه عزلت سببی ایله معصیت چوقلغندن
خلاص اولور ودورت معصیت واردرکه خلق قارشمغله
انلاردن هرکمسنه قاچوب قورتولمز بری غیبت ایتمک یا ایشتمک
در واولدینی هلاک ایلکیدر وبری دخی امر معروف ونهی
منکردرکه اکر خاموش اولسه فاسق وعاصی اولور واکر
انکار ایتسه چوق خصومت ووحشته دوشر واوچنجی
ریا ونفاقدرکه خلق ایله قارشمقدن اول لازم کلور زیرا
اکر خلقله مدارا ایتمسه انی انجدورلر واکر مدارا ایتسه
تیزجک ریایه دوشر زیرا مدارایی مداهنه دن نیجه خیانت
ونفاق وکتبدن ایرمق قیتی کوچدر واکر ایکی خصمله
سویلشسه وانلاروک هربریله موافقت ایلسه ایکی یوزلو
واکر موافقت ایتمسه انلاروک دشمنلکندن خلاص بولمز

واکسنکری اولدورکه هرکیمی کورسه دیسه کرکدرکه همیشه
صحبت شریفکزه آرزوم واردر واکثر احتمال اولدورکه دیدیکی
سوز یلاندر اوله اکر سن دخی انوك دیدوکی کبی دیمیه سن
انجنوب سندن وحشت ایدوب اورکو واکر سن دخی دیسه سن
نفاق وایکی یوزلولك اولور واکسنکرك اولدورکه ظاهرده
بر کمسنه دن صورره که سنوك حالوك ندر وسنره متعلق
اولان کمسنه لروك احوالی نجه در وباطنده انلروك اندوهندن
که نجه درلر فارغ اوله وبو محض نفاقدر وعبد الله بن
مسعود رضی الله عنه بیورر کمسنه اولکه طشره کیده بر
کمسنه یله بر مصلحتی اولدوقدن اوتره واول کمسنه یه نفاقله
شول دکلو ثنا ایدوب مردملك کوستره که انوك اوجندن
دیندن چیقه واونیه کله حاجتی بتمامش اوله وحضرت
حق جل وعلانی غضبه کتورمش اوله سری سقطی قدس سره
بیوررکه اکر بر مسلمان قرداشم بنم قاتمه کلسه وبن کندو
صقلیم اوملمه صغاسم طوغرولسون ایچون اندن تورتارمکه

ادمی

ادمی منافقلر دفترنه یازه لر وفضیل عیاض رضی الله عنه
بر یرده اوتورمشیدی بر کمسنه انوك یانینه واردی انیدن
نیه کلدوك دیو صوردی ایتدی دلخلق ایچون وسنوك دیدارکه
موانست ایچون کلدم شیخ دیدیکه الله حقی ایچونکه بو وحشته
یاقین ترقدر کلمدوك الا اندن اوتروکه سن بکا مردملك کوستره سین
یلانله وبن دخی سکا انسانیت کوسترم یلانله بر یلاندن
سن بکا دیه سن بر یلان بن سکا یا سن بورادن دونوب
کیده سن یا بن بورادن قالقوب کیدم هر کمسنه که بویله
سوزلردن حذر ایده بیلورسه اکر خلقله قارشورسه
ضرر ایلمز سلف بری برن کورزلر دیدی دنیا احوالندن
صورمازلردی دیندن صوررلردی حاتم اصم قدس
سره حامد لفافه صوردی نجه سن دیدی سلامت و
عافیت ایله بن حاتم ایتدی سلامت اندن صکره اولورکه
صراطی کچه سن وعافیت اولدورکه جنته کیره سن
وچون حضرت عیسی یه صلوات الله علی نبینا وعلیه دیرلردی

نجه سن دیردی شول نسنه که بنم انده فایدم وار بنم المده
دکلدر وشول نسنه که بنم انده زیانم واردر انوك دفعنه
قادر دکولم وبن کندو اشلرمك مرهونیم وبنم ایشم بر غیری
کمسنه نوك النده دربس هیچ درویش بندن درویشراك
وبیچاره‌تر یوقدر وچون ربیع خثیمه یه دیرلردی
نجه سن دیردی ضعیف وکناهکارم کندو رزقمی یرین
واجلمه انتظار ایدرم وابو دردایه رضی الله عنه دیرلردی
حالوك ندر دیردی خیردر اکر جهنمدن امین اولسم
اویس قرنیه صوردیلر رضی الله عنه نجه سن ایتدی نجه
اولسم کرك که بر کمسنه که صباح ایلرکه اخشامه یتشورمی
یتشمزمی واخشام ایلرکه صباحه چقارمی چقمازمی مالك
دیناره قدس الله روحه دیدیلر نجه سن ایتدی نجه اولسه
کرك بر کمسنه که عمری اکسلور وکناهی ارتار بر حکیمه دیدیلر
که نجه سن ایتدی که حضرت حق جل وعلانوك رزقن
یرین ودشمنی اولان شیطانك سوزین دوتارین ومحمد

واسعه

واسعه رحمة الله علیه دیدیلر نجه سن ایتدی نجه اولسه
کرك بر کشی که هر کون بر منزل اخرته یاقین ارق اولور حامد لفافه
علیه الرحمه دیدیلر نجه سن ایتدی شول ارزوده یم که بر کون
عافیتله اولام ایتدیلر که عافیتك یوقمیدر دیدی عافیت
بر کونده اولور که اول کون بندن بر معصیت واقع اولمیه
وبر کمسنه یه اولوم وقتنده صوردیلر که حالوك ندر ایتدی
نجه اولسه کرکدر بر کمسنه نوك حالی که بر اوزون اوزاق
سفره کیدر زاد وزواده سز وبر قبره کیرور که قاركو همدم
سز وبر پادشاه عادلك قاتنه وارور حجت سز حسان بن
سنانه رحمة الله علیه دیدیلر که نجه سن ایتدی نجه اولسه
کرکدر بر کمسنه که لابددرکه اوله وصکره انی احیا ایدوب
قالدوره لر واندن حسابا ایسترلر ابن سیرین رحمة الله علیه
بر کمسنه یه دیدیکه نجه سن ایتدی نجه اولسه کرکدر بر کمسه
که بیش یوز درهم بورجی اوله وصاحب عیال اوله وهیچ نسنه سی
قادر اولمیه ابن سیرین اوینه واروب بیك درهم اقچه کتوردی

واول كشيه ويردي وايتدي بيشيوز درهمي بورجكه ويز
وبيشيوز درهمي دخي ايلتوب عيالك ايچون نفقه ايله وعهد
اتدمكه دخي هيچ كمسنيه حالوكي ندرديم وبوني اول اجلدن
اتديكه قورقديكه اگر اني كوزتميه بو صورتده منافق اولمش
اولميه واولولردن بري ديمشدركه كمسنه لر كوردم هركز
بري برينه سلام ويرمزلردي اگر انلردن بري بريسنه حكم
اتسيدي اولنجه مالنه اندن دريغ اتمزدي شمدي بر جماعتي
كوردم كه واروب بري برين زيارت ايلرلر وخاطرن صورارلر
حتى اولرنده اولان تاوغي بيله يوقليوب استفسار ايدرلر
واگر بري بر درهم نسنه ايله كنتاخلق ايلسه اكا ويرمزلر
وبو دكلدر الا ريا ونفاقدر وچوق خلق بو صفتله متصف
اولمشلردر هر كمسنه كه انلره قارشوب اختلاط ايلر اگر
انلره موافقت ايدرسه بو نفاقله يلانده اورتاق اولور
واگر مخالفت ايلرسه اكا عداوت ايدرلر واكا كرانجان ديرلر
وجمله سي انوك غيبتنه مشغول اولورلر وانوك ديني انلردن

انتقام

انتقام الموسببي ايله ضايع اولور وانلروك ديني انوك
غيبتي سببي ايله الدن كيدر دردنجي معصيت كه خلقله قارشوب
اختلاط سببي ايله لازم كلور اولدوركه هر كمسنيله كه اوتورب
مصاحبت اتسك انوك صفتي سكا شويله سرايت ايدركه سنوك
خبروك اولمز وسنوك طبعوك انوك طبعندن شويله اوغورلر
سن واقف اولمزسن واول جايزدركه چوقلوق معصيتوك
قبحني اولمچون وتورمق ودورمق اهل غفلت ايله اوله زيرا
هر كمسنه كه دنيا اهلني كورسه وانلروك دنيايه حرصني
مشاهده قلسه انوك مثلي كندوسنده پيدا اولور وهر كم
اهل فسقي كورسه اگرچه اكا منكر ايسه چوق كورمكله انوك
كوزنه يني زلك اولور وهر معصيتي كه چوق كورسه لر انوك
انكارني كوكلدن دوشوب ساقط اولور وبوندن اوترو
دركه اگر بر اهل علمي بر ديبا قفتانله كورسه لر دوكلو كوكلر
اكا انكار ايدرلر وجايزكه بو عالم بتون كون غيبت ايليه و
كمسنه اكا انكار اتميه وغيبت ابريشيم كيمه دن بلكه زياده

بدتردر ولكن چوق واقع اولدوغیچون خلقه عادت اولنمشلردر
بلكه اهل غفلت احوالن دیكلمك ضررلودر صحابه و اولیا
احوالن اشتمك فایده لو اولدوغی كبی و انلارك ذكری وقتنده
رحمت یاغار شونكله خبرده واردر عند ذكر الصالحين
تنزل الرحمة یعنی رحمته سبب اولدوغی كه خیره رغبتی حركت
ایدر و دنیا رغبتی اكسولدیر اولور چونكه بر كمسنه انلارك
احوالن اشیدر كذلك اهل غفلت ذكری وقتنده لعنت یاغر زیرا
لعنته سبب غفلت و دنیا رغبتیدر و انلارك ذكری بوكا
سبب اولور پس انلارك دیدارنی كورمك عظیمترق
اولور و بوندن اوترو حضرت رسول اكرم صلى الله عليه
وسلم بیوردی یرامز مصاحب دموزجی كبیدر اكرچه كیسكی
یاقمزده توتونی سكا اولشور و ایو اولان همنشین مثلی عطار
كبیدركه اكر سكا مسك ویرمسه مسكك توقیتی سكا اولاشور
سكر پس بیلكل كه تنهالق یرامز یولداشدن یكركدر و ایو
یولداش تنهالقدن یكركدر شونكله خبرده واردر پس

هر كمسه

هر كمسه كه انكله اوتورمق دنیا رغبتن سنوك كوكلكدن
كیدره و سنی حضرت حق سبحانه و تعالى یه دعوت ایدوب
اوقیه انكله اختلاط ایدوب قارشمق عظیم طوپلمقدر اما
ملازم اول و هر كمسه كه انوك حالی بونك خلافی اوله اندن
ایراق اول خصوصا بر عالمدن كه دنیا یه حریص اوله و انوك
فعلی قولنه اویمیه كه اول زهر قاتلدن بدتردر و مسلمانلق
حرمتن كیدرر زیرا كندویه دیركه اكر مسلمانلغك بر اصلی
اولسیدی شول كمسنه اكا اولی ایدی زیرا اكر بر كمسنك اوكنده
بر طبق حلوا اولسیدی و تمام حوصله ول حلوایی یسه
و فریاد ایلسه كه ای مسلمانلر بوندن قاچوب ایراق اولك كه
بو دوكلو اغودر هیچ كمسنه اكا اینانمز و انوك اقدامیله
شول حلوایی یدوكی انده زهر اولمادوغنه دلالت ایدوب
بر حجت اولور و چوق كمسنه واردركه حرام یمكه و كناه ایتمكه
اقدام ایده مزچون اشیدوركه بر اهل علم اول ایشی ایشلر اول
دخی اقدام ایدوب اول ایشه مباشرت ایدر و بو سببدندركه

علمانوڭ ذلت وخوارلغن حكايت ايتمك حرامدر وجايز دكل
ايكي سبب ايله بري غيبت اولدوغيچون وبري دخي اولدر كه ايللره
اقدام ايدرلر واني كندولره حجت ايدوب انكا اويارلر و
شيطان انلرڭ يارديمنه قالقوب ايدر سن فلان اهل علمدن
افضل وزاهدرق اولمسڭ كرك وعامينڭ شرطي اولدر كه
چون بر عالمدن تقصير كورسه ايكي سببه فكر ايليه بري
اولدر كه بيله كه اكر اهل علمدن بر قصور واقع اولسه جايز
كه انلرڭ علمي انكا كفارت اوله زيرا علم بر اولو شفيعدر وعامينڭ
علمي يوقدر چون عمل ايليه نيه اعتماد ايدر وكيمه طايانور
ودخي اولدر كه بيله كه اهل علمڭ بلدوكي حرام اولانماليني
يمك جايزدكل عامينڭ بلدوكي كبيدر كه خمر وزنا جايز
دكل وهر كمسنه بو مقدار بيله كه خمر وزنا جايزدكلدر
عالمدر وعامينڭ شرابي ايچمسي حجت اولمز تا اكابر كمسنه
دليرا اولوب اقدام ايليه عالمڭ دخي حرامي يمسي بويله در و
اكثريا حرامي يمكه اقدام شول كمسنه لر ايدرلر كه انلرڭ ادي

عالم

عالم اولوب كندولر حقيقت علمدن غافللردر ويا شول
ايدوكلري فعللرڭ بر عذرين وتاويلين بلورلر كه عوام فهم
ايتمزلر كرك در كه عامي بو كوز ايله نظر ايليه هلاك اولماسون
ايچون وموسي ايله خضر عليهما السلام مثلي كه خضر كمي
دلدي وموسي انكار ايتدي قرانده بوندن اوتري كلمشدر و
مقصود اولدر كه روزكار شويله در كه اكثر خلقڭ صحبتنده
ضرر وار در پس خلقڭ اكثريني ايچون عزلت ايتمك وزاويه
طوتمق اولي در **اوچنجي فايده** اولدر كه هيچ شهر الا ما شاء
الله خصومتدن وفتنه دن وتعصبدن خالي دكلدر و
هر كيم كه عزلت اختيار ايتدي فتنه دن قورتلدي وچون خلقه
قارشور اورتايه دوشر ودني خطرده اولور عبد الله
بن عمرو عاص روايت ايدر كه حضرت رسول اكرم صلي الله
عليه وسلم بيوردي كه چون ايللر كوره سڭ كه بري برينه
قارشه لر ومبارك برمقلرني بري برينه كچوردي او ايچنه
لازم طوت يعني طشره چقمه وديلڭي طوت وشول سنڭ كه

بیلورسن ایله و شول نسنه که بلمزسن براق کتسون و کندو
خاصی اولان ایشکه مشغول اول و عامه نوک ایشندن الوک
چکه طوت وعبد الله بن مسعود رضی الله عنه روایت ایدرکه
حضرت رسول صلی الله علیه وسلم ایلرو زرینه بر روزگار
کله که کشینک دینی سلامتلو بولمیه مکرکه قاچه بریردن
بریره و بر طاغدن بر طاغه و بر دلوکدن بر دلوکه دلکو کبی
که کندوی خلقدن اوغورلیه دیدیلر یا رسول الله اول
قچان اولور بیوردی چون معیشتی معصیتسز اله کتورمک
ممکن اولمیه اول وقت عزب اولمق حلال اولور دیدیلر یا رسول
الله نجه اولور و سن بزه نکاح ایدوک دیو بیورمش سن
بیوردیکه اول وقت کشینک هلاکی اناسیله باباسی الیکه
اولور و اگر اناسی اولمش اولسه لر اهل و عیالی الیله اولور
و اگر اهل و عیالی اولمسه اقرباسی الیله اولور دیدیلر نیجون
یا رسول الله بیوردی انی الطارلغیله و درویشلک ایله
ملامت ایده لر و برنسنه که اول اکا قادر اولمیه اندن

اشتیه لر

اشتیه لرتا هلکه یه دوشه و بو حدیث گرچه ارکلکده
واردر بوندن عزلت دخی معلوم اولور و بو زمانی که
حضرت رسول صلی الله علیه وسلم وعده بیورمشدور
بزم زمانمزدن اوکوردی براوزون مدتده کلمشدور
سفیان ثوری قدس الله روحه کندو زماننده دیردی
والله لقد حلت العزوبة الله حقیچون که عزب اولمق
شمدی حلال اولدر دردنجی فایده اولدر که ایللرشرندن
خلاص بولوب آسوده اوله زیرا تا خلق ایچنده در انلارک
غیبت ایله بر امرضا اندوقلرینک زحمتندن خالی اولمز
و طمعلردن خالی اولمز و شوندن دخی خالی اولمازکه کندو
دن برنسنه کوره لر که عقللری اکا یتشمیه کندویه دیل
اوزاده لر و اگر استسه که دوکلو خلقوک حقنه تهنیه دن
و تعزیه دن و قونوقلقدن قیام کوستره دوکلوا وقاتی
اکا ضرب اولور و کندو مصلحتنه مشغول اولمز اگر بعضی
سنی تخصیص ایلسه غیریلر قاقیوب انی انجدورلر و

چون بر بوجاغه کیروب عزلت ایتسه بر اوغردن جمله دن
قورتلور ودوکلوسی اندن خشنود اولورلر وبر کیمسه واردی
که هرگز مقابردن ایکسوک اولمازدی وکتابسز اولمازدی
ودایم یالکوز اوتورردی اکا دیدیلر که نیچون بویله ایدرسن
ایتدی هیچ بر تنهالقدن سلامته یاقین رق بولمدم وهیچ
واعظ مقبره کبی کورمدم وهیچ مونس وهمنشین کتاب کبی
بولمدم وثابت البنانی قدس جملهٔ اولیادن ایدی شیخ حسن
بصري یه رضی الله عنه نامه یازوب کوندردیکه اشتدمکه
حجه کیدرسن استرمکه سنوکله مصاحبت ایدوب بیله
کیدم شیخ حسن قدس سره بیوردیکه قو حضرت حق جل و
علانوک سترنده یعنی پرده سنده درلک ایده لوم زیرا
جایزکه چون بیله اولسک بری بریمزدن بر نسنه کوره وزکه
بری بریمز ایله عداوت ایده وز وبو دخی عزلت فایده لرنک
بري در تا مروت پرده سی یرنده قاله وبلورسز وکورمز
نسنه لر کورنیلجیه که جایزکه اولمایوب صاغمادوغی نسنه لر

پیدا

پیدا اوله بشنجی فایده اولدورکه ایللرنوک طمعی اندن وانونک
طمعی ایللردن قطع اولونه وبو ایکی طمعدن چوقلق معصیت ورحمت
حاصل اولوب وجوده کلور زیرا هرکم اهل دنیالی کورسه انده
حرص پیدا اولور وطمع حرصک تبعیدر وخورلق طمعک تبعیدر
وبو سببدن حضرت حق سبحانه وتعالی بیوردی یعنی حضرت
رسوله صلی الله علیه وسلم وَلَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعْنَا بِهِ
أَزْوَاجًا مِّنْهُمْ یعنی شوکا باقمه که کافرلرک اصنافنه مشرکلردن
وجهودلردن وانلاردن غیریه دنیادن تمتع یعنی نصیب ویرمشوز
که اول انلارونک فتنه سیدر وحضرت رسول ملک علام
علیه الصلوة والسلام بیوردیکه برکمسنه یه نظر ایدوک دنیاده
که سزدن الچق اوله وبرکمسنه یه نظر اتمک که سزدن اعلا اوله
زیرا حضرت حق جل وعلانوک نعمتنی سزوک کوزکوزه حقیر
کورنمکه باشلر وهرکم بایلر نعمتن کورسه اکرانی طلب ایدوب
ارارسه خوداله کتوروب حاصل ایدهمز ولخرتنه ضرر ایر
کورور واکر طلب اتمزسه مجاهده یه وصبره دوشر اول دخی

کوچدر التنجی فایده اولدرکه کران جانلرك واحمقلرك
وشول کمسنه لرك که دیداری بالطبع مکروه اوله دیدارندن
قورتله اعمش که تابعیندن ایدی اکا دیدیلر رحمة الله علیه
که نیچون کوزك خلل ایرشدی کران جانلره چوق باقدوغمدن
اوترو دیدی جالینوس حکیم ایدر که شویله که بدنك حماسی
وار جانكده حماسی واردر و جانك حماسی کران جانلر دیدارندر
وشافعی بیورر رضی الله عنه که هیچ کران جان ایله اوتورمدم
که انوك جانبنده اولان یانمی اول بریانمدن اغرق بولمایم
وبو فایده اکرچه دنیاویدر ولکن دین فایده سی دخی بوکا
اولاشقدر زیرا بر کمسنه کورسه که انوك دیداری یرامز
اوله دلیله یا کولیله انوك مساوی سنه باشلر وچون تنها
اولسه بونوك دوکلوسندن سلامت اولور بخلاص بولور بو
در عزلتك فایده سی عزلتك آفتلری بیاننده بلکل که دین و دنیا
مقاصدندن بعضی اولدر که حاصل اولماز ایللر یاردم ایتمینجه
وراشتکلر خلق ایله قارشمینجه وعزلتده انلر فوت اولورلر انك

سبب

سبب فوتی عزلت آفتی در واول آفتی در آفت اول علم اوکرنمکدن
وتعلیم ایتمکدن کرو قالمقدر و بلکل که هرکیم کندویه فرض
اولان علمی اوکرنمش اولسه عزلت اکا حرامدر و اکر فرض اولانی
اوکرندی وغیر علومی اوکرنمیوب فهم ایده بلمزسه واشترکه
خلقدن عزلت ایده عبادت ایچون جایز اولور و اکر علوم شرعیه
تمام اوکرنمکه قادر ایسه اکا عزلت اختیار ایتمك عظیم ضرردر
زیرا هرکیم علم حاصل ایتمکدن اوکوردی عزلت اختیار ایلیه
انوك اکثر اوقاتی خواب ایله و تعطیل ایله و عبث فکرلر له
ضایع اولور و اکر بتون کون عبادته مشغول اولسه چون
علم احکامن ویرمش اولسه غرور و مکردن خالی اولماز عبادتده
و اندیشه خطا و محالدن خالی اولماز اعتقادده و دخی شول
خاطره لردن که انوك خاطرینه کله حق سبحانه وتعالی نك حقنده
زیرا جایز که کفر اوله یا بدعت اوله و اول بلمیه و علی الجمله عزلت
علمایه جایزدر عوامه دکل زیرا عامی بیمار کبیدر و بیماره کرك
دکلدر که طبیبدن قاچه و کندو کندویه طبیبلك ایلیه که تیز

هلاك اولور اما تعليم ايتمك بر بيوك درجه در زيرا حضرت
عيسى على نبينا وعليه السلام بيورر كه هر كيم علم اوكرنمش اوله
وانوكله عمل ايلسه وغيريلره اوكرتسه ملكوت اسمانده اكا عظيم
ادقورلر وتعليم غرضيله راست كلمز پس تعليم غرضيدن اولى در
وبو شول شرطله اولور كه انوك نيتى وعلم اوكرنمك نيتى دين
اوله منصب ومال طلبى اولميه وكرك دركه بر علم تعليم ايليه كه
دينه فايده سى اوله وشول علم كه مهم رك در انى تقديم ايليه
مثلا چون طهارته باشلدى ديكه كيسينك ودرينك طهارتى
مختصر در واندن مقصود بر طهارت دخى در بوندن غيرى
واول كوكل طهارتى در دنيادن ومشغله دن وحق تعالى دن غيرى
نسنه دن ولا اله الا الله حقيقتى بودر زيرا انوك هيچ معبودى
قالمز حضرت حق جل وعلادن غيرى وهر كيم كندو هواسنك
قيدنده در فقد اتخذ الهه هواه كندو هواسنى كندويه
معبود ايدنمش در وحقيقت كلمهٔ لا اله الا الله دن محروم در
وهوادن كسلمك وجهن اكلمزركن مهلكات ومنجياتده بروم

ديدوكلز

ديدوكلز نسنه لرى وقيما ينجه وبودوكلو خلقوك فرض
عينيدر چون علم تعليم الان شاكرد بو علمدن فارغ اولمزدن
اوكوزدى حيض وطلاق وجراح وفتاوى وخصومات
علمن طلب ايليه مذهب يا خلاف يا علم كلام وجدل ومناظرهٔ
معتزله وكراميلر ايله طلب ايليه بيلكل كه انوك طلبى منصب ومال
در دين دكل اندن ايراق اولمق كرك در زيرا انوك شرى عظيم در
وچون شيطان ايله كه انى كندو هلاكنه دعوت ايدر مناظره
ايتميه وكندو نفسى ايله كه كندو دشمنى در خصومت ايتميه
ومناظره وخصومت ايتمك استيه ابو حنيفه ومعتزله ايله
شوكا دلالت ايدر كه شيطان انى الته المش در واكا كولر وشول
صفات كه انوك ايچنده در حسد وكبر وريا وعجب ودنيا
محبتى ومنصب ومال حرصى كبى كه دوكلو خباثتلروك باشيدر
وكندونوك نسب هلاكيدر چون كوكلنى انلاردن پاك ايتميه
واكا مشغول اولكه فتاواده نكاح وطلاق وسلم واجارات
تفتيشى صحيح رودر واكر بركمسنه انده بر خطا ايتدى ايسه

اندن ارتوق دکلدر که انوک ثوابی ایکی ایکن برا اولمشدور
زیرا حضرت مخبر صادق صلی الله علیه وسلم بویورمشدر
هر کم اجتهاد ایتدی واجتهادنده مخطا اتمیوب صواب ایتدی
انوک ایکی ثوابی واردر واکر خطا ایتدی بر ثوابی واردر
پس اکر شافعی مذهبنی یا ابو حنیفه مذهبنی دوتسه رضی الله
عنهما صرفه بوندن ارتوق دکلدر وچون بر یرا امر صفایی
کندوزن کیدروب محو ایتمیه بو نوک صرفه سی انک دیننک
هلاکی اولماسیدر وزور کار شویله اولمشدر که بر بیوک
شهرده بر ایکی ادمدن ارتوق بولنمزلر که اول بو وجهله علم
اوکرنمکه رغبت ایلیه پس مدرسه عزلت اولیدر زیرا هر کم
علمی بر کمسیه اوکرده که انوک قصدی دنیا اوله شویله دکه
بر کمسیه قلچ صاتا که انوک قصدی یول کسمک اوله اکر دیسه که
جایزکه بر کون دنیایی قویوب دین یولنه قصد ایلیه انجلیز
درکه بر کون بر یول کسیجی شاید که توبه ایدوب غزایه وارة
واکر دیسه که قلچ ایی توبیه دعوت اتمز وعلم ایی حق تعالی یه

دعوت

دعوت ایلر بو دخی غلطدر زیرا فتاوی وخصومات ومعا
ملات وکلام ونحو ولغت علمی کبی بونلر هیچ کمسه یی جنابحقه
دعوت اتمزلر زیرا بونلارده تحذیر وترغیب یعنی قورقتمق و
رغبت ویرمک یوقدر بلکه بونلار انوک هر بری حسد
وتفاخر وکبر وتعصب تخمنی کوکلده اکوب بسلر ولیس الخبر
کالمعاینة نظر ایت کورکه شول کسنه لرکه بو نجلاین علمه مشغول
ایدیلر نه دورلو ایدیلر ونجه اولدیلر وشول علم که اخرته
دعوت ایدر ودنیادن الی قور علم حدیث وعلم تفسیر وبو
علوم دورکه مهلکات ومنجیات ده کتورمشوز لاجرم بو
علمی صیدن ولا اتمک کرکدر زیرا هر کشییه اثر ایدرا زواقع
اولور که اثر ایتمیه مکر کشی غایتله طاش بغرلو اوله پس اکر
بر کمسنه شول شرطله که دنلدی علم طلب ایلیه اندن عزلت
اتمک کبایر عظیمدندر پس اکر بر کمسنه حدیث وتفسیر
علمن وشول نسنه که مهمدر اوقیه وینه منصب طلبن
کندوینی او زرینه غالب کوره کرکدرکه تعلیمدن قاچه

اكرچه انوڭ تعليمنده غيريلره چوق خير اوله ولكن كندو
نوڭ سببِ هلاكي اولور وكندو غيريلره فدا اولورلر واو جمله‌دن
ايديكه حضرت سلطان انبيا عليه التحية والثنا بيورديكه
حضرت حق جل وعلا كندونوڭ بو دينيني ياردم ايتدورر
شول كمسنه‌لرله كه انلرڭ انلردن هيچ نصيبي اولميه وانوڭ
مثلي شمع كبيدركه اول انوكله روشن اوله وكندو يانمده وكلمده
اوله وبو سببدن ايديكه بشر حافي قدس الله روحه تمش
كيسه حديث كتابلرندن كه سماع ايتمشدي طوپراق التنده
كومدي وحديث روايت ايتمزدي ايتدي اكچون روايت ايتمم كه
كندومده روايت ايتمك آرزوسيني مشاهده ايدرم اكر
خاموشلق آرزوسي بولسيدم روايت ايدردم واولولر
بويله ديديلركه حدثنا بر قاپودر دنيادن وهركم حدثنا
ديسه بكا صدرده يرويرك ديرر وامير المؤمنين علي رضي الله
عنه بر كمسنه‌يه اوغردي كرسي اوزرينه چقوب وعظ ايدردي
بيورديكه بو كيشي ديركه اعرفوني يعني بني بلك وبر كمسنه

فاروقدن

فاروقدن رضي الله عنه دستور استديكه صباحدن صكره
ايللره وعظ ايدوب نصيحت ايليه اكا دستور ويرمدي اول
كيشي ايتدي نصيحت ايتمكدن بني نهي ايدرسن ديدي بلي زيرا قور
قارمكه باد كبر ايله كندوكي ويجوروب كوكه چقاره سن
رابعهٔ عدويه سفيان ثوريه ديدي قدس الله روحهما كه
ايو كيشي سن اكر دنيايي سومسيدك ايتدي اول سودوكم ندور
ديدي حديث روايت ايتمك سورسن ابو سليمان خطابي
بيوررركه هركم استرسه كه سنوكله صحبت ايليه وعلم
اوكرنه بو روزكارده انلردن حذر ايدوب ايراق اولوڭ
زيرا انلرده نه مال واردر ونه جمال ظاهرده دوستلردر
وباطنده دشمن يوزه قرشو مدح ايدرلر وغيبتده ذم
دوكلوسي اهل نفاق وغماز ومكار وخاين وحيله
كارلردر وانلرڭ غرضي اولدركه سني بايمال ايدوب
مسخر ايده‌لر وفاسد اولان غرضلري ايچون بر مركب كبي
قوللنه‌لر تا انلرڭ هواسنه تابع اولوب شهرتلرين چوره سن

طولانوب کره سنن وسنوك قاتکه کلدوکلری ایچون سکا بر
عظیم منت یوکلده لر وسکا کلدوکلرینك عوضنده استیه لر
که سن کندو عرض ومنصب ومالکی انلره فدا ایده سن وکندو
لرینك خصم وقوملرینك دوکلی مصلحتلری اوزرینه قیام
کوستروب طوره سن وانلر ایچون سفاهت اختیار ایدوب
دشمنلر ایله چکشوب سوکوشه سن واکر بونلره زوك برنده
انلره مخالفت ایده سن کوره سنکه سنوك حقکده وسنوك
علموك حقنده نلر دیرلر ودشمنکی نه درلو اشکاره ایده لر
وفی الحقیقه ابو سلیمانك دیدوکی کبیدر زیرا بو کون
هیچ شاکرد استادی ایکان قبول اتمز اول وظیفه استرکه
تعیین اولنه منسکین مدرسده نه دانشمندسز اولمغه قالمات
واردرکه اول وقت خلق کوزینه محتشم کورنمز ونه انلرك
وظیفه سن تعیین ایده بیلور ظالملره خدمت اتمك سزن
وانلر ایله مداهنه ایلمك سزن انلردن اولاوحدن کندو
مسلمانلغنه نقص ویرور وانلردن خود هیچ نسنه حاصل

اولماز

اولمز پس هر کم تعلیم اتمکه قادر اولوب بو افعلردن ایراق
اولسه اکا تعلیم افضلدر عزلتدن وشمدی عالمی نك شرطی
اولدورکه هر عالمی کورسه که مجلس ایدوب درس ایدر اکا
یرامز ظن اتمیه که بو یمی منصب ومال دنا وترو ایدر بلکه کرك ظن
ایده که الله ایچون ایدر زیرا اکا فرضدرکه شویله صانه وچون بر
کمسنه نوك باطنی بلید وملوث اوله انده حسن ظنه برقالماز
زیرا هر کیشی ایللری کندو کبی صانور پس بو سوزاندن اوترو سویلنور
تا عالم کندو شرطنی بیله وعامی کندو حماقتندن بوکا بهانه
بولوب علما حرمتنده تقصیر اتمیه زیرا کندو دخی شول یرامز
ظن ایله هلاك اولمش اولور آفت ثانی اولدورکه فایده اتمکدن
وفایده ایرشدورمکدن کرو قاله اما فایده اتمك کسب در
که ایللره قارشو نیجه راست کلمز وهر کمسنه نك که عیالی اوله وکسب
اتمکه مشغول اولمیوب عزلت اختیار اتمك استیه جایز دکلدر
زیرا عیالی بر احمق کبا یردندر واکر کفایت مقداری نسنه قادر
اولمسه یا عیالی اولمسه اکا عزلت اولیدر اما فایده ایرکورمك

صدقه ویرمکدر ومسلمانلر حقنده قیام کوسترمکدر
واکر عزلتده عبادت ظاهره دن غیریه مشغول اولمسه کرک
درکسب حلال وصدقه ویرمک انوک ایچون عزلتدن افضلدر
واکر بالنده انوک یولی اچوق ایسه حضرت حق جل وعلا نوک
معرفت جلالنه وانوک مناجاتی ایله انس حاصل ایتمکه دوکلو
صدقه لردن افضلدر زیرا دوکلو عبادات دن مقصود بودر
آفت ثالث اولدر که مجاهده وریاضتدن که ایللر اخلاقنه
صبر ایتمکله حاصل اولور کرو قاله وبو بر فایده عظیمه در بر کمسه
ایچونکه هنوز تمام ریاضت چکمش اوله زیرا بو خلق دوکلو عبادت
لرک اصلیدر وبو اختلاط ایدوب خلقه قارشمالغه پیدا
اولمز زیرا بو خلق اولدر که ایللرک محالاتنه صبر ایلیه و
صوفیلرک خادملری خلق ایله قارشوب شول سببدن اختلاط
ایدرلر تا انلاردن نسنه طلب ایتمکله نفسک سفاهتنه وکبرینه
کسر ویره لر وصوفیلره نفقه ویرمک سببی ایله بخلی بر طرف
ایدوب انلاردن احتمال ایتمکله بدخویلغی کندولرندن کیدره لر

وانلاره

وانلاره خدمت ایتمکله دعا وهمتلرینک برکتی حاصل ایده لر
اولکه عصرلرده ایش بو نیله ایمش اکرچه شمدی نیتلر بو زدن
دخی اولمشدر وبعضیلرک مقصودی منصب ومال اولمشدر
پس اکر بر کمسنه ریاضت چکمش اولسه اکا عزلت افضلدر زیرا ریاضت
چکمک دایم زحمت چکمک دکلدر دارودن مقصود تلخلغی اولمدوغی
کبی بلکه مقصود علتی کیدرمکدر چون علتی کیدی دایم دارو
نک اچیلغن چکمک شرط دکلدر بلکه ریاضتدن مقصود غیریدر
واول انس حاصل ایتمکدر حضرت حق سبحانه وتعالی نوک ذکری ایله
وریاضتدن مقصود اولدر که هر نسنه که اکا شاغل اوله
انسدن یعنی مانع اوله کندودن کیدره وباراق اولیه انسه
مشغول اولسون ایچون وبیلوب که اوقلکه ریاضت چکمک
لابد اولدوغی کبی غیریلره ریاضت چکدورمک وانلاری تادیب
ایتمک ارکان دیندندر وبو حال عزلت ایله راست کلمز بلکه
شیخه مریدلرله اختلاط ایتمکه درمان یوقدر وانلاردن
عزلت اکا شرط دکلدر ولکن شویلکه علمایه کرکدر حدن زایده لر

افت زیادن وطلب منصب وجاهدن شیخلردخی کرکدرکه حذر
ایده لر وچون شر طیله اوله انلره اختلاط ایتمك عزلتدن
اولادر آفت رابع اولدر که عزلتده جایزکه وسواس غلبه
ایلیه وبودخی جایزدرکه کوکل ذکردن نفرت ایلیه وملالت
زیاده اوله واول ایللرله موانستدن غیریله برطرف اولوب
قالمز ابن عباس رضی الله عنه بیورر که اکر وسواسدن خوف
ایتمسم ایللرله اوتورمزدم وامیرالمؤمنین علی بن ابی طالب کرم الله
وجهه بیورر که کوکل راحتن کوکلدن الی قومك یعنی ایدراحت
سز قومك زیرا چون کوکلی برا وغردن اکراه ایدهسن یعنی جوزله
برایشه قوللنه سن کوزی کورمز اولور پس کرکدر که هر کونده
برساعت رفیقی اوله که انوك مصاحبتندن وموانستندن بر
استراحت حاصل اوله اول نشاطی ارتوره ولکن کرکدر که
برکمسنه اوله که انوکله دخی دینه متعلق اولان سوزی سویلیه
وبری برله کندو حاللرین دین تقصیرنده ودین اسبابنك
اسانلغی تدبیرنده سویلیشه لر اما اهل غفلت ایله اوتورمق

اکر

اکردوکلو برساعت ایسه ضررلودر وشول صفایی که بتون
کونده پیدا اولمش اوله تیزه ایدوب کیدررور حضرت رسول
ملك علام علیه الصلوة والسلام بیورر هر کشی کندو دوستی
ومصاحبی صفتی ایله اولور کرکدر که نظر ایدوب کوره که
کیمکله دوستلق ایدر آفت خامس اولدر که جنته صورمق
وجنازه اندنجه یورمك ودعوتیه وتهنیه وتعزیه وارمه
نوك وایللر حقوقنك توابعی فوت اولور وبو ایشلرده دخی
آفات واردر وریا ونفاق وتکلف کبی بول بولشدر وکمسه
واردر که کندوبی آفاتدن صاقلیه بیلمز وانوك شرطی ایله قیام
ایتمکه قادر دکولدر اکا عزلت ایتمك اولیدر وسلفدن چوق
کمسنه لر بویله ایتمشلر یعنی عزلت اختیار ایتمشلر وبوذکر اولنان
توابعك دوکلوسنه ال چکمشلر زیرا کندو دینلرینك سلامتنی
انده کورمشلر آفت سادس اولدر که خلقه قارشو اختلاط
ایتمکده وایللرك حقوقنه قیام کوسترمکده تواضعك
انواعندن برنوع بولنور وعزلتده تکبردن برنوع واردر

وبو دخی اولور که عزلته باعث اولور تکبر اوله و دخی اول
درکه ایللری واروب زیارت ایتمک استمیه و ایللر کندونوک
زیارتنه کلدوکن استیه و روایت ایتمشلر که بنی اسرائیلده
بر اولو حکیم وار ایدی حکمتده اوچیوز التمش کتاب تصنیف ایتمشدی
حتی صاندیکه جناب عزتده کندونوک بر قدر و مرتبه سی پیدا
اولدی پس حضرت حق سبحانه و تعالی اول زمانده اولان پیغمبره
وحی کوندردیکه اکا سویلیه که یریوزینی چوق سوزیله و کندو
صیت و صداکله طولدردک و بن سنوک شول چوق سوزیله وکوکی
قبول ایتمم پس قورقدی و اندن الن چکوب وار کچدی و یر التنده
برخانه بودرمه کیردی و شمدی حضرت حقدن راضی اولدی
دیو تصور ایتدی پس اول پیغمبره تکرار وحی کلدیکه بن اندن
راضی دکلم اندن صکره یر التندن چقوب بازاره کیدوب خلق
ایله قارشمغه باشلدی و ایللر ایله اوتوروب قالقاردی و
یمک یردی و جارشو بازاری سیر ایدردی پس ینه حق تعالی
حضرتندن وحی کلدیکه شمدی بنم رضامی حاصل ایتدوک بلکه

بعض

بعض کمسنه وار درکه تکبرندن عزلت اختیار ایدر زیرا
قورقار که جمعیتلرده اکا عزت و حرمت ایتمیه لر و یاخوف ایلرکه
کندونوک علمده و یا عملده اولان نقصانینی کوره لر شول بو معنی
کندو نقصانه یرده قلور و دایم شول ارزوده اولور که
خلقلرنک زیارتنه واره لر و مبارک بیلوب الن ویه لر و بو عزلت
نفاقلک عینی اولور و حقیقتا ایله عزلتک نشانی ایکی نسنه
در بری اولدر که بو جا قده هیچ ایش سز اولمیه ذکر ایله فکره
مشغول اوله یا علم ایله عبادته و بری دخی اولدر که ایللرک
کلوب کندوبی زیارت ایتدوکلرندن استکراه ایلیه مکر
بر کمسنه که اندن دینه متعلق بر فایده اوله ابو الحسن
خارقانی طوس خواجه لرندن ایدی شیخ ابو القاسم کرکانی نک
قدس الله تعالی روحه سلامنه واردی و شیخ ابو القاسم
اولیای عظامدن ایدی ابو الحسن عذر دیلکه باشلدیکه تقصیر
ایدوب خدمته ارکلور شیخ ایتدی ای خواجه عذر ایتمکه
ندکلوکه ایللر سنوک واردوغکدن منت دارلردر سنک

کلمدوکوکدن منت دارز زیرا برده خود بونهترك کلمسندن
کمسه نوك بر وایشی یوقدور مهتردن مراد لوی ملك الموت
در وبر امیر خاتم اصم قاتنه واردی قدس سره ایتدی نه
حاجتك وار دردیدی حاجتم اولدورکه نه سن بنی کوره سن
ونه بن سنی وبیلکل که بو جاقده شوندن ناوتروا وتورمق
تا ایللرسکا تعظیم ایلیه لر بر بیوك جهل در زیرا درجاتك
اقل مرتبه سی اولدورکه بیله که کندو ایشندن هیچ نسنه
خلق النده دکلدر وبیله که اکر خلقدن عزلت ایدوب بر طاغ
باشنه وارزسه عیب را ایر کمسنه ایدورکه نفاق ایلر واکر
خراباته وارورسه شول کمسنه که کندونوك دوستی ومریدی در
ایدورکه ملامتیولنده یوریر تا کندوبی ایلکر کوزندن دوشرب
خور کوستره وهر نه اشده که اولسه ایللر انوك حقنده ایکی
بلوك اولورلر کرکدر که کندو دیننه کوکل باغلیه ایللره تعلق
اتمیه سهل تستری قدس سره بر مریدنه بر ایش بیوردی مرید
ایتدی ایللرك دیلی قورقوسندن قادر دکولم سهل اصحابنه

توجه

توجه ایدوب دیدی کمسنه بو ایشك حقیقتنه ایرمز ایکی صفتدن
برن حاصل اتمینجه یا خلقی دوکلو نظرندن دوشرب براغه دنیاده
خالقدن غیرنی کورمیه یا کندو نفسنی کوزندن ساقط اولوب
دوشه ونی بالکیا اولوب قورقمیه هر صفتله که خلقلنی کوره لر
حسن بصری رضی الله عنه دیدیلرکه بر قوم سنوك مجلسنکه
کلوب سنوك سوزلروکی خاطره الورلر تا اکا اعتراض ایدوب
عیبن بوللر ایتدی بن کندو نفسیمی کورمشم که فردوس اعلاوی
ومجاورت حضرت حق جل وعلاوی طمع ایلرم وهر کز ایللردن
سلامتلق طمع اتمزم زیرا انلاری یرادن انلاوزك دیلندن
خلاص اولمز پس جمله دن عزلتك افتلری وفایده لری بلندی
اولدی هر کیشی کرکدر که کندوسنده نحسانه لا وکندوسن
بو کا عرض ایلیه بلسون ایچونکه کندو وحقنه تفنیسی اولی دور
عزلت آدابی چون بر کمسنه بر بوجاغه کیردی کرکدر که
نیت ایلیه که بو عزلت ایله کندو شرن ایللردن دفع ایلیه و
خلقوك شرندن سلامتلق طلب ایلیه وحق جل وعلانوك عبادتنی

ایچون فراغت ایستیه وکرکدر که بر لحظه ایش سز اوتورمیه
بلکه ذکره و فکره و علمه و عمله مشغول اوله و ایللری کندویه
بولوشدورمیه و شهرک خبرلرن وارجغن صورمیه و
ایللرک احوالندن استفسار ایتمیه زیرا هر خبر که ایشیدر بر تخم
کبیدر که سینه‌یه دوشر خلوت ایچنده سینه‌دن باش چقارر
بیتر و خلوتده غایتله مهم اولان مصلحت حدیث نفسی قطع
ایتمکدر ذکر صافی اولسون ایچون و ایللرک خبرلری
تخم حدیث نفسدر وکرکدر که ایچجک و کیجک بر جزئی نسنه
ایله قناعت ایلیه والا اختلاط خلقدن مستغنی اولمز وکرک
که قوکشیلرک زحمتنه صابر اوله و کندونک حقنده مدح
دن و ذمدن هر نه دیرلرسه دکلمیه و اکا کوکل ویروب
مقید اولمیه و اکر عزلتده اکا منافق دیسه‌لر و اکر مخلص
و اکر متواضع دیسه‌لر و اکر متکبر استماع ایدوب دکلمیه زیرا
بونلر زد وکلو تضییع اوقات ایدرلر وکرکدر که عزلتدن مقصودی
آخرت ایشنه مستغرق اولمق اوله و هیچ نسنه‌یه دخی مشغول اولمیه

اصل

اصل سابع آداب سفردر بیلوب آکاه اولغل که سفر ایکیدر
بری سفر باطندر و بری سفر ظاهر سفر باطن کوکل سفریدر
یریله کوک ملکوتنده و حضرت حق جل وعلانک عجایبنده و دین
یوللرنک منازلنده وارنلر سفری بودر که بدنله اوده اوتوره‌لر
و بر جنتده که انک وسعتی یری کوکله ییدی قات یردکلو بلکه ارتوق
در جولان ایلیه‌لر زیرا ملکوت عالملری عارفلر جنتیدر انکلین
جنتدر که منع و قطع و مزاحمت اکا یولی دکل و حضرت حق سبحانه
و تعالی خلقی بو سفره دعوت ایدر بونکله که بیورر **اولم ینظروا**
فی ملکوت السموات والارض وما خلق الله من شیء و بر کمسنه
که بو سفردن عاجز اوله کرکدر که ظاهر سفر ایلیه و بدنی حرکت
ایتدوره تا هر یردن بر فایده حاصل ایلیه و بو کمسنک مثلی بر
کمسنه کبیدر که کندو ایاغیله کعبه‌یه تا کعبه‌نک ظاهرن کوره
و اول برنک دخی مثلی بر کمسنه کبیدر که بر یرده اوتوره کعبه
انک ایاغنه واروب انی طواف ایلیه و کندو اسرارینی اکا دیسوره
و بونکله انلرک اراسنده تفاوت چوقدر و بوندن اوترو ایدیکه

شیخ عارف عالی سیر ابو سعید ابو الخیر قدس الله روحه
العزیز بیوردی یا مردلر ایاقلرن آبله قلدیلر وارنلر او توزجق
یرلرن و بز سفر ظاهرادن بو کتابده ایکی بابده یاد ایده لوم
زیرا سفر باطنک شرحی دقیقدر بونک کبی کتاب قابل شرح در
دکلد والسلام والاکرام باب اول سفرک انواعنده و انوک آدابنده

باب ثانی سفرک رخصتلرینک علمنده

باب اول سفرینده و انوک آدابنک انواعنده

بلکه سفر ایکی قسمدر سفر اول علم طلبنده در و بو سفر فرضدر
چون علمک تعلیمی فرض اوله و سنتدر چون تعلم سنت اوله و طلب
علم ایچون سفر اوج وجهله در بری اولدر که شریعت علمن
اوکرنه و خبرده واردر که هر کم طلب علم ایچون کندو اوندن
چقوب کیده اول کمسنه حق تعالی یولنده در دونوب کرو
کلنجه و خبرده واردر که ملائکه کندو قناتلرن دوشیلر
طالب علم ایچون و سلفدن کمسنه وارمش که بر حدیث ایچون
بر اوزون سفره کیتمک مشقتن اختیار ایتمشدر و شعبی رحمه الله

علیه

علیه بیورر که اگر بر کمسنه شامدن یمنه سفر ایلینه تا بر کلمه ایشیده
که دینه یولنده اندن کا بر فایده ایرشه انوک سفری ضایع دکلدر
لکن کوکدر که بر علمدن اوترو سفر ایلیه که اول علم آخرت ایچون
زاد و زواده اوله و هر علم که انی دنیادن آخرته اوقوب دعوت
اتمیه و حرصدن قناعته و ریادن اخلاصه اوقیمیه و خلقه
طاپمقدن حق تعالی یه طاپمغه دعوت ایتمیه اول علم انوک نقصانینه
سبب در ایکنجی وجه اولدر که سفر ایلیه تا کندویی و کندو
اخلاقنی اکلیه تا شول کندوده اولان صفات مذمومه نوک
علاجنه مشغول اوله و بو دخی مهمدر زیرا تا کیشی کندو اونده در
وایشلری کندو مرادنجه در کندویه حسن ظن ایدر و صانور که
کندو اخلاقی ایودر و سفرده اخلاق باطندن یرده قالقار و
بعضی احوال یوزلنور که اندن کندو نوک بدخویلغن و عاجزلغن
اکلرر و چون علتی معلوم اولورسه علاجنه مشغول اوله بیلور
و هر کم سفر ایتمش اولسه ایشلرده مردانه اولمز بشر حافی بیوردی
قدس الله روحه که ای زاهدلر سفر ایدوک تا پاک اوله سز زیرا

صو بر يرده چوق طوربجق متغير اولورلر اوچنجی وجه اولدر كه
سفر ايليه تا حضرت حق سبحانه وتعالی نوك عجايب صنعی بر و
بحرده وطاغده وبيابانده واقاليم مختلفه ده كوره وانواع
مخلوقات مختلفه حيواندن ونباتدن نولجی عالمده اكليه وكوره
كه دوكلو خالقلرنه تسبيح ايدوب انوك برلكنه شهادت ايدرلر
وشول كمسنه نك كه بو كوزی اچلديكه جمادات سوزنی كه حرف
دكل وصوت دكل ايديسه بيلور وشول خط الهی كه دوكلو مخلوقات
چهره سنده يازلمشدر كه حروف ورقوم دكلدر اوقيه
بيلور وملكت اسرارينی اكلمغه قادر اوله بيلور انوك خود اكا
حاجتی واردر كه يريوزينك اطرافنی طواف ايليه بلكه ملكوت
اسمانه نظر ايليسون كه هر كيجه كوندوز كندونوك چوره يانن كزوب
طواف ايلر وكندونوك عجايب اسرارنی اكا سويلر وندا ايلركه وكاين
من اية فی السموات والارض يمرون عليها وهم عنها معرضون
بلكه اكر بر كمسنه كندو يرادلشنك عجايبنه وكندو اعضا وصفاتنه
نظر ايليه دوكلو عمر ايچون نظاره ايده جك بر كورر بلكه كندو

عجايبنی

عجايبنی شول وقت كورركه ظاهر اولان كوزدن واز كچه وكوكل
كوزن اچا اولولردن بری ايدوركه ايللردير كه كوز كوزی
اچوك تا عجايب كوره سز وبن ديرمكه كوز كوزی يومك تا عجايب
مشاهده ايده سز وبو سوزلرك ايكيسی دخی حقدر نه اولكی
منزلدوركه ظاهر كوزن اچه وظاهرده كی عجايبی كوره اندن
صكره بر منزله دخی يتشه وظاهرده اولان عجايبك نهايتی واردر
زيرا انوك تعلقی اجسام عالمه در واول متناهيدر يعنی انوك
نهايتی واردر وعجايب باطنك نهايتی يوقدور زيرا انك تعلقی
ارواحله حقايقه در وحقايقك نهايتی يوقدور وهر بر
صورتله بله بر روح وبر حقيقت واردر صورت چشم ظاهرك
نصيبيدر وحقيقت چشم باطنك نصيبيدر وصورتك مختصردر
وانوك مثالی شويله در كه بر دكل كورسه انی بر پاره ات صانه
وبر كوكل كورسه انی بر پاره قان تصور ايده باق كورتا شول چشم
ظاهره نصيب اولان نسنه نوك مقداری شولدر بلكه كوكل حقيقتی
اولان نسنه نوك قاتنده ندور وعالمك دوكلو اجزاسی وذراتی

دخی بویله دُر هر کیمه که ظاهر گوزندن نار توقتسنه و یرمیلر
انوک درجه سنی دوزتا یاقلوچیون درجه سنه یاقندر اما بعضی
نسنه لرده ظاهر گوزی باطن گوزینک مفتاحیدر بو سببدن سفر
عجایب مخلوقاته نظر ایتمک ایچون فایده دن خالی دکلدر ایکنجی سفر
عبادت ایچوندر حج و غزا و انبیا و اولیانوک و صحابه و تابعینک
مقابرن زیارت ایتمک کبی بلکه علما و اکابر دینک مقابرن
زیارت ایتمک کبی بلکه علما و اکابر دینک زیارتی زیرا انلروک
یوزنه نظر عبادتدر و انلروک دعاسنک برکاتی عظیمدر
و انلروک مشاهده سنک برکاتندن بری اولدر که انلره
اقتدا ایتمک رغبتی پیدا اولور پس انلروک هم عبادتدر و هم
عبادات کثیره نوک تخمیدر چونکه انلروک سوزلری و فواید
انفاسی انوکله یار اوله فواید ایکی اوده کلو اولور و اولولرک مقابر
مشهدلرینک زیارتنه وارمق قصدیله جایزدر و بو لیکه حضرت
رسولک بیورمشدر صلی الله علیه و سلم لا تشد الرحال الا الی
ثلث مساجد یعنی مکه مسجدی و مدینه مسجدی و بیت المقدس

مسجدی

مسجدی اکا دلیل دور که بقعه لرله و مسجدلرله تبرک ایتمک
که جمله سنی برابردر بو اوچ بقعه دن غیری اما ساغ اولنر علمانک
زیارتی بوکا داخل اولمدوغی کبی انلر دخی فوت اولمشلر بوکا داخل
اولمزلر پس قصدله انبیا و علمانوک مقابرنه وارمق و بو سببدن
سفر ایتمک جایزدر ایکنجی سفر قاچمقدر شول اسبابدن که
دینه تشویش ویره منصب و مال و ولایت و دنیا شغلی کبی
و بو سفر فرضدر بر کمسنه نوک حقنده که دین یولنده یورمک
اکا میسر اولمیه دنیا مشغله سیله زیرا دین یولنده یورمک
فراغت ایله ممکندر هر نه دکلو که آدم اوغلی هرگز ضرورتی
و حاجاتی اولان نسنه دن فارغ اوله بیلمز ولکن یوکی یینی اولور
اکر یوکسز اوله بیلمزسه وَنَجی المُخَفَّفُونَ یوکی یینیلر قورتلمشلر
اکرچه یوکسز دکللردر هر کمسنه بر یرده حرمتی و معرفتی پیدا اولسه
اکثر احتمال اولدور که حقدن مشغول ایده و بابیقور سفیان
ثوری بیورر قدس الله روحه که بو زمان بر امر زماندر ادی
ممتاز بلورسز اولانه مجهول خوفدن امین اولیمز پس مشهور

ومعروف اولانوک حالی نجه اولسه کرکدر دوا اول زماندر
که هر یرده که سنی بیلدیلر اول یردن قاچوب بر یره وارهسن که
انده کمسنه سنی بیلمیه وانی کوردیلر یعنی سفیان ثوری که ارقاسنه
بر طغرجق اورمش کیدرکن قنده کیدرسن دیدیلر ایتدی فلان
کویده بیچاک وجوز رقصا تارلر انده وارورم دیدیلر بویله
جایز کورورمیسن دیدیکه هر قنده که وسعتله کچنه بلورسم انده
انده وارورم زیرا انده دین سلامت رق وکوکل فارغ اولور
وابراهیم خواص قدس الله روحه هیچ شهرده قرق کوندن
ارتوق مقیم اولمزدی ومصنف حضرتلری احیای علومده
بیورر که سفرک بر قسمی دخی اولدر که سفر قچمق ایچون اوله بر
نسنه دن که بدنی باطل ایلیه طاعون کبی یا مال ضرری اوله
قحط کبی و اکا بکزر نسنه وانده بر کناه یوقدر بلکه چوق اولور
که بعض یرلرده واجب اولور وبعض یرلرده مستحب اولور
اعتبار ایله وفایده کبی که اکا مرتب اوله وانوک استحبابی ولکن
طاعون اندن مستثنی در واندن قچمق کرکدر زیرا اندن

نمی

نمی واقع اولمشدر اسامه بن زید رضی الله عنه روایت ایتدی
که حضرت رسول صلی الله علیه وسلم بیوردی ان هذا الوجع
والسقم رجز عذب به بعض الامم قبلکم ثم بقی بعد فی الارض
فیذهب المرة ویاتی الاخری فمن سمع به فی الارض فلا یقدمن
علیه ومن وقع بارض وهو بها فلا یخرجنه الفرار منه یعنی
بو وجع یا بو خسته لق بر عذابدر که حضرت حق تعالی بعض
امتلری که سزدن اول کوردیلر انکیله عذاب ایتمشدر
پس اول هنوز یر یوزنده باقی قالمشدر کاه کیدر کاه کلور
پس هر کم ایشتسه که بر یرده طاعون واردر کرک که اول یره
وارمیه پس اکر بر یرده واقع اولسه که اول انده اوله کرکدر
که اندن قاچمیه وحضرت عایشه رضی الله عنها روایت
ایتدیکه حضرت پیغامبر علیه السلام بیوردی ان فناء امتی
بالطعن والطاعون یعنی بنم امتمک یوقلماسی جنک ایله
اولور یا طاعون ایله دیدیلر جنکی بیلورز طاعون ندر یا رسول
الله بیوردی غدة کغدة البعیر یاخذهم فی مراقهم المسلم

المیت منه شهید والمقیم علیه المحتسب کالمرابط فی سبیل
الله والغازم منه کالغازم من الزحف یعنی بر غدو دردوه غدوی
کبی غدو واتله دریئ اراسنده بیتن بزه دیرلر که انلرك اعضا
سنك یومشاق یرنده پیدا اولور بر مسلمان که اول مرضدن
اولسه شهیددر و بر کمسنه که انولك اوزرینه اقامت
کوستروب نظوره حسبت یولنده بر کمسنه کبیدر که بر سرحد
ده الله ایچون مقیم اوله و بر کمسنه که اندن قاچه بر کمسنه
کبیدر که کافرلر قتالندن ایکی صف بری برینه قارشدوقدن
قاچه دردنجی سفر تجارت سفریدر دنیا طلبنده و بو سفر
مباحدر و اکر نیتی کندوسنی و کندو عیالنی محتاج اتمامك
ایسه بو سفر طاعتدر و اکر دنیا نولك ارتماسن طلب ایلیه
تفاخر و تجمل ایچون و بو سفر الله ایچون اولماز شیطان ایچون
اولور و اکثر احتمال اولدر که بو کیشینك دوکلو عمری
سفرلك زحمتی و مشقتی ایله کچه زیرا کفایت زیاده لغنك
نهایتی معلوم دکلدر جایزکه صکره حرام ایله بولنه یا صوب

مالنی

مالنی یغما ایده لر و یا غریبلقده فوت اوله مالنی بیت المالکه
ضبط ایده لر و بونلاردن بیکرلك اولدر که وارثی الوب کندو
هواسنه و شهوتنه صرف ایلیه و انی کیمسه و قادر اولدوغی قدر
وصیتن دوتمیه و بو جزاده اثمیه و اخرت وبالی کندویله قاله
هیچ غبن بوندن ارتوق دکلدر که دوکلو زحمتی اولکیکه و دوکلو
وبالی اولقرانه و دوکلو راحتی غیری کمسنه کوره بشنجی سفر
تماشا و تفرج سفریدر و بو مباحدر چون زا اولسه و کاه کاه
اولسه اما اکر بر کمسنه شهرلرده کزمك و مملکتلری واروب
سیر اتمك عادت ایدنسه و انولك هیچ غرضی اولمسه اندن
غیری که یکی شهرلر و غریب دیمیلر کوروب تماشا ایلیه علمانك
بونك کبی سفرده خلافی واردر بر بلوك دیمشلر که بو کندوسی
انجتمکدر فایده سز و بو جایز دکلدر و بزم قاتمزده صحیح
اولدر که بو حرام اولمز زیرا تماشا دخی بر غرضدر اکرچه خسیس
در و هر کمسنك مباحی کندویه لایقدر اما بر بلوك خرقه
کیلر واردر که عادتلری بر شهردن بر شهره و بر خانقاهدن

برخانقاهه وارمقدر و بویله دکلدر که انلرك مقصدی
برمرشد کامل اولکه انوك خدمتنه واروب ملازمت ایده لر
ولکن انلرك مقصودی تماشادر زیرا طاقت کتورهمزلر
عبادته مواظبت ایده لر و انلرك باطننده مقامات تصوفه
یول اچلوب فتح اولمشدر   وکاهلق ایله بطالت حکمی ایله
اکا طاقتلری یوقدر که یرلردن بر ینك حکمی ایله بر یرده
اوتوره لر بلکه شهرلرده کزرلر و هر یرده که لوت پوتچوق
دراندهار توقطورلر   و چون نعمتا زا اولسه خادمه دیل
اوزادوب ابانی انجدورلر   و بر غیری یرده که سفره یکرك اولسه
چون خبردار اولسه لر انده وارررلر   و جایز که مقصودمز
بر مقبره زیارت ایتمکدر دیو بهانه ایدوب وارهلر و مرادلری اول
اولمیه   بو سفر اکرچه حرام دکلدر بازی مکروهدر و بو قوم
مذموم در اکرچه عاصی و فاسق دکللردر   و هر کم صوفیلرك
اکمکن یه و دیلنه و کندوسن صوفیلر صورتنده کوستره فاسق
و عاصی اولور و شول الدوغی نسنه حرامدر زیرا هر کم خرقه کیسه

وبیش

وبیش وقت نماز قلنسه صوفی اولمز بلکه صوفی اولدر که انوك
بر طلبی اوله و اول ایشه توجه ایتمش اوله یا اکا یتشمش اوله
و یا اکا چالشه که بر ضرورت اولمیجه انده تقصیر ایتمیه یا بر
کمسنه اولکه بو طایفه نوك خدمتنه مشغول اوله پس صوفیلرك
اکمکی بو اوچ طایفه دن ارتوغه حلال دکلدر   اما شول کشی که
عادت اهلی اوله و انوك باطنی طلبدن و شول طلبده مجاهده دن
خالی اوله و خدمته مشغول اولمیه او کمسنه مرقع کیمکله صوفی
اولمز بلکه اکر بر نسنه طرارلره و حیله بازلره وقف ایتمش
اولسه لر اکا مباح اولور   زیرا کندوسنی صوفیلر صورتنده
کوسترمك انلرك صفتی ایله متصف اولمقسزن محض نفاق
و طرارلقدر   و بو طایفه نوك بر امر عجبی انلردر که صوفیلر
عبارتی ایله بر نیچه سوز ازبرلمش اوللر و بیهوده و عبث سویلیه
و صانلر که علم اولین و اخرین انلره فتح اولنوب اچلمشدر که اول
سوزی سویلیه بیلورلر   و جایز که اول سوزلرك شامتی انلری
بر یره ایلده که علمه و علمایه حقارت کوزیله نظر ایده لر و جایز که

شرع دخی انلارك كوزنه مختصر كورنه و دیلركه بو خود
ضعفا ایچوندر وشول كمسنه لركه اولی یولده قوی اولدیلر
انلاره هیچ نسنه ضرر ایتمز و انلارك دینی ایكی قله اولدیكی
زیرا نجاست قبول ایتمز وچون انلاردن بر كمسنه بو درجه یه
ایرشدی انوك قتلی افضلدر زیرا بیك كافر قتلندن بلادرومده
وهندده زیرا ایلر خود كافردن كندولرین صاقلرلر اما بو
ملعونلر مسلمانلغی هم مسلمانلق دیلیله باطل ایلرلر و شیطان
بوزوزكارده هیچ بویله اغ قورمدی زیرا چوق كمسنه بو اغه
دوشدیلر وهلاك اولدیلر **آداب مسافر** ظاهرده سفرك
اولندن اخرنه دك واولسكز ادبدر **ادب اول** اولدر كه
اوكوردی كندونوك اوزرنده اولان حقوقی ناسی و امانتلری
كرو ویره وهر كمك نفقه سی اوزرنده در نفقه سن ویره
ویولا ازوغی حلالدن تدارك ایلیه و اولمقدار ازوق كوتره كه
یولداشلرینه احسان ایتمكه قادر اوله زیرا سفرده سفره
چكمك وطتلو سوز سویلمك و كرچه ملایمت ایدوب كوچك

خلق

خلق كوسترمك جمله مكارم اخلاقدندر **ایكنجی ادب**
اولدر كه بریرار یولداش بولكه دینده اكا معاون اوله و
حضرت سلطان سریر لی مع الله صلی الله علیه وسلم سفره
تنها كیتمكدن نهی ایتمشدر و بیورمشدر كه بر ادم بر شیطاندر
وایكی ادم ایكی شیطان و اوچ ادم بر جماعتدر و بیورمشدر
كركدر كه كندولرنه بر كمسنه یی باش دیكه لر زیرا سفرده فكرلر و
وتدبیرلر دورلو دورلو اولور و ایشلرك نظامی وحدتنده
وفسادی كثرتنده در و انتظام مصالح عالمه سبب اولدر كه
انوك مدبری بردر **لو كان فیهما الهة الا الله لفسدتا**
یعنی اكر كوكده و یرده حضرت حق جل وعلادن غیری معبود
اولسیدی لابد ایكیسی باطل اولوب بوزولورلردی و كركدر كه
بر كمسنه یی كندولرنه باش دیكه لر كه خلقك دوكلودن ییكرك اوله
وكندولرندن ارتوق سفر ایتمش اوله **اوچنجی ادب** اولدر كه
حضرده اولان رفیقلرینی وداع ایلیه وحضرت رسولك
صلی الله علیه وسلم دعاسنی اوقیه **استودع الله دینك**

وَاَمَانَتَكَ وَخَوَاتِيمَ عَمَلِكَ وحضرت رسول صلى الله عليه
وسلمك قاتندن چون بر كمسنه سفره عزيمت ايتسه‌يدى اول حضرت
بويورردى زَوَّدَكَ اللّٰهُ التَّقْوَى وَغَفَرَ ذَنْبَكَ وَوَجَّهَكَ لِلْخَيْرِ
بو دعا مقيملك سنيتى در وكرك در كه چون وداع ايليه ديكلو
سنى الله حضرتنه اصمارليه بركون فاروق اعظم رضي الله
عنه خلقه بخشيش ايدوب احسان ايدردى بر كيشى بر اوغلن
جوعله كلدى عمر ايتدى سبحان الله هركز بر كمسنه كورمدم كه
بر كمسنه‌يه بكزه‌يه بو اوغلانجوق سكا بكزه دوكى بكزه اول كيشى ايتدى
يا امير المؤمنين بو اوغلانك ايشنك عجايبندن سكا خبر ويره‌يين
بر زمانده بن سفره كيدردم بونك اناسى حامله ايدى بكا ايتديكه
بنى بو حالده قويوب كيدرميسن بن ديدمكه اَسْتَوْدِعُ اللّٰهَ مَا
فِي بَطْنِكَ يعنى الله‌يه اصمارلدم شول نسنه‌يه كه قارنكده در وارسن
پس چون سفردن كيرو دونوب كلدم بونك اناسى فوت اولمشيدى
پس بر كيجه اوتوروب بر كمسنه‌يله سويلشوردم ايراقدن بر اتش
كوردم ديدم بونه اصل اتشدر ديديلر كه بو سنك عورتنك

مقبره سندن چقار هر كيجه بويله كوروب مشاهده ايدرز
ايتدمكه اول چوق نماز قيلوب اوروج دوتاردى نردن بويله
اوله پس كلنك كوتروب كتدم وانونك مقبره سينى اچدم تا حكمت
نه ايدوكنى بيلم انده بر چراغ يانار كوردم وبو اوغلانجوغى
ديخى كوردم كه انده اويناردى بر آواز اشتدمكه بكا ديديكه
بو اوغلانجوغى بزه اصمارلدوك صاغ بولدك اكر اناسين ديخى
بزه اصمارليدك كرو صاغ بولوردك دردنجى ادب اولدركه
ايكى دفعه نماز قيله برى سفردن اول كوردى واول استخاره
نمازيدر واول نماز ودعا معروفدر وبرديخى سفره چقق
وقتنده درت ركعت نماز قيله زيرا انس بن مالك رضي الله
عنه روايت ايدركه بر كيشى حضرت رسول قاتنه كلدى صلى الله
عليه وسلم ديديكه سفره كيتملو اوم ووصيت نامه يازمشم اينى بابامه
ويره‌يين يا اوغلمه يا قرداشمه اول حضرت صلى الله عليه وسلم
بيوردى هيچ سفره كيدن كمسنه كندو يرنه بر خليفه دكلديكه
حضرت حق سبحانه وتعالى نك قاتنده دوست رق درت

مقبره سندن

ركعت نمازدن كه كندو نوك اونده قله شول وقتده كه
يوكن باغليوب حاضر ايتمش اوله واول نمازده سورهٔ فاتحه
واخلاص اوقيه اندن صكره ديه اللهم اني اتقرب بهن
اليك فاخلفني بهن في اهلي ومالي فهي خليفته في اهله وماله
ودور حول داره حتى يرجع الى اهله كه اول ركعتلر انوك اهلنده
ومالنده وسرايڭ اطرافنده اولان سرايلرده انوك خليفهسي
اولميه لر سفردن دونوب كندو اهل وعيالنه كلدوكي وقته دك
بشنجي ادب اولدر كه چون سرايڭ قاپوسنه يتشه ديه
بسم الله وبالله توكلت على الله لا حول ولا قوة الا بالله رب
اعوذ بك ان ازل او اضل او اظلم او اظلم او اجهل او يجهل على چون
اته بنه ديه سبحان الذي سخر لنا هذا وما كنا له مقرنين
وانا الى ربنا لمنقلبون التنجي اولدر كه جهد ايدوب چالشه تا
سفرڭ ابتداسي پنجشنبه كوني وصباح وقتي اوله زيرا حضرت
سرور كائنات عليه افضل الصلوات والتحيات پنجشنبه كوني
سفره چقاردي وابن عباس رضي الله عنهما سويلر كه هر كيم

بر سفر كيتمك استسه يا بر كمسنه دن بر حاجت طلب ايلسه
كركدر كه ار كن طلب ايليه زيرا حضرت رسول صلى الله عليه وسلم
دعا ايتمشدور اللهم بارك لامتي في بكورها ودخي بيوردي
اللهم بارك لامتي في بكورها يوم السبت پس پنجشنبه ايله
شنبه كوننك صباحي مبارك در يدنجي ادب اولدر كه
طوارك يوكن يني ايليه وطوار اوزرنده اوتورب كلمية
چون طوار طورمش اوله واوستنده اويومية وطوارك يوزنه
دكنك اورميه وصباح واخشام بر ساعت مقداري ياياڭ
يوريه تا اياغي يني اوله وطوارڭ دخي يوكي يني اولوب كرلجك
كوكلي شاد اوله وسلفدن بعضي كمسنه لر طواري شول شرطله
كرايه دوتارلردي كه ارقاسندن هيچ اينميه لر اندن صكره اينزلر
دي تا اول بر صدقه اوله طوارده وهر طوار كه سبب سز اورب
اينجيده لر واغربوك اوزه لر قيامتده خصومت ايدلر وابو
دردانك رضي الله عنه بر دوهسي واردي ايدردي اي دوه
زنهار بندن حضرت حق تعالى يه شكايت ايتميه كه بيلورسن كه

برسفره

سنك بوكوكي طاقتكه كوره سكا اوررور دم وكرك دركه
هر نسنه كه طواره يوكلنسه كركدر اني كوردي كرك اجيه كوسترمش
اوله وشرط ايتمش اوله وانوك رضاسين حاصل ايتمش اوله واندن
ارتوق يوك اورميه عبد الله مبارك رضي الله عنه بر طواره
بنمشدي بر كمسنه اكا بر نامه ويردي كه فلان يره ولاشدر
اول نامه آلمادي وديديكه كراجيله بوني شرط ايتمدم وفقها
سوزنه مقيد اولمادي زيرا بو مقدار نسنه نوك وزني مقداري
يوقدر و محل مسامحه ده در بلكه بو قايبونك قياماسن
كمال ورعدن بلدي **سكزنجي ادب** اولدركه حضرت عايشه
صديقه بيورر رضي الله عنها كه حضرت رسول صلى الله
عليه وسلم هر وقت كه سفره كتسيدي ايكنه وطراق ومسواك
وسرمه دان ومدري كندويله بله كوتررردي ومدري شول
نسنه دركه باش وززنده سابچي انكله دوزه دورلر و بر
روايتده ديخي درناق كسنجك بحق و قارورة ديخي واردر
وصوفيلر ايب وقوغ ارتورمشلر وسلفك بو عادتي دكل

ايمش

ايمش زيرا انلار هر قنده يتشسه لردي تيمم ايدرلردي واستنجاء
طاشله اقتصار ايدرلردي وهر صويله كه نجاستن بلميه لردي
طهارت ايدرلردي ولكن اكرچه انلاره عادت دكل ايمش
بوقدوملك حقنده ايودر زيرا انلارك سفري شويله دكلدركه
بونك كبي احتياطلره مشغول اولملغه الّري دكميه ومجال بوليه لر
واحتياط ايودركه بونك كبي احتياط ايودر اما سلفك سفري
اكثريا غزاده وجهادده وعظيم ايشلرده اولوردي كه بونك
كبي ايشلره مباشرت ايلمزلردي **طقوزنجي ادب** اولدركه
حضرت سلطان انبيا عليه التحية والثنا سفردن دونوب
مراجعت ايتدوكده چون مدينه يه مبارك كوزي راست كلوردي
ايدوردي **اللهم اجعل لنا بها قرارا ورزقا حسنا** اندن صكره
اوكوردي ادم كوندررردي وهب اوده اولانلره خبردار ايلر
لردي واندن نهي ايتديكه بر كمسنه ناكاه اوينه واروب قپودن
ايچرو كيره ايكي كمسنه مخالفت ايدوب اولرينه واردیلر هر بري
بر نا معقول ايش كوردي كه انجنديلر وچون اول حضرت سفردن

دونوب كلوردي اوكوردي مسجده واروب ايكي ركعت نماز
قيلوردي وچون اوه كيرردي بويوردي توبا توبا توبا الى
ربنا اوبا لا يغادر علينا حوبا واهل وعيال ايچون ارمغان
كتورمك بر سنتدر مؤكد حتى خبرده واردر كه اكر نسنه
قادر اولمسه هيبه سنك ديبنه بر طاش براغه وبو بر مثل
در بو سنتك تأكيدي ايچون سفرك آدابي ظاهري بودر كه ذكر
اولندي اما خواص اصلك آدابي باطنده اولدر كه سفر اتميه
شول وقته دك كه بيلوب معلوم ايده بنه كه انوك دينك زياده
لغي سفردر وچون يولده كنده وكوكلنده نقصان كوزه كيرو
دونه ونيتي ايده كه واردوغي شهرده اولولرك تربه لرن
زيارت ايليه ومشايخي طلب ايليه وهر برندن بر فايده اله
انلردن اوتري اولميه كه خلقه حكايت ايدوب ديه كه بن شيخلري
كورمشم ولكن كركدر كه انلردن الدوغي فايده ايله عمل
ايليه وهيچ شهرده اون كوندن ارتوق طورميه مكر شيخ
اشارتيله كه اقامت مقصود اوله واكر بر برادرك زيارتنه

واره

واره انده اوچ كوندن ارتوق توقف ايدوب وطورميه زيرا
ضيافتك حدي بودر مكر كيدوب كلدوكندن بحضور اوله
وچون بر شيخك قاتنه واره بر كون بر كيجه دن زياده طورميه
چون مقصودي زيارتدن ارتوق اولمسه وچون شيخك سلامنه
واره قاپوسنه قاقميه وكندوي طشره چقنجه صبر ايليه وشيخه
اول زيارت اتمينجه هيچ ايشه باشلميه وانوك قاتنده سوز
سويلميه صورمينجه واكر صورسه سواله كوره جواب ويره و
اكر بر مسئله صورمق استسه اولا دستور استيه واول شهرده
عشرته وذوقه مشغول اولميه زيرا زيارتك اخلاصين كيدرر
ويولده ذكره وتسبيحه مشغول اوله واخفا ايله قران اوقيه
شويله كه كمسنه اشتميه وچون بر كمسنه كندويله سويلسه انوك
سوزنه جواب ويرمكي تسبيحدن مهمرق بيله وچون حضرده
بر بلوك يارانوك خدمتي ميسر اوله اولميه كه اول خدمتدن
ملالت سببي ايله سفر ايليه زيرا اول سفر نعمته كفران اولور

باب ثاني شول عملك بياننده كه مسافره

سفردن اول لابدر که اوکرنه وآنوك اوزرینه واجبدر که
علم رخصت سفری اوکرنوب معلوم ایدینه اکرچه نیتی رخصت
ایله عمل ایتمك اوله ولکن جایزدر که ضرورتله اکا محتاج اوله و
قبله ایله وقت علمن اوکرنمك کرکدر وسفر ایچون طهارتده
ایکی رخصت واردر رایج ادوکه مسح ایتمك اوچ کیجه کوندز و
تیمم ایتمك ونمازه فرضده ایکی رخصت واردر قصر وجمع ونماز
سنتده دخی ایکی رخصت واردر طوار اوزرنده قلمق ویولده
یوریدوکی حالده قلمق واوروجده بر رخصت واردر اول افطار
در پس بونك جمله سی یدی رخصتدر رخصت اول ایچ ادوك
اوزرینه مسح ایتمك هرکم طهارت تمام اتدکدن صکره ایچ
ادوك کیدی اندن صکره حدث اتدی اکا جایزدر که ایچ ادوك
اوزرینه مسح ایده شول وقته دك که انوك حدثی وقتدن
اوچ کیجه کوندزکچه واکر مقیم اولسه بر کیجه کوندز نیتش
شرطله بری اولدر که طهارتی تمام ایده اندن صکره ایچ ادك
کیه اکر بر ایاغی یوسه وایچ ادوك کیسه اندن اوکوزدیکه

برایاغن

بر ایاغن دخی یایقایه شافعی قاتنده رضی الله عنه بو جایز دکل
در پس اکر بر ایاغن دخی یویبا وزرینه ادوك کیسه کرکه که
اول ایایقاو یعنی ایاغندن ایچ ادوکن چقاره کیروکیه ایکنجی اول
درکه ایچ ادوك شویله اوله که انکله بر از یورمك عادت
وممکن اوله اکر کونی اولمسه جایز اولورا وچنجی اولدر که
ایچ ادوکوك کعبنه دك بتوز اوله اکر فرض محلنك مقابله سنده
بر نسنه کورنسه یا دلوکی اولسه شافعی قاتنده رضی الله عنه
مسح جایز اولمز ومالك قاتنده رضی الله عنه اولدر که
اکرچه پاره لنمش اولسه چونکه انکله یوریمکه قابل اولسه جایز
اولور و بو شافعینك بر قول قدیمیدر رضی الله عنه و بزم
قتمزده بو اولیدر زیرا یولده ایچ ادوك چوق پاره لنوب
یرتلور وانی هر زمانده دیکمك ممکن دکلدر دردنجی اولدر که
مسحدن صکره ایاغندن ایچ ادوکلری چقارمیه واکر چقارسه
اولی اولدر که طهارتی یکی باشدن تازه لیه واکر ایاقی یومغله
اقتصار ایلیه ظاهر اولدر که جایز اولور بشنجی اولدر که

انجق اوزرنه مسح ایتمیه نیلکه قدمك مقابله سنی مسح
ایلیه واولی اياق اوزرنی مسح ایتمکدر واکر بر برمغله مسح
ایتمسه کفایت ایدر واوچ برمغله اولیدر وبردفعه دن
ارتوق مسح ایلمیه وچون سفره چقمازدن اول مسح ایلیه برکون
برکیجه یه اقتصا زایده وسنت اولدورکه هر کیم ایچ ادوك
کیمك استسه اوکوردی انوك باشن اشاغه ایدوب سلککجاکه
که ایچنده عقرب یا یلان یا چیان یادکن اوله ابوامامه
رضی الله عنه روایت ایدرکه برکون حضرت حبیب رب
العالمین صلوات الله علیه وعلی اله الطیبین الطاهرین
ایچ ادوکنك برن کیدی مبارك ایاغنه برقرغه ایچ ادوکنك
اول برنی قاپدی صکره دن برقدی ایچندن بر یلان چقدی
حضرت سید بشر صلی الله علیه وسلم بیوردیکه هر کیمك
که حضرت حقه وقیامته ایمانی واردر کرکدر که اول ایچ
ادوکن سلکماینجه ایاغنه کیمیه **اکنجی رخصت** تیمم درر بونك
تفصیلی اصل طهارتده دیمشوز تکرار دیمیلوم سوز اوزنماسون

ایچون

ایچون **اوچنجی رخصت** اولدورکه درت رکعتلو اولان فرضی
ایکی رکعت قله ولکن درت شرطله بری اولدورکه وقتنده قیله
فرضا اکر قضایه دوشسه صحیح اولدورکه قصر جایز دکولا ایکنجی
اولدورکه قصر نیت ایلیه اکر تمامه نیت اتسه یاشك ایلسه که
تمامه نیت اتدیمی یا اتدیمی لازم کلورکه تمام ایلیه اوچنجی اولدورکه
برکمسنیه که نمازی تمام قلسه کرکدرکه اقتدا ایتمیه اکر اقتدا
ایلسه کندویه دخی تمام قلمق لازم کلور بلکه اکر ظن ایلسه که امام
مقیمدر تمام قلسه کرکدر یا قلسه کرکدر روشك ده اولسه
اکا تمام قلمق لازم کلور زیرا مسافری بیلمك اولورامّا چون
مسافرایدوکن بلسه اکر شك اتسه که امام قصرایدرمی یا تممزمی
الا جایز اولورکه قصر ایلیه چون امام قصر ایله قلسه زیرا نیت
کرکلودر انوك بیلمه سی شرط اتمك اولمز دردنجی اولدرکه سفر
اوزون اوله ومباح اوله وقاچقون قولك سفری ویولکسوب
حرامیلغه وارکمسنك سفری ویا حرام اولان وظیفه طلبنه
وارانوك یا اناسیله باباسنك دستوری نسز مسافر اولانوك

سفری حرام در واندە رخصت جایز دکلدر وکذلك بر کمسنه که
الملوددن قاچه و وارلوا اوله وبو رخن اوده مکه قادر اوله بله
ماحصل کلام سفر غرضی ایچون دکل نیچون باعث اولن غرض حرام اولور
واوزون سفر اولدورکه اوزالتی فرسنك یر اوله وبوندن کسکده
قصر جایز اولمز وهر بر فرسنك اون ایکی بیك آدم در وسفرك
اولی اولدورکه شهرك عمارتندن طشره چیقه اکرچه شهرك
خرابه لرندن وبوستانلرندن طشره چقمش اولسه وسفرك اخری
اولدورکه وطننك عمارتنه یتشه یا بر غیری شهرده اوچ کون
یا اوچ کوندن ارتوق طورمق واستیه شهره کردوکی وچیقدوغی
کوندن غیری واکر طورمق قصد ایلمسه ولکن ایشلرینی بتورمك
قیدنده اولسه ومصلحتنك نه وقت بتدوکینی بیلمسه وهر کون
بتدوکن اومسه واوچ کوندن ارتوق اکلنسه بر قولله که قیاسه
یقین در قصر جایز اولورکه نمازینی قصر ایله قیله ومسافر کبیدر
که کوکل ایله قرار دوتمشدر وقرار دوتوب اکلنمکه قصدی
یوقدر ودردنجی رخصت جمع در وجایزدر ومباح اولان

اورون

اوزون اوزاق سفرده که اویله نمازینی تاخیر ایدوب قانلنه
تا ایکندو نمازیله بیله قیله وایکندو نمازن تقدیم ایدوب
اویله نمازیله بیله قله واخشام نمازیله یاتسو نمازینی دخی
بونجلین چون ایکندویی اویله ایله بیله قله کرك که اول اویله
نمازن قله اندن صکره ایکندویی قله واولی اولدورکه سنتلری
ترك اتمیه انلرك فضیلتی فوت اولماسون ایچون زیرا سفرك
فایدهسی انکله برابر اولیمز ولکن استسه سنتلری طورارون سنده
قله یا یولده یورمك راسنده وترتیب اولدورکه اکورکی
شول درت رکعت سنتی که اویله نمازنك فرضندن اول در
قیله واندن صکره ایکندودن اول ولان درت رکعت سنتی
قله بعده اذان اوقیوب قامت ایلیه واویله فرضنی قله
واندن صکره قامت ایدوب ایکندونك فرضن دا ایلیه
واکر تیمم ایدیجك ایسه تیممی اعاده ایدوب ایکندو نمازنك
فرضن قله وایکی نمازك اورتاسنده تیمم ایله قامتدن ارتوق
زمان کچورمیه اندن صکره شول ایکی رکعت سنتی که اویله نمازنك

فرضدن صكره قله جق اوله ایكندویه تأخیر ایلیه بویله
ایده واكر ایكندویی قلدی وكون ظلوندوغندن اوكوردی شبهه
یتشدی ایكندویی تكرار تمام ایدوب واخشامله یاتسی نمازنك
دخی حكمی بودر وبر قولده جمع وقصر اولان سفرده دخی جایز
دربشنجی رخصت اولدركه سنتی طوار اوستنده قلمق جایزدر
وواجب دكلدركه یوزینی قبله طرفنه دوندوره بلكه یول قبله یه
بدلدر اكر یوزن قصدیله یولدن دوندوره نماز ایچنده وقبله
طرفنه دوندورمیه نماز باطل اولور واكر سهوله اولسه
ویا طوار سركشلك ایلسه ضرر ایلمز وركوع وسجودی اشارتله
ایدوب اكله وسجودده ارتوق اكله وشوكه كلو اكلمك شرط
دكلدركه دوشمك خطری اوله واكر مرقدده اولسه یعنی
اویخو یرنده ركوع وسجودی تمام یرینه كتوره التنجی رخصت
اولدركه یولده یوریدوكی حالده سنت نمازن قله وتكبیر
ابتداسنده یوزن قبله طرفنه دوندوره زیرا اكا اسان دكل
وبر كمسنه كه طوار اوزرنه بنمش اوله كوجیدر ركوعی وسجودی

اشارتله ایلیه وتشهد وقتنده یولده یوریه وتحیات
اوقیه ونجاستی یا غسله یا صمقدن صقنه واتولك اوزرینه
واجب دكلدركه یول اوزرنده اولان نجاستلرك سببندن یولدن
دونه وكندویه كوچ كوستره وهر كمه دشمندن قاچسه
یا صف جنكده اولسه یا سیل یا اجانوردن قاچسه اكا
جایزدركه فرضنی یا طوار اوستنده یا یوریمك حالتنده قیله
سنتده دیدوكمز كبی وقضا واجب اولمز یدنجی رخصت اوج
اوروج بوزمقدر ومسافركه اوروجه نیت اتمش اولسه
جایزدركه اوروجن بوزه واكر صباحدن صكره شهردن
چقسه اوروج بوزمق جایز دكلدر واكر بوزدقدن صكره
شهره یتشسه جایزدركه شهر ایچنده كوندز یمك یه
واكر اوروجی بوزمش اولسه وشهره یتشسه جایز دكلدركه
اوروجن بوزه والحاصل سفرده اوروج دوتمق افضلدر
افطاردن ونمازی قصر اتمك افضلدر اتمامدن خلافدن وشبهه‌دن
خلاص اولسون ایچون زیرا ابوحنیفه قتنده رضی الله عنه

اتمام جایز دکلدر اما صومك افطاردن افضل اولمسی خطر
قضایه دوشمشونا ایچوندر وچوق اولورکه بر مانع سببی ایله
قضا متعذر اولور وکندو ذمتنده قالور مکرکه کندویه
ضرر ایرمك احتمالی ویره وبر خوف ایده واو وجهه طاقت کتورمیه
اول وقت بوزمق افضلدر وبو یدی رخصتدن اوچی اوزون
سفرده جایز اولور بری نمازی قصر اتمك وبری اوروج بوزمق
وبری دخی ایچ ادوکه مسح اتمك اوچ کیجه کوندز واوچی دخی
قصه جق اولان سفرده جایزدر بری سنت نمازن طوار اوزرنده
وبولدیغی یوزینك حالتنده قلمق وبری دخی جمعه نمازندن ال
چکمك وبری دخی تیمم ایله نماز قلمق واو نمازی قضا اتمك اما
ایکی نمازی جمع اتمکده خلاف واردر وقصه اولان سفرده
جایز اولدوغی اظهردر ومسافر لابددر که سفردن اوکوردکی
بو علملری اوکرنه چون سفرده حاجت وقتنده اوکرنه جك کسنه
بولمسه وقبله دلیللرینك علمن ونماز وقتنك دلیلنی دخی اوکرنمك
کرکدر چون یولده کویلره اوغرامیه زیرا محراب کرلو قالورو

بیلمز

بیلمز کرکدر که بو مقدار اکلیه که کنش اویله وقتنده قنده در
چون قبله یه توجه ایده وطلوع وغروب نجه اولور وقطب نجه
واقع اولور واکر بولد بر طاغ اولسه بیلور معلوم ایدینه که
قبله نوك صاغنده میدر یا صولنده بو مقدار بیلمکدن غیریه
حاجت یوقدر یعنی لابددر **اصل ثامن سماع**
ووجد ابنده در وبر سماع حکمن ایکی بابده بیان ایده لوم
باب اول باحت سماعده واندن حرام اولان
وحلال اولان نسنه بیاننده بیلکل که حضرت حق جل وعلانك
بر سری واردر انسانوك کوکلنده ودمورده اتش مستور
ومخفی اولدوغی کیبی اول سر انده مستور ومخفیدر وشویله که
طاش زخمی ایله دموردن اتشك شول سری اشکار اولور عالمه
یایلور کوزل وموزون اوازك دخی سماعی بو نخلین کوکلك
شول کوهرن دیره دوروانده بر نسنه پیدا اندورر انسانوك
انده اختیاری اولمقسزین وانوك سببی اصل خلقت انسانوك
مناسبتیدر عالم علوی ایله که اکا عالم ارواح دیرلر وعالم

علوی حسن وجمال عالمیدر وجمالك اصلی تناسبدر وهر متناسب
اولان نسنه اول عالمك جمالندن بر نمونه واورنكدر زيرا هر جمال
وحسن وتناسب كه بو محسوس اولان عالمده واردر دوكلو اول
عالمك ثمرهٔ حسن وجماليدر پس كوزل وموزون ومتناسب
آوازلك دخی اول عالمك عجايبنه مشابهتی واردر شول سبب
ايله كه كوكلده اكا اهلو پيدا ايلر واندن بر حركت وشوق ظهوره
كتورركه جايزكه انسان خودانك نيدوكن بيلميه وبو بر كوكلده
اولوركه اول ساده اوله وبر عشقدن وشوقدن كه اكا يول
ايلدوبا وغريبه خالی اوله اما چون خالی اولمايه وبر نسنه يه مشغول
اولسه شول مشغول اولدوغی نسنه حركته كلور آتش كبی كه
اوفوره لر يا التلنمينی اريته وهر كمك كوكلنده حق جل وعلانوك
آتش محبتی غالب اولسه سماع اكا مهمدر زيرا اول آتش بر كرك
زلك اولور وهر كمك كوكلنده بر باطلك دوستلغی اولسه
سماع انوك ايچون زهر قاتلدر واكا حرامدر اولور وسماعك
حلنده وحرمتنده علمانك خلافی واردر روا يا حرام ايدنكسنه

اهل ظاهردن ايمش زيرا اولحود تصوّر وتخيل ايده مشردر
كه حق سبحانه وتعالينك دوستلغی انسانك قلبنه حقيقت
ايله نازل اولور زيرا اول بو يله دركه انسان كندو جنسندن
اولينی سومكه قادر اولور اما انكه كندو جنسندن اولميه
واكا هيچ نسنه بكزميه نيجه سوه بيلور پس قاتنده مخلوق
عشقندن غيری كوكلده صورت بغليوب تصور اولنمز واكر
خالق عشقی تصور اولونسه بر تشبيه باطل خياله بنا
اولور پس بو سبب دندركه سماع يا اويوندر يا بر مخلوق
عشقندندر وبونك ايكسی بيله دينده مذمومدر وچون
اكا سوزه لركه حضرت حق سبحانه وتعالينك دوستلغنك
معنيسی كه خلق اوزرنه واجبدر نه ندر جواب ويروبايدر
كه فرمان بردارلق وامره اطاعتدر وبو بر عظيم خطادركه
بو قومدن واقع اولمشدر وبز منجيات ركننده كتاب محبتده
بونی پيدا ايده لم ان شاء الله تعالی اما بونده ايدرزكه سماع
حكمن كوكلدن طوتمق كركدر زيرا سماع هيچ نسنه كوكلده

پيدا اتمزكه انده اولميه بلكه شول كوكلده اولان نسنه حركته
كتورر هر كمك كوكلنده بر نسنه واركه اول شرعده محبوب در
و انوك قوتی مطلوب در چون سماع اني ارتورر انوك ايچون
ثواب حاصل اولور وهر كمك كوكلنده بر باطل نسنه واردركه
شريعتده اول مذموم در سماعدن اكا عقاب ايرشور وهر
كمك كوكلی بو نوك ايكيسندن خالی در لكن سماعی لهو طريقيله
ايشيدر وحكم طبع اله اندن لذت الور سماع اكا مباح در
پس سماع اوچ قسم اولور قسم اول اولدركه غفلت ايله
ولهو لعب طريقی ايله ايشيده بو اهل غفلت ايشيدر و دنيا
دوكلو لهو و اويوندر و بو ديخی اندندر و جايز دكلكه سماع
خوشلق سببی ايله حرام اوله زيرا خوش اولان نسنه حرام دكلدر
و خوشلقلردن شول نسنه كه حرامدر انوك حراملغی خوشلغندن
اوترو دكلدر بلكه اول اجلدن حرامدركه انده بر ضرر و بر
فساد وار زيرا اواز مرغان خوش و زيبادر و حرام دكلدر بلكه
سبزه و اب روان و شكوفه و كل تماشاسی دوكلو خوشدر و حرام

دكلدر

دكلدر پس اواز خوش قلاق حقنده سبزه و اب روان كبی
در كوز حقنده و مشك رايحه سی كبی در شامه حقنده و طاتلو
طعم كبی در ذوق حقنده و ايو حكمتلر كبی در عقل حقنده و بو
حواسدن هر برينك بر نوع لذتی واردر نچون حرام اوله و
خوراته و اويون واني تماشا اتمك حرام دكول ايدوكنه دليل
اولدركه حضرت عائشه صديقه رضي الله عنها وعن ابيها
روايت ايدركه بن بر بيرام كونی زنگيلر مسجدده اويون اوينار
لردی حضرت رسول صلى الله عليه وسلم بكا ديديكه كورمك
استرميسن ديدمكه استرم قاپوده طوردی و مبارك
الينی قرشود وتدی تا بن اكی انوك النك و زرنه قودم و شول
دكلوبا قدم كه بر قاچ دفعه بيورديكه تيمزمی بن يوق ديدم
و بو خبر صحيحده واردر و بو خبردن بش رخصت معلوم
اولور برنجی اولدركه اويون ولهو وانلری تماشا اتمك
چون كاه كاه اوله حرام دكلدر و زنگيلر اويونده رقص اتمك
وايرلمق واردی ديخی اولكه مسجدده اوينارلردی ايكنجی

اولدوركه خبرده واردركه حضرت رسول صلى الله عليه
وسلم شول وقتده كه عايشهٔ صديقه رضي الله عنها اوزره
ايلتدي بيورديكه دونكم يا بني ارفده يعني اويونه مشغول اولك
و بني ارفده حبشيلرك بر جنسنه ديرلركه انلر رقص ايدرلر
و بو اذن دربس شول نسنه يه كه حرام اوله نجه دستور ويرور
دردنجي اولدوركه كندوسي ابتدا عايشه يه ديدي رضي الله
عنها كه كورمك استرمي سن و بو تقاضا درشويله دكلدركه
اكر عايشه باقدي و اول حضرت ايسم اولوب دوريدي
جايزكه بر كمسنه ديديكه اول حضرت استمديكه ايني انجده
زيرا اول فعل بدخويلقدن اولور بشنجي اولدوركه اول حضرت
صلوات الله عليه كندوسي عايشه ايله بله براوزن ساعت
مقداري طوردي با وجودكه اويونه باقوب تماشا اتمك
اول حضرتوك صلى الله عليه وسلم ايشي دكلدي و بوندن
معلوم اولوركه عيال و اطفالك موافقتي ايچون تا انلرك
كوكلي خوش اوله بو يله اشلر اشلمك حسن خلقدن اولور و بو

افضلدر

افضلدر كندو دكشوروب زاهدلق و پارسالق ايمكدن
و هم صحيحده واردركه عايشه رضي الله عنها روايت ايدركه
بن كوچك ايدم قوقله بزردم يعني اويناق اويناردم قيز
چوغازلرك عادتي اولدوغي كبي و برقاچ قيز اوغلانجقلر
ديخي كلورلردي چون حضرت رسول صلى الله عليه وسلم ايچرو
كلسيدي اول اوغلانجقلر كروقچارلردي حضرت رسول
اكرم صلى الله عليه وسلم ينه انلري بنم يانمه كوندررلردي
بر كون بر اوغلانجوغه صوردي كه بو قوقله لرندر ايتدي
بونلر بنم قزجوغزلرمدر ديدي بوندوركه انلرك بيلنه
بغلنمشدر ايتدي انلرك ايكيدر ديدي بو اتك كورده سي
اوزرنده كورونندر ايتدي انوك قنادي در حضرت
رسول صلى الله عليه وسلم بيورديكه اتوك قنادي اولورمي
ايتدي اشتمدكمي كه سليمان پيغمبرك قنادلو آتي واردي
حضرت مفخر موجودات صلى الله عليه وسلم شويله كولديكه
مبارك ديشلري كورندي و بر روايتده بو سؤال و جواب

حضرت عایشه ایله واقع اولدی رضی الله عنها و بونی اندن
اوترو روایت ایدرلر كه زاهدلك اتمك و یوز اكشتمك
و بونك كبی اشلردن كندویی كشورب چكمك دیندن دكلدر
خاصه اوغلانجقلر و بر كمسنیه كه بر ایش اشلیه كه انوك
اهلی اوله واندن خبر كن كورنمیه و بو خبر لكا دلالت ایدر كه
صورت دوزمك جایز اوله زیرا اوغلانجقلرك قوقله‌سی
اغاجدن و بر پاره‌سندن اولور و صورتی تمام دكلدر كه
خبرده وار كه انوك قنادی بر پاره سندن ایدی و ینه
عایشه رضی الله عنها روایت ایدر كه ایكی جاریه بنم قاتمده
دف چالوب یرلرلردی بیرام كونی ایدی حضرت رسولك
صلی الله علیه وسلم ایچرو كیروب دوشك اوزرنده یاتدی
و مبارك یوزن بر غیری طرفه دوندردی ابوبكر صدیق
رضی الله عنه انلاری زجر ایدوب دیدی شیطان مزمارینك
رسول الله اوینده نه مصلحتی وار در حضرت رسول صلی الله
علیه وسلم بیوردی یا ابا بكر انلاردن وازكچ زیرا بیرام كونیدر

پس دف

پس دف چالمق و ایرلمق بو خبردن معلوم اولدیكه مباح در
و حضرت رسولك صلی الله علیه وسلم قلاغنه ایرشدوكنه
شك یوقدر اول حضرتك اشتمسی و ابوبكری انكاردن منع
اتمه‌سی انوك مباحلغنه بر دلیل صریح در ایكنجی قسم اولدر كه
كوكلده بر صفت مذمومه اوله شویلكه بر كمسنك كوكلنده بر عورت
یا بر اوغلانجوغك دوستلغی اوله انوك حضورنده سماع ایلیه
تا لذت زیاده اوله انوك غیبتنده سماع ایده امید وصال ایله تا
شوقی ارته یا بر اوازه اشیده كه انده زلف و خال و جمال خبری
اوله و كندو فكرنده شول محبت اتدوكی كمسنیه حمل ایلیه بو حرام
در و اكثر یكیتلر بو جمله‌دن درلر اندن اوترو كه بو عشق باطل
اتشنك حرارتن ارتورر و اول اتشی سوندرمك واجب درلكن
یا قوتجه جایز اولور اما اكر انوك بو عشقی كندو خاتونیله
یا جاریه‌سیله اولسه دنیا انوك جمله تمتعدن اولور و مباح در
طلاق ویردوكی وقته دك یا صاتدوغی زمانه دك اول وقت حرام
اولور اوچنجی قسم اولدر كه انوك كوكلنده بر صفت محموده اوله كه

سماع اکا قوت ویره و بو درت نوعدن اولور **نوع اول** حاجی
لرك ایرلمسی و اشعار در کعبه و بادیه صفتنده دیزر ایتدکلری
آتش شوقی کوکلده دپره در و بو سماع اجرت و ثواب در بر کمسنه
ایچون که حجه کیتمسی جایز اوله اما بر کمسنه که اناسیله باباسی
دستور ویرمیه لر و یا بر غیری سبب ایله حجه وارهمیه الا جایز
دکلدر که بو سماعی ایلیوب بو آرزویی یعنی حج آرزوسنی کندو کوکلنده
قوی ایلیه مکر اکلیوب بله که اگرچه شوقی زیاده اولسه کرکدر
اما کندو طوروب کتمکه قادر در و بوکا یاقندر غازیلرك
سرودی و انلرك سماعیکه خلقی غزایه و حق جل و علانك
دشمنلریله جنك اتمکه و حضرت حق سبحانه و تعالینك دوستلغنه
جان و باش اوینمغه متشوق و آرزومند ایدر و بو دخی ثواب
در و دخی بو نیتله بعضی شعرلر که عادتدر مصافده دیه لر
تا کیشی دلیر اولوب جنك ایلیه انده ثواب وار در چونکه جنك
کافرله اولسه اما اگر اهل حقله بو حرام در **نوع دوم** اغلمق
سرودی یعنی صداسی در که خلقك اغلامغنه سبب اولوب

کوکلده

کوکلده غم اندوهی زیاده ایلیه بونده دخی ثواب وار در چون
اغلمه سی مسلمانلقده کندودن واقع اولان تقصیردن و اشلدوکی
کناهلردن و حق تعالینك رضاسیله درجات عالیه دن فوت
اتدوکی نسنه لردن اوترو ایسه نوحه حضرت داود کبی علی نبینا
و علیه السلام زیرا اول حضرت شول دکلو اغلاردیکه انك
مجلسنده نیچه لر هلاك اولوب جنازه لرین الوب کیدرلردی
و بو حالت اول حضرتك آواز خوشی ایله الحان دلکشنك تأثیرندن
واقع اولوردی اما اگر کوکلده بر حرام اندوه اولسه نوحه
حرام اولور شویله که انك بر کمسنه سی فوت اولمش ایسه زیرا
حضرت حق جل و علا بیورر **لکیلا تأسوا علی ما فاتکم** بر فوت
اولوب کتمش نسنه ایچون غصه لنمك چون بر نسنه حضرت حق
جل و علانك قضاسندن کراهت ایده و اندن غصه لنوب نوحه
ایده اندوهی زیاده اولسون ایچون بو حرام در و نوحه ایدیجینك
اجری حرام اولدوغنه سبب بودر و کندو عاصی در و انك نوحه
سن ایشیدن کمسنه بیله عاصی در **نوع سیوم** اولدر که کوکلده

برشادلق اوله وسماع علمايي ارتورمق استيه لر وبودخي مباحدر
چون شادلق برنسنه ايله اولسه كه انكله شاد اولمق جايز اوله
شويلكه وليمه وعقيقه دوكونده واوغلان طغدوغي وقتده
واينسنا تدوكلري زمانده وسفردن كروكلمك وقتده اولور
شويلكه حضرت سلطان انبيا صلى الله عليه وسلم كلوب مدينهٔ
منوره يه ايرشدي خلق اول حضرتي قارشولوب استقبال اتديلر
ودف چالوب وشادلق ايدوب وشعر ديوب بوبيتي اوقوديلر
شعر طلع البدر علينا من ثنيات الوداع وجب الشكر علينا
مادعى لله داع وكذلك بيرام كونلرنده سماع وشادلق اتمك بو
نسنه دن جايزدر وكذلك چون دوستلر جمعيت ايدوب بربره
كله لر ويمك يييه لر واستيه لركه وقتلري بربريله خوش اوله
سماع اتمك وشادلق كوسترمك بري برينك موافقتي ايله جايز
اولور **نوع چهارم** واصل بودر اكر بركمسنه نك كوكلنه حضرت
حق سبحانه وتعالى نك محبتي غالب اولوب حد عشقه ايرشمش ايسه
سماع اكا مهم ولازم اولور وجايزكه انوك اثري رسم وعادت

ايله

ايله اولان خيراتك چوغندن ارتوق اوله وهرنسنه كه حضرت
حق تعالى نك دوستلغي انوك سببي ايله زياده اوله انوك ثوابي
ارتوق اولور وصوفيلرك سماعي اصلده كه وارمش بونسنه دن
ايمش اكرچه شمدي رسم وعادت ايله قارشمشدر بر طايفه نوك
سببي ايله كه انلرده بكزرلر ظاهرده وانلرك معاني نسنه دن
مفلسلردر باطننده وسماعك بو ايشي يا النلندرمقده بر
اثر عظيمي واردر وصوفيلردن كمسنه واركه سماع اورتاسنده
مكاشفات پيدا اوله ولكا لطفلر اولنه كه سماع عسز اول لطف
ميسر اولميه وشول لطيف حالتلركه عالم غيبدن سماع سببي
ايله انلره اولاشور انلره اكا وجد ديرلر وجايزكه انلرك
كوكلي سماع عده اتشده قال اولنان كمشن كبي پاك وصافي اوله وول
سماع كوكله اتش براغه ودوكلو كدورتلري كيدره وجايزكه
اول حالتك كه سماع ايله حاصل اولور كثرت رياضت ايله حاصل
اولميه وسماع روح انسانك عالم ارواح ايله اولان مناسبتنك
سرني ديره درتا شايدكه اني بالكليه بو عالمدن الله تعالى هرنسنه

دنکه بو عالمده واقع اولورلری خبر اوله وجایزکه اعضاسنك
قوتی دخی ساقط اوله ودوشوب وصی کیده وشول نسنه که
بولنوالدن صحیح در وانوك اصلی وار انوك درجه‌سی عظیم
اولور و برکمسنك که اکا ایمانی اولمیه وحاضر اولسه انوك
برکاتندن دخی محروم قالماز ولکن بونده غلط چوق اولور و
خطا ایله چوق تصورلر واقع اولور وانوك حق وباطلنی نشان
کامل ومکمل اولان پیرلر بیلور ومریدا اولنه مسلم دکلدرکه کندو
کندودن سماع ایلیه انوك تقاضاسی کندوده پیدا اولمغله
علی حاله فرح حضرت شیخ المشایخ ابو القاسم کرکانی نك قدس
الله روحه مریدلرندن برکمسنه ایدی شیخدن سماع ایچون
دستور استدی حضرت شیخ بیوردی اوچ کون هیچ یمك
یمه اندن صکره برلذیذ یمك پیشورسونلر اکر سماع اختیار ایدب
یمك یمیه‌سن انده صکره بو سماعك تقاضاسی سنده صحیح اولور
سکا مسلم اولور اما بر مرید که اکا کوکل احوالی پیدا اولمش اوله
ولکن هنوز اندن شهوت بالتمام منقطع اولوب منکسر اولمش

اولسه

اولسه پیره واجبدرکه انی سماعدن منع ایلیه زیرا انوك
ضرری فایده‌سندن ارتوقدر و بلوب اکاه اوله که هر کیم
سماعه و وجده و صوفیلرك احوالنه منکر اولسه اول انکاری
کندو کملکندن ایدر و اول انکارده معذوردر زیرا بر حالك
که کندوده اولمیه اکا ایمان کوجله کتورمك اولور و بو کمسنه
بر اوغلانجوق کبیدرکه عورتلر ایله صحبتده بر لذت اولدوغنه
اینانمیه زیرا اول لذتی صحبت ایله بولمق اولور و چون انده شهوت
یرادلمشدر انی نیجه اکلیه بلور واکر اعمی سبزه‌یه و آب روانه
نظاره اتمك لذتن انکار اتسه عجب اولمز زیرا اکا بصیرت
ویرمامشلر کوزسزدر و اول لذتی کوز ایله بولمق اولور و اکر
اوغلانجوق ریاست و سلطنت و فرمان ویرمك و مملکتی ضبط
انکار اتسه عجب اولمز زیرا اول اونی بولن بیلور مملکت صقلمق
طریقن نه بیلور و بیلکل که خلق صوفیلر احوالنك انکارنده
انلردرکه دانشمندلردر و انلردرکه عامیلردر دوکلو اوغلانجقلر
کبیدر زیرا بر نسنه‌یه که هنوز ایرشمشلردر منکرلردر و شول

کمسنه نك که فی الجمله ادراکی واردر اقرار ایدوب دیر که بنده
بو حالی یوقدر ولکن بیلورم که انلرده واردر باری اکا
ایمانی واردر و جایزدر که کورر اما شول کمسنه که کندوسنده
اولمیه نسنه‌یی خود محال بیلور که غیری کمسنه‌ده بوله انك حماقتی
نهایت مرتبه‌ده‌در و اول طایفه‌دندر که حضرت حق سبحانه
و تعالی بیورر واذ لم یهتدوا به فسیقولون هذا افك قدیم

فصل بیلکل که شول یرده که سماعی مباحدر دیدوك
بش سببیله حرام اولور کرکدر که اندن حذر ایده‌لر سبب
اول اولدر که بر خاتوندن ایشیده‌لر یا بر اوغلانجقدن
که محل شهوتدر اولسه که بو حرامدر اکرچه بر کمسنه‌نك کوکلی
حضرت حق جل و علا نوك ایشنه مستغرق اولسه چونکه
اصل خلقتده شهوت واردر و کوزر کوزل صورته راست
کلور [illegible] انوك یاردمنه قالقار و سماع شهوت حکمنده
اولور و سماع بر اوغلانجقدن که فتنه محلنده اولمسه مباح
در و بر خاتوندن که چرکز اولسه مباح دکلدر چونکه کورسه

زیرا خاتونلره

زیرا خاتونلره نظر ایتمك هر صفتله که اولسه حرامدر اما اکر
پرده اردندن اوازی ایشیتسه اکر فتنه قورقوسی اولسه حرام
در و اکر اولمسه مباحدر شول دلیل ایله که ایکی جاریه حضرت
عایشه نوك رضی الله عنها اونده ایرلیوب تغنی ایدرلردی
بلاشك حضرت رسول صلی الله علیه وسلم انلرك اوازن
ایشیدردی پس عورتلر اوازی عورت دکلدر یعنی اشدلسه
نسنه لازم کلمز و اوغلانجقلر یوزی کبی ولکن اوغلانجقلره
شهوتله نظر ایتمك و بر یرده که فتنه قورقوسی اولسه حرامدر
و عورتلر اوازی کبی بو بیله‌در و بو احوال الله متغیر اولور
یعنی بو اوازلرله عورتلر حاللری ایله یکیتلکدن و قوجه‌لقدن
دن مختلف اولور زیرا کمسنه واردر که کندوسنه اعتمادی
وار و کندودن امیندر و کمسنه واردر که قورقار
و بو انجلیندر که کندو حلالنی اوپمك رمضان [illegible] مالکی
اوله بر کمسنه‌یه که کندو شهوتنه تابع اولمیوب اندن امین اوله
و حرامدر بر کمسنه‌یه که اندن خوف ایده که شهوت کندویی

مباشرته دوشمز یا مجرد او یمكله انزالدن قورقه ایكنجی
سبب اولدوركه ایرلمق رباب ایله و چنك و بربط و سائرلر
دن بعضنك صداسنی ایله یا نای عراقی اوله زیرا قیل ایله و
ابریشم ایله اولن سازلردن نهی واقع اولمشدر لطافتله خوش
لغی سببی ایله دكلكه اگر بر كمسنه برامز و ناموزون دیجی
حالسنه حرامدر ولكن شول سبب ایله كه بو شراب ایچنلرك
عادتیدر و انلره مخصوص اولان نسنه لری حرام اولمشدر
شرابك تبعیتی ایله و شول سبب ایله كه شرابی خاطره كتورر و
انلرك آرزوسنی حركته كتوروب دپره‌در اما طبل و شاهین
كه چوبانلر دودكیدر و دف اگرچه انده جلاجل اولسه
حرام دكلدر زیرا بو خصوصده بر خبر وارد اولمشدر
و بونلر قلیل اولان سازلر گبی دكلدر زیرا بونلر شراب
خورلرك شعاری دكلدر پس بونلری انلره قیاس ایتمك
اولمز بلكه دف خود چالنمشدر حضرت رسولك قاتنده
صلی الله علیه وسلم دوكونده چالنورلردی بوسومشدر

وجلاجل تا قمغله حرام اولمز و طبل چالمق حاجیلرك و غازی
لرك خود رسمیدر اما مخنثلر طبلی حرامدر زیرا اول انلرك
شعاریدر و اول بر اوزن طبلدر اورتاسی اینجه و ایكی باشی
یاصی اما شاهین حرام دكلدر زیرا چوبانلرك عادتی آنی
چالمقدر ایمش و امام شافعی حضرتلری رضی الله عنه بیورر
شاهینك حل اولمغنه دلیل اولدوركه انوك آوازی حضرت
رسولك صلی الله علیه وسلم مبارك قولاغنه ایرشدی
اول حضرت مبارك قولاغنی دوتوب عبد الله بن عمر رضی الله
عنهما دیدی ایشتسن دكله چون وارزچه بكا خبر ایله پس ابن
عمر دكلمك رخصتن ویرمك انوك مباحلغنه دلالت
ایلر اما كندو قولاغنی دوتمق دلالت ایدر كه حضرت رسول
صلی الله علیه وسلم اول وقتده بر شریف و عظیم حالتده
اوله كه بلمش اوله كه اول آواز كندو قلبی مشغول ایدر زیرا حضرت
حق جل و علانوك تحریكی شوقنده سماعك بر اثری واردر
حتی اول ایشتك عننده اولمیه كمسنه یقینه رق كتوردر و بو

وجلاجل

ضعفایه نسبت ایله بیوکدر زیرا انلرده خود بو حال یوق
در اما بر کمسنه که مصلحی ایچنده اوله سماع ایله مشغول ایلر
وانوک حقنده نقصاندر پس سماع ایتمک حراملغه دلالت
ایلمز زیرا چوق مباح واردرکه اندن وازکچرلر اما دستور
ویرمک مباحلغه دلالت ایدر قطعا که انوک هیچ غیری
وجهی اولمیه **اوچنجی سبب** اولدرکه ارلنز ابیاتنده فحش
اوله یا هجو اوله یا اهل دینه طعن اوله روافض شعری کبی که
صحابه حقنده دیرلر یا بر معروفه و مشهوره اولان خاتونک
صفتی اوله زیرا خاتونلر صفتن ارلر قتنده دیمک جایز دکلدر
و بونک کبی شعر دیمک و اشتمک حرامدر اما بر شعر که انده
زلف و خال و جمال و صورت صفتی و فراق و وصال سوزی
اولسه و شول نسنه که انوک تکلمی عادت عشاق اوله انده بو نسنه
انوک دیمسی و اشتمسی حرام دکلدر شول سببدن حرام اولور که بر
کمسنه ایچکنده و فکرنده بر سودوکی خاتونه یا براوغلانه حمل ایلیه
اندن صکره انوک فکری حرام اولور اما اگر کندو عورتله جاریه سنه

حمل

حمل ایلسه حرام اولمز اما صوفیلر و شول کمسنه لر که انلر حضرت
حق سبحانه و تعالی نوک محبتنه مستغرق اولالر و اکا بناء سماع ایده لر
بو بیتلر انلره ضرر ایلمز زیرا انلر انوک هر بر ندن بر معنی فهم
ایدرلر که کندو مصلحتلرینه لایق اوله جایزکه زلفدن ظلمت کفر
فهم ایده لر و نور جمالدن نور ایمان اکلیه لر و جایزکه زلفدن
سلسلهٔ اشکال حضرت الهیه فهم ایده لر شاعرک دیدکی کبی
گفتم بشمارم سر یک حلقهٔ زلفش تا بو که بتفصیل سر از جمله برارم
خندید بمن بر سر زلفینک مشکینش یک پیچ بپیچید و غلط کرد شمارم
دیدم زلفنک بر حلقه سنک و جمیع ضایینی شاید که تفصیل ایله
جمله دن باش چقاره بیلم بکا کولدی و زلف مشکیننک اوچنی
بر بورش بوردی و بنم شماریمی غلط ایتدوردی زیرا بو زلف
دن سلسلهٔ اشکال الهیه فهم ایدرلر اگر بر کمسنه استرسه که
تصرف عقلله اکا ایرشه یا بر قل اوجی کلو حضرت الهیتک عجایبندن
اکلیه انوک بر بوردوغی بور شغیله دوکلو بناغشلر غلط اولور
و دوکلو عقللر مدهوش اولور و چون شعرده شراب و مستلک

سوزی اولنه اندن شول معنای ظاهردن اکلمزلر مثلا چون شاعر
دیه که شعر کر بخوری و هزار رطل بر پیمایی تا می نخوری نباشدت زیبایی
اکر شرابی ایکی رطل مقداری ایچسک سن شرابک ایچمینجه زیبا اولمزسن
بوندن انی فهم ایدرلرکه دینی ایشی مجرد سوزله و تعلم ایله راست
کلمز ذوقله راست کلور اکر محبت و عشق و زهد و توکل
وغیری معنیلرک سوزن چوق سویلیوب بیان ایده سن و بو
معنیده کتابلر تألیف و تصنیف ایلیه سن و بونده چوق کاغدلر
قرالیه سن سکا هیچ فایده ایتمزتا اول صفتله متصف اولمیه سن
وخراباته متعلق اولان بیتلردن دخی بر غیری معنی فهم ایدرلر
مثلا چون دیه شعر هر کو بخرابات نشد بی دینست
زیرا که خرابات اصول دینست اندر بو خراباتدن صفات
بشریته خرابلغن فهم ایدرلرکه اصول دین اولدرکه بو صفات که
معموره در خراب اوله تا شول نسنه که انسانک کوهرنده یعنی
اصلنده کیزلودر پیدا اوله و معمور اوله و اندرزوک شرحی
اوزون در وهر کسنه نک کندو نظرنه کوره بر انکلادیشی واردر

ولکن

ولکن بونی دیمکه سبب اولدرکه ابلهلردن ومبتدعلردن بر
الای کسنه اندرزه صنم و زلف و خال و مسلق وخرابات سوزن
دیوب ایشتدوکلری ایچون طعن و تشنیع ایدوب بو حرامدر دیرلر
و بو دیدکلری سوزی بر سولک حجت و اتدوکلری تشنیعی بر طعن عظیم
صانورلر زیرا اندرزک حالندن بی خبرلردر بلکه اندرزوک
سماعی خود جایزکه بیت معناسندن اولمیه بلکه مجرد آوازدن
اوله زیرا شاهینا وازندن سماع واقع اولور اکرچه هیچ معنیسی
یوقدر و بوندنا ترودرکه شول کسنه لرکه عربیجه بلمزلر عربی
بیتلر ایشتمکله انلردن سماع واقع اولور واحمقلر کلوب
ایدرلرکه بو خود عربی بیتک معناسن اکلمزندن سماع ایلر وشول
احمقلر بو مقداری بیلمزلرکه دوه دخی عربیجه بیلمز و جایزکه
عربک حدیسی وکی سببی ایله یورغونکن انوک سماع ونشاطی
قوتندن اغر یوکله شول دکلو سکردوب یوریه که چون منزله ایرشه
و سماعدن الیکه لرفی الحال دوشوب هلاک اوله کراکدرکه
بولمحوددوه ایله چکشوب نزاع ایلیه که سن عربی بلمزسن بونشاطی

سندن ندن پیدا اولور وبو دخی واقع اولور که عزنی بیتدن
برنسنه اکلیه لر که اول اکلادوقلری شول بیت عزنینك معناسی
اولمیه ولکن کندولرك خیالنه کلدوکی کبی اوله زیرا انلرك
مقصودی شعرك تفسیری کلدر برکمسنه ایدردی **ما زاريني**
في النوم الا خيالكم برصوفی حال اتدی اکا دیدیلرکه ندن حال
اتدك که سن خود انوك دیدوکنی بلمزسن دیدی نیچون بلمم اول
دیرکه ما زاریم یعنی بز زارزکر چکدردوکلوز ازوددر مانده
وزوخطرده وزبس انلرك سماعی جایزکه بویله اوله
وهرکمسنك که کوکلنه برنسنه غالب اوله هرنه ایشتسه انی
ایشیدر وهرنه کورسه انی کورر وبرکمسنه که آتش عشقی
حقده یا باطلده کورمش اولمسنه بوا اکا معلوم اولمز **دردنجی**
سبب اولدورکه سماعی دکلوب ایشیدن کمسنه یکت اوله
وشهوت اکا غالب اوله وحضرت حق سبحانه وتعالی نوك دوستلغنی
اکلیه که ندر اکثر احتمال اولدورکه چون زلف وخال وحسن
وجمال سوزن ایشیده شیطان انك اوموزینه وشهوت

دیردو بحرکته کتوره وکوزللر عشقی انوك کوکلنده بزیه
وعاشقلر احوالنکه ایشیده کندویه دخی خوش کله وآرزو ایله
وانوك طلبنده سعی ایلیه کندو دخی طریق عشقه قیام کوستریجه
وارلرله عورتلردن نیچوق کمسنه لر وارکه صوفیلر لباسن کیوب
بو ایشه مشغول اولمشلر اول وقت دخی عبارت طامات ایله
بونك ایچون عذرلر بیان ایدوب دیرلر فلان کسنه ده برشور
سودا پیدا اولمشدر وبر باتاغه اوغرامشدر ودیرلرکه عشق
دام حقدر انی اغه دوشورمشلر ودیرلرکه انوك خاطرن
رعایت ایتمك وحیا التمق تا اوکندو سودوکیله بولشه بریوك
خیردر یوزنه ونك لکه ظریفلك وخوشخولق ادقورلر
وفسقی ولواطه شور وسودا ایله تعبیر ایدرلر وجایزکه
کندو عذرلری ایچون دیه لرکه فلان پیروك فلانه اوغلانه
نظری وارمش وبونك کبی نسنه لر دایم اولور بولنده واقع
اولورمش وبو لواطه دکل شاهدبازلق دروشاهدبازلق
دیمکله روح بازلقدر وبوجنس ترهاتی بربره کتورزتا

کندو فضیحتلرین بویله بیهوده و عبث سوزلرله اورته‌لر
وهر کیم اعتقاد ایتسه بونک حرام اولوب فسق ایدوکنه
اول کمسنه مباحی در و انوک قانی حلالدر و شول مشایخدن
حکایت ایدوکلری نسنه که انلر محبوبه نظر ایدوب محبت
ایتمشلردر بو سوز یا بریلان سوزدر که کندولره عذر
اولسون دیو سویلرلر یا اگر باقوب انلره نظر ایتمش اولمیه‌لر
نظرلری شهوانی اولمسه گرکدر بلکه بر کمسنه بر کوزل اته یا بر
قزل المایه یا بر زیبا و لطیف شکوفه‌یه باقدوغی گبی باقمشلر
یا جایزکه اولر دخی خطا ایتمش اوله زیرا ادم اوغلو خلق معصوم
دکللردر و بر پیردن بر خطا واقع اولوب بر گناه صادر اولمغله
اول گناه مباح اولمز وحضرت داود نبی نک علی نبینا و علیه
السلام حکایتیله قصه سن بوندن اوتری ذکر ایتمشلردر
تا سن صانمیه سن که کمسنه بویله صغایردن امین اوله بلور
اگرچه عظیم الشان اوله وانوک توبه ایله اغلمه سندن و توبه
سندن اول جلالدن حکایت ایتمشلردر تا الی نجه ایدوب کندو کبی

معذور

معذوردر و بو تمیه سن و بر سبب دخی واردر و لکن اول نادر واقع
اولور زیرا کمسنه واردر که اکا شول صوفیلره واقع اولان
حالتده نسنه‌لر کورنور و جایزکه جواهر ملائکه ایله انبیانوک
ارواحی انلره کشف اوله بر مثال ایله و اول حالده او کشف جایز
که بر ادم صورتی ایله اوله نهایت حسن و کمال جمالده زیرا مثال
لابد معنایه کوره اولور و چون اول معنی معانینک ارواحی اشرفیدر
نهایت کمالده در عالم صورتدن انوک مثالی نهایت جمالده
اولور و عرب ایچنده دحیة الکلبی دن کوزل کمسنه یوغیدی
و حضرت رسول صلی الله علیه و سلم جبرائیلی علیه السلام
انوک صورتنده کورردی اول وقت بو اولورکه بر نسنه
اندن کشف اوله بر کوزل محبوب صورتنده و اولندن بر
عظیم لذت بوله چون اول حالدن کندویه کله اول معنی کرو
پرده و حجابده مستور اوله کندو شول معنی نک شوق و طلبنه
دوشه که اول صورت انوک مثالی ایدی و جایزکه اول معنایی
کرو بولمیه اول حالده اگر انوک چشم ظاهری بر کوزل صورته

راست کله که اول صورتك مناسبتی اوله انوك اول حالیتی
تازه لنه واول نابدید اولان معنا الحکرو بوله انکا اندن بر وجد
وحال پیدا اوله جایزدر که بر کمسنه بر کوزل صورت کورمکه
رغبت کوسترمش اوله اول حالیتی بولمق ایچون و بر کمسنه نك
که بو اسراردن خبری اولمیه جوز انك اول رغبتی کوزه صنا
که کندونه صفتله نظر ایدرسه اول دخی اول صفتله نظر ایدر
واول بر نظرلحردن خود خبری یوقدر وبالجمله صوفیلرك
ایشی بر عظیم وخطرلو ایشدر وغایتله کیزلودر و هیچ نسنه
یه غلط شول دکلو یول بولمزکه انکا بولور بو مقدار اشارت
اولندی تا معلوم اوله که انلر مظلوم لردر زیرا ایللر صانور
لرکه انلر بو جنس آدملردن ایمشلرکه بو روزکارده پیدا
اولمشلردر و فی الحقیقه مظلوم شول کمسنه درکه بویله
صانه زیرا کندو نسنه ظلم اتمش اولورکه تصرف ایدر
یا انلری غیریلره قیاس ایدر بشنجی سبب اولدرکه عوام
عادتیله سماع ایده لر اویون و عشرت طریقیله و بو مباحدر

لکن

لکن شول شرط ایله که صنعت ایدوب انکا مواظبت اتمیه لر زیرا
شویله که کناهلردن بعضی صغیره در چون چوغالسه
کبیره درجه سنه ایرشور بعضی نسنه لر شول شرطله مباحدر
که کاه کاه اوله وار اوله و چون چوق اولور حرام اولور زیرا
زنکیلر بر کره مسجدده اویون اوینادیلر حضرت سرور
کاینات صلی الله علیه وسلم منع اتمدی بیورمدی اکر
مسجدی اویون یری قلسه لردی منع ایدردی و حضرت
عایشه رضی الله عنها یا اقمقدن منع اتمدی اکر بر کمسنه دایم
انلر ایله بیله کزه و اول صنعت ایدینه جایز اولمز و مطایبه
اتمك کاه کاه مباحدر ولکن اکر بر کمسنه عادت ایدینسه
مسخره اولور جایز اولمز باب دوم اثار
سماع ده و انواع اداب نده بلکل که سماع ده اوج مقام
واردر اول فهمدر اندن صکره وجد و بعده حرکت
و بونك هر برنده سوز واردر مقام اول فهمده در اما
بر کمسنه که طبع و غفلت ایله یا بر مخلوقك فکریله سماع ایلسه

اندن خسيس رك دركه انوك فهمندن و حالندن سوزن سويليه لر
اما شولكه دين فكري و حضرت حق تعالى نوك محبتي اكا غالب اوله
بو ايكي درجه اوزره اولورلر اول مريد درجه سيدر كه انوك
كندو طلبنده و كندو طريقنك سلوكنده درلو درلو حاللري
اوله قبضدن و بسطدن و اصانلقدن و دشوارلقدن و قبول
اثرلرندن و رد اثرلرندن و انوك كوكلنك دوكلوسن اول قابلمش
اوله چون بر سوز اشيده كه انده عتاب و خطاب و قبول و رد
و وصل و هجر و قرب و بعد و رضا و سخط و اميد و نوميدلك
و وصال و خوف و امن و عهده وفا و عهد سزلق و وصال شادي
لغنك و فراق اندوهنك سوزي اوله و بو كا بكزر نسنه كندو حالي
اوزرنه تنزيل ايليه و كندو نوك شول باطننده اولان نسنه
يا كلمنعه باشليه و درلو درلو احوال اكا ظاهر اوله و اني شول
درلو درلو فكرلره دوشوره و اكر انوك علم و اعتقادنك تملي
برك اولمسه جايزكه سماعده بعضي فكرلره دوشونكه انده حضرت
حق سبحانه و تعالى نوك حقنده محال دوعشا اوله و انك سببي ايله

كافر

كافر اوله شويلكه شاعرك بو دوكي بيتي اشيده شعر
زاول بت ميل بدان ميكل حاجت   و امروز ملولكشي انر چه راست
بيتك معناسي بودركه اولدن بكا ميلك واردي شمدي اول ميل
قنده در و نجه اولدي و بو كون بندن ملول اولدك بونك
سببي ندر هر مريدكه انوك ابتداي حالي قوي و روان اولوب
صكره تنزل ايدوب ضعفي ارتمش اوله و صانا كه حضرت حق جل
و علا نوك كندويه بر ميلي و عنايتي وار ايمش و شمدي متغير اولمش
اولمش و بو تغيري حضرت حق سبحانه و تعالى ده فهم ايليه بو كفر
دربلكه كرك دركه حضرت حقك ساحت جلالنه غبار تغير
ايرمك احتمال دكلدر زيرا اول مغير در متغير دكلدر كرك
دركه بيله كه كندو نوك صفتي دونوب متغير اولدي يا شول
معني كه كشف اولوب اچلمش ايدي محجوب اولوب بكزلندي اما اول
جانبده خود هركز منع و حجاب و ملال يوقدر بلكه قبول اچلمشدر
مثلا افتاب كبي زيرا انوك نوري صبددر ولدرمكركه بر كمسنه بر
ديوار ارديده صغنه و اندن محجوب اوله اول وقت تغير كندوده

پیدا اولمش اولور کنشده دکل کرکدر بو بیتی اوقیه شعر
خورشید بر امد ای نکارین دیرست   بر بنده اکر تابدازا دیرست
معنای بیتی بودر که چوقدن کنش طوغدی ای نکارین اکر بنم
اوزرمه طوغمسه ادبارمدندر کرکدر که حجابی کندو ادبارنه
وکندودن واقع اولان تقصیره حواله ایلیه حضرت حق جل و
علایه دکل و بوندن مقصود بر مثالدر زیرا کرکدر که هر نسنه که
صفات نقص و تغیردر کندونوک وکندو نفسنک حقنده
فهم ایلیه و هر نسنه که جمال و جلال وجوددر حق تعالیده
فهم ایلیه اکر بر علمدن بو مقدار سرمایه سی اولمسه تیز کفره
دوشر و بیلمز و بو سببدندر که سماعک خطری حضرت حق
جل و علانوک دوستلغی ایله عظیمدر درجهٔ ثانی اولدر که
مریدلر درجه سندن کچمش اوله و احوال و مقاماتی کروب براغوب
شول حالوک نهایتنه ایرمش اوله که اکا فنا دیرلر و یوقلق دیرلر
چون نسبت و اضافت ایدرلر حضرت حق جل و علادن غیری نسنه
ایله و توحید و یکانلک یعنی برلک دیرلر چون اضافت ایدرلر

حضرت

حضرت حق سبحانه و تعالی ایله و بو کمسنه نوک سماعی معنی
فهم ایلدوکندن اوترو دکلدر بلکه سماع اکا ایرشور شول
یوقلق و یکانه لک تجلیسی اکا تازه لنور و کندودن بالکلیه غایب
اولوب بو حالدن خبرسز اولور و جایزکه اکر مثلا اتش ایچنه
دوشه کندودن خبری اولمیه شیخ ابو الحسن نوری کبی قدس
الله تعالی روحه حالت سماعده سکردوب بر قمشلغه کیردی
که انوک قمشلری کسلوب دیبلری کسکن قلج کبی قالمشدی انده وجد
ایدوب کزردی و اولدیلر انوک ایاقلرنی کسرلردی و کندو
اندن بی خبر ایدی و بو سماع درجاتنک تمی و اکملیدر اما
مریدلر سماعی صفات بشریت ایله قارشقدر و بو قصوردن
خالی دکلدر و کمال اولدر که انی بالکلیه کندودن اله شول
مصر خاتونلری کبی که حضرت یوسفی صلوات الله علی نبینا و علیه کوردیلر
دوکلویشی کندولرنا و نوتدیلر و کندو اللرین کسدیلر و کرکدر کم
بو یوقلغی انکار ایتمیه سن و دیمیه سن که بن انی کورزوم نجه
یوغ اولمشدر زیرا اولسنوک کوردوکک دکلدر که اولکورلر

شخص در وجود اولسه نه کوررسن وانك حقیقتی اول
دکلدر بلکه انوك حقیقتی شول معنای لطیفدرکه محل معرفت
درچون دوکلونسنه لرك معرفتی اندن غایب اولدیدی وکلونسنه
انوك حقنده یوق اولدی وچون کندودن دخی بیخبر اولدی
کندو دخی کندو انوك حقنده یوق اولدی وچون حضرت
حق جل وعلا ذکرندن غیری قالمادی هرنه فانی ایدی کتدی والحق
باقی اولان قالدی ویکانه لك معناسی اولدورکه چون حضرت
حق سبحانه وتعالی دن غیری کورمیه دیه که دوکلو خود اولدر
وبن یوغم یا دیه که بن خود اویم وبر طایفه بورادن غلط
اتمشلر وبونی حلول ایله تعبیر اتمشلردر وبر بلوك اتحاد له
وبو انجلیندرکه برکمسنه که هرکز اینه کورمش اولسه ناقوب
انده کندو صورتن کورسه کندویی اینه ده صانیا اول صورتی
خود اینه صورتی درظن ایده که اینه نوك صفتی خود اولدورکه
قزل واق اوله اکر کندویی اینه ده صانسه بو حلولدر واکر
اینهٔ خود کندو صورتی اولدی تصور ایلسه بو اتحاددر و

ایکنجی

ایکنجی دخی غلطدر زیرا هرکز اینه صورت وصورت اینه اولمز
ولکن شویله کورینور وبرکمسنه ایشلری تمام اکلامامش اولسه
شویله صانور وبونك شرحینی بویله کتابده بیان اتملك کوجدر
زیرا بونوك علمی اوزوندر تطویل کلامه باعث اولور مقام
ثانی چون فهمدن فارغ اولدی حالدرکه پیدا اولورکه اکا
وجد دیرلر و وجد بولمقدر معناسی اولدورکه برحالت بولدیکه
بوندن اول یوغدی واول حالتك حقیقتنده سوز چوقدرکه اول
ندر وصحیح اولدورکه اول بر نوع دکلدر بلکه انوك انواعی چوق
در اما ایکی جنس اولور بری احوال جنسندندر وبری مکاشفات
جنسندندر اما احوال شویله درکه انوك بر صفتی غالب اولوب
کندویی برمست کبی قله واول صفت کاه شوق اوله وکاه خوف کاه
اتش عشق اوله کاه طلب کاه بر اندوه اوله کاه بر حیرت وبونك
اقسامی چوقدر اماچون کوکلنده اول اتش غالب اولسه توتونی
دماغه چقوب انوك حواسنه غلبه ایده تا کورمیه واشتمیه
براویوراد کبی یا اکر کورسه واشتسه اندن غایب وغافل

اوله مثنت كبي وبر نوع دخي مكاشفاتدن واردر كه شول
صوفيلرده اولان حالاتدن بعضي نسنه لر كوررمكه باشلر بعضي
كنوت مثالده وبعضي صريحا وسماعك انده اثري شول وجهدندر
كه كوكلي صافي قلور واول برآينه كبيدركه انوك اوزرينه
توز قونمش اوله اول توزدن آني سلوب پاك ايدهلر تا انده صورت
پيدا اوله وبو معنيدن قابل عبارت ولان نسنه علمي ذوقيدر
ومثالي وانوك حقيقتي شول كمسنه يه معلومدر كه اكا ايتمش
اوله اندن صكره هر كمسنه يه كندو اياغي باصدوغي يير معلوم
اولور اكر بر غير ييره دخي تصرف ايتسه كندو باصدوغي ييره
قياس ايله ايلر وهر نسنه كه قياس ايله اولسه علم ورقتدندر
ذوق ورقتدن دكل اما بو مقدار ذكر اولنور تا شول كمسنه لر
كه انلارزده بو حال ذوقله اولميه باري اينانوب انكار ايتميه لر
زيرا انكار انلاره ضرر ايلر وقاتي احمقدر بر كمسنه كه كندو
مخزننده بولمدوقلري نسنه يي پادشاه خزانه سنده دخي بولنمز
صانه وبوندن احمق دخي بر كمسنه دركه كندوسن كندو

مختصر لغله

مختصر لعله بر پادشاه بيله وديه بن خودده كلويه ايرشدم
وجمله بن ايمز اولدي وبنده اولمين نسنه خود يوقدر ودوكلو
انكارلر بو ايكي درلو احمقلقدن قوپر وبيلكل كه اول وجد
دكلدركه تكلف ايله اوله اولنفاقك عينيدر مكر كه انوك اسبابن
تكلف ايله كوكلده جمع ايليه تا شايدكه وجد حقيقي پيدا اوله
وخبرده واردر كه چون قرآن اشيده سز اغلاك واكر اغليه بلمكز
كلمسه تكلف ايدوك بونك معناسي اولدر كه تكلف ايله اسباب
حزني كوكلده جمع ايدوك واول تكلفك اثري واردر وجايزكه
حقيقت ايله ادا ايليه يعني حقيقته دونه سؤال اكر بر كمسنه
ديسه كه چون انلر زوك سماعي حقدر وحق ايچوندر كرك
ايديكه جمعيتلرده قواللري كتوروب ايرلتمقدنايسه مقريلري
چغروب قرآن اوقيه لردي زيرا قرآن حضرت حق سبحانه وتعالى
نك كلاميدر سماعك انندن حاصل اولميسي اولي واليقدر جواب
اولدركه سماع آيت قرآندن چوق واقع اولور ووجد اندن
چوق پيدا اولور وقرآن سماعندن چوقلر اولوركه بيهوش اولورلر

وچوق کمسنه وارمشکه اول حالده جان ویروب اولمشدر واکثر
اول حکایتلری کتوروب تحریر ایلسنك سوز اوزار احیا کتابنده
حضرت مصنف قدس الله روحه العزیز تفصیلله بیان ایتمشدر
اما انوك سببی که حافظلر بزنه کوینده کتورلر و قرانه بدل
ایرلرلر بشدر اوّل اولدورکه دوکلو آیات قرانك عاشقلر
احوالی ایله مناسبتی یوقدر زیرا قرانده کافرلر قصه‌سی و اهل
دنیا معامله‌سنك وغیری نسنه‌لرك حکمی چوقدر زیرا قران
دوکلو اصناف خلقه شفادر چون حافظ مثلا بو آیتی اوقیه
که میراثدن انایه الثی حصه‌دن بر حصه دکر و قز قرنداشه
نصف مال انتقال ایدر یا بونی که بر خاتونك که اری فوت
اولسه کرکدر که درت آی و اون کون عدت صاقلیه و بونك
امثالی چوقدر وبونلر عشق آتشنك حرارتن آرتورمازلر
مکر بر کمسنه‌نك که غایتله عاشق اوله بو نوك هر نسنه‌دن
بر سماعی اوله اکرچه مقصوددن ایراق ایسه و انجلاین از واقع
اولور ایکنجی سبب اولدورکه قرانك اکثری خاطرلرنده اوله

وچوق تلاوت ایتمش اولالر وهر نسنه که چوق اشدلسه اکثر احوالده
کوکله اکاه لق ویرمز حتی بربیتی که اوکوردی برکمسنه ایشتسه
واندن حال اتسه ایکنجی دفعه ایشتکله اکا اول حال واقع اولمزدو
تازه نقشلر بغلمق وسوزلر نسنه‌لك اولورلر اما حافظلر هر وقتده
وهر مجلسده قرانی غریب و جدید اوقیه بلمزلر و چون عربلر
حضرت رسول زماننده صلوات الله وسلامه علیه کلوب
تازه قران ایشدورلردی اغلایوب نالار حالله پیدا اولوردی
حضرت صدیق اکبر بیوردی رضی الله عنه كُنّا كما كُنتُم ثُمّ
قَسَتْ قُلوبُنا یعنی بزدخی سزوك کبی ایدوك شمدی بزم
کوکلمز برك اولدی یعنی قران ایله انس دوتوب قرارد و تدی
پس هر نسنه که تازه اولسه انوك آثاری ارتوقدر وبوندن
اوترو عمر فاروق رضی الله عنه حاجیلره دورمیوب کندو
شهرلرینه تیز کتسونلر بیورردی واتیدیکه قورقرمکه چون
کعبه ایله انس دوتالر انوك حرمتنك اهلیغی انلرك کوکلندن
قالقمیه اوچنجی سبب اولدورکه کوکلرك اکثری حرکته کلمز انلرك

الحان وزن ايله دير تمجه وبو وزن شعرده بولنور اتيده بولنمز
وبوندن اوترودر كه حديثدن سماع ازواقع اولور اكثريا
اوازخوشدن كه موزون اولسه والحان ايله اولسه واقع اولور
واندن صكره هر بردا استانوك ويولك بر غيري اثري واردر
وقرائي جايز دكلكه الحان ايله اوقيوب واندن داستاندن دوبيت
الا تصرف ايليه لر وچون الحان سز اولسه مجرد سوزك كوزينور
مكر بر حرارتي زياده اتش اوله كه انكله يالكلنه دردنجي
سبب اولدر كه الحان موزونه دخي يارده اتمك كركدر
غيري اوازلر وصدالرله تا ارتورق اثر ايليه دف وقضيب
طبل وشاهين وانلاردن غيريلك اوازي كبي و بونك صورت
هزلي واردر وقران جدك عيني در اني عوام كوزنه صورت
هزل ده كوزنسنه ايله قارشدورمقدن صيانت اتمك كركدر
درشو ايله كه حضرت رسول صلى الله عليه وسلم ربيع بنت
معوذ اونه كتديلر نوك قاتنده جاريه لر دف چالوب ايرلر لردي
چون اول حضرتي كورديلر اني شعر ايله مدح اتمكه باشلديلر

اول

اول حضرت عالي رتبت بيوردي انسم اولوك ينه اكه كوردي
ديدوكري دك زيرا اول حضرتوك مدح ثناسي جدك عيني
ايدي دف ايله كه هزل صورتنده در ديمك جايز دكل ايدي
بشنجي سبب اولدر كه هر كمسنه ده بر حالت اولسه حريصدر
اكا كه كندو حالنه موافق بر بيت ايشيده چون حالنه موافق اولميه
اندن كراهت ايلر وجايز كه غزلخوانه ديه بو بيتدن وبو مقامدن
وازكچ بر غيري بيت وبر اخر مقامده اوقي وجايز دكلدر قراني
اول معرضه كتورمك زيرا اندن كراهت پيدا اولور وجايزكه
دوكلو ايتلر هر كسنك حالنه موافق اولميه پس اكر بيت اكا موافق
اولمسه اول كندو وفق حالنه تنزيل ايدوب حمل ايليه زيرا شعردن
شاعرك مرادني فهم اتمك واجب دكلدر اما حق تعالى انك كلامي
حضرت حق سبحانه وتعالى انك اسندر وكندو غيريه تنزيل
اتمك وكندو معناسندن چقاروب تغيير ويرمك جايز دكل
دربس مشايخك كوينده وخوشخوان اختيار اتدوكلرينك
سببي بو در كه ذكر اولندي وبو معنيلر اولك حاصلي اكي سببه

مراجعت ایدوب کلوز بریدکلیجی نك ضعفی وبری دخی تعظیم
حرمت قرار در تا تصرفه واندیشیه دوشمیه **مقام ثالث**
سماعده حرکت ورقص وباقه یرتمق وارد زوهر نسنه ده که مغلوب
اولوب بی اختیار اوله انوك سببی ایله مأخوذ اولمز وهر نه که
اختیاری ایله اتسه ایللره کندوبی صاحب حال کوسترمك ایچون وصاحب
حال اولمیه بوحرام در زیرا عین نفاقدر شیخ ابو القاسم
نصرابادی قدس الله تعالی روحه بیورر که بن دیرم که بو قوم
سماعه مشغول اولسه لر یکرکدر که غیبته ابو عمرو بن نجید
قدس سره بیوردیکه اکر اوتوز ییل غیبت ایلسه لر اندن یکرك
در که سماعده کذب ایله بر حالت کوستره لر وبیلکل که کامل
زلك اولان اولدور که سماع ایشیده وساکن اوله که ظاهرندن
اکلنمیه وانك شویله قوتی اوله که کندوبی صاقلیوب ضبط ایده
بیله زیرا اول حرکت وفریاد واغلمق دخی ضعفدندر لکن بویله
قوت از روق بولنور وکویا انوك معناسیدر که صدیق اکبر رضی الله
عنه بیوردی **کذا کما کنتم ثم قست قلوبنا** اولدور که **قویت**

قلوبنا یعنی قوی اولدی کوکلمز که اکا طاقتمز واردر که
کندومزی صاقلیه وز وکندوبی صاقلیه بیلز کمسه کرکدر که
حذر ورز تا این منبجه کندوسن ظاهر ایتمیوب صاقلیه بر یکیت
حضرت شیخ جنید بغدادی نك رضی الله عنه صحبتنده ایدی
چون سماع ایشتسه فریاد ایلردی حضرت شیخ بیوردی اکر دخی
بویله ایدرسك بنم صحبتمدن دور اولورسن او یکیت عظیم
جهد ایدوب صبر ایدردی حتی بر کون کندوبی شول مقدار
ضبط ایدوب صاقلدیکه طاقتی طاق اولدی صکره دن بر نعره
اوروب جقه تسلیم اولدی بو حالدن سری سقطی حضرتنه
قدس الله روحه خبر ویردیلر بیوردی قاتل الله جنیدا
جنید بیلمزمیدیکه بو فریاد جکر کسجوش وحرارتن ساکن ایتمکدر
اکر بر کمسه کندوسندن بر حالت اظهار ایتمیوب رقص اتسه یا
تکلف ایله کندوسنی اغلتسه جایزدر رقص مباحدر زیرا
زنکیلر مسجدده رقص ایدرلردیکه عایشه رضی الله عنها
تماشا ایلدی وحضرت رسول صلی الله علیه وسلم امیر المؤمنین

علی بن ابی طالبه دیدی رضی الله عنه که أنت منی وأنا منك
علی کرم الله وجهه بو سوزدن شاد اولوب رقص ایدوب
بر قاچ کره قال العبیدی شویلکه عربلك عادتیدر که نشاطده
وشادیلقده ایدرلر وجعفر طیاره دیدی رضی الله عنه که
سن بکا بکزرسن خلقده وخلقده اولدخی شادیلقدن
رقص ایلدی وزید بن حارثه یه بیوردی رضی الله عنه سن
بزوم برادرمز ودوستمزسن سروریدن اولدخی رقص اتدی
پس اکر بر کمسنه دیسه که بو حرامدر خطا اتمش اولورلر
بلکه بونلك نهایتی اولدر که اویون اوله واویون حرام دکلدر
پس اکر بر کمسنه شول سببدن سماع ایلسه تا اول حالت که انده
کوکلنده پیدا اولور قوی ترق اوله اولحود محمود ومقبولدر
اما اختیار له یاقه یرتمق جایز دکل زیرا بو مالی ضایع اتمکدر
اما چون مغلوب اولسه جایزدر وهر نه قدر که یاقه سن
اختیار یله چاك اتسه ولکن جایز که اول اختیارده مضطر
اوله شویله که اتمك استسه قادر اولمیه زیرا خسته نوك

اکلمه سی

اکلمه سنی اختیار له در ولکن اکر اکلمك استمسه کوجی یتمز وهر نه
ارادت وقصد یله اولسه شویله دکلدر که انسان جمیع زمان
ده اندن اکلچوب واز کلمکه قادر اوله بیلکه چون بویله مغلوب
اولسه مأخوذ اولمز اما شول که صوفیلر کندو اختیارلری
ایله خرقه ایدوب پاره لرین قسمت ایدرلر بربلوك اعتراض
ایدوب بو جایز دکلدر دمشلر وخطا اتمشلر زیرا کتانی
بزی دخی کوکلك اتمك ایچون بر تدیلر ولکن چون ضایع اتموب
بر مقصود ایچون بر توب پاره لیه لر جایزدر کذلك چون
پاره لری درت قات ایده لر شول غرض ایچون بر اغه لر تا جمله سنده
اندن حصه دکه وسجاده وخرقه اوزرینه دیکه لر جایزدر
واکر بر کمسنه بر بزی یوز پاره ایدوب یوز درویشه ویره
مباحدر چون هر پاره سی شویله اوله که بر مصلحته یرایه
اداب سماع بیلکل که سماعده اوچ نسنه رعایت اتمك لازم
در زمان مکان اخوان اما زمان هر وقت که کوکل مشغول
لغی اولسه یا نماز وقتی کلسه یا یمك یمك زمانی اولسه یا بر

زمانى اولسه كه كوكللر برسبب ايله پراكنده يعنى پريشان ومشغول
اولسه لر سماعك اول وقتده فايده سى يوقدر اما مكان چون
بر يول اوغراغى يا بر مقبره وقراكو بر اولسه ويا بر ظالمك اوى
اولسه كرو وقت مقتضى سماع اولمز اما اخوان اولدر كه انده
حاضر اولانلر كيسنه لردر كه اهل سماع اولالر چون اهل دنيادن
بر متكبر حاضر اوله يا انده سماعه منكر بر نا جنس بوله كه ظاهرده
زاهد اولوب باطننده لطايف قلوبده مفلس اوله يا مجلسه
بر اهل تكلف كله وهر زمان تكلف ايله رقصه كيروب حال ايده
يا اهل غفلتدن بر طايفه حاضر اولالركه انلر انديشه باطل
ايله سماع ايده لر يا عبث سوزلره مشغول اولوب هر طرفه باقه لر
وحرمت رعايت ايتميه لر يا بر لاابالى خاتونلر تماشاده اولوب انلرك
ايچنده تازه يكيتلر اولالركه بري برينك انديشه سندن خالى
اولميه لر بو تخيلين سماع مصلحته يرامز سيد الطايفه جنيد
قدس الله تعالى روحه العزيز سماعده زمان ومكان واخوان
شرطدر ديدوكنك معناسى بودر اما بر برده كه كنج عورتلر

نظاره

نظاره كله لر وانده تازه يكيتلر اوله لر اهل غفلتدن كه شهوت
انلردن اوزرنده غالب اوله او تورمق حرامدر زيرا سماع نونك
بيى وقتده آتش شهوتى ايكى جانبدن بيله تحريك ايدر وهر بري
بر جانبه شهوت ايله باقارلر وجايزكه كوكل دخى متعلق اوله
واولچوق فسق وفساده تخم اوله هركز سماعك خيرى اكا وفا
ايتمز يعنى سماعك فايده سندن انوك ضررى آرتوق اولور
پس سماعك اهلى اولانلر چون سماع ايچون اوتوره لر ادب
اولدر كه جمله سى باشلرن اوكلرنه براغه ويري برينه باقميه لر
وهر بري متوجه اولوب كندو كلتيله اكا ويره لر واراده
سوز سويليه لر وصوابچميه لر واطرافه باقميه لر واللرن
باشلرن حركت ايتدورميه لر وتكلفله هيچ حركت ايتميه لر
بلكه نماز تشهدنده اوتوردقلري كبى اديله اوتوره لر وجمله سى
كوكللرين حضرت حقه دوتوب اكا منتظر اولالركه غيبدن
نه فتوح پيدا اولور سماع سببى ايله وكندولرن صاقليه لر
اختيار له قالقوب حركت ايتمسونلر ايچون وچون بر كمسنه غلبات

وحد سنبندن قالقه انکله موافقت ایلیه لر واکر دولبندی
باشندن دوشسه انلر دخی باشلرندن دولبندلرن قالدرور
یره قویه لر و بونک جمله سی اکرچه بدعتدر و صحابه و تابعین
دن نقل اتمشلردر و لکن هر بدعت اولان نسنه بویله دکلدر
که جایز اولمیه زیرا چوق بدعت وار که ایودر امام شافعی
رضی الله عنه بیورر که تراویحی جماعتله قلمق حضرت عمرک
رضی الله عنه وضعیدر و بو بر بدعت حسنه در پس مذموم
اولان بدعت اولدر که بر سنته مخالف اوله اما حسن خلق
وایل کوکلن شاد اتمک شریعتده محموددر و هر بر قومک بر
عادتی واردر و انلره مخالفت اتمک بدخولقدر حضرت
رسول صلی الله علیه و سلم بیورمشدر خالقوا الناس باخلاقهم
هر کشی ایله کند و خوی و عادتنه موافق زندکانی ایلیجون بو
قوم بو موافقتله شاد اولور بو مخالفتدن وحشت ایده لر
انلرک موافقتی سنتدندر و صحابه رضوان الله علیهم اجمعین
حضرت رسول ایچون صلی الله علیه و سلم ایاقه وزنه قالقمزلردی

زیرا

زیرا اول حضرتک اندن کراهتی ایدردی و لکن چون بر یرده
عادت اولسه و قالقمق وحشت ویرسه قالقمق کوکل خوشلغی
ایچون اولیدر زیرا عربک عادتی بر دخیدر و عجمک عادتی بر دخی

اصل تاسع
ذکر معاملاتدن امر معروف و نهی منکردر

و بو بر قطبدر دینک قطبلرندن زیرا دوکلو انبیایی بوکا کوندرمشلر
و چون بو نا پیدا اولوب خلقلر اراسندن قالقه شریعت دوکلو
شعائری یعنی علامتلری باطل اولور و بونک علمنی اوچ بابده
بیان ایده لم ان شاء الله تعالی

باب اول انوک واجب لغنده

بلکل که امر معروف و نهی منکر واجبدر و هر کیم عذرا اولمادوغی
وقتده اندن الینی چکوب اعراض ایدر عاصیدر و حضرت
حق عز اسمه بیورر ولتكن منكم امة يدعون الى الخير ويأمرون
بالمعروف وينهون عن المنكر امر ایدوب بیورر که کرکدر که
سزدن بر بلوک اوله لر که انلرک ایشی خلقه دعوت اتمک
اوله و معروفه امر ایده لر و منکردن الیقویه لر و بو الکادلالت
ایدر که بو فرضدر و لکن فرض کفایه در زیرا چون بر الایی کفسه

بوکا قیام کوستره‌لر کفایت ایدر اما اکر قیام کوسترمیه‌لر
دوکلو خلق کناهکار اولورلر و حضرت حق عز اسمه بیورر
الذین ان مکناهم فی الارض اقاموا الصلوة واتوا الزکوة و
امروا بالمعروف ونهوا عن المنکر امر معروفی نماز و زکوة ایله بله
یاد ایتدی و اهل دینی بونکله وصف ایتدی و حضرت رسول اکرم
صلی الله علیه وسلم بیوردی امر معروف ایدوک و الا حضرت
ملک جبار جل جلاله سزوک برامز رغکوزی سزوک اوزریکوزه
مسلط ایلر اندن صکره چون سزوک یکرککوز اولانلر دعا ایده‌لر
قبول اتمز و صدیق اکبر رضی الله عنه روایت ایدر که حضرت
افضل بشر صلی الله علیه وسلم بیوردیکه هیچ بر قوم یوقدر که
انلرک ایچنده کناه اشلیه‌لر و انلر انکار اتمیه‌لر کر یا قین
اولمیه‌لر که حضرت حق جل و علا بر عذاب کونده‌ره که انلرک
دوکلوسنه ایرشه یعنی جمله‌سنی اول عذاب ایله معذب اوله‌لر
و بیوردی دوکلو خیرلو ایشلر غزا ایلمک یاننده بر قطره کبیدر
دریای عظیمده و غزا اتمک امر معروف قتنده بر قطره کبیدر

دریای عظیمده و بیوردی صلی الله علیه وسلم که ادم
اوغلانک دوکلو سوزلری کندونک اوزرینه در یعنی کندویه
و بال در و انولک انلردن هیچ فایده‌سی یوقدر مکر امر معروف
و نهی منکر و حضرت حق سبحانه و تعالی‌نی ذکر اتمک و بیوردی
صلی الله علیه وسلم که حضرت حق جل و علا خواص دن برنی
کناهی عوام سببی ایله عذاب اتمز مکر اول وقت که منکر کوره
یعنی برنا معقول فعل کوره و منعنه قادر اوله وانیسم اولوب
طوره و بیوردی صلی الله علیه وسلم بر یرده اوتورمک
که بر کمسنه انده ظلم ایله اولدوره‌لر یا دوکه‌لر زیرا انده لعنت
یاغار شول کمسنه‌نک اوزرینه که کوره و چون دفعنه قادر اوله
دفع اتمیه و بیوردی صلی الله علیه وسلم هیچ کمسنه کرک
طورمیه بر یرده که انده بر لایق اولمین ایش واقع اوله که محتسب
لک اتمیه زیرا اول محتسبلک انولک اجلینی ایلرو کتورر و
انولک رزقینی کسولک زلک ایدر و بو اکا دلیلدر که ظالملر سرایه
و بر یره که انده منکرات اوله و محتسبلک اتمک ممکن اولمیه ضرورتسز

دریای

کرمک جایز اولمیه و بو نسبتدن ایمش که سلفدن چوق کمسنه لر
عزلت اختیار ایتمشلر زیرا بازارلری منکراتدن خالی کورمشلر
در و حضرت رسول علام علیه الصلوة والسلام بیوردی
که هر کمسنه که انوک اوکنده بر کناه ایشلیه لر و اول اندن کراهت
ایدوب انکار ایلیه انجلیندر که اولانده حاضر بولنمیه غایب
اوله و اگر کندو غیبتنده ایشلیه لر و اول اکا رضا کوستره انجلین
درکه وقوعی کندو حضورنده اوله و بیوردیکه هیچ بر رسول
یوغدیکه انوک حواریلری اولمیه دی یعنی صحابه سی که کندودن
صکره حضرت حق جل و علا انوک کتابلرینه و اول رسولک علیه
السلام سنتنه عمل ایده لردی شول وقته دک که انلار منقرض
اولدیلر صکره بر قوم پیدا اولدیلر که منبرلر اوستنه چقوب
و ایو سوزلر سویلیوب چرکین معامله لر ایدرلر که حقدر هر مؤمنک
اوزرینه فرضدر که انلر ایله جهاد ایلیه الی ایله اگر قادر اولمسه
دلی ایله اگر اکا کوجی یتمسه کوکلی ایله و بوندن اوته خرده مسلمانلق
یوقدر و بیوردی صلوات الله علیه و سلامه که حق سبحانه

و تعالی

و تعالی بر فرشته یه بیوردیکه فلان شهری وار زیر و زبر ایلیه
اول ملک ایتدی یا رب فلان کمسنه که بر کوز یوموب اچنجه کناه
ایتمشدر بونده در انجه زیر و زبر ایده یین بیوردیکه وار انی
ایله زیرا اول هرکز بر ساعت انلردن انوک معصیتی سببندن یوزن
اکشیتمدی و حضرت عایشه صدیقه رضی الله عنها و عن ابیها
روایت ایلرکه حضرت حبیب رب العالمین صلوات الله علیه
و علی آله اجمعین بیوردیکه حضرت حق جل و علا بر شهرک
دوکلو خلقنه عذاب کوندردیکه ایچنده اون سکز بیک کشی
واردیکه انلرک عملی پیغمبرلر عملی کبی ایدی سؤال ایدوب
دیدیلر نیچون یا رسول الله دیدی اندن او تروکه غیرلره الله
ایچون خشم ایدوب محتسبلک ایتمدیلر یعنی حق سوزی سویلمدیلر
ابو عبیده جراح رضی الله عنه ایتدیکه حضرت رسولدن
صلی الله علیه و سلم صوردم که شهدادن کم افضلدر حضرت
حق جل و علا قاتنده بیوردیکه بر جابر و ظالم اولان حاکمک
اوکنده حق سوز سویلیه و انی طاعته دعوت ایدوب آخرت

عذابندن قورتوله . وظلم ایله معاصیدن الیقویه پس اکر اول
ظالمانی اولدورسه اول کمسنه افضل شهدا اولور حق تعالی
قاتنده واکر اولدورمسه اندن قلم انوک اوزرندن قالقوب
هرکز جاری اولمز اکرچه اوزون عمر بوله وخبرده واردرکه
حضرت حق سبحانه وتعالی یوشع بن نونه علی نبینا وعلیه
السلام وحی کوندردیکه سنک قومکدن یوز بیک کمسنه
هلاک ایتسم کرک قرق بیک اخیاردن والتمش بیک اشراردن
ایتدیلر یارب نیچون هلاک ایدرسن بیوردی غیریلرله
دشمنلک ایتمدیلر وانلر ایله یمه دن وایچمه دن ومعامله دن
حذر ایلمدیلر والسلام

باب ثانی محتسبلک شرطلرنده در

بلکل که احتساب ایتمک یعنی امر معروف ونهی منکر دخی کلو مسلمانلر
اوزرینه واجبدر پس علم احتسابی وانوک شرطلرینی بلمک واجب
واجبدر زیرا هر فرضک که شرطلرین بیلمیه لر انوک اداسی
ممکن اولمز واحتسابک یعنی امر معروفک درت رکنی واردر
بری محتسبدر وبری اولکه احتساب انوک اوزرینه اوله وبری

اولدورکه

اولدورکه احتساب انده اوله وبری کیفیت احتسابدر و
هر شخص که خلقو ارسنده امر معروف ونهی منکر اقامتی ایله
منسوب ومشهور اولدیلر انکا محتسب دیرلر واندن صادر اولن
عمله احتساب دیرلر وشول احتسابه مستحق اولان شخص مأمور
محتسب علیه دیرلر واول عمله که اول شخص انوک سببندن احتسابه
مستحق اولمشدر محتسب فیه دیرلر رکن اول محتسبدر
وانوک شرطلری اندن ارتوق دکلدرکه مسلمان ومکلف اوله زیرا
حسبت حق دینی ادا ایتمکدر هرکم اهل دیندر اهل حسبتدر
وعدالت ایله اذن سلطان شرط میدر دکلمیدر انده خلاف
واردر وبزم قاتمزده صحیح اولدورکه شرط دکلدر اما عدالت
وزاهدلق نیجه شرط اوله بیلور واکر حسبی یعنی احتسابی
بر کمسنه ایتسه کرکدرکه هیچ کناه ایشلمیه خود احتساب هرکز
صورت بولمز زیرا هیچ کمسنه معصوم دکلدر سعد بن جبیر
رضی الله عنه بیوردی که اکر عصمت احتسابک شرطی اولسیدی
هیچ کمسنه احتساب ایتمزدی حسن بصری حضرتلرینه دیدیلر

رضی الله عنه که برکمسنه ایدرکه خلقی دعوت ایتمك تا اوکوز
دی کندوکوزی پاك اتمیه سز شیخ دیدیکی شیطانك هیچ
آرزوسنی یوق در شول آرزودن غیریکه بوکلمه سزوك کوکلکزده
قرار ایتدوروب بزیه تا احتساب قاپوسنی قاپامق لازم کله و انصاف
بومسئله ده اولدورکه بیله سن که احتساب ایکی نوعدن در
بری نصیحت ایله و وعظ ایله در و هرکم کندو بر ایش ایشلسه
و خلقه بو ایشی اشلمك دیو نصیحت ایلسه اندن غیریکه کوکلب
انی مسخره لغه الهلر هیچ فایده ایلمز زیرا نوك وعظی هیچ اثر
اتمز بو احتساب فاسقه یرامز بلکه جایزکه کناهکار اوله
چون بیله که نصیحت قبول اتمیوب کندویه کولرلر زیرا وعظك
رونقی و شرعك حشمتی ایلکر کوزنه خور کورنیور و بو
نسبت ندرکه فسقی ظاهر اولان دانشمندلر وعظنك خلقه
ضرری وار در روانلدر کناهکار اولورلر و بوندن اوترو
ایدیکه حضرت سلطان انبیا علیه شرایف التحیة والثنا
بیوردیکه اول کیجه که بنی معراجه ایلدورلردی بر قوم کوزدم که

دودقلرنی مقراض آتشین ایله کسرلردی دیدم سز کیملرسز
ایتدیلر بز شول کمسنه لروزکه خلقی خیرلو ایشه دلالت ایتدك
و کندومز ایشلمدك و شردن نهی ایتدك و کندومز اندن واز
کچمدك حضرت عیسی یه علی نبینا و علیه السلام وحی کلدیکه
ای مریم اوغلی و توزوب کندوکه اوکوت و یر اکر قبول ایده سن
اندن صکره غیریلره نصیحت ایله والا بندن اوتان احتسابك
بر نوعی دخی اولدورکه الله و قهرله اوله شویلکه راست کلوب
بریرده شراب کوره ظرفن اوفادوب یره دوکه و چنك
و رباب کوره اوفاده و برکمسنه که بر فساده قصد ایتمك
استسه انی قهرله اندن منع ایده بو احتسابی فاسق اتسه
جایزدر زیرا هرکسنه نوك اوزرینه ایکی نسنه واجب در
بری اولدورکه بر غیری کمسنه یه اتدورمیه اکر بوندن واز کچوب
ال چکدی ایسه اول بوندن نیچون واز کچوب ال چکمك کرك در
اکر بر کمسنه دیسه که غایتله قبیح در که بر کیشی کندو اطلس
و حریر کیسنی کیه و محتسبلك ایدوب غیری کیمدن منع ایلیه و کندو

شرابی ایچه و غیریلرڭ شرابن یابانه دوکه جواب ویلدو
که جوابا ویلدورکه قبیح غیریدر و باطل غیریدر بونڭ
قبیحلغی بوندن مهمرك ولاندن الحکوب واز کچدوکی ایچون
در بو دکلدرکه بو جایز اولمیه زیرا اکر بر کمسنه اوروج دوتسه
ونماز قلمسه بونی قبیحدر و بارلر مهمرك ولاندن الچکدوکی
ایچون والا بو دکلکه اوروج دوتمق باطل اوله لکن نمازاندن
مهمرکدر بونحلینی ایشلمك بیورمقدن مهمرکدر
ولکن ایکسی دخی واجبدر و ایکسی معاً اولمق یعنی بری برنده
اولمق شرط دکل که بونی انکله بیله ادا ایدهلرکه دیهلر شرابدن
منع ایتمك واجبدر کندوسنی ایچمدوکی وقتده دخی چونکه کندو
ایچه بو واجبدن دوشر یعنی شرابی منع ایتمکلکه واجب اولمز
و بو محالدر اما انوڭ ایکنجی شرطی اذن سلطان و احتساب
منشورن یازمقدر بو دخی شرط دکلدر زیرا اکابر سلف
سلاطینه و خلفایه حسبت ایتمشلر و حق دینی ادا ایلمشلردر
واکر اول حکایتلری نقل ایدرسك سوز اوزار و بو مسئله

نڭ

نڭ حقیقتی انکله معلوم اولورکه درجات احتسابی اکلیاسن
و احتسابك درت درجه سنی واردر درجۀ اوّل نصیحت
ایتمك و اللهدن قورقمقدر بو خود اهل اسلامه واجبدر
منشوره حاجت ندنا ولوربلکه افضل عبادت پادشاهی نصیحت
ایتمك و تکبریدن قورقمقدر ایکنجی درجه سوزی قتی و ایری
سویلمکدر شویله که دیه ای فاسق یا ظالم یا احمق یا جاهل
اللهدن قورقمزمیسن که بویله ایدرسن ودوکلو بو سوزلر
جاهل حقنده صحیحدر و طوغرو سویلمکده منشوره هیچ
حاجت یوقدر اوچنجی درجه اولدورکه الیله منع ایلیه
شرابی دوکه و زبابی او فاده و ابریشمدن اولان دولبندی
باشدن اله و بو دخی عبادات کبی واجبدر و هر خبری یعنی
حدیثی که او کلیابده روایت ایتدوکلری دلالت ایدرکه هر کیم
مؤمندر اکا بو سلطنتی شرع شریف ویرمشدر سلطانڭ
اذنی اولمقسزن دردنجی درجه اولدورکه دوکه ودوکله
قورقوده و جایزکه چون اول قومی قارشولیه لرمدده حاجت اوله

برقومی جمع ایلیه و بوجایزکه بر فتنیه مؤدی اوله سلطانک
اذنی اولمایانجه اولی اولدورکه بو سلطانک دستوری اولمایانجه
اولمیه عجب دکل اگر احتساب درجه‌لری دونوب متغیر اوله زیرا
اگر برا وغلان باباسنه محتسبلک ایتمک ایستسه اولی اولدورکه
اکا لطف ایله نصیحت ایتمکدن ارتوق مسلم اولمز شیخ حسن
بصری بویورر رضی الله عنه که نصیحت ایلسون نچون کوردیکه
یاوزلنسه کرکدر ایسم اولسون اما بابایه سوزی برک وقتی
سویلمک احمق وجاهل و بونلردر زولک امثالی کبی جایز دکل وانی
دوکمک خود البته جایز اولمز زیرا انی اولدورمک اگرچه کافر
اوله وحد لازم کلدوکی تقدیرجه انی دوکمک اگرچه اوغلی
جلاد اوله جایز دکل پس بو اولی در اما اگر قادر اولکه انوک
شرابنی دوکه واکنده حریر اولان قفتانی سوکوب پرته وحرام
دن اولان داردن الدوغی نسنه کرو صاحبنه ویره وکومشلو
برداغ او فاده ودیواری اوزرنده نقش اولمش صورتلری
بوزه و بونک امثالی ظاهر اولدورکه جایز اولور اگرچه بابا

انخونرسه زیرا بونی اشلمک حقودر وباباک خشمی باطلدر
وبو باباک نفسنه بر تصرف دکلدر دوکمک وسوکمک کبی وبو
ممکندرکه بر کمسنه دیه که بابام خشنته اولسه کرکدر و بونکلوی
اتمیه شیخ حسن بصری رضی الله عنه بیورر چون غضبه
کلسه کرکدر ایسم اولوب وغلطدن الچکوب فراغت ایلیه
بیلکل که قولک احتسابی افندیسنه وخاتونک احتسابی اری
اوزرینه ورعیت احتسابی سلطان اوزرنه اوغلک بابا
اوزرینه احتسابی کبیدر زیرا بو حقوق هم برکدر وهم عظیم
در اما شاکردک اوستاد اوزرنه احتسابی اسانرقدر
زیرا بو حرمت مجرد دین ایچوندر چون اندن اوکرندوکی علم
ایله عمل ایلیه محال اولمز بلکه چون عالم کندو علمی ایله عمل ایلمیه
کندو حرمتنه کندو کسروپرمش اولور **اکنجی رکن** محتسب فیه
در یعنی شول نسنه درکه احتساب انده اوله واول بر عملدن
عبارتدرکه انوک عاملی عتاب وعقابه مستوجب واحتسابه
مستحق اوله وهر برایش که منکر اوله وحالا موجود اوله

انخونرسه

ومحتسب تفحص وتجسس ایلمیدن انی اکلیه وانوک برامارلغی یقین
ایله معلوم اوله احتسابانده جاری اولور وبو جمله دن
درت شرط معلوم اولور شرط اول اولدورکه منکر اوله
اکر معصیت اولمیه واکرچه کناه صغیره اوله زیرا اکر بر دیوانه
یا بر اوغلانجوغی کورسه بر حیوانله بر یرامز وقبیح فعله مباشرت
ایدر انلری منع ایتمک لازمدر اکرچه بوکا معصیت دیمزلر
زیرا انلر مکلف دکللردر ولکن بو فعل شرعده منکر وفاحشدر
واکر بر دیوانه کورسه که شراب ایچر یا بر اوغلانجوغی کورسه
که بر کمسنه نک مالینی ضایع ایدوب تلف ایدر کرک منع ایلمک
کرکدر وشول نسنه که معصیتدر اکرچه صغیره اوله
احتساب ایتمک کرکدر حمامده کزلیه جک یری اچماق کبی
وخاتونلر ولکاردنجه باقمق کبی وانلر ایله خلوت یرده طورمق
کبی والتون یوزک تاقوب حریر تفتان کیمک کبی وکومش باردقدن
صو ایچمک کبی وبونلری امثالی صغایردر وکلو احتساب ایتمک
کرکدر شرط ثانی اولدورکه معصیت حالده موجود اوله

اما اکر

اما اکر بر کمسنه شراب ایچمکدن فارغ اولدی انی انجتمک اولمز
نصیحتدن غیریله اما سلطاندن غیری کمسنه جایز دکلدر که
حد اوروب تعزیر ایلیه وبو بجلین بر کمسنه که بو کیجه شراب
ایچمکه عزم ایلیه انی انجتمک اولمز زیرا جایزکه ایچمیه وچون ایچمسم
کرکدر دریه بر امر ظن ایتمک جایز دکل اما چون بر خاتونیله
خلوتده اوتوره احتساب ایتمک جایزدر زنایه مباشرت ایتمزدن
اول زیرا خلوت نفس معصیتدر بلکه اکر خاتونلر حمامی قاپوسنده
طورسه تا طشره چقدوقلری زمانده انلره نظر ایدوب
باقه احتساب کرکدر زیرا بو ایله دورمق معصیتدر شرط
ثالث اولدورکه معصیت ظاهر اوله محتسب تجسس ایتمکسزن
اما تجسس جایز دکلدر وهر کیم اوینه کیروب قپوسن قپادی
انوک اذنی اولمانجه کرمک وانوک انده نه ایش اشلدوکن طلب
ایتمک جایز دکلدر وجایز دکل قاپودن وطامدن اوزرندن
قولاق اوروب دکلمک تا ساز اوازن ایشیده واحتساب ایلیه
بلکه هر نسنه که حضرت حق سبحانه وتعالی ستر ایتمشدر انی

کیزلودُ و تموکولک درمکرکه ساز صداسنی و سرخوشلر اولدرک
آوازی طشره اشیدیله اندن صکره جایزدر دستورسز ایچرو
کیروب احتساب ایتمک و اکر بر فاسق بر نسنه‌یی اتکی التنه الوب
کتسه و جایزکه شراب اوله جایزدکلکه کوستر کورینمدکجه
زیرا بو تجسس‌در لکن چون خمر اولمق محتمل اوله کوروب
کورمزلکه اوزره اما اکر بر کمسنه خمر قوقیسن ایشیده مجاوزدرکه
الندن الوب یابانه دوکه و اکر بر سوکلک قوبوزی اولسه و کیسی
شویله یوفقه اولسه که الندن انوک هیاتی بیلنسه جایز
اولورکه اوفاده و اکر بر غیری نسنه اولمق احتمالی اولسه کورمز
لکه اوروب تحجمک کرکدر و حضرت عمرک رضی الله عنه
قصه‌سنی که بر طام اوزرندن اشاغه اینیدی بر کمسنه‌یه بر
خاتونله و شرابله کوردی کتاب حقوق صحبتده ذکر اتمشوز
معروفدر و بر کون منبر اوزرنده صحابه ایله مشاورت
اتدیکه نه دیرسز که امام کندو کوزیله بر منکر نسنه کورسه
جایزمیدرکه الا حدا اوزره بر الایی ایتدیلر که جایزدر حضرت

علی

علی رضی الله عنه ایتدی بو بر ایشدورکه حضرت حق جل
وعز اسمه ایکی عدل ایله تعلمشدر بر شخصله کفایت اولمز و جایز کور
مدی که امام کندو علمیله بونده یعنی بو زده عمل ایلیه و انی ستر
ایدوب کیزلملک واجبدر دیدی **شرط رابع** اولدرکه حقیقت
ایله معلوم اولکه اول نسنه یرامزدر ظن ایله و اجتهاد ایله دکل
پس شافعی‌یه جایز دکلکه حنیفی‌یه اعتراض ایلیه چون ولیسز
نکاح ایلیه و شفعهٔ جوار اخذ ایلیه و بونک امثالی نه ایسه
اما اکر شافعی ولیسز نکاح ایلسه یا خرما نبیذندن ایچسه اکا
اعتراض ایتمک جایزدر زیرا انوک کندو صاحب مذهبنه مخالفتی
هیچ کمسنه‌نک قاتنده جایز دکلدر و بر الایی دیمشلر احتساب
خمر و زناده و بر نسنه‌ده جایزدرکه انوک حراملغی اتفاق ایله
و یقین ایله اوله اجتهاد ایله دکل و بو صحیح دکلدر زیرا مجتهدلر
اتفاقی اولدورکه هر کم کندو اجتهادنک خلافی ایله یا کندو
صاحب مذهبنک خلافی اجتهادی ایله عمل ایلیه اول عاصیدر
پس بو حقیقت ایله حرامدر و هر کمک قتنده اجتهادی بر جهته

جزم اولنسه اردنا ولجانبه دونده روب نماز قلسه عاصی در
اکرچه بر غیری کمسنه ای مصیب صانور و اول کمسنه که ایدر جایز
جایزدر هر کمسنه هر کمک مذهبی ایله که استرسه عمل ایلسون
دیدوکی سوز عبث در والا اعتماد جایز دکل بلکه هر کشی مکلف
درانکله که کندو ظنی ایله ایش اشلیه وچون انوک ظنی اول اوله
مثلا که شافعی اعلم درانوک شافعی مخالفتنده هیچ عذری
اولمز مجرد شهوتدن غیری اما مبتدع که حضرت حق جل
وعلا یه جسم و قرانه مخلوق دردیر وحق جل وعلا یی
کورمک اولمز دیو اعتقاد ایدر و بونک امثالی کلمات ایدر
اکا احتساب اتمک کرکدر اکرچه حنفی و مالکی اوزرنه احتساب
اتمزلر زیرا بو قوملک یعنی مبتدعلرک خطاسی قطعی در
وقفنده خطا قطع ایله معلوم اولمز ولکن مبتدعه بر شهرده
احتساب اتمک کرکدر که مشوع انده غریب و نادر و از اوله
واکثرینک مذهبی اهل سنت و جماعت مذهبی اوله اما چون ایکی
بولک اوله لر اکر سن مبتدع اوزرنه احتسابی اجرا ایدرسک

اول دخی

اول دخی سکا احتساب ایدر وفتنه یه مؤدی اولور و بو جایز
جایز دکلدر الا سلطان وقتا ذنی وقولی ایله **رکن ثالث**
محتسب علیه در یعنی شول کمسنه لر که احتساب انوک اوزرنه
اوله و انوک شرطی اولدور که مکلف اوله انوک فعلی معصیت
اولسون و انوک بر حرمتی اولمیه که احتسابه مانع اوله بابا کبی
که انک حرمتی مانعدر الله احتساب و استخفاف اتمکدن
اما دیوانه و اوغلانجق کبی فواحشدن منع ایده رز ذکر اولندوغی
کبی ولکن بونک ادی احتساب اولمز بلکه اکر طواری کورسک
که مسلمانلر ترکستنه کیرور و بنضررا زکورز منع ایده زور
مسلمانلرک مالن حفظ اتمک ایچون ولکن بو واجب دکلدر
مکر اول وقت که اسان اوله و اندن بر ضرر حاصل اولمیه
اما چون کا بر زیان و زحمت ایرشسه کرکدر بو مقدار واجب
اولور مسلمانلک حقندناوترو شویله که اکر بر کمسنه نک
مالی ضایع اولسه کرکدر و انوک چون شهادتی اولسه و بو
اوزون ولمسه انوک اوزرنه واجبدر که انده وارمه مسلمانلق

حقندن اوترو اما چون بر عاقل اولان کمسنه بر کمسنه نوك
مالن تلف اتسه بو ظلم و معصیتدر اگرچه انده بر زحمت اولسه
احتساب اتمك گرکدر زیرا معصیتدن واز گچورمك و منع
اتمك زحمتسز اولمز لابد چکمك گرکدر مگر بر زحمت اولکه
الا طاقت کتورمیوب اندن عاجز اوله واحتسابدن مقصود
اظهار علامت اسلامدر پس بونده زحمته تحمل واجبدر
مثلا اگر بر یرده خمر چوق اولسه انی یا بانه و یا گیجه یورولسه
گرك واجب اولور و اگر چوق قیون بر ترکه ایچنه گیروب اولك
ترکه یسه لر وانلری حقارتجه یورلسه واجب اولمز زیرا کندو
حقن دخی ایلرولك حقی گبی صاقلمق گرکدر و کندو روزکاری
کندو حقیدر اوزرینه واجبدر که انی بر غیری کمسنه نك مالنك
عوضنده ویره اما واجبدر که دین عوضنده ویره بر معصیتدن
منع ایلیه واحتسابده دخی دوکلو زحمتلری تحمل اتمك واجب
اولمز بلکه انده دخی بر تفصیل واردر و تفصیل اولدر که اگر
عاجز اولسه خود معذوردر و کوکلله انکاردن غیری واجب

اولمز

اولمز اما اگر عاجز اولمسه ولکن قورقسه که کندوئی دوکه لر
یا بیلسه که کندو سوزی فایده ویرمسه گرکدر بونك درت
صورتی واردر بریسی اولدر که بیله که کندوئی دوکوب معصیتدن
الچکمزلر کندونك اوزرینه واجب اولمز ولکن مباحدر که دلیله
یا الیله احتساب ایدوب بریه و جراحته صبر ایلیه که بوندن
ثواب بولور زیرا خبرده واردر که شهیدلردن افضل
اولمز که بر سلطان ظالمك اوزرینه احتساب ایلیه وانی اولدوره
لر **ایکنجی** اولدر که بیله که معصیتی منع ایده بیلور و اندن
هیچ خوف یوقدر قادر مطلق اولمق بودر و اگر منع
اتمسه عاصی اولور **اوچنجی** اولدر که معصیتدن الك
چکمیه لر ولکن انی دخی دوکه بیلمیه لر احتساب اتمك دیلی ایله
واجب اولور تعظیم شرع ایچون زیرا کوکلی ایله انکاردن عاجز
اولمادوغی گبی دیلی ایله دخی انکاردن عاجز دکلدر **دردنجی**
اولدر که معصیتی باطل ایده بلور ولکن کندوئی دوکرلر
شویله که بر طاش خمر شیشه سنه اوروب ناگاه اوفاده

یاپچنك و ربابی و فاده بو واجب کلمز و لکن بونی ایتمك و جفایه
صبر ایتمك افضلدر اکر بر کمسنه دیسه که حضرت حق سبحانه
و تعالی بیورمشدر ولا تلقوا بایدیکم الی التهلکة کندو کوزی
تهلکیه براقمق جواب ویلدورکه ابن عباس رضی الله عنهما
بیورر که معنی اولدورکه مالی حضرت حق سبحانه و تعالی یولنده
نفقه ایدوب تا هلاك اولمیه سز و براء بن عازب رضی الله
عنه بیورر معنی اولدورکه کناه ایشلیه اندن صکره دیه بنم
توبهمی قبول ایتمز و ابو عبیده بیورر رضی الله عنه معنی اولدورکم
کناه ایلیه واندن صکره هیچ خیر ایتمیه و بالجمله جایزدرکه بر
مسلمان کفار الاینه اتی براغوب اوغرشه تا کندوبی اولدوره لر
و بو کندوبی تهلکیه براقمقدر و لکن چون اندن بر فایده اوله که
اولدخی بر کافری اولدوره تا کفارك کوکلی منکسر اولوب دیه لرکه
مسلمانلر دلودر و بونجلین بهادرلردر بوندن ثواب وار اما اکر
بر کور سیز یا بر عاجز کمسنه کفار الاینه اتی براقمق استیه جایز اولمز
زیرا بونیله ایتمك کندوبی هلاك ایتمکدر و بونجلین کر احتساب

بر یرده اولسه که انی اولدوره لر یا انجیده لر و معصیتدن واز
کچمیه لر وانوك دیننده کوستردوکی شول صلابتدن فاسقلر
کوکلنده بر انکسار پیدا اولمسه و کمسنه ده رغبت خیر ظاهر اولمسه
وار ایتمسه کیرو جایزدکل زیرا فایده سز ضرر احتمال ایتمك یرامزدر
و بو قاعده ده ایکی اشکال وار بری اولدورکه جایزکه انوك
قورقوسی قورقاقلغندن ویرامز ظن ایتدوکندن اوله و بری دخی
اولدورکه جایزکه دوکلمه دن خوف ایتمیه و لکن منصبدن و مالن
دن و اقرباننك زحمتندن قورقه اما اولکی اولدورکه اکر ظن
غالبله بلسه که کندوبی دوکرلر معذور اوله و اکر ظن غالبی دکلك
اولمسه و لکن محتمل اولسه بونکله معذور اولمز زیرا بو احتمال اله
بو یرامز ظن هرکز قالقمز و اکر شك ده اولسه محتملدر کر احتساب
واجب دردیوزکه یقین شك ایله بوزلمز و جایزدرکه دیوز
اولخوذ بر یرده واجب اولورکه سلامتلك غالب اوله اما
بر اشکال دخی اولدورکه ضرر که واقع اولور ماله اوله یا منصبه
یا بدنه یا اقربایه و شاکردلرنه یا اولخوف اوله که کندویه دیل

اوزاده لر یا اول قورقو اوله که دینه یا دنیایه متعلق اولان
فایده نك قاپوسنی انوك اوزرینه قاپایه لر و بونك اقسامی
چوقدر وهر بیرینك بر حکمی واردر و کندو حقنده خوف
ایتدوکی نسنه ایکی قسمدر بری اولدر که قورقاکه کلجك
زمانده کندویه بر فایده دکمیه شویله که اکر اوستادن احتساب
ایلسه یعنی امر معروف و نهی منکر ایلسه کندونوك تعلیمنده
تقصیر ایلیه واکر طبیبه احتساب اتسه علاجده تقصیر
ایده اکر افندیسنه احتساب ایلسه وظیفه سنی ویرمیوب الیقویه
یا جز کندونك بر مصلحتی واقع اولسه حمایت ایلمیه بونلارك
دوکلوسی اولدر که بونلار زوالت سببی ایله عذری قبول اولمان
زیرا بو بر ضرر حالی دکلدر بلکه انوك ارتوقلغنك فوتی اولمیسی
خوفی واردر کلجك زمانده اما اکر بر وقتده اکا محتاج اولسه
شویله که خسته اولسه و طبیبك کیدوکی لباس حریر اولسه اکر
احتساب اتسه انوك قاتنه کلمیه یا فقیر و عاجز اولسه و توکله
طاقتی اولمسه واکا نفقه ویرن بر کیشی اولسه اکر احتساب ایلسه

انوك

انوك نفقه سنی ویرمیوب الی قویه ویا بر شریرك الندهٔ عاجز
و فرومانده ایسه و بر شخص اولسه که اکا حمایت ایلسه و بو حاجتلو
حالده در اکر اکا بو عذرلر سببی ایله انسمولمغه رخصت ویرلك
بعید اولمز زیرا بو ضرر حالده واقع اولور ولکن بو ضررلك تقدیری
احوال ایله متغیر اولور و بو کندونوك فکر و اجتهادنه متعلقدر
کرکدر که کندو دینی کوزده و احتیاط ایلیه نه ویرتسز اندن
الن چکمسون ایچون ایکنجی قسم اولدر که حاصل اولان نسنه نك
فوتندن خوف ایلیه شویله که مالی فوت اوله شول سبب ایله که اندن
الاجقلرینی و اونی یقدوقلرینی بیله یا دوکلکه صاغلغنه ضرر
کله یا منصبنه و حرمتنه نقصان ایره شونکله باشی قبا یالنز ایاق
بازارده ایلدوب تشهیر ایده لر اکرچه دوکمیه لر بونك دوکلوکندن
دخی معذوردر اکر احتساب اتمسه اما اکر بر غیری نسنه دن خوف
اتسه که اول مروته خلل ایرکورمز لکن تجمله و رعونته یعنی کندویه
زینت ویرمکه ضرری واردر شویله که بازارده یا یازن ایلدوب
قومیه لر که او کوردی تجمل لباسن کیه یا یوزنه قرشو برك سوز

سوکیلیه‌لر بونك جمله‌سنی قدر ومرتبه زیاده لکیدر بو سبب
ایله که احتسابدن معذور اولمز زیرا بونك کبی یه مواظبت شرعده
محبوب دکلدر اما شرعده مقصوددر ولان حفظ مروتدر
اما اکر خوفی اندن اولسه که کندویه دیل اوزاده‌لر وغیبت
ایلیه‌لر وعداوت ایلیه‌لر واشلرده اکا متابعت ایتمیه‌لر شول
بو قدر که بو عذر اولمز زیرا هیچ احتساب بوندن خالی دکلدر واکر
که اول معصیت غیبت اوله وبیله که اکر احتساب ایلسه اندن
الچکمزلر وکندونی دخی غیبت اتمکه باشلیوب معصیتلرن ارتورلرسه
اندن صکره بو بکله جایزدر اولور اما اکر بو معنیلردن کندو اقربا
ومتعلقاتنك حقنده مخوف ایلسه بر زاهد کبی که کندونی
دوکدوکلرن بیله وملی اولمیه که الالر لکن انلك انتقامیله
اقربا ومتعلقاتنی انجیده‌لر جایز دکلدر که احتساب ایلیه زیرا
کیشی‌نك کندو حقنده صبری جایز اولور اما غیریلر حقنده
جایز اولمز بلکه انلر دخی جانبن رعایت اتمك دین حقیدر
واولدخی مهمدر دردنجی رکن احتسابك کیفیتیدر بلکلکه

احتسابك

احتسابك سکز درجه‌سی واردر اول حالی بلملك اندن صکره
انی تعریف اتمك اندن صکره وعظ ونصیحت اتمك بعده سوکی
برلك سوکملك اندن صکره الله تغییر اتمك اندن صکره یار ایله
قورقودب تهدید اتمك بعده دوکمکله بعده سلاحه الت
صونموق اندن صکره معاونت طلب اتمك یعنی یاردم استمك
وجمعیت اتمك وبونده ترتیب صاقلمق واجبدر درجه اولی
حال بلملك کرکدر که او کوردی یقین ایله وحقیقت ایله اکلایه
وتجسس ایلیه وقپودن وباجادن وقوکشیلردن صورمیه
واکر الکی التنده بر ساز بکزر نسنه سی اولسه انوك نه ایدوکن
الیله یوقلیه چون تجسس ایلمدن ساز صداسن اشیده یا شراب
رایحه‌سن طویب کوره اندن صکره احتساب ایلیه واکر ایکی عدل اکا
خبر ایدرلر قبول ایده ودستورسز بر کمسه‌نك اوینه کیروب
یوقلمق ایکی شاهد عدل سوزیله جایزدر اما بر عدل قولیله
اولی اولدر که کیرمیه زیرا اسرار انلك ملکیدر وبر عدلك
قولیله حق ملك باطل اولماز ودیرلر لقمان حکیمك نقش نکینی بو ایدی

که شعر پوشیدن آنچه دیدی بعیان اولیتر از رسوای کردن بکمان
یعنی عیان کوردوکك نسنه‌یی اوزکلك ظن ایله رسوا ایتمکدن
اولیدر ایکنجی درجه تعریفدر زیرا جایزکه برکمسنه بر ایش
ایشلیه وانوك جایز اولدوغن بیلمیه روستایی کبی که مسجدده
نماز قله و رکوع وسجودی تمام رعایت ایلمیه یا باشماغنده نجاست
اوله اکر انوك پاك اولمادوغن بیلسیدی انکله خود نماز قلمزدی
پس اکا اوکرتمك کرکدر و بونك ادبی اولدورکه لطف ایله
اوکرده تا اولکمسنه بی‌حضور اولمیه زیرا ضرورتسز مسلمانلری
انجیتمك جایز دکل وهرکمه بر نسنه اوکرتدك بیلکه ایکی جهل
وناداناتله وصف ایتدوك وعیبنی یوزنه اوردك وبو جراحتی
مرهمسز احتمال ایتمك اولمز ومرهمی اولدورکه بر عذر ایدوب
دیه سنکه انا سندن کمسه اهل علم طوغمز لکن اوکرنور
وهرکم بیلمسه بر تقصیردرکه اناسیله یا باباسندن واستادندن
واقع اولمشدر مکر سزلك ترکوزده کمسه بولنمزکه سنی اوکرده
والحاصل بوسوزیله وبونك امثالی ایله کوکلن خوش ایده

وهرکم

وهرکم بویله ایلمسه تا برکمسنه انجنه انوك مثلی برکمسنه
کبیدرکه کیسنی دن قانلی سدوکله یا ایقیا یوب کیدرمك استیه
بر خیر ایتمك ایچون بر شر ایش ایشلمش اولور اوچنجی درجه وعظ
ونصیحتدر رفقتله عنف ایله دکل زیرا چونبیله که حرامدر
تعریفده فایده یوقدر تخویف یعنی قورقتمق کرکدر وانده
لطیف اولدور مثلا چون برکمسنه غیبت ایلسه اکا دیه که
بزم ارامزده کم واردرکه انده بر عیب اولمایه کندویه مشغول
اولمق اولیدر یا غیبت بابنده واقع اولان احادیثدن برخبر
روایت ایده و باقیه وبونده بر عظیم آفت وارکه انده
سلامتلق بولنمز مکر برکسنه که موفق اوله زیرا نصیحت ایتمکده
نفسك ایکی حصه‌سی واردر بری کندو علم و ورعنك عزتن
اظهار ایتمك بری دخی تحکم وعلو رفعت عزتین شول کمسیه
کوسترمکدر وبونك ایکیسی قندو مرتبه محتاتمه دن قویر
وبو انسانك طبعیدر واکثریا اولدورکه اولکندونی وعظ ایدوب
شرعه اطاعت ایدر صانور وحقیقت ایله اول منصب وجاه

شهوتنه اطاعت ایتمش اولور وکندودن واقع اولان معصیت
جایزکه شول کشینک ایتدوکی ایشدن بدتر اوله وکرکدرکه
کندو کندویله فکر ایلیه اکر اول کشینک کندو کندوسندن یا
بر غیری کمسنک نصیحتندن توبه سنی کندو نصیحتنک سببی ایله
اولان توبه سندن یکرک سورسه وکندو نصیحتن کریه بیلورسه
خود نصیحت ایتمک اکا مسلم درو اکر کندو سوزیله معصیت
دن الحکدوکن یکرک سورسه کرکدرکه حضرت حق سبحانه
وتعالیدن قورقه زیرا بو نصیحتده دعوت ایتموب کندویه
دعوت ایتمک قورقوسی واردر داود طائی حضرتلرینه
دیدیلر قدس الله روحه العزیز نه بیورورسن کمسنه که سلطان
قاتنه وار رخصتنب یعنی امر معروف ایتسونمی بیوردی قورقرم
که انی تازیانه ایله دوکه لر دیدیلر اکا طاقتی واردر بیوردی
قورقرم انی دیلیه لر دیدیلر اول قوتی واردر بیوردی قورقرم
قرم شول عظیم زق وکزلو زق علتدن واول عجبدر و
ابو سلیمان دارانی بیوردی قدس سره برخلیفه انکار ایتسم

کرک

کرک ایدی وبیلدمکه بنی اولدورر واندن قورقمدم لکن
ایللر چوق ایدیلر خوف ایتدمکه اول صدق وصلابتله بنی کوره
لر واندن زولک اولنظری بنم کوکلمه خوش کله اندن صکره اخلاص
سز دپلنم دردنجی درجه سوزی برک سویلمکدر وبونده
ایکی ادب واردر بری اولدرکه تلطف ایله دیه بیلورسه
وکفایت ایدرسه برک سویلمیه دیکی اولدرکه سویلیه
فحش دیمیه وطغرو سویلیه ظالم وفاسق وجاهل واحمق
بیجی دن ارتوق سویلمیه زیرا هرکم معصیت ارتکاب ایلر احمق
درکه رسول اکرم صلی الله علیه وسلم بیوردی زیرک اولدر
که کندودن حساب آله وصکرا لومه منتظر اوله واحمق
اولدرکه کندو نفسی هواسنه اویوب کیده وکندوسن
الدایه وحضرت حق جل وعلادن عفو ومرحمت اوله وبرک
سوز سویلمک اول وقت جایز اولورکه فایده سی اولدوغن
بیلمیچون فایده ایتمجک معلوم ایدینه یوزنا کشدوب
الحقارت کوزیله باقه واندن اعراض ایلیه بشنجی درجه

الله تغییر ایتمكدروبونده ایكی ادب واردر بری اولدر
كه تا كوجی یترسه شول كمسنیه تغییر ایتمك بیوره مثلا اكا
دیه تا دیبا قفتانك یونی سوكه وغضب ایله آلمش یردن
طشره چیقه وخمری یانه دوكه ودیبا دوشك اوزرندن
قالقه واكر جنب ایسه مسجدده طورمیوب چیقه ایكنجی ادب
اولدر كه اكر بوندن عاجز اولسه انی طشره چقارمه وبونك
ادبی اولدر كه آسان رقله اقتصار واكتفا ایلیه چون
غضب ایده نوك الینی دوتوب ودن طشره چقارمغه قادر
اوله بیلورسه صقالنه ویقاسنه یاپشوب چكمیه وچون
چنكی وسایر اسباب طربی پاره پاره ایلمیه ودیبا قفتانك
یونی یاپچه یاپچه سوكه بر تلسون ایچون وخمر قابنی اوقمیه
اكر انی دوكمكه قادر اوله بیلورسه واكر قادر اولمزسه انك
الندن اولمایه جایزدر كه اكا بر طاش اورب اوفاده واول
مالك حقی باطل اوله واكر خمر شیشه سنك بوغازی دار
اولسه وانك دوكمه سنه مشغول اولورسه كندوكی

دوتوب

دوتوب دوكه جكلرین بلسه جایزدر كه انی اوفادوب قاچه
وخمرك ابتدای تحریمنده شراب قابنی اوفاتمغه امر بیورمشلر
ولكن اول منسوخدر وبونی دخی دیمشلر كه اول بر جنس اوانی
یعنی قاب قاجاغمش كه خمردن غیریه یرامازایمش اما شمدی
عذرسز اوفاتمق جایزدكل وهر كم اوفاتسه اوده مك لازم
كلور التنجی درجه قورقوتمقدر شویله كه بوخمری دوكه یوخسه
سنك باشكی اوفادورم وسكا حد اورب شینی تعذیر ایدرم
دیه وبونلری اول وقت جایز اولور كه بونلره احتیاج اوله
ولطف ایله دوكمیه وبونك ادبی ایكی نسنه در بری اولدر كه
بر جایز اولمین نسنه ایله قورقتمیه شویله كه قفتانكی یرتارم
ویا اوكی خراب ایدرم واهل وعیالكی انجدورم وبر دخی اولدر
كه بر سوز سویلیه كه انوك حقندن كلمكه قادر اوله دیدیكی
كذب اولماسون ایچون فرضا دیمیه كه باشك كسرم وسنی اسارم
وبونك امثالی سوزلر كبی زیرا بونلرك دوكلوسی یلاندر
اما اكر ایده جكندن زیاده مبالغه ایلسه وبیلسه كه اندن

بر قورقو حاصل اولسه کرکدر بو مصلحت ایچون جایز اولور
شویلکه اکی کمسنه نک ما بینن اصلاح ایتمک استسه اکر ازتوق
اکسوک سوز سویلسه جایز اولور **یدنجی درجه** اورمقدر
الله وایاغله ودکنک ایله و بو جایزدر وقت حاجتده مقدار
حاجت ایله و وقت حاجت اولوقدرکه دوکمکدن معصیتدن
الچکوب وازکچیه اما چون اندن الچکه انی دوکمک جایز دکلدر
زیرا عقوبت معصیتدن نصکره حد و تعزیر اولور و بو پادشاهه
متعلقدر و بونک دلیلی اولدرکه تا الله دوکمک کفایت ایلیه
دکنکله دوکمیه و یوزنه اورمیه واکر الله کفایت ایلمسه جایزدر
اولورکه قلیچ صیره اکر بر کمسنه بر عورته یاپشمش اولسه وانی صلی
ویرمسه قلیچ قورقوسی اولمایانجه اوزرینه جایزدرکه قلیچ صیره
واکر محتسب ایله فاسقلک ما بیننده بر ارق یا بر خندق اولسه
اوق ویایی الوب دیکه صلی ویرکتسون یوخسه سنی اوقله اورورم
اول وقت جایز اولورکه انی اوقله اوره لکن کرکدرکه بودینی و بالدرینی
نشان ایلیه و بریرندن که خطرلو و ضررلو اوله حذر ایدوب

صاقنه

صاقنه **سکزنجی درجه** اولدرکه اکر محتسب یالکوز انلر ایله
چقشمیه حشر ایله یعنی جمعیت ایدوب سلاح واشه واحتمالدرکه
فاسق دخی اعوان و انصارن جمع ایدوب مقابله و مقاتله ایلیه
و بو درجه اختلاف محلیدر علمادن برلاری دیمشلرکه چون
بویله اوله امام اولمق یعنی حاکمک اذنی اولمایانجه بو امره مباشرت
جایز دکل زیرا بوندن فتنه قالقوب فسادی مؤدی اولور
و علمادن برلاری دخی دیمشلر شویلکه جایز اولورکه بر طایفه
حاکمک اذنن حاصل ایتمدن کافرلر غزاسنه کیدهلر جایزدرکه
بر طایفه دخی دستورسز فاسقلرله جنک ایتمکه وارهلر زیرا
محتسبی دخی اکر اولدوروب دیکیهلر شهید اولور **آداب**
محتسب بیلکل که محتسب ده دخی لازم و لابددرکه اوج
خصلت بوله انلردن برکی علم و برکی ورع و برکی حسن
خلقدر زیرا چون اهل علم اولمیه منکری معروفدن سچوب
فرق ایدهمز و چون ورع اولمیه اکرچه فرق ایدرسه ایشی غرض
ایله ایشلر و چون حسن خلق اولمیه اکر انی بحثسهلر خشمی غالب

اولور تکبیری اونوددوب حددن تجاوز ایلر و شول اشلدوکی
ایشی نفسیچون ایشلر الله ایچون ایشلمز اول وقت انوک احتسابی
بر معصیت اولور وبوندن ایدی که حضرت علی کرم الله وجهه
بر کافری جنکده اتندن یقوب اولدورمک استدی اول ملعون
انوک مبارک یوزینه توکوردی اول حضرت انوک اوزرندن
قالقدی واول کافری اولدورمیوب بیوردیکه بنی قاقتدی
تور قدمکه اکرانی اولدورسم الله ایچون اولمیه وحضرت عمر
رضی الله عنه بر کمسنه یه بر طرنه اوردی تکرار بر دخی اوردی
اول کمسنه حضرت عمری رضی الله عنه سوکدی اول حضرت
اکا دخی طرنه اورمیوب توقف ایتدی اوکوردی خشمی کچسون
ایچون وبوندن اوترو حضرت رسول صلی الله علیه وسلم
بیوردی احتسابی ایتمیه الا بر کشی که فقیه اوله وشول نهی ایتدوکی
نسنه ده حلیم اوله وشول اشلدوکی نسنه ده رفیق اوله و
شیخ حسن بصری رضی الله عنه بیورر که ایلرم هر نه بیوره
جقسن کرکدر که اوکوردی اطاعت ایدیجی کندولک اولوب

انکله

انوکله عمل ایدهسن و بو ادابدندر اما شرط دکلدر زیرا
حضرت رسولدن صلی الله علیه وسلم صوردیلر که امر معروف
ونهی منکر ایتمیلومیمی اوکوردیکنده ومزدوکلوسن یرنه کتورمینجه
بیوردی لا اکرچه دوکلوسنی یرینه کتورمش اولماسن احتساب ایله
الکوزی چکوب وازکچمک وادابی احتساب اولدر که صبور اوله
و زحمت چکمکه تحمل ایده زیرا حضرت حق سبحانه وتعالی
بیورر وأمر بالمعروف وانه عن المنکر واصبر علی ما اصابک
هر کمنه زحمته صبر ایتمکه قادر اولمیه اندن احتساب کلمز ومهم
اولان دابدن بری اولدر که علاقه سببی چوق اولمیوب طمعی اندن
اوله زیرا طمع پیدا اولان یرده احتساب باطل اولور مشایخدن
برینک عادتی ایدیکه بر قصابدن اتی اچنده یومورلتی بزی
الوردی کدیلیچون بر کون قصابدن بر منکر یعنی بر نامشروع
نسنه کوردی اول اونه کلوب کدیسینی قوووب طشره چقاروب
اندن صکره قصابه قاتنه کلوب احتساب ایلدی قصاب ایتدی نه
بزا ستر سن اولا شیخ ایتدی بن اوکوردیکدک لی قودم اندن

احتسابه کلدم وهرکم استرکه ایللر اکا محبت ایدوب ثنا ایده لر
واندن خوشنود اولالر احتساب ایتمکه قادر اوله بیلمز کعب
الاحبار ابو مسلم خولانیه رضی الله عنهما دیدی سنک حالک
کندو قوملک اراسنده نجه در ایتدی ایو در دیدی تورتده
دیور هرکم احتساب ایتسه انوک حالی قومی اراسنده چرکین
اولور ابو مسلم ایتدی تورت کرچک در و ابو مسلم بیلدن سویلر
و بلکلکه احتسابک اصلی اولدورکه محتسب غصه لو اوله شول
عاصی ایچونکه اندن معصیت واقع اولور و اکا شفقت کوزیله
نظر ایده و برکیشی کندو اوغلنی منع ایتدوکی کبی انی دخی منع ایلیه
و مدارایله الذن قومیه برکمسنه مأمون خلیفه یه احتساب
ایدوب برک سوز سویلدی مأمون ایتدی ای یکت حضرت
حق جل وعلا سندن یکرکی بندن بدتره قاتنه کوندردی
و بیوردی سوزی یومشق سویله حضرت موسی ایله هرونی
ایله صلوات الله علی نبینا وعلیهما السلام فرعونه کوندردی
و بیوردی فقولا له قولا لینا سوزی یومشق دلک تا اولا که

بقول

قبول ایلیه بلکه کرکدر که حضرت رسوله صلی الله علیه و
سلم اقتدا ایلیه زیرا بر یکت اول حضرت قاتنه کلوب ایتدی
یا رسول الله بکا دستور ویرور میسنز که واروب زنا ایدیم
صحابه رضوان الله علیهم اجمعین دوکلو قاقوبن اکا قصد ایتدیلر
حضرت رسول صلی الله علیه وسلم بیوردی اندن وازکلوک
وانی کندو قاتنه اوقیدی حتی کلوب اول حضرت ایله دیز دیزه
اوتوردی حضرت خاتم النبیین صلی الله علیه وسلم اکا
دیدیکه سن روا کورورمیسن که برکمسنه سنک اناکله بو ایشی
ایشلیه ایتدی روا کورمم بیوردی ایللر دخی روا کورمزلر
و دخی دیدیکه روا کورورمیسن که سنوک قزوکله بو فسادی
ایلیه لر ایتدی یوق بیوردی ایللر دخی کندو قزلرینه روا
کورمزلر و روا کورورمیسن که سنک همشیره کله بویله ایلیه لر
و عمه کله و خاله کله دیو انلاری بربر زکردی و اول یوق
دیو روا کورمدی اول حضرت صلی الله علیه وسلم بیوردی
ایللر دخی بونی کندولرینه روا کورمزلر اندن صکره حضرت

رسول اکرم صلی الله علیه وسلم مبارك الینی انوڭ یوزکی
اوزرینه قویوب صغادی و بیوردی یا رب بونڭ کوکلنی پاك
قل و فرجن حفظ ایت و کاهن یارلغه اول ایکیتا و رادن دونوب
کتدی یاننده زنادن منفور نسنه یوق ایدی فضیل عیاضه
رضی الله عنه دیدیلرکه سفیان عیینه رضی الله عنه سلطاندن
خلعتلر الوب بیوردی انك بیت المالدن حقی اندن ارتوقدر
اندن صکره انی خلوتده کوردی و اکا عتاب ایدوب انی ملامت
ایتدی سفیان ایتدی یا ابا علی اگرچه بز صلحادن دکلوز
ولکن صلحایی سورز صلة ابن اشیم رحمة الله علیه شاکردلری
ایله اوتورمشدی بر کمسنه چوب کتدی رداسن یره سوردردی
شویله که عرب متکبرلرینك عادتی در و اندن نهی واقع اولمشدر
انوڭ اصحابی قصد ایتدیلر تا انکله یاوزلق و خشونت ایله لو
دیدی ایشم اولوك بن بونی کفایت ایدهیین نغره اوروب
ایتدی یا برادر بنم سندن بر حاجتم وار صوردیکه حاجتك
ندر ایتدی حاجتم اولدور که رداکی یقاروق قالدوره سن

اول کشی دیدی نعم و کرامه پس شاکردلرینه ایتدیکه اگر اوز
لغله سویلیدم قالدورمز دیردی و هم بزی سوکردی
و بر کشی بر عورته یاپشوب چکردی و بر النده بر پالن بچاغی وار
ایدی و هیچ کمسنه انوڭ یانینه وارمغه قادر دکل ایدی و اول
عورت فریاد ایدردی بشر حافی قدس الله روحه العزیز انوڭ
یانندن کچدی شویله که انك اوموزی انوڭ اوموزینه دکدی
کشی دوشدی و عقلی باشندن کتدی و باشندن ایاغه دك
تره باتدی و اول عورت خلاص اولدی اکا دیدیلر سکا نولدی
ایتدی بر کشی بنم یانمدن کچدی و کوده سنی بنم کوده مه دکدی
و بانجه یاپجه دیدیکه حق تعالی کورر که سن قنده سن و نه
اشلرسن انوڭ سببندن یقلوب دوشدم ایتدیلر اول بشر
حافی ایدی قدس سره اول کشی براه ایدوب دیدی شمدی بو حالتدن
دخی انوڭ یوزنه نجه بقایم و فی الحال محموم اولوب بر هفته
دن صکره کچدی

باب ثالث منکراتده که غالب دن عادتده

بیلکل که عالم بو روزکارده منکرات ایله مملودور

اول

وخلق بونك قابل اصلاح اولدوغندن قطع امید ایتمشلر
وشول سببدن جمله سنه قادر دکللردر قادر اولدوقلرندن
دخی الچکوب وازکچمشلر اهل دین اولان کمسنه لر بونکله در
اما اهل غفلت اولانلر خود اکا راضی لردر وجایز دکلدر که
شول سنه یکه قادر اوله سن ایسم اولوب تمنیه سن وبز بونك
هر جنسنه اشارت ایده لوم زیرا انوك دوکلوسن بیان ایتمك
ممکن دکلدر و بو منکر اولان نسنه لروك برازی مسجدلرده
در وبعضیسی بازارلرده و یوللرده در و برازی حماملرده
واولرده در اما مسجدلرده اولان منکرات اولدورکه بر کمسه
نماز قله ورکوع وسجودی تمام یرینه کتورمیه ویا قرآن اوقوب
لحن ایده یا موذنلرکه بر الای بیله اذان اوقیه لر الحانی چوق
اوزاده لر زیرا بو منهی در وحی علی الصلوة وحی علی الفلاح
وقتنده دوکلوبدنلرنی قبله دن دوندوره لر ودخی خطیبك
قفتانی سیاه حریر اوله وقلیجی کمشلو یا التونلو اوله که بو حرام
در ودخی شول کمسنه لرکه مسجدلرده هنکامه دوزه لر قصه

خوانلق

خوانلق ایده لر وشعر اوقیه لر یا تعویذ یا بر غیری نسنه صاتلر
ودخی اوغلانجقلر ودیوانه لر ومستلر درکه مسجده کله لر
چونکه چغروب شماتا ایده لر ومسجد خلقی انلردن بخنه لر
اما بر اوغلانجقکه ایسم اوله و بردلوکه انوك ضرری اولمیه
ومسجدی ملوث ایتمیه جایزدرکه مسجده کیره واکر اوغلانجوق
نکدرت ایله وبنایه منع واجب اولمز زیرا انکیلر مدینه منوره
مسجدنده حربه ایله وشکو قلقانله اوینادلر وحضرت عائشه
صدیقه رضی الله عنها ایسها کوروب نظاره ایدردی ولکن
اکر اویون یری قلسه لر منع ایتمك کرکدر واکر بر کمسه درزی
لك ایشلیه ویا یازو یازسه که مسجده اندن بر ضرر کلمسه جایزدر
ولکن اکر دکانی ایدینوب همیشه انده ایشلسه مکروه در اما اکر
بر ایش اشلسه که انك سببی ایله که مسجد ده غلبه لق پیدا اولسه
علی الدوام حکم ایتمك کبی وحتی یازمق کبی جایز دکل مکروه در کاه
که بر حکم لازم کله زیرا حضرت رسول صلی الله علیه وسلم کاه کاه
حکم ایتمشدر مسجدده اما اول مصلحت ایچوندر وتورمامشدر اما

اولكه غازيلر مسجدده كيشي قروده لر و بوناجيلر بونايه لر
يا قروده لر بونك دوكلوسني مكروه در بلكه شول كمسنه لر كه
مسجدده مجلس ايدوب قصه لر حكايات ايده لر كه انده زياده و نقصان
اوله و حديث كتابلرندنكه اعتماد اولونمشدر خارج اوله انلري
قووب طشره چقارمق كركدر زيرا سلف بويله اتمشلردر اما
شول كمسنه كه كندولرين بزيه لر و شهوت انلره غالب اوله و منبع
سوزلر سويليوب ايرليه لر و كنج عورتلر مجلسده حاضر اوله لر
بو كناه كبايردندر و مسجدك طشره سنده دخي جايز دكلدر
بلكه واعظ بر كمسنه كركدر كه انوك ظاهري صلاح ايله اراسته
اولوب اهل دين و وقار كسوتنده و هيأتنده اوله و هر صفتله كه
اولورسه جايز دكل كه كنج عورتلر و تازه يكيتلر مسجدده اوتوره
لر وارلرنده بر حايل اولميه بلكه حضرت عايشه رضي الله
عنها كندو زماننده عورتلري مسجده كلمه دن منع ايدي حضرت
رسول زماننده صلى الله عليه وسلم ممنوع دكللر ايدي و بيوردي
كه اكر حضرت رسول صلى الله عليه وسلم كورسيدي كه شمدي

حال

حالنجه در منع ايدردي و منكراتندركه مسجدده ديوان
ايده لر و قسمت ايليه لر و كوي خلقنك معامله لرين تصحيح ايليه لر يا
اوتوروب واني تماشاكاه ايدوب غيبت و عبث سوزلر ايله مشغول
اوله لر بونك جمله سي منكردر و مسجد حرمتنك خلافيدر و بازارلر
منكراتي اولدر كه يالان شري سويليه لر و قماشك كزليه لر و
ترازو و طاش وارشوني صحيح صاقليه لر و قماشده خيانت ايدوب
عيب قاته لر و چينك و اقلوق صاتلر و اوغلانجقلر ايچون بيرامده
حيوانات صورتلرين صاتلر و قليچ و اغاجدن قالقان صوت الونور و
ايچون و طپراقدن بوري صاته سدن ايچون و الطلاس قفتان
و الطلاس تاقيه ازكشيلر ايچون و يامه لو و ياك يونمش كيسي صاتلر
و يكيدر ديو كوسترلر و بونلرين در هر نسنه كه انده بر تلبيس
اوله و مجمر و ناردق و دويت و كومشلو و التونلو قاب قاچوق
صاتلر و بونلره بكزر نه وار ايسه و بو جنس نسنه لردن بعضيسي
حرامدر و بعضي مكروه اما حيوان صورتي حرامدر و اما شول
نسنه كه سده و نوروز ايچون صاتارلر قالقان و قليچ و بالچقدن

بوزي كبي بوكندو نفسنده حرام دكلدر ولكن اظهار شعار
كفار حرامدر و شرعه مخالفدر و بونك ايچون هر نه ايدرلرسه
جايز دكل بلكه نوروز ايچون بازاري بزمكده افراط ايتمك و
قطايف چوغالتمق و تازه تازه تكلفلر ايلمك جايز دكل بلكه نوروز
وسنه كركدر كه نابديد اولوب كيده و كمسنه آنلرك ديني كيميه
حتى سلفدن برالايي ديمشلركه اورج طوتمق كركدر تا اوليمك
لردن ايتمك لازم كلميه وسنه كيجه سي چراغ يافق كركدر
تا اصلا آتش كورميه لر و محققلر ديمشلركه بو كونك اوروجي
دخي بو كونك ذكرينه باعثدر و جايز دكلكه بو كونك اديني
هيچ بر وجهله آكالر بلكه اني غيري كونلرله برابر دوتمق كرك
وسنه كيجه سيني دخي بويله ايتمك كركدر شويلكه اندن نام و نشان
قالميه **منكرات شاه زاده** اولدر كه شاه زاده ده ديرلر ديكوب
دكان ياپه لر شويلكه يولي دار اوله و آغاچ ديكوب صوندرمه
شويله طشره چقاره لركه بر كمسنه كه بر طوار اوستنده اوغرايوب
كچه باشي آكا طوقنه و يول اوزرينه يوكلر براغوب طوار باغليه لر

ويوله

ويوله مزاحمه ويره لر و بونك جمله سي جايز دكلدر مكر مقدار
حاجتله شول قدر كه يولك اندن اوزر باوه طاشيه لر و دكن
يوكلريني كه كيسه يا يازه لر بر طار يولدن طاشيمق جايز دكلدر مكر
كه اندن غيري بر يول دخي بولميه لر اول وقت ضرورت ايچون
جايز اولور وطواره طاقتندن زياده يوك يوكلتمك جايز دكل
و قصاب جايز دكلكه يول اوزرنده قويون بوغازليه شويله
كه ايلرك قفتانلرنه اندن بر خطر ايريشه بلكه كركدر كه
دكانده انوك ايچون بر يرياپه و بوبخلين قاون قابوغن
يول اوزرينه بر قمق يا يولي شويله صولمق كه انده اياق طاينمق
خطري اوله و بوبخلين هر كم يول اوزرنه قار براغه يا انوك
طاميي اوستندن برصوكه آقار كلوب يولي دوتمه انوك اوزرنه
واجب اولور كه كلوب اول يولي زايل ايدوب پاك ايليه امّا شول
نسنه كه عام اوله دوكلو خلق اوزرينه واجب اولور و حاكم
اولان كمسنه قادر اوله بيلور كه اني ايلره تا الدور زده و هركك
قاپوسنده بر كلبي اولسه كه ايللراندن خوف ايده لر جايز دكلكه

اني قاپوسنده صاقليه واكر بولي ملوث ايتمكدن غيري ضرري
اولمسه اندن منع ايتمك اولمز زيرا احتراز ممكن دكل واكر كلب
بولنسه اوزرنده ياته يا اوتوره شويلكه بولي دارايليه بو جايز
دكل **منكرات حمام** اولدركه عورتن يعني كيزليه جك يرين
ديزندن كوبكنه دك كيزليه يا اويلوغن دلاك اوكنده چيلاوق
ايدوب باچه اوسون ياكرنكيدرسون ايچون بلكه اكر ايليه فوته
آلتندن اويلوغه يا پشه جايز دكلدر زيرا ايا پشمق معناده كورمك
در وحيوان صورتي حمام قاپوسنده منكردر واجبدر انى
بوزمق يا حمامدن چقوب كتمك ودخي الو طاسكه ملوث
ومردار اوله ازاجوق صو ايچنه صوقمق زيرا منكردر امام
شافعي مذهبنده ومالكيه انكار ايتمك اولمزكه انلرك مذهبنده
جايزدر وجوق صو دوكمك واسراف ايتمك منكراتدندر
وغيري منكرات دخي واردركه كتاب طهارتده بيان ايتمشوز
منكرات خانها ومهمانى قونقلق منكراتي ابريشمدن فرش
وكومشلو بخوردان وكلاب دان وغاليه دان واصلمش پرده لردركه

مصورن

مصور اوله اما صورت دوشكده ويصدوقده جايزدر
بخوردان حيوان صورتنده منكردر اما ساراوازي وكنج
عورتلرك نظاره سيه تازه يكيتلر ايله خود تخم فساددر
ولحتساب بونك جمله سنه واجبدر واكر احتسابه مالك
اولمسه واجبدركه اندن طشره چقوب كيده امام احمد بن
بن حنبل رحمة الله عليه بر مجلسده بر كومشلو سرمه دان
كوردوكندن اوترو اندن قالقوب كتدى وبو غلينا اكر
قونقلقده بركيشي اولسه كه انوك قفتاني ديبا اولسه انده اوتورمق
جايز اولمز اكر بر مميز اوغلانجوغك حرير اولسه كرو جايز
دكل زيرا بو حرامدر ايتمك اركشيلره نه شراب حرام اولدوغى كبي
ودخي جوز عادت ايدنه انوك حرصي بلوغدن صكره كندوده
قلور اما چون مميز اولميوب انوك لذتن ادراك ايتميه مكروه
اولور ولكن بكزركه تحريم درجه سنه ايرشميز واكر ضيافتده
بر مسخره اولسه كه ايللري فحش ايله وبلالر ايله كولدوره سه
انوكله اوتورمق اولمز ومنكراتك تفصيلي اوزوندر چون

بوني كلادولك مدرسه نك وخانقاه ومجلس حكم وپادشاه
ديوانلك واندن زولك غيري سنلك منكراتن بوكا قياس ايله وبلمك

اصل عاشر معاملوتي ركنندن رعيت دوتمقده وولايت سورمكده

بيلكل كه ولايت دوتمق بر عظيم ايشدر وحضرت حق جل و
علا نوك خلافتي در بو يرده چون عدل طريقي ايله يوريه
وچون عدل وشفقتدن خالي اوله شيطان خلافتي در
ديمشلر كه فساده هيچ سبب يوقدر كه حاكملرك ظلمندن بيوك
رك اوله و ولايت دوتمق اصلي علم وعملدر وعلم ولايت اوزرن
در اما اول عملدرك عنواني اولدر كه والي ولان يعني حاكم
كرك دركه بيله كه ايني بو عالمه ندن ناوترو كتورمشلر وانوك
قرار دوتجق يري ندر ودنيا انوك منزلكاهيدر قرارگاهي دكل
واول بر مسافر صورتنده دركه انا رحمي انوك منزلنك بدايتي
در ولحد منزلنك نهايتي وكندونوك وطني در وهر بر يل
وبر اي وبر كون كه كچر انوك عمرندن بر منزل كبي دركه انوك
سببي ايله كندو قرار ايدجك يرنه ياقين ترق اولور وهر كم

كوپرولي

كوپرولي عمارت ايتمك سببي ايله اويالنوب زمان كچورسه
وكندو منزلا ولجق يري اونوتسه عقلي يوق سفيه در بلكه
عاقل اولدر كه دنيا منزلنده طلبي دراه آخرتدن غيريه
مشغول اولميه ودنيادن حاجت وضرورت مقداري ايله
كفايت ايليه وهر نه اندن ارتوق اولسه دوكلو زهر قاتلدر
والوم وقتنده اشتركه دوكلو خزينه لري خالك اولسيدي
وانده هيچ التون وكمش اولمسيدي بيرهر نقد كه ارتوق جمع
ايلسه اندن كندونك نصيبي مقدار كفايتدر وباقي حملي
حسرت وندامت تخمي اولور الوم وقتنده جان چكشمك اكا
كوچ كرك اولسون ايچون بوشول وقتده اولور كه حلال اوله
پس اكر حرامدن اولسه آخرت عذابي خود بو حسرتا وزره
زياده اولور ودنيا شهواتندن صبر ايتمك ممكندر كلدر مكو
زحمت ومشقت ايله ولكن چون ايمان صحيح اولا شوكا كه بولدتي
سببي ايله كه بر قاچ كونلكدر وناقص ومكدردر آخرت لذتي
فوت اولسه كرك واول نهايتسز پادشاهلقدر وهيچ كدورت

اکا یول بولمز چون ایمان صحیح اوله بر قلیج کون صبر ایتمک اکا اسان
اولور و بو انجلیندر که بر کمسنه نوک بر معشوقی اوله و اکا دیه
لر که اکر بو کیجه انوک قاتنه واررسنک دخی هرکز انی کورمسنک
کرکدر و اکر صبر اتسنک بیک کیجه انی رقیبسز و مانعسز
سکا تسلیم ایدرلر اکرچه انوک عشقی افراط ایله اولسه بر کیجه
صبر اکا اسان کلور بیک کیجه لک وصال امیدی ایله و دنیا
مدتی اخرت مدتنک بیکده بری دکلودر بلکه انکله نسبتی
یوقدر زیرا اول نهایتسزدر و ابدوک اوزونلغی خود انسان
فهمنه صغمز زیرا اکر بیری قاف کوکله یدی قات یری دانه
ارزن ایله طلو تقدیر ایلسه و هر بیک ییلده بر مرغ انوک
بر دانه سن القدورا اول ارزن دوکلودوکنور و ابددن
هیچ اکسلمز پس انسان مثلا یوز ییل صاغ اولسه و یر
یوزینک مملکتی مشرقدن مغربه دک اکا مسلم اولسه
منازع و معارضسز انوک شول نهایتسز اولان اخرتک یاننده
نه قدر اوله پس چون هر کسه خود دنیادن بر جزوی نسنه

مسلم

مسلم اولور و اول دخی نا تمام و مکدردر و هر نسنه ده اولسه
چوق خسیسلر اوله لرکه اول معناده اندن ارتوق و ایلرو اولالر
نه ایجاب ایدر که ابدی پادشاهلغی بو کبی نسنه بو حقیر و ناقص ایشه
ضایع ایده بو معنایی کرکدر که دایم حاکم اولان و حاکمدن غیری اولان
کمسنه کندویه تفکر ایدوب کندو کوکلنده تا ان لیه تا اکا بر قلیج
اسان اوله دنیا شهواتندن صبر ایتمک و رعیته شفقت ایلمک
و حضرت حق جل و علانوک قوللرنی یوصا قلمق و حق سبحانه
و تعالینک خلافتین یرنه کتورمک چون بونی بیلدی کرکدر که
ولایت صاقلمغه مشغول اوله شول وجه اوزرینه که بیورمشلردر
دنیا صاحبنه کورزه دکل زیرا حضرت حق جل و علا قاتنده
عدالت ایله اولان ولایتدن بیوکرک هیچ عبادت و تقرب
یوقدر حضرت سلطان انبیا و برهان اصفیا صلوات الله
و سلامه علیه بیورر بر سلطان عادلک بر کونلک عدلی
دوام اوزره اولان التمش ییللق عبادتدن افضلدر و شول
بیکی کمسنه دن که خبرده واردر قیامت کوننده حضرت حق

جل وعلانوك كوكلەسنی التنده اولالر اول سلطان عادلدر
وحضرت خاتم النبیین صلوات الله علیه وعلی سائر الانبیاء
والمرسلین بیوردی سلطان عادلك عبادتنده هر كون التمش
صدیق مجتهد عملن رفع ایدوب كوكه ایلدورلر واول حضرت
بیوردی صلی الله علیه وسلم دوست ویاقین رق حضرت حق
جل وعلایه امام عادلدر ودشمنراك ومعذبراك امام
جابردر یعنی ستمكار وبیوردی رسول الله حقیچون كه محمدك
نفسی انك ید قدرتنده در كه هر كون امام عادلك شول قدر
عملن رفع ایدرلر كه دوكلو رعیتنوك عملی مقداری اولور و
انوك هر بر نمازی یتمش بیك نماز ایله برابر اولور یعنی یتمش
بیك نماز برینه یچر پس چون بویله اوله نه اصل غنیمت اوله
اندن ارتوق كه حضرت حق سبحانه وتعالی بر كمسنه یه ولایت
منصبن ویره تا انوك بر ساعتی بر غیری نك عمری ایله برابر اوله
چون بر كمسنه بو نعمتك حقن اكلیه وظلمه وكندو نفسنك هواسنه
مشغول اوله معلوم اوله كه عداوته مستحق در و بو عدل شونكله

راست

قاعده صافیله ایدوب رعایت قاعدهٔ اون راست كلوركه
اول اولدر كه هر واقعه ده كه قارشو كلور تقدیر ایلیه كه
كندو رعیت در و بر غیری كمسنه حاكم وكندویه لایق كورمدیكنی
سنه هیچ مسلمانه لایق كورمیه اكر لایق كورورسه غش و
خیانت ایتمش اولور ولایتنده . بدركوی حضرت رسول
صلی الله علیه وسلم كوكلده ده اوتورمشدی جبرائیل علیه
السلام كلوب دیدی سن كوكلده التنده سن وسنك اصحابوك
كعبده دورورلر بو مقدار سنده ده اول حضرته عتاب ایتدی
وحضرت رسول امین صلوات الله وسلامه علیه بیوردی
هر كم استر كه دوزخدن خلاص اولوب جنته كیره كرك كه چون
اولوم ایرشوب اینی بوله كلمهٔ طیبه **لا اله الا الله** ایله بوله ودخی
انوك اوزرینه بوله كه كندویه لایق كورمدوكنی هیچ مسلمانه
لایق كورمیه وبیوردی هر كم صباح قالقه وانوك حضرت
حق سبحانه وتعالیدن غیری بر همتی اوله اول كمسنه مرد خدا دكلدر
واكر مسلمانلر مصلحتندن وانلرك رعایتندن خالی اوله انلردن

دکلدر **قاعدهٔ ثانی** اولدر که کندو قاپوسنده ارباب حاجات
انتظاردن حقیر اکلمیه و انوک خطرندن حذر ایلیه و تا برمسلمانک
بر حاجتی اوله هیچ عبادت نافله یه مشغول اولمیه زیرا حاجات
بیتورمک دوکلو نوافلدن افضلدر برکون عمر بن عبد العزیز
خلفلک مصلحتن بیتوردی اویله نمازنک وقتنه دک یورلدی
قالقدی اوینه کتدی تا بر ساعت دکله نه انوک اوغلی کندویه
دیدی ندن امین سن اندن کیم بو ساعت الوم ایرشمیه و بر کمسنه
قاپوده بر حاجت ایچون منتظر اوله وسن انک حقنده تقصیر
اتمش اوله سن ایتدی صحیح سویلرسن قالقدی و فی الحال
طشره چقدی **قاعدهٔ ثالث** اولدر که شهواته مشغول لغی
کندویه عادت اتمیه شویله که زیبا لباسلر کیوب لذیذ یمکلر
یه بلکه دوکلو نسنه لرده کرکدر که قناعت ایلیه زیرا قناعتسز
سز عدل ممکن اولمز فاروق اعظم رضی الله عنه سلمان فارسی
دن رضی الله عنه صوردیکه بنم احوالمدن نه اشتدوک که اندن
کراهت اتدوک دیدی اشتدمکه بر اوغردن ایکی قاتیق سفرکده جمع

ایدرسن

ایدرسن و ایکی کوملکوک وار برن کوندز و برن کیجیله کیرسن
ایتدی بوندن غیری هیچ نسنه دخی وارمیدر دیدی یوقدر
ایتدی بونک ایکیسی دخی اولمسون **قاعدهٔ رابع** اولدر که دوکلو
ایشلروک بناسنی تا قادر اوله بلورسه رفق اوزرنه قویوب
عنف اوزرنه قومیه حضرت رسول صلی الله علیه وسلم
بیوردی هر حاکم که رعیت ایله رفق ایلیه قیامتده اکا رفق ایلیه لر
و دعا ایدوب دیدی یا رب هر حاکم که بنم امتمه رفق ایلیه سن
اکا رفق ایله و هر کیم عنف ایلیه سن اکا عنف ایله و بیوردیکه
کوزل نسنه دن زولایت و بویوروق بیورمق بر کمسنه ایچونکه
انوک حقندن کله بیله و یرامز نسنه دن زولایت بر کمسنه ایچون
که انوک حقنده تقصیر ایلیه و هشام بن عبد الملک خلفادن
ایدی ابو حازمدن که اکابر علمادن ایدی صوردیکه بو اشده
تدبیر نجات ندر دیدی اولدر که هر بردرمکه الاسن
بر یردن الاسنکه حلال اوله و بریره ویره سنکه حق اوله
ایتدی بوکا قادر کیم اوله بیلور دیدی شول کمسنه که جهنم

عذابنه طاقت كتوره بلميه وجنته كرمكي يكرك سوم قاعدهٔ
خامس اولدور كه جهد ايدوب چالشه تا دوكلو رعايا انلردن
خشنود اولالر موافقت شرعله بيله حضرت رسول صلى الله
عليه وسلم بيوردي اماملرك يكركي اولدور كه سزي سوه لر
وسز انلري سوه سز ويرامزرغي انلردر كه سزي سومیه لر
وسز انلري سومیه سز وانلر سزه لعنت ايليه وسز انلره
لعنت ايده سز وكرك كه حاكم اولان كمسنه اكا مغرور اوليه كه
هر كم اكا راست كلور ثنا ايلر واولطا نوركه دوكلو كندودن
خشنودلردر كه اول جمله خوفدندر بلكه كرك دركه
معتمدلر كوندوره تا تجسس ايدوب انوك احوالن خلقدن
صوره لر زيرا كشي كندو عيبن ايللر ديلندن معلوم ايده بلور
قاعدهٔ سادس اولدور كه هيچ كمسنه نوك خلاف شرع ايله
رضاسن طلب ايتميه زيرا هر كم شرعه مخالفتدن ناخشنود
اولسه انوك ناخشنودلغي ضرر ايتمز امير المؤمنين عمرك
بيوردي رضي الله عنه هر صباح كه قالقارم خلقك يارسيني

ناخشنود

ناخشنود بولورم ولابد هر كم كه اندن انصاف اله لر ناخشنود
اولور پس خصملرنوك ايكيسني بيله خشنود ايتمك اولماز
وقاتي جاهلدر شول كمسنه كه رضاي خلق ايچون حضرت حق
جل وعلانك رضاسيني الدن قويوب حاصل المیه معاويه
حضرت عايشه يه رضي الله عنها نامه يازديكه بكا بر نصيحت
ايت كه مختصر اوله عايشهٔ صديقه رضي الله عنها اكا يازوب
كوندرديكه حضرت رسولدن صلى الله عليه وسلم اشتدم كه
هر كم كه حضرت حق سبحانه وتعالى نك رضاسن طلب ايليه خلقك
عدم رضاسيله حضرت حق جل وعلا اندن راضي اوله وخلقي
اندن ناخشنود ايليه وهر كم خلقك رضاسن استيه حضرت
حق جل وعلانوك عدم رضاسيله حضرت حق جل جلاله
اندن ناراضي اوليه وخلقي دخي اندن ناراضي قليه قاعدهٔ سابع
اولدور كه بيله كه ولايت دوتمق خطري كوجيدر وحق تعالى
خلقنك مصلحتن تقلد ايتمك يعني بوينه المق عظيم دردر و
هر كم توفيق بوله كه انوك حقنه قيام كوستره يعني انك حقندن

کله بیله بر سعادته ایرشه که انوك وسنته هیچ سعادت
اولمیه واگر تقصیر ایلیه بر شقاوته مبتلا اوله که کفردن صکره
هیچ شقاوت انجلین اولمیه زیرا ابن عباس بیورر رضی الله
عنهما بر کون حضرت رسولی کوردم صلی الله علیه وسلم کلدی
وحلقهٔ کعبهٔ دوتدی وخانهٔ کعبه ده قریشدن بر قوم وار
ایدیلر پس بیوردی ائمه وسلاطین قریشدن اولور مادام که
اوچ ایش اشلیه لر چون خلق انلاردن رحمت طلب ایده لر رحمت
ایلیه لر چون حکم استیه لر عدالت ایلیه لر و شول دیدوکلری
سننه ایده لر هر کم بونی ایتمیه حق تعالینك وملائکه نوك
ودوکلو خلقوك لعنتی انوك اوزرینه اولسون وحضرت حق
سبحانه وتعالی اندن نه فرض قبول ایدر ونه سنت پس
نظر ایت کورکه نیجه عظیم ایشدر که انوك سببی ایله هیچ
عبادتی فرضدن وسنتدن قبول اتمزلر وحضرت رسول
اکرم صلی الله علیه وسلم بیوردی هر کم ایکی کمسنه آراسنده
حکم ایلیه وظلم ایده حق جل وعلا انوك لعنتی اول ظالمك اوزرینه

اولسون وبیوردیکه اوچ کمسنه واردر که حضرت حق
جل وعلا قیامت کونی انلاره نظر اتمز بری بر سلطاندر
که یلانجی اوله وبری دخی بر پیردر که زنا ایلیه وبری
دخی بر درویشدر که لاف زن ومتکبر اوله واصحاب رضی الله
عنهم بیوردیکه تیز اولیکه اطراف مشرق ومغرب فتح اولوب
سزولك اوله اولنولیجی نك دوکلو عامللری اتشده اوله لر
شول کمسنه دن غیریکه حضرت حق جل وعلادن قورقا وتقوی
یولنده یوریه وامانته خیانت ایلیه واول حضرت صلی الله
علیه وسلم بیوردی هیچ عبد یوقدر که حضرت حق جل و
علا بر رعیتی اکا تسلیم ایدوب اضمار ایلیه واول انلاره خیانت
ایلیه وشفقت ونصیحت بر نه کوزمیه که حضرت واحد
قهار جنتی اکا حرام ایلیه وبیوردی هر کمی مسلمانلر اوزرینه
حاکم ایدیلر واول انلاری کندو اهل بیتی کبی صاقلیه اکا دیکی
کندویه جهنمده یر دوتسون وبیوردی صلوات الله و
سلامه علیه ایکی کمسنه بنم امتمدن بنم شفاعتمدن محروم اولورلر

اولسون

بري ظالم اولان سلطاندر وبري دخي مبتدع در يعني بدعت
اهلي كه دينده غلو ايليه تا حددن تجاوز ايليه واول شفيع
يوم عرصات عليه افضل الصلوات واكمل التحيات بيوردي
كوچرك عذاب قيامت كونده ظالم اولان سلطاندر وبيوردي
ديكه بيش كمسنه دركه حضرت حق سبحانه وتعالينك انلاره
غضبي واردر اگر استرسه دنياده غضبي انلرك اوزرينه
اجرا ايدر والا انلرك قرار ايدجك يري اتش دوزخ اولور
بري بر قومك اميريدركه كندو حقني انلردن اله وانلرك
انصافني كندونسندن ويرميه وانلردن ظلمي كيدرميه و
بر دخي بر قومك رئيسيدركه انلر انكا اطاعت ايليه لر واول
قوي ايله ضعيفي اراسنده طوغرولق صاقليه ميوب سوزي
ميل ايله سويليه ودخي بر كشيدركه كندو اهل وعيالنه حضرت
جل وعلانك طاعتنه قيام كوسترمك بيورميه ودينه
متعلق اولان ايشلري انلاره اوكرتميه وانلاره طعاما
قندن ويردوكندن باكي اولميه ودخي بر كشيدركه برارغاد

كرايه

كرايه دوتيه واول ارغاد انولك ايشيني تمام ايشليه واول
انولك حقيني تمام ويرميه ودخي بر كشي كه كابين دكندو
عورتنه ظلم ايليه وفاروق اعظم رضي الله عنه بر كون
استديكه بر جنازه يه نماز قيله بر كشي ايلرو واردي ونماز
قلدي ميتي دفن اتدوكلرندن صكره اليني انولك مقبره سي اوزرنه
قويوب ديدي يارب اگر انكا عذاب ايدرسن جايزكه سكا عاصي
اولمش اوله واگر رحمت قيله سن رحمته محتاجدرنه بختلوسن
سن اي قوللوكه هر كزنه امير ايدوك ونه نقيب ونه يازيجي
ونه پازجي ونه عوان ونه جابي اندن صكره كوزدن غايب اولدي
حضرت عمر بيوردي رضي الله عنه تا اني طلب ايده لر اراتوب
بولمادي لر بيوردي كه اول خضر ايدي عليه السلام وحضرت
رسول امين صلوات الله وسلامه عليه بيوردي واي اميرلره
واي عريفلره يعني نقيب لره واي خاين اولان امين لره يعني بعضي
كمسنه لر قيامتده ارزو ايده لر كه كاشكي ثريايله كوك ما بينده
كيسولريله اصيله لردي وهر كز عمله مباشرت ايدوب كمسنه

حکم ایتمیه لردی وبیوردی که هیچ کمسنه اون کمسنه اوزرینه
حاکم ایلمزلر که قیامتده الی کوترمیه لر ایکی الی بلکچده اگر نیکوکار اولسه
انی اول قیددن خلاص ایده لر واگر اولمسه بر قید دخی ارتوره لر
وحضرت عمر ابن خطاب رضی الله عنه یریوزینك حاکمی اوزرنه
کولك یوزینك حاکمندن اولکون که انی کوزه مکر که انصاف وره
وحقی ادا ایلیه وارزوی نفس ایله حکم ایتمیه واقربایه میل ایلمیه
وخوف ورجا ایله حکمی دوندرمیه لکن حضرت حق سبحانه وتعالی
نك کتابندن برانیه دوزب کندو سنك کوزینه قرشو دوتا و
انکله حکم ایلیه وحضرت رسول رب العالمین صلی الله علیه
واله اجمعین بیوردیکه قیامت کونی ولایت صاحبلرن کتوره لر
حضرت حق جل وعلا انلره دیه که سز بنم قیونلرمك چوبانلری
ویریوزینك وعالم ملکنك خزینه دارلری ایدکوز نیچون برکسیه
که حددن اوزوب عقوبت ایتدکوز بنم بیوردوغمدن ارتوق ایتدکوز
جواب ویروب دیه لر یا رب شول خشمدن که سنك امروکه
مخالفت ایتدیلر بیوره که سزولك خشمکوز نیچون کرك که بنم خشمدن

ارتوق

ارتوق اوله وبیرینه دخی دیه نیچون حد وعقوبتی اندن اکسك ایتـ
اتدوك که بن بیوردم دیه یا رب کا رحمت ایتدم حضرت حق جل
وعلا بیوره نیچون سن بندن رحیمرك کرك ایدوك بیوره که دوتك
شول ارتوزانی واکسلدنی وجهنم بوجاقلرینی انلورله طولدورك
وحذیفه یمانی رضی الله عنه بیوردیکه بن بازیه هیچ حاکمه ثنا
ایتمم کرك ایو اولسون کرك یرامز اولسون دیدیلر نیچون ایتدیك
حضرت رسولدن صلی الله علیه وسلم اشتدم که قیامت کونی
دوکلو ظالم اولان وعادل اولان حاکملری کتورب جمله سنی صراط
اوزرینه طورغوزه لر حضرت ملك جبار جل جلاله صراطه
دخی کوندوره تا انلری بر سلکمکله سلکه که هیچ کمسنه اولمیه که
حکم ایتکده جور ایتمش اوله یا قضاده رشوت المش اوله یا برخصمك
سوزن ارتوق دکلمش اوله که دوشمیه وجمله سنی دوشدکده یتمش
ییل نوب جهنمه کیده لر شول وقته دك که قرار ایده جك یره یتشه لر
وخبرده وارد رکه داود نبی صلوات الله علی نبینا وعلیه تبدیل
صورت ایدردی بر وجهله که کندویی بلمیه لر واودن نطشره چقاردی

وهركه راست كلسيدي داودك يعني كندو سنك سيرتندن
صوزردي بركون حضرت جبرائيل عليه السلام برشخص
صورتيله حضرت داوده كورندي اندن صوردي كه داود نيجه
كيشي در جبرائيل ايتدي داود ايو كيشي در اكر يمكي بيت المالدن
يمويب كندو قازانجندن يسيدي پس داود عليه السلام محرابه
توجه ايدوب واردي واغلودردي يارب بكا بر صنعت اوكرت
كه كندو الومك امكيله يجم پس حضرت حق جل وعلا اكا زره كركي
اوكرتدي وعمر فاروق رضي الله عنه عسس برنه كيجه كزر كزردي
تا هر يرده بر خلل كورسه تدارك ايده وسوزرديكه اكر براو يوز
قيوني فرات ارماغنك كنارنده قويوب باغلمه يلر قورقرمكه
قيامتده اني بندن صوره لر ومع هذا كه انوك احتياطي بو يله ايدي
وعدلي شو يله ايديكه هيچ كمسنه بني ادمدن اكا اوكنو نايره مزدي
عبد الله ابن عمرو عاص نقل ايدر كه بن دعا اتمشدم كه حضرت
حق سبحانه وتعالى حضرت عمري رضي الله عنه خوابده بكا كوستره
اون ايكي يلدنصكره حضرت عمري رضي الله عنه واقعه ده كوردم كه

كلوردي

كلوردي بر كمسنه كبي كه غسل اتمش اوله وزدايله بورونمش ايدي
ايتدم يا امير المؤمنين حضرت حق جل وعلا ايله نيجه بولدك ديدي
يا عبد الله نه قدار زماندر كه سزوك يانكوزدن كيتمشم ديدم
اون ايكي يلدر ايتدي شمدي يه دك حسابده ايدم وبنم ايشم يرامز
اولمق قورقوسي وار ايدي اكر حضرت حق جل وعلا رحيم وحليم اولميدي
عمرك رضي الله عنه حالي بو يله ايدي مع هذا كه دو كلو دنياده
اسباب حكومت وسلطنت دن بر ذره دن ارتوق نسنه سي
يوغدي وبر زجمهر بر ايلچي كوندردي تا كوره كه عمرك اصل
كيشي در وانوك سيرتي نيجه در چون ايلچي مدينه يه كلدي ديدي
سزوك بو ملككوزك قانده در ديديلر بزم ملكمز يوقدر بزم
بر اميرمز وار شهردن طشره چيقمشدر ايلچي دخي طشره چيقدي
حضرت فاروقي كوردي رضي الله عنه كه كونشده بر چيلاق
ير اوزرنده ياتمش اويور وطره سني باشي التنه قومش واندن
شو يله تراقاركه يريوزي اصلانمش چون اول حالتي كوردي كوكلنه
عظيم اثر ايتدي ديدي كه خشنت بر كمسنه يه كه دو كلو عالم پادشاهلري

انوك هيبتندن بي قرار اولوركندن بيله اوله پس ديديكه سن
عدل ايتدك لاجرم امين ياتدوك و بن ملكمز خوار ايتدي لاجرم
دايم خائفندر شهادت ايدرم كه حق دين سنوك دينكوزدر
واكر الحجي لك ايله كلمسيدم فى الحال مسلمان اولوردم بوندن
صكره كرو كليرن پس حكومت و ولايت خطري بودر و بونك
علي اوزوندر و حاكم اولان شونكله سلامتلك بولور كه دايم
علماى دين ايله مصاحبت ايدوب انلره ياقين اوله انلر عدل
طريقني اوكرده لر و بو ايشك خطرني انلر خاطرلرينه كتوروب
تازه تازه اكالر قاعدهٔ ثامن اولدوركه دايم علماى دينى كورمكه
متعطش اوله و انلرك نصيحتني اشتمكه حريص اوله و دنيايه
حريص اولان علمانك ديدارندن حذر ايده زيرا انلر اني الديكوز
اكا ثنا ايدرلر وانوك رضاسن استرلر تا شول مردار اولان
حرامدن كه انوك اللنده در برنسنه مكر وحيلت ايله اله كتورب
الهلر و عالم ديندار اولدوركه اندن طمع ايتميه وانوك انصافنى
ويره شقيق بلخى كبي قدس الله روحه كه هارون الرشيد قاتنه

واردى

واردي هارون ايتدي شقيق زاهد سن مي سن ديدي شقيق
بنم اما زاهد دكولم ايتديكي بكا بر نصيحت ايله ديدي حضرت
حق جل وعلا سنى صديق يرينه نصب ايتمشدر وسندن صدق
استر اندن استدوكي كبي وفاروق يرينه خليفه ايتمشدر
وسندن حق و باطل اراسنده فرق طلب ايدر اندن طلب ايتدوكي
كبي و ذو النورين يرينه سكا ويرمشدر وسندن حيا وكرم
استر اندن استدوكي كبي وحضرت على يرينه قايم مقام قلمشدر
وسندن علم و عدل استر اندن استدوكي كبي هارون ايتدي
زياده ايله نصيحتي ديدي بلى حضرت حق جل وعلانك بر سرايي
واردر اكا دوزخ ديرلر وسنى اكا دربان ايتمشدر و سكا اوچ
نسنه ويرمشدر برى بيت المال المالي و برى قليچدر و برى
دخي تازيانه در و بيورمشدر كه خلقي بو اوچ نسنه ايله
دوزخدن اليقو هر اهل حاجت كه سنوك قاتنكه كله بو مالي
اندن دريغ ايتمه يعني حاجتن بيتور و هر كم حق جل وعلانك
فرمانته مخالفت ايليه بو تازيانه ايله اني تاديب ايله و هر كم

برکمسنه ناحق یره اولدوره ایی بوقیدایله اولدورانوك ولی
سنك اذنی ایله واکر بویله ایمیه سن دوزخه اوکوزدی سن
کیرورسن وغیریلر سنك اردنجه کلورلر هارون اییدی
زیاده ایله دیدی سرچشمه سن سن غیری عامللر ارماقلردر
اکر چشمه صافی اولسه ارقلرك بولانقلغی ضرر ایتمز واکر چشمه
صافی اولمسه ارقلروك دوشنلغنه هیچ امید اولمز هرون
الرشید عباس ایله بیله که کندونك خواصندن ایدی فضیل
عیاض قاتنه قدس الله روحه العزیز واردی چون انوك
قاپوسنه ایرشدیلر شیخ قران اوقوردی و بو ایته ایرشمشدی
ام حسب الذین اجترحوا السیئات ان نجعلهم کالذین امنوا و
عملوا الصالحات هرون اییدی اکر نصیحت طلب ایدرسك بو
ایت کریمه کفایت ایدر و بو ایتك معناسی اولدر که اکر صاندی
لرسه شول کمسنه لرکه یرامز ایشلر ایشلدیلر کم بز انلری برابر
دوتاوز شول کمسنه لرکه ایمان کتوروب عمل صالح ایلدیلر یرامز
حکم ایدیکه انلر اندیلر بس عباسه قپوی قاق بیوردی عباس

قپویی قاقوب دیدی امیر المؤمنین ایچون قاپویی اچ اییدی
امیر المؤمنین بنم یانمده نه ایشلر عباس اییدی امیر المؤمنینه
اطاعت ایله شیخ قاپویی اچدی و کیجه ایدی چراغی سیوندردی
هرون قراکولقده اول اطرافینه ایلیه یوقلردی تا الی شیخه
دوقوندی فضیل قدس سره اییدی اه بو الدن بو یومشقلغله
اکر حق جل وعلا نوك عذابندن نجات بوله اندن صکره اییدی
یا امیر المؤمنین حضرت حق سبحانه وتعالینك جوابنه حاضر اول
قیامت کوننده که سنی مسلمانلرله بر بر برابر ایدوب یوزلشدررلر
و سندن عدل وانصاف طلب ایدرلر هارون اغلمغه باشلدی
عباس اییدی یا فضیل اوسناولکه امیر المؤمنینی هلاك ایتدك
فضیل قدس سره اکا دیدیکه یا هامان سن و سنك قومك
انی هلاك ایتدوکز و بکا دیرسن که امیر المؤمنینی هلاك ایتدك
هارون اییدی سکا اندنا و تره هامان دیرکه بنی فرعون
یرینه قودی بس بیلك الوننا نوك اوکنده قودیکه بو انامك
مهر ندنده روحا الدر شیخ اییدی بن سکا دیرم که هر نیه

مالك سن اندن الچك وصاحبنز فقير ووير سن بكا مي ويرسن
وانوك يانندن قالقوب طشره چقدي و ويردوكن قبول
ايدوب المادي . وعمر ابن عبد العزيز محمد بن كعب القرظيه
ديدي رضي الله عنهما عدل صفتن بكا ديو ويرا ايتدي مسلمان
لردن هر كم سندن كچيرك در انوك باباسي اول وهر كم سندن
بيوكرك در انوك اوغلي اول وهر كم سنجلين در اكا قرداش
اول وهر كمه عقوبت ايتسك كناهنه وقوتنه كوره ايله و
زنهار تا غضب ايله بر تازيانه اورميه سن كه اندن صكره سنك .
يرك دوزخ اولور . زهاددن بري خليفه وقت قاتنه
واردي خليفه ايتدي بكا نصيحت ايله وزاهد ديدي كه
بن چين سفرنه كتمشدم چين پادشاهنك قولاغي ايشتمز اولمشيدي
وعظيم اغلردي ايتدي بوندن اوترو اغلرم كه قولاغم ايشتمز
اولمشدر ولكن اندن اغلارم كه مظلوملر قابومده فرياد
ايليه لر وبن ايشتميم اكرچه قولاغم اغردر ولكن كوزم
نيره ايرمشدر شهرده منادي ايلك تا شكايته كلنلر قرمزي

قفتان

قفتان كيسونلر بس هر كون بر فيل اوزرنه بنوب طشره چقار
دي وهر كمك قفتاني قرمزي اولسه اني كندو يانينه كتوروب
ظالمدن حقن اليويردي يا امير المؤمنين اول كافر ايدي كه حضرت
حق جل وعلا نوك قوللرينه بويله شفقت ايدردي وسن مؤمن
سن وحضرت رسولك صلى الله عليه وسلم اهل بيتندن سن
نظر ايت كوركه سنوك شفقتك نجه در . وبو قلابه كه
اكا مبتلاسين دن ايدي بركون عمر ابن عبد العزيز قاتنه واردي
رضي الله عنهما عمر ايتدي بكا نصيحت ايله ايتدي زمان .
ادمدن بوكونه دك سندن غيري هيچ خليفه قالمشدر عمر
رضي الله عنه زياده ايله ديدي ايتدي اوكوردي اولجك
خليفه سن اولسك كرك ديدي نصيحتي دخي زياده ايله ايتدي
اكر حق تعالى سنكله اولسه ندن خوف ايدرسن واكر سنوكله
اولمسه كمه صغنورسن عمر عبد العزيز ايتدي بو ديدوكوك
سوز كفايت ايدر . سليمان ابن عبد الملك خليفه ايدي بر
كون فكر ايتديكه دنياده شول قدر تنعم ايتدم بنم حالم قيامتده

نجه اولسه كرك درا بو حازمه رحمة الله عليه كه زوركار
زاهدي وعالمي ايدي بركمسنه كوندرديكه شول اوروج بوزن
افطار اتدوكك نسنه دن براز بكا كوندر ابو حازم الحابر
پاره قاورلمش كپك كوندردي وبن كيجه بوندن كلوب ايدرم
ديدي سليمان اني كوروب اغلدي وكوكلنه عظيم تأثير ايلدي
واوچ كون اوروج دوتوب هيچ نسنه يمدي واوچنجي كيجه انكله
اوروج بوزدي شويله روايت ايدرلركه اول كيجه اهليله صحبت
اتدي وعلي عبد العزيز وجوده كلوب اندن عمر بن عبد العزيز
پيدا اولديكه عدلده يگانهٔ جهان وفريد زمان ايدي
عمر ابن الخطاب كبي رضي الله عنهما وديديلركه اول نيت خير
بركاتندن ايديكه اول نمكدن يمشدي وعمر ابن عبد العزيز
ديديلركه سنوك توبكه نسب ايري ايتدي بركون قولمي وكردم
بكا ديديكه اول كيجه اكه انوك صاحبي قيامت اولسه كرك در
اول سوز بنم كوكلمه اثر اتدي اولولردن بري هرون الرشيدي
عرفاتده كورديكه باش اچوق يالن اياق اسي قوم اوزرنده طورمشكي

واللرن

واللرن قالدوروب ديوردي يا رب سن سن وبن بنم بنم
ايشم اولدوركه هرزمان كناه اشليم وسنوك ايشك
اولدوركه هرزمان مغفرت ورحمت ايليه سن بكا رحمت ايله
اولولر ايتديلر كوركه بريوزينك جباري جبار اسمانك
قاتنده نجه زاريلق ايلر وعمر ابن عمر عبد العزيز ابو حازمه
ديدي رضي الله عنهما بكا بر نصيحت ايله ايتدي ير اوزرنده
يات ملكي باشك التنه قو وهرنه كه جايز كورزسن كه الوم
ليروب سنك انوك اوزرنده بوله اني ضاقله وهرنسنه كه تا
كورميه سن اندن ايراق اول زيرا جايزكه الوم خود ياقن
اوله پس كرك دركه ولايت ومملكت صاحبلري بو حكايتلري
نصب عين ايليه لر يعني كوزلرنه قارشو دوتالر وبو نصيحتلري
كه غيرلره اتمشلر قبول ايليه لر وعلمادن كمي كورسه اندن
نصيحت استيه لر وهر اهل علم كه انلري كوره بو يوزدن
انلره نصيحت ايليه وحق سوزي كتم ايدوب ايقوميه وانلره
غرور ويرميه زيرا انلرله مظلمه ده اورتاق اولور

قاعدهٔ تاسع اولدورکه یالکوز کندو [illegible] ظلمدن وازکچدوکیله
قناعت ایلیه لکن کندو سنك قوللرینی وخدمتکارلرینی ونایبلرینی
وعامللرینی تجسس وتفحص ایدوب پاك وصاف ایلیه وانلرك ظلمنه
رضا ویرمیه زیرا انلرك ظلمندن کندو مسئول اولسه کرکدر
وکندو ظلمی انلردن صورمزلر امیر المؤمنین عمر ابن الخطاب
رضی الله عنه ابوموسی اشعریه که کندونك عاملی ایدی برنامه
یازدیکه اما بعد رعیت دارلرك یعنی حاکملرك نیکبختررکی
اول کمسنه در که رعیتلر مقارنتله نیکبخت در وبدبخترك
اول کمسنه در که رعیت انکله بدبخت درون زیرا که وسعتله
یکیمیه سنکه سنوك منسوباتك دخی شویله یکیمیه لر اول وقت
سنك مثلك برطوار کبی اولورکه چایر چمن کوره چوقیه سمزیجه
وسمزیشی کندو هلاکنه سبب اولورکه انی بوغازلیوب اتیه یه لر
وتوریتده مسطوردرکه عاملدن واقع اولان هر ظلمك
خبریکه سلطانه ایریشه وسلطان اولوب طوره وانك حققندن
کلیه اول ظلمی کندو اتمش اولور وانکله مأخوذ اولور وحاکم اولن

کمسنه کرکدر که بیله که هیچ کمسنه شول کشیدن مغبون ترق
وعقلسزرق اولمزکه کندو دینن ولخرتن برغیری کمسنه نك
دنیاسنه صاته ودوکلو عامللر وخدمتکارکندو دنیالری
نصیبی ایچون خدمت ایدرلر وظلمی حاکمك کوزنه قرشو دونب
قوشارلرتا الی جهنمه کوندروب انلر کندو غرضلرینه ایرشه
وقنغی دشمن اندن بیوکرك اوله که هلاکوکه سعی ایلیه برقاچ
درهم المکتورایچون وعلی الجمله رعیت ایچنده عدالت رعایت
اتمز بر کمسنه که کندو عامللر یله خدمتکارلرینه عدل اتدورمیه
وعمالی ضبط ایدوب بضا قلز برکمسنه که کندو اهل وعیالنه
وقول وخدمتکارنه عدل اتدورمیه وبو ایشی ایشلمز الا برکسه
که اوکوردیکه کندو اقلیم وجودنده عدالت رعایت اتمیه وعدل
اولدورکه شهوت وغضب ظلمی عقل اوزرندن منع ورفع ایدب
حتی انلوری عقل ودینه اسیر ایده نه انکه عقل ودینی انلره
اسیر ایلیه وخلقك اکثری انلردر عقله خدمت کرینو تمیز
لرشهوت غضب ایچون یاحیله استنباط ایدرلر یعنی پیدا ایدرلر

کمسنه

تا شهوتله غضب کندو مرادلرینه ایرشه لر وعقل ملائکه
جواهرزندندر وحضرت حق جل وعلا نوك لشکری دندر و
شهوت وغضب لشکر شیطاندندر برکمسنه که حضرت حق جل
وعلا نوك لشکرینی شیطانه اسیر ایلیه غیریلره نیجه عدل ایده
بیلور پس عدل آفتابی اول سینه ده پیدا اولور اندن صکره
انوك نوری اهل بیته وخواصه سرایت ایدر اندن صکره انك
شعاعی رعایایه ایرشور هرکم کونش سز شعاع استیه نا محال
اولان نسنه طلب ایتمش اولور وبیلکل که عدل عقلوك کمالندن
پیدا اولور وکمال عقل اولدرکه ایشلری شویلکه وارکوره
وانلرك حقیقتن وباطنن ادراك ایده وانوك ظاهریله
مغرور اولمیه مثلا چون عدلدن الچکه ودنیا ایچون آلی
چکه نظر ایدوب کوره تاکندونوك مقصودی دنیادن ندر
اکر مقصودی اولدرکه لذتلو طعام ییه کرك دربیله که بو بر
بهیمه در انسان صورتنده زیرا یمك یمك حرصی حیوانلر ایشیدر
واکر عدلدن الچکوب وارنجدوکی اندن اوترواوله تا حریص

ودنیا قفتانکه بو برعورتدر ارکیشی صورتنده زیراغنا
لق عورتلر ایشیدر وکیشی اندن اوترواوله که کندو غضبن
دوشمنلره وزرنه اجرا ایده بو بریرتجی جانوردر صورت
انسانده زیرا خشم ایتمك ایللرو اولاشمق یرتجی جانورلر ایشی
در واکر اندن اوترواوله تا ایللر اکا خدمت ایده لر بو بر جاهل
درعاقل صورتنده زیرا اکر عقلی وارسه بیلورکه بو دوکلو
خدمتکارلر کندو بطن وفرج وشهوتلرینه خدمت ایدرلر واندن
کندو شهوتلری ایچون اغ دوزمشلردر وشول سجده که
ایدرلر کندولرینه ایدرلر وبونك علامتی اولدرکه چون
ارا جیفه ایله اشیده لرکه منصب وعمل بر غیریه ویرورلر دوکلو
اندن یوز دوندروب اعراض ایده لر ووارو ب ولی یکی کلن حاکم
ایله تقرب ایدوب انتساب ایتمکه باشلیه لر وهر یرده که اوچه
سنزه لر اوزره سجده ایدوب خدمت عرض ایده لر پس حقیقت
ایله بو خدمت دکلکه بو اکا کولمك ومسخره لق ایتمکدر وعاقل
اولکیشیدرکه ایشلرك حقیقت وروحن کوروب صورتنه

ودنیا

نظر ایتمیه و بو ایشلرڭ حقیقتی بویله در که ذکر اولندی
زیرا هر کم بویله بیلمیه عاقل دکلدر احمقدر عاقل اولمین عادل دکلدر
و انوڭ یری دوزخدر و عقل بو نسبدن دوکلو سعادتلرڭ
باشیدر قاعدۀ عاشر اولدر که حاکم اوزرینه تکبر غالب
اوله و تکبردن خشم غالب اولوب آنی انتقامه دعوت ایلیه
و خشم عقلڭ آفتی و غولیدر یعنی عقلی ازدوریجیدر روانڭ
علاجی درکن مهلکاتدن غضب کتابنده یاد ایده لوم اما چون
بو غالب اولدیسه دکلو ایشلرده عفو جانبنه میل ایتمکه چالشه
و کرم و تحملی صنعت ایدینه و بیله که چون بونلری صنعت
ایدندی انبیا و صحابه و اولیا کبی اولور و چون غضبی اجرا ایتمکه
باشلیه ترکلر و کردلر کبی اولور و شول ابله کشیلر کبی اولور که
یرتجی جانورلر و سایر حیوانلره مانندرلر حکایتدر که
ابو جعفر خلیفه ایدی بیوردی بر کشیئه که بر کناه ایشلمشدی
اولدوره لر مبارك بن فضاله رحمة الله علیه انده حاضر
ایدی ایتدی یا امیر المؤمنین اوکوردی حضرت رسولڭ صلی الله

علیه

علیه وسلم بر حدیثن بندن ایشت خلیفه اوقی دیدی ایتدی
حسن بصری رضی الله عنه روایت ایدر که حضرت رسول
صلی الله علیه وسلم بیوردی قیامت کونی شول وقتده که دکلو
خلقی بر صحراده جمع ایده لر منادی ندا ایده که هر کمڭ حق تعالی
قاتنده بر سبقت خدمتی واردر ایاق اوزرینه قالقسون
هیچ کمسنه قالقمیه مکر بر کسه که بر کمسنه نڭ صوچن عفو
ایتمش اوله ابو جعفر ایتدی اندن الچکوب و ازچیك که بن
انوڭ کناهن عفو ایتدم و حاکم اولانلرڭ اکثریا خشمی
اندن درکه بر کمسنه انلره ذلیل اوزاده زیرا استرلر که
انوڭ قاتنده دوکمکه سعی ایده لر و بو وقتده کرکدر که انی
خاطرینه کتوره که حضرت عیسی حضرت یحیی یه دیدی صلوات الله
علی نبینا وعلیهما هر کم سکا بر سوز سویلیه و طوغرو سویلیه
شکر ایله و اکر یلان سویلیه ارتوقراق شکر ایلیه که سنوڭ
دیوان اعمالکده بر عمل زیاده اولور بی زحمت چکمکسزن
یعنی اول کمسنه نوڭ عباداتی سنوڭ دیوان اعمالکه قید ایدرلر

وبر كمسنه حضرت رسول اللهك يانتده مدح ايدوب ديركه
ديكه غايتله قوتلو كشيدر اول حضرت بيوردي بزن ديديلر
كيمو كله كورشدوتسه باصار وهر كشينك حقندن كلو حضرت
رسول صلى الله عليه وسلم بيوردي قوتلو ومردانه اول كمسه
در كه كندو غضبنه غالب اوله نه انكه بر كمسنه باصه وحضرت
رسول صلى الله عليه وسلم بيوردي اوچ نسنه واركه هر كمده
اندر ايرشدي انوك ايماني تمام اولوب كامل اولدي بري
اولدوركه چون غضبه كله باطل قصد ايتميه وچون خشنود
اوله حقي الدن قوميه وچون قادر اوله حقندن ارتوق
المايه وفاروق اعظم رضي الله عنه ديدي هيچ كمسه نك
خلقنه اعتماد ايتمه خشم وقتنده اني كوروب صنامينجه
وهيچ كمسه نك دينه اعتماد ايتمه طمع وقتنده اني امتحان
ايتمينجه وعلي ابن الحسين رضي الله عنهما بر كون مسجده كيدرديكه
بري ادب اول حضرتي سوكدي قوللري اول كيشيه دوكمك قصدن
اتديلر بيوردي اني نجمك صكره اكا ديديكه بزم سندن مخفي

اولان

اولان چوقدر بو ديد وكوزن ارتوقرق در سنوك هيچ حاجتك
وارميدوركه برزوم اليمزه بيته اول كيشي خجل اولدي پس
حضرت علي زين العابدين كندو اكندوما ولان قفتانن چقاري
اكا بغشلدي بيك درهم اقچه ايله بيله اول كيشي كيدرردي وديردي
شهادت ايدرم كه بو دكلدر الا انبيا مبرزاده در وديخي
اول حضرتدن روايت ايدرلركه بر قولني ايكي كره چغردي
جواب ويرمدي اكا اشتمدكمي ديدي اول قول اشتدم ديدي
ايتدي يا نچون جواب ويرمدوك ديدي سنوك حسن خلقكدن
ايدي وبيلورم كه بني انجترمسن اول حضرت ايتدي شكر وسپاس
حضرت حق جل وعلايه كه بنم قوللرم بندن امين در وابو ذرك
رضي الله عنه بر قولي وار ايدي بر كوز انوك بر قيونك
اياغن او فاتدي ايتدي نچون بويله اتدك ديدي قصد ايله
ايتدم تا سني غضبه كتورم ابو ذر ايتديكه بن شمدي سكا
بوني او كرەدني غضبه كتوره بن يعني شيطاني واني ازاد ايلدي
وبر كمسنه اني سوكدي ايتدي اي جوانمرد دوزخ ايله بنم

ما بیننده بر عقبه واردر ذکر اول عقبه یکه بیلورسم
سنك بو سوزکدن تا کم یوقدر ذکر کیجه بلمزسم سنك دیدوکو
دخی بلدرترم وحضرت رسول صلی الله علیه وسلم بیوردیکه
کمسنه واردر که حلم وعفو ایله صایم وقایم درجه سنی بولور
وکمسنه واردر که ادی جبارلرده فترنه یازارلر وانوك هیچ
ولایت وحکومتی یوقدر مکر کندو اهل بیتنه وحضرت
رسول بیوردی صلی الله علیه وسلم که جهنمك بر قاپوسی وار
در وهیچ کمسنه اول یولدن کتمیه شول کمسنه دن غیری که کندو
خشمنی خلاف امر شرع اجرا ایلیه وروایت ایدرلرکه
حضرت موسی صلوات الله وسلامه علی نبینا وعلیه قاتنه کلوب
ایتدی سکا اوچ نسنه تعلیم ایده یین تا بنم ایچون حضرت حق
جل وعلادن بر حاجت طلب ایده سن حضرت موسی علی نبینا و
علیه السلام ایتدی شول اوچ نسنه ندر دیدی حدتدن
حذر ایله زیرا هر کیم حدتلو ویینی باشلو اوله بر انکله وغلجقلر
طوپیله اوینادوقلری کبی اوینارلر وخاتون کشیلردن صاقنکه

بر خلق

بر خلق ایچون هیچ اغ قوردم که انکا اعتماد دم اوله عورتلر
ایکی وبخیل لقدن احتراز ایله زیرا هر کیم بخیل اوله بر انك
دیننه ودنیاسنه ضرر ایرکوررم وحضرت رسول اکرم
صلی الله علیه وسلم بیوردی هر کیم خشمنی یوتقوب خشم اتشنه
اجرایه قادر ایکن حضرت حق سبحانه وتعالی انوك کوکلنی امن
وامان ایله طولدورزه وهر کیم تحمل لباسن کیمیه تا حضرت حق جل
وعلایه تواضع اتمش اوله حضرت حق جل وعلا انکا کرامت
حله سن کیدورزه وحضرت رسول امین صلی الله علیه وسلم
بیوردی وای شول کمسنه نوك اوزرینه که غضبنانك اوله و
حضرت حق سبحانه وتعالی انك کندویه غضبنی فراموش ایلیه
وبر کمسنه حضرت سلطان انبیایه صلوات الله وسلامه
علیه دیدیکه بکا بر نسنه اوکرت کما نوك سببی ایله جنته
اول حضرت بیوردیکه قاقغان اولمه که جنت سنك در دیدی
دخی بیوردی هیچ کمسنه دن هیچ نسنه استمه که جنت سنك در
دیدی دخی لطفات اول حضرت بیوردی ایکندو نمازندن

صکره تیمش کره استغفار ایله تا سنه‌ی تیمش یللق کناهیکی عفو ایده
لر اول کمسنه ایتدی بنم تیمش یللق کناهم یوقدر اول حضرت
بیوردی سنک تاتک کناهینی ایتدی انامک دخی شول دکلو
کناهی یوقدر اول حضرت بیوردی بابا ک کناهینی ایتدی بابا مک
دخی شولقدر کناهی یوقدر اول حضرت بیوردی قرداشک و کلک
کناهی وعبدالله ابن مسعود روایت ایدر رضی الله عنه که
حضرت خواجهٔ کاینات صلی الله علیه وسلم برمال قسمت ایدردی
برکمسنه ایتدی بو قسمت الله ایچون دکلدر یعنی انصافله دکلدر
ابن مسعود رضی الله عنه بو سوزی حضرت رسوله صلی الله
علیه وسلم حکایت ایتدی اول حضرت بارفع صلی الله علیه
وسلم غضبه کلوب مبارک بکزی قرار دی و بوندن ارتوق نسنه
بیورمدیکه حضرت حق جل وعلا قرنداشم موسی یه رحمت
اتسون که انی بوندن ارتوق انجدیلر صبر ایتدی و بو جمله
اخباردن و حکایاتدن کفایت ایدر اهل ولایت و حکومت
نصیحتی ایچون زیرا چون ایمانک اصلی یرنده اوله بو مقدار اثر

ایدر

ایدر واکر اثر اتمسه انده درکه کوکل ایماندن خالی اولمشدر
ودیلده و کوکلده مجرد بر سوزدر نار توقونسنه قالمامشدر
وایمان سوزیکه کوکلده اوله غیریدر و ایمان غیریدر و بلمرکه
ایمانک حقیقتی بر عاملدر کوکلده نجه اوله بیلورکه اول
هر یلده ایللردن نجه بیک التونله و غیریه ویره حتی
دوکلوسنی انوک ضمانندە اوله و قیامتده دوکلوسن اندن
طاقله لر وانوک فایده‌سنی غیریه
ایرشه بو نا مسلمانلغله
غفلتک نهایت
مرتبه‌سیدر

وقد تم بعون الله الملک الوهاب فی شهر ربیع الاول فی یوم
الثلثا سنه اربع وسبعین وتسع مایه المترجم هذه
النسخة الشریفة المرحوم سجابی رحمة الله علیه رحمة واسعة
بونی یازدم یادکار اولمغیچون   او قیانلر بر دعا قلمغیچون
کتبه الفقیر الحقیر الی رحمة الله تعالی ولی بن عبد الله

